ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΗ'

Παρασκευή 30 Ιουλίου 2021

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 17855, 18092

2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 17890, 17891, 17892, 17895, 17896, 17897, 17898, 17900, 17901, 17904, 17909, 17913, 17917, 17924, 17925, 17926, 17927, 17941, 17943, 17949, 17952, 18092

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση αναφορών με αριθμό από 3468 έως 3568 , σελ. 17855 – 17882

2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 17883 - 17889

3. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Πώς οδηγήθηκε ο ΕΦΚΑ σε αυτά τα χάλια;», σελ. 17890

β) Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Βίαιες και παράνομες επαναπροωθήσεις μεταναστών και προσφύγων», σελ. 17891

γ) Προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Σε απόγνωση οι ιδιώτες που δραστηριοποιούνται στα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)», σελ. 17894

δ) Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Ερωτηματικά και προβληματισμός μετά τις αποκαλύψεις του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας σχετικά με αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που αφορούν ιατρικά λάθη και δεν ανακοινώνονται στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο», σελ. 17895

ε) Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: « Άμεση η ανάγκη διαλεύκανσης του θανάτου του Σήφη Βαλυράκη», σελ. 17898

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, της τροπολογίας και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας », σελ. 17901 - 17954

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α., σελ. 17855 - 17900
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ., σελ. 17948 – 18092
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 17928 - 17935
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ., σελ. 17914 - 17928
ΜΠΟΥΡΑΣ Α., σελ. 17900 - 17914
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ., σελ. 17935 - 17948

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 17890, 17891, 17892, 17895, 17896, 17897, 17898, 17900
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 17949, 17952, 18092
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 17913
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 17917, 17924, 17925, 17926, 17927
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 17901, 17904, 17909, 17913
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 17941, 17943

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ Ε. , σελ. 17894
ΖΑΒΒΟΣ Γ. , σελ. 17894, 17895
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 17891, 17892
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 17892, 17893
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ε. , σελ. 17898, 17899
ΠΙΠΙΛΗ Φ. , σελ. 17890, 17891
ΠΟΛΑΚΗΣ Π. , σελ. 17898, 17899
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 17895, 17896, 17897, 17898
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 17896, 17897, 17898
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Κ. , σελ. 17890, 17891

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών:

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. , σελ. 17925, 17940, 17941
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ Ι. , σελ. 17917
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 17909, 17949
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. , σελ. 17918
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 17907, 17908, 17950
ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ Ι. , σελ. 17916
ΚΑΒΒΑΔΑΣ Α. , σελ. 17915
ΚΑΙΡΙΔΗΣ Δ. , σελ. 17939
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Σ. , σελ. 17913
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. , σελ. 17904
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 17932, 17934
ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ Γ. , σελ. 17931
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ. , σελ. 17948
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 17946
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε. , σελ. 17945
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 17936
ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ Θ. , σελ. 17947
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 17926
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. , σελ. 17944, 17945
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. , σελ. 17937
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 17924, 17925
ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ Ι. , σελ. 17949
ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ Χ. , σελ. 17941
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. , σελ. 17938
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Μ. , σελ. 17914
ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 17901, 17950
ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ Ν. , σελ. 17942, 17943
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. , σελ. 17935
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 17908, 17919, 17923, 17924, 17927, 17929, 17944, 17945, 17951, 17952
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. , σελ. 17943, 17944
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. , σελ. 17910, 17911
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 17905
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 17903, 17922, 17924
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 17921, 17922
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 17902, 17903, 17904, 17911, 17924, 17925, 17934, 17943, 17951, 17952
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 17929, 17930, 17931

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΗ'

Παρασκευή 30 Ιουλίου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 30 Ιουλίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.09' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ζ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΒΔΕΛΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 29-7-2021 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΟΖ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 29 Ιουλίου 2021, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»)

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τη Γραμματέα της Βουλής κ. Ραλλία Χρηστίδου, Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Εθνικής Άμυνας

3468) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας Σερρών (Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Σ.) με επιστολή της εκφράζει την διαμαρτυρία της για την παρατεταμένη καθυστέρηση αντιστοίχησης διοικητικής και μισθολογικής εξέλιξης των προερχομένων στρατιωτικών του θεσμού Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ), και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3469) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Διονύσιος Σταμενίτης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εκπροσώπησης Αγροτικών Συνεταιρισμών του Νομού Πέλλας με επιστολή του ενημερώνει σχετικά με τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στους συνεταιρισμούς λόγω των αρνητικών συνεπειών των ανοιξιάτικων παγετών σε όλο τον κύκλο της αγροτικής οικονομίας, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3470) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό κέντρο Νάουσας με έγγραφό του ζητεί την άμεση πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού όλων των απαραίτητων ειδικοτήτων για τον βρεφονηπιακό σταθμό του Ο.Α.Ε.Δ. στη Νάουσα με σταθερή και πλήρη απασχόληση καθώς και την επίλυση του προβλήματος που έχει προκύψει με τους εργαζόμενους συμβασιούχους του σταθμού ώστε να μη χάσουν τα δικαιώματα τους, και αιτούνται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Οικονομικών - Τουρισμού

3471) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ενοικιαζόμενων Δωματίων και Διαμερισμάτων Πιερίας-Ημαθίας- Πέλλας με υπόμνημά τους διαβιβάζουν την επιστολή της Συνομοσπονδίας Επιχειρηματιών Τουριστικών Καταλυμάτων Ελλάδος Σ.Ε.Τ.Κ.Ε. σχετικά με την οικονομική στήριξη τουριστικών καταλυμάτων μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ με τίτλο "Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας

προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορονοϊού COVID-19 5ος κύκλος", και αιτείται απαντήσεων.

Οικονομικών

3472) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Λογιστών Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών Νομού Λασιθίου με επιστολή του ζητεί την Νομοθέτηση Χρονοδιαγράμματος για την 5μηνη διάρκεια υποβολής των φορολογικών δηλώσεων και την άμεση παράταση των φετινών φορολογικών δηλώσεων έως 27/10/2021 με επέκταση της έκπτωσης του 3%, και αιτείται απάντησης.

Οικονομικών

3473) Ο Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κ. Τρύφων Αλεξιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) με επιστολή του επισημαίνει την αναγκαιότητα νομοθέτησης της δυνατότητας μετάθεσης των προθεσμιών των φορολογικών και ασφαλιστικών δηλώσεων και καταστάσεων των λογιστών-φοροτεχνικών, οι οποίοι βεβαιωμένα πάσχουν από σοβαρά νοσήματα και προτείνει τη δυνατότητα παράτασης υποβολής των δηλώσεων των πελατών τους μέχρι τέσσερις μήνες ανάλογα με τη σοβαρότητα του νοσήματος και μετά από πιστοποίηση της αρμόδιας υγειονομικής Επιτροπής, και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Προστασίας του Πολίτη - Υποδομών και Μεταφορών - Παιδείας και Θρησκευμάτων - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3474) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας με επιστολή του ζητεί τη διενέργεια αυτοψιών από κλιμάκια μηχανικών για τον προσεισμικό έλεγχο κτιρίων, στο πλαίσιο των μέτρων πρόληψης έναντι του συνεχιζόμενου σεισμικού φαινομένου στην περιοχή του Δήμου Μινώα Πεδιάδας, και αιτείται απαντήσεων.

Εσωτερικών - Εθνικής Άμυνας

3475) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλαδική Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.Ο.Ε.Σ.) με επιστολή της αναδεικνύει το θέμα στήριξης, ηθικής και οικονομικής, των στρατιωτικών που επιχειρούν στον Νομό Έβρου, προφυλάσσοντας τα σύνορα της χώρας, και αιτείται απαντήσεων.

Εθνικής Άμυνας

3476) Οι Βουλευτές Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Γεώργιος Τσίπρας, Αχαΐας κυρία Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Β΄ Θεσσαλονίκης κυρία Θεοδώρα (Δώρα) Αυγέρη, Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Κοζάνης κυρία Καλλιόπη Βέττα, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κ. Δημήτριος Βίτσας, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Χρήστος Γιαννούλης, Α΄ Πειραιώς κ. Θεόδωρος Δρίτσας, Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Β΄ Πειραιώς κυρία Ειρήνη (Νίνα) Κασιμάτη, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη, Χαλκιδικής κυρία Κυριακή Μάλαμα, Αιτωλοακαρνανίας κ. Αθανάσιος (Θάνος) Μωραΐτης, Τρικάλων κ. Αθανάσιος Παπαδόπουλος, Β΄ Πειραιώς κ. Ιωάννης Ραγκούσης, Πιερίας κυρία Ελισσάβετ (Μπέττυ) Σκούφα, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Χρήστος Σπίρτζης, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Σωκράτης Φάμελλος, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Παναγιώτης (Πάνος) Σκουρολιάκος κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (ΕΣΠΕΕΚΑΣ) επισημαίνει ότι στην φρουρά Καστοριάς δεν υπάρχουν συμβεβλημένοι με το ΥΠ.ΕΘ.Α. ιατροί σε κρίσιμες ειδικότητες, με αποτέλεσμα οι στρατιωτικοί και οι οικογένειες να επισκέπτονται ιδιώτες γιατρούς των ελλειπουσών ειδικοτήτων και να τους καλύπτεται καθυστερημένα μόνο μικρό μέρος της δαπάνης, και αιτούνται απάντησης.

Εθνικής Άμυνας

3477) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλαδική Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.Ο.Ε.Σ.) με επιστολή της διαμαρτύρεται για τον τρόπο χορήγησης άδειας ανατροφής τέκνου, και αιτείται απάντησης.

Εθνικής Άμυνας

3478) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Οικογενειών Ενόπλων Δυνάμεων (Σ.Ο.Ε.Δ.) με επιστολή του προτείνει ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας και τον τρόπο χορήγησης του δικαιούμενου ποσού Βοηθήματος Οικογενειακής Επαγγελματικής Αυτοτέλειας (ΒΟΕΑ), και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Υποδομών και Μεταφορών

3479) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας με έγγραφό του ζητεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες την διενέργεια αυτοψιών από κλιμάκια μηχανικών για τον προσεισμικό έλεγχο και την ταχεία αποτίμηση της σεισμικής ικανότητας των κτιρίων δημόσιας και κοινωφελούς χρήσης, αλλά και των κτιρίων ιδιωτικής χρήσης που βρίσκονται εντός της σεισμογενούς ζώνης που εντοπίζεται στο Δήμο Μινώα Πεδιάδας, καθώς και για τη σύνταξη Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικίνδυνα Ετοιμόρροπων Κτισμάτων όπου απαιτείται, και αιτούνται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3480) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εκπροσώπησης Αγροτικών Συνεταιρισμών Πέλλας

με έγγραφό του ζητεί την ενίσχυση ήσσονος σημασίας (de minimis) στους δενδροκαλλιεργητές της Πέλλας για τις καταστροφές από ακραία καιρικά φαινόμενα, και αιτείται απαντήσεων.

Υποδομών και Μεταφορών

3481) Ο Βουλευτής Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Αθανάσιος Μπούρας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μάνδρας-Ειδυλλίας με επιστολή του ζητεί την υδροδότηση του οικισμού Αλεποχωρίου από το Δίκτυο της ΕΥΔΑΠ,και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3482) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης επισημαίνει την αναγκαιότητα της ρύθμισης οφειλής του στην ΔΕΗ σε μηνιαίες δόσεις που θα έχει την δυνατότητα να υποστηρίζει, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών

3483) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης, Λέσβου κυρία Μαρία Κομνηνάκα, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας Νομού Ηρακλείου ζητεί τη διενέργεια αυτοψιών από κλιμάκια μηχανικών για τον προσεισμικό έλεγχο κτιρίων στο Δήμο Μινώα Πεδιάδας, στο πλαίσιο των μέτρων πρόληψης έναντι του συνεχιζόμενου σεισμικού φαινομένου στην περιοχή του Δήμου, και αιτούνται απάντησης.

Οικονομικών

3484) Ο Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κ. Τρύφων Αλεξιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.) με επιστολή του ζητεί τη μετάθεση της ημερομηνίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων φορολογικού έτους 2020, και αιτείται απάντησης.

Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Υποδομών και Μεταφορών

3485) Οι Βουλευτές Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Γεώργιος Τσίπρας, Αχαΐας κυρία Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Κερκύρας κ. Αλέξανδρος - Χρήστος Αυλωνίτης, Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Α΄ Πειραιώς κ. Θεόδωρος Δρίτσας, Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Λασιθίου κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτης, Β΄ Πειραιώς κυρία Ειρήνη (Νίνα) Κασιμάτη, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη, Χαλκιδικής κυρία Κυριακή Μάλαμα, Αχαΐας κ. Κωνσταντίνος Μάρκου, Πρεβέζης κ. Κωνσταντίνος Μπάρκας, Αιτωλοακαρνανίας κ. Αθανάσιος (Θάνος) Μωραΐτης, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Νικόλαος Παππάς, Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου, Β΄ Πειραιώς κ. Ιωάννης Ραγκούσης, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Παναγιώτης (Πάνος) Σκουρολιάκος, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Χρήστος Σπίρτζης, Α΄ Αθηνών κ. Νικόλαος Φίλης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μεγαρέων με επιστολή του ζητεί την παράταση Επιδόματος Ενοικίου 300-500 ευρώ για τους πληγέντες της θεομηνίας "Γηρυόνης", και αιτούνται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3486) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Ζαγοράς-Μουρεσίου με επιστολή του ζητεί τη σύσταση Γραφείου Κοινωνικής Ασφάλισης στη Ζαγορά του Πηλίου από τον e-ΕΦΚΑ, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3487) Η Βουλευτής Μαγνησίας κυρία Αικατερίνη Παπανάτσιου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ζαγοράς Μουρεσίου με επιστολή του ζητεί την λειτουργία Γραφείου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) στο δήμο Ζαγοράς - Μουρεσίου, και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3488) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Αθανάσιος Δαβάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Απιδέας με επιστολή του θέτει το θέμα της αυτοψίας, δενδροχρονολόγησης και εκπόνησης μελέτης για μνημείο της

φύσης, της υπεραιωνόβιας ελιάς του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Απιδέας, Δήμου Ευρώτα Λακωνίας, και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών

3489) Η Βουλευτής Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με επιστολή του τονίζει την άμεση ανάγκη ενίσχυσης της Διεύθυνσης Υδάτων Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3490) Οι Βουλευτές Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Αιτωλοακαρνανίας κ. Νικόλαος Παπαναστάσης κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Ξενοδοχοϋπαλλήλων και Εργαζομένων Επισιτισμού-Τουρισμού Ξενοδοχείων & Συναφών Επαγγελμάτων Νομού Κέρκυρας, Παξών Σαγιάδας, Ερείκουσας, Οθωνών και Μαθρακίου με επιστολή του ζητεί να δοθεί ξανά η δυνατότητα υποβολής δηλώσεων αναστολής εργασίας, για τους μήνες Μάιο και Ιούνιο 2021, και αιτούνται απάντησης.

Οικονομικών - Τουρισμού - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3491) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Διονύσιος Σταμενίτης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συνομοσπονδία Επιχειρηματιών Τουριστικών Καταλυμάτων Ελλάδος με επιστολή της ζητεί την ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορονοϊού COVID-19 -5ος Κύκλος, και αιτείται απαντήσεων.

Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3492) Ο Βουλευτής Ημαθίας κ. Αναστάσιος Μπαρτζώκας κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Ημαθίας με επιστολή του ζητεί την παροχή αποζημιώσεων στους συναφείς με τις αγροτικές δραστηριότητες, εμπορικούς

κλάδους, εξαιτίας εκτεταμένων οικονομικών απωλειών που προκλήθηκαν από τον παγετό την άνοιξη του 2021, και αιτείται απαντήσεων.

Τουρισμού

3493) Η Βουλευτής Κυκλάδων κυρία Αικατερίνη Μονογυιού κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Νοτίου Αιγαίου παραθέτει μια σειρά από προτάσεις, για την διαχείριση των Ιαματικών πηγών, του Ναυαγίου Ζακύνθου και άλλων και αφορά στο Σχέδιο Νόμου του αρμόδιου Υπουργείου, και αιτείται απάντησης.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

3494) Ο Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κ. Ιωάννης Ραγκούσης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (ΡΑΛ) εκφράζει την διαμαρτυρία της για το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές ανακάλεσαν 18 κανονιστικές πράξεις της Αρχής για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων ενάντια στο δημόσιο συμφέρον και τον υγιή ανταγωνισμό, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3495) Οι Βουλευτές Λέσβου κυρία Μαρία Κομνηνάκα, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Ηρακλείου κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Εργαζομένων στις Ξενοδοχειακές και Επισιτιστικές Επιχειρήσεις Λήμνου με επιστολή της αναφέρεται στους εργαζομένους του ξενοδοχείου PORTO MYRINA PALLAS και ζητεί να διασφαλιστούν τα δικαιώματά τους και να λάβουν οι αρμόδιες αρχές μέτρα για τη στήριξή τους, και αιτούνται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3496) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Αθανάσιος Δαβάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης ενημερώνει σχετικά με περιστατικό το οποίο της συνέβη με το αυτοκίνητό της και ειδικότερα αναφέρεται σε σύγκρουση με αγριογούρουνο στο

δρόμο Σκούρα-Σπάρτη, με αποτέλεσμα να κινδυνέψει η ίδια, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3497) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Ημαθίας με υπόμνημά του θέτει το θέμα των αποζημιώσεων των παραγωγών αλλά και των λοιπών επαγγελματιών που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή στον κλάδο των μεταφορών, της μεταποίησης και του εμπορίου, εξαιτίας των σοβαρών ζημιών στις αγροτικές καλλιέργειες των περιοχών Ημαθίας και Πέλλας από τον παγετό, και αιτείται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Υποδομών και Μεταφορών - Οικονομικών

3498) Ο Βουλευτής Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Αθανάσιος Μπούρας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μεγαρέων με επιστολή του ζητεί την παράταση επιδότησης ενοικίου για τους πυρόπληκτους της Κινέτας και αιτείται απαντήσεων.

Εσωτερικών

3499) Οι Βουλευτές Ευβοίας κ. Γεώργιος Μαρίνος, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία λουόμενοι και περίοικοι της πλαζ Σουβάλας της Χαλκίδας με κείμενό τους διαμαρτύρονται για το χρονικό προγραμματισμό των έργων υποθαλάσσιου αγωγού στην περιοχή, καθώς καθιστούν αδύνατη τη χρήση της παραλίας και ζητούν τη διακοπή των έργων και τον προγραμματισμό τους άλλη καταλληλότερη εποχή, και αιτούνται απάντησης.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

3500) Ο Βουλευτής Φθιώτιδος κ. Ιωάννης Σαρακιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Λιμενικών (Π.Ο.Λ.) με ανακοίνωσή της

θέτει σειρά αιτημάτων που απασχολούν τους άνδρες και τις γυναίκες του Λιμενικού Σώματος , και αιτείται απάντησης.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

3501) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή του ενημερώνει σχετικά με την επίλυση ζητήματός του όσον αφορά την μη υποχρέωση απασχόλησης προπονητή σε ερασιτεχνικά σωματεία, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3502) Η Βουλευτής Δωδεκανήσου κυρία Τσαμπίκα (Μίκα) Ιατρίδη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Καρπάθου με επιστολή του ζητεί την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Γραφείου Κοινωνικής Ασφάλισης Καρπάθου γιατί λόγω της εδαφικής ασυνέχειας, της νησιωτικότητας αλλά και της έντονης επιχειρηματικής δραστηριότητας, είναι απαραίτητη η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του γραφείου, ώστε να μην χρειάζεται οι κάτοικοι της Καρπάθου να μεταβαίνουν στη Ρόδο για τις υποθέσεις τους, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Εσωτερικών - Οικονομικών

3503) Η Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κυρία Φωτεινή Μπακαδήμα κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (Σ.Ε.ΝΑ.Β.Ι.), ο Σύνδεσμος Ιδιωτικών Ναυπηγείων Περάματος (ΣΙ.Ν.Π.) και η Ένωση Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά (ΕΝΩ.ΜΗΧ.ΠΕ.) με επιστολή τους ζητούν, με τη νέα εποχή των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, την αναβάθμιση των δικτύων υποδομής, προτάσσοντας ως άμεσης προτεραιότητας το οδικό έργο Σκαραμαγκά-Σχιστού-Περιφερειακής Λεωφόρου Αιγάλεω, που από δεκαετίες καρκινοβατεί, και αιτείται απαντήσεων.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

3504) Η Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κυρία Φωτεινή Μπακαδήμα κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Λιμενικών (Π.Ο.Λ.) με επιστολή της καταγγέλλει ότι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της μετατέθηκε σε υπηρεσία που του στερεί την συνδικαλιστική του ιδιότητα και αναφέρει το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί με το Προεδρικό Διάταγμα Μεταθέσεων, τα προβλήματα που αφορούν τη στελέχωση των νησιωτικών υπηρεσιών κ.α., και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3505) Ο Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Δημήτριος Κούβελας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Θεατρολόγων με υπόμνημά του ζητά αφενός να εξασφαλιστεί η ομαλή κατανομή των νέων 171 οργανικών θέσεων Θεατρολόγων σε όλη την επικράτεια και αφετέρου να μην μετακινηθούν σε άλλα μέρη της Ελλάδας, όσοι από τους 171 Θεατρολόγους υπηρετούσαν ήδη ως αναπληρωτές σε συγκεκριμένες περιοχές, και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3506) Ο Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κ. Κρίτων - Ηλίας Αρσένης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) με επιστολή του καταγγέλλει ότι το Σωματείο αντιμετωπίζει σημαντικά λειτουργικά προβλήματα που αφορούν κυρίως στη στελέχωση και λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών αλλά και άλλα σοβαρά ζητήματα τα οποία έχουν ενταθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών - Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3507) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ναυτικής Βιομηχανίας (Σ.Ε.ΝΑ.ΒΙ.) και η Ένωση Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά (ΕΝΩ.ΜΗΧ.ΠΕ.) με υπόμνημά τους καταγγέλλουν ασυνέπεια της εταιρείας

"Cosco" στις υποχρεώσεις της να προβεί σε σειρά επενδύσεων στις υποδομές του λιμένα του Πειραιά, τις οποίες εκμεταλλεύεται, βάσει σχετικής σύμβασης παραχώρησης, οι οποίες υποχρεώσεις απορρέουν από την τελευταία σύμβαση, και ζητούν την σχετική επιβολή των προβλεπόμενων ποινικών ρητρών στην άνω σύμβαση παραχώρησης εις βάρος της "Cosco", και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3508) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης από τη Βοιωτία διαμαρτύρεται ότι ενώ έχει καταθέσει την αίτηση συνταξιοδότησής του από το 2016, πέντε χρόνια μετά, όχι μόνο δεν έχει εκδοθεί η απόφαση συνταξιοδότησης του, αλλά δεν γνωρίζει σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αίτησή του, και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3509) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Νεοκλής Κρητικός κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή του περιγράφει το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν πολλές περιοχές της Λακωνίας από την αύξηση των αγριόχοιρων και τις ζημιές που προκαλούν καθώς και τους κινδύνους που εγκυμονούν για την οδική ασφάλεια από την κάθετη διέλευσή τους από οδικούς άξονες, και αιτείται απάντησης.

Επικρατείας (Γεραπετρίτης) - Οικονομικών - Πολιτισμού και Αθλητισμού

3510) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Επαρχίας Λιβαδειάς και 39 Φορείς Σύλλογοι και Σωματεία του Δήμου Λιβαδειάς με έγγραφο που συνυπογράφουν ζητούν την οριστική δωρεάν παραχώρηση των ακινήτων της Κρύας στους πολίτες της Λιβαδειάς, και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Υγείας

3511) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος κατέθεσε δημοσίευμα ιστοσελίδας που αναφέρεται στην ανάγκη να ληφθούν οι κατάλληλες

πρωτοβουλίες από την Πολιτεία, προκειμένου, αφενός, να εξευρεθούν κονδύλια για την ευρεία χρηματοδότηση του Δημοτικού Γηροκομείου Αργοστολίου, ώστε να καταστεί δυνατόν να εξυπηρετηθούν σωστά, τόσο οι ήδη φιλοξενούμενοι, όσο και οι ευρισκόμενοι σε λίστα αναμονής προς είσοδο σε αυτό γέροντες, και αφετέρου, να δρομολογηθούν οι απαραίτητες προσλήψεις, και αιτείται απαντήσεων.

Οικονομικών

3512) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Αγρινίου "Ο ΕΡΜΗΣ" διαμαρτύρεται για την ανεπαρκή ρύθμιση οφειλών σε 36 άτοκες ή 72 έντοκες δόσεις, όσον αφορά σε χρέη των εμπόρων τα οποία δημιουργήθηκαν στην περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού και ζητεί «κούρεμα» μέρους των χρεών που δημιουργήθηκαν στην περίοδο της πανδημίας και αποπληρωμή του υπολοίπου μέρους σε 120 δόσεις και επισημαίνει ότι οι μικρές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου δεν έχουν λάβει στήριξη, και αιτείται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Οικονομικών

3513) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. Νικόλαος Συρμαλένιος κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σίφνου με ψήφισμά του θέτει το θέμα της διακοπής της λειτουργίας του υποκαταστήματος της Τράπεζας Πειραιώς στο νησί και επισημαίνει ότι η παύση λειτουργίας καταστημάτων στη Σίφνο δεν επιφέρει μόνον οικονομική και κοινωνική αναστάτωση, αλλά πλήττει ευθέως το ευαίσθητο εθνικό χαρακτηριστικό της νησιωτικότητας και συνιστά εμφανή απαξίωση και των νησιών και των νησιωτών και ζητεί τη λειτουργία του υποκαταστήματος, και αιτείται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3514) Ο Βουλευτής Α΄ Αθηνών κ. Χριστόφορος Βερναρδάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος και Γραμματέας του Πανελλήνιου Συλλόγου Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΠΑΣΥΚΕΚ) με επιστολή του ζητεί την επιχορήγηση επανεκκίνησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ανταγωνιστικότητας Επιχειρηματικότητας Καινοτομίας (ΕΠΑνΕΚ), ώστε οι αντίστοιχες επιχειρήσεις να στηρίξουν την απασχόληση μέχρι την αποκατάσταση του κύκλου εργασιών τους και την επιστροφή στην κανονικότητα, και αιτείται απάντησης.

Εθνικής Άμυνας - Οικονομικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Εσωτερικών - Υποδομών και Μεταφορών - Προστασίας του Πολίτη - Παιδείας και Θρησκευμάτων - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3515) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Πολυμελών Οικογενειών με Τρία Τέκνα (Ο.Π.Ο.Τ.Ε.Ε.) με επιστολή της διαμαρτύρεται για τα προβλήματα των πολυτέκνων που χρονίζουν και ζητεί τη στήριξη των οικογενειών με τρία ή περισσότερα τέκνα, και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3516) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Ευάγγελος Αποστόλου κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Κύμης Αλιβερίου με ψήφισμά του διαμαρτύρεται για την υποβάθμιση του Γ΄ Τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών Εύβοιας με έδρα την Κύμη, της τοπικής διεύθυνσης του ΕΦΚΑ Κύμης και την μετατροπή του σε Αποκεντρωμένο Τμήμα Α Κοινωνικής Ασφάλισης Κύμης, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3517) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων με υπόμνημά της διαμαρτύρεται για τον καθορισμό των θέσεων προς διορισμό μονίμων βιολόγων εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης (ΠΕ04.04.), και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Υγείας - Τουρισμού - Οικονομικών

3518) Η Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κυρία Φωτεινή Μπακαδήμα κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στον

Επισιτισμό-Τουρισμό (ΠΟΕΕΤ) με επιστολή της καταγράφει την υφιστάμενη εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση στους εργαζόμενους στον κλάδο επισιτισμού-τουρισμού και ζητεί την άμεση οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων του κλάδου, σε συνέχεια της αντίστοιχης δέσμευσης του Πρωθυπουργού στους εκπροσώπους των εργαζομένων κατά την επίσκεψή του στη Ρόδο, και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3519) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ζαγοράς-Μουρεσίου επισημαίνει την ανάγκη επαναλειτουργίας του Γραφείου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) καθώς υπάρχει μεγάλο πρόβλημα στην εξυπηρέτηση των πολιτών το χειμώνα που η μετακίνηση γίνεται δύσκολα και με οικονομικό κόστος και τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ είναι περιορισμένα και υπάρχουν πολλοί αγρότες στην περιοχή με αυξημένη δραστηριότητα, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3520) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία εκπαιδευτικός - μέλος του Συντονιστικού Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών Γερμανικής Γλώσσας με επιστολή του τονίζει τον μικρό αριθμό διορισμών στον κλάδο Γερμανικής Γλώσσας (ΠΕ07) και ζητεί να γίνουν όσο το δυνατόν πιο σύντομα νέοι διορισμοί, σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες του κλάδου τους, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3521) Η Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κυρία Φωτεινή Μπακαδήμα κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ενιαίο Δίκτυο Συνταξιούχων με επιστολή τους διαμαρτύρονται για το σχέδιο νόμου σχετικά με την μεταρρύθμιση στην επικουρική ασφάλιση, καταγγέλλοντας την προσθήκη διάταξης (άρθρο 8, παρ. στ'), που δεν υπήρχε στη δημόσια διαβούλευση, όπου ορίζεται ξεκάθαρα ότι οι «πόροι του νέου Ταμείου (ΤΕΚΑ) είναι η επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για την κάλυψη της δαπάνης», και αιτείται απάντησης .

Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Υποδομών και Μεταφορών

3522) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Πτυχιούχων Μηχανικών Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας με υπόμνημά τους εκφράζουν την έντονη ανησυχία τους, καθώς η αρχική τοποθέτηση επί του νομοσχεδίου συμπεριλάμβανε την ειδικότητά τους και αμέσως μετά τη διαβούλευση και πριν φτάσει στο Ελληνικό Κοινοβούλιο προς συζήτηση, το αρχικό νομοσχέδιο είχε τροποποιηθεί ως προς το δικαίωμα διαπίστευσης, αφήνοντας απ' έξω την ειδικότητά τους, και αιτείται απαντήσεων.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3523) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης με ομόφωνη απόφαση του καλεί την Αρμόδια Υπουργό να προχωρήσει τις σχετικές διαδικασίες, προκειμένου να διασφαλιστεί η μόνιμη εργασιακή σχέση των 12 συμβασιούχων Φυλάκων του Πανεπιστημίου Κρήτης, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της συγκεκριμένης απόφασης και στο αίτημα των εργαζομένων, και αιτούνται απάντησης.

Προστασίας του Πολίτη

3524) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. Σταύρος Καλογιάννης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελλήνιου Σωματείου Συμβασιούχων Πυροσβεστών με υπόμνημά του ζητεί την πρόσληψη μελών του σε μόνιμες κενές θέσεις του Πυροσβεστικού Σώματος, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3525) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Πασχόντων από Συγγενείς Καρδιοπάθειες εκφράζει τη διαμαρτυρία του για τη μη ικανοποίηση δικαίων αιτημάτων των καρδιοπαθών παρά την κρισιμότητα των σχετικών κρίσιμων υγειονομικών προβλημάτων που τους απασχολούν και θέτει αιτήματα της ως άνω

συλλογικότητας, που αφορούν σε θέματα κατάταξής τους σε ποσοστό αναπηρίας και σε συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που τους αφορούν, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

3526) Η Βουλευτής Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Θηβαίων με επιστολή του, στην οποία επισυνάπτεται και σχετικό ψήφισμα του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Θηβαίων, ζητεί ενημέρωση, εάν υπάρχουν σχέδια συγχώνευσης, υποβάθμισης ή κατάργησης του Γενικού Νοσοκομείου Θήβας, και αιτείται απάντησης.

Τουρισμού - Οικονομικών - Παιδείας και Θρησκευμάτων - Υποδομών και Μεταφορών - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3527) Η Βουλευτής Β΄ Πειραιώς κυρία Φωτεινή Μπακαδήμα κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Πολυμελών Οικογενειών με Τρία Τέκνα Ελλάδος (Ο.Π.Ο.Τ.Ε.Ε.) με επιστολή της καταγράφει τα αιτήματα τρίτεκνων οικογενειών για κοινωνικό τουρισμό, εκπτώσεις στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, επέκταση της ποσόστωσης για τις ευπαθείς ομάδες στις προσλήψεις μέσω ΑΣΕΠ, παροχή ηλεκτρονικών μέσων στα παιδιά τρίτεκνων οικογενειών κ.α., και αιτείται απαντήσεων.

Υγείας

3528) Η Βουλευτής Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή του ζητεί την ανάκληση της διοικητικής πράξης που επιφέρει δυσμενή διοικητική μεταβολή για τον ίδιο και επισημαίνει ότι είναι νομικά αβάσιμη, διότι δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη και δεν έχει προηγηθεί κλήση του σε ακρόαση, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3529) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. Ανδρέας Νικολακόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Αγροτικού Συλλόγου Γεωργών Ανδραβίδας-Κυλλήνης με επιστολή του ζητεί να συμπεριληφθούν οι γεωργοί στις

αποζημιώσεις λόγω covid-19 για τις καλλιέργειες κολοκυθάκια θερμοκηπίου και πεπόνια θερμοκηπίου λόγω της δεινής θέσης που έχουν περιέλθει, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

3530) Ο Βουλευτής Ρεθύμνης κ. Ανδρέας Ξανθός κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδος (ΟΕΝΓΕ) αναδεικνύει το θέμα της μεταφοράς της οργανικής θέσης του διευθυντή - επιστημονικού υπευθύνου ιατρού του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών «Σισμανόγλειου» στο νοσοκομείο ΚΑΤ και τονίζει ότι η απόφαση αυτή, κατά την ΟΕΝΓΕ είναι παράνομη, παράλογη και τελείως απαράδεκτη καθώς προκαλεί προβλήματα και δυσλειτουργίες σε δύο νοσοκομεία μόνο και μόνο για ικανοποίηση ατομικών εξυπηρετήσεων, και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Οικονομικών

3531) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Ευάγγελος Αποστόλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων ΟΤΑ Νομού Ευβοίας με επιστολή του διαμαρτύρεται για την εξαίρεση των υπαλλήλων των Δήμων Χαλκιδέων και Διρφύων - Μεσσαπίων από τον καθορισμό της αποζημίωσης των μελών των επιτροπών που συστήνονται και συγκροτούνται από τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού για την καταγραφή ζημιών, και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Υγείας

3532) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης, Λέσβου κυρία Μαρία Κομνηνάκα, Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνταξιούχων ΙΚΑ Νομού Λασιθίου με κείμενό του θέτει τα αιτήματα των συνταξιούχων για την ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας και για τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα, και αιτούνται απαντήσεων.

Οικονομικών - Εσωτερικών

3533) Οι Βουλευτές Ευβοίας κ. Γεώργιος Μαρίνος, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων ΟΤΑ Νομού Εύβοιας με επιστολή του ζητεί να διορθωθεί η αδικία σε βάρος των πληγέντων από τις καταστροφικές πλημμύρες στην Εύβοια (8 και 9 Αυγούστου 2020) υπαλλήλων των Δήμων Χαλκιδέων και Διρφύων- Μεσσαπίων, οι οποίοι συμμετείχαν στις επιτροπές καταγραφής των ζημιών και εξαιρούνται από την αποζημίωση, και αιτούνται απαντήσεων

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3534) Ο Βουλευτής Λευκάδος κ. Αθανάσιος Καββαδάς κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Προέδρος της Κοινότητας Εγκλουβής και ο Αγροτικός Οινοποιητικός και Ελαιουργικός Συνεταιρισμός Λευκάδας «ΤΑΟΛ» με επιστολές τους ενημερώνουν για την καταστροφή της παραγωγής φακής Εγκλουβής 2021 λόγω ανομβρίας και καύσωνα, η οποία συνέβη κατά την καρπόδεση με αποτέλεσμα η απώλεια εισοδήματος και παραγωγής να πλησιάζει το 100%., και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3535) Οι Βουλευτές Δράμας κυρία Χαρούλα (Χαρά) Κεφαλίδου, Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσαν δημοσίευμα στο οποίο αναφέρεται ότι τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) βρίσκονται σήμερα σε δεινή κατάσταση και σε πλήρη εργασιακή ασφυξία, όπως καταγγέλλει το Σωματείο των Εργαζομένων και η Πρόεδρός τους, και αιτούνται απάντησης.

Υγείας

3536) Η Βουλευτής Χαλκιδικής κυρία Κυριακή Μάλαμα κατέθεσε αναφορά με την οποία 14 σύλλογοι και φορείς του Νέου Μαρμαρά Νομού Χαλκιδικής με επιστολή τους επισημαίνουν την ανάγκη ενίσχυσης του περιφερειακού ιατρείου του Νέου Μαρμαρά με ιατρικό προσωπικό, και αιτείται απάντησης.

Δικαιοσύνης - Εσωτερικών - Υποδομών και Μεταφορών - Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3537) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή του προβαίνει σε καταγγελίες, τόσο για πλημμελή εκτέλεση, όσο και για μη εκτέλεση καθαυτή του υπηρεσιακού καθήκοντος ελέγχου εξακρίβωσης πολεοδομικών λαθών από μέρους των Υπηρεσιών της Πολεοδομίας στην Παλλήνη, κατόπιν καταγγελιών του για ύπαρξη των ανωτέρω στην πολυκατοικία όπου διαμένει, τα οποία διέπραξαν οι κατασκευαστές και θέτουν σε κίνδυνο, τόσο την σωματική του ακεραιότητα, όσο και αυτήν των διαμενόντων σε αυτήν, και αιτείται απαντήσεων.

Προστασίας του Πολίτη

3538) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. Απόστολος Πάνας κατέθεσε αναφορά με την οποία 14 σύλλογοι του Νέου Μαρμαρά Χαλκιδικής με επιστολή τους ζητούν την επανέναρξη λειτουργίας του αστυνομικού τμήματος στο Νέο Μαρμαρά Χαλκιδικής και αιτείται απάντησης.

Υγείας

3539) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. Απόστολος Πάνας κατέθεσε αναφορά με την οποία 14 σύλλογοι του Νέου Μαρμαρά Νομού Χαλκιδικής με επιστολή τους ζητούν την στελέχωση του περιφερειακού ιατρείου Νέου Μαρμαρά Χαλκιδικής με γενικούς ιατρούς και νοσηλευτές διότι όπως τονίζεται, αποτελεί την πολυπληθέστερη και τουριστικότερη Δημοτική Κοινότητα του ενιαίου Δήμου Σιθωνίας, όπου μάλιστα δραστηριοποιείται μια από τις μεγαλύτερες ξενοδοχειακές μονάδες της Ελλάδας, και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3540) Ο Βουλευτής Καστοριάς κ. Ζήσης Τζηκαλάγιας κατέθεσε αναφορά με την οποία θέτει το θέμα της αξιοποίησης των ιδιοκτητών δασοτεμαχίων στην περιοχή Σπηλαίων Καστοριάς που το Δημόσιο κατέχει το 1/5 της κυριότητας, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3541) Ο Βουλευτής Ροδόπης κ. Δημήτριος (Τάκης) Χαρίτου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Ελαιοκομικός Συνεταιρισμός Μαρώνειας Νομού Ροδόπης με επιστολή του ζητεί να αποζημιωθούν οι ελαιοπαραγωγοί για τις ζημιές που προκάλεσε ο πρώιμος παγετός στις ελιές πριν το στάδιο της άνθησής τους το χρονικό διάστημα Μαρτίου-Απριλίου 2021, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Οικονομικών - Εσωτερικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Δικαιοσύνης

3542) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με υπόμνημα του ζητεί την διακοπή ηλεκτρονικού πλειστηριασμού της 01/12/2021, των ακινήτων της Γεωργικής Ένωσης Συνεταιρισμών Πώλησης Οπωροκηπευτικών Βερμίου (ΓΕΣΠΟΒ), και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3543) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Διονύσιος Σταμενίτης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Έδεσσας και Αλμωπίας με επιστολή του περιγράφει το πρόβλημα που έχει προκύψει σχετικά με την πιθανή υποβάθμιση ή κλείσιμο του Υποκαταστήματος Α' Μισθωτών Πέλλας, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών

3544) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Βασίλειος-Νικόλαος Υψηλάντης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μεγίστης με επιστολή του ζητεί να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, έτσι ώστε, να προχωρήσει η αναβάθμιση του δημοτικού αεροδρομίου του Δήμου Μεγίστης, και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3545) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Ευάγγελος Αποστόλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας με επιστολή του εκφράζει την

πλήρη αντίθεσή και διαφωνία του για τη χορήγηση τριών αδειών για εγκαταστάσεις αιολικών πάρκων στο Δήμο Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

3546) Η Βουλευτής Λαρίσης κυρία Άννα Βαγενά κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρίας Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών Νομού Λάρισας (Ε.Ε.Ν.Α.Λ.) με επιστολή ζητεί την άμεση κάλυψη των αναγκών των ατόμων με άνοια-νόσο Alzheimer καθώς και των οικογενειών τους στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3547) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης με επιστολή του συμπαρίσταται στον αγώνα των 12 συμβασιούχων Φυλάκων του Πανεπιστημίου Κρήτης για μόνιμη και σταθερή εργασία, με δεδομένο ότι καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Πανεπιστημίου, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3548) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία Αρχιμανδρίτης, υποψήφιος διδάκτορας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με επιστολή του ενημερώνει ότι η δημοσιοποίηση του πρόσφατου σχεδίου νόμου του υπουργείου παιδείας, δημιούργησε πλημμυρίδα αντιδράσεων και ζητεί να μην εξορθολογίσει η κυβέρνηση τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, και αιτείται απάντησης.

Οικονομικών

3549) Ο Βουλευτής Α Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Αμανατίδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Δανειοληπτών και Προστασίας Καταναλωτών Βορείου Ελλάδος με επιστολή του διατυπώνει παράπονα και προβληματισμούς για την

παροχή νομικής ασυλίας σε συγκεκριμένους υπαλλήλους τραπεζικών και δημόσιων φορέων και ιδρυμάτων, και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών

3550) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Πολυμελών Οικογενειών με τρία τέκνα (ΟΠΟΤΤΕ) με επιστολή της επισημαίνει την επιτακτική ανάγκη για στήριξη της Τρίτεκνης οικογένειας από την Πολιτεία, και αιτείται απάντησης.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

3551) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΣΑΕΤΤΕ) με επιστολή του καταθέτει τις θέσεις του σχετικά με την απαίτηση αποφοίτων Προγραμμάτων Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών για κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων Συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, μη συναφών με το αντικείμενο σπουδών τους, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3552) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο αγροτοκτηνοτροφικός Σύλλογος Πέλλας «ΕΝΟΤΗΤΑ» με επιστολή του ζητεί μέτρα για την προστασία των καλλιεργειών της περιοχής από τα αγριογούρουνα και την αναπλήρωση του χαμένου εισοδήματος των πληγέντων αγροτών με έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των βιοποριστικών και άλλων τρεχουσών αναγκών τους, και αιτούνται απάντησης.

Πολιτισμού και Αθλητισμού - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3553) Οι Βουλευτές Αχαΐας κυρία Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Αχαΐας κ. Κωνσταντίνος Μάρκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Οικολογική Κίνηση Πάτρας (ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ) με επιστολή-καταγγελία της ζητεί είτε την πλήρη

κατάργησή του φωτισμού του τείχους Δυμαίων, είτε τη χρήση του για περιορισμένο χρόνο, και αιτείται απαντήσεων.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

3554) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. Νικόλαος Συρμαλένιος κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Πρόεδροι από τα έξι χωριά της Ναξιακής Σμύριδας με υπόμνημά τους ζητούν το άνοιγμα των ορυχείων σμύριδας με την επίβλεψη μεταλλειολόγου, την επαρκή εξαγωγή ποσότητας σμύριδας για την διασφάλιση της εργασίας των σμυριδεργατών, το άνοιγμα του καταλόγου για νέους σμυριδεργάτες, την αύξηση της τιμής της σμύριδας κ.α. και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

3555) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος με έγγραφο της τονίζει την επιτακτική ανάγκη για τροπολογίες στο σχέδιο νόμου του Υπ. Παιδείας για την αναβάθμιση του σχολείου, και αιτείται απάντησης.

Οικονομικών - Τουρισμού - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

3556) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συνομοσπονδία Επιχειρηματιών Τουριστικών Καταλυμάτων Ελλάδος με έγγραφό της καταθέτει αίτημα οικονομικής στήριξης των τουριστικών καταλυμάτων, και αιτείται απαντήσεων.

Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Επικρατείας (Γεραπετρίτης)

3557) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Πολυμελών Οικογενειών με Τρία Τέκνα με επιστολή της εκφράζει τη διαμαρτυρία της και ζητεί τη στήριξη της πολιτείας για τις τρίτεκνες οικογένειες, και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3558) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Έδεσσας & Αλμωπίας με επιστολή του περιγράφει το πρόβλημα που έχει προκύψει σχετικά με την πιθανή υποβάθμιση ή κλείσιμο του Υποκαταστήματος Α' Μισθωτών Πέλλας, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3559) Οι Βουλευτές Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης, Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στον Επισιτισμό - Τουρισμό με επιστολή της καταγγέλλει σοβαρά φαινόμενα εργοδοτικής παραβατικότητας που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι του κλάδου επισιτισμού - τουρισμού στο Νυδρί Λευκάδας και τονίζει την ανάγκη διεξαγωγής άμεσων επιτόπιων ελέγχων για τη διερεύνηση των εν λόγω παραβάσεων, και αιτούνται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3560) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Έδεσσας και Αλμωπίας με επιστολή του θέτει το θέμα του προβλήματος που έχει προκύψει με την πιθανή υποβάθμιση ή το κλείσιμο του Υποκαταστήματος Α΄Μισθωτών Πέλλας (τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Αριδαίας), και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Οικονομικών

3561) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Αθανάσιος Ζεμπίλης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Δήμου Χαλκιδέων και Νομικών Προσώπων Δ. και Ι.Δ.Α.Χ. Δήμου Χαλκιδέων με επιστολή του ενημερώνει σχετικά με τον καθορισμό αποζημίωσης των μελών των επιτροπών που συστήνονται και συγκροτούνται από τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού για την καταγραφή ζημιών, και αιτείται απαντήσεων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3562) Η Βουλευτής Έβρου κυρία Αναστασία (Νατάσα) Γκαρά κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κοινής Γεωργικής Εκμετάλλευσης «Σουφλιώτικα Κελάρια» με επιστολή του επισημαίνει την ανεπανόρθωτη ζημιά που προκάλεσαν οι καιρικές συνθήκες τις περιόδου Φεβρουαρίου-Μαρτίου στα ελαιόδεντρα της περιοχής του νοτίου Έβρου καθώς οι σχετικά υψηλές θερμοκρασίες που επικράτησαν στην περιοχή ενεργοποίησαν τη βλαστική δραστηριότητα των δέντρων, ενώ οι χαμηλές θερμοκρασίες έως και -15ο που σημειώθηκαν έστω και για λίγες ώρες, ήταν αρκετές, για να προκαλέσουν έως και 4ο παγετοπληξία στα δέντρα,και αιτείται απάντησης.

Οικονομικών

3563) Η Βουλευτής Μαγνησίας κυρία Αικατερίνη Παπανάτσιου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Λογιστικός Σύλλογος Αθηνών ενημερώνει ότι από τον Μάιο του τρέχοντος έτους, έχουν αποστείλει προς το Υπ. Οικονομικών επιστολές ζητώντας και αναμένοντας χρονοδιάγραμμα για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων και δη διαρκουσών των καταιγιστικών και επαναλαμβανόμενων αποφάσεων, εγκυκλίων, κλπ, που αφορούν διαδικασίες και εργασίες που καθημερινά διεκπεραιώνουν, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

3564) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Έδεσσας & Αλμωπίας με επιστολή του κοινοποιεί υπόμνημα του Σωματείου Δασεργατών Εδέσσης και Περιφέρειας «Η ΑΡΤΕΜΙΣ», σχετικά με την επίλυση θέματος που προέκυψε μετά τον νέο τρόπο έκδοσης γραμματίων για την αγορά ενσήμων των δασεργατών, από τον ΕΦΚΑ, και αιτείται απάντησης.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

3565) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επαγγελματική-Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (ΕΕΤΕΜ) με επιστολή της ζητεί την τροποποίηση του άρθρου 24

στο υπό συζήτηση Νομοσχέδιο «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης», και αιτείται απάντησης.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

3566) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή του επισημαίνει την αφαίρεση από την λίστα Διαπιστευμένων Μηχανικών κτηματολογίου, των Μηχανικών Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας, όπως αναφέρεται στο ως προς συζήτηση νομοσχέδιο με τίτλο «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης», και αιτείται απάντησης.

Υγείας - Εσωτερικών

3567) Η Βουλευτής Κυκλάδων κυρία Αικατερίνη Μονογυιού κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αντιπεριφερειάρχης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με επιστολή του αναλύει τις ανάγκες στελέχωσης των υπηρεσιών υγείας στην Περιφερειακή Ενότητα Κυκλάδων, που ειδικά για την θερινή περίοδο κρίνεται αναγκαία η ενίσχυση έστω με προσλήψεις εποχικού προσωπικού, και αιτείται απαντήσεων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

3568) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. Ανδρέας Νικολακόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος Κοινότητας Βασιλακίου Νομού Ηλείας με υπόμνημά του ζητεί τον επαναχαρακτηρισμό της κοινότητάς του ως ορεινής και μειονεκτικής περιοχής και όχι πεδινής όπως συμβαίνει με όλα τα γειτονικά χωριά, και αιτείται απάντησης.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Στην με αριθμό 985/26/10/2020 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μπούμπα Κωνσταντίνου δόθηκε με το υπ' αριθμό 143/29103/11.3.2021 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα,11/03/2021
Αριθμ. Πρωτ.: 143/29103

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Προβλήματα δικτύου άρδευσης στην λίμνη Κερκίνη»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 985/26-10-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Μπούμπας,** για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για την αντιμετώπιση των αρδευτικών αναγκών και την ορθολογική διαχείριση των υδατίνων πόρων προγραμματίζει την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων.

Ειδικότερα σε ότι αφορά στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων του ΥΠΑΑΤ για την Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Σερρών και συγκεκριμένα για το σύμπλεγμα ποταμού Στρυμόνα-λίμνης Κερκίνης, που αποτελούν τον κύριο υδάτινο πόρο που υδροδοτεί τα αρδευτικά δίκτυα στην πεδιάδα των Σερρών, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Το έργο με τίτλο, «ΙΙο αρδευτικό δίκτυο Σερρών-Τμήμα Ζώνης Αδελφικού» είναι ενταγμένο στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΠΑΑ) 2014-2020 ως ανειλημμένη υποχρέωση του ΠΑΑ 2007-2013.
- Το έργο με τίτλο, «Συστήματα εκσυγχρονισμού, και εξοικονόμησης νερού και ενέργειας για την ορθολογική διαχείριση αρδευτικού δικτυού ΤΟΕΒ Νιγρίτας Ν. Σερρών», το οποίο αφορά σε υφιστάμενο υπόγειο δίκτυο στον ομότιτλο ΤΟΕΒ στο οποίο γίνεται εκσυγχρονισμός για εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, είναι ενταγμένο στο ΠΑΑ 2014-2020. Το έργο βρίσκεται στη φάση της προέγκρισης δημοπράτησης του Φ/Β σταθμού και ετοιμάζονται και τα Τεύχη δημοπράτησης για το Υποέργο της Τηλεμετρίας.
- Το έργο εκσυγχρονισμού που αφορά τον ΤΟΕΒ Σιδηροκάστρου που προτάθηκε στο ΠΑΑ 2014-2020, δεν εντάχθηκε λόγω έλλειψης περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Επίσης το έργο εκσυγχρονισμού που αφορά τον ΤΟΕΒ Δημητριτσίου - Στρυμονικού δεν προτάθηκε στο ΠΑΑ 2014-2020 διότι δεν υποβλήθηκαν τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Σε ότι αφορά στη δυνατότητα χρηματοδότησης νέων αρδευτικών έργων στην Κερκίνη από το ΥΠΑΑΤ, δεν υπάρχει δυνατότητα συγχρηματοδότησης εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητας ΥΠΑΑΤ, καθώς το Μέτρο 4.3.1 "Υποδομές εγγείων βελτιώσεων" του ΠΑΑ 2014-2020 έχει κλείσει.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025, με την Πράξη 38/31-8-2020 του Υπουργικού Συμβούλιου με τίτλο «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α' 174), εγκρίθηκε για το ΥΠΑΑΤ προϋπολογισμός 28 εκατ. ευρώ μόνον. Καθόσον τα χρήματα αυτά μπορούν να καλύψουν οριακά τις ανειλημμένες υποχρεώσεις εγγειοβελτιωτικών έργων του παρελθόντος, για τη δυνατότητα χρηματοδότησης νέων έργων, η αρμόδια Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, πέραν της προσπάθειας αξιοποίησης πιθανής υπερδέσμευσης του εν λόγω Προγράμματος, θα αναζητήσει και άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Τέλος, σημειώνεται ότι η προαναφερόμενη Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ καταγράφει σχετικά αιτήματα για χρηματοδότηση νέων έργων ή/και μελετών από όλη την επικράτεια καθώς και, από την Π.Ε. Σερρών για υλοποίηση, όταν οι οικονομικές συνθήκες το επιτρέψουν.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
IOANNIS OIKONOMOU
Ημερομηνία: 2021.03.11
14:49:50 EET

ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ
1.Υπουργείο Εσωτερικών
Γραφείο κ. Υπουργού
2.Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
3.Βουλευτή κ. Κ. Μπούμπα

Στην με αριθμό 3295/15/01/2021 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Κεφαλίδου Χαρούλας (Χαράς), Πουλά Ανδρέα δόθηκε με το υπ' αριθμό 28957/Φ1 ΕΞ/11.3.2021 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από VASILIKI KARKANI
Ημερομηνία: 2021.03.17 09:35:09 EET

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 11-3-2021

Αρ.Πρωτ. 28957/Φ1 ΕΞ
5243 εισ.

Ταχ. Δ/νση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 2131
DES

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτές κ.κ.
- Χαρά Κεφαλίδου
- Ανδρέα Πουλά
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμ. πρωτ. 3295/15-1-2021»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 3295/15-1-2021, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο της αποφυγής διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τη λειτουργία των Α.Ε.Ι., εκδόθηκε σειρά Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, με τις οποίες προβλέφθηκαν έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας. Στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 (σημείο 9) της με αρ. πρωτ. Δ1α/ΓΠ.οικ.14453 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 895/Β΄/6-3-2021) με θέμα «Αντικατάσταση της υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.13805/3.3.2021 κοινής υπουργικής απόφασης «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 4 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 843)» ορίζονται έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας για τα Α.Ε.Ι., ως εξής:
« (…) Τηλε-εκπαίδευση
Αναστολή κάθε είδους εκπαιδευτικής διαδικασίας με φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής άσκησης φοιτητών, με εξαίρεση τη δυνατότητα διενέργειας κλινικών ασκήσεων φοιτητών του τελευταίου έτους των προγραμμάτων σπουδών α΄ κύκλου Τμημάτων/Σχολών Επιστημών Υγείας των Α.Ε.Ι., κατόπιν απόφασης της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι..
Αναστολή διενέργειας εξετάσεων με φυσική παρουσία.
Αναστολή λειτουργίας βιβλιοθηκών, αιθουσών κοινόχρηστων ηλεκτρονικών υπολογιστών, αναγνωστηρίων και αθλητικών εγκαταστάσεων των Α.Ε.Ι..

Απαγόρευση ημερίδων, συνεδρίων και πάσης φύσεως εκδηλώσεων εντός των Α.Ε.Ι. (...)».

Επίσης, στο άρθρο 4 της ως άνω Κ.Υ.Α. ορίζεται ότι: « (...) Άρθρο 4 "Υπερτοπικές μετακινήσεις" Απαγορεύεται η μετακίνηση, με οποιοδήποτε μέσο, εκτός των ορίων της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ή ειδικώς α) στην περίπτωση της Αττικής, εκτός των ορίων της Περιφέρειας και β) στην περίπτωση των υπολοίπων περιοχών που εντάσσονται στο επίπεδο πολύ αυξημένου κινδύνου, εκτός των ορίων του Δήμου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων μετακίνησης, με οποιονδήποτε τρόπο: (...) ε) για εφάπαξ μετάβαση φοιτητή/φοιτήτριας ή σπουδαστή/σπουδάστριας από τον τόπο μόνιμης κατοικίας στην περιφερειακή ενότητα όπου εδρεύει το Τμήμα/η Σχολή Επιστημών Υγείας Α.Ε.Ι., η Σχολή Αξιωματικών ή η Σχολή Αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας ή η Σχολή Δοκίμων Σημαιοφόρων ή η Σχολή Δοκίμων Λιμενοφυλάκων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με την περ. (ιστ) της παρ. 2 του άρθρου 3 ή για εφάπαξ μετάβαση μαθητή/μαθήτριας, εξεταζόμενου/ εξεταζόμενης από τον τόπο μόνιμης κατοικίας στην περιφερειακή ενότητα που εδρεύει ο φορέας/εξεταστικό κέντρο για λόγους διεξαγωγής εξετάσεων, σύμφωνα με την περ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 3, στ) για μια μετακίνηση με επιστροφή φοιτητή/φοιτήτριας, με τη συνοδεία ενός ακόμη προσώπου, από τον τόπο μόνιμης κατοικίας στην περιφερειακή ενότητα όπου εδρεύει το Τμήμα/η Σχολή όπου ο/η φοιτητής/τρια φοιτά και μισθώνει το ακίνητο προς τον σκοπό μεταφοράς οικοσκευής μετά από λύση της σύμβασης μίσθωσης της φοιτητικής οικίας, εντός εβδομήντα δύο (72) ωρών από την έναρξη μετακίνησης προς τον εν λόγω σκοπό. Η περ. (ιε) της παρ. 2 του άρθρου 3 εφαρμόζεται αναλόγως. Για την πιστοποίηση των λόγων κατ' εξαίρεση μετακίνησης εφαρμόζονται οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 3.».

Σημειώνεται ότι στις διατάξεις του άρθρου 14 «Εφαρμογή και παρακολούθηση τήρησης των μέτρων» της με αριθμό Ζ1/115744/Ζ1/4-9-2020 (3707/Β΄) Κ.Υ.Α. «Λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και μέτρα για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τη λειτουργία τους» προβλέπεται υποχρέωση εφαρμογής των ρυθμίσεων και ορίζονται οι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των προβλεπόμενων σε αυτή.

Σχετικά με την αναπλήρωση των εργαστηρίων, στο άρθρο 8 του νόμου 4485/2017 (ΦΕΚ 114, τεύχος Α΄), όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «1. Με απόφαση της Συγκλήτου, (...) εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε Α.Ε.Ι.. 2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. και ιδίως τα εξής: α) Η οργάνωση των σπουδών ανά Τμήμα (...) ββ. η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων και τον τρόπο αναπλήρωσής τους, (...)». Επιπρόσθετα, στις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 33 του νόμου 4009/2011 (195/Α΄), ορίζεται ότι: « (...) 5. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος. 6. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση του πρύτανη, ύστερα από πρόταση της κοσμητείας της σχολής (...) ». Η εφαρμογή των ως άνω ανήκει στην αρμοδιότητα των οργάνων του Ιδρύματος, τα οποία και προβαίνουν στις απαραίτητες σχετικές ενέργειες.

Περαιτέρω, στο από 25-1-2021 έγγραφο του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
« (...) Το Οδοντιατρικό Τμήμα του Α.Π.Θ. παρέχει διδακτικό και εκπαιδευτικό έργο το οποίο βασίζεται κατά κύριο λόγο στην παροχή κλινικού-νοσηλευτικού έργου σε ασθενείς. Το έργο αυτό καλύπτει ένα ευρύ φάσμα από απλές κλινικές εξετάσεις, οδοντοθεραπευτικές εργασίες έως ενδοστοματικές χειρουργικές επεμβάσεις που πραγματοποιούνται στο κτήριο της

Οδοντιατρικής Θεσσαλονίκης στα πλαίσια του προγράμματος των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών.

Ιδιαίτερα μέσα στο κλίμα της οικονομικής ύφεσης των τελευταίων ετών παρέχουμε σε σημαντικό βαθμό υπηρεσίες πρωτοβάθμιας οδοντιατρικής φροντίδας στον Ελληνικό πληθυσμό όλης της Βόρειας Ελλάδας έως και τη Θεσσαλία. Καθημερινά, υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, βρίσκονται μέσα στο κτίριο πάνω από 1000 άτομα (μέλη ΔΕΠ, εκπαιδευτές, φοιτητές, διοικητικό και νοσηλευτικό προσωπικό, ασθενείς, συνοδοί κλπ). Ο συνολικός ετήσιος αριθμός ασθενών προ συνθηκών COVID-19 ανέρχεται στις 5000 με πολλαπλάσιο αριθμό οδοντιατρικών πράξεων ανά ασθενή. Οι οδοντιατρικές κλινικές πράξεις κατά κύριο λόγο παράγουν αερόλυμα που φορτίζει με μικροβιακό και ιικό φορτίο την ατμόσφαιρα. Αυτή είναι και η αιτία που σε παγκόσμια κλίμακα η Οδοντιατρική έρχεται ψηλά στη λίστα των χώρων διάδοσης της συγκεκριμένης λοίμωξης, με αποτέλεσμα να ανασταλεί η λειτουργία των ιδιωτικών οδοντιατρείων, πλην των επειγόντων περιστατικών και μέχρι σήμερα ακόμη δεν λειτουργεί καμία Οδοντιατρική Σχολή του εξωτερικού.
Συνεπώς, είναι εύλογη η ανησυχία μας για την επάνοδο σε πλήρη κανονικότητα εάν δεν εξασφαλιστούν όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την ασφαλή λειτουργία των Κλινικών του Τμήματος. Σε περίπτωση που δε ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας το Τμήμα Οδοντιατρικής μπορεί να αποτελέσει το επίκεντρο αναζωπύρωσης του προβλήματος με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την υγεία των ασθενών και του προσωπικού μας. (...)

Το Τμήμα Οδοντιατρικής, λαμβάνοντας υπόψη τις από 15-5-2020 Οδηγίες του ΕΟΔΥ για την Λειτουργία των Οδοντιατρικών Σχολών της Χώρας και τις εισηγήσεις της Επιτροπής Λοιμώξεων του Τμήματος, συνεδρίασε επανειλημμένως προκειμένου να αντιμετωπίσει άμεσα τα πολύ σοβαρά προβλήματα που ανέκυψαν εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου που παράγει και να εξασφαλίσει την ασφαλή επανέναρξη της κλινικής και εργαστηριακής άσκησης των φοιτητών μας.

Όσον αφορά τα φροντιστηριακά μαθήματα, σας γνωρίζουμε ότι όλα πραγματοποιούνται κανονικά με τη μέθοδο της τηλεκπαίδευσης, σύμφωνα με τις οδηγίες της Πρυτανείας για όλα τα Τμήματα του ΑΠΘ, όπως και οι εξετάσεις του τρέχοντος εξαμήνου από τις 1-2-2021 και οι οποίες θα ολοκληρωθούν μέχρι τέλος Φεβρουαρίου.

Όσον αφορά τα Κλινικά και Εργαστηριακά μαθήματα, σας γνωστοποιούμε ότι η Συνέλευση του Τμήματος στις 16-6-2020 (αριθ. 433), ενέκρινε Οδηγό Επανεκκίνησης Κλινικής Άσκησης της Οδοντιατρικής, η οποία περιλαμβάνει σχετική Κανονιστική Διαδικασία και Πρωτόκολλα για κάθε αντικείμενο κλινικής άσκησης, με βάσει τις από 15-5-2020 Οδηγίες του ΕΟΔΥ για τη Λειτουργία των Οδοντιατρικών Σχολών, καθώς και τις Απαντήσεις του στα επιμέρους Ερωτήματα της Επιτροπής Λοιμώξεων του Τμήματος, με την προϋπόθεση της επάρκειας σε ΜΑΠ και της ενίσχυσης των υποδομών με καθαριστές αέρα που θα φέρουν φίλτρα HEPA, ειδικά για την δέσμευση του covid-19, όπως και την προμήθεια ισχυρών χειρουργικών αναρροφήσεων για τα οδοντιατρικά μηχανήματα, και κυρίως την τοποθέτηση συστημάτων απαγωγής αέρα, τα οποία αποτελούν τα απολύτως απαραίτητα μέτρα προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού κατά την κλινική άσκηση και πάλι για εργασίες χωρίς εκτεταμένη παραγωγή αερολύματος.

Επισημαίνουμε ότι, όλο αυτό το διάστημα, από την πρώτη κιόλας ημέρα της αναστολής της λειτουργίας των ΑΕΙ, έχουν γίνει επανειλημμένα επαφές και ανταλλαγή εγγράφων από το Τμήμα Οδοντιατρικής, ζητώντας την αρωγή των Υπουργείων Παιδείας και Υγείας, όπως και του ΕΟΔΥ, σχετικά με την επόμενη ημέρα από την πανδημία του covid -19 στη χώρα και την επανέναρξη της λειτουργίας των Κλινικών του Τμήματος, που οδήγησαν και σε επιτόπια αυτοψία Κλιμακίου του ΕΟΔΥ, ο οποίος και έδωσε συγκεκριμένες αυστηρές οδηγίες για την ασφάλεια προσωπικού, φοιτητών και ασθενών, με γνώμονα την επανέναρξη του εκπαιδευτικού έργου.

Στα πλαίσια των οδηγιών το Τμήμα Οδοντιατρικής απέστειλε αίτημα προς την Πρυτανεία για προμήθεια συγκεκριμένου εξοπλισμού (καθαριστές αέρα με φίλτρα HEPA, ισχυρές

χειρουργικές αναρροφήσεις, απαγωγούς), καθώς και στα Υπουργεία Παιδείας και Υγείας με τα οποία ζητούσε την πλήρη οικονομική τους στήριξη για την αγορά ΜΑΠ.

Όλες οι Αρχές ανταποκρίθηκαν στα αιτήματά μας σε εύλογο χρονικό διάστημα και από την 1η Σεπτεμβρίου 2021 ξεκίνησε η κατασκευή συστήματος απαγωγής αέρα, σε μία από τις κλινικές του Τμήματος η οποία και ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο 2020. Θα πρέπει να τονισθεί ότι το Οδοντιατρικό Τμήμα έχει άμεσα ανάγκη για εγκατάσταση των ιδίων συστημάτων απαγωγής αέρα και στις υπόλοιπες του κλινικές. Η Πρυτανεία του Α.Π.Θ. έχει ανταποκριθεί εντάσσοντας άμεσα στο πρόγραμμα της την τοποθέτηση των προαναφερθέντων συστημάτων σε δύο ακόμη κλινικές, που αυτονόητα θα χρειαστούν χρόνο για να ολοκληρωθούν και που βέβαια δεν καλύπτουν ούτε αυτές το σύνολο των αναγκών. Από τα τέλη Σεπτεμβρίου 2020 μετά την λήξη της εξεταστικής περιόδου, ξεκίνησε και ο προβλεπόμενος μοριακός έλεγχος του προσωπικού από Κλιμάκιο του ΕΟΔΥ όπου έχει εξεταστεί το σύνολο του προσωπικού και των φοιτητών, ώστε όλοι όσοι προσέρχονται στις Κλινικές να πληρούν τις απαιτήσεις των οδηγιών.

Στις αρχές Οκτωβρίου 2020 είχε προγραμματισθεί η έναρξη των κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων για τους φοιτητές του Τμήματός μας. Αμέσως μετά τις 28 Οκτωβρίου και με κατεγραμμένο το ιδιαίτερα αυξημένο επιδημιολογικό φορτίο που καταγράφηκε στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και με βάση τις αντίστοιχες ΚΥΑ το Τμήμα δεν λειτούργησε τις κλινικές του. Θα πρέπει να τονισθεί ότι η εκπαίδευση των φοιτητών μας σε θεωρητικό επίπεδο με τηλεκπαίδευση συνεχίστηκε απρόσκοπτα. Επιπροσθέτως σε διαδικτυακή συνάντηση εργασίας τις 8 Δεκεμβρίου με τον Πρύτανη Α.Π.Θ. και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας και τους Προέδρους των Τμημάτων Επιστημών Υγείας (Ιατρική, Οδοντιατρική, Φαρμακευτική, Κτηνιατρική) αποφασίστηκε ομόφωνα η αναβολή έναρξης των κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων μέχρι την ομαλοποίηση του επιδημιολογικού φορτίου.

Επισημαίνονται οι ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι τώρα από το Τμήμα για την προμήθεια και πλήρη επάρκεια ΜΑΠ, και επιπρόσθετων μέτρων προστασίας:

- αγορά ΜΑΠ (μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας (FFP3 ή FFP2 τουλάχιστον), μάσκες προσώπου (face mask) με μονή πρόσθια στήριξη για οφθαλμική προστασία, αδιάβροχες ποδιές με μανίκια μιας χρήσης, γάντια μη αποστειρωμένα μιας χρήσης, σκούφους, ποδονάρια κλπ)
- αγορά υλικών απολύμανσης (αιθανόλη, υγρό gel, dispenser)
- τοποθέτηση δοχείων με απολυμαντικό υγρό σε κοινόχρηστους χώρους
- τοποθέτηση πλεξιγκλάς σε καίριες θέσεις όπου προσέρχονται οι ασθενείς και το κοινό
- αγορά ηλεκτρονικών θερμομέτρων για τη θερμομέτρηση των εισερχομένων
-διενέργεια διαγωνισμού για την προμήθεια και εγκατάσταση ισχυρών χειρουργικών αναρροφήσεων στις οδοντιατρικές έδρες
- διενέργεια διαγωνισμού για την προμήθεια και εγκατάσταση καθαριστών αέρα με φίλτρα HEPA
- μοριακός έλεγχος από Κλιμάκιο του ΕΟΔΥ στο προσωπικό και τους φοιτητές
- αίτημα για προμήθεια rapid-test
- επικοινωνία και αίτημα προς την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών

Ωστόσο θα πρέπει να τονισθεί ότι το Τμήμα υπολείπεται ακόμη στη διαδικασία αποκατάστασης των υποδομών του, όσον αφορά το αερόλυμα που παράγεται κατά την οδοντιατρική πράξη, για το οποίο ο ΕΟΔΥ συστήνει αυστηρά την εγκατάσταση συστήματος απαγωγών αέρα, όπως πρόσφατα έγινε για το Τμήμα Οδοντιατρικής του ΕΚΠΑ.

Μέχρι την αποκατάσταση της Οδηγίας αυτής, το Τμήμα Οδοντιατρικής με αίσθημα ευθύνης και θέτοντας ως ύψιστη προτεραιότητα την υγεία των ασθενών, φοιτητών, διδασκόντων και της κοινωνίας γενικότερα, θα λειτουργεί σε ποσοστό περίπου 50% του δυναμικού του.

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ότι ο Πρόεδρος του Τμήματος βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τον σύλλογο των φοιτητών οι οποίοι ενημερώνονται για όλες τις ενέργειες και αποφάσεις του Τμήματος. (...)».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΥΡΙΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΑΝΑΠΛ.ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ
ΤΜ. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΚΑΝΗ

Εσωτερική Διανομή
1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Ανώτατης Εκπ/σης
4. Δ/νση Οργανωτικής & Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης
5. Α.Π.Θ.
6. Τ.Κ.Ε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων μάς ενημερώνει ότι σήμερα θα συζητηθούν οι 967, 983, 966, 969 και 971 επίκαιρες ερωτήσεις.

Ξεκινάμε με την πρώτη με αριθμό 967/22-7-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου, της Βουλευτού Α'Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Πιπιλή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Πώς οδηγήθηκε ο ΕΦΚΑ σε αυτά τα χάλια;».

Κυρία Πιπιλή, καλημέρα σας. Έχετε δύο λεπτά για το ξεκίνημα.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΙΠΙΛΗ: Κύριε Υπουργέ πρώτα από όλα να σας συγχαρώ και να σας ευχηθώ να ευοδωθούν οι προσπάθειες των εργαζομένων, της διοίκησης και οι δικές σας με τη δημιουργία του αυτόματου τηλεφωνικού κέντρου, του «1555», του ΕΦΚΑ, που ήταν η αφορμή για την επίκαιρη ερώτηση.

Εμένα προσωπικά με εξέπληξε το γεγονός ότι πριν από περίπου ενάμιση μήνα τολμήσατε να αγγίξετε την ανώτερη δημόσια διοίκηση. Αναφέρομαι στο ότι στείλατε σε ένορκη διοικητική εξέταση τη γενική επιθεωρήτρια του ΕΦΚΑ Πελοποννήσου, με αφορμή την επιτόπια επίσκεψή σας στον ΕΦΚΑ Κορίνθου, όπου σας διαμαρτυρήθηκαν εντονότατα οι εργαζόμενοι εκεί ότι επί περίπου σαράντα ημέρες, ενώ είχαμε ήδη διανύσει και δύο καύσωνες, δεν λειτουργούσαν τα κλιματιστικά. Το τονίζω αυτό διότι υπάρχει γενικώς μία ατιμωρησία στο δημόσιο, που εξοργίζει σε καθημερινή βάση τους πολίτες και πόσω μάλλον και μία ατιμωρησία στα ανώτερα και ανώτατα δημοσιοϋπαλληλικά επίπεδα.

Σκέφτηκα, λοιπόν, επειδή βλέπουμε ότι το θέμα του ΕΦΚΑ είναι κάτι, που ταλανίζει τη μισή ελληνική κοινωνία και εξαγριώνει την υπόλοιπη μισή που, βεβαίως, εκπληρώνει κανονικά τα φορολογικά της καθήκοντα, ότι θα άξιζε να μας κάνετε μία ιστορική αναδρομή για το πώς κατάντησε ο ΕΦΚΑ σε αυτό το επίπεδο και ειδικότερα σε τι οφείλεται η οργανωτική ανεπάρκεια του ΕΦΚΑ, που τον εμποδίζει να απονέμει συντάξεις εντός χρονοδιαγραμμάτων.

Και το κυριότερο, μιλάμε όλοι και γράφουμε e-ΕΦΚΑ, Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης. Τι έχει υλοποιηθεί σε επίπεδο δράσεων ψηφιοποίησης και εσωτερικών λειτουργιών προκειμένου να δικαιολογείται το επίθετο «ηλεκτρονικός»; Αλλιώς να φύγει το «e», να μην λέγεται e-ΕΦΚΑ, να λέγεται ΕΦΚΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε την κ. Πιπιλή.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Κωστής Χατζηδάκης.

Κύριε Χατζηδάκη, καλημέρα σας. Έχετε τρία λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κυρία Πιπιλή, ας σκεφτούμε όλοι τι είναι ο ΕΦΚΑ. Είναι αποτέλεσμα μιας συγχώνευσης προβληματικών προηγουμένως ταμείων, όπως ήταν το ΙΚΑ, το ΤΕΒΕ, το ΤΣΑΥ κ.ο.κ..

Η συγχώνευση επί της αρχής δεν ήταν κάτι λάθος. Έγινε, όμως, με τελείως λάθος τρόπο, δηλαδή όπως λέω καμμιά φορά στους συνεργάτες μου, όλες οι υπόλοιπες επιστήμες υπηρέτησαν τη νομική επιστήμη, έγινε κάτι στα χαρτιά, θεωρητικά σωστό, με συμφωνία τότε και της τρόικα, που στην πράξη δεν λειτούργησε. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει κάποιο σαφές, σύγχρονο οργανωτικό πλάνο σε αυτόν τον οργανισμό. Γι' αυτό έχει μία σειρά από προβλήματα. Το γεγονός δε ότι έγινε αυτή η φύρδην - μίγδην χωρίς κανόνες συγχώνευση όξυνε τα προβλήματα διότι μπέρδεψε τους υπαλλήλους, τα λογισμικά, τις διαδικασίες, τους ασφαλισμένους τους συνταξιούχους και έτσι φτάσαμε το καλοκαίρι του 2019 να έχουμε κληρονομήσει από την προηγούμενη κυβέρνηση ένα εκατομμύριο πενήντα εννέα χιλιάδες διαφορετικές ασφαλιστικές εκκρεμότητες είτε συντάξεις είτε αναδρομικά είτε επιδόματα πάσης μορφής, οτιδήποτε.

Καταλαβαίνετε ότι εδώ μιλάμε για ένα γιγαντιαίο πρόβλημα. Μιλάμε για την «κόπρο του Αυγεία» σε σχέση με τον οποιονδήποτε Υπουργό ή διοικητή του ΕΦΚΑ κληθεί να διαχειριστεί αυτή την υπόθεση.

Η προσπάθεια, λοιπόν, που πρέπει να κάνουμε είναι πολυεπίπεδη χωρίς καμμία αμφιβολία. Υπάρχει θέμα, για παράδειγμα, ακόμα και με τους ισολογισμούς του οργανισμού οι οποίοι δεν τηρούνται, για να φτάσω σε αυτό το επίπεδο.

Εγώ όμως προσωπικά θα επέλεγα δύο ζητήματα και αυτά έχω επιλέξει να αντιμετωπίσουμε κατά προτεραιότητα. Το ένα ζήτημα είναι αυτό, που και εσείς αναφέρατε, που είναι αυτή καθαυτή η λειτουργική κατάσταση του οργανισμού και επομένως και η εξυπηρέτηση των πολιτών, ασφαλισμένων και συνταξιούχων. Το δεύτερο ζήτημα είναι η καθυστέρηση στην απονομή των συντάξεων, διότι δεν είναι νοητό στην Ελλάδα της Ευρώπης του 2021 οι ασφαλισμένοι να περιμένουν τόσο καιρό να πάρουν τη σύνταξή τους, όταν αυτό δεν συνέβαινε το 2015 -και πάντως συνέβαινε σε πολύ μικρότερη κλίμακα- ή το 2010 ή το 2005. Αντί να πάμε μπρος, έχουμε πάει πίσω λόγω, επαναλαμβάνω, της χωρίς κανόνες και αρχές συγχώνευσης που έγινε από την προηγούμενη κυβέρνηση το 2016.

Έχουμε προτάξει, λοιπόν, να δώσουμε τη μάχη, που σας περιέγραψα σε δύο μέτωπα: Από τη μία είναι η μάχη στο μέτωπο της εξυπηρέτησης -θα επανέλθω υποθέτω στη δευτερολογία μου- όπου προχωρούμε μεταξύ των άλλων και με το τηλεφωνικό κέντρο, που δεν είναι η μόνη πρωτοβουλία που παίρνουμε, έχουμε και άλλες πρωτοβουλίες ανακοινώσει τελευταία, όπως είναι η συνεργασία με τα ΚΕΠ, όπως είναι η ηλεκτρονική υπηρεσία My EFKA Live, η διεύρυνση των ψηφιακών συναλλαγών, τα ηλεκτρονικά ραντεβού και από την άλλη πλευρά είναι η μάχη, που δίνουμε για τις συντάξεις. Το καλοκαίρι του 2019 όταν παραλάβαμε από την προηγούμενη κυβέρνηση δίνονταν δέκα χιλιάδες συντάξεις περίπου τον μήνα. Τώρα έχουμε φτάσει να δίνουμε είκοσι χιλιάδες συντάξεις τον μήνα. Φυσικά αυτό δεν φτάνει. Γι' αυτό με διάφορες μεθόδους τις οποίες έχουμε θέσει σε εφαρμογή πιστεύουμε ότι σε τρεις, τέσσερις μήνες από τώρα που μιλάμε θα φτάσουμε στις τριάντα χιλιάδες συντάξεις τον μήνα και έτσι το φθινόπωρο θεωρώ ότι θα υπάρχει μια αισθητή αποκλιμάκωση του προβλήματος της απονομής των συντάξεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Κυρία Πιπιλή, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά και εσείς.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΙΠΙΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης υπάρχει ένα ερωτηματικό πολύ έντονο από την κοινή γνώμη, προσθέτω και το δικό μου: Χρήματα το ελληνικό δημόσιο έχει για να δώσει συντάξεις την εποχή, που εύχομαι να' ναι τώρα κοντά, που θα μπορούν να παίρνουν πενήντα χιλιάδες έστω τον μήνα; Υπάρχουν τα χρήματα; Αυτό είναι το ένα ερώτημα.

Το άλλο ερώτημα είναι ότι σαφώς και η δημόσια διοίκηση έχει πάρα πολλές άσχημες πλευρές, που για μένα αυτές οι πλευρές αναδείχθηκαν από τη φαυλοκρατία, που επικράτησε σε πολλούς πολιτικούς όλων των κομμάτων, που κυβέρνησαν, οι οποίοι δεν τολμούσαν ποτέ να κάνουν την παραμικρή επίπληξη. Διότι, μην ξεχνάμε, εκτός από την ατιμωρησία υπάρχει, βεβαίως, και η συνταγματικά κατοχυρωμένη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Αυτή είναι η μία πλευρά, που καταδικάζεται από την κοινή γνώμη, οι κακοί δημόσιοι υπάλληλοι ή έστω λίγοι ή αρκετοί.

Το άλλο πρόβλημα, που εγώ το διαπίστωνα ως δημοσιογράφος σε όλη μου τη ζωή, είναι οι άθλιες συνθήκες στις οποίες η δημόσια διοίκηση στη συντριπτική πλειοψηφία της ασκούσε τα πλημμελήματά της, που της έδιναν και μία δικαιολογία να μην είναι συνεπής στις υποχρεώσεις. Αναφέρομαι ειδικά στο άθλιο κτήριο του ΕΦΚΑ, το κεντρικό στην οδό Νικηφόρου, που είναι να ντρέπεται κανείς να το δει και απέξω και επίσης και σε άλλα υποκαταστήματα του ΕΦΚΑ που ντρέπεσαι που επιτρέπει η πολιτεία να εργάζονται οι εργαζόμενοι υπάλληλοι σε αυτές τις συνθήκες.

Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι ταυτοχρόνως θα πρέπει να σκύψετε και σε αυτές τις ανάγκες των εργαζομένων -το πράξατε στην Κόρινθο με το θέμα των κλιματιστικών που δεν λειτουργούσαν- γιατί είναι ντροπή να συμβαίνει αυτό όταν έχουμε εξελιχθεί ως κοινωνία, έχουμε πάει μπροστά, έχουμε αυτούς τους θριάμβους από την Ευρώπη. Αναφέρομαι στο ότι είμαστε η Ελλάδα η μεταμνημονιακή, η Ελλάδα, που ταλαιπωρήθηκε επί μία δεκαετία, και που

με τη συνέργεια και των Ευρωπαίων είμαστε η πρώτη χώρα, όπως ανακοίνωσε με μεγάλη χαρά η αρμόδια Επίτροπος, που ολοκληρώσαμε το ΕΣΠΑ και θα πάρουμε αμέσως λεφτά. Θα πρέπει να δώσετε και σημασία ακόμα και στη μετεγκατάσταση ή στην ανακαίνιση πλήρως, σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες τις εργονομικές, ώστε να μην έχουν δικαιολογία μετά οι υπάλληλοι ή οι συνδικαλιστές, που τόσα χρόνια ποτέ δεν απήργησαν γι' αυτό το εύλογο που σας θέτω εγώ, ώστε να προχωρήσουμε συνολικά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κυρία Πιπιλή.

Ορίστε, κύριε Χατζηδάκη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Μου δίνετε τη δυνατότητα να εμβαθύνω λίγο στη δευτερολογία μου στα θέματα των υποδομών του ΕΦΚΑ και των υπαλλήλων. Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι οι υποδομές είναι απαράδεκτες και από πλευράς κτηριολογικής και από πλευράς μηχανολογικού εξοπλισμού, πράγμα που κάνει και τη ζωή και τη δουλειά των υπαλλήλων δυσκολότερη. Το έχω δει από κοντά στις επισκέψεις μου, το έχω αναγνωρίσει, το αναγνωρίζω ακόμα μία φορά. Αλλά έχουμε ξεκινήσει στο επίπεδο της υποδομής να κάνουμε κάποιες βελτιώσεις κατά προτεραιότητα.

Παραδείγματος χάριν είχαμε το απαράδεκτο φαινόμενο -και το έχουμε- ότι δεν υπήρχαν σύγχρονα κομπιούτερ, σύγχρονοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές στον οργανισμό. Όταν έκανα τις πρώτες επισκέψεις διαπίστωσα ότι σε κάθε κατάστημα, που πήγαινα έβλεπα κομπιούτερ με Windows 2000, απολύτως ξεπερασμένα και μάλιστα με το κεντρικό σύστημα ήταν συνδεδεμένο μόνο ένα κομπιούτερ σε κάθε κατάστημα και έπρεπε ακόμα και στη Νικηφόρου, που αναφέρατε, μέσω αυτού του κομπιούτερ να γίνεται η επικοινωνία με τα κεντρικά και κατά τα λοιπά οι υπόλοιποι υπάλληλοι θα έπρεπε να φωτοτυπούν τα έγγραφα σε στοίβες και να λειτουργούν όπως λειτουργούσαν οι υπάλληλοι στη δεκαετία του '60 και του '70. Είχε γίνει ήδη πριν από μένα μια παραγγελία κομπιούτερ. Ήδη εγκαταστάθηκαν, εγκαθίστανται και αυτές τις μέρες χίλια οκτακόσια περίπου καινούργια κομπιούτερ κι έχουν παραγγελθεί και άλλα. Εν πάση περιπτώσει, περιμένω ότι μέχρι το τέλος του χρόνου αρχές του επόμενου θα έχουν εγκατασταθεί περίπου έξι χιλιάδες κομπιούτερ στον οργανισμό, θα έχουν καλυφθεί οι υπάλληλοι, θα έχει αναβαθμιστεί από αυτής της πλευράς ο οργανισμός και θα έχει γίνει ευκολότερη η ζωή των υπαλλήλων.

Αντίστοιχα προβλήματα υπάρχουν και σε άλλα επίπεδα. Αναφερθήκατε στα air conditions. Εκεί όμως είναι και ευθύνη εσωτερικά και των ίδιων των επικεφαλής, των διευθυντών, που είναι αρμόδιοι να κάνουν τη δουλειά τους. Γι' αυτό είπα ότι πρέπει να πάει στο πειθαρχικό η εκτελούσα χρέη γενικής διευθύντριας στην Περιφερειακή Υπηρεσία Πελοποννήσου. Διότι δεν μου φαίνεται καθόλου ανεκτό να αφήνεις και τον συνάδελφό σου να ψήνεται στην Κόρινθο, με μια ατελείωτη ανταλλαγή αλληλογραφίας μεταξύ Τριπόλεως, Κορίνθου, Αθηνών και τα λοιπά. Δεν είναι νοητό αυτό το πράγμα. Δεν είναι νοητή γενικότερα η λογική της αδιαφορίας.

Σας είπα, έχω δει υπαλλήλους που δίνουν από το υστέρημα του χρόνου τους ας πούμε και από την οικογένειά τους για να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους μέσα σε αυτές τις αντίξοες συνθήκες, αλλά την ίδια στιγμή υπάρχει και το φαινόμενο της αδιαφορίας. Με την ίδια ειλικρίνεια που λέω το ένα λέω και το άλλο. Δεν μπορεί λοιπόν να γίνεται αποδεκτή -από εμένα πάντως δεν θα γίνει ποτέ αποδεκτή- αυτή η αδιαφορία απέναντι στους πολίτες, η δεσποτική συμπεριφορά. Ακόμα και χτες μου ήρθε καταγγελία ότι στο κατάστημα της Αχαρνών λόγω κορωνοϊού μπήκε μια πινακίδα έξω ότι «κλείνουμε και θα σας ειδοποιήσουμε, θα υπάρξει ανακοίνωση αργότερα», χωρίς να ξεκαθαρίζεται το πότε. Υπήρχαν άνθρωποι, λοιπόν, που είχαν κλείσει ηλεκτρονικά ραντεβού και που δεν φιλοτιμήθηκε κάποιος να τους πάρει ένα τηλέφωνο και να τους πει: μην έρθετε αύριο. Καθίστε σπίτι σας, μέχρι να δούμε τι θα κάνουμε και θα σας ειδοποιήσουμε.

Το λέω λοιπόν πρώτη φορά δημόσια, ζητώ να γίνει έλεγχος και γι' αυτό. Δεν μπορεί να ταλαιπωρούμε τους ανθρώπους και να λέμε ότι επειδή είμαστε υπουργοί, διοικητές, δημόσιοι υπάλληλοι, είμαστε μιας διαφορετικής κατηγορίας πολίτες, πιο ίσοι από τους υπόλοιπους και δεν έχουμε να αντιμετωπίσουμε τους ελέγχους και τις ποινές, που αντιμετωπίζει οποιοσδήποτε άλλος στην καθημερινότητά του. Το ξεκαθαρίζω. Αισθάνομαι ότι είμαστε σύμμαχοι με τη συντριπτική πλειονότητα των υπαλλήλων του ΕΦΚΑ. Ξέρω ότι έχουν μία σειρά από δυσκολίες να αντιμετωπίσουν, αλλά δεν είναι νοητή ή αδιαφορία, ο ωχαδερφισμός, η γραφειοκρατική αντίληψη. Είναι δύσκολες οι συνθήκες, έχουμε να κάνουμε με εκατομμύρια Έλληνες σε αυτόν τον οργανισμό, έχουμε να κάνουμε με την ουσία της κοινωνικής πολιτικής και γι' αυτό θα πρέπει να δώσουμε όλοι τον καλύτερό μας εαυτό. Όπως είμαι αυστηρός με τον εαυτό μου, με τη διοίκηση του ΕΦΚΑ, έτσι είμαι και με τους διευθυντές και τους απλούς υπαλλήλους του ΕΦΚΑ.

Πρέπει να κάνουμε ο καθένας ό,τι καλύτερο μπορεί. Υπάρχει ήδη μια βελτίωση και στα δύο επίπεδα, που αναφέρθηκα προηγουμένως, και στο επίπεδο της εξυπηρέτησης και στο επίπεδο της απονομής των συντάξεων. Έχουν μπει εν πάση περιπτώσει κάποια θεμέλια. Δεν λέω ότι από κόλαση θα γίνουμε παράδεισος αυτομάτως, αλλά έχουν μπει οι βάσεις, έτσι ώστε και στο ένα μέτωπο, αυτό της εξυπηρέτησης, με τις διάφορες πρωτοβουλίες που παίρνουμε, όπως τηλεφωνικό κέντρο, My EFKA Live, ΚΕΠ και τα λοιπά και στο επίπεδο της απονομής των συντάξεων όπου κι εκεί έχουμε θετικές εξελίξεις λόγω και των πιστοποιημένων λογιστών, δικηγόρων, των κομπιούτερ που μπαίνουν και ούτω καθεξής, λόγω όλων αυτών των εξελίξεων πιστεύω ότι σε τρεις - τέσσερις μήνες από τώρα θα έχουμε μια αισθητά καλύτερη εικόνα στον οργανισμό.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΙΠΙΛΗ: Λεφτά υπάρχουν;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Το πρόβλημα δεν είναι εκεί, στην επάρκεια των πιστώσεων, των κονδυλίων για να βγουν συντάξεις και αυτό καθιστά το πρόβλημα οξύτερο και καθιστά επίσης και πιο επιτακτική την ανάγκη να κάνουμε όλοι καλύτερα τη δουλειά μας, διότι υπάρχουν τα κονδύλια προκειμένου να δοθούν οι συντάξεις.

Γι' αυτόν τον λόγο πρέπει να ξεμπερδέψουμε το κουβάρι και να δοθούν οι συντάξεις μια ώρα αρχύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ, καλή συνέχεια και στους δύο.

Παρακαλώ πολύ να τηρούμε τους χρόνους. Γνωρίζετε ότι όταν υπάρχει χρόνος, είμαι πολύ ελαστικός, αλλά πρέπει να παραδώσουμε την Αίθουσα στις 10.30' διότι υπάρχει νομοθετικό έργο μετά. Αυτή είναι η αγωνία μου!

Προχωράμε στη συζήτηση της τέταρτης με αριθμό 966/20-7-2021 επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου της Βουλευτού Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Μαρίας Κομνηνάκα προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Βίαιες και παράνομες επαναπροωθήσεις μεταναστών και προσφύγων».

Κυρία Κομνηνάκα, καλημέρα σας, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το τελευταίο διάστημα, κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι έχουν αυξηθεί οι σοβαρές καταγγελίες για βίαιες και παράνομες επαναπροωθήσεις μεταναστών και προσφύγων στα ελληνικά σύνορα. Πρόσφατα, το πόρισμα της ομάδας εργασίας της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών και Ευρωκοινοβουλίου για τον έλεγχο της FRONTEX παρουσιάστηκε, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραβιάζονται θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, αναφέροντας και μία σειρά συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Μάλιστα, περιλαμβάνονται σ' αυτό καταγγελίες για παράνομες επαναπροωθήσεις στο Αιγαίο, με ευθύνη των ελληνικών αρχών, οι οποίες συγκαλύπτονται. Ωστόσο, η ίδια έκθεση, βέβαια, αφήνει αναπάντητα ερωτήματα που προκαλούν πρόσθετη ανησυχία για τη συγκάλυψη της επικίνδυνης δράσης και του αντιδραστικού ρόλου της FRONTEX.

Τον Ιούνιο δημοσιεύτηκε η έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας με

θέμα «Ελλάδα: Βία, ψέματα και επαναπροωθήσεις», στην οποία επίσης γίνεται λόγος για συνεχή και συστηματική χρήση βάναυσων πρακτικών με παράνομες επαναπροωθήσεις από την Ελλάδα ως μία εδραιωμένη μέθοδο ελέγχου των συνόρων στην ξηρά και στη θάλασσα.

Αντίστοιχες καταγγελίες είχαν προηγηθεί από την Επίτροπο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Υπάρχουν σειρά δημοσιευμάτων στον ελληνικό και ξένο Τύπο. Και βέβαια, γνωρίζετε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η μηνυτήρια αναφορά της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου για διερεύνηση περιστατικών παράνομης, βίαιης, ρατσιστικής επαναπροώθησης ή απέλασης επτά χιλιάδων και πλέον αλλοδαπών κατά την περίοδο Μαρτίου - Δεκεμβρίου 2020.

Οφείλετε, λοιπόν, και το Υπουργείο σας, αλλά συνολικά η Κυβέρνηση ξεκάθαρες και συγκεκριμένες απαντήσεις. Γιατί το τελευταίο διάστημα το μόνο, που επιλέγετε να παρουσιάσετε με πανηγυρισμούς είναι οι αριθμοί για τη μείωση των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, κάτι που γνωρίζετε ότι παραμένει προσωρινό, χωρίς να αναφέρεσθε φυσικά στην πραγματικότητα ούτε στην ένταση της καταστολής και του αυταρχισμού σε βάρος αυτών των ανθρώπων, κάτι που, φυσικά, δεν αναιρείται και από το χθεσινό νέο αίτημα για την επιστροφή χιλίων εννιακοσίων οκτώ ανθρώπων στην Τουρκία στο όνομα της νομιμότητας. Μια νομιμότητα που σημαίνει εγκλωβισμό και βάσανα για τους ξεριζωμένους, αλλά γεννά τελικά βάσανα και κινδύνους και για τον ελληνικό λαό, γιατί την ώρα που παραθέτετε αυτά τα στοιχεία η πραγματικότητα δείχνει τις προετοιμασίες σας για τις νέες κλειστές δομές στα νησιά, τα σχέδια για τον νέο οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το άσυλο, που αναβαθμίζουν τη δράση κάθε λογής ΜΚΟ στο προσφυγικό, την ενίσχυση της FRONTEX, μεθοδεύοντας τον οπλισμό της στα ελληνικά σύνορα με αναβαθμισμένες αρμοδιότητες και με στόχο για δέκα χιλιάδες προσωπικό έως το 2027.

Με βάση αυτά, λοιπόν, σας ρωτάμε: Τί απαντάτε στις συγκεκριμένες καταγγελίες; Τί μέτρα θα λάβει η Κυβέρνηση προκειμένου να παύσουν οι καταγγελλόμενες παράνομες επαναπροωθήσεις μεταναστών και προσφύγων από τις ελληνικές αρχές; Προτίθεσθε να συνεχίσετε την επικίνδυνη πολιτική σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας, αναθέτοντας τη φύλαξη των συνόρων στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς καταστολής, όπως η FRONTEX, οι οποίοι όχι μόνο δεν διασφαλίζουν, αλλά παραβιάζουν συστηματικά τα δικαιώματα μεταναστών και προσφύγων σε συνεργασία βέβαια με τις ελληνικές αρχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κ. Κομνηνάκα.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Νότης Μηταράκης.

Κύριε Υπουργέ, καλημέρα σας, έχετε τρία λεπτά στη διάθεσή σας για να απαντήσετε.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, είχα σκοπό να ξεκινήσω διαφορετικά σήμερα την πρωτολογία μου, απαντώντας στην τουρκική προπαγάνδα και στην αναπαραγωγή της από διάφορους, που αναφέρεται στον τρόπο προστασίας των θαλασσίων συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά η επικαιρότητα με υποχρεώνει να αναφερθώ στο σημερινό περιστατικό στη Λέσβο, όπου η Τουρκία επέτρεψε κατά παράβαση των υποχρεώσεων της, σύμφωνα με την κοινή δήλωση του 2016 σε μία βάρκα με δεκατρείς ανθρώπους να ξεκινήσει από τα τουρκικά χωρικά ύδατα. Δεν τη διέσωσε, όπως έπρεπε, μέσα στα τουρκικά χωρικά ύδατα και αναγκάστηκε η ελληνική ακτοφυλακή η οποία βάζει πρώτα απ' όλα την προστασία της ανθρώπινης ζωής να εισέλθει στα τουρκικά χωρικά ύδατα, να διασώσει δέκα ανθρώπους και δυστυχώς, σύμφωνα με τις πληροφορίες, αγνοούνται ακόμα τρεις άνθρωποι εντός τουρκικών χωρικών υδάτων. Μέχρι που ήλθα στη Βουλή, δεν είχα ενημέρωση ότι η Τουρκία έχει ανταποκριθεί σε αυτό το περιστατικό.

Πάμε τώρα στην ουσία της ερώτησής σας. Η πολιτική της Κυβέρνησης είναι ξεκάθαρη. Δεν θέλουμε να είμαστε η πύλη εισόδου για τα κυκλώματα των λαθροδιακινητών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουμε στερήσει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ από τους λαθρέμπορους ανθρώπινου πόνου που λειτουργούν στα ανατολικά της χώρας μας. Από εκεί και πέρα, η χώρα μας έχει χερσαία και θαλάσσια σύνορα και υπάρχουν ευρωπαϊκοί κανονισμοί, υπάρχει διεθνές δίκαιο που προδιαγράφει συγκεκριμένα τι η χώρα μας έχει δικαίωμα να κάνει.

Προστατεύουμε, λοιπόν, τα σύνορά μας με αποτέλεσμα το τελευταίο δωδεκάμηνο οι ροές προς τα ελληνικά νησιά να έχουν μειωθεί κατά 96%, χίλιες διακόσιες μόνο αφίξεις μέσα στο 2021.

Σας θυμίζω, κ. Κομνηνάκα, όταν εφαρμόζαμε μια πολιτική –η προηγούμενη κυβέρνηση- που δεν προστάτευε με τον ίδιο τρόπο τα θαλάσσια σύνορά μας, μόνο σε μία μέρα το 2015 στη Λέσβο, είχαμε πάνω από δέκα χιλιάδες αφίξεις με τον κίνδυνο να εγκλωβιστούν εκατομμύρια άνθρωποι στη χώρα μας και αυτό αντιλαμβάνεσθε ότι είναι κάτι το οποίο δεν μπορούμε να επιτρέψουμε.

Αναφορικά με την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει πολλές εποικοδομητικές προτάσεις πώς μπορεί η FRONTEX να βελτιώσει ακόμη περισσότερο τον τρόπο λειτουργίας της. Και να σας θυμίσω ότι η FRONTEX είναι ένα ένοπλο σώμα ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αποστολή του είναι συγκεκριμένη να προστατεύσει τα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης.

Συγκεκριμένα, λοιπόν, στη σελίδα 5 γράφει ότι η αρμόδια υποεπιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν βρήκε αποδείξεις για τη συμμετοχή της FRONTEX σε οποιοδήποτε push back. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι οι χώρες έχουν το δικαίωμα να προστατεύουν τα σύνορά τους. Αποτέλεσμα; Ο ΣΥΡΙΖΑ μας άφησε στα ελληνικά νησιά την ημέρα των εκλογών του 2019, δεκαεπτά χιλιάδες εγκλωβισμένους ανθρώπους. Σήμερα, αυτός ο αριθμός έχει μειωθεί στις εξίμισι χιλιάδες. Να σας δώσω όμως και μια σκέψη για τη δευτερολογία σας που φαντάζομαι ότι αν είσθε υπέρ της πολιτικής των ανοικτών συνόρων, τότε θα είστε και υπέρ της δημιουργίας πολλαπλών νέων δομών στα νησιά μας. Δεν ξέρω αν προτείνετε κάτι τέτοιο, δεν ξέρω αν θέλετε να ξαναδείτε τη Μόρια στη Λέσβο ή αν θέλετε να ξαναδείτε τη ΒΙΑΛ στη Χίο ή αν θέλετε να ξαναδείτε το Βαθύ στη Σάμο με επτά χιλιάδες άτομα μέσα στην πρωτεύουσα του νησιού, το οποίο Βαθύ κλείνει στις 30 Σεπτεμβρίου οριστικά, αφού στις 18 Σεπτεμβρίου θα εγκαινιαστεί η νέα κλειστή ελεγχόμενη δομή της Σάμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Η κ. Κομνηνάκα έχει τον λόγο για τρία λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Κύριε Υπουργέ, η σημερινή συζήτηση είναι ιδιαίτερα σοβαρή και δεν γίνεται για λόγους πολιτικής κατανάλωσης. Άκουσα την απάντησή σας. Δεν μπορεί να παρουσιάζεται η υπεράσπιση του αιτήματος για μη παράνομες επαναπροωθήσεις ως προσβολή δήθεν της προστασίας και της υπεράσπισης των συνόρων. Ούτε βέβαια να παρουσιάζονται οι πρόσφυγες και οι μετανάστες ως εισβολείς που δεν χρήζουν προστασίας.

Γνωρίζετε πολύ καλά τη γνώμη μας για τον ρόλο της FRONTEX. Και αν για κάποιο λόγο θα έπρεπε να ανησυχεί ο λαός για το ποιος τελικά θέτει σε κίνδυνο τα σύνορα της χώρας είναι για την ίδια την εκχώρηση από τις ελληνικές κυβερνήσεις αυτού του ευαίσθητου τομέα της προστασίας των ελληνικών συνόρων σε ένα διακρατικό στρατιωτικό μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν είναι γνωστός, αν θέλετε, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που με τη στάση της αποδεδειγμένα ενθαρρύνει τις αμφισβητήσεις και από τη μεριά της άρχουσας τάξης της Τουρκίας σε σχέση με τα κυριαρχικά δικαιώματα.

Όμως, δεν μπορεί να αναπτύσσετε και να αναπαράγετε αυτήν την επιχειρηματολογία, κρύβοντας και μην απαντώντας στο αν τελικά αυτοί οι άνθρωποι χρήζουν προστασίας και σεβασμού από το Διεθνές Δίκαιο.

Η ερώτησή μας αφορά ανθρώπους ξεριζωμένους και όχι επισκέπτες της χώρας μας, που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, γιατί η πατρίδα τους έχει μετατραπεί σε έρημο τόπο από τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις στις οποίες τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και το ΝΑΤΟ συμμετέχει. Όμως, συμμετέχουν και έχουν ευθύνη και οι ελληνικές κυβερνήσεις, γιατί τις στηρίζουν.

Για μας, έστω και ένας νεκρός άνθρωπος στο Αιγαίο, στον Έβρο ή αλλού, στα σύνορα, έστω και ένας και ένας άνθρωπος που αντιμετώπισε την πυγμή της παράνομης επαναπροώθησης με εκφοβισμό, απειλή ή πολύ περισσότερο, με πρακτικές βασανιστηρίων, είναι τεράστιο θέμα.

Σας ξαναλέμε ότι δεν αμφισβητούμε σε καμμία περίπτωση τις προσπάθειες που έχουν κάνει οι άνδρες και οι γυναίκες του Λιμενικού Σώματος. Πολλοί από αυτούς έχουν δείξει πολύ μεγάλο ζήλο για να σώσουν ανθρώπινες ζωές. Είναι διαφορετικό πράγμα αυτό και διαφορετικό πράγμα οι κατευθύνσεις, που δίνονται και οι ευθύνες που έχουν για αυτό και από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η FRONTEX και από την Κυβέρνηση.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η αρχή της μη επαναπροώθησης αποτελεί θεμελιώδη κανόνα της σύμβασης της Γενεύης και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Φυσικά, αυτές είχαν διαμορφωθεί σε συνθήκες ενός καλύτερου διεθνούς συσχετισμού για τους λαούς, με την αποφασιστική συμβολή των σοσιαλιστικών κρατών. Γι' αυτό και τώρα, σε τέτοιες συνθήκες, όλο το Διεθνές Δίκαιο για το άσυλο αποδομείται συστηματικά. Και βέβαια, η σύμβαση της Γενεύης γίνεται κυριολεκτικά κουρελόχαρτο και μέσα από την προκλητική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως κατ' εξοχήν τέτοιου είδους παραβίασή της συνιστά το παράδειγμα και το αντιδραστικό κατασκεύασμα της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας με την ευρωπαϊκή οδηγία 32/2013, που αποδέχεστε τόσο εσείς όσο, βέβαια, και η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, καθιστώντας -αν θέλετε- τουλάχιστον προκλητικά τα εκ των υστέρων κροκοδείλια δάκρυα για την πρόσφατη ΚΥΑ, που εξέδωσε το Υπουργείο σας, που αναγνωρίζει ως ασφαλή τρίτη χώρα την Τουρκία, η οποία, βέβαια, έχει και ως βάση την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας, που υπογράφηκε τον Μάρτιο του 2016.

Επομένως, γνωρίζετε τόσο τη θέση μας για τον ρόλο της FRONTEX, που ούτε είχε ποτέ ούτε θα αποκτήσει ρόλο προστασίας των κατατρεγμένων ανθρώπων ούτε βέβαια θα αλλάξει ο αντιδραστικός της ρόλος με την παραίτηση ή την αλλαγή του εκάστοτε διευθυντή. Γι' αυτό, άλλωστε, ξέρετε ότι από την πρώτη στιγμή αναδείξαμε ότι ακόμη και αυτό το πρόσφατο πόρισμα της ομάδας εργασίας της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών στην ουσία ξεπλένει και επιχειρεί να ξεπλύνει τον ρόλο της FRONTEX με τέτοιου είδους υποτιθέμενες παραιτήσεις κ.λπ., συγκαλύπτοντας τελικά την επικίνδυνη δράση της.

Επίσης, γνωρίζετε, πολύ καλά, την πάγια θέση που έχουμε για την απεμπλοκή όλων των μη κυβερνητικών οργανώσεων και κάθε ιδιώτη από τα ζητήματα, που αφορούν στην προστασία των προσφύγων και μεταναστών, ότι όλα αυτά θα έπρεπε να ανήκουν αποκλειστικά και μόνο στην ευθύνη του κράτους. Όμως, είναι η δική σας πολιτική, όπως και του προκατόχου σας, που βρίσκεται στον αντίποδα και συνεχώς το ενισχύει.

Γι' αυτό, λοιπόν, παρά το γεγονός ότι δεν υιοθετούμε άκριτα τα διάφορα ευρωπαϊκά πορίσματα, η σοβαρότητα των καταγγελιών παραμένει. Ουσιαστικά, δεν δόθηκαν ούτε σήμερα συγκεκριμένες απαντήσεις. Το αντίθετο δείχνουν οι αόριστες αρνήσεις σας με το να προσπαθείτε να αλλάξετε το θέμα της συζήτησης, επαναφέροντας ένα ζήτημα, που εσείς οι ίδιοι γεννάτε με την πολιτική σας, γιατί τα κλειστά κέντρα στα νησιά συνεχίζετε να δημιουργείτε, παρά τις, όπως λέτε, μειωμένες ροές, γιατί γνωρίζετε πολύ καλά ότι για τη μονιμότητα αυτών των μειωμένων ροών κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί, όταν οι άνθρωποι αυτοί ξεκινούν για τέτοιους λόγους.

Επομένως, κύριε Υπουργέ, έχουν μαζευτεί πολλά και για μας, δεν αντέχει στη λογική ότι όλα αυτά προέρχονται από συκοφαντίες απλώς των πολιτικών σας αντιπάλων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Κομνηνάκα.

Ορίστε, κύριε Μηταράκη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι οξύμωρο, κυρία συνάδελφε, αυτό που λέτε στη δευτερολογία σας. Είπατε ότι δεν είμαστε εδώ για πολιτική κατανάλωση, αλλά τελικά μάλλον είμαστε από την ερώτησή σας. Από τη μια, αμφισβητείτε και θέτετε ερωτηματικά για τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις επιδιώξεις της FRONTEX, για τον ρόλο των ΜΚΟ και από την άλλη, στηρίζετε την ερώτησή σας σε εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΜΚΟ, των οποίων τον ρόλο εσείς αμφισβητήσατε. Άρα, αυτό είναι ένα οξύμωρο στην ερώτησή σας.

Θα ενώσω, όμως, τη φωνή μου μαζί σας για τα θετικά σχόλια που κάνατε για το Λιμενικό Σώμα, την Ελληνική Ακτοφυλακή, για την υπεράνθρωπη προσπάθεια που κάνουν, πρώτον, να προστατεύσουν ανθρώπινες ζωές, όπως σήμερα, όπως την προηγούμενη εβδομάδα στο άλλο ναυάγιο στο οποίο υπάρχουν ακόμα αγνοούμενοι, σύμφωνα με τα δηλωθέντα των διασωθέντων και παράλληλα, να προστατέψουν τα σύνορα της Ελλάδος, τα νησιά του Αιγαίου μας, τα νησιά μας από το φαινόμενο που βιώσαμε από το 2015 μέχρι το 2019. Το κάνουμε, όμως, με απόλυτο σεβασμό στους κανόνες της διεθνούς νομιμότητας.

Όμως, επειδή θέσατε ενδιαφέροντα θέματα, κατ' αρχάς, η Τουρκία, σύμφωνα με την άποψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την άποψη της Ελλάδας, είναι μία ασφαλής χώρα. Είναι μία ασφαλής χώρα φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών. Κατά συνέπεια, αυτοί οι ξεριζωμένοι που είπατε στην ερώτησή σας μπορεί να είναι όντως έτσι όταν ξεκίνησαν δέκα χώρες μακριά, αλλά όταν έφτασαν στην Τουρκία πλέον δεν είναι ξεριζωμένοι. Έχουν βρει διεθνή προστασία.

Από εκεί και πέρα, όταν έρχονται στη χώρα μας, κατά πλειοψηφία είναι παράνομα εισελθόντες οικονομικοί μετανάστες και η χώρα μας δεν θέλει μια πολιτική κλειστών συνόρων. Θέλει μια πολιτική νόμιμης μετανάστευσης, όπως κάθε χρόνο δίνουμε άδειες εργασίας σε χιλιάδες ανθρώπους να έρθουν να δουλέψουν στα χωράφια και σε άλλα μέρη όπου χρειαζόμαστε εργατικά χέρια, αλλά δεν θα επιτρέψουμε στους λαθρεμπόρους, στους λαθροδιακινητές να καθορίζουν ποιος θα μπαίνει στη χώρα μας, ειδικά σε μία εποχή, που βλέπετε ότι πολλά κράτη όμορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως πρόσφατα η Λευκορωσία εργαλειοποιούν το μεταναστευτικό, παραβιάζοντας τη Συνθήκη της Γενεύης, την έννοια του «πρόσφυγα», ο οποίος άμεσα μετακινείται από τη χώρα στην οποία κινδυνεύει. Αυτό θέτει μεγάλα ζητήματα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσει.

Σε αυτό το πλαίσιο σας θυμίζω ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μία συμφωνία με την Τουρκία, η οποία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραμένει ενεργή, πρώτον, η Τουρκία να απαγορεύει τις παράνομες αναχωρήσεις από τα τουρκικά χωρικά ύδατα και δεύτερον, να αποδέχεται τις επιστροφές όσων κρίνονται ότι είναι παράνομοι οικονομικοί μετανάστες, ότι δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας.

Εχθές υποβάλαμε νέο αίτημα και έχει κάνει ήδη δήλωση στήριξης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επιστροφή χιλίων εννιακοσίων οκτώ μεταναστών από τα νησιά μας, από τη Μυτιλήνη, από τη Χίο, από τη Σάμο, από την Κω και τη Λέρο, νησιά που πλέον, κυρία Κομνηνάκα, βιώνουν ένα εντελώς διαφορετικό περιβάλλον από αυτό, που βιώσαμε τα προηγούμενα χρόνια, με μηδενικές σχεδόν ροές, με ελάχιστους πλέον να διαμένουν στις δομές φιλοξενίας, οι οποίες συνεχίζουν να αδειάζουν με έναν ταχύτατο ρυθμό και με τη δημιουργία των νέων κλειστών ελεγχόμενων δομών εκτός αστικών ιστών, ώστε να παρέχουμε, αφ' ενός, τις απαραίτητες συνθήκες διαβίωσης για αυτούς τους ανθρώπους, αφ' ετέρου, ένα αυξημένο περιβάλλον ασφάλειας και για τους ίδιους και για το προσωπικό μας και για τις τοπικές κοινωνίες. Η μείωση των ροών για εμάς παραμένει μια πρωταρχική επιλογή.

Θα κλείσω, θυμίζοντας ότι η φύλαξη των συνόρων είναι ένα μόνο από τα έξι μέτρα. Οι έξι πυλώνες μείωσης των ροών προς τη χώρα είναι οι εξής: Πρώτον, φυλάμε τα σύνορά μας. Δεύτερον, έχουμε ταχύ διαχωρισμό προσφύγων από παράνομα εισελθόντες οικονομικούς μετανάστες. Τρίτον, έχουμε πολύ περισσότερες απελάσεις. Τους τελευταίους δώδεκα μήνες έχουν φύγει από τη χώρα μας πολύ περισσότεροι από όσους έχουν έρθει. Τέταρτον, είναι τα νέα κλειστά ελεγχόμενα κέντρα, τα οποία παίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο πρόληψης για αυτούς που δεν είναι πρόσφυγες, που ξέρουν ότι έχουμε πλέον τη δυ-

νατότητα να τους διαχωρίζουμε. Πέμπτον, έχουμε τον έλεγχο των λίγων ΜΚΟ που ενεργά εμπλέκονται σε κυκλώματα λαθροδιακίνησης και έκτον, τη μείωση των οικονομικών προνομίων που δίναμε σε αιτούντες άσυλο, γιατί είχαμε φτάσει στο οξύμωρο εμείς να χρηματοδοτούμε, ως χώρα, από ευρωπαϊκά κονδύλια τα λεφτά, που έδωσαν στους λαθροδιακινητές να τους φέρουν.

Αυτή η πολιτική θα συνεχίσει. Η χώρα μας δεν είναι ξέφραγο αμπέλι. Δεν θα ξαναζήσουμε ποτέ στα νησιά μας αυτό που ζήσαμε από το 2015.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Πάμε στην επόμενη ερώτηση. Θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 969/22-7-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Κιλκίς του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ειρήνης – Ελένης Αγαθοπούλου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Σε απόγνωση οι ιδιώτες που δραστηριοποιούνται στα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)».

Κυρία Αγαθοπούλου, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, με την έλευση του κορωνοϊού στη χώρα μας τον Μάρτιο του 2020 αποφασίστηκε το πρώτο lockdown όπου έκλεισαν επιχειρήσεις και μεταξύ αυτών έκλεισαν και τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, τα ΚΑΠΗ, και κατά συνέπεια έκλεισαν και τα κυλικεία, που λειτουργούσαν εντός αυτών. Οι επιχειρήσεις αυτές τα κυλικεία, όπως και τα ΚΑΠΗ, δεν έχουν ξανανοίξει μέχρι σήμερα, παραμένουν, δηλαδή, κλειστές για περισσότερο από ενάμιση χρόνο, όχι όμως με δική τους υπαιτιότητα, αλλά με αποφάσεις της Κυβέρνησης -και ορθώς- γιατί για τους ηλικιωμένους είναι πολύ πιο επικίνδυνη η πανδημία.

Παρ' όλα αυτά κι ενώ οι υποχρεώσεις τόσο της επιχείρησής τους όσο και του νοικοκυριού τους τρέχουν, δεν έχουν πάρει καμμία οικονομική ενίσχυση εκτός από τα πρώτα 800 ευρώ για τους μήνες Απρίλιο - Μάρτη του 2020 και τα 534 ευρώ για το μήνα Μάιο του 2020. Κάποιοι από αυτούς πήραν και κάποιες από τις επιστρεπτέες προκαταβολές, οι οποίες όμως, επί της ουσίας, ας μην ξεχνάμε ότι είναι δάνεια και επίσης δεν τις πήραν μόνο αυτοί που ήταν κλειστοί, αλλά και αυτοί οι οποίοι άνοιξαν. Άρα, τα κυλικεία των ΚΑΠΗ θα έπρεπε να δικαιούνται αποζημίωση ειδικού σκοπού για όλους τους μήνες μέχρι και σήμερα.

Από τον Ιούλιο του 2020 μέχρι και σήμερα έχουν κατατεθεί δέκα ερωτήσεις, οκτώ κοινοβουλευτικές ερωτήσεις από τον ΣΥΡΙΖΑ, μία από τη Νέα Δημοκρατία, μία για το ΚΚΕ για το θέμα αυτό. Σε καμμία, όμως, από αυτές δεν έχει δοθεί ουσιαστική απάντηση γιατί τα κυλικεία των ΚΑΠΗ μένουν χωρίς οικονομική ενίσχυση τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα.

Οπότε σήμερα σας ρωτάμε τι προτίθεστε να κάνετε γι' αυτό για τους μήνες που δεν έχουν πληρωθεί μέχρι σήμερα και αν έχει λυθεί το θέμα. Υπήρχαν θέματα με ΚΑΔ. Ίσως υπήρχαν κι άλλα θέματα, που καλό είναι να μας τα πείτε γιατί έχουμε εδώ πολλές σελίδες απαντήσεων, αλλά καμμία επί της ουσίας απάντηση για το συγκεκριμένο θέμα.

Θα θέλαμε να ξέρουμε πραγματικά τι έχετε κάνει γι' αυτές τις επιχειρήσεις. Πόσες είναι; Είναι πεντακόσιες, είναι χίλιες σε όλη την Ελλάδα; Δεν είναι παραπάνω. Είναι μικρό το κόστος και εύκολος ο τρόπος να βρείτε ποιες είναι αυτές οι επιχειρήσεις για να μπορέσετε να τις ενισχύσετε οικονομικά. Γιατί και τα έξοδα της επιχείρησης και του οικογενειακού τους προϋπολογισμού τρέχουν και το μοναδικό τους εισόδημα ήταν από εκεί.

Θα θέλαμε σήμερα μία κατατοπιστική απάντηση τι έχει γίνει ενάμιση χρόνο μετά για το θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Αγαθοπούλου.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Ζαββός. Κύριε Ζαββέ, έχετε τρία λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμη κυρία Βουλευτή, μετά την εμφάνιση και τη διασπορά της πανδημίας του κορωνοϊού όπως γνωρίζετε η Κυβέρνηση έχει λάβει μία σειρά μέτρων στήριξης και αναφέρω ενδεικτικά τη χορήγηση επτά κύκλων επιστεπτέας προκαταβολής, προκειμένου να συμπεριληφθούν όλοι όσοι πλήττονται από την εξάπλωση του COVID-19.

Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τα μέτρα στήριξης και ενίσχυσης, που ελήφθησαν και αφορούν τους επαγγελματίες που ασχολούνται με τα κυλικεία εντός Κέντρων Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, τα λεγόμενα ΚΑΠΗ, σας παραθέτω τα ακόλουθα:

Αρχικά, από τις 20 Μαρτίου του 2021 με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου με ΦΕΚ Αæ68 η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1, του ν.4683/2020 προβλέφθηκε ότι οι μισθωτές επαγγελματικών μισθώσεων προς εγκατάσταση επιχείρησης -και εδώ σύμφωνα με την παράγραφο 1, του άρθρου 44 του ν.4735/2020 νοούνται ως επαγγελματικές και οι μισθώσεις προς εγκατάσταση κυλικείων που λειτουργούν εντός κτηρίων τα οποία στεγάζουν δομές ή υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου- απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο του 2020, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και μισθώσεων.

Στη συνέχεια, με διαδοχικές ρυθμίσεις επεκτάθηκε η απαλλαγή υποχρέωσης καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τη συγκεκριμένη κατηγορία μισθώσεων και για τους μήνες Μάιο και Ιούνιο 2020 με τα άρθρα 15 του ν.4960/2020 και 3 του ν.4722/2020 αντίστοιχα.

Επιπλέον, τα κυλικεία εντός ΚΑΠΗ με τις υπ' αριθμόν Α1251/2020 και Α1274/2020 αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Νοέμβριο 2020 και Δεκέμβριο 2020 αντίστοιχα.

Περαιτέρω, για την καθολική στήριξη και ενίσχυση των πληττόμενων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των κυλικείων εντός ΚΑΠΗ, ενδεικτικά σας λέω ότι με τις υπ' αριθμόν Α1025/2021, Α1063/2021, Α1101/2021 και Α1114/2020 αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών, οι εν λόγω επιχειρήσεις απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο του 2021 αντίστοιχα.

Πέρα από αυτά που ανέφερα, σας αναφέρουμε και σας γνωρίζουμε ότι με τις διατάξεις της παραγράφου 1, του άρθρου 132 του ν.4692/2020 προβλέφθηκε ότι οι μισθώσεις δημοτικών ακινήτων στα οποία στεγάζονται επιχειρήσεις με εκμισθωτή δήμο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού οι οποίες έληγαν στις 31-12-2020 παρατάθηκαν για έναν επιπλέον χρόνο κατόπιν αίτησης του μισθωτή.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υφυπουργέ.

Ορίστε, κυρία Αγαθοπούλου, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΕΙΡΗΝΗ - ΕΛΕΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, λυπάμαι πάρα πολύ που σήμερα εδώ συνεχίζετε την ίδια τακτική με τις απαντήσεις, που δίνετε εδώ και ενάμιση χρόνο.

Σας ρωτάμε ξεκάθαρα. Οι άνθρωποι αυτοί έχουν κλείσει τη μοναδική τους επιχείρηση. Δεν έχουν τα προς το ζην. Κι εσείς μας απαντάτε ότι έχετε κάνει απαλλαγή από ένα ποσοστό των ενοικίων τους. Χαίρω πολύ. Αυτό κι εγώ που είμαι ελεύθερη επαγγελματίας, αλλά είμαι ανοιχτή σήμερα, το δικαιούμαι. Μας απαντάτε ότι τους δώσατε επιστρεπτέες προκαταβολές. Μας απαντάτε ότι έχουν τη δυνατότητα επιδότησης τόκων υφιστάμενων δανείων, που δεν ξέρετε εάν έχουν υφιστάμενα δάνεια. Μας απαντάτε για προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας. Τι σχέση μπορεί να έχει η επιχειρηματικότητα με τα κυλικεία των ΚΑΠΗ; Μας απαντάτε για δυνατότητα δανειοδότησης με κεφάλαια κίνησης από το Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID και από το ΤΕΠΙΧ της Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Δεν μας απαντάτε, όμως, επί της ουσίας. Και η ουσία είναι μία. Θα τα κάνω τα ερωτήματα πιο συγκεκριμένα, μήπως καταφέρω και πάρω και πιο συγκεκριμένη απάντηση. Η ερώτηση, λοιπόν, είναι: Θα βρείτε αυτούς τους δικαιούχους; Πόσοι είναι ξέρετε; Θα μου απαντήσετε σήμερα εδώ; Είναι πεντακόσιοι; Είναι οκτα-

κόσιοι; Είναι χίλιοι; Είναι λίγοι πάντως. Θα τους βρείτε ανεξαρτήτως του ΚΑΔ τους και θα τους αποζημιώσετε για τους μήνες από τον Ιούνιο του 2020 μέχρι και σήμερα, που δεν έχουν πάρει ένα ευρώ για να μπορέσουν να ζήσουν, ενώ τους επιβάλλετε κλείσιμο της επιχείρησής τους; Αυτό είναι το πρώτο ερώτημα.

Δεύτερο ερώτημα. Θα τους απαλλάξετε -μιλάω για απαλλαγή και όχι για αναστολή- από την καταβολή εισφορών ατομικής ασφάλισης για όσο διάστημα κρατούν τα μέτρα περιορισμού, χωρίς την απώλεια συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων;

Θα αναστείλετε τις ρυθμίσεις για οφειλές προς τη ΔΕΗ ή άλλους ιδιώτες παρόχους και προς άλλες πρώην ΔΕΚΟ για όσο κρατάει η πανδημία;

Θα αναστείλετε για τους ανθρώπους αυτούς μέχρι να ανοίξουν κάθε είδους μέτρα αναγκαστικής είσπραξης, κατασχέσεις, πλειστηριασμοί κ.λπ. ό,τι έχει ο καθένας και θα απαγορεύσετε τους πλειστηριασμούς της πρώτης κατοικίας τους;

Τα ερωτήματα είναι πολύ συγκεκριμένα. Αφορούν, όπως σας είπα, μία μερίδα ανθρώπων, οι οποίοι έχουν μείνει ενάμιση χρόνο χωρίς εισόδημα και είστε, τουλάχιστον, υποχρεωμένοι να δώσετε εδώ πέρα μία πιο ξεκάθαρη απάντηση, γιατί σας ρωτάμε εδώ και ενάμιση χρόνο ή μάλλον οι ίδιοι σας ρωτούν και εμείς απλά μεταφέρουμε τη φωνή τους και δεν έχουν πάρει μισή απάντηση επί της ουσίας. Έχουν πάρει δεν ξέρω και εγώ πόσες σελίδες ρητορείας εδώ και θεωρίας και ΦΕΚ και αριθμό, όπως αναφέρατε και σήμερα, αλλά τίποτε επί της ουσίας και θα με συγχωρέσετε, αλλά αυτό μόνο ως εμπαιγμό μπορώ να το χαρακτηρίσω προς τους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι αγωνιούν για την επόμενη μέρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε και εμείς.

Ορίστε, κύριε Ζαββέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, δεν νομίζω ότι πρόκειται για ρητορεία όπως ανέφερε η αξιότιμη κυρία Βουλευτής. Πρόκειται για σαφή μέτρα κυβερνητικής στήριξης, ελάφρυνσης όλων αυτών οι οποίοι έχουν υποφέρει, έχουν χτυπηθεί από την πανδημία και για αυτό αναφέρθηκα συγκεκριμένα με αριθμούς και αποφάσεις στα μέτρα τα οποία έχει λάβει η Κυβέρνηση.

Και, επιπλέον, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω -και αναφέρομαι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά σε μία σειρά μέτρων, που έχει λάβει η κυβέρνηση σχετικά με τις ερωτήσεις της Βουλευτού- ότι με τα άρθρα 1 και 2 της πράξης νομοθετικού περιεχομένου ΦΕΚ Αæ55 του Μαρτίου 2020, που αφορά την αντιμετώπιση αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού, αναστέλλεται η καταβολή ΦΠΑ και η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών.

Επίσης, με το άρθρο 1 της ΠΝΠ ΦΕΚ Αæ7530 του Μαρτίου 2020, που αφορά μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4684/2020, παρέχεται έκπτωση 25% για εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών επιχειρήσεων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

Και ακόμα παραπάνω, με τον ν.4690/2020 μειώνονται οι συντελεστές ΦΠΑ από 1-6-2020 ως και 31-10-2020, η οποία χρονική διάρκεια με τον ν.4728/2020 επεκτείνεται μέχρι 30 Απριλίου 2021. Ειδικότερα στα μη αλκοολούχα ποτά και στα αεριούχα νερά ο συντελεστής ΦΠΑ ορίζεται στο 13%.

Και ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω ότι το Υπουργείο Οικονομικών παρακολουθεί συνεχώς, όπως γνωρίζετε, τις εξελίξεις, που σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού και τις επιπτώσεις που έχει στις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα στους πληττόμενους, στους εργαζόμενους, στην οικονομία. Αφουγκράζεται και μελετά τα αιτήματα όλων των φορέων και πολιτών και προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις και ελαφρύνσεις κυρίως στη φορολογία και θα προχωρήσει, αν και όπου κριθεί σκόπιμο ακόμα, σε νέες πρωτοβουλίες στήριξης των πληγέντων στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υφυπουργέ. Καλή συνέχεια και στους δύο. Καλό καλοκαίρι. Ήσασταν το καλύτερο δίδυμο στους χρόνους. Σας ευχαριστώ πολύ.

Δεν συζητούνται κατόπιν συνεννοήσεις οι εξής επίκαιρες ερωτήσεις:

Η τρίτη με αριθμό 979/26-7-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασίλειου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Επίσημη ενημέρωση για την αυξανόμενη και επαναλαμβανόμενη σεισμική δραστηριότητα στην περιοχή του Νομού Ηρακλείου και μέτρα πρόληψης.

Η πέμπτη με αριθμό 984/26-7-2021 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Καταχρηστικές, άδικες και ανορθολογικές χρεώσεις των τραπεζών σε βάρος πολιτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η πέμπτη με αριθμό 968/22-7-2021 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Ελληνικής Λύσης κ. Μαρίας Αθανασίου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Κωφάλαλοι καθηγητές κατέχουν, άγνωστο πως, θέση διδάσκοντα σε Ειδικό Σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Πειραιά, όπου οι ΑΜΕΑ μαθητές, μη όντας κωφάλαλοι, μπορούν να επικοινωνήσουν μόνο μέσω ομιλίας με τους διδάσκοντες.

Η τέταρτη με αριθμό 981/26-7-2021 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Προσλήψεις Αρχειονόμων - Βιβλιοθηκονόμων για τη λειτουργία της Εθνικής Βιβλιοθήκης και των δημοσίων βιβλιοθηκών.

Και, τέλος, η δεύτερη με αριθμό 980/26-7-2021 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Να μονιμοποιηθούν οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι στη φύλαξη του Πανεπιστήμιου Κρήτης».

Ακολουθεί η τρίτη με αριθμό 983/26-7-2021 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξανδρου Τριανταφυλλίδη προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Ερωτηματικά και προβληματισμός μετά τις αποκαλύψεις του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας σχετικά με αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που αφορούν ιατρικά λάθη και δεν ανακοινώνονται στον οικείο ιατρικό σύλλογο».

Κύριε Τριανταφυλλίδη, καλημέρα σας. Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για το ξεκίνημα σάς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα πριν αρχίσω να εκφράσουμε ομόθυμα ως Βουλή τα βαθιά μας συγχαρητήρια στον Έλληνα Ολυμπιονίκη, τον Στέφανο Ντούσκο, που έκανε περήφανη παγκόσμια την Ελλάδα κερδίζοντας το χρυσό μετάλλιο σήμερα νωρίς το πρωί ο ερέτης, ο κωπηλάτης.

Και, βέβαια, αυτά τα ομόθυμα συγχαρητήρια, κύριε Υπουργέ -και αυτό είναι ευθύνη της εκτελεστικής εξουσίας- να συνοδευτούν από τα αναγκαία εκείνα μέτρα, πέρα από τα tweets, τα παχιά λόγια και τις υποδοχές στα αεροδρόμια, να σηματοδοτήσουν την ουσιαστική στήριξη των αθλητών, να δοθούν ψυχή τε και σώματι στο άθλημα μέσω του οποίου κάνουν την Ελλάδα παγκόσμια γνωστή. Είναι οι παγκόσμιοι πρεσβευτές μας και αξίζουν αυτή την στήριξη είτε λειτουργούν στο δημόσιο είτε λειτουργούν στον ιδιωτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Το ανέφερα στο ξεκίνημα της συνεδρίασης, κύριε Τριανταφυλλίδη, όπως και η Κορακάκη είναι έκτη. Συγχαρητήρια στο κορίτσι μας. Έκανε την προσπάθειά της.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έρχομαι στο ερώτημα, που ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια, είναι το δεύτερο μέρος μιας τραγωδίας εν εξελίξει και θέλω να σας πω, κύριε Υπουργέ, κύριε Τσιάρα, ότι σήμερα δεν απαντάτε σε μένα, απαντάτε ως εκτελεστική εξουσία εκπροσωπώντας τη θεσμική θέση του Υπουργού Δικαιοσύνης σε τρεις οικογένειες:

Την οικογένεια της σαρανταενάχρονης, της οποίας η μητέρα

δήλωσε ότι ακούγοντας τον πατέρα Βησσαρίωνα από την Επανομή, που έχασε τη δεκατετράχρονη Γωγώ από ιατρικό λάθος θυμήθηκε τη δική της υπόθεση και βίωσε ξανά αυτήν την περίπτωση, που τη βίωσε τον Απρίλιο του 2005 και η αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση έγινε έξι χρόνια μετά, το 2012. Ήταν αμετάκλητη εφετειακή καταδικαστική απόφαση.

Θα πρέπει να απαντήσετε στην οικογένεια του αδικοχαμένου Σινιώρη, του παλικαριού είκοσι τεσσάρων χρόνων από την Κεραμωτή της Καβάλας, που έφυγε και αυτός από το ίδιο νυστέρι, από τον ίδιο τον γιατρό το 2017.

Το 2021 έχουμε το σπλάχνο, το μωρό παιδί δεκατεσσάρων ετών που φεύγει από τη ζωή.

Ακούσαμε έκπληκτοι τον συνάδελφό σας, τον κ. Κοντοζαμάνη, να μου αποκαλύπτει δεκαοχτώ μέρες πριν εδώ στην Αίθουσα της Βουλής ότι η αμετάκλητη καταδικαστική εφετειακή απόφαση του 2012 δεν έγινε ποτέ γνωστή στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης εννιά χρόνια μετά.

Να μεταφέρω με ακρίβεια από τα Πρακτικά της Βουλής αυτό, που είπε και, πραγματικά, συγκλονιστήκαμε όλοι και την επόμενη μέρα έγινε θέμα σε όλα τα ενημερωτικά μέσα: «Η απόφαση...» -είπε ο κ. Κοντοζαμάνης- «...του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης το 2012 δεν περιήλθε εις γνώση του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης αρμοδίως από τον αρμόδιο εισαγγελέα, παρά το γεγονός ότι είναι θεσπισμένη υποχρέωση του τελευταίου να ανακοινώνει αμελλητί...». Αμελλητί σημαίνει χωρίς χρονοτριβή, χωρίς καθυστέρηση, άμεσα. Μιλάμε 2012, 2021, 30 Ιουλίου δεν έχει σταλεί ακόμα η συγκεκριμένη αμετάκλητη εφετειακή καταδικαστική απόφαση και παρά το γεγονός ότι είναι θεσπισμένη προς τον πρόεδρο του οικείου Ιατρικού Συλλόγου. «Και, μάλιστα...» -λέει ο κ. Κοντοζαμάνης- «...με πρόσφατη νομοθετική παρέμβαση έχει προβλεφθεί εκ νέου η υποχρέωση των ποινικών δικαστηρίων να αποστέλλουν αμελλητί...» -το λέει και δεύτερη φορά- «...σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όπως είναι οι ιατρικοί σύλλογοι, αντίγραφα των αμετάκλητο καταδικαστικών αποφάσεων, που αφορούν επαγγελματίες υγείας».

Και ο κ. Κοντζοζαμάνης -είστε και οι δύο μέλη της ίδιας Κυβέρνησης- το κάνει ακόμη πιο δύσκολο. Λέει: «Εξαιτίας της ερώτησής σας, κύριε Τριανταφυλλίδη, ψάξαμε και έχει παρατηρηθεί...» -διαβάζω από τα Πρακτικά- «...ότι και σε άλλες περιπτώσεις κάποια βουλεύματα, καταδικαστικές ή απαλλακτικές αποφάσεις και κάποιες ποινικές διώξεις ή εγκλίσεις κατά γιατρών δεν έχουν ανακοινωθεί στον Ιατρικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης» κ.λπ..

Μετά, όπως κάνει η εκτελεστική εξουσία –δεν θα πω κάθε φορά, για να μην αδικήσω ούτε εσάς ούτε όλους τους Υπουργούς- αρχίζει και τα στρογγυλεύει. Λέει δηλαδή «θέλω να πω ότι η πολιτεία, στο σύνολό της, τηρούνται στο ακέραιο οι νόμοι και οι διαδικασίες, εμείς περικλείουμε με την δέουσα εμπιστοσύνη τους ιατρικούς συλλόγους» και λοιπά και λοιπά.

Εσείς και εγώ, Τσιάρας και Τριανταφυλλίδης, σήμερα, εδώ από την Αίθουσα της Βουλής, δίνουμε εξετάσεις για το αν μπορούμε να περάσουμε και να πούμε ότι η πολιτική δεν είναι «και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα», αλλά μπορούμε να βάλουμε το δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων και να πούμε «γιατί;».

Και κρατήστε μόνο αυτήν την ερώτηση, που την έχει και ο πατέρας Βησσαρίων και η οικογένεια από την Κεραμωτή της Καβάλας, ότι αν είχε τότε, πριν από εννέα χρόνια, έγκαιρα ενημερωθεί αμελλητί, όπως ορίζει ο νόμος, ο ιατρικός σύλλογος, ενδεχομένως το πειθαρχικό του συμβούλιο να είχε πάρει την απόφαση να αναστείλει προσωρινά ή οριστικά την άσκηση ιατρικού επαγγέλματος από τον ίδιο γιατρό και ενδεχομένως δύο ανθρώπινες ζωές, δύο νέα παιδιά να βρίσκονταν μαζί μας στη ζωή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Τριανταφυλλίδη.

Θα απαντήσει οι Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας.

Κύριε Υπουργέ, καλημέρα σας. Έχετε τρία λεπτά για την απάντησή σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε συνάδελφε, δυστυχώς, θα πρέπει να παραδεχθούμε πως η σημερινή μας παρουσία εδώ στην Αίθουσα του ελληνικού Κοινοβουλίου, για να ανταποκριθούμε στις συνταγματικές υποχρεώσεις –εσείς ως ερωτών Βουλευτής και εγώ ως ελεγχόμενος Υπουργός- δυστυχώς, επαναλαμβάνω, έχει ως αφορμή το συγκεκριμένο τραγικό περιστατικό, την απώλεια ενός παιδιού ενός δεκατετράχρονου κοριτσιού, μία απώλεια η οποία όλοι μας θα ευχόμασταν να είχε αποφευχθεί. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Και σίγουρα όλοι μας πρέπει να συμφωνήσουμε –και η ερώτησή σας είναι μία πραγματικά καλή αφορμή- πως κάτι τέτοιο δεν πρέπει να επιτρέψουμε να ξανασυμβεί.

Δεν χωράει καμμία αμφιβολία πως πρωταρχική μέριμνα της πολιτείας είναι η προστασία των υπέρτατων αγαθών για κάθε πολίτη, που βεβαίως δεν μπορεί κανείς να μην ιεραρχήσει ως πρώτο την ίδια τη ζωή και την ίδια την υγεία. Και αυτό δεν είναι απλώς ένα ευχολόγιο, που εύκολα θα μπορούσαμε, ξέρετε, να διατυπώνουμε μεταξύ μας σε μία ερώτηση-συζήτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, αλλά μία απόλυτη συνταγματική επιταγή και ανεπιφύλακτη απαίτηση-υποχρέωση του κοινωνικού κράτους δικαίου.

Δεν υπάρχει δικαιολογία. Εγώ θέλω να είμαι ειλικρινής απέναντί σας. Δεν υπάρχει καμμία απολύτως δικαιολογία, όταν ειδικά ως κοινωνία θρηνούμε το θάνατο ενός νεαρού κοριτσιού. Ούτε υπάρχει δικαιολογία για τα κοινωνικά στερεότυπα, που μπορεί να κυριαρχούν στην ελληνική κοινωνία και έχουν θύματα τα παιδιά.

Δεν υπάρχει προφανώς δικαιολογία, όταν κάποιοι ασκούν με ανευθυνότητα το λειτούργημα, που επέλεξαν να ακολουθήσουν ως επαγγελματική ενασχόληση και φυσικά δεν υπάρχει δικαιολογία, όταν η πολιτεία αποτυγχάνει να ελέγξει τέτοιου είδους συμπεριφορές και να προστατέψει τους πολίτες από τους επίορκους επαγγελματίες.

Αντίθετα, η πολιτεία και η Κυβέρνηση κάθε φορά έχει χρέος να παρακολουθεί και να επαναξιολογεί τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς με τους οποίους γίνονται οι διάφοροι έλεγχοι. Και όντως εγώ θέλω να είμαι ειλικρινής απέναντί σας. Αν πρέπει να δούμε και να κρίνουμε ποια είναι η πραγματικότητα, πρέπει να ομολογήσουμε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε μια διαδικασία η οποία απέτυχε. Το νομικό πλαίσιο υπήρχε. Το νομικό πλαίσιο υπήρχε...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: «Απέτυχε» είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ναι, ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Βεβαίως!

Το νομικό πλαίσιο υπήρχε. Ξέρετε από πότε; Από το 1957, πάρα πολλά χρόνια, το οποίο βεβαίως επικαιροποιήθηκε από το ν.4512/2018 με το άρθρο 320 παράγραφος 9 και ήταν ακριβές από τότε για τη διαδικασία, που προέβλεπε σχετικά με τη γνωστοποίηση καταδικαστικών αποφάσεων σε βάρος γιατρών προς τους ιατρικούς συλλόγους το τι ακριβώς έπρεπε να γίνει.

Όπως με ενημέρωσαν, με το υπ' αριθμόν –και αυτά όλα τα έγγραφα είναι στη διάθεσή σας, θα σας τα δώσω στο τέλος- με το υπ' αριθμόν 6717/27-7-2021 έγγραφό της η εισαγγελία του Αρείου Πάγου, στο πλαίσιο της εποπτικής της αρμοδιότητας για το συγκεκριμένο θέμα, κατέστησε κοινωνούς όλες τις εισαγγελίες της χώρας με το υπ' αριθμόν 74/2-2-2005 έγγραφό της. Σε αυτό τονίζεται η υποχρέωση ανακοίνωσης στους ιατρικούς συλλόγους των βουλευμάτων από αποφάσεων καταδικαστικών ή μη κατά ιατρών για ενδεχόμενο πειθαρχικό έλεγχο.

Δυστυχώς όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτό δεν έγινε. Αυτή είναι η αλήθεια.

Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου με περισσότερες λεπτομέρειες. Πάντα να γνωρίζετε ότι η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης προϋποθέτει το δικό της εσωτερικό έλεγχο και ενδεχομένως τη μη δυνατότητα του όποιου Υπουργού Δικαιοσύνης είτε να προκαλέσει οποιαδήποτε διαδικασία είτε, πολύ περισσότερο, να δημιουργήσει κάποια δεδομένα, που αφορούν σε ενδεχόμενη ποινική δίωξη. Θα επανέλθω με περισσότερες λεπτομέρειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε Τριανταφυλλίδη –δεν βλέπω και πολλά περιθώ-

ρια να σας έχει αφήσει, ήταν ειλικρινής-, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, περιμένουν, αναμένουν οι πολίτες πειστικές εξηγήσεις και όχι το «και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα».

Αυτή η ιστορία ξεπερνάει κομματικές, διακομματικές, πολιτικές αντιπαραθέσεις, τα πάντα. Μιλάμε για ζωή και θάνατο. Μιλάμε για υποθέσεις, οι οποίες πραγματικά αγγίζουν τις πιο ευαίσθητες χορδές της κοινωνίας μας.

Όμως, είναι σαφές, πρέπει να δοθούν απαντήσεις. Ποιοι έφταιξαν από το δικαστικό μέγαρο Θεσσαλονίκης και δεν εστάλη η απόφαση εδώ και εννέα χρόνια; Το ότι δεν εστάλη ήταν απλά μία αμέλεια συγγνωστή; Έγινε μετά από συνεννόηση; Γιατί αυτό, που μου είπε ο συνάδελφός σας, ο κ. Κοντοζαμάνης, για να υπάρξει αυτή η άμεση, αυτοματοποιημένη διαδικασία ανακοίνωσης στους ιατρικούς συλλόγους; Δεν είναι μόνο της Θεσσαλονίκης. Εάν υπάρχουν αυτά τα περιστατικά, πρέπει να δοθούν και σε άλλους ιατρικούς συλλόγους σε όλη τη χώρα.

Στήνονται μήπως μαγαζιά; Ερώτηση. Τώρα ρωτά η φύση η δημοσιογραφική. Δωρεάν έγιναν όλες αυτές οι διαδικασίες; Και πρέπει να διερευνηθούν και από τη μία πλευρά και από την άλλη, γιατί αφορούν κορυφαία ζητήματα, που έχουν να κάνουν με τα ιατρικά λάθη, δηλαδή με την αφαίρεση ανθρώπινης ζωής.

Έχουν περιέλθει σε γνώση σας τα περιστατικά, στα οποία αναφέρθηκε ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας και αν ναι, ποια είναι, πόσα είναι, πού είναι, σε ποιες περιοχές της Ελλάδας; Αφορούν μόνο τον Ιατρικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης ή αντίστοιχα περιστατικά εντοπίζονται και σε άλλες περιοχές ανά τη χώρα; Υπάρχει πειστική εξήγηση για την πολυετή καθυστέρηση γνωστοποίησης των αποφάσεων αυτών στους ιατρικούς συλλόγους της χώρας με τις παρεπόμενες πειθαρχικές ποινές που θα επέσυρε η έγκαιρη γνωστοποίησή τους;

Ρωτούν οι οικογένειες ποιοι ήταν αυτοί! Κάποιοι άνθρωποι ολιγώρησαν, καθυστέρησαν, αμέλησαν και δεν ξέρουμε αν αμέλησαν επειδή υπήρχε λόγος –όλοι καταλαβαίνουμε τι είδους λόγους- ή όχι!

Και δεν πρέπει να απευθύνουμε άδικη αιχμή εναντίον ουδενός. Εγώ το είχα πει και στον κ. Κοντοζαμάνη. Σε καμμία περίπτωση δεν κατηγορούμε γιατρούς του ιδιωτικού τομέα. Έχει διαμάντια γιατρούς ο ιδιωτικός τομέας και την προσωπική μας υγεία αλλά και την υγεία πολλών μελών της οικογένειάς μας την έχουμε αφήσει στα χέρια τους. Και σε καμμία περίπτωση δεν θέλω να συνολικοποιήσω αιχμές, κατηγορίες και λοιπά κι αυτό να γίνει κατανοητό. Μιλάμε για εκείνα τα συγκεκριμένα περιστατικά!

Και θέλω στο σημείο αυτό να κάνω και πρόταση. Θα μπορούσε ενδεχομένως να διερευνηθεί η πιθανότητα ενημέρωσης των εμπλεκομένων φορέων μέσω αυτοματοποιημένης ψηφιακής διαδικασίας κοινοποίησης των συγκεκριμένων δικαστικών αποφάσεων, προκειμένου να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις ή τυχόν παραλείψεις και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να λαμβάνουν γνώση ταυτόχρονα και να ανακοινώνονται δημόσια, έτσι ώστε να μην έχει το άλλοθι και ο ιατρικός σύλλογος –το πειθαρχικό του συμβούλιο- να λέει «μα εμένα δεν μου εστάλη ποτέ η αμετάκλητη εφετειακή καταδικαστική απόφαση».

Το λέω αυτό –και θα το καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής- για τους επόμενους, που θα έχουν την ευαισθησία τη δική μου και τη δική σας, όλης της Βουλής ή, τέλος πάντων, όποιων έχουν ευαισθησίες.

Το 2004 η Αρχή Προστασίας του Πολίτη ασχολήθηκε με το συγκεκριμένο θέμα και έβγαλε πόρισμα και λέει ότι σε όλες τις περιπτώσεις που ερεύνησε, ενώ υπήρχαν καταδίκες από τα ποινικά δικαστήρια, οι πειθαρχικές αρχές και κυρίως οι ιατρικοί σύλλογοι αθώωναν τους γιατρούς ακόμη και σε κραυγαλέες περιπτώσεις, όπως επίσης και ότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις πρόκειται για μία συντεχνιακή αλληλοκάλυψη των γιατρών από τους συναδέλφους τους, που ανήκουν στα μέλη των ιατρικών συλλόγων.

Και κλείνω με την αναφορά ενός γνωστού ποινικολόγου, νομομαθούς, του Νίκου Διαλυνά από τη Θεσσαλονίκη, που έχει ασχοληθεί με τον τομέα των ιατρικών λαθών, που είπε τα εξής: «Στα σαράντα δύο χρόνια, που ασκώ τη δικηγορία και στα είκοσι πέντε, τριάντα χρόνια που ασχολούμαι με το ιατρικό δίκαιο, με εντυπωσιάζει ότι πολλές φορές γιατροί οι οποίοι καταδικάστηκαν και τους συνάντησα πολλές φορές και τους ξανασυναντώ, έχοντας διαπράξει τα ίδια ιατρικά λάθη».

Αυτό το πράγμα, ως δικηγόρο, δεν με ξαφνιάζει, ως άνθρωπο, όμως, με λυπεί και με λυπεί αφάνταστα και η δική μας ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κλείστε, κύριε Τριανταφυλλίδη, σας παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Η ευθύνη της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας είναι να μην τους ξανασυναντούν οι οικογένειες και να χάνουν και να μένουν με το παράπονο ότι αν δεν είχε επισυμβεί αυτή η ολιγωρία, η καθυστέρηση ενημέρωσης των ιατρικών συλλόγων και αν οι ιατρικοί σύλλογοι πραγματικά αίρονταν στο ύψος των ευθυνών τους, θα απέσυραν, θα έβαζαν στην άκρη εκείνους τους ελάχιστους λειτουργούς που δεν αξίζει να ασκούν το ιατρικό επάγγελμα.

Να σώσουμε ζωές, Υπουργέ, κύριε Τσιάρα, να σώσουμε ζωές! Κάντε το!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Τριανταφυλλίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Τριανταφυλλίδη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε συνάδελφε, κύριε Τριανταφυλλίδη, όπως σας επεσήμανα και στην πρωτολογία μου, δεν υπάρχουν δικαιολογίες για αυτό το τραγικό περιστατικό. Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας, δεν υπάρχει καμμία δικαιολογία. Και αυτό, που μπορώ να σας πω είναι ότι αν υπάρχουν ευθύνες πειθαρχικές ή και ποινικές -όπου υπάρχουν- θα πρέπει να ερευνηθούν από τα αρμόδια όργανα και να αποδοθούν.

Ωστόσο, όπως γνωρίζετε, ο χώρος της δικαιοσύνης είναι ένας ιδιαίτερος χώρος. Ο έλεγχος ασκείται από τα αρμόδια δικαστικά όργανα, δίχως να δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Δικαιοσύνης ούτε να παραγγείλει πειθαρχική ή ενδεχόμενη ποινική δίωξη. Αυτό, βεβαίως, επιβάλλει η συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών, που συνιστά μία θεμελιώδη έννοια της σύγχρονης δημοκρατίας και βεβαίως, μιας ευνομούμενης πολιτείας, ακόμη και αν αυτό συνέβαινε σε περιπτώσεις με έντονο κοινωνικό ενδιαφέρον, όπως η συγκεκριμένη.

Επομένως, η διαλεύκανση των συνθηκών του θανάτου της άτυχης δεκατετράχρονης ανήκει κατ' αρχάς στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστικών αρχών.

Όμως, ως προς αυτό εγώ θα σας πω τι κάναμε εμείς με αφορμή την ερώτησή σας και ποιες είναι οι σκέψεις, γιατί όντως κάπου πρέπει να καταλήξουμε. Όπως με ενημερώνει η εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης με το υπ' αριθμόν 3373/27-7-2021 έγγραφό της, με αφορμή πάντα τη δική σας επίκαιρη ερώτηση, «αναφορικά με τον θάνατο της δεκατετράχρονης από την Επανομή Θεσσαλονίκης, δεν έχει υποβληθεί σχετική αίτηση ενώπιον της εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, αλλά στο Αστυνομικό Τμήμα Πυλαίας, το οποίο διενεργεί αυτεπάγγελτη προανάκριση κατά το άρθρο 245 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία δεν έχει περαιωθεί ακόμη και επομένως, η σχετική δικογραφία δεν έχει υποβληθεί ακόμα στην υπηρεσία μας». Είναι η απάντηση της εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον, σχετικά με τις αναφερόμενες προηγούμενες καταδίκες του ερευνούμενου γιατρού, δυστυχώς, η εισαγγελία Εφετών Θεσσαλονίκης με το υπ' αριθμόν 5061/27-7-2021 επιβεβαιώνει πως η με αριθμό 2396/2012 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων Θεσσαλονίκης δεν γνωστοποιήθηκε προς τον ιατρικό σύλλογο -αυτή είναι η αλήθεια!- ούτε, βεβαίως, το 2012, αλλά ούτε και το 2013 όπου κατέστη πλέον αμετάκλητη η συγκεκριμένη απόφαση μετά τη σχετική απορριπτική απόφαση επί της αναιρέσεως, που ασκήθηκε από το Ζ'Ποινικό Τμήμα του Αρείου Πάγου.

Ωστόσο, αν και η διοίκηση του εφετείου, όπως αναφέρει στο

έγγραφό της, δεν γνωρίζει τον λόγο για τον οποίο δεν γνωστοποιήθηκε η παραπάνω απόφαση μετά το αμετάκλητο αυτής, πλέον δόθηκε η εντολή να γνωστοποιηθεί η απόφαση άμεσα στον ιατρικό σύλλογο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ: Δεν γνωρίζει τον λόγο; Τώρα; Εννιά χρόνια μετά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Συμφωνώ μαζί σας. Θα το πούμε αμέσως μετά και αυτό. Επαναλαμβάνω ότι δεν έχω αντίθετη άποψη σε σχέση με όλα αυτά τα οποία είπατε. Εγώ θα το πω και το λέω δημόσια και ξέρετε ποια είναι η πραγματικότητα, όλοι ξέρουμε.

Πρόκειται για μία τραγική αμέλεια, που δεν πρέπει να επαναληφθεί κυρίως με το να διασφαλίσουμε πως το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο θα εφαρμοστεί με μεγαλύτερη επιμέλεια, για να μην ξαναέχουμε παρόμοια περιστατικά.

Γι' αυτό και θέλω να σας διαβεβαιώσω πως στο πλαίσιο, που θεσμικά μου επιτρέπεται από το Σύνταγμα θα ζητήσω τόσο από την εισαγγελία του Αρείου Πάγου όσο και από τη διοίκηση του Εφετείου Θεσσαλονίκης να διερευνηθούν όλες οι πλευρές αυτής της υπόθεσης. Και για τον λόγο αυτό θα τους στείλω και το κείμενο της ερώτησής σας, αλλά και τα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης, της συζήτησης, ούτως ώστε να λάβουν γνώση και να προβούν σε όλες τις κατά την κρίση τους επιβεβλημένες ενέργειες.

Αναμφίβολα, υπάρχει ένα ζήτημα το οποίο δεν είναι σημερινό -καταλαβαίνετε τι θέλω να πω- είναι πολλών ετών. Και ανεξάρτητα με το ποιες θα μπορούσαν να είναι οι αποφάσεις των ιατρικών πειθαρχικών συμβουλίων, δεν νοείται τελεσίδικες αμετάκλητες αποφάσεις της δικαιοσύνης να μην κοινοποιούνται στους ιατρικούς συλλόγους. Δεν χρειάζεται να συζητήσουμε για τα αυτονόητα. Κρίμα, πραγματικά!

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Είναι και γιατρός ο Υπουργός, θα το δει.

Πάμε στο τελευταίο δίδυμο. Επειδή και οι δύο σας -και ο κ. Οικονόμου και ο κ. Πολάκης- είστε πολύ δύσκολοι -ήδη ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας έχει πάρει θέση, πρέπει να παραδώσουμε την Αίθουσα γιατί υπάρχει έργο μετά- σας παρακαλώ πολύ λίγο να τηρήσουμε τους χρόνους.

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 971/23-7-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Χανίων του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Παύλου Πολάκη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Άμεση η ανάγκη διαλεύκανσης του θανάτου του Σήφη Βαλυράκη».

Κύριε Πολάκη, καλημέρα σας! Έχετε δύο λεπτά για το ξεκίνημα.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, περίμενα τον κ. Χρυσοχοΐδη να έρθει σήμερα, αλλά μάλλον έδωσε την υπευθυνότητα σε εσάς στο συγκεκριμένο, γιατί πρέπει να ντρέπεται λίγο.

Έκανα μία αναφορά πριν από κάποιες μέρες από το Βήμα της Βουλής, γιατί θεωρώ ότι είναι ντροπή για τη δημοκρατία μας, ντροπή για το σύστημα δικαιοσύνης, ντροπή για τις αστυνομικές αρχές, ντροπή για τις λιμενικές αρχές ο Σήφης Βαλυράκης, ένας πρώην Υπουργός, ένας πρώην συνάδελφός μας Βουλευτής, ένας αγωνιστής κατά της χούντας, ένας άνθρωπος που τίμησε το Κοινοβούλιο -δεν ήμασταν ποτέ στο ίδιο κόμμα, το τίμησε το Κοινοβούλιο ο Σήφης Βαλυράκης, πατριώτες είμαστε, συναδελφοί είμαστε, ο πατέρας του με έχει βαφτισμένο- να έχει χάσει τη ζωή του 24 Γενάρη και τώρα να μπαίνουμε Αύγουστο και ακόμα να μην έχει ολοκληρωθεί η προανάκριση και η άσκηση διώξεων.

Διότι όπως φαίνεται, τον Σήφη Βαλυράκη δεν τον χτύπησε η προπέλα, δεν είχε ατύχημα, δεν πνίγηκε, δολοφονήθηκε. Από τον Απρίλιο, από τις 14 του Απρίλη –νομίζω- στις 19 Απριλίου έχει υπάρξει επώνυμη καταγγελία μάρτυρα ο οποίος είπε: «Είδα τους τάδε» -τους ονοματίζει- «δυο ψαράδες από διπλανό χωριό να τον πλησιάζουν, να λογομαχούν, να τον χτυπούν με το κοντάρι, τον γάντζο, που έχουν τα ψαροκάικα και να φεύγουν». Και αυτή την κατάθεση την έδωσε εδώ στην Αθήνα στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών μετά από παρέμβαση και της οικογένειας προς τον κ. Χρυσοχοΐδη -για να βοηθήσετε- γιατί ο άνθρωπος φοβόταν να τη δώσει στο Λιμεναρχείο της Ερέτριας ή στην αστυνομική διεύθυνση εκεί.

Και από τότε και ενώ αυτή γνωστοποιήθηκε στον Εισαγγελέα, τον κ. Προκοπίου στη Χαλκίδα, δεν ασκήθηκε καν δίωξη. Και χτες έμαθα ότι κάλεσαν για ανωμοτί κατάθεση αυτούς τους δύο, που είχε ονοματίσει ο προηγούμενος μάρτυρας, που δεν είναι ένας μάρτυρας, είναι και άλλος.

Εγώ θέλω να πω ευθέως το εξής: Σας ζήτησαν βοήθεια, γιατί ξέρω και έχω και ίδια εμπειρία ως Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας. Δεν θα ξεχάσω το τμήμα στην Ελληνική Αστυνομία το οποίο διαλεύκανε την υπόθεση με τα κλεμμένα γαστροσκόπια και κολονοσκόπια μέσα σε ένα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Έχετε ικανότατα στελέχη. Πάρτε, λοιπόν, την υπόθεση από εκεί! Πάρτε την υπόθεση από εκεί, για να τελειώσει! Βοηθήστε με τις ικανότατες υπηρεσίες, που έχετε να διαλευκανθούν τα αίτια του θανάτου! Δεν αφήνει ο κ. Πλακιωτάκης; Δεν αφήνει το Λιμενικό; Το παίρνουν προσβλητικά; Έξι μήνες έχουν την υπόθεση. Τι κάνουν;

Ας μην αρχίσω να λέω όλα αυτά τα οποία οδηγούν και την οικογένεια και πολλούς από εμάς, που παρακολουθούμε για λόγους ηθικής και ενδιαφέροντος την υπόθεση, αλλά και τιμής πρώτα απ' όλα, το τι έχουν κάνει οι ντόπιοι υπεύθυνοι σε σχέση μ' αυτήν τη δολοφονία του Σήφη Βαλυράκη όλο αυτό το διάστημα, γιατί πώς να έχεις εμπιστοσύνη σ' έναν άνθρωπο, που ενώ το ρεύμα πηγαίνει ανατολικά, κατευθύνει τις έρευνες δυτικά; Αν δεν είχαν βρει δύο ιδιώτες τη βάρκα του Βαλύρη, θα είχε χαθεί και μετά να την παίρνουν και να την πηγαίνουν σ' ένα χωράφι και μετά κάπου αλλού και να αλλοιώνονται στοιχεία. Είναι πάρα πολλά. Τα ξέρουμε όλα.

Γι' αυτό σας παρακαλώ πολύ, θέλω να μου πείτε συγκεκριμένα –και σας το κάνω αίτημα έτσι- να περάσει η διαδικασία σε εσάς με πολιτική απόφαση. Δεν ξέρω πώς θα γίνει. Δεν γίνεται να πηγαίνουμε με ρυθμούς χελώνας στην υπόθεση του θανάτου ενός μέλους του Ελληνικού Κοινοβουλίου και πρώην Υπουργού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε Πολάκη.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη κ. Ελευθέριος Οικονόμου.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, δεν χωρεί η παραμικρή αμφιβολία για το ειλικρινές ενδιαφέρον όλων μας για τη διερεύνηση από τις αρμόδιες αρχές των αιτιών θανάτου του πρώην Βουλευτή και Υπουργού Σήφη Βαλυράκη τον Ιανουάριο του 2021. Η απαίτηση της κοινωνίας και των οικείων του θανόντος για ενδελεχή διερεύνηση των συνθηκών υπό τις οποίες έχασε τη ζωή του ο Σήφης Βαλυράκης αποτελεί ταυτόχρονα καθήκον της πολιτείας και ειδικότερα των δικαστικών και λιμενικών αρχών, στις οποίες άλλωστε ανήκει αυτή η αρμοδιότητα.

Γνωρίζετε εξάλλου, κύριε Βουλευτά, ότι όποια εμπλοκή ή ανάθεση της προανάκρισης σε επίπεδο Ελληνικής Αστυνομίας χρειάζεται εισαγγελική εντολή. Δεν μπορούμε εκ των ενόντων εμείς να πάρουμε μία υπόθεση.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, έχοντας μελετήσει το περιεχόμενο της εν λόγω επίκαιρης ερώτησης, αν και κατανοώ το ενδιαφέρον σας για το ζήτημα αυτό, θα μου επιτρέψετε να μην υιοθετήσω ορισμένες διαπιστώσεις σας για τους ισχυρισμούς των εισαγγελικών αρχών για τις ενέργειες, αλλά και συνολικότερα τη συνεργασία των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στην εν λόγω υπόθεση.

Ειδικότερα για τους χειρισμούς των εισαγγελικών λειτουργών και έχοντας ως βάση τον απόλυτο σεβασμό της διάκρισης των εξουσιών, όπως προβλέπει ο νομοθέτης, δεν θα προβώ σε κάποιου είδους ειδικότερη αξιολογική κρίση ή διατύπωση γνώμης. Αυτό άλλωστε πιστεύω ότι προστάζει το καθήκον όλων μας σ' αυτήν την Αίθουσα, προστατεύοντας μ' αυτόν τον τρόπο το έργο των δικαστικών λειτουργών και τον ευρύτερο ρόλο του στη δημοκρατία. Εξάλλου, όταν και όπου εγείρονται ερωτηματικά σχε-

τικά με τους χειρισμούς δικαστικών λειτουργών, αρμόδια για την αξιολόγηση και τη διατύπωση γνώμης είναι τα ιεραρχικώς ανώτερα πειθαρχικά όργανα της δικαιοσύνης.

Σε ό,τι αφορά τη συνεργασία των δύο Υπουργείων και των αρμόδιων υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος της Ελληνικής Ακτοφυλακής, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι από την πρώτη στιγμή, που ζητήθηκε η υποστήριξη των αστυνομικών υπηρεσιών, αυτή παρασχέθηκε και λειτούργησε απρόσκοπτα καθ' όλη τη διάρκεια που αυτή απαιτήθηκε.

Ειδικότερα, το τμήμα εγκλημάτων κατά ζωής και προσωπικής ελευθερίας της υποδιεύθυνσης δίωξης εγκλημάτων κατά ζωής και ιδιοκτησίας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής παρείχε κάθε δυνατή συνδρομή στο πλαίσιο της έρευνας, που πραγματοποιήθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος.

Ταυτόχρονα ζητήθηκε και παρασχέθηκε υποστήριξη και τεχνογνωσία από άλλες εξειδικευμένες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας με στόχο να χυθεί άπλετο φως στα αίτια, που οδήγησαν στον θάνατο του Σήφη Βαλυράκη.

Κατά συνέπεια, οι όποιες διαπιστώσεις –θα έλεγα αυθαίρετες- περί έλλειψης συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος της Ελληνικής Ακτοφυλακής δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Εμείς από την πρώτη στιγμή, που μας υπεβλήθη αίτημα, ειλικρινά ανταποκριθήκαμε άμεσα και όσο διαρκεί το πλαίσιο της προανάκρισης για οτιδήποτε άλλο μας ζητηθεί στο πλαίσιο τήρησης των κανόνων της ποινικής δικονομίας, είμαστε έτοιμοι να παρέχουμε κάθε βοήθεια προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ολοκληρώνοντας την αρχική μου τοποθέτηση, θα ήθελα να αναφερθώ στις αιτιάσεις σας αναφορικά με τον έλεγχο στελεχών του Λιμενικού Σώματος της Ελληνικής Ακτοφυλακής για το σύννομο των ενεργειών τους από την αρμόδια Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας.

Ειδικότερα, στις 10 Μαρτίου του 2021 υποβλήθηκε διαμέσου πληρεξούσιου δικηγόρου έγγραφη αίτηση της κ. Ασημίνας Παπαθεοδώρου-Βαλυράκη, συζύγου του θανόντα, αναφορικά με καταγγελλόμενα ποινικά αδικήματα εκ μέρους λιμενικών στελεχών του Β Λιμενικού Τμήματος Ερέτριας που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.2713/1999, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν.4613/2019. Άμεσα και δη την επομένη, 11-3-2021, η αίτηση αυτή τέθηκε υπ' όψιν του εποπτεύοντα στην υπηρεσία δικαστικού λειτουργού αντιεισαγγελέα εφετών Αθηνών, ο οποίος και παρήγγειλε τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης για τη διερεύνηση των καταγγελλομένων.

Λίγες μέρες αργότερα, στις 22 Μαρτίου 2021, δηλαδή πριν την περαίωση της προκαταρκτικής εξέτασης, υπεβλήθησαν συμπληρωματικά στοιχεία από την αιτούσα, για τα οποία έλαβε γνώση ο κύριος εισαγγελέας, όπως εξάλλου και του συνόλου της αλληλογραφίας κατά το χρονικό διάστημα διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης.

Από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας διαβιβάστηκε κατόπιν εντολής του εποπτεύοντος εισαγγελικού λειτουργού φάκελος της προκαταρκτικής εξέτασης μαζί με τις προσαρτημένες σ' αυτήν ανακριτικές εκθέσεις και υλικό που διενεργήθηκε από στελέχη της εν λόγω υπηρεσίας προς την εισαγγελέα Ναυτοδικείου Πειραιά. Στόχος η διακρίβωση τέλεσης των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία αδικημάτων και μεταξύ άλλων των αξιόποινων πράξεων, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 259 και 239 του Ποινικού Κώδικα και αφορούν τα αδικήματα, παράβαση καθήκοντος και κατάχρηση εξουσίας από στελέχη του Λιμενικού Σώματος της Ελληνικής Ακτοφυλακής κατά τη διερεύνηση των συνθηκών θανάτου του Σήφη Βαλυράκη και όσων αναφέρονται στην αίτηση και στο υπόμνημα της συζύγου του.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι γίνονται όλες εκείνες οι ενέργειες που απαιτούνται, προκειμένου να χυθεί άπλετο φως στις συνθήκες θανάτου του Σήφη Βαλυράκη, τον οποίο μάλιστα έτυχε να γνωρίζω και προσωπικά, δεδομένου ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα, υπηρετώντας στην κρατική ασφάλεια του Υπουργείου, είχαμε στενή συνεργασία όταν ήταν Υπουργός και εν πάση περιπτώσει είναι ένα θέμα, που και εμείς ως Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και ο Υπουργός και εγώ το παρακολουθούμε με την ευαισθησία και την προσοχή που χρειάζονται, παρέχοντας άμεσα κάθε αναγκαία συνδρομή στο Λιμενικό Σώμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Κύριε Πολάκη, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Κύριε Οικονόμου, δεν με κάλυψε η απάντησή σας. Ξέρετε κάτι; Επειδή έχετε κάνει και στην Ασφάλεια ως μάχιμος αστυνομικός που εξελιχθήκατε, ακούστε. Όταν έχεις έκθεση εμπειρογνώμονα ιατροδικαστή, που σου λέει ότι ο Σήφης Βαλυράκης φέρει αμυντικά τραύματα στο χέρι του –τον χτυπούσαν και πήγε να αμυνθεί- ότι απ' όλα τα χτυπήματα, που έχει επάνω του, μόνο το ένα έχει προέλθει από προπέλα και τα υπόλοιπα έχουν προέλθει από άλλο όργανο, όταν έχεις μία κατάσταση που αμέσως μετά δεν παίρνουν τις κάμερες των καταστημάτων, που είναι στην είσοδο του λιμανιού να δουν ποια ψαροκάικα βρήκαν, όταν υπάρχουν βίντεο τυχαίως ληφθέντα από ανθρώπους εκεί γύρω, που δείχνουν να πλησιάζει άλλη βάρκα το φουσκωτό του Σήφη, όταν υπάρχουν όλα αυτά, όταν πολύ περισσότερο έχεις έναν μάρτυρα, που σου λέει «φοβάμαι να καταθέσω εκεί» και πάει και καταθέτει σε εσάς, εδώ στην Αθήνα, στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών και λέει «είδα τον τάδε και τον τάδε να τον χτυπάνε» και να φεύγει, δεν έπρεπε ο εισαγγελέας να ασκήσει δίωξη κατευθείαν; Από τότε που έχει γίνει αυτή η κατάθεση έχουν περάσει τέσσερις μήνες και θα τους καλέσουν τώρα για ανωμοτί. Έτσι γίνεται στη δικαιοσύνη; Ξέρετε κάτι; Όχι είναι του Λιμενικού, όχι είναι της δικαιοσύνης, όχι είναι δεν ξέρω κι εγώ τι κ.λπ..

Επίσης, η δική σας υπηρεσία έπρεπε να ελέγξει το τηλεφωνικό απόρρητο για εξήντα εκατομμύρια συνδέσεις; Εκατό συνδέσεις έπρεπε να ελέγξει σε ένα βάθος τριών ημερών πριν, τριών ημερών μετά. Δεν το κάνατε αυτό. Εξήντα εκατομμύρια συνδέσεις και κράτησε τρεις μήνες αυτή η ιστορία. Τα στελέχη σας μια χαρά μπορούν να το διερευνήσουν, γι' αυτό επιμένουμε ότι πρέπει εσείς να βοηθήσετε περισσότερο, η υπηρεσία του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Δεν υποτιμώ το Λιμενικό γενικώς. Θεωρώ ότι το συγκεκριμένο δεν κάνει τη δουλειά του όπως πρέπει. Ο εισαγγελέας, ο κ. Προκοπίου, το ορίζει ως ατύχημα, ρωτάει κάποιους εμπειρογνώμονες κάποια πράγματα άσχετα, μετά εξαιρείται, μετά δεν εξαιρείται, ενώ έχει την κατάθεση που του διαβιβάζεται, ζητάνε οι δύο αυτόπτες μάρτυρες να καταθέσουν σε εσάς και δεν τους δέχεστε, τους στέλνετε πίσω.

Αυτό το γαϊτανάκι πρέπει να τελειώσει και πρέπει να αποδοθούν ευθύνες, πρέπει να φανεί ποιοι σκότωσαν τον Σήφη Βαλυράκη. Είναι ατιμωτικό για τη δημοκρατία μας το ότι εφτά μήνες μετά με τέτοιες δυνατότητες που υπάρχουν δεν έχουμε καταλήξει. Γι' αυτό σας καλώ ανεξαρτήτως αρμοδιοτήτων να συμμετέχετε. Δεν είναι ανάγκη να παρακολουθούμε, κύριε Οικονόμου, ως Υπουργοί, πρέπει να παρεμβαίνουμε. Και επειδή έχω και εγώ την εμπειρία ξέρω, πολύ καλά, ότι τίποτα δεν πάει μοναχό του, θέλει την πολιτική καθοδήγηση -και εννοώ την επίβλεψη, όχι καθοδήγηση με την έννοια να βγάλουμε ό,τι θέλουμε, εννοώ την πολιτική επίβλεψη- για την παραγωγή αποτελέσματος. Και αυτό εντέλλεσθε και πρέπει να σας εντέλει η συνείδησή σας να κάνετε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κύριε Πολάκη.

Κύριε Οικονόμου, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, η διερεύνηση των αιτιών, που οδήγησαν στον θάνατο τον Σήφη Βαλυράκη, όπως προείπα συνεχίζονται υπό την εποπτεία του αρμόδιου εισαγγελέα.

Η προανάκριση είναι στα χέρια του Λιμενικού Σώματος, της Ελληνικής Ακτοφυλακής. Υπάρχουν συγκεκριμένες δικονομικές διαδικασίες οι οποίες προβλέπουν την εξέλιξη της όλης διερεύνησης της υπόθεσης και από ποιους θα γίνει. Σε περίπτωση που από πλευράς αρμόδιου εισαγγελέα κριθεί να ανατεθεί στις αστυ-

νομικές αρχές η περαιτέρω συνέχιση της προανάκρισης, αναμφισβήτητα από την πλευρά μας θα κάνουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να κινηθούν οι διαδικασίες όσο το δυνατόν συντομότερα και να γίνει έρευνα σε βάθος. Σε κάθε περίπτωση όμως, όπως προείπα, η συνεργασία μας με το Λιμενικό Σώμα είναι άριστη και η βοήθεια, η συνδρομή σε όποιες πτυχές διερεύνησης της υπόθεσης μας ζητήθηκαν, παρασχέθηκε άμεσα και εξακολουθεί να παρέχετε.

Επιτρέψτε μου μία διευκρίνιση στην αναφορά, που κάνατε για τις σαρώσεις. Θα ήθελα να σας πω ότι όταν γίνονται οι σαρώσεις, το αποτέλεσμα είναι πραγματικά να υπάρχουν στη διάθεση των ανακριτικών αρχών πολλές δεκάδες χιλιάδες τηλέφωνα και από εκεί και πέρα με μια συγκεκριμένη διαδικασία και εμπειρία γίνεται η ανάλυση προκειμένου να καταλήξεις εκεί που η έρευνα θα οδηγήσει. Για τη συγκεκριμένη περίπτωση παρασχέθηκε βοήθεια από την πλευρά των αρμόδιων υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας στους αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος δεδομένου, όπως προείπατε και εσείς, ότι διαθέτουμε το αναγκαίο και τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό που μπορεί να κάνει πραγματικά αυτή την αξιολόγηση των στοιχείων. Έχει γίνει και αυτό, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι δεδομένου ότι η προανάκριση είναι σε εξέλιξη, δεν μου επιτρέπεται να αναφερθώ σε ειδικότερες πτυχές της υπόθεσης αυτής. Αυτή η στενή και διαρκής συνεργασία και υποστήριξη θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη, διότι έτσι προστάζουν οι σύγχρονες προκλήσεις της εθνικής και δημόσιας ασφάλειας, διακλαδικότητα, συνεργασία, ομαδικό πνεύμα. Και αυτό θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι το υπηρετούμε.

Δεν εξυπηρετεί κανέναν προσωπικά ή πολιτικά η αμφισβήτηση του επαγγελματισμού, που διέπει τον τρόπο εκτέλεσης των καθηκόντων της συντριπτικής πλειοψηφίας και από πλευράς Λιμενικού Σώματος και από πλευράς Ελληνικής Αστυνομίας. Εξάλλου, όταν διατυπώνονται αιτιάσεις περί του αντιθέτου, υπάρχουν οι διαδικασίες και τα όργανα, που συνιστούν τον μηχανισμό ελέγχου και λογοδοσίας και γίνονται οι απαιτούμενες έρευνες σε βάθος.

Επίσης, θα ήθελα για ακόμη μια φορά να επισημάνω ότι από πλευράς Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων ανταποκριθήκαμε άμεσα στο αίτημα της συζύγου του θανόντος και οι διαδικασίες οι προανακριτικές υπό την εποπτεία του αρμόδιου αντεισαγγελέα Εφετών κινήθηκαν γρήγορα και η όλη δικογραφία βρίσκεται στην εισαγγελία του ναυτοδικείου, που είναι καθ' ύλην αρμόδια λόγω της ιδιότητας των στελεχών του Λιμενικού Σώματος.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να καλέσω όλους να εμπιστευθούν τις αρμόδιες υπηρεσίες και τις εισαγγελικές αρχές, που χειρίζονται την υπόθεση και να απέχουν από διαπιστώσεις, που δεν προστατεύουν το κύρος, την αμεροληψία, τον ρόλο και την αποστολή που επιφυλάσσει ο νομοθέτης για τα όργανα απονομής της δικαιοσύνης και τις αρχές επιβολής του νόμου. Είναι μία υπόθεση που έχει ειδικότερο ενδιαφέρον και συμφωνώ μαζί σας ότι θα πρέπει αναμφισβήτητα να υπάρξει διερεύνηση σε βάθος και εφόσον υπάρχουν υπαίτιοι να βρεθούν και να σταλούν γρήγορα στη δικαιοσύνη, προκειμένου να λογοδοτήσουν στις αρμόδιες αρχές.

Όλοι θέλουμε απαντήσεις. Το οφείλουμε στην οικογένεια του θανόντος. Το οφείλουμε στη μνήμη ενός ξεχωριστού αγωνιστή ενάντια στη χούντα και ένθερμο υποστηρικτή του αγώνα για τη δημοκρατία, του πρώην Βουλευτή και Υπουργού Σήφη Βαλυράκη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Οικονόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους μέσα και έξω από την Αίθουσα, να ευχηθώ καλή συνέχεια και καλό καλοκαίρι και συγχαρητήρια στον Στέφανο Ντούσκο τον Ολυμπιονίκη μας. Η Παναγιά μαζί σας!

Στο σημείο αυτό θα κάνουμε μια ολιγόλεπτη διακοπή και μετά θα εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη νομοθετικής εργασίας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των παραρτημάτων τους».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίαση στις 22 Ιουλίου 2021 η συζήτηση του νομοσχεδίου να γίνει σε μία συνεδρίαση, ενιαία επί της αρχής και επί των άρθρων.

Ως προς την οργάνωση της συζήτησης προτείνεται με φυσική παρουσία να συμμετέχουν οι εισηγητές, οι ειδικοί αγορητές και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, ένας κύκλος κατά προτεραιότητα, που θα περιλαμβάνει έναν ομιλητή από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα και ένας δωδεκαμελής κύκλος ομιλητών με την εξής αναλογία: πέντε από τη Νέα Δημοκρατία, τρεις από τον ΣΥΡΙΖΑ, ένας από το Κίνημα Αλλαγής, ένας από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ένας από την Ελληνική Λύση και ένας από το ΜέΡΑ25.

Με υπηρεσία τηλεδιάσκεψης ή και με φυσική παρουσία προτείνεται επίσης ένας δωδεκαμελής κύκλος ομιλητών με την ίδια όπως παραπάνω αναλογία. Τα ονόματα των ομιλητών έχουν ήδη οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες με σχετικές επιστολές.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα συνεφώνησε.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, ο συνάδελφος κ. Θεόδωρος Ρουσόπουλος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ξεκίνησε η πανδημία δεν δοκιμάστηκε μόνο η βιολογική και ψυχική αντοχή των ανθρώπων, δοκιμάστηκαν οικονομικά συστήματα, φυσικά δοκιμάστηκαν πάνω απ' όλα συστήματα υγείας, δοκιμάστηκαν συμπεριφορές και αναδείχθηκαν ικανότητες άσκησης πολιτικής.

Δεν σας κρύβω ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση της οικονομικής κρίσης εμένα τον ευρωπαϊστή με είχε απογοητεύσει αρκετά στην αρχή: έλλειψη οργάνωσης, καθυστέρηση λήψης αποφάσεων, λανθασμένες εκτιμήσεις και υπέρμετρα μεγάλες τιμωρητικές λογικές σε εκείνους που είχαν παραβιάσει τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Διόρθωση ημαρτημένων και μάλιστα με γενναιόδωρο τρόπο αποπειράται η ένωση κρατών και λαών της Ευρώπης και αυτή γίνεται με τον καλύτερο και ίσως πλέον απρόσμενο τρόπο στην σχεδόν εβδομηκονταετή ιστορία της.

Υπενθυμίζω πως από τον Μάρτιο του 2020 κιόλας ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έσπευσε με οκτώ ακόμη ομολόγους του να ζητήσει δι' επιστολής τη δημιουργία ενός νέου συστήματος κοινού ευρωπαϊκού δανεισμού, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας και να οικοδομήσουμε την επόμενη μέρα σε στέρεες βάσεις. Η πρωτοβουλία, όπως ήταν αναμενόμενο για όσους ξέρουν να αναγνωρίζουν τους μηδενιστές από μακριά, λοιδορήθηκε και από μηδενιστές στη χώρα μας και η απόδοση δικαίου δεν άργησε. Η πρωτοβουλία επαινέθηκε στην πράξη, αφού μόλις τέσσερις μήνες αργότερα, πέρυσι τον Ιούλιο, ελήφθη απόφαση για το Σχέδιο Ανάκαμψης το οποίο στη χώρα μας πήρε τον τίτλο «Ελλάδα 2.0».

Επιτέλους η Ευρωπαϊκή Ένωση έκανε την διόρθωση ημαρτημένων στην οποία αναφέρθηκα νωρίτερα και κατάρτισε ένα γενναίο πρόγραμμα ενίσχυσης των οικονομιών των χωρών της. Σε αυτό, όχι τυχαία αλλά κατόπιν σκληρής και αποτελεσματικής διαπραγμάτευσης, γιατί δεν αρκεί να είναι κανείς μόνον σκληρός πρέπει να είναι και αποτελεσματικός, η χώρα μας πήρε τα πρωτεία, το μεγαλύτερο αναλογικά πακέτο βοήθειας από κάθε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαστε οι πρώτοι που καταθέσαμε σε χρόνο-ρεκόρ το νέο πρόγραμμα. Είμαστε οι πρώτοι, μαζί με τους Ισπανούς, που πήραμε τα εύσημα για το καλύτερο πρόγραμμα ανάκαμψης στην Ευρώπη όταν η μεγαλύτερη χώρα της Ένωσης δεχόταν ράπισμα με την επιστροφή του σχεδίου της προς επανεπεξεργασία και είμαστε οι πρώτοι, που θα αντλήσουμε κεφάλαια τόσο γρήγορα και θέλω να πιστεύω τόσο αποτελεσματικά.

Χρειάζεται να κυρωθούν δύο συμβάσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να προχωρήσουμε και αυτές είναι, που φέρνει σήμερα η Κυβέρνηση στην Ολομέλεια ζητώντας την έγκριση της κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας. Ορισμένα μόνον στοιχεία θα αναφέρω. Η χώρα μας θα λάβει από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ενίσχυση ύψους 20% του ΑΕΠ, δηλαδή τη μεγαλύτερη ως ποσοστό του ΑΕΠ σε όλη την Ευρώπη. Σε απόλυτους αριθμούς, όπως ήδη σας είπα, 30,5 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία μαζί με τη συμβολή του ιδιωτικού τομέα αναμένεται να κινητοποιήσουν πόρους, που εν συνόλω θα αγγίξουν τα 57 δισεκατομμύρια ευρώ. Σε αυτούς τους πόρους έρχονται πλέον να προστεθούν και 26,2 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027 που εγκρίθηκε μόλις χθες για την Ελλάδα, έγκριση που επισφραγίζει όχι μόνο την ταχύτητα με την οποία κινείται η σημερινή Κυβέρνηση, αλλά κυρίως τη σοβαρότητα των σχεδιασμών του επιτελείου της, καθώς η Ελλάδα είναι το πρώτο κράτος-μέλος με εγκεκριμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΕΣΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, όπως δημοσίως δήλωσε επί λέξει χθες η Επίτροπος Συνοχής και Μεταρρυθμίσεων. Εβδομήντα επτά δισεκατομμύρια είναι το συνολικό ποσό των δύο προγραμμάτων.

Με τη σημερινή κύρωση στην Ολομέλεια των δύο συμβάσεων αναμένουμε αμέσως την εισροή προκαταβολής, που υπολογίζεται σε ποσοστό 13% επί του συνολικού ποσού και αντιστοιχεί σε περίπου 4 δισεκατομμύρια ευρώ. Το νομοσχέδιο αποτελείται από τρία βασικά άρθρα, στα οποία ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις, που ισχύουν για την χορηγούμενη χρηματοδοτική συνεισφορά, με στόχο την ικανοποιητική εκπλήρωση των οροσήμων και των στόχων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων.

Το εθνικό μας σχέδιο βάζει τη χώρα σε ισχυρή τροχιά ανάπτυξης, με άμεσο στόχο τη βελτίωση των χαμηλών επιδόσεων, που εμφάνισε η οικονομία μας σε σημαντικούς δείκτες απόδοσης. Πιο συγκεκριμένα, εξαιρετικά χαμηλό ήταν το επίπεδο επενδύσεων κατά την τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση σημαντικού επενδυτικού κενού ύψους 162 δισεκατομμυρίων ευρώ. Οι επενδύσεις στη χώρα μας ως ποσοστό του ΑΕΠ ανέρχονταν περίπου στο μισό του μέσου όρου των επενδύσεων της υπόλοιπης Ευρώπης. Εσωστρέφεια: η Ελλάδα ήταν 23η χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε εξαγωγές και εισαγωγές ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2019. Χαμηλή παραγωγικότητα: ήταν 22η στην Ευρώπη στην παραγωγικότητα της εργασίας το 2017. Χαμηλές περιβαλλοντικές επιδόσεις: 22η στην Ευρώπη στον δείκτη κυκλικής διαχείρισης υλικών το 2017.

Αυτά τα προβλήματα, που συσσώρευσε αντί να λύσει η προηγούμενη διακυβέρνηση καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε και να εξασφαλίσουμε ότι τα χρήματα, που θα εισρεύσουν στη χώρα μας θα αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, προωθώντας τις κατάλληλες ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις. Η δική μας προσέγγιση είναι ότι τα δάνεια θα πρέπει να κατευθυνθούν στη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων βιώσιμων επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα και όχι να κατασπαταληθούν σε αναποτελεσματικές χρήσεις, που θα επέφεραν μόνον μία παροδική τόνωση της οικονομίας, όπως συνέβη επανειλημμένως στο παρελθόν.

Ως προς τις επιχορηγήσεις και τις δημόσιες επενδύσεις ταχύτατα κινούμαστε στην κατασκευή μεγάλων έργων, όπως ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης, ο μεγαλύτερος εν κατασκευή αυτοκινητόδρομος της Ευρώπης και η ολοκλήρωση του Ε65. Το ενδιαφέρον εδώ είναι πως η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Ευρώπης που πέτυχε χρηματοδότηση για οδικούς άξονες σε αυτό το πρόγραμμα -ουδείς άλλος, παρ' ότι το ζήτησαν πολλοί- σχεδόν 1 δισεκατομμύριο για τα δύο αυτά σημαντικά έργα. Σε 300

δισεκατομμύρια υπολογίζεται η ηλεκτρική και ψηφιακή διασύνδεση των νησιών μας, εις απάντηση αιτιάσεων της Αντιπολίτευσης ότι δήθεν δεν προβλέπεται ενίσχυση της νησιωτικής πολιτικής. Εκατό εκατομμύρια θα διατεθούν για υπογειοποίηση και αναβάθμιση δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να υπάρχει προστασία από ακραία καιρικά φαινόμενα και αναβάθμιση του δικτύου σε δασικές περιοχές για την αποτροπή πυρκαγιών. Σχεδόν 2 δισεκατομμύρια για το νέο πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» για νοικοκυριά, επιχειρήσεις και δημόσιο τομέα. Όφελος για νοικοκυριά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και πάνω από όλα περιβαλλοντική πολιτική, με έργα και αποτελεσματικότητα. Μισό δισεκατομμύριο θα διατεθεί για στρατηγικές αστικές αναπλάσεις που βελτιώνουν σημαντικά την ποιότητα ζωής στην πόλη, όπως η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου από τον Πειραιά μέχρι τη Βούλα, η ανάπλαση κτημάτων Τατοΐου και πολλές άλλες μικρότερες. Διακόσια είκοσι εκατομμύρια ευρώ θα δοθούν για να μετατρέψουμε τις αστικές συγκοινωνίες σε ηλεκτροκίνητες, με αποτέλεσμα και εξοικονόμηση πόρων και εξοικονόμηση ενέργειας και ενίσχυση περιβαλλοντικής δράσης στην πράξη.

Το σχέδιο περιλαμβάνει και τοποθέτηση δικτύου ταχυφορτιστών παντού, ηλεκτρικά αστικά λεωφορεία και ηλεκτρικά ταξί.

Διακόσια είκοσι τέσσερα εκατομμύρια θα διατεθούν για την αναδάσωση εκατόν εξήντα πέντε χιλιάδων στρεμμάτων σε όλη την Ελλάδα, 155 εκατομμύρια για αγορά και εκσυγχρονισμό αεροπλάνων και ελικοπτέρων πυρόσβεσης. Εκσυγχρονίζονται επτά αεροσκάφη Canadair, δύο ελικόπτερα Super Puma, τρία ελικόπτερα ΒΚ-117.

Αγοράζουμε δεκαπέντε νέα μικρά αμφίβια αεροσκάφη για παρεμβάσεις πυρόσβεσης σε νησιωτικές περιοχές. Δίνονται 115 εκατομμύρια ευρώ για αγορά πυροσβεστικών και άλλων οχημάτων εξοπλισμού για τις τοπικές αρχές, 242 εκατομμύρια ευρώ για αποκατάσταση εδαφών στα παλαιά ορυχεία λιγνίτη στη δυτική Μακεδονία περίπου εξήντα χιλιάδων στρεμμάτων, ώστε να αποδοθούν σε αγροτική εκμετάλλευση και άλλες χρήσεις. Και αυτή είναι μια καθαρά περιβαλλοντική παρέμβαση, όπως και τόσες άλλες που ανέφερα. Στον γεωργικό τομέα θα πάνε 600 εκατομμύρια ευρώ. Πάνω από 2 δισεκατομμύρια ευρώ θα διατεθούν για πολιτικές απασχόλησης. Υπολογίζεται πως θα δημιουργηθούν διακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας εξαιτίας αυτών των προγραμμάτων. Θα διατεθούν 565 εκατομμύρια ευρώ στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Η ψηφιοποίηση που ταχύτατα προχωρά και μόνον όποιος είναι κακόβουλος δεν το αντιλαμβάνεται, επεκτείνεται με ψηφιοποίηση στις δομές της δικαιοσύνης, στις πολεοδομίες, στο Κτηματολόγιο, στον ΕΦΚΑ και αλλού. Έχουμε πρόγραμμα ενίσχυσης των ψηφιακών δεξιοτήτων, μετρήσιμο ψηφιακό μετασχηματισμό των ΚΕΠ, 5G στο εθνικό δίκτυο, στους αυτοκινητόδρομους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μας παρουσιάζεται μια χρυσή ευκαιρία μετασχηματισμού του παραγωγικού μοντέλου της χώρας σε νέες συνθήκες παγκοσμίως. Μας παρουσιάζεται μια χρυσή ευκαιρία να αλλάξουμε και μάλιστα, με ταχύτητα σε σχέση με το παρελθόν, να αλλάξουμε το μέλλον των παιδιών μας, να αλλάξουμε το μέλλον της χώρας μας. Γι' αυτό και σας καλώ να υπερψηφίσετε το σχέδιο νόμου, όπως θα κάνει η Πλειοψηφία σε αυτή την Αίθουσα.

Όποιος, λοιπόν, μετά από αυτά δεν πείθεται ότι τα 57 δισεκατομμύρια ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης αλλάζουν τη ζωή μας, δεν πρόκειται να πειστεί ούτε όταν θα ταξιδεύει με ηλεκτρικό όχημα στον καινούργιο ολοκληρωμένο αυτοκινητόδρομο Ε65 και ταυτοχρόνως, με ταχύτητα 5G θα συνδέεται από το κινητό του με ένα ηλεκτρονικό ΚΕΠ, ζητώντας την έκδοση του πιστοποιητικού, εγκρίνοντας μια πράξη μεταβίβασης με ψηφιακή υπογραφή ή υποβάλλοντας αίτημα ηλεκτρονικής συνταξιοδότησης στον φορέα ασφάλισής του. Όλα αυτά δεν θα είναι στη φαντασία, αλλά στην πραγματικότητα, η οποία ήδη ξεκίνησε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Ρουσόπουλο.

Τώρα τον λόγο έχει ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο συνάδελφος, ο κ. Αλέξανδρος Χαρίτσης.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να παρατηρήσω ότι, αν και συμπατριώτης μου, Μεσσήνιος στην καταγωγή, ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Ρουσόπουλος αποδείχτηκε εξαιρετικά λακωνικός τόσο στην επιτροπή όσο και σήμερα, που δεν εξάντλησε τον χρόνο που είχε στη διάθεσή του. Μάλλον, δεν είχε και πάρα πολλά πράγματα να πει για την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Νομίζω, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η σημερινή μας συζήτηση είναι εξαιρετικά σημαντική, είναι εξαιρετικά κρίσιμη, γιατί συμπυκνώνει ακριβώς το μεγάλο ερώτημα της εποχής μας: Θα μετατρέψουμε την πρωτοφανή εμπειρία της πανδημίας σε βήμα αποφασιστικής προώθησης ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου ή θα γυρίσουμε το ρολόι του χρόνου προς τα πίσω, θα επιστρέψουμε στις καταστροφικές επιλογές του παρελθόντος και θα περιμένουμε υπομονετικά την επόμενη μεγάλη δοκιμασία;

Το Ταμείο Ανάκαμψης είναι προϊόν μιας ιστορικής μεταβολής. Η περιπέτεια της πανδημίας, μια περιπέτεια που δεν έχει τελειώσει ακόμα, έχει κλονίσει τα παλιά δόγματα και τις απόλυτες αλήθειες της νεοφιλελεύθερης ηγεμονίας. Διεξάγεται αυτή τη στιγμή παγκοσμίως μια πολύ παραγωγική συζήτηση και μια ανάλογη πολιτική διαμάχη για την επόμενη μέρα. Μέσα από αυτή τη διαμάχη, με αντιφατικό τρόπο διαφαίνεται η ορμητική επανεμφάνιση των πολιτικών του δημόσιου σχεδιασμού, της κοινωνικής οργάνωσης, της κρατικής παρέμβασης στην οικονομία.

Δυστυχώς -γιατί, πραγματικά, πρόκειται για δυστύχημα για τη χώρα- τη σημερινή Κυβέρνηση δεν φαίνεται να την απασχολούν αυτές οι τεκτονικές μετατοπίσεις. Δεν έχει, νομίζω, νόημα να το αρνηθούν τα στελέχη της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Μόλις προχθές στην επιτροπή ο αρμόδιος Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, ο κ. Σκυλακάκης, μας έλεγε ότι μόνο αν μια χώρα τρελαθεί, τότε επιτρέπει τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Είναι μια ενδιαφέρουσα άποψη.

Φαντάζομαι, όμως, τη μοναξιά του κυρίου Υπουργού, που βλέπει για παράδειγμα τον Αμερικανό Πρόεδρο Μπάιντεν να προσπαθεί με ενεργητικό τρόπο να αντισταθμίσει τις συνέπειες της πανδημίας με ένα πρωτοφανές πακέτο στήριξης της κοινωνίας και αναθέρμανσης της οικονομίας. Το αποτέλεσμα; Ήδη, όπως μόλις χθες ανακοινώθηκε, το ΑΕΠ των ΗΠΑ έχει επιστρέψει στα προ πανδημίας επίπεδα.

Φαντάζομαι ακόμα περισσότερο την αμηχανία των ακραίων νεοφιλελεύθερων της Κυβέρνησης, όταν συνειδητοποιούν ότι ακόμα και αυτό το οποίο συζητάμε σήμερα, το Ταμείο Ανάκαμψης, είναι ακριβώς αποτέλεσμα αυτής της τρέλας, υποτίθεται, της Ευρώπης να αλλάξει ρότα, να αντιμετωπίσει την κρίση όχι με πολιτικές σκληρής λιτότητας, όπως έκανε δυστυχώς στο παρελθόν -και εμείς, η χώρα μας, η Ελλάδα, το πλήρωσε με πολύ επώδυνο τρόπο όλο αυτό- αλλά με ένα πρόγραμμα αμοιβαιοποίησης των βαρών της δημοσιονομικής επέκτασης.

Προφανώς, βεβαίως, κανείς δεν έχει τρελαθεί. Οι κοινωνίες και κάποιες πολιτικές ηγεσίες αντιλαμβάνονται ότι δεν μπορούμε να συνεχίσουμε πάνω στις ράγες της αυστηρής δημοσιονομικής λιτότητας, της αδιαφορίας για τις ανισότητες, της καταστροφής του δημόσιου συστήματος υγείας και του περιβάλλοντος. Αυτό είναι το Ταμείο Ανάκαμψης, μια ένδειξη των καιρών που αλλάζουν.

Ο ΣΥΡΙΖΑ στη χώρα μας και η Αριστερά συνολικά στην Ευρώπη ήταν εκείνη η πολιτική δύναμη που έβαζε αυτή την ατζέντα στις δύσκολες πρώτες ημέρες της πανευρωπαϊκής κρίσης, πριν από περισσότερο από μια δεκαετία. Διότι στη δική μας αντίληψη αυτή θα έπρεπε να είναι η ουσία, αυτό θα έπρεπε να είναι το περιεχόμενο, αν θέλετε, του κοινού ευρωπαϊκού σχεδίου, ένας μόνιμος μηχανισμός παρέμβασης και σχεδιασμού για την προώθηση της δίκαιης και ισόρροπης ανάπτυξης, για την καταπολέμηση των ανισοτήτων, για την ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών και προάσπισης των δημόσιων αγαθών.

Τότε, βεβαίως, ο πολιτικός συσχετισμός δεν επέτρεπε καν τη συζήτηση για τέτοιες πολιτικές. Σήμερα χρειάστηκε το ισχυρό σοκ της πανδημίας για να δούμε μετά από χρόνια τη χαλάρωση των πολιτικών της λιτότητας, την επιστροφή στην έννοια του σχε-

διασμού, την αναζήτηση μιας νέας συμφωνίας που θα επιτρέψει μια νέα αρχή για κάθε χώρα ξεχωριστά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της.

Δεν είμαστε, βεβαίως, αφελείς. Ξέρουμε ότι αυτή η μάχη είναι διαρκής. Συνεχίζεται. Οι συντηρητικοί ομογάλακτοι της Νέας Δημοκρατίας καιροφυλακτούν στην Ευρώπη για επιστροφή στα παλιά, αλλά η επίγνωση αυτή δεν αναιρεί το κύριο. Έχουμε μπροστά μας μια ιστορική ευκαιρία. Το Ταμείο Ανάκαμψης μπορεί και πρέπει να είναι το πρώτο το καθοριστικό βήμα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας και το εργαλείο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας σε νέες βάσεις.

Αυτή την ιστορική ευκαιρία η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δυστυχώς, τη σπαταλά. Αντί να συγχρονιστεί με την παγκόσμια συζήτηση που περιέγραψα, τις νέες δυνατότητες που διανοίγονται γύρω από ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο, η Κυβέρνηση επιμένει σε απαρχαιωμένα δόγματα. Έχουμε το θλιβερό προνόμιο μιας Κυβέρνησης που εργαλειοποιεί με κυνικό τρόπο το Ταμείο Ανάκαμψης ερήμην και εναντίον της κοινωνίας. Ερήμην, γιατί προχώρησε χωρίς να συζητήσει με κανέναν. Επιμελητήρια, κοινωνικοί εταίροι, πανεπιστήμια και ερευνητική κοινότητα, αυτοδιοίκηση, περιβαλλοντικές οργανώσεις, όλοι εκτός οποιουδήποτε σχεδιασμού.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Βουλή!

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Έρχομαι σε αυτό, Ευκλείδη. Μη βιάζεσαι! Ερήμην, όμως και της Εθνικής Αντιπροσωπείας, γιατί νομοθετήσατε αποκλειστικά και μόνο με τροπολογίες της τελευταίας στιγμής -ακόμα και χθες είδαμε μια ακόμη να κατατίθεται- γιατί φέρατε την κύρωση των συμβάσεων με διαδικασίες fast track αυτές τις τελευταίες μέρες του Ιουλίου, γιατί δεν τολμήσατε ούτε καν να κάνετε το αυτονόητο, να φέρετε την κυβερνητική πρόταση προς έγκριση στο Κοινοβούλιο πριν αυτή σταλεί στις Βρυξέλλες, όπως σας το είπα και στην επιτροπή, όπως έκανε η γειτονική μας Ιταλία. Ο διορισμένος κ. Ντράγκι αποδείχθηκε πολύ πιο συνεπής στις δημοκρατικές του δεσμεύσεις από τον εκλεγμένο κ. Μητσοτάκη. Και δεν είναι ένα δευτερεύον ζήτημα αυτό. Η κοινωνική συμμετοχή είναι ζήτημα δημοκρατίας.

Και για να έχουμε ένα μέτρο σύγκρισης, τι είχαμε κάνει εμείς; Εμείς, το 2018, εκπονήσαμε ένα ολιστικό αναπτυξιακό σχέδιο, την Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική, ως απόρροια ακριβώς της δουλειάς που έγινε σε αναπτυξιακά συνέδρια που διοργανώσαμε και στις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας, με τη συμμετοχή των παραγωγικών φορέων, με τη συμμετοχή της αυτοδιοίκησης, με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών.

Αυτή την εθνική αναπτυξιακή στρατηγική, βεβαίως, η Κυβέρνησή σας επέλεξε από την πρώτη μέρα, αντί να την αξιοποιήσει, να την πετάξει στον κάλαθο των αχρήστων. Πρόκειται συνολικά για μια συνειδητή επιλογή. Επιλέξατε να υποβαθμίσετε τη συζήτηση γύρω από το Ταμείο Ανάκαμψης, για να μη φανεί το προφανές, ότι για εσάς το Ταμείο Ανάκαμψης είναι μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία για την επιστροφή στις χειρότερες πρακτικές της πρόσφατης ιστορίας μας. Τις πρακτικές εκείνες που οδήγησαν τη χώρα στα βράχια της χρεοκοπίας και απειλούν να την οδηγήσουν ξανά στη δίνη της ανασφάλειας.

Η κοινωνία, όμως, έχει προχωρήσει μπροστά. Απαιτεί διαφάνεια και λογοδοσία και επανέρχομαι, κύριε Αναπληρωτά Υπουργέ των Οικονομικών, μιας και σε σας κατέθεσα τη σχετική πρόταση πριν από δύο μέρες στην επιτροπή. θα αποδεχθείτε την πρότασή μας για τη συγκρότηση διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής παρακολούθησης για την υλοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης ή θα συνεχίσετε να λειτουργείτε εν κρυπτώ;

Είπα, όμως, και πριν ότι δεν λειτουργείτε μόνο ερήμην, αλλά και εναντίον της κοινωνίας. Γιατί πώς αλλιώς να εξηγήσει κανείς ότι προχωρήσατε μόνοι εσείς σε όλη την Ευρώπη στη σύνδεση του Ταμείου Ανάκαμψης με αντικεμενικά προαπαιτούμενα; Το είδαμε πολύ πρόσφατα, δυστυχώς, στα εργασιακά. Βγάλαμε τη σκληρή επιτροπή από την πόρτα το 2018, μετά από μια τεράστια προσπάθεια και επώδυνες θυσίες του ελληνικού λαού, για να την επαναφέρετε τώρα εσείς από το παράθυρο και μάλιστα από μόνοι σας, χωρίς να έχει ζητηθεί αυτό από την Ευρώπη.

Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη, δυστυχώς, αντιλαμβάνεται το Ταμείο Ανάκαμψης ως ταμείο αρωγής μεγάλων συμφερόντων. Αυτό πλέον το έχουν καταλάβει οι πάντες. Σας κατέθεσα τα σχετικά στοιχεία στην επιτροπή μόλις προχθές. Τις έρευνες της κοινής γνώμης, την εξαμηνιαία έρευνα συγκυρίας της διεύθυνσης οικονομικής ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Κρατήστε ένα μόνο στοιχείο, αν θέλετε. Μόλις το 14% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχει γνώση του ελληνικού σχεδίου για το Ταμείο Ανάκαμψης. Για να το πω πολύ απλά, η ελληνική κοινωνία φοβάται ότι το Ταμείο Ανάκαμψης στα χέρια της σημερινής Κυβέρνησης σημαίνει ότι τα λεφτά θα πάνε στα λεφτά, κάτι που είναι βεβαίως ηθικά απαράδεκτο και κοινωνικά άδικο. Έχει αποδειχθεί στην πράξη, όμως, ότι είναι και εξαιρετικά αντιπαραγωγικό. Αυτή η αποτυχημένη συνταγή της εσωτερικής υποτίμησης και της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της χώρας μας οδήγησε στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Η Κυβέρνηση, όμως, φαίνεται ότι δεν μαθαίνει από τα λάθη της, το αντίθετο θα έλεγα, λειτουργεί όπως κάθε κλειστό και ιδεοληπτικό σύστημα και το επαναλαμβάνει μονότονα, αδιαφορώντας για την πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Ταμείο Ανάκαμψης θα έπρεπε να αποτελέσει το έναυσμα για μια πολύ ουσιαστική συζήτηση. Για το πρόσημο που θα έχουν οι κρίσιμοι πράγματι πυλώνες του προγράμματος. Για το ίδιο το περιεχόμενο της ανάπτυξης. Διότι βεβαίως μετά από μια τέτοια πρωτοφανή κρίση, την οποία βιώνουμε και βιώνει ολόκληρος ο πλανήτης με την πανδημία, ονομαστική μεγέθυνση θα υπάρξει. Ποιους θα αφορά, όμως; Πόσο διατηρήσιμη και βιώσιμη θα είναι; Θα αντιμετωπίζει τις πολυεπίπεδες ανισότητες της ελληνικής κοινωνίας; Εισοδηματικές, περιβαλλοντικές, περιφερειακές, διαγενεακές, έμφυλες. Παρεμπιπτόντως, μιας και μίλησα για ανισότητες, να επισημάνω ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι δείκτες που αφορούν στην οικονομική ανισότητα, ο συντελεστής Gini και ο δείκτης κατανομής εισοδήματος S80/S20 παρουσίασαν συνεχή βελτίωση, πτωτική δηλαδή τάση από το 2015 έως το 2019, φτάνοντας στα προ κρίσης επίπεδα. Το 2020, όμως, επί ημερών σας, δηλαδή, παρατηρείται αντιστροφή αυτής της τάσης, καθώς οι δείκτες ανισότητας σημειώνουν μικρή μεν, αλλά αισθητή αύξηση. Αυτό είναι κάτι που σας ανησυχεί; Γιατί δεν έχω ακούσει κουβέντα από την Κυβέρνησή σας για τις ανισότητες. Και θα καταθέσω στη συνέχεια στα Πρακτικά και τα σχετικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ.

Πώς, λοιπόν, θα αξιοποιήσουμε το Ταμείο Ανάκαμψης για να απαντήσουμε σε αυτές τις προκλήσεις; Θα προχωρήσουμε για παράδειγμα στην πράσινη μετάβαση, προωθώντας αποκλειστικά και μόνο συγκεκριμένα έργα μεγάλων ομίλων ή θα εφαρμόσουμε ένα αποκεντρωμένο μοντέλο ενεργειακής παραγωγής, όπως με τις ενεργειακές κοινότητες που θεσπίστηκαν από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ;

Θα χρησιμοποιήσουμε την ψηφιοποίηση ως ευκαιρία για αναβάθμιση του συνόλου του παραγωγικού δυναμικού της χώρας ή θα αποτελέσει αυτή η ψηφιοποίηση αφορμή για να ανοίξει ακόμη περισσότερο η ψαλίδα, μεταξύ μεγάλων ομίλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όπως δυστυχώς ήδη έχουμε δει να συμβαίνει μέσα στην πανδημία;

Θα υλοποιήσουμε κρίσιμες υποδομές στον πρωτογενή τομέα για παράδειγμα με όρους δημοσίου συμφέροντος ή αυτό θα γίνει μόνο με ιδιωτικά έργα που εξυπηρετούν άλλες σκοπιμότητες και δεν διασφαλίζουν την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των Ελλήνων αγροτών;

Θα αξιοποιήσουμε αυτή τη μεγάλη ευκαιρία για να αναβαθμίσουμε την τεχνογνωσία των εγχώριων επιχειρήσεων για να αυξήσουμε την παραγωγή εγχώριας προστιθέμενης αξίας ή θα γίνει το Ταμείο Ανάκαμψης μηχανισμός εκτίναξης των εισαγωγών και υποβάθμισης της εγχώριας παραγωγής;

Εν ολίγοις, θα δουλέψουμε για συμπεριληπτική ανάπτυξη που θα αφορά τους πολλούς ή θα επιστρέψουμε στα αποτυχημένα μοντέλα του παρελθόντος με ανάπτυξη για λίγους και καλούς;

Θα γίνει το Ταμείο Ανάκαμψης μοχλός κοινωνικής και οικονομικής ανασύνταξης ή εργαλείο ενίσχυσης των ισχυρών; Δυστυχώς, η μεθοδολογία, αλλά κυρίως το περιεχόμενο της πρότασής σας μας κάνει να μην έχουμε καμμία εμπιστοσύνη. Δεν μπορούμε να έχουμε καμμία εμπιστοσύνη σε μια κυβέρνηση που ως ανα-

πτυξιακό μοντέλο οραματίζεται τη συμπίεση του κόστους εργασίας, τις χαριστικές διατάξεις σε μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα, την προώθηση αποσπασματικών μεγάλων έργων, τη δανειοδότηση των ισχυρών της φίλων και τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση όλων των υπολοίπων.

Δεν έχουμε καμμία εμπιστοσύνη σε μια κυβέρνηση που δεν συζητά και δεν ακούει κανέναν, που πολιτεύεται αυταρχικά και αλαζονικά, που θεωρεί την κοινοβουλευτική συζήτηση μια περιττή ταλαιπωρία. Δεν έχουμε, τέλος, καμμία εμπιστοσύνη σε μια κυβέρνηση που κρύβεται πίσω από το Ταμείο Ανάκαμψης για να κάνει τί; Να προωθήσει την αντικοινωνική, αντιμεταρρυθμιστική της ατζέντα. Έχουμε, όμως, απεριόριστη εμπιστοσύνη στις δυνατότητες της ελληνικής κοινωνίας και γι' αυτό θα δώσουμε καθημερινή μάχη για τον μετασχηματισμό του Ταμείου Ανάκαμψης σε μηχανισμό προώθησης κοινωνικών πολιτικών και αναπτυξιακών σχεδιασμών που θα αφήσουν πίσω τους τη βαριά σκουριά του παρελθόντος. Και δεν είμαστε μόνοι μας σε αυτήν την προσπάθεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, για δυο λεπτά σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θα την έχετε.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δείτε τι συμβαίνει σε άλλες χώρες της Ευρώπης, όσο εμείς συζητάμε εδώ. Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα από τα προγράμματα άλλων κρατών-μελών που μελετήσαμε αυτό το διάστημα. Πορτογαλία, θα χρηματοδοτήσει κοινωνικές πολιτικές, για την κοινωνική στέγη, για παράδειγμα, ενώ ένα άλλο τμήμα των χρηματοδοτήσεων θα κατευθυνθεί σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε τομείς στρατηγικής σημασίας. Σλοβενία, ταμείο στέγασης και εκτεταμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής προστασίας. Ισπανία, χρηματοδοτικά εργαλεία για την ανακεφαλαιοποίηση επιχειρήσεων, ταμείο για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, νέος μόνιμος μηχανισμός για τη σταθερότητα στην απασχόληση. Γαλλία, πρόγραμμα περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, μέσω των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Εδώ, δυστυχώς, τίποτα από όλα αυτά. Πού είναι η περιφερειακή κατανομή των πόρων; Τί ποσό έχει προβλεφθεί για κάθε περιφέρεια και με ποια κριτήρια έγινε αυτός ο επιμερισμός, αν έχει γίνει τέτοιος επιμερισμός; Πού είναι το σχέδιο για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων;

Το έχουμε πει κατ' επανάληψη, γιατί δεν αξιοποιείτε την αναπτυξιακή τράπεζα και περνάτε το σύνολο σχεδόν των δανείων μέσα από τις συστημικές τράπεζες στις οποίες, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος έχουν πρόσβαση μόνο είκοσι πέντε χιλιάδες από τις περίπου οκτακόσιες χιλιάδες ελληνικές επιχειρήσεις. Γιατί δεν αξιοποιείτε τις μικροπιστώσεις για να στηρίξετε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης που είναι ένα γενναίο πρόγραμμα για την έρευνα και την καινοτομία; Αλλιώς, πώς μιλάμε για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, πώς μιλάμε για παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, πώς μιλάμε για βελτίωση της παραγωγικής θέσης της χώρας στον διεθνή καταμερισμό;

Υπενθυμίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε μέσα σε πολύ αντίξοες δημοσιονομικά συνθήκες να αυξάνει κάθε χρόνο τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, φτάνοντας για πρώτη φορά στα 2,3 δισεκατομμύρια το 2019. Ξέρετε πόσα προβλέπει το σχέδιο της Κυβέρνησης για το Ταμείο Ανάκαμψης; Προβλέπει 80.000.000 με 90.000.000 ευρώ τον χρόνο maximum. Θα καταθέσω τα στοιχεία, επίσης, στα Πρακτικά.

Πού είναι το σχέδιο για τη συμπληρωματική αξιοποίηση όλων των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων που θα έχει η χώρα τα επόμενα χρόνια, το Ταμείο Ανάκαμψης, το νέο ΕΣΠΑ, τη νέα ΚΑΠ, το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Fee for 55 για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης; Παρεμπιπτόντως, επειδή εμείς δεν κάνουμε ισοπεδωτική αντιπολίτευση, όπως δεχθήκαμε από σας όταν ήμασταν στην Κυβέρνηση, θέλω να πω ότι είναι σημαντική θετική εξέλιξη η έγκριση του νέου ΕΣΠΑ από την Κομισιόν.

Είμαι ευτυχής γιατί η τεράστια προσπάθεια που κάναμε με το ΕΣΠΑ 2014-2020 για να βάλουμε την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, για να έχουμε τη χώρα μας για τρία συνεχόμενα χρόνια πρώτη στην Ευρώπη στην αξιοποίηση των σχετικών πόρων, συνεχίζεται και αποδίδει καρπούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για εμάς η ανάπτυξη δεν είναι ουδέτερη ούτε βεβαίως εξαντλείται σε μια απλή παράθεση λίστας έργων. Απαιτεί στρατηγικό σχέδιο και ολοκληρωμένες δημόσιες πολιτικές, με σαφείς κατευθύνσεις, στοχεύσεις και προτεραιότητες. Γιατί για εμάς ανάπτυξη σημαίνει καταπολέμηση των ανισοτήτων. Ανάπτυξη σημαίνει ενίσχυση του κοινωνικού κράτους. Ανάπτυξη σημαίνει διεύρυνση της παραγωγικής βάσης. Ανάπτυξη σημαίνει περιβαλλοντικά βιώσιμες και εργασιακά δίκαιες επενδύσεις.

Σε αυτή την κατεύθυνση οφείλουμε να αξιοποιήσουμε όλες τις δυνατότητες όλα τα εργαλεία που έχουμε στα χέρια μας. Λέμε, λοιπόν, ένα εμφατικό «ναι» στο Ταμείο Ανάκαμψης ως μία ιστορική δυνατότητα κοινωνικής ανασυγκρότησης και οικονομικής ανασύνταξης. Λέμε, όμως, ένα ηχηρό «όχι» στην προσπάθεια της Νέας Δημοκρατίας να μετατρέψει το Ταμείο Ανάκαμψης σε μηχανισμό προώθησης συγκεκριμένων συμφερόντων.

Σήμερα, λοιπόν, θα είμαστε παρόντες για να προτείνουμε και να ελέγξουμε και αύριο, ως η επόμενη προοδευτική κυβέρνηση της χώρας, θα ανακατευθύνουμε και θα αξιοποιήσουμε πλήρως αυτά τα κονδύλια, όχι για να εξυπηρετήσουμε τις ορέξεις συγκεκριμένων συμφερόντων, αλλά για να υπηρετήσουμε τη ζωτική απαίτηση της ελληνικής κοινωνίας για δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Χαρίτσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χαρίτση.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κινήματος Αλλαγής ο κ. Γεώργιος Καμίνης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιδημία του κορωνοϊού έφερε στο προσκήνιο νέες πραγματικότητες. Απέδειξε πως η κατ' εξοχήν θεσμική διάσταση του συλλογικού, η πολιτεία δηλαδή και οι δημόσιες πολιτικές της, ειδικά στον τομέα της υγείας, αλλά και της οικονομίας δεν αποτελούν ζητήματα του πολιτικού συρμού. Γι' αυτό και έχει αξία η συζήτηση του νομοσχεδίου. Γιατί είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η ελληνική πολιτεία που προσφέρουν λύσεις και για τις οποίες συζητάμε εδώ σήμερα.

Προφανές είναι ότι η χώρα μας, ειδικά αυτή τη στιγμή μετά από μια δεκαετία τεράστιας οικονομικής απομείωσης που φτάνει το 29% του ΑΕΠ, δεν έχει την πολυτέλεια να χάσει ούτε ένα ευρώ. Αυτή, όμως, ακριβώς η πρωτόγνωρη απώλεια, διπλάσια ακόμη και από τις απώλειες του εμφυλίου πολέμου, μας υποχρεώνει πια να μην λειτουργούμε με τους ίδιους όρους με εκείνους που μας οδήγησαν στην κρίση.

Ο τίτλος «Ελλάδα 2.0» για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν έχει μόνο την επιδιωκόμενη από την Κυβέρνηση ανάγνωση, μιας επόμενης Ελλάδας δηλαδή. Γιατί η επόμενη Ελλάδα δεν μπορεί να υπάρξει με αποκλεισμούς, δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς σχέδιο.

Παρά τις ευρωπαϊκές επιταγές περί διαβούλευσης με τους παραγωγικούς και θεσμικούς φορείς, τον κόσμο της επιχειρηματικότητας και της εργασίας, τις πολιτικές δυνάμεις και την κοινωνία των πολιτών, η Κυβέρνηση επέλεξε να το φέρει λίγο προτού κλείσει η Βουλή, σε μία μόνο συνεδρίαση λίγων ωρών στην επιτροπή και στην Ολομέλεια, με μία διαβούλευση επί κείμενου πενήντα σελίδων, για να έρθουν διακόσιες σελίδες τελικά στη Βουλή και να αποκαλυφθεί πια το ολοκληρωμένο σχέδιο οκτακοσίων ογδόντα οκτώ σελίδων στο οποίο συμφώνησε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πρόκειται για μία διαβούλευση επιεικώς αποτυχημένη. Μόλις σαράντα πέντε σχόλια στον ιστότοπο, την ώρα που για παράδειγμα σε επιτυχημένες διαβουλεύσεις, όπως για τα ζώα συντρο-

φιάς, τα σχόλια είχαν ξεπεράσει τις είκοσι οκτώ χιλιάδες και για την συνεπιμέλεια της δεκατέσσερις χιλιάδες.

Στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου αναφέρεται ότι τηρήθηκε διαδικασία διαβούλευσης με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, τους φορείς της αυτοδιοίκησης, ακόμη και οργανώσεις νεολαίας. Θα ήθελα, ομολογώ με μεγάλο ενδιαφέρον, να ακούσω τις παρατηρήσεις τους και ποιες και πόσες εξ αυτών έχουν ενσωματωθεί στην πρότασή σας.

Αν, όμως, στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας δεν συμμετέχουν η πλειοψηφία των επιχειρήσεων και των πολιτών, αν δεν έχουμε αντιληφθεί ότι το πρόβλημα στη χώρα δεν ήταν οι πόροι που ήρθαν, αλλά ο τρόπος που αυτοί αξιοποιήθηκαν, με κλασσικότερο ίσως παράδειγμα το «σχέδιο Μάρσαλ» και τη δημιουργία των μεταπολεμικών τζακιών, τότε εκφράζουμε με τον πιο καθαρό τρόπο όχι μόνο μια Ελλάδα των ολίγων και προνομιούχων, μια Ελλάδα περίκλειστων οικονομικών και πολιτικών θεσμών με προνομιακές προσβάσεις στα κέντρα εξουσίας μόνο για ορισμένους, αλλά μια Ελλάδα που πτώχευσε και που θα πτωχεύσει ακριβώς γι' αυτούς τους λόγους σε ένα όλο και πιο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

Είναι δηλωτική αυτή η προσέγγιση μιας αντίληψης συντηρητικής που αυτάρεσκα δεν αναγνωρίζει για τον εαυτό της παρά μόνο προνόμια και καμμία υποχρέωση. Είναι θέμα Δημοκρατίας και κοινωνικής δικαιοσύνης μόνο η συμμετοχή των πολλών; Όχι μόνο αυτό. Είναι πρωτίστως βασική προϋπόθεση για μια σοβαρή ανάλυση της παραγωγικής θέσης της ελληνικής οικονομίας στην παγκόσμια παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών και στις αλλαγές στο παραγωγικό μας μοντέλο, προϋπόθεση που μπορεί να πληρωθεί μόνο με τη συμμετοχή των πολλών.

Η βασική, όμως, έλλειψη της πολιτικής για μια στοχευμένη στρατηγική είναι η έλλειψη παντελώς μιας εθνικής προστιθέμενης αξίας στο σχέδιο. Τι αφήνει το σχέδιο αυτό ως προστιθέμενη αξία την επόμενη μέρα στη χώρα και στον παραγωγικό της ιστό; Η χώρα μας, βάσει και της εμπειρίας από την αξιοποίηση των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία, γνωρίζει ότι ένα μεγάλο μέρος των πόρων επιστρέφει μέσα από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στις χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά.

Η αντιστροφή αυτής ακριβώς της τάσης έπρεπε να είναι στον πυρήνα του εθνικού σχεδίου. Η Κυβέρνηση, αντιθέτως, τη θεωρεί αναπόφευκτο δεδομένο. Θα έπρεπε να μας έχει γίνει μάθημα το μοντέλο των προηγούμενων ετών ότι δανειζόμαστε για να εισάγουμε και να καταναλώνουμε χωρίς παραγωγικές επενδύσεις που να αφήνουν προστιθέμενη αξία στη χώρα μας.

Ποια είναι, επίσης, η απόδοση αυτών των επενδύσεων με όρους αποκέντρωσης και περιφερειακής δικαιοσύνης; Ποια είναι η απόδοση με όρους μείωσης των ανισοτήτων; Θα αποτελέσει εργαλείο κοινωνικής δικαιοσύνης το σχέδιο ή εργαλείο εξυπηρέτησης των ολίγων και ισχυρών;

Θυμίζω τον τεράστιο κοινωνικό αντίκτυπο που είχαν χρηματοδοτικά εργαλεία προηγούμενων δεκαετιών που στήριξαν την περιφέρεια και δημιούργησαν μια νέα μεσαία τάξη στη χώρα που δεν υπήρχε μέχρι τη δεκαετία του 1980. Είναι αυτή η μεσαία τάξη η κατάρρευση της οποίας τα τελευταία χρόνια είχε πολλαπλό αντίκτυπο στην οικονομία, στους θεσμούς, στην πολιτική, στη θέση της χώρας μας στην Ευρώπη και στον κόσμο.

Εμείς, όπως ορθά επεσήμανε και ο εισηγητής μας στην επιτροπή, πράγματι βρίσκουμε ουσιώδεις τους τέσσερις πυλώνες στρατηγικής κατεύθυνσης όπως περιγράφονται στο σχέδιο. Εκείνο στο οποίο διαφωνούμε είναι ο μεταποιητικός χαρακτήρας του σχεδίου και ο αποκλεισμός των πολλών. Διότι ότι όσα περιέχονται στο σχέδιο αφορούν κατά βάση τους μεγάλους ομίλους του εσωτερικού και του εξωτερικού στις επικοινωνίες και την τεχνολογία, στα logistics, στην ενέργεια, στη βιομηχανία και στις κατασκευές.

Είναι προφανές ότι δεν θα ωφεληθούν όλοι, όπως αρέσκεται να υποστηρίζει η Κυβέρνηση. Είναι προφανές ότι το σχέδιο αφορά ελάχιστους προνομιακούς συνομιλητές της. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί η υποχώρηση της Κυβέρνησης στις απαιτήσεις των τραπεζών να ανατεθεί στις ίδιες η προώθηση των επενδυτικών σχεδίων και η εκταμίευση των δανείων;

Την ώρα που το πιστωτικό σύστημα κατάφερε, όπως αναφέρει και η έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας, την τεράστια ρευστότητα άνω των 40 δισεκατομμυρίων που διέθεσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να την κατευθύνει σε ελάχιστες μόνο επιχειρήσεις, που σε μεγάλο βαθμό δεν τα χρειάζονταν, με αποτέλεσμα να αυξηθούν οι καταθέσεις των επιχειρήσεων, αλλά και ένα μεγάλο μέρος της ρευστότητας να έχει αδρανοποιηθεί, να το έχουν παρκάρει το τραπεζικό σύστημα στην Τράπεζα της Ελλάδος, την ώρα που μόνο τριάντα χιλιάδες επιχειρήσεις έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό από τα οχτακόσια τριάντα χιλιάδες ενεργά επιχειρηματικά ΑΦΜ ή αλλιώς μόλις το 3,61%, αποτελεί, κατά συνέπεια, επιλογή της Κυβέρνησης να στηρίξει τους λίγους και μεγάλους και να εξαφανίσει τους πολλούς, τους μικρούς και μεσαίους της αγοράς;

Οφείλω να επισημάνω ότι στις οχτακόσιες ογδόντα οχτώ σελίδες του σχεδίου δεν υπάρχουν παρά ελάχιστες ονομαστικές αναφορές σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αφορούν κατά βάση εφαρμογές ηλεκτρονικών πληρωμών και ψηφιακής διαφήμισης και έργα ενεργειακής απόδοσης για ανακαίνιση, παρ' ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν το 96,5% του επιχειρείν και σε αυτές δημιουργείται το 64% της συνολικά παραγόμενης προστιθέμενης αξίας.

Όλους αυτούς τι θα τους κάνουμε; Θα τους αφήσουμε πίσω; Θα τους αφήσουμε στην τύχη τους; Αυτό σημαίνει αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας;

Μόλις 1,48 δισεκατομμύρια για υγεία, εκπαίδευση και υποδομές, το 4,8%, δηλαδή, του συνολικού ποσού και αυτό παρά τις ανάγκες, αλλά και τις ευκαιρίες που ανέδειξε η τρέχουσα κρίση. Και, βέβαια, στο εργασιακό κομμάτι ελάχιστα προβλέπονται για αξιοπρεπή εργασία, για ενίσχυση της μισθολογικής ισότητας μεταξύ των δύο φύλων, για ασφάλεια στους χώρους εργασίας και λοιπά.

Είναι προφανές ότι το εν λόγω σχέδιο δεν μας βρίσκει σύμφωνους όχι μόνο επί της διαδικασίας, αλλά και επί της ουσίας. Ναι, θέλουμε να έρθουν χρήματα στην Ελλάδα και στηρίζουμε και το τελευταίο ευρώ που θα έρθει. Άλλωστε, η παράταξή μας μέσα από την ιστορική της διαδρομή έχει συνδέσει το όνομά της με τις διαχρονικές επιτυχίες στην Ευρώπη σε αυτό το ζήτημα είτε αυτό αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία είτε το ΕΣΠΑ είτε και άλλα με λάθη ενίοτε, με αδυναμίες, με αστοχίες, αλλά με πολλή δουλειά και με κουράγιο στα δύσκολα.

Σε όσους κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν σήμερα τις επιφυλάξεις μας, σε όσους λένε πάντα τα βολικά «όχι» ή επιζητούν λευκές επιταγές, σε όσους σήμερα μιλούν για στάση ευθύνης θα πρέπει να θυμίσουμε ότι ήταν η Νέα Δημοκρατία, επίσης, μεταξύ εκείνων που ψήφιζαν «όχι» στη μοναδική λύση, όπως αποδείχτηκε, για τη διάσωση της χώρας την περίοδο 2010- 2012. Αυτή είναι η ιστορία. Μπορεί σε ορισμένους να μην αρέσει, αλλά αυτό έχει αποδειχθεί.

Σήμερα εμείς, αντίθετα με εκείνη τη στάση, είμαστε εδώ με θέσεις, με γόνιμη κριτική, στηρίζοντας την ανάγκη να λάβει η χώρα και το τελευταίο ευρώ, διαφωνώντας, όμως, με το σχέδιο που μας προτείνετε και τη διαδικασία που προηγήθηκε.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καμίνη.

Τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο συνάδελφος ο κ. Μανώλης Συντυχάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με απαράδεκτο τρόπο την τελευταία ημέρα λειτουργίας της Βουλής εν μέσω θερινής ραστώνης η Κυβέρνηση εισάγει για κύρωση στη Βουλή τις δύο συμβάσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, δηλαδή του νέου μνημονίου, ενός σούπερ μνημονίου για τον λαό, ενός μάννα εξ ουρανού για το κεφάλαιο.

Έχει καθιερωθεί πλέον ως πάγια μέθοδο, βολική για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως έκανε και ο ΣΥΡΙΖΑ, να εισάγει αντιλαϊκά νομοσχέδια και μνημόνια σε χρόνο νεκρό, στα μουλωχτά δηλαδή, για να αποφευχθούν δυναμικές αντιδράσεις από τον λαό. Έχουν, όμως, γνώση οι φύλακες.

Σε κάθε περίπτωση, με τίποτα δεν κρύβεται πως το σχέδιο αυτό είναι ένα ακόμα μνημόνιο που έρχεται να προστεθεί στα

προηγούμενα τρία, σηματοδοτώντας κυριολεκτικά τη διαρκή εξουθένωση του λαού μέχρι το 2060 με νέα σκληρά μέτρα που θα προστεθούν πάνω σε όλα όσα έχουν ήδη νομοθετηθεί και ισχύουν στο ακέραιο.

Το ΚΚΕ όχι μόνο καταψηφίζει τη σύμβαση, αλλά σας καταγγέλλει για τη νέα εξαπάτηση του λαού φορτώνοντάς τον με νέα βάσανα.

Αποδεικνύεται παρά το εμπόριο ελπίδας και την καλλιέργεια απατηλών προσδοκιών, ότι το σχέδιο αυτό με τη μεγάλη κρατική παρέμβαση δεν μπορεί να αλλάξει τη χώρα προς όφελος του λαού. Η περιβόητη κρατική παρέμβαση δεν είναι εξ ορισμού φιλολαϊκή. Θα έλεγα ότι είναι πιο πονηρή, διότι ποντάρει στη λαϊκή συναίνεση, αλλά και πιο αντιδραστική διότι με ζεστό κρατικό χρήμα, «σπαρταριστό» χρήμα των λαών της Ευρώπης, θα γεμίσουν τα σεντούκια των επιχειρηματικών ομίλων για να κάνουν τις επενδύσεις τους, φορτώνοντας παράλληλα τα βάρη της αποπληρωμής του δικού τους ιδρώτα με νέα αντεργατικά μέτρα.

Αρωγοί αυτών των επιδιώξεων σε ρόλο χρήσιμης Αντιπολίτευσης είναι ο ΣΥΡΙΖΑ, το Κίνημα Αλλαγής, το ΜέΡΑ25 και η Ελληνική Λύση που παρουσιάζουν ως τη μεγαλύτερη ευκαιρία το Ταμείου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ένα ουδέτερο αναπτυξιακό εργαλείο, προβάλλοντας τη θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου, μια ξαναζεσταμένο σούπα εγκλωβισμού του λαού και δημιουργίας σύγχυσης και αυταπατών, προκειμένου να αναστυλώσουν το χαμένο κύρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμφωνούν και ως προς την αιτία της κρίσης ότι τάχα μου αυτή προέκυψε από την πανδημία. Αναπαράγουν την καινοφανή διαπίστωση πως δήθεν όλοι είμαστε στο ίδιο καράβι, ανασύροντας ξανά το αφήγημα της εθνικής ομοψυχίας, καλώντας, δηλαδή, από κοινού τον λαό να βάλει πλάτη για τη σωτηρία των επιχειρήσεων, θυσιάζοντας για ακόμη μια φορά την ικανοποίηση των δικών του αναγκών στον βωμό του καπιταλιστικού κέρδους.

Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ επιστρέφουν ξανά στον τόπο του μνημονιακού εγκλήματος επιχειρώντας να ξεγελάσουν εκ νέου τον λαό, να ρίξουν στάχτη στα μάτια του. Για να δικαιολογήσουν τη συμφωνία τους κρύβουν το πού θα βρεθούν τα χρήματα αυτά, τα πάνω από 750 δισεκατομμύρια σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα 32 δισεκατομμύρια για τη χώρα μας από τη στιγμή που δεν υπάρχουν «λεφτόδεντρα», όπως ακούγεται.

Τα νέα δώρα με τους μάγους φίλους σας προϋποθέτουν νέα ευρωπαϊκά εξάμηνα, νέους μηχανισμούς ελέγχου και επιτήρησης για το αν τα κονδύλια κατευθύνονται σε μεταρρυθμίσεις που προωθούν την ανταγωνιστικότητα, δηλαδή διασφαλίζουν την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων, δηλαδή μνημόνια εις τη νιοστή.

Καταρρίπτεται το αφήγημα της Κυβέρνησης ότι δήθεν κατάφερε να αποφύγει νέα μνημόνια και κέρδισε μεταρρυθμίσεις. Η ίδια η Κομισιόν λέει ότι θα εξετάζει τα προγράμματα που καταθέτει κάθε κράτος-μέλος και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα ψηφίζει επί των σχετικών εισηγήσεων. Στη δε φάση της υλοποίησης η Κομισιόν θα κρίνει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εκταμίευση, κατά πόσο τα χρήματα αυτά κατευθύνονται στα έργα που έχουν προεπιλεγεί με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή να δίνει το πράσινο φως αξιολογώντας αν τηρούνται οι δεσμεύσεις.

Όπως αναφέρουν οι υπό συζήτηση συμβάσεις, εάν σφίξουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, δηλαδή των καπιταλιστών της Ευρώπης για να ακριβολογούμε, και αν η Ελλάδα αθετήσει τις υποχρεώσεις της, δηλαδή τα βάρη που θα φορτώσει στον λαό που δεν πρόκειται να γίνει ποτέ -η πείρα και η ίδια η ζωή το έχει δείξει-, σε περίπτωση, δηλαδή, μη συμμόρφωσης με τη δανειακή σύμβαση η επιτροπή δύναται να αναστείλει ή και να ακυρώσει την πληρωμή μη εκταμιευμένων ποσών, καθώς και με ποινή την επιστροφή των χρημάτων.

Όπως λένε και οι συνεταίροι σας: «Τσάμπα γεύμα δεν υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση» ή για να χρησιμοποιήσω τη φράση του Πρωθυπουργού: «Δεν υπάρχει δωρεάν δείπνο». Σωστά, γιατί για να ταϊστεί η κερδοφορία του κεφαλαίου ο λαός μας ήδη έχει πληρώσει πάρα πολλά και τώρα τον καλούν να πληρώσει ξανά τα σπασμένα.

Μόνο που τώρα με τον αγώνα του και έχοντας ήδη την εμπειρία των προηγούμενων χρόνων, της προηγούμενης καπιταλιστικής κρίσης, πρέπει να πει πως δεν θα πληρώσει ξανά τα σπασμένα αυτής της νέας δικής τους καπιταλιστικής κρίσης.

Τσακώνεται η Νέα Δημοκρατία με το ΣΥΡΙΖΑ για το ύψος του πακέτου για την Ελλάδα ή εξαντλείται ο τσακωμός σε μια ψευδεπίγραφη συζήτηση για το πού θα πάνε αυτά τα χρήματα. Πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο ψέμα, για ένα ψέμα ολκής. Τα κονδύλια είναι συστημένα, έρχονται με συγκεκριμένες προδιαγραφές και θα πάνε ως δάνεια, διευκολύνσεις, άμεσες επιδοτήσεις και υποδομές, για να εγγυηθούν κερδοφόρες επενδύσεις των επιχειρηματικών ομίλων στα πράσινα και ψηφιακά πεδία της οικονομίας.

Ακριβώς σε αυτό το σημείο συναντιούνται οι πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας με αυτές του ΣΥΡΙΖΑ, του Κινήματος Αλλαγής, του ΜέΡΑ25 έχοντας ως συνισταμένη τη συμφωνία τους με την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Γι' αυτό άλλωστε τσακώνονται, για να κρύψουν τους όρους, με τους οποίους δίνεται αυτό το πακέτο, αλλά και ποιος τελικά θα το καρπωθεί, για να κρύψουν τελικά το πιο σημαντικό, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει βαθιά εχθρική για τα λαϊκά συμφέροντα, όπως εχθρικά για τον λαό είναι και τα δικά σας κόμματα.

Το νέο πακέτο για το οποίο κομπάζετε όλοι, όπως λέτε «το μεγαλύτερο που έχει ποτέ δοθεί», δεν είναι ούτε δωρεάν ούτε δανεικά και αγύριστα. Είναι νέα θηλιά στο λαιμό του λαού, ο οποίος θα κληθεί να τα πληρώσει και με την αύξηση της φορολογίας και με τη μείωση των κοινωνικών δαπανών.

Τα κονδύλια αυτά δεν θα πάνε ούτε για νέες ΜΕΘ, νοσοκομεία, προσλήψεις γιατρών και νοσηλευτών, ούτε για σχολεία, αίθουσες και καθηγητές για να ανοίξουν σχολεία και σχολές με όλα τα αναγκαία μέτρα προστασίας, ούτε για τα μέσα μαζικής μεταφοράς ώστε οι εργαζόμενοι να μην πηγαινοέρχονται σαν τις σαρδέλες, ούτε για το αντιπλημμυρικό, αντιπυρικό και αντισεισμικό σχεδιασμό της χώρας, ούτε για τη θωράκιση των περιοχών που ήδη έχουν πληγεί από πλημμύρες ή από σεισμούς ή από φωτιές, ούτε για την προστασία και ενίσχυση του εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων ελεύθερων επαγγελματιών, ούτε των φτωχών αγροτοκτηνοτρόφων, ούτε βέβαια για την αύξηση μισθών και συντάξεων.

Ακόμη και αυτό που αναφέρατε για το Βόρειο Οδικό Άξονα της Κρήτης, μπορεί να λέτε τη μισή αλήθεια, αλλά για το γεγονός ότι με κρατικό χρήμα οι κατασκευαστικές εταιρείες θα κάνουν πάρτι, με τον κρητικό λαό εσαεί να βάζει το χέρι στην τσέπη με τα διόδια, όπως γίνεται και στις άλλες περιοχές της χώρας, γι' αυτά δεν λέτε κουβέντα.

Το κυβερνητικό σχέδιο ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις απαιτήσεις του ντόπιου κεφαλαίου, όπως δείχνουν οι τέσσερις άξονές του, δηλαδή πράσινη ανάπτυξη, ψηφιακές δράσεις, απασχόληση και δεξιότητες, ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας όσο βέβαια και η κατανομή των συνολικά 32 δισεκατομμυρίων ευρώ που προβλέπονται για την ελληνική οικονομία. Οι στόχοι αυτοί μάλιστα είναι και ποσοτικοποιημένοι και πάνω από το 60% των κονδυλίων θα πάνε υποχρεωτικά για τις πράσινες και ψηφιακές μπίζνες.

Ποιος δεν θυμάται τις σκληρές διαπραγματεύσεις που προηγήθηκαν μεταξύ βορείων και νοτίων και τη συμβιβαστική λύση, στην οποία κατέληξαν, ένας συμβιβασμός όχι ανάμεσα σε λαούς –αυτοί θα είναι τα θύματα της ληστείας-, αλλά ανάμεσα στις αστικές τάξεις των κρατών της Ευρώπης. Ο μεταξύ τους τσακωμός αφορούσε για το ποιοι όμιλοι και ποια λόμπι θα καρπωθούν τα χρηματοδοτικά πακέτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κανένα από αυτά τα στρατόπεδα κρατών δεν νοιάζεται για τα συμφέροντα των λαών ούτε καν των δικών τους λαών. Όσοι λοιπόν είχαν κι έχουν κάνει σημαία τους τη συμμαχία των χωρών του Νότου, όπως ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζει να το λέει, διαψεύδονται και είναι πολλαπλά εκτεθειμένοι.

Ένα δείγμα μέχρι τώρα, μόνο για το 2021, από τα προαπαιτούμενα για την εκταμίευση των χρημάτων είναι:

Το εργασιακό τερατούργημα για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας και τον έλεγχο του συνδικαλιστικού κινήματος από το

κράτος και την εργοδοσία, που έχει ήδη ολοκληρωθεί με το ΣΥΡΙΖΑ να ψηφίζει τα μισά άρθρα του νομοσχεδίου βάζοντας δηλαδή καλή πλάτη.

Το νέο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης, το νομοσχέδιο που είναι σε εξέλιξη και συζήτηση στη Βουλή, πάλι εν μέσω θερινής ραστώνης, που αποτελεί βέλτιστη ευρωπαϊκή πρακτική κεφαλαιοποιητικού χαρακτήρα τζογάροντας τα χρήματα των ασφαλισμένων.

Το εκπαιδευτικό τερατούργημα, που μόλις προχθές ψηφίστηκε από τη Βουλή μέσα στο καλοκαίρι, με κλειστά τα σχολεία, για να μην αντιδράσουν μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί.

Βέβαια, μακρά είναι η λίστα των αντιλαϊκών μέτρων που προβλέπει το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κυβέρνησης, το οποίο βασίστηκε στο σχέδιο Πισσαρίδη, μέτρα τα οποία αποτελούν προϋπόθεση για τις εκταμιεύσεις:

Μεταρρύθμιση στην αγορά εργασίας δηλαδή μέτρα για πάμφθηνο εργατικό δυναμικό στους επιχειρηματικούς ομίλους με προγράμματα κατάρτισης.

Μεταρρύθμιση στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας.

Νέες φοροαπαλλαγές και προνόμια για τους επιχειρηματικούς ομίλους με εγγυημένη κερδοφορία, φορολογικές υπεραποσβέσεις των επενδύσεων, ειδικές ενισχύσεις για την προσέλκυση εμβληματικών επενδύσεων.

Όμως, στο ερώτημα τι έχει να προσδοκά ο λαός, εδώ δεν απαντάει κανένας ή μάλλον προσπαθεί να επενδύσει με ένα φιλολαϊκό προφίλ τη σύμβαση αυτή. Ένα είναι το σίγουρο, ότι ο λαός δεν έχει να περιμένει τίποτα από αυτό το σχέδιο. Γιατί αυτό το σχέδιο προβλέπει τα πράσινα χαράτσια, πανάκριβο ρεύμα από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που θα μεγαλώσει κι άλλο την ενεργειακή φτώχεια, με τα απλησίαστα πράσινα προϊόντα –από αυτοκίνητα μέχρι σπίτια-, ένα ψηφιακό αστικό κράτος ακόμα πιο αποτελεσματικό στο να υλοποιεί τάχιστα την αντιλαϊκή πολιτική, να πετσοκόβει δαπάνες, να μαζεύει μέχρι και την τελευταία πεντάρα από επαγγελματίες και λαϊκά νοικοκυριά, να ανοίγουν δρόμους για το κεφάλαιο υπονομεύοντας και άλλο τις λαϊκές ανάγκες.

Αυτό το σχέδιο προβλέπει νέα βάρη σε μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους, την ίδια στιγμή που για μικρούς επαγγελματίες και εργαζόμενους τα χρέη της περιόδου της πανδημίας μετατίθενται στο ακέραιο για αργότερα, ώστε να απολαμβάνουν και νέες φοροαπαλλαγές και προνόμια οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι.

Επίσης, προβλέπει νέες θηλιές πλειστηριασμών και εκβιασμούς, για να βγάλουν από τη μύγα ξύγκι, προκειμένου το τραπεζικό σύστημα να εξυγιανθεί και να απαλλαγεί από τα κόκκινα δάνεια που συσσώρευσαν οι προηγούμενοι γύροι της καπιταλιστικής ανάπτυξης και με αυτόν τον τρόπο να τροφοδοτηθούν με νέο φρέσκο χρήμα και δάνεια οι επιχειρηματικοί όμιλοι.

Τα δε ευχολόγια για τη δημιουργία μόνιμων και ποιοτικών θέσεων απασχόλησης προφανώς αποτελούν ένα κακόγουστο αστείο. Οι προβλέψεις για εκατόν ογδόντα χιλιάδες έως διακόσιες χιλιάδες θέσεις εργασίας σε βάθος εξαετίας με το πρόγραμμα επενδύσεων των 60 δισεκατομμυρίων, δηλαδή μία μόλις θέση εργασίας για κάθε 300.000 ευρώ επενδύσεων, είναι τουλάχιστον κοροϊδία αλλά και επισφαλής συν τοις άλλοις, αφού μεγάλο μέρος των κεφαλαίων αφορά την αγορά πανάκριβου εξοπλισμού, όπως αυτών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Και βέβαια όποιες θέσεις εργασίας δημιουργηθούν, δεν θα καλύψουν παρά μικρό κομμάτι της ανεργίας που η νέα κρίση θα αυξήσει περαιτέρω την επόμενη μέρα.

Ακόμα κι έτσι και παρά τον πακτωλό δισεκατομμυρίων με τις κάθε είδους ενισχύσεις, θα πρόκειται κατά βάση για προσωρινές θέσεις ευέλικτης απασχόλησης μέχρι την αποπεράτωση της επένδυσης και ιδιαίτερα σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας, καινοτομίας και ούτω καθεξής.

Σε κάθε περίπτωση, η ανάπτυξη και κερδοφορία του κεφαλαίου απαιτούν φθηνή εργατική δύναμη. Γι' αυτό άλλωστε ο σχεδιασμός της επόμενης μέρας όχι απλά δεν ακυρώνει τα μνημόνια και τις μνημονιακές δεσμεύσεις της Νέας Δημοκρατίας, του ΣΥΡΙΖΑ, του Κινήματος Αλλαγής, αλλά θα συνεχίζει στην ίδια πορεία καθηλώνοντας τους μισθούς, καταργώντας συλλογικές συμβάσεις εργασίας, γενικεύοντας τις ελαστικές μορφές απασχόλησης, ολοκληρώνοντας το έγκλημα σε βάρος της κοινωνικής ασφάλισης.

Γι' αυτό άλλωστε πάνω πάνω στη λίστα του κυβερνητικού σχεδίου βρίσκεται η εξασφάλιση ακόμα πιο φτηνού και ευέλικτου εργατικού δυναμικού χωρίς δικαιώματα στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Απ' όπου και να το πιάσει λοιπόν κανείς, ο μόνιμος στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της άρχουσας τάξης και όλων των αστικών κομμάτων για ανάκαμψη των κερδών βρίσκεται στον αντίποδα των σύγχρονων κοινωνικών λαϊκών αναγκών. Με την οργανωμένη δράση του ο λαός μπορεί να βάλει στο προσκήνιο το πραγματικό ερώτημα «ανάπτυξη για ποιον;» και να δώσει απάντηση με βάση τις δικές του προτεραιότητες, την πάλη για ένα δρόμο ανάπτυξης που στο επίκεντρο θα έχει τις δικές του ανάγκες και όχι τα κέρδη των λίγων.

Καμμία προσδοκία δεν μπορεί να έχει ο λαός από αυτό το σχέδιο, το σχέδιο δηλαδή του κεφαλαίου. Το υποτιθέμενο νέο παραγωγικό μοντέλο, που θα είναι ανταγωνιστικό και εξωστρεφές, είναι το μοντέλο που υπηρέτησαν όλες οι κυβερνήσεις τα προηγούμενα χρόνια. Τα πήλινα πόδια αυτού του μοντέλου έσπασαν την περίοδο της πανδημίας. Επιβεβαιώθηκε ότι όχι μόνο δεν απαλλάσσουν την καπιταλιστική οικονομία από τις αντιφάσεις που βρίσκονται στο DNA της, όχι μόνο δεν οδηγούν σε διατηρήσιμη ανάπτυξη, αλλά εντείνουν τα αδιέξοδά της, οδηγούν ολοταχώς σε νέες, πιο βαθιές καπιταλιστικές κρίσεις που φορτώνονται μέσα στον ίδιο το λαό.

Το κυριότερο: Δεν μπορούν ποτέ και πουθενά να μεταμορφώσουν την οικονομία, την καπιταλιστική οικονομία σε δίκαιη και για όλους, όπως ισχυρίζονται η Κυβέρνηση και τα υπόλοιπα κόμματα.

Να, γιατί οι εργαζόμενοι χρειάζεται να βρεθούν σε θέση μάχης, να αποκρούσουν, να συγκρουστούν με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε να μην πληρώσουν ξανά τα σπασμένα της νέας κρίσης.

Ήδη με πρόσχημα την πανδημία η εμπειρία του πώς η Κυβέρνηση την αξιοποίησε προσχηματικά, με μπαράζ πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, δεκάδες νομοσχέδια, έκτακτες κοινές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους έχει οδηγήσει χιλιάδες εργαζόμενους στον τουρισμό-επισιτισμό, στα εργοστάσια, στις κατασκευές και στο εμπόριο στην ανεργία και στην εκ περιτροπής εργασία, στην κατάργηση των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων, σε επιδόματα ψίχουλα, στον περιορισμό των συνδικαλιστικών ελευθεριών και διαδηλώσεων.

Όλοι αυτοί, λοιπόν, πρέπει άμεσα να βρεθούν σε θέση μάχης. Δεν υπάρχουν περιθώρια για άλλες αυταπάτες. Δεν πρέπει να εγκλωβιστούν για μια ακόμη φορά στην αναμονή της σωτηρίας από τα δισεκατομμύρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε στην επιλογή του ικανότερου διαχειριστή για την αξιοποίησή τους ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και στον ΣΥΡΙΖΑ. Μπορούν και πρέπει να σημαδέψουν τον πραγματικό αντίπαλό τους, δηλαδή την άρχουσα τάξη, να συγκρουστούν με την Ευρωπαϊκή Ένωση, με το κεφάλαιο.

Το ΚΚΕ τούς καλεί να ακουμπήσουν τις ελπίδες τους στην εργατική λαϊκή πάλη και αντεπίθεση για να αποκρούσουν αυτά τα νέα μέτρα, έτσι ώστε να μην πληρώσουν ξανά τα σπασμένα της νέας καπιταλιστικής κρίσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Συντυχάκη.

Τον λόγο τώρα έχει, αφού τακτοποιηθεί το Βήμα, ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε από το ότι το πρώτο που αναφέραμε στη συζήτηση για το «Ελλάδα 2.0» ήταν πως θα πρέπει να δούμε τα κεφάλαια του Ταμείου Ανασυγκρότησης σε συνδυασμό με αυτά του επομένου ΕΣΠΑ, κατά δεύτερο λόγο με την Κοινή Αγροτική Πολιτική, αφού και εκεί περιλαμβάνονται επενδυτικές δράσεις.

Προφανώς, οφείλουμε να δούμε όλα αυτά τα κεφάλαια μαζί,

αφού διαφορετικά δεν θα καταφέρουμε τίποτα. Αντίθετα, θα ξοδέψουμε περισσότερα χρήματα και θα χρεωθούμε ακόμη πιο πολύ, ενώ θα ωφεληθούν μόνο οι γνωστοί επιτήδειοι, η εγχώρια κρατικοδίαιτη ελίτ και ειδικά οι εθνικοί εργολάβοι που έχουν επεκτείνει πλέον τις δραστηριότητές τους στα ενεργειακά «πράσινα» έργα.

Στη μία και μοναδική τώρα επιτροπή για τις δύο συμβάσεις του Ταμείου Ανασυγκρότησης αναφέραμε πως η έναρξη ισχύος ορίζεται από την υπογραφή της σύμβασης και μετά την ειδοποίηση της Κομισιόν ότι έχουν συμπληρωθεί οι νομικές διαδικασίες του κράτους-μέλους, οπότε, πως αυτός είναι προφανώς ο λόγος της επείγουσας διαδικασίας -της πραγματικά παράδοξης επείγουσας διαδικασίας- πριν το κλείσιμο της Βουλής. Ενδεχομένως, βέβαια, επιπλέον καλύτερα, επειδή έχει υποσχεθεί η Κυβέρνηση χρήματα σε κάποιους, όπως για παράδειγμα στην «TERNA» για τον σκανδαλώδη Ε65.

Θυμίζουμε εδώ πως η σύμβαση για τα 490 εκατομμύρια ευρώ του βορείου τμήματος ψηφίστηκε ήδη από τη Βουλή, ενώ περιλαμβάνεται στα εγκεκριμένα έργα ύψους 1,4 δισεκατομμυρίου ευρώ από τα κεφάλαια της προκαταβολής του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Φαίνεται, λοιπόν, πως η ιστορία επαναλαμβάνεται με κριτήριο το ότι από τα 20,4 δισεκατομμύρια ευρώ του ΕΣΠΑ 2007-2013 οδηγήθηκαν στις κατασκευές τα 12,9 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ από αυτά τα 9,5 δισεκατομμύρια ευρώ στους τρεις μεγάλους εθνικούς εργολάβους εκείνης της εποχής.

Εν προκειμένω, ο Υφυπουργός, ο κ. Σκυλακάκης, μας επιβεβαίωσε στην ουσία, λέγοντας πως μέσα σε μία εβδομάδα από την αποστολή του σχεδίου την περασμένη Δευτέρα ανταλλάχθηκαν όλες οι παρατηρήσεις, υπεγράφη από την Κυβέρνηση η σύμβαση και με μεγάλη προσπάθεια μπόρεσε να πάρει και την υπογραφή των επιτρόπων. Προφανώς, λοιπόν, ο ίδιος δεν είχε καν τον χρόνο να διαβάσει τις δύο συμβάσεις με τα ογκώδη παραρτήματά τους, θυμίζοντάς μας τον κ. Χρυσοχοΐδη την εποχή των μνημονίων, όπως άλλωστε διαπιστώσαμε κατά τη συζήτηση όπου δεν γνώριζε καν την ύπαρξη του επιτοκίου υπερημερίας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Βιλιάρδε, παρακαλώ να αποσύρετε αυτό που είπατε, γιατί είναι παντελώς λάθος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Δεν είναι λάθος, κύριε Σκυλακάκη, σας ρώτησα και δεν ξέρατε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Δεν έχετε ιδέα τι έχω διαβάσει και τι δεν έχω διαβάσει!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Εντάξει, δεν είναι κάτι ιδιαίτερο.

Το διαπιστώσαμε, επίσης, από την απάντησή του στις ερωτήσεις που του δώσαμε, όπου ξεκίνησε -θα το πω ακριβώς- λέγοντας πως θα μας δώσει μία διευκρίνιση που θα καλύπτει το σύνολό τους. Η διευκρίνισή του δε ήταν η εξής, τα λόγια σας ακριβώς: «Αυτές οι συμβάσεις δεν αφορούν μία χώρα, αφορούν όλες τις χώρες που έχουν σχέδιο ανάκαμψης, ενώ εδράζονται σε έναν κανονισμό και στις συνήθεις πρακτικές χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δεν είναι μία σύμβαση που αφορά ειδικά την Ελλάδα. Συνεπώς, δεν υπάρχει συζήτηση για το ποιο είναι το επιτόκιο. Όλα αυτά προβλέπονται και είναι κοινά για όλους. Είναι μάλλον περιττό να κάνουμε τη συζήτηση σαν να επρόκειτο για μία σύμβαση ειδικά για την Ελλάδα». Αυτά είπατε ακριβώς.

Εύλογα, λοιπόν, εκφράσαμε την απορία μας σχετικά με το γιατί κατατέθηκαν προς συζήτηση οι συμβάσεις, εάν πράγματι δεν μπορούμε να αλλάξουμε απολύτως τίποτα, παρά το ότι έχουν αρκετά προβλήματα, πολλά από τα οποία παραθέσαμε και έμειναν αναπάντητα.

Από την άλλη πλευρά, μπορεί, αλήθεια, να μας διαβεβαιώσει ο Υφυπουργός πως αυτές οι συμβάσεις παρουσιάστηκαν έτσι ακριβώς στη Γερμανία, με συνοπτικές διαδικασίες δηλαδή, καθώς επίσης με τις προϋποθέσεις που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση ως προς την καταβολή των ποσών και με άγνωστο επιτόκιο;

Από την άλλη πλευρά, προφανώς δεν θα αιτηθεί την εκταμίευση των δανείων η Γερμανία, σε αντίθεση, βέβαια, με τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου που έχουν διαφορετικές δυνατότητες, διαφορετικές οικονομικές δυνατότητες και διαφορετική πολιτική ισχύ σε σχέση με τη χρεοκοπημένη Ελλάδα.

Ενδιαφέρον είχε πάντως η απάντηση του Υφυπουργού στα ερωτήματα του κ. Καστανίδη, σύμφωνα με τον οποίο το Συμβούλιο ανέφερε πως το πρόγραμμα για τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης εντάσσεται στο σύστημα της ενισχυμένης εποπτείας της χώρας μας και των θεσμών, στο Μνημόνιο νούμερο 4 δηλαδή και στην τρόικα με τη νέα τους ονομασία.

Κατά τον Υφυπουργό, όμως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβεβαίωσε ρητά την Κυβέρνηση πως δεν θα υπάρχει καμμία ανάμειξη των θεσμών στα θέματα του Ταμείου Ανάκαμψης, οπότε το Συμβούλιο κάνει προφανώς λάθος. Δύσκολο, βέβαια, να το πιστέψουμε, εκτός εάν ο Υφυπουργός έχει πράγματι μία έγγραφη δέσμευση της Κομισιόν, η οποία θα επιβεβαιώνει επιπλέον πως δεν θα ζητηθούν καθόλου ανταλλάγματα, όπως είναι τα διάφορα μέτρα λιτότητας που μας επιβάλλονται τα τελευταία έντεκα χρόνια.

Εκτός αυτού, θα θέλαμε να τον ρωτήσουμε εάν είναι υποχρεωτική η ψήφιση και των δύο συμβάσεων μαζί άμεσα ή έμμεσα, της πρώτης των επιδοτήσεων και της δεύτερης των δανείων, ειδικά όσον αφορά την Ελλάδα, εάν μπορεί δηλαδή η Ελλάδα να πάρει μόνο τις επιδοτήσεις και όχι τα δάνεια, θυμίζοντάς του, θυμίζοντας στον κ. Σκυλακάκη, πως ο Πρωθυπουργός στο παρελθόν είχε δηλώσει -εάν δεν κάνουμε λάθος- ότι θα προσπαθήσει να μην κάνει χρήση των δανείων. Δεν ισχύει πλέον αυτή η δήλωση;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Δεν ισχύει αυτό. Δεν το έχει πει ποτέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ό,τι πείτε.

Η επόμενη ερώτησή μας αφορά το άρθρο 10 της Δανειακής Σύμβασης, στο οποίο αναγράφεται πως τα χρέη από την παρούσα μπορούν να εξασφαλιστούν με κάθε βάρος επί των περιουσιακών στοιχείων ή εσόδων της χώρας μας, δηλαδή πως απαιτούνται εγγυήσεις και δεσμεύσεις. Ισχύει; Εάν ναι, τότε ποιες εγγυήσεις θα δοθούν και τι δεσμεύσεις θα αναλάβουμε; Δεν πρέπει να το γνωρίζουν οι Έλληνες εάν ερμηνεύσαμε σωστά το άρθρο 10;

Συνεχίζοντας, το συνολικό ποσό που θα εισπράξουμε από το Ταμείο Ανασυγκρότησης αναμένεται ότι θα φτάσει στα 30,4 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 17,7 δισεκατομμύρια επιδοτήσεις και τα 12,7 δισεκατομμύρια δάνεια, σύμφωνα με τα τελικά ποσά της παρούσας σύμβασης.

Σε σχέση με τη μόχλευση από τον ιδιωτικό τομέα που η Κυβέρνηση υπολογίζει στα 27 δισεκατομμύρια ευρώ, έτσι ώστε το τελικό ποσό να φτάσει στα 57 δισεκατομμύρια, αναφέραμε ότι έχουμε πολύ μεγάλες επιφυλάξεις, που έγιναν ακόμα μεγαλύτερες όταν ο Υφυπουργός είπε στην επιτροπή ότι θα είναι η υψηλότερη μόχλευση επενδυτικών πόρων σε ολόκληρη την ιστορία της χώρας. Ακόμα περισσότερο τόνισε ότι ποτέ άλλοτε δεν έχει επιτευχθεί μόχλευση 1 προς 2 σ' ένα τέτοιο πρόγραμμα, ποτέ των ποτών δε συνολική μόχλευση με ευρωπαϊκούς πόρους τέτοιου μεγέθους και σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτά ακριβώς ήταν τα λόγια του.

Αλήθεια, είναι δυνατό να πιστέψει κάποιος, όσο ανόητος κι αν είναι, ότι μια Κυβέρνηση που σπατάλησε 41 δισεκατομμύρια ευρώ με δανεικά για καταναλωτικούς κυρίως σκοπούς, που αύξησε τα ελλείμματα του προϋπολογισμού πάνω από 30 δισεκατομμύρια σε δύο μόλις χρόνια, που εκτόξευσε στα ύψη τα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ξανά, που αύξησε ανάλογα το δημόσιο και το κόκκινο ιδιωτικό χρέος, μπορεί να πετύχει τέτοια θαύματα; Προφανώς όχι, εκτός αν επιδοτείται αδρά από την Κυβέρνηση, όπως ορισμένα μέσα μαζικής ενημέρωσης, με δανεικά βέβαια χρήματα που θα πληρώσουμε όλοι εμείς.

Ο δεύτερος λόγος της κατεπείγουσας διαδικασίας μάς έγινε κατανοητός όταν διαπιστώσαμε πόσα προβλήματα εμπεριέχουν

οι συμβάσεις, ιδιαίτερα η δανειακή, δηλαδή το ότι Κυβέρνηση και τρόικα προσπαθούν να αποφύγουν τη συζήτηση, όπως συνέβη με τα μνημόνια, επειδή τοποθετούνται απαράδεκτοι όροι.

Από την άλλη πλευρά, ο Υφυπουργός δεν είπε καν ότι ένα μέρος των επιδοτήσεων θα επιστραφεί πίσω, αφού πρόκειται για χρήματα που θα δανειστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και θα τα επιστρέψει, αν δεν κάνουμε λάθος, μετά το 2027 μέσω της αύξησης των εισφορών των κρατών-μελών. Επομένως, δεν πρόκειται στην ουσία για 17,7 δισεκατομμύρια, αλλά για πολύ λιγότερα σε τελική ανάλυση, ενώ σε μεγάλο βαθμό θα διασπαθιστούν από την εγχώρια ολιγαρχία. Εκτός αυτού, ένα σημαντικό μέρος τους θα επιστρέψει στις χώρες του ευρωπαϊκού κέντρου, από τις οποίες θα αυξηθούν οι εισαγωγές «πράσινων» και ψηφιακών τεχνολογιών που επιβάλλονται από το πρόγραμμα το οποίο συνοδεύει τη σύμβαση. Επομένως, η ωφέλεια για τους απλούς πολίτες από την επιδότηση θα είναι από μηδαμινή έως ανύπαρκτη, οπότε στην ουσία δεν έχει κανένα νόημα.

Σε ορισμένα άρθρα της πρώτης σύμβασης, της επιδότησης, μας έκανε εντύπωση το άρθρο 11, στο οποίο αναφέρεται ότι το 70% παρέχεται με κριτήριο κάποιες παραμέτρους και την εξίσωση του παραρτήματος 2.

Όσον αφορά το 30%, ξανά με μια πολύπλοκη φόρμουλα που αναλύεται στο παράρτημα 3, φόρμουλες που αξίζει να δει κανείς πόσο πολύπλοκες είναι και θα τις καταθέσουμε στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όπως είπαμε, το γεγονός αυτό και μόνο είναι αρκετό για να συμπεράνει κανείς πως αποτελεί μια σύμβαση ενός προβληματικού επενδυτικού τραπεζίτη και όχι μια πολιτική απόφαση, ενώ όποιος έχει εργαστεί σ' αυτό το αντικείμενο καταλαβαίνει αμέσως, όταν βλέπει τέτοιες πολύπλοκες φόρμουλες, ότι κάτι ύποπτο κρύβεται πίσω τους.

Είμαστε σχεδόν σίγουροι πάντως πως η Κυβέρνηση δύσκολα θα κατάλαβε και τις δύο αυτές φόρμουλες, εάν υποθέσουμε πως κάποιος τις διάβασε και προσπάθησε.

Στην ερώτησή μας εάν μπορούν πράγματι να εισπραχθούν τα 7,9 δισεκατομμύρια ευρώ φέτος, όπως είχε δηλώσει ο κ. Σκυλακάκης, ο ίδιος απάντησε πως η πρώτη δόση των περίπου 3,9 δισεκατομμυρίων μπορεί να έλθει έως το τέλος του χρόνου ή μπορεί και να μην έλθει ως το τέλος του χρόνου, αναιρώντας ουσιαστικά τις δηλώσεις του. Κατά τη σύμβαση πάντως τα 2.310.092.538 ευρώ της επιδότησης, δηλαδή το 13% του συνόλου, δίνεται ως προκαταβολή. Μπορεί, όμως, κατά το άρθρο 5 να χρειαστεί να επιστραφεί κάποιο μέρος τους μετά την επικαιροποίηση των ποσών του άρθρου 11 παράγραφος 2 του κανονισμού του Μηχανισμού Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Άρα τίποτα δεν είναι σίγουρο, ενώ δεν υπάρχει κάποια πρόβλεψη για τις ταμειακές συνέπειες σ' αυτήν την περίπτωση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, όπως συνήθως συμβαίνει.

Όσον αφορά το άρθρο 6, συμπεραίνεται με απλά λόγια ότι εάν δεν κάνουμε αυτά που θα μας επιβάλουν ή αν δεν επενδύσουμε εκεί που θέλουν για να εισάγουμε απ' αυτούς, δεν δίνονται χρήματα.

Στο άρθρο 13 αναφέρεται ότι μπορεί να επιβληθούν κυρώσεις, που όμως ο Υπουργός δεν μας απάντησε τι μπορεί να περιλαμβάνουν αυτές οι κυρώσεις.

Στο άρθρο 17 σημειώνεται πως η σύμβαση διέπεται από το δίκαιο του Λουξεμβούργου και υπάγεται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που μας κάνει πάρα πολύ επιφυλακτικούς.

Στη δανειακή σύμβαση η οποία καλύπτει τα δάνεια που συνοδεύουν το πακέτο ανάπτυξης, στο προοίμιο αναφέρεται πως είναι μεγίστου ύψους 12.727.538.920 ευρώ. Η προκαταβολή εδώ είναι ύψους 1,65 δισεκατομμυρίου περίπου, οπότε η Ελλάδα μπορεί να εισπράξει μαζί με τη μη επιστρεπτέα χορήγηση των 2,31 δισεκατομμυρίων συνολικά 3.964.672.598 ευρώ.

Περαιτέρω, το άρθρο 11 αποτελεί τη σημαντική διαφορά της συγκεκριμένης με την πρώτη σύμβαση. Αφορά το επιτόκιο υπερημερίας για το ακριβές ύψος του οποίου ρωτήσαμε τον Υπουργό και δυστυχώς δεν μας απάντησε, όπως προαναφέραμε.

Εν τούτοις, στο άρθρο 20 της πρώτης σύμβασης αναφέρεται επιτόκιο υπερημερίας για ανακτήσεις ποσών το 3,5%, οπότε ρωτήσαμε εάν είναι διαφορετικό με αυτό της υπερημερίας στα δάνεια, το οποίο υπολογίσαμε μεταξύ 3,5% και 5,5%, ίσως και πιο πολύ, αλλά δεν φαίνεται ακριβώς. Ούτε εδώ πήραμε απάντηση, αλλά μόνο στο ότι τα δάνεια θα παρέχονται με το επιτόκιο που θα δανείζεται η Κομισιόν από τις αγορές. Εν προκειμένω, παρακαλούμε τον Υπουργό να μας υποδείξει πού ακριβώς αναφέρεται στη συμφωνία και δεν το προσέξαμε, αφού πιστεύουμε μόνο όσα διαβάζουμε και όχι αυτά που λέγονται.

Τέλος, στο άρθρο 15 περιγράφονται οι περιπτώσεις αθέτησης όταν το κράτος-μέλος δεν πληροί τις προϋποθέσεις ή δεν καταβάλλει τις πληρωμές. Σε αυτήν την περίπτωση υπόκειται και σε τόκους υπερημερίας, σε πανωτόκια κατά κάποιον τρόπο. Αν είναι δυνατόν!

Κλείνοντας, όσον αφορά την πρώτη σύμβαση δεν θέλουμε να είμαστε εντελώς αρνητικοί, παρά το ότι διαφωνούμε απόλυτα με τη χρήση των κεφαλαίων, ενώ δεν βλέπουμε καμμία ωφέλεια για την Ελλάδα, η οποία ασφαλώς δεν πρόκειται να διασωθεί με μόλις 17,7 δισεκατομμύρια υπό συγκεκριμένες αυστηρές προϋποθέσεις, με δόσεις και που τελικά θα είναι πολύ λιγότερα. Το «μόλις» δεν σημαίνει πως υποτιμούμε το ποσό, αλλά το ότι σε σύγκριση με τα 41 δισεκατομμύρια που σπατάλησε η Κυβέρνηση με δανεικά, βυθίζοντας ταυτόχρονα την Ελλάδα σε ύφεση, είναι πολύ χαμηλότερο.

Όσον αφορά, όμως, τη δανειακή σύμβαση, είμαστε κάθετα εναντίον, ελπίζοντας να καταλαβαίνουν οι Έλληνες πως δεν έχει καμμία διαφορά από τα γνωστά τους αποικιοκρατικά μνημόνια, ενώ σε τελική ανάλυση θα αυξήσει το δημόσιο χρέος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Βιλιάρδο.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΜέΡΑ25 κ. Αρσένης.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Βουλεύτριες, Βουλευτές, Υπουργοί, συζητάμε σήμερα για το Ταμείο Ανάκαμψης. Στην πράξη συζητάμε για ένα ταμείο μεγάλης υποκρισίας, ένα εμπόριο ελπίδας, ότι τάχα αυτά τα χρήματα θα πάνε στην κοινωνία, ότι έρχονται χρήματα για την κοινωνία, για την αγορά. Την ίδια στιγμή που είναι στημένο αριστοτεχνικά όλο το Ταμείο Ανάκαμψης, προκειμένου ούτε ένα ευρώ να μην φτάσει στις γειτονιές, να μην φτάσει στις τοπικές αγορές, να μην φτάσει στις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τον κορωνοϊό.

Οι πολίτες θα παρακολουθούν το πάρτι των πλουτοκρατών περιμένοντας ότι έρχεται κάτι και γι' αυτούς, ότι υπάρχει κάτι που έρχεται και γι' αυτούς. Τελικά σε αυτούς τους πολίτες στέλνετε μόνο τον λογαριασμό. Με αυτά τα 12,7 δισεκατομμύρια κατ' ελάχιστον υψώνονται τα τείχη του χρέους σε αυτήν τη χώρα ακόμη περισσότερο, σ' αυτήν την υπερχρεωμένη χώρα, με το μη βιώσιμο χρέος. Αυξάνετε το χρέος κατά 12,7 δισεκατομμύρια. Και δεν είναι μόνο αυτά. Είναι 12,7 δισεκατομμύρια, που δεν αφορούν καθόλου τις επιχειρήσεις που χρειάζονται στήριξη, και άλλα 27 δισεκατομμύρια, σύνολο, δηλαδή, 40 δισεκατομμύρια, από την μόχλευση του ιδιωτικού τομέα. Για να δούμε λίγο τι είναι αυτά τα χρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Αρσένη, κάντε μισό λεπτό διακοπή, παρακαλώ.

Να ενημερώσω τους συναδέλφους ότι μετά τον κ. Αρσένη τον λόγο θα πάρει ο Υπουργός, ο κ. Σταϊκούρας. Το επισημαίνω για να το ξέρουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, οι εισηγητές και οι συνάδελφοι που θέλουν να ακούσουν την ομιλία του Υπουργού.

Συγγνώμη, κύριε Αρσένη, για τη διακοπή. Συνεχίστε, παρακαλώ.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Το επίσημο ποσό λοιπόν με το οποίο υψώνεται το τείχος του χρέους, η φυλακή του χρέους για τους Έλληνες πολίτες είναι 12,7 δισεκατομμύρια. Μιλάτε για άλλα 27 δισεκατομμύρια μόχλευσης από τον ιδιωτικό τομέα.

Να δούμε λίγο τι αφορούν αυτά τα 27 δισεκατομμύρια. Ένα μεγάλο κομμάτι τους είναι οι ΣΔΙΤ, οι συμπράξεις δημόσιου και

ιδιωτικού τομέα. Πού θα κάνετε ΣΔΙΤ; Στα αρδευτικά. Για να δούμε τι σημαίνει αυτό. Δανειζόμαστε χρήματα για να δώσουμε σε μια ιδιωτική επιχείρηση, σε έναν πλουτοκράτη για να είμαστε ειλικρινείς και θα πάρει να διαχειρίζεται κατ' αποκλειστικότητα τα φράγματα στον Θεσσαλικό Κάμπο; Και ποιο θα είναι το κόστος για τους πολίτες; Ποια θα είναι η αύξηση του κόστους για τους αγρότες; Πόσο δηλαδή αυξάνονται τα πάγια κόστη, πέραν των 12,7 δισεκατομμυρίων που επίσημα δανειζόμαστε; Πόσο μεγάλος θα είναι ο λογαριασμός για τους πολίτες;

Πώς όμως αποκλείεται τους μικρούς και μεσαίους από το Ταμείο Ανάκαμψης; Με έναν πάρα πολύ απλό τρόπο: Απευθύνεστε σε υπερχρεωμένες αυτήν τη στιγμή επιχειρήσεις, στο όριο της χρεοκοπίας, και τι ζητάτε προκειμένου να ωφεληθούν από το ταμείο αυτό για την ανάκαμψή τους; Να έχουν ίδια κεφάλαια. Πρέπει να έχουν περίσσεια κεφαλαίων, ώστε να μπορούν να δώσουν το 20% της συνολικής επένδυσης που θα χρηματοδοτηθεί από δικά τους κεφάλαια. Πρέπει επίσης να έχουν 30% δανεισμό, θα πρέπει να μπορούν δηλαδή να δανειστούν από τράπεζα. Ποιες επιχειρήσεις σήμερα μπορούν να δανειστούν από τράπεζα; Ας ρωτήσουμε τις ίδιες τις τράπεζες. Τι μας λένε οι τέσσερις συστημικές τράπεζες; Ότι οχτακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων, η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό και θα αποκλειστούν από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Οπότε για ποιους γίνεται ο δανεισμός, η αύξηση του χρέους μας κατά 12,7 δισεκατομμύρια και η συνολική χρέωση των πολιτών κατά πολύ περισσότερο, πολλαπλάσιο από αυτό; Δεν γίνεται για τις επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη, δεν γίνεται για τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τον κορωνοϊό και τα lockdown σας. Αυτές αποκλείονται de facto.

Άρα τι αφορά η ανάκαμψη, αν δεν αφορά αυτές τις επιχειρήσεις; Αφορά τις γνωστές πέντε μεγάλες επιχειρηματικές οικογένειες και λίγες ακόμα επιχειρήσεις. Αφορά αυτό το πάρτι με τα συμφέροντα, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης. Μας φέρνετε εδώ στην πράξη το πέμπτο μνημόνιο. Το φέρνετε σε κομμάτια. Το χρηματοδοτικό σκέλος είναι τα δάνεια που ψηφίζονται σήμερα. Μας φέρατε στο μεσοπρόθεσμο τα αδιανόητα πρωτογενή πλεονάσματα του 3,7%. Φέρατε τις ρυθμίσεις στα εργασιακά, τον εργασιακό μεσαίωνα, τη διάλυση του ασφαλιστικού, όπου ακόμα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σάς έβαλε ερωτήματα με τη γιγάντωση του δημόσιου χρέους που προκαλείτε, ακριβώς για να ιδιωτικοποιηθεί το ασφαλιστικό σύστημα.

Μας φέρνετε, λοιπόν, το πέμπτο μνημόνιο σε τμήματα. Θα μας πείτε: Ναι αλλά, ξέρετε, απουσιάζει η εποπτεία, οι επισκέψεις της τρόικας. Καθόλου δεν απουσιάζουν. Υπάρχει η ενισχυμένη επιτήρηση, υπάρχουν οι εκθέσεις που ορίζουν κάθε φορά τι θα πρέπει να κάνει το επόμενο διάστημα η Κυβέρνηση, ποιες νομοθεσίες θα πρέπει να φέρει. Το πέμπτο μνημόνιο δυστυχώς είναι εδώ πέρα, απλά σε πιο ευγενικό πακετάρισμα για τους πολίτες, με περισσή υποκρισία, με πλάνη σκόπιμη και ένα εμπόριο ελπίδας ότι «μην ανησυχείτε, όλα είναι καλά», όταν αυτήν τη στιγμή παίζεται ένα παιχνίδι στις πλάτες των πολιτών που δεν έχει ξαναγίνει στην ιστορία της χώρας.

Υπάρχει, όμως, και ένα κομμάτι το οποίο είναι μη επιστρεπτέο. Είναι η πρώτη σύμβαση, δηλαδή οι επιχορηγήσεις. Θα πει κανείς: Μα για ποιον λόγο δεν στηρίζετε τις επιχορηγήσεις, ασχέτως αν είναι δεμένες με το δανεισμό; Το τι θα κάνετε εδώ πέρα το έχουμε δει στο «Ελλάδα 2.0». Η χρηματοδότηση θα κατευθυνθεί στους τέσσερις πυλώνες, δηλαδή πράσινη μετάβαση, ψηφιακή μετάβαση, απασχόληση δεξιότητες, κοινωνική συνοχή, ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας.

Η χρήση των παραπάνω όρων είναι ολοφάνερο από τον βίο και την πολιτεία σας ότι είναι εντελώς ψευδεπίγραφη. Ας πάρουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Διαβάζουμε ότι περιλαμβάνεται και η προώθηση στρατηγικών αστικών αναπλάσεων υψηλής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής αξίας. Αλήθεια, τι περιλαμβάνεται εδώ μέσα; Ζητήσαμε και δεσμεύτηκε ο κ. Σκυλακάκης ότι δεν περιλαμβάνεται το Ελληνικό. Εμείς είμαστε σίγουροι ότι εδώ μέσα θα μπει το Ελληνικό και θα το παρακολουθούμε στιγμή με στιγμή, όπως θα περιλάβετε τον Βοτανικό, όπως περιλαμβάνετε ήδη τον Ε65 με τα 500 εκατομμύρια ευρώ στον εργολάβο που θα έπρεπε να τα βάλει στην πράξη από την τσέπη του. Είτε το κομμάτι των επιχορηγήσεων, λοιπόν, είτε το κομμάτι του δανεισμού θα το ξεκοκαλίσουν οι πλουτοκράτες, οι πάτρωνες της «Μητσοτάκης Α.Ε».

Όμως οι πολίτες πρέπει να μάθουν και το ακόλουθο: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρεώνει τις χώρες να έχουν μια δημόσια αρχή παρακολούθησης του προγράμματος. Γι' αυτό, λοιπόν, ο κ. Μητσοτάκης, η Κυβέρνησή σας αποφάσισε και σύστησε κυβερνητική επιτροπή με επικεφαλής τον ίδιο τον κ. Μητσοτάκη, που θα παρακολουθεί την ένταξη επενδυτικών σχεδίων στο πρόγραμμα χρηματοδότησης και την πορεία υλοποίησης. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός θα μοιράσει την πίτα. Και αυτό για όσους έχουν αμφιβολίες ότι το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι κάτι άλλο από ένα πάρτι της ολιγαρχίας στην υγεία των πολιτών.

Θα ήθελα όμως να στραφώ και προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Προσπαθώ να καταλάβω ακούγοντας τις ομιλίες σας στην επιτροπή. Είδαμε τόσο τον εισηγητή εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ όσο και πολλούς Βουλευτές, να δίνουν μια μάχη σχεδόν σωματική, σχεδόν πιαστήκατε στα χέρια με τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

Πραγματικά η ένταση είχε φτάσει στο αποκορύφωμα. Για ποιο λόγο; Επειδή γίνεται μια απαράδεκτη διαδικασία να συζητηθεί το νομοσχέδιο σε μία συνεδρίαση επιτροπών και αμέσως μετά από δύο μέρες να έρθει σήμερα στην Ολομέλεια. Και μετά σας βλέπουμε να λέτε ότι επιφυλάσσεστε επί της ουσίας και σήμερα δεν έχετε πει ακόμα καν τι ψηφίζετε. Θα είναι «ναι», θα είναι «παρών»; Τι ακριβώς θα ψηφίσετε δεν μας το έχετε διευκρινίσει. Θέλω να καταλάβω αν ψηφίσετε «ναι» ή «παρών».

Θα ψηφίσετε δηλαδή και δεν θα πείτε όχι στο γεγονός -θα αναφερθώ στην εκλογική μου περιφέρεια, αλλά υπάρχουν πολλές περιοχές αντίστοιχες στην Ελλάδα- ότι στο Περιστέρι, στο Αιγάλεω, στο Ίλιον, στους Αγίους Αναργύρους και στο Καματερό, στην Αγία Βαρβάρα, στην Πετρούπολη, στο Χαϊδάρι, ούτε ένα ευρώ δεν θα φτάσει στις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τον κορωνοϊό; Δεν λέτε όχι σε αυτό; Δεν λέτε όχι στο ότι υψώνεται το τείχος της φυλακής του χρέους για τους πολίτες και όλα τα χρήματα θα πάνε στις μεγάλες επιχειρήσεις; Τι περιμένετε δηλαδή να συμβεί για να πείτε όχι; Δυστυχώς, αυτοί που παίρνετε αποφάσεις αυτή τη στιγμή στον ΣΥΡΙΖΑ παρασύρετε μαζί σας και ιστορικά στελέχη που έχουν δώσει αγώνες. Τους εγκλωβίζετε σε ένα κόμμα αυτή τη στιγμή που έχει αποφασίσει στρατηγικά τον ρόλο του καλού παιδιού με τους δανειστές. Είστε διατεθειμένοι να κάνετε οποιαδήποτε ρήξη, αρκεί να μην παρεξηγηθείτε ότι απειλείτε τους δανειστές με ρήξη, ότι αμφισβητείτε το βασικό οικοδόμημα των μνημονίων. Και αυτή είναι η πολιτική σας, η πολιτική που φέρνετε τη χώρα χωρίς καμμία ελπίδα.

Εμείς καλούμε τους πολίτες και τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ τα οποία συνειδητοποιούν την αδιέξοδη πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ αυτή τη στιγμή να διαφοροποιηθούν, να αλλάξουν στράτευση, να μην είναι στρατευμένοι με τα καλά παιδιά των μνημονίων και της τρόικας.

Αντίθετα, εμείς ως ΜέΡΑ25 καταψηφίζουμε καταφανώς και προφανώς αυτό το νομοσχέδιο, το ταμείο υποκρισίας, κύριε Υπουργέ, που υπόσχεστε, ενώ ξέρετε ότι δεν ισχύει, ότι τα χρήματα θα φτάσουν στις γειτονιές, στις τοπικές οικονομίες και δεν θα φτάσει ούτε ένα ευρώ στις τοπικές οικονομίες. Τα περνάτε όλα μέσα από τον τραπεζικό δανεισμό ως μη οφείλατε. Έχουμε παραδείγματα, ξέρουμε πώς το έκανε η Πορτογαλία. Εσείς, ως μη οφείλατε, θέλετε να τα περάσετε όλα από τις τράπεζες για να αποκλείσετε τις επιχειρήσεις που πραγματικά έχουν ανάγκη από ανάκαμψη, για να δανειστούμε όλοι μας. Ο λογαριασμός θα είναι στους πολίτες και τα χρήματα θα είναι στις επιχειρήσεις που κέρδισαν από την κρίση και από τα lockdown και τον κορωνοϊό. Σε αυτές που ήταν σε διαρκή ανάκαμψη μέσα στον κορωνοϊό, σ' αυτούς τα δίνετε.

Εμείς καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Αρσένη.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Οικονομικών κ. Σταϊκούρας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μου επιτρέψετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή η σημερινή συνεδρίαση είναι η τελευταία πριν από τη θερινή διακοπή των εργασιών της Βουλής να σας παραθέσω, να καταθέσω και να σας παρουσιάσω την τρέχουσα κατάσταση και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για τις οποίες σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η βέλτιστη αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων, η βέλτιστη αξιοποίηση του συνόλου των ευρωπαϊκών πόρων και εργαλείων τόσο του Ταμείου Ανάκαμψης όσο και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για το οποίο μίλησε με κολακευτικά λόγια -και τον συγχαίρω- ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Σήμερα συνεπώς θα σας μιλήσω για το βασικό ζητούμενο, γιατί άκουσα πολλά και διαφορετικά, μη εύστοχα όμως, σε ό,τι αφορά τη στρατηγική της Κυβέρνησης για την επίτευξη ισχυρής ανάκαμψης φέτος και βιώσιμης ανάπτυξης από το 2022 και μετά. Και όλα αυτά περιλαμβάνονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, το οποίο σταδιακά αλλά με γοργούς ρυθμούς ξεδιπλώνουμε, πέρα από παιχνίδια και πλάνες για τις οποίες σε κάθε ομιλία του αναφέρεται ο τελευταίος ομιλητής και εισηγητής από το ΜέΡΑ25, σταθερά πίσω από τη γραμμή της «δημιουργικής ασάφειας» που κατέστρεψε τη χώρα το 2015.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σχεδόν ενάμιση χρόνο μετά το ξέσπασμα της πρωτοφανούς παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης, κρίση η οποία εκδηλώθηκε σε μία περίοδο που η χώρα μας έκανε τα πρώτα βήματα σταθεροποίησης και ανάπτυξης ύστερα από μία πολυετή, εξαιρετικά δύσκολη και επίπονη προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής. Παρά τις ισχυρές αναταράξεις που προκάλεσε και συνεχίζει να προκαλεί η πανδημία, η ελληνική οικονομία επέδειξε αξιοσημείωτη αντοχή και δεν έχασε τη δυναμική της στα πεδία των μεταρρυθμίσεων, των διαρθρωτικών αλλαγών και των επενδύσεων. Καταφέραμε σχεδιάζοντας και υλοποιώντας τις κατάλληλες πολιτικές να περιορίσουμε όσο γίνεται περισσότερο τις επιπτώσεις της πανδημίας, να συνεχίσουμε με το βλέμμα και στην επόμενη μέρα την υλοποίηση του κυβερνητικού μας σχεδίου και να ενισχύσουμε την αξιοπιστία της χώρας.

Πλέον αποδεδειγμένα η ελληνική οικονομία ανακάμπτει ισχυρά το 2021. Μια σειρά πρόδρομων δεικτών της οικονομίας εμπνέουν ρεαλιστική αισιοδοξία για την επίτευξη αρχικά ισχυρής ανάκαμψης φέτος και στη συνέχεια υψηλής και διατηρήσιμης οικονομικής μεγέθυνσης στην μετά κορωνοϊό εποχή.

Και για να μην αερολογούμε, ας μιλήσουμε με στοιχεία.

Η ύφεση της οικονομίας συγκρατήθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα έναντι των αρχικών προβλέψεων τόσο για το 2020 όσο και για το πρώτο τρίμηνο του 2021, τουλάχιστον με βάση τα προσωρινά στοιχεία.

Η χώρα εμφάνισε την καλύτερη επίδοση στην Ευρωζώνη σε όρους συγκράτησης της ανεργίας μέσα στην υγειονομική κρίση.

Η βιομηχανική παραγωγή για έξι συνεχόμενους μήνες κινείται σταθερά ανοδικά.

Οι προσδοκίες στη μεταποίηση για τέσσερις συνεχόμενους μήνες ενισχύονται ξεπερνώντας το κατώφλι του 50. Ξέρει πολύ καλά ο κ. Χαρίτσης σε τι αναφέρομαι.

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος σκαρφάλωσε στα προ κορωνοϊού επίπεδα.

Οι ηλεκτρονικές συναλλαγές συστηματικά υπερβαίνουν αυτές των αντίστοιχων μηνών του 2019. Και θα μπορούσε κανείς εύκολα να μου πει: ναι, είναι η μετάβαση του πολίτη σε νέο τρόπο καταναλωτικών συνηθειών, αν τα ποσοστά αύξησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών ήταν σταθερά υψηλότερα μήνα-μήνα. Εδώ παρατηρούμε μια αυξητική πορεία και μες στους μήνες, απόδειξη ότι ενισχύεται και η κατανάλωση. Τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι τον Ιούλιο οι ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι 25,5% υψηλότερες από το 2019 όταν τον Απρίλιο ήταν περίπου 13% με 14%.

Οι ταξιδιωτικές αφίξεις είναι υπερδιπλάσιες έναντι αυτών του 2020. Με τη σημερινή κατάσταση οι πτήσεις εσωτερικού είναι μείον 24% από το 2019 και οι πτήσεις εξωτερικού μείον 41% από το 2019.

Οι ιδιωτικές καταθέσεις αυξάνονται. Το κόστος δανεισμού στις αγορές χρήματος είναι σταθερά αρνητικό και χθες, η χώρα μας για ακόμα μια φορά δανείστηκε με αρνητικό κόστος, με αρνητικό επιτόκιο στις αγορές χρήματος. Το κόστος δανεισμού στις αγορές κεφαλαίου είναι ιστορικά χαμηλό. Και μη βιαστεί κάποιος να μου πει ότι ναι, όλα οφείλονται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, γιατί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βοηθάει όλες τις χώρες, κυρίως του Νότου.

Η χώρα μας έχει καταφέρει να μειώσει το spread και μάλιστα, σε κάποιες χώρες, όπως είναι η Ιταλία, να γίνει και αρνητικό σε σχέση με όλες τις χώρες του Νότου. Αυτό είναι απόδειξη της αξιοπιστίας και της εμπιστοσύνης της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

Η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας διαρκώς αναβαθμίζεται και μέσα στην υγειονομική κρίση. Δύο συστημικές τράπεζες ολοκλήρωσαν επιτυχώς αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου. Η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε όλους τους διεθνείς δείκτες βελτιώνεται. Σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις συνεχίζουν να υλοποιούνται.

Ενδεικτικά μόνο τους τελευταίους δύο-τρεις μήνες υλοποιούμε το νέο πλαίσιο για την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους. Επεκτείνουμε το επιτυχημένο πρόγραμμα «ΗΡΑΚΛΗΣ» για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Άκουσα προηγουμένως από τον εισηγητή της Ελληνικής Λύσης να λέει ότι τα κόκκινα δάνεια αυξάνουν. Το αντίθετο συμβαίνει. Ολοκληρώσαμε την πρώτη φάση της μεταρρύθμισης του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού των αξιών των ακινήτων. Ολοκληρώσαμε τη μεταβίβαση της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.», θέτοντας σε τροχιά υλοποίησης το εμβληματικό έργο του Ελληνικού. Ολοκληρώσαμε επιτυχώς τις διαγωνιστικές διαδικασίες για τα ναυπηγεία Σκαραμαγκά.

Αυτά είναι τα δεδομένα. Αυτά είναι τα στοιχεία για τα οποία δεν έχω ακούσει κανείς να τοποθετείται. Όλα αυτά αποτελούν ισχυρές, βάσιμες ενδείξεις ότι η ελληνική οικονομία θα ανακάμψει εφέτος, ταχέως και ισχυρά.

Άκουσα τον εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και καλό συνάδελφο, τον κ. Χαρίτση, να λέει ότι είναι αυτονόητο ότι θα υπάρχει κάποια μεγέθυνση φέτος. Μα, όταν συζητούσαμε πριν από λίγους μήνες, εσείς οι ίδιοι, της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, υποστηρίζατε ότι η οικονομική μεγέθυνση θα είναι σχεδόν μηδενική φέτος, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα μόνο μια έκθεση, του ΟΟΣΑ, που είχε βγει πέρσι και η οποία αναθεωρήθηκε επί τα βελτίω για φέτος. Έχω καταθέσει στα Πρακτικά τις σχετικές τοποθετήσεις της κ. Αχτσιόγλου.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν είπα για φέτος. Είπα ότι μετά την κρίση θα υπάρξει μεγέθυνση. Δεν προσδιόρισα χρονικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Τώρα έρχεστε και λέτε ότι θα υπάρχει ένας ικανοποιητικός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης, ο οποίος θα ερχόταν ούτως η άλλως. Δεν είναι αυτή η πραγματικότητα.

Με τα σημερινά, συνεπώς, δεδομένα, η επίτευξη του στόχου για οικονομική μεγέθυνση 3,6% το 2021, είναι απολύτως εφικτή, ρεαλιστική και θα προσθέσω -με τα σημερινά δεδομένα, επαναλαμβάνω- ίσως και συντηρητική. Άλλωστε, όλες οι εκτιμήσεις των τελευταίων εβδομάδων από την Τράπεζα της Ελλάδος, το ΚΕΠΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΙΟΒΕ, τον ΟΟΣΑ, πιστωτικά ιδρύματα, οίκους αξιολόγησης είναι πολύ πιο αισιόδοξες αναφορικά με την ανάκαμψη της οικονομίας το τρέχον έτος. Είναι ανάκαμψη η οποία φαίνεται ότι θα ενισχυθεί από την ικανοποιητική πορεία του τουρισμού και την ενδεχόμενη επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, σε συνάρτηση βέβαια με τα εγχώρια και διεθνή οικονομικά δεδομένα, από τη σταδιακή αύξηση της δαπάνης των νοικοκυριών μετά τη συσσώρευση αποταμιεύσεων στη διάρκεια της πανδημίας και από την αύξηση των επενδύσεων μέσω της χρηματοδότησης τόσο από το ταμείο ανάκαμψης όσο και από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Εν τούτοις, ως Υπουργείο Οικονομικών, δεν σπεύδουμε να αναθεωρήσουμε τις προβλέψεις μας για το 2021. Αναμένουμε τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την πορεία της οικονομίας το πρώτο εξάμηνο του έτους, λαμβάνοντας υπ' όψιν την αβεβαιότητα στο υγειονομικό πεδίο και την υψηλή μεταβλητότητα στις εξωτερικές μακροοικονομικές εξελίξεις.

Άρα, νομίζω ότι σας απέδειξα μέσα από στοιχεία, μέσα από

την ίδια την πραγματικότητα γιατί οι στόχοι που έχουμε θέσει είναι απολύτως ρεαλιστικοί. Προσέξτε: Χρησιμοποίησα τον όρο «ανάκαμψη», όχι «ανάπτυξη». Ταυτόχρονα, όμως, αξιοποιήσαμε τον χρόνο μας, κινούμενοι πάνω σε ένα συνεκτικό σχέδιο για να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις και για βιώσιμη ανάπτυξη.

Εργαζόμαστε σκληρά και μεθοδικά, συνεχίζοντας και επεκτείνοντας την υλοποίηση αυτής της επιτυχημένης αποδεδειγμένα οικονομικής πολιτικής, με ισχυρό μεταρρυθμιστικό και αναπτυξιακό πρόσημο, εντασσόμενοι, κύριε συνάδελφε, στις αρχές και τις αξίες του κοινωνικού φιλελευθερισμού.

Αυτή η πολιτική, η αναπτυξιακή στρατηγική στην οποία αναφερθήκατε και είπατε ότι δεν υπάρχει στην Κυβέρνηση, εδράζεται σε επτά πυλώνες. Πρώτος πυλώνας είναι η συνέχιση της ενίσχυσης πληττόμενων νοικοκυριών και επιχειρήσεων και η σταδιακή μετάβαση σε μέτρα επανεκκίνησης της οικονομίας. Επανέρχεται η οικονομία στην κανονικότητα, αλλά δεν αφήνουμε χωρίς βοήθεια νοικοκυριά και επιχειρήσεις που πλήττονται. Εκτιμάται ότι 4 δισεκατομμύρια ευρώ θα εκταμιευθούν μέχρι το τέλος του έτους προς συγκεκριμένους κλάδους και επιχειρήσεις που πλήττονται από την υγειονομική κρίση.

Δεύτερος πυλώνας είναι η υλοποίηση μιας συνετής δημοσιονομικής πολιτικής στην κατεύθυνση της περαιτέρω μείωσης φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Ήδη κινούμαστε πάνω σε αυτούς τους άξονες. Ήδη οι πολίτες στα εκκαθαριστικά στην εφορία τους διαπιστώνουν όσοι πληρώνουν φόρους που μέχρι σήμερα είναι περίπου το 30% να έχουν πολύ μικρότερο ποσό να πληρώσουν και το μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας να μην πληρώνει καθόλου φόρους, περίπου 52% και το υπόλοιπο να έχει πιστωτικό.

Μειώσαμε φόρους στα φυσικά πρόσωπα, στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, κύριε συνάδελφε, από το 22% στο 9%. Μειώσαμε τη φορολογία στις επιχειρήσεις, για όλες τις επιχειρήσεις, μεγάλες, μεσαίες, μικρές. Μειώσαμε την προκαταβολή φόρου για όλες τις επιχειρήσεις, μεγάλες, μεσαίες, μικρές. Μειώσαμε την προκαταβολή φόρου για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, για όλα τα φυσικά πρόσωπα. Καταργήσαμε την εισφορά αλληλεγγύης για τα εισοδήματα που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Μειώσαμε τις ασφαλιστικές εισφορές, αυξάνοντας το διαθέσιμο εισόδημα των συμπολιτών μας της μεσαίας τάξης που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα. Άρα, αποδεδειγμένα κινούμαστε σε αυτό που προεκλογικά είχαμε υποσχεθεί.

Τρίτος πυλώνας είναι η διατήρηση ισχυρών ταμειακών αποθεμάτων μέσα από την υλοποίηση συνεπούς, έξυπνης και διορατικής εκδοτικής στρατηγικής. Ενδεικτικά, θα σας πω ότι σήμερα τα ταμειακά διαθέσιμα είναι περίπου όσα είχαμε και πριν την υγειονομική κρίση. Όσους πόρους αντλήσαμε τα δύο χρόνια, περίπου 41 δισεκατομμύρια ευρώ, τους ίδιους πόρους αξιοποιήσαμε για να βοηθήσουμε την κοινωνία.

Τέταρτος άξονας είναι η δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για ισχυρή πιστωτική επέκταση μέσα από ένα ισχυρό και υγιές τραπεζικό σύστημα. Μειώνουμε τον όγκο των κόκκινων δανείων, επεκτείνοντας το επιτυχημένο πρόγραμμα «ΗΡΑΚΛΗΣ». Ρυθμίζουμε οφειλές για να μειώσουμε το υψηλό συσσωρευμένο ιδιωτικό χρέος και αξιοποιούμε τα 12,7 δισεκατομμύρια ευρώ των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης για να ενισχύσουμε την πραγματική οικονομία μέσω του τραπεζικού συστήματος.

Πέμπτη προτεραιότητα είναι η συνέχιση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων, η προώθηση της αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας, η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που θα ενισχύσουν τη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Ελληνικό, αναμόρφωση του ΟΑΚΑ, αποκρατικοποίηση ή αξιοποίηση περιφερειακών λιμένων, μαρίνων, ο Σκαραμαγκάς, η «ΛΑΡΚΟ», η ΕΑΒ αποδεικνύουν ότι αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα. Δεν τα κρύβουμε κάτω από το χαλί.

Επόμενη πρωτοβουλία είναι η ενεργή και υπεύθυνη συμμετοχή της χώρας, όπως γίνεται τα τελευταία δύο χρόνια, στις πρωτοβουλίες για τη νέα ευρωπαϊκή οικονομική αρχιτεκτονική, μεταξύ άλλων και για την αναμόρφωση των όρων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Και τέλος έβδομη προτεραιότητα, έβδομος πυλώνας είναι η βέλτιστη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων, με αιχμή το Ταμείο Ανάκαμψης που συζητάμε σήμερα.

Βλέπετε, συνεπώς, ότι υπάρχει μια ολοκληρωμένη οικονομική στρατηγική με πυλώνες και πολιτικές που ήδη υλοποιούμε σε κάθε πυλώνα για να οδηγηθούμε στο τελικό αποτέλεσμα, που είναι τι; Βιώσιμη ανάπτυξη, αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος όλων των πολιτών, δημιουργία πολλών καλών θέσεων απασχόλησης και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Συνεπώς, σύμφωνα με τα στοιχεία, όχι της ελληνικής Κυβέρνησης, αλλά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το 2022, η ελληνική οικονομία θα αναπτυχθεί με ρυθμό 6%, όταν ο μέσος ευρωπαϊκός όρος θα είναι 4,5%. Αλλά μας αρκεί αυτό; Η απάντηση είναι όχι, γιατί αυτό σημαίνει ότι αυξάνει ο πλούτος της χώρας, πολύ θετικό, αλλά έχουμε και άλλον έναν στόχο. Να βελτιώσουμε την ποιότητα του πλούτου. Έχουμε πει ότι θα πετύχουμε τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας και πάλι σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όχι την ελληνική Κυβέρνηση. Οι επενδύσεις θα αυξηθούν κατά 15% το 2022, όταν ο μέσος ευρωπαϊκός όρος θα είναι 5% και οι εξαγωγές κατά 8%, όταν ο μέσος ευρωπαϊκός όρος θα είναι 0%, αποδεικνύοντας, συνεπώς, ότι φέτος θα έχουμε ισχυρή ανάκαμψη, βιώσιμη ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια, υψηλή και διατηρήσιμη, επιτυγχάνοντας και τον παραγωγικό μετασχηματισμό αυτής.

Σημαντικός κινητήριος μοχλός είναι η αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, πόροι που ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι περισσότεροι από κάθε άλλο ευρωπαϊκό κράτος-μέλος, χάρη στην επιτυχή διαπραγμάτευση του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και της Κυβέρνησής του. Πόροι που θα αξιοποιηθούν κατά τον βέλτιστο τρόπο μέσω της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Σχέδιο συνεκτικό, εξωστρεφές και ώριμο, όπως επισημαίνουν οι πάντες. Σχέδιο που εντός εισαγωγικών –αρκεί να σας πω αυτό και δεν χρειάζεται να σας πείσω με επιχειρήματα ως μέλος της Κυβέρνησης- «έχει αναγνωριστεί» ως ένα από τα καλύτερα, όπως τόνισε ο Πρόεδρος του Eurogroup, κ. Πασκάλ Ντόναχιου, πριν από μία εβδομάδα, κατά την επίσκεψή του στην Ελλάδα. «Κερδίζουμε την εμπιστοσύνη όλων στην Ελλάδα». Κερδίζουμε, όμως, την εμπιστοσύνη πρωτίστως της ελληνικής κοινωνίας, σε αυτήν άλλωστε λογοδοτούμε και αυτήν την εμπιστοσύνη διαρκώς αναζητούμε και μέχρι σήμερα έχουμε και θα έχουμε. Όχι τη δική σας, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί την αφετηρία για την ενεργοποίηση του σχεδίου μας. Συνιστά το επιστέγασμα της σκληρής και συστηματικής δουλειάς που κατέβαλε η Κυβέρνηση και ο συντονισμός υπό τον αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών το προηγούμενο έτος για την κατάρτιση και κατάθεση του σχεδίου «Ελλάδα 2.0».

Ειδικότερα, με το υπ' όψιν σχέδιο νόμου κυρώνονται και έχουν την ισχύ νόμου δύο κρίσιμες συμβάσεις. Διαγώνια θα τοποθετηθώ σε αυτές, ο αρμόδιος Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών θα κάνει πιο εκτεταμένη αναφορά.

Η πρώτη αφορά τη χρηματοδοτική συνεισφορά προς τη χώρα μας, μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη που αντιστοιχεί σε 17,8 δισεκατομμύρια ευρώ άμεσων επιδοτήσεων εκ των οποίων 13,5 δισεκατομμύρια ευρώ θα είναι διαθέσιμα για νομική δέσμευση μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2022 και επιπλέον προβλέπεται η δυνατότητα εκταμίευσης ποσού έως 13% της χρηματοδοτικής συνεισφοράς ως προχρηματοδότηση. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ επιδοτήσεων τα οποία άμεσα θα αποδοθούν.

Η δεύτερη σύμβαση αφορά την παροχή στήριξης με χρηματοδοτική διευκόλυνση, ύψους έως 12,7 δισεκατομμυρίων ευρώ σε δάνεια και με τη δανειακή σύμβαση παρέχεται επίσης η δυνατότητα εκταμίευσης πόρων με 13% προχρηματοδότηση, που αντιστοιχεί περίπου σε 1,7 δισεκατομμύριο δανειακή στήριξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης η Ευρώπη έδρασε συλλογικά και δυναμικά για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης. Κοινός στόχος μας είναι όχι μόνο να αναχαιτιστούν οι επιπτώσεις της πρωτόγνωρης παγκόσμιας υγειονομικής και οικονομικής περιπέτειας, αλλά και να δομηθεί ένα καλύτερο και βιώσιμο μέλλον. Ως έκφραση της βούλησης αυτής, οι προαναφερθέντες όροι τόσο της σύμβασης χρηματοδότησης

όσο και της δανειακής σύμβασης κρίνονται ως ιδιαίτερα ευνοϊκοί για την Ελλάδα. Εκτός από τη μη επιστρεπτέα χρηματοδότηση που θα λάβει η χώρα μας, θα χρηματοδοτηθεί επιπλέον με ιδιαίτερα χαμηλό κόστος δανεισμού, κάτι που είναι σήμερα εφικτό λόγω της κύρωσης της απόφασης για το νέο σύστημα των ίδιων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην οποία έγκαιρα προχώρησε και η Ελλάδα τον Μάρτιο του 2021.

Πριν από περίπου δύο εβδομάδες, στις 13 Ιουλίου –και αφού έλαβε τη θετική αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το «Ελλάδα 2.0» εγκρίθηκε από τους Υπουργούς Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μαζί με έντεκα ακόμη σχέδια κρατών-μελών. Σε μία περίοδο μόλις πέντε ετών η χώρα οφείλει να επιδιώξει και να διασφαλίσει –και θα το πράξει- τη μέγιστη δυνατή ωφέλεια από την εισροή του συνόλου των προβλεπόμενων επιδοτήσεων και την παροχή χαμηλότοκων δανείων.

Απαιτείται, επομένως, ένα πλαίσιο που θα επιφέρει τη μικρότερη δυνατή έκθεση σε δημοσιονομικούς ή άλλους κινδύνους και θα διασφαλίζει ότι οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από τους πόρους των συμβάσεων, θα αποφέρει ευρύτερα οφέλη για τη χώρα και για το σύνολο της κοινωνίας.

Η υψηλή ποιότητα του Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και οι σχετικοί μηχανισμοί διακυβέρνησης που έχουν συσταθεί για την υποστήριξή του διαμορφώνουν το πλαίσιο αυτό. Οι λόγοι είναι συγκεκριμένοι.

Πρώτον, το σχέδιο εδράζεται σε όρους οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής ανταποδοτικότητας και έχει καταρτιστεί για να καλύψει το μεγάλο κενό σε επενδύσεις, παραγωγικότητα, εθνικό προϊόν και απασχόληση. Το σχέδιο αφορά το σύνολο της κοινωνίας, καλύπτει το σύνολο της κοινωνίας μαζί και με τα άλλα συνδυαστικά προγράμματα τα οποία υπάρχουν με ευρωπαϊκούς πόρους και έχει πολλαπλές κοινωνικές πολιτικές.

Κύριε συνάδελφε, καταθέσατε κάποιους πίνακες για τα ζητήματα της φτώχειας και των ανισοτήτων. Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι υπάρχουν πολλές αναγνώσεις. Εγώ θα καταθέσω επίσης από την ΕΛΣΤΑΤ Ιούνιος 2021 τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για τον κίνδυνο φτώχειας.

Κατ' αρχάς, ένα θετικό στοιχείο για τη χώρα –και λέω συνολικά για τη χώρα, αφορά και εσάς και εμάς- είναι ότι το κατώφλι της φτώχειας σε ό,τι αφορά το απόλυτο ύψος των απολαβών ενός νοικοκυριού διαρκώς αυξάνεται. Ήταν τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια δώδεκα το 2015, έφθασε τα τέσσερις χιλιάδες εννιακόσια δεκαεπτά ευρώ το 2019 και τώρα είναι πέντε χιλιάδες διακόσια εξήντα έξι. Νομίζω ότι αυτό είναι μια συλλογική επιτυχία. Το κατώφλι φτώχειας συνεπώς έχει αυξηθεί και τον κίνδυνο της φτώχειας στην Ελλάδα το έχει το17,7% της κοινωνίας. Έχει πέσει σε σχέση με το 2016, το 2017 και το 2019 και το ίδιο ισχύει να το συγκρίνουμε και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Θα μου επιτρέψετε συνεπώς να καταθέσω και αυτούς τους πίνακες στα Πρακτικά, για να έχουμε μια ολιστική προσέγγιση του θέματος.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας, καταθέτει για τα Πρακτικά τους προαναφερθέντες πίνακες οι οποίοι βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεύτερον, το «Ελλάδα 2.0» έχει σχεδιαστεί για να λειτουργεί σε συνάφεια και συμπληρωματικά με το νέο εταιρικό σύμφωνο για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 τα τομεακά και περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματά του. Χθες η Ελλάδα –και ήταν μεγάλη επιτυχία, συλλογική επιτυχία- έγινε η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα της οποίας εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το τελικό σύμφωνο. Συνολικά, για κάθε ένα ευρώ που θα αποδίδουμε στην Ευρώπη, έχουμε τη δυνατότητα να λαμβάνουμε 4,6 ευρώ, όταν μέχρι σήμερα λαμβάναμε στην καλύτερη των περιπτώσεων 2,9 ευρώ.

Τρίτον, οι πόροι δεν πρόκειται να υποκαταστήσουν τακτικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού, ούτε να χρησιμοποιηθούν για δράσεις η υλοποίηση των οποίων προϋποθέτει δημόσιες δαπάνες που επεκτείνονται μετά τη λήξη της περιόδου χρηματοδότησης.

Τέταρτον, μέσω της διοχέτευσης των πρόσθετων κεφαλαίων που θα αντληθούν από τον δανεισμό σε στοχευμένες δράσεις και πολιτικές βιώσιμης ανάκαμψης θα αποφευχθούν περαιτέρω πιέσεις στον κρατικό προϋπολογισμό.

Πέμπτον, το «Ελλάδα 2.0» καταρτίστηκε με στόχο τη βέλτιστη και ταχύτερη δυνατή εκταμίευση και αξιοποίηση των πόρων. Λαμβάνοντας υπ' όψιν το απαιτητικό πλαίσιο διεξαγωγής των εκταμιεύσεων, η συνεκτικότητα στον σχεδιασμό των δράσεων του ελληνικού σχεδίου, η αρτιότητα της κοστολόγησής του και η ουσιαστική συμμετοχή των φορέων των Υπουργείων στον σχεδιασμό του συνιστούν εκείνα τα στοιχεία που θα επιτρέψουν τη γρήγορη και αποτελεσματική απορρόφηση των πόρων.

Έκτον και τελευταίο, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης στρατηγικής διακυβέρνησης που έχει επιδείξει η Κυβέρνηση μέχρι σήμερα, στο Υπουργείο Οικονομικών έχουν συσταθεί και λειτουργούν η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και απαραίτητη συνοδευτικοί διοικητικοί μηχανισμοί για τον αποτελεσματικό συντονισμό της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου και την έγκαιρη απορρόφηση και αξιοποίηση του συνόλου των πόρων από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας σήμερα καλείται να αδράξει όλες τις ευκαιρίες που ανοίγονται μπροστά της για να πετύχει την αναγκαία δυναμική επανεκκίνηση και την είσοδό της σε τροχιά ισχυρής, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Η Κυβέρνηση επέδειξε εγρήγορση στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και αποφασιστικότητα στην αξιοποίηση των ευκαιριών. Η Ελλάδα απέδειξε, η κοινωνία απέδειξε, οι πολίτες απέδειξαν ότι μπορούν να προχωρήσουν δυναμικά μπροστά. Σε συνεργασία με τους Ευρωπαίους εταίρους και έχοντας ανακτήσει την αξιοπιστία μας, συνεχίζουμε εργαζόμενοι σκληρά και μεθοδικά.

Με αυτοπεποίθηση και υπευθυνότητα χαράσσουμε το μέλλον, τον δρόμο προς το μέλλον μας, ένα μέλλον ευημερίας και δικαιοσύνης για όλους, κυρίως για τις επόμενες γενεές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον Υπουργό, τον κ. Σταϊκούρα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Βιλιάρδο, ακούστε κάτι. Δεν έχετε τον λόγο. Καθίστε να σας εξηγήσω. Έπρεπε να το έχετε μάθει τόσον καιρό. Ο μόνος ο οποίος θα μπορούσε και μπορεί να παρεμβαίνει για δίλεπτα είναι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Εσείς, ως ειδικός αγορητής, και οι εισηγητές μπορείτε κατά τη δευτερολογία σας να τοποθετηθείτε.

Τον λόγο τώρα έχει ο συνάδελφος Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Σταύρος Καλογιάννης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα δύο συμβάσεις, τη Σύμβαση Χρηματοδότησης και τη Δανειακή Σύμβαση μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Ελληνικής Δημοκρατίας, με τις οποίες ενεργοποιείται το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Με το Εθνικό Σχέδιο «Ελλάδα 2.0» επικυρώνεται μια απολύτως επιτυχημένη διαπραγμάτευση της Κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η χώρα μας θα ωφεληθεί ένα τεράστιο ποσό ύψους 30,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων ενισχύσεις 17,8 δισεκατομμυρίων και δάνεια εξαιρετικά χαμηλότοκα ύψους 12,7 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Ως ποσοστό του ΑΕΠ η Ελλάδα θα λάβει τα περισσότερα χρήματα από οποιοδήποτε άλλο κράτος-μέλος, που ανέρχονται στο 20% του ΑΕΠ. Αυτό μεταφράζεται σε ποσοστό 7% μόνιμη αύξηση του ΑΕΠ και περισσότερες από εκατόν ογδόντα χιλιάδες μόνιμες θέσεις εργασίας μέχρι το 2026.

Κλειδί για υψηλούς αναπτυξιακούς ρυθμούς και δημιουργία θέσεων εργασίας αποτελεί η προώθηση μεταρρυθμίσεων και ο μεγάλος όγκος ιδιωτικών επενδύσεων. Η Κυβέρνηση φιλοδοξεί να κινητοποιήσει επενδυτικούς πόρους συνολικού ύψους 60 δισεκατομμυρίων ευρώ και αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα.

Τι περιλαμβάνει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης; Το σχέδιο απο-

τελείται από τέσσερις πυλώνες: Πρώτος πυλώνας είναι η πράσινη μετάβαση, δεύτερος ο ψηφιακός μετασχηματισμός, τρίτος η απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή και τέταρτος ιδιωτικές επενδύσεις και θεσμικός μετασχηματισμός.

Μεταξύ των δεκαοκτώ αξόνων του υπάρχει συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα. Η αρχιτεκτονική του διασφαλίζει τη σύνδεση των αξόνων του με τους έξι πυλώνες που ορίζει ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 2021/241 για το Ταμείο Ανάκαμψης και είναι συνεπές με τις ειδικές συστάσεις στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου.

Ας δούμε επιγραμματικά τι περιλαμβάνουν οι πυλώνες, καταθέτοντας παράλληλα ορισμένες προτάσεις. Ως προς τον πρώτο πυλώνα, την πράσινη μετάβαση, οι επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις του σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, ανάπτυξη σε όλη τη χώρα δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, έργα ύδρευσης και διαχείρισης αστικών λυμάτων.

Εδώ ανοίγω μία παρένθεση, κύριε Υπουργέ. Σε ό,τι αφορά την προβλεπόμενη σύσταση ρυθμιστικής αρχής για τα ύδατα έχω ορισμένες επιφυλάξεις. Είχαμε συζητήσει το θέμα και προ ετών και είχαμε καταλήξει στη δημιουργία ειδικής γραμματείας υδάτων. Είναι ένα θέμα που επανέρχεται και μπορούμε να το ξαναδούμε και κλείνω την παρένθεση.

Επίσης, περιλαμβάνεται προστασία της βιοποικιλότητας, εφαρμογή πολεοδομικού σχεδιασμού με εκπόνηση τοπικών πολεοδομικών σχεδίων με παράλληλη διασφάλιση, όμως, της θεσμοθέτησής τους ώστε να είναι αποτελεσματικά, κύριε υπουργέ, προώθηση αστικών αναπλάσεων υψηλής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής αξίας.

Προτείνω, κύριοι Υπουργοί, να περιληφθεί σε αυτό τον πυλώνα η ανάπλαση του Στρατοπέδου Βελισσαρίου στα Ιωάννινα με μετατροπή του σε πάρκο πρασίνου και πολιτισμού, όπως προβλέπεται στο Ρυθμιστικό Σχέδιο Ιωαννίνων.

Για τον δεύτερο πυλώνα και τον ψηφιακό μετασχηματισμό οι επενδύσεις του σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δημιουργία πυκνού δικτύου οπτικών ινών, ανάπτυξη διαδρόμου δικτύου 5G στους αυτοκινητοδρόμους, ψηφιοποίηση αρχείων σε πολεοδομίες και κτηματολόγιο που είναι απολύτως απαραίτητα, αναβάθμιση της κεντρικής υποδομής και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, προώθηση των έξυπνων πόλεων. Και προφανώς εδώ πρέπει να χρησιμοποιήσουμε το BIM ως εργαλείο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

Στον τρίτο πυλώνα του σχεδίου για την απασχόληση και κοινωνική συνοχή περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας για δημιουργία θέσεων εργασίας, στρατηγική για την κατάρτιση με διαρκή αξιολόγηση των παρόχων, ενίσχυση της απόδοσης των πανεπιστημίων στην έρευνα και την καινοτομία, ψηφιακό μετασχηματισμό στα προγράμματα σπουδών, επενδύσεις προς ενίσχυση του συστήματος υγείας.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον τέταρτο πυλώνα για τις ιδιωτικές επενδύσεις, το σχέδιο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, εκσυγχρονισμό του δημοσίου, ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης, επιλεγμένα έργα υποδομής -χαιρετίσαμε την ένταξη του Ε65 και του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης στο Σχέδιο Ανάκαμψης ένα μεγάλο πρόγραμμα οδικής ασφάλειας- ηλεκτρονικά διόδια, επιτέλους -θυμίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ υποσχόταν λειτουργία ηλεκτρονικών διοδίων το 2018- ενίσχυση του πολιτισμού και του τουρισμού, ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων.

Σε αυτό το σημείο, κύριοι Υπουργοί, θέλω να επισημάνω ότι τα Γιάννενα έχουν απόλυτη ανάγκη από μία τεχνόπολη. Διαθέτουμε πολύ καλό πανεπιστήμιο, εταιρείες τεχνολογίας αιχμής, δύο μεγάλα νοσοκομεία. Η τεχνόπολη είναι αναγκαία. Την έχουμε προβλέψει στο Ρυθμιστικό Σχέδιο του 2009. Περιλαμβάνεται στο αναθεωρημένο Χωροταξικό Σχέδιο του 2018.

Πρέπει, συνεπώς να κινηθούν οι σχετικές διαδικασίες όπως προβλέπει ο ν.2545/1997, δηλαδή να οριοθετηθεί και οργανωθεί η προτεινόμενη περιοχή έτσι ώστε να μπορεί να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής εταιρειών υψηλής τεχνολογίας, κέντρων έρευνας και εκπαίδευσης. Πρέπει να δημιουργηθεί ο φορέας, μια ανώνυμη εταιρεία που θα αναλάβει το εγχείρημα, θα κινήσει τις σχετικές διαδικασίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχει σχεδιαστεί ώστε να λειτουργεί σε συνάφεια και συμπληρωματικά με το νέο ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και με το πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» για την τοπική αυτοδιοίκηση. Το μεγάλο στοίχημα είναι η έγκαιρη και ορθολογική αξιοποίηση των κονδυλίων του σχεδίου εντός μόλις μιας πενταετίας.

Επιπλέον, στο σχέδιο τίθενται, ορόσημα, στόχοι, δείκτες, χρονοδιαγράμματα για την παρακολούθηση και υλοποίησή του. Απαιτείται, συνεπώς, οργάνωση, ταχύτητα, συντονισμός.

Το εθνικό σχέδιο φιλοδοξεί να οδηγήσει τη χώρα σε νέα εποχή, σε ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης, εξωστρεφές, ανταγωνιστικό, πράσινο, λιγότερο γραφειοκρατικό, με αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Εμπιστευόμαστε την Κυβέρνηση και την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών που εκπόνησε το σχέδιο και πέτυχε την ταχύτατη έγκρισή του. Στηρίζω το έργο τους και εύχομαι ολόψυχα επίτευξη των στόχων.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Καλογιάννη για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τώρα θα δώσουμε τον λόγο στην κ. Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΜΑΡΙΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ακούγοντας προηγουμένως την ομιλία σας, είχα την αίσθηση ότι περιγράφατε μια διαφορετική χώρα από την Ελλάδα που ζει ο ελληνικός λαός και όλοι μας καθημερινά. Μιλήσατε για μια χώρα όπου έχει στήριξη η πραγματική οικονομία - ήταν ο πρώτος, μάλιστα, άξονας από τους επτά που αναφέρατε-, για μια χώρα όπου στηρίζεται το εισόδημα των εργαζομένων, η απασχόληση και, μάλιστα, μιλήσατε και για μεγάλη στήριξη όσον αφορά τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα.

Η πραγματικότητα, όμως, κύριε Υπουργέ, είναι ότι σήμερα στη χώρα μας οι τέσσερις στις δέκα μικρομεσαίες επιχειρήσεις -με στοιχεία όχι του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά των ίδιων των φορέων των επιχειρήσεων- κινδυνεύει να μην μπορέσει να τα βγάλει πέρα μέχρι το τέλος του χρόνου.

Η πραγματικότητα είναι ότι το ένα τρίτο των εργαζομένων είναι αυτή τη στιγμή στον κατώτατο μισθό. Και, μάλιστα, ακούσαμε και τον Πρωθυπουργό να μιλάει για μια συμβολική αύξηση του 0,50 μικτό στο μεροκάματο. Αυτό είναι, δηλαδή, ένας εμπαιγμός και μια προσβολή σε περίοδο κρίσης και τόσων δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι και όχι αντικειμενικά μόνο λόγω της πανδημίας, αλλά λόγω και των πολιτικών που ασκείτε, με αποκορύφωμα την αντεργατική πολιτική του νόμου Χατζηδάκη. Το υπόλοιπο ένα τρίτο είναι κάτω όσον αφορά τις αμοιβές από τον κατώτατο μισθό, στην ουσία σε μερική ελαστική απασχόληση όπου μετά βίας τα βγάζει πέρα.

Όσον αφορά τις ανισότητες, αυτές, δυστυχώς, διευρύνονται καθημερινά και, μάλιστα, σε αυτή την τόσο δύσκολη εποχή αυτής της πολλαπλής δοκιμασίας και κρίσης που ζούμε έχετε επιλέξει αφ' ενός να μειώνετε τη χρηματοδότηση του κοινωνικού κράτους, της παιδείας, της υγείας, της ίδιας της πρόνοιας που είναι κρίσιμη για την αλληλεγγύη στη δύσκολη φάση που περνάει ελληνικός λαός, αλλά ταυτόχρονα, πέραν της χρηματοδότησης, να συρρικνώνετε το κοινωνικό κράτος ανοίγοντας τα αγαθά του κοινωνικού κράτους και τις υπηρεσίες στις αγορές και στην ιδιωτικοποίηση. Το είδαμε και στην παιδεία, στην υγεία, το βλέπουμε, δυστυχώς, και με το νομοσχέδιο για την επικουρική ασφάλιση.

Ο εισηγητής μας, ο Αλέξης ο Χαρίτσης, έκανε μια εμπεριστατωμένη παρουσίαση της δικής μας κριτικής απέναντι στην πρότασή σας σε σχέση με το Ταμείο Ανάκαμψης, που είναι φυσικά μια θετική εξέλιξη και σηματοδοτεί και αυτήν τη μετατόπιση πολιτικής της Ευρώπης από τη λιτότητα σε μια πιο επεκτατική πολιτική όσον αφορά -εξ ανάγκης, βέβαια- τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας, των εργαζομένων, των ίδιων των κοινωνιών με μια αναδιανομή για την κοινωνική συνοχή.

Και εγώ θα ήθελα να επικεντρωθώ κυρίως στα θέματα της ερ-

γασίας και του κοινωνικού κράτους, δηλαδή του άξονα 3.

Εκεί νομίζω ότι, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτυπώνεται με τον πιο καθαρό τρόπο, γιατί είναι κομβικά τα θέματα της εργασίας και του κοινωνικού κράτους, η νεοφιλελεύθερη πολιτική σας, αλλά ταυτόχρονα μια πολιτική που είναι και παρωχημένη και εκτός τόπου και χρόνου. Δηλαδή, βλέπουμε ακόμα και τον συντηρητικό συσχετισμό στην Ευρώπη, που δεν έγιναν ξαφνικά προοδευτικοί, αλλά εξ ανάγκης αυτή τη στιγμή έχουν στραφεί σε μια πολιτική που έρχεται να στηρίξει τους μισθούς, τους εργαζόμενους, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Δυστυχώς, η δική σας πρόταση, όπως και όλες οι πολιτικές σας, είναι για να ενισχύσουν τους λίγους, τους ισχυρούς, τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα εις βάρος της πλατιάς κοινωνικής πλειοψηφίας.

Συνεπώς πρώτα από όλα, όσον αφορά την εργασία, οι αναφορές που κάνετε στην πρότασή σας μιλούν όσον αφορά την αγορά εργασίας και, φυσικά, αποτυπώνονται με την έννοια της πλήρους απορρύθμισης της αγοράς εργασίας με όλες τις συνέπειες που αυτό συνεπάγεται.

Έχετε θέσει ως εμβληματική μεταρρύθμιση τον νόμο Χατζηδάκη και, μάλιστα, με τον βαρύγδουπο τίτλο σε αυτή την μεταρρύθμιση, όπως την αναφέρετε, ότι αφορά τον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματικότητα σε σχέση με το ατομικό και το συλλογικό εργατικό δίκαιο και την οργάνωση της εργασίας. Φυσικά, η αλήθεια είναι ότι με τον νόμο Χατζηδάκη έρχεστε όχι απλώς να απορρυθμίσετε την εργασία, έρχεστε να καταργήσετε το οκτάωρο -και ήδη αυτό εφαρμόζεται-, να μειώσετε τις αποδοχές των εργαζομένων, επιβάλλοντας, μάλιστα, και δίωρη απλήρωτη εργασία, να πολλαπλασιάσετε τις φθηνές υπερωρίες. Στην ουσία με αυτόν τον τρόπο θα πλήξετε και τους ανέργους -όχι μόνο τους εργαζόμενους-, καθώς μέσα απ' αυτή την υπερεκμετάλλευση των εργαζομένων με φθηνή εργασία και υπερεργασία στην ουσία αποτρέπετε και τις νέες προσλήψεις. Μιλάμε ότι περίπου σαράντα χιλιάδες νέες προσλήψεις χάνονται μέσα από την εφαρμογή αυτής της αντεργατικής πολιτικής και, φυσικά, σε καμμία περίπτωση δεν συμβαδίζετε ούτε καν με τον μέσο όρο τον ευρωπαϊκό όσον αφορά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, καθώς εσείς τις έχετε υπονομεύσει με κάθε τρόπο, καθώς στην Ευρώπη είναι άνω του 50% σε πολλές χώρες και 70%, όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία, χώρες του νότου, η κάλυψη με συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις, ενώ στη χώρα μας πλέον συνεχώς συρρικνώνεται και μετά βίας είναι στο 14%.

Συνεπώς η δική σας εμβληματική μεταρρύθμιση είναι αυτή η οποία προσδιορίζει και την πολιτική σας και αυτή η μείωση των μισθών φέρνει σήμερα τη χώρα μας να είναι και στην όγδοη χειρότερη θέση όσον αφορά τις αποδόσεις και τη μισθολογική κάλυψη των εργαζομένων σε ολόκληρη την Ευρώπη σε μια περίοδο, μάλιστα, κρίσης, επισφάλειας στην εργασία όπου χιλιάδες εργαζόμενοι αυτή τη στιγμή χάνουν τις δουλειές τους ή πρόκειται να χάσουν τη δουλειά τους. Με ένα εκατομμύριο εκατόν πενήντα χιλιάδες ανέργους καταγεγραμμένους, αλλά και χιλιάδες αόρατους ανέργους που πλέον είναι εκτός συστήματος, εσείς σε αυτή τη φάση έρχεστε με την πρότασή σας να δώσετε ένα ελάχιστο χρηματοδοτικό ποσό όσον αφορά τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και, μάλιστα, δίνετε ένα τεράστιο ποσό στην κατάρτιση, όχι όμως και στη στήριξη, σε συνάφεια με τη στήριξη της καταπολέμησης ανεργίας και κυρίως γιατί εκεί είναι τα ιδιωτικά συμφέροντα κυρίως της κατάρτισης που θέλετε να στηρίξετε.

Και, μάλιστα, έρχεστε και εξαιρείτε τον δημόσιο τομέα από τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, κάτι που είναι τελείως εκτός των αναγκών της εποχής και, ταυτόχρονα, σε όλη την Ευρώπη το δημόσιο, το κράτος παίζει ένα σημαντικό ρόλο και όσον αφορά τη στήριξη της οικονομίας, αλλά και της ίδιας της εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω ακόμη και κλείνω.

Όσον αφορά την κοινωνική πρόνοια, είναι χαρακτηριστικό ότι έχετε βάλει το ελάχιστο ποσό των 600 εκατομμυρίων ευρώ και, μάλιστα, το 50% αυτού του ποσού πάει πάλι στην κατάρτιση, γιατί η αντίληψή σας είναι ακριβώς αυτή. Είναι μια αντίληψη η οποία δεν στηρίζει τους εργαζόμενους, δεν στηρίζει τους μισθούς, δεν στηρίζει το κοινωνικό κράτος και εκεί έγκειται και η μεγάλη μας διαφορά, γιατί εμείς πιστεύουμε ότι για να είναι βιώσιμη η ανάκαμψη και η ανάπτυξη πρέπει να στηρίζει τους εργαζόμενους που είναι η παραγωγική δύναμη στην εργασία, είναι προϋπόθεση το κοινωνικό κράτος και, πάνω από όλα, χρειάζονται πολιτικές που στηρίζουν την κοινωνική πλειοψηφία.

Αυτή είναι η προοπτική και σίγουρα απέναντι στη δική σας πρόταση, είναι σίγουρο ότι ο ελληνικός λαός και συνειδητοποιεί και καταλαβαίνει και όταν θα υπάρξει η νέα λαϊκή εντολή στον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και σε μια νέα προοδευτική κυβέρνηση, τότε θα μπορέσουμε να αναθεωρήσουμε και να αναπροσανατολίσουμε τους στόχους και τις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης για τη χώρα μας σε αυτή την κατεύθυνση προοπτικής και ευημερίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Καββαδάς Αθανάσιος από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Καββαδά, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο για την κύρωση της Σύμβασης χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας δεν συνδέεται απλά με το Ταμείο Ανάκαμψης, έχει πολυδιάστατη σημασία.

Είναι η πρώτη φορά που υλοποιείται ένα κοινό πλαίσιο δανεισμού από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που δανείζεται η ίδια από τις αγορές για τα κράτη μέλη της. Μέχρι πριν λίγο καιρό κάτι τέτοιο θα ήταν αδιανόητο. Όμως, η πανδημία δημιούργησε νέα δεδομένα. Υπήρξε συντονισμένη προσπάθεια και πίεση από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και κοινές πρωτοβουλίες από ευρωπαίους ηγέτες.

Υπενθυμίζω ότι στην αρχή της πανδημίας, διαβλέποντας το εύρος αλλά και τις επιπτώσεις της στην οικονομία, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης μαζί με οκτώ ακόμα ευρωπαίους ηγέτες πρότεινε τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου άντλησης και διοχέτευσης πόρων στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ουσιαστικά, ήταν η πρόταση που οδήγησε στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Η Ελλάδα μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει πόρους συνολικού ύψους 30,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Από αυτά, τα 17,8 δισεκατομμύρια ευρώ θα αποτελούν ενίσχυση, ενώ τα 12,7 δισεκατομμύρια ευρώ θα είναι δάνεια.

Και εδώ αξίζει να επισημάνω ότι παίρνουμε τα περισσότερα χρήματα από κάθε άλλη χώρα στην Ευρώπη σε σχέση με το ΑΕΠ. Εμείς είμαστε στο 20% του ΑΕΠ, ο αμέσως επόμενος στο 15%, η Ελλάδα δηλαδή παίρνει ουσιαστικά τα περισσότερα χρήματα.

Το ελληνικό σχέδιο για την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, που ήταν ένα από τα πρώτα που εγκρίθηκε από την Κομισιόν, χτίστηκε με τέτοιο τρόπο, ώστε να πολλαπλασιαστούν τα οφέλη για την οικονομία μας. Μέσα από τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα θα αυξηθούν σχεδόν στο διπλάσιο οι πόροι που μπορούν να αξιοποιηθούν και να δώσουν νέα ώθηση και αναπτυξιακή δυναμική στην οικονομία μας. Μιλάμε για ένα συνολικό πακέτο 57 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Το βέβαιο είναι ότι δεν θα επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος, σε ό,τι αφορά στη διαχείριση χρηματοδοτικών προγραμμάτων, όπως έγινε τις δεκαετίες του '80 και του '90 αλλά και μεταγενέστερα. Το χρηματοδοτικό αυτό πακέτο δεν πρόκειται να κατασπαληθεί σε αντιπαραγωγικές δαπάνες και επενδύσεις.

Αντίθετα, το ελληνικό σχέδιο για πρώτη ίσως φορά είναι ενταγμένο στο στρατηγικό σχεδιασμό για την επόμενη ημέρα. Το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνει εκατόν έξι επενδυτικά προγράμματα και εξήντα επτά μεταρρυθμίσεις. Συνδέεται με κορυφαία έργα υποδομής όπως, για παράδειγμα, στην περιοχή μου ο αγωγός ύδρευσης Πρέβεζας, Άρτας και Λευκάδας προϋπολογισμού 130 εκατομμυρίων ευρώ, μήκους 90 χιλιομέτρων, που έχει ήδη ενταχθεί για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και έχει εγκριθεί από το ECOFIN, ένα έργο που διαθέτει όλες τις προδιαγραφές και δυ-

νατότητες να ξεκινήσει άμεσα. Είναι ένα έργο με υψηλό δείκτη ωρίμανσης. Αφορά τρεις νομούς και ένα μέρος της Αιτωλοακαρνανίας και δίνει μόνιμη και βιώσιμη λύση στο πρόβλημα υδροδότησης, βελτιώνει την ποιότητα ζωής αλλά και τις προοπτικές τουριστικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Και θέλω και από αυτό εδώ το Βήμα, κύριοι Υπουργοί, να σας καλέσω να εντάξετε τον αγωγό στο αμέσως επόμενο πακέτο έργων που θα χρηματοδοτηθούν. Όπως είπα, είναι ώριμο, υπάρχουν έτοιμες μελέτες και τεύχη δημοπράτησης. Πρέπει λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να πάρει τη σειρά του, να κατατεθεί το τεχνικό δελτίο από το Υπουργείο Υποδομών για να προχωρήσει η χρηματοδότηση και να ξεκινήσει η κατασκευή.

Είναι ένα έργο απαραίτητο για όλες τις περιοχές που υδροδοτεί. Ειδικά στη Λευκάδα, θα συμβάλει στην αποκατάσταση της ομαλής υδροδότησης σε πολλές περιοχές που τώρα υποφέρουν από πολύωρες διακοπές. Παράλληλα, θα καλύψει τις ανάγκες για πόσιμο νερό που ολοένα θα αυξάνονται όσο οι περιοχές αναπτύσσονται τουριστικά και η δόμηση, οι ενοικιάσεις και οι επισκέπτες πληθαίνουν. Και βέβαια, εν όψει κλιματικής αλλαγής, θα διασφαλίσει την αδιάλειπτη πρόσβαση όλων των πολιτών σε πόσιμο νερό, ένα αγαθό που δυστυχώς δεν μπορούμε πια να θεωρούμε δεδομένο, αφού χρειάζονται υποδομές και ορθολογική διαχείριση των πόρων, προϋποθέσεις που διασφαλίζει αυτό το μεγάλο έργο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα προαπαιτούμενα για να προσελκύσουμε επενδύσεις και να διαμορφώσουμε αναπτυξιακή δυναμική σε περιφερειακό επίπεδο είναι οι υποδομές. Από εκεί και πέρα, η Κυβέρνηση έχει καταστήσει ξεκάθαρο το σχέδιο που έχει για τη χώρα, το οποίο σε τρεις άξονες.

Ο πρώτος άξονας συνδέεται με το χρονικό στόχο μέχρι το 2026 μέσα από την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Στόχος είναι να δημιουργηθεί μία άλλη Ελλάδα με ισχυρούς και βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης και με διακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Ο δεύτερος άξονας συνδέεται με το νέο αναπτυξιακό και παραγωγικό πρότυπο της χώρας. Η πράσινη μετάβαση, ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας, η ενίσχυση της απασχόλησης και των δεξιοτήτων για τους εργαζόμενους, αλλά και η κοινωνική συνοχή θα αποτελούν τα δομικά στοιχεία του νέου αναπτυξιακού προτύπου της χώρας.

Ο τρίτος άξονας συνδυάζει τις επενδύσεις με τις μεταρρυθμίσεις. Άλλωστε ο κυρίαρχος στόχος είναι να καλυφθεί το μεγάλο κενό που υπάρχει σε επενδύσεις στον παραγωγικό τομέα και όχι μόνο. Το ελληνικό σχέδιο είναι έτσι δομημένο, ώστε να διαμορφώσει τις προϋποθέσεις, για να πραγματοποιηθούν συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων.

Είναι δεδομένο ότι σε τομείς όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η επαγγελματική κατάρτιση, η δικαιοσύνη και το δίκτυο κοινωνικής προστασίας θα υπάρξουν σημαντικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης σε αυτές τις υπηρεσίες. Ταυτόχρονα, μπορεί να αξιοποιηθεί η δυνατότητα συγχρηματοδότησης μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών εργαλείων, αλλά και από το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάρξουν επιπρόσθετα κεφάλαια για τις επιλέξιμες ιδιωτικές επενδύσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ψήφιση του νομοσχεδίου συνιστά την επικύρωση της σύμβασης χρηματοδότησης και της δανειακής σύμβασης που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας. Συνδέεται με την πρώτη εκταμίευση 4 δισεκατομμυρίων ευρώ το επόμενο διάστημα, που θα δώσουν ώθηση στην οικονομία μας και θα την θέσουν σε αναπτυξιακή τροχιά.

Αυτό που πρέπει να αντιληφθούν όλοι είναι ότι το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» αποτελεί την τελευταία ίσως ευκαιρία για να αλλάξει ταχύτητα η χώρα, για να γίνει η Ελλάδα μια χώρα με ισχυρή οικονομία, με παραγωγική βάση, με κοινωνική συνοχή και κυρίως με νέες και καλά αμειβόμενες δουλειές για όλους και κυρίως για τους νέους μας.

Ο στόχος αυτός δεν είναι στόχος μόνο της Κυβέρνησης, είναι εθνικός στόχος!

Σας ευχαριστώ πολύ και εύχομαι σε όλους καλές διακοπές και καλή ξεκούραση!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τώρα το λόγο στον κ. Ιωάννη Δραγασάκη από το ΣΥΡΙΖΑ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ: Ακούγοντας τη συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νιώθω την ανάγκη να θυμίσω ότι δεν είναι η πρώτη φορά που συζητάμε την αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων στη χώρα μας. Πάρα πολλές φορές έχει συμβεί αυτό. Πάρα πολλά έργα, όπως το μετρό, όπως το Ρίο - Αντίρριο και σε όλη την Ελλάδα πάρα πολλά έργα έχουν χρηματοδοτηθεί από ευρωπαϊκούς πόρους είτε το ΕΣΠΑ, όπως το λέμε τελευταία, είτε πακέτο Ντελόρ, όπως λεγόταν παλιότερα, και λοιπά.

Το θέμα, επομένως, δεν είναι αν θα γίνουν κάποια έργα. Προφανώς, θα γίνουν και τώρα κάποια έργα. Αυτό συζητάμε; Το θέμα είναι αν οι ευρωπαϊκοί πόροι μπορούν να αξιοποιηθούν με τρόπο, ώστε να συμβάλουν στο να αλλάξουμε το παραγωγικό πρότυπο, να αποκτήσουμε μια οικονομία που δεν θα οδηγείται σε χρεοκοπίες και σε κρίσεις, να αποκτήσουμε μία βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη. Αυτό είναι το στοίχημα το οποίο έχουμε και όχι να απαριθμήσουμε έργα, τα οποία -πολύ ωραία!- θα γίνουν και τώρα κάποια έργα, δεν λέει κανείς ότι δεν θα γίνει τίποτα.

Εδώ, λοιπόν, είναι το πρόβλημα, εδώ υπήρξε μία κριτική από τον εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, αλλά και από άλλους ομιλητές από όλη την Αντιπολίτευση. Νομίζω ότι ακούστηκαν σωστές απόψεις.

Εγώ συνοψίζω αυτά που θεωρώ σημαντικά: Οι πόροι του ταμείου, οι ευρωπαϊκοί πόροι είναι συμπληρωματικοί πόροι προς τους εθνικούς πόρους. Εδώ έχει επέλθει μία στρέβλωση επί δεκαετίες. Δεν είναι το εθνικό σχέδιο αυτό το οποίο χρηματοδοτείται από τις Βρυξέλλες. Υποτίθεται ότι κάνουμε ένα εθνικό σχέδιο με όσους πόρους έχουμε -δεν είναι μόνο οικονομικό το θέμα- χαράσσουμε μία στρατηγική και έρχονται μετά οι διάφοροι πόροι -οι ευρωπαϊκοί, οι δανειακοί, η Τράπεζα Ευρωπαϊκών Επενδύσεων- και χρηματοδοτούν αυτό το σχέδιο.

Η στρέβλωση, λοιπόν, είναι ότι έχουμε υποκαταστήσει τον αναγκαίο εθνικό σχεδιασμό με αυτές τις κάθε φορά ευρωπαϊκές ενέσεις χρηματοδότησης.

Το αποτέλεσμα είναι να υπάρχουν λίστες αποσπασματικών έργων, όπως είπα και πριν, αλλά οι λίστες έργων δεν συγκροτούν σχέδιο. Αντίθετα, πολλές φορές ακόμα και αν τα έργα είναι χρήσιμα και σημαντικά, συμβάλλουν, επιτείνουν την αποσπασματικότητα της ανάπτυξης.

Επομένως, το σχέδιο το οποίο έχει καταρτίσει η Κυβέρνηση συνεχίζει αυτή την αρνητική πλευρά της παράδοσης, αναπαράγει το υπάρχον μοντέλο, σε ό,τι αφορά την παραγωγική του δομή και τον τρόπο λειτουργίας του, επιτείνει τα αντικοινωνικά του στοιχεία, διότι συνδέθηκε με όλα αυτά που ψηφίστηκαν για το εργασιακό θέμα και εφ' όσον δεν τίθενται και συγκεκριμένοι στόχοι να λειτουργούν ως ανάχωμα στην αύξηση των ανισοτήτων, δεν αποκλείεται αυτό το σχέδιο να οδηγήσει και σε νέα ελλείμματα και σε διεύρυνση των ανισοτήτων.

Αυτό είναι, λοιπόν, το στρατηγικό στοίχημα το οποίο υπήρχε και στο οποίο η Κυβέρνηση δεν έκανε κανένα βήμα στο να αλλάξει την αρνητική παράδοση, αλλά τη συνεχίζει με τον χειρότερο τρόπο.

Δεύτερον, από το ελληνικό σχέδιο -βεβαίως και από το ευρωπαϊκό, πρέπει να παρατηρήσω- ειδικά από το ελληνικό με ευθύνη της Κυβέρνησης απουσιάζει, είναι εντελώς υποτονική η διάσταση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως απουσιάζει και η περιφερειακή διάσταση, όπως απουσιάζουν και οι συγκεκριμένοι παραγωγικοί στόχοι.

Υπάρχει κάποια μελέτη, κύριε Υπουργέ, υπάρχει κάποιο κριτήριο; Υπάρχει κάποια έστω από τα πριν ή εκ των υστέρων αξιολόγηση, για να ξέρουμε αν αυτοί οι πόροι θα συμβάλουν στη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας, ή όχι; Θα συμβάλουν στην υποκατάσταση εισαγωγών ή θα συμβάλουν στην αύξηση των εισαγωγών; Θα συμβάλουν στη βιώσιμη αύξηση των εξαγωγών ή όχι; Δηλαδή, έχουν μελετηθεί αυτά τα κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τον σχεδιασμό της ανάπτυξης και της αξιοποίησης αυτών των πόρων;

Εδώ, όπως υπαινίχθην, υπάρχει ένα έλλειμμα και στον ευρωπαϊκό σχεδιασμό. Είναι μεροληπτικό το σχέδιο σε βάρος των χωρών του νότου και των δομών των οικονομιών του νότου, αλλά το αφήνω αυτό διότι είναι ένα γενικότερο θέμα.

Και εντός του πλαισίου πάντως η Κυβέρνηση μπορούσε να κάνει θετικά βήματα, όπως έγιναν από άλλες χώρες και άλλες κυβερνήσεις.

Τρίτον, η Κυβέρνηση απέφυγε κάθε είδους διαφάνεια -το τόνισε και ο εισηγητής μας, ο Αλέξης Χαρίτσης- και ουσιαστική διαβούλευση, διότι ήθελε να διαμοιράσει τους πόρους κατά τον δικό της τρόπο σε ισχυρούς και «ημέτερους».

Υποτιμάτε, κύριε Υπουργέ, την αξία της διαφάνειας όχι μόνο από τη σκοπιά της δημοκρατίας, αλλά και από τη σκοπιά της αποτελεσματικότητας. Εάν οι φορείς της κοινωνίας -παραγωγικοί, κοινωνικοί, επιστημονικοί, ερευνητικοί- ενημερώνονταν έγκαιρα για το σχέδιο, για τους πόρους και τις δυνατότητές τους, θα υπήρχε ένας πλουσιότερος προβληματισμός για την καλύτερη αξιοποίησή τους, αλλά αυτό δεν έγινε.

Προσπάθησα να καταλάβω πώς ακριβώς έγινε η κατανομή στα βασικά θέματα. Γράφτηκε και ακούστηκε ότι έγινε μία σύσκεψη υπό τον κ. Μητσοτάκη -λέει- με τη συμμετοχή μικρού αριθμού επιχειρηματιών -επτά επιχειρηματίες, εννιά επιχειρηματίες;- και εκεί έγινε η βασική μοιρασιά.

Υπήρξε πράγματι τέτοια σύσκεψη, κύριε Υπουργέ; Το επιβεβαιώνετε ή το διαψεύδετε; Και αν έγινε, πόσα χρήματα μπήκαν στο τραπέζι; Και ήταν ομόφωνες αποφάσεις ή θα έχουμε και δικαστικές ή άλλες αμφισβητήσεις στο μέλλον;

Έτσι αντιλαμβάνεται η Κυβέρνηση τον σχεδιασμό;

Τέταρτον, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει το Ταμείο Ανάκαμψης ως λάφυρο εξουσίας και το χρησιμοποιεί ως μέσο αναδιάρθρωσης σε βάρος των ισχυρών, πιστεύοντας πως έτσι θα βελτιωθούν οι εξαγωγές και λοιπά, σε βάρος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, ξεχνώντας ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις κάποτε ήταν μικρές και επειδή ενισχύθηκαν ως μικρές επιχειρήσεις, έγιναν μεγάλες.

Επίσης, το σχέδιο της Κυβέρνησης δεν διασφαλίζει από πουθενά -δεν είδα κάτι εγώ- την αποτροπή υπερτιμολογήσεων και σπατάλης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ολοκληρώσω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε.

Η Κυβέρνηση εμφανίζει ως κάτι το σύγχρονο και αποτελεσματικό το ότι αναθέτει στις τράπεζες τη διαχείριση των πόρων που αφορούν στη δανειακή μορφή, στο δανειακό σκέλος του προγράμματος.

Όμως, πώς λειτουργούν οι τράπεζες; Πώς φαντάζεστε ότι θα λειτουργήσουν οι τράπεζες; Ή μάλλον πώς λειτούργησαν οι τράπεζες ήδη με το ΤΕΠΙΧ Ι, το ΤΕΠΙΧ ΙΙ και τα δάνεια που πήραν από την Αναπτυξιακή Τράπεζα;

Όπως γνωρίζετε, οι τράπεζες αυτό που κάνουν είναι πρώτον, δίνουν κατ' αρχήν στους αξιόχρεους πελάτες, για να τους κρατήσουν ως πελάτες. Δεύτερον, δίνουν σε επιλεκτικά επιλεγμένους υπερχρεωμένους πελάτες, για να πάρουν πίσω τα δάνειά τους.

Έχετε κανένα φίλτρο, καμμιά εγγύηση ότι δεν θα συμβεί τώρα αυτό; Διότι, βεβαίως, μπορούσατε να κάνετε αυτό που έκανε η Πορτογαλία, να βάλετε ως πρώτη φάση διανομής και ελέγχου την Αναπτυξιακή Τράπεζα και επίσης, θα μπορούσατε μετά να βάλετε στις τράπεζες ορισμένους δείκτες, ορισμένα κριτήρια, ορισμένα φίλτρα, για να αποφύγετε αυτό το οποίο εγώ με σιγουριά σας λέω ότι θα συμβεί.

Και επειδή πιστεύω ότι όλα αυτά γίνονται διότι θέλετε να αποφύγετε τον έλεγχο, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι ο έλεγχος θα γίνει τελικά. Εάν δεν υιοθετήσετε την πρόταση που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία διά του εισηγητή του, να υπάρξει έστω και τώρα -το είχαμε προτείνει από πέρυσι- μια επιτροπή διακομματική, κάποιο παρατηρητήριο, τότε το μόνο που έχω να πω είναι ότι ο έλεγχος θα γίνει έστω και εκ των υστέρων από μια νέα προοδευτική κυβέρνηση η οποία θα αντικαταστήσει τη δική σας Κυβέρνηση της αδιαφάνειας και της σπατάλης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τον λόγο τώρα στον κ. Ανδριανό Ιωάννη από τη Νέα Δημοκρατία.

Μισό λεπτό, κύριε Ανδριανέ, να ετοιμαστεί το Βήμα.

Μετά θα ακολουθήσει η κ. Αυγερινοπούλου, ο κ. Φάμελλος, ο κ. Λιούπης και μετά θα πάρει τον λόγο ο κ. Σκυλακάκης, Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών.

Ορίστε, κύριε Ανδριανέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο το Σώμα καλείται όχι απλώς να κυρώσει τις δύο αναφερόμενες στον τίτλο συμβάσεις, τη σύμβαση δηλαδή χρηματοδότησης και τη δανειακή σύμβαση, αλλά πολύ περισσότερο και ευρύτερα να κυρώσει τόσο συμβολικά όσο και ουσιαστικά την έναρξη μιας νέας και αισιόδοξης εποχής τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η μεγαλύτερη κοινοτοπία σε περιόδους κρίσης, όπως αυτή που διανύουμε σήμερα με την πανδημία του κορωνοϊού, είναι ότι οι κρίσεις αποτελούν ταυτόχρονα κίνδυνο, αλλά αποτελούν και ευκαιρία. Πίσω, όμως, από την κοινοτοπία αυτή κρύβεται μια μεγάλη αλήθεια, ότι η αποφασιστική αντιμετώπιση μιας κρίσης, η τολμηρή και η υπεύθυνη υιοθέτηση και εφαρμογή όλων των αναγκαίων και ώριμων θεσμικών μεταρρυθμίσεων και επιμέρους πολιτικών επιτρέπει όχι μόνο την υπέρβασή της, αλλά και τη θεμελίωση των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη, την ευημερία και την προκοπή της επόμενης μέρας.

Είναι γι' αυτό εξαιρετικά σημαντικό ότι μετά και την οδυνηρή εμπειρία της ελληνικής κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας που δοκίμασε σκληρά την κοινωνία μας, αλλά και τη συνοχή ολόκληρου του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενώπιον αυτής της νέας πρόκλησης της πανδημίας αντελήφθη πλέον -και μάλιστα εμφατικά- ότι η δυναμική και η αποφασιστική αλληλεγγύη είναι μονόδρομος. Και σε αυτή την εξέλιξη η Ελλάδα μπορεί να περηφανεύεται ότι με πρωτοβουλία του Έλληνα Πρωθυπουργού και τη συμμετοχή οκτώ ακόμη Ευρωπαίων ηγετών προτάθηκε τον Μάρτιο του 2020 η συγκρότηση ενός νέου συστήματος κοινού δανεισμού για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης και την οικοδόμηση της επόμενης μέρας. Είναι μια πρόταση που οδήγησε στη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επίσης, μπορούμε να υπερηφανευόμαστε που η ελληνική πρόταση για την αξιοποίηση αυτού του προγράμματος ήταν από τις πρώτες που υπεβλήθησαν και επαινέθηκε από τους ευρωπαϊκούς φορείς και αξιωματούχους για την πληρότητα και τον εμπεριστατωμένο της χαρακτήρα.

Άλλωστε δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Ελλάδα θα λάβει από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης τη μεγαλύτερη ενίσχυση ως προς το ΑΕΠ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, 30,5 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία τα 17,8 δισεκατομμύρια αφορούν μη επιστρεπτέες ενισχύσεις και τα 12,7 δισεκατομμύρια αφορούν δάνεια, ώστε μαζί και με τη συμβολή του ιδιωτικού τομέα οι συνολικοί πόροι που θα κινητοποιηθούν θα υπερβούν τα 57 δισεκατομμύρια ευρώ.

Αυτό το τεράστιο αναπτυξιακό ποσό συνεπάγεται βεβαίως και την τεράστια ευθύνη της αποτελεσματικής αξιοποίησής του για την ανακούφιση των συνεπειών της κρίσης της πανδημίας, αλλά και της προηγούμενης μακράς κρίσης των περασμένων δέκα ετών, καθώς και για τη μετάβαση της χώρας σ' ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, του οποίου τα θετικά αποτελέσματα στην απασχόληση, την ανταγωνιστικότητα, τις ευκαιρίες για τους νέους ανθρώπους, το επίπεδο των πραγματικών μισθών, την ποιότητα της καθημερινότητας θα διαχέονται ισότιμα και αποτελεσματικά σε ολόκληρη την κοινωνία.

Στην κατεύθυνση αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική η ορθή επιλογή των προτεραιοτήτων αυτής της μεγάλης προσπάθειας. Η χρηματοδότηση ώριμων έργων θα ενισχύσει τις υλικές και άυλες υποδομές της χώρας, συνθήκη απαραίτητη για την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, που ήδη αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα στοιχήματα της σημερινής Κυβέρνησης, αλλάζει μέρα με τη

μέρα προς το καλύτερο τη ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων, μειώνοντας σημαντικά και ουσιαστικά το κόστος της γραφειοκρατίας και μετατρέποντας δυναμικά το κράτος από δυνάστη σε αρωγό κάθε δημιουργικής προσπάθειας. Η «πράσινη» μετάβαση υπογραμμίζει την ανάγκη η Ελλάδα να κάνει ό,τι της αναλογεί για την αντιμετώπιση του τεράστιου παγκόσμιου προβλήματος της κλιματικής αλλαγής, τις συνέπειες του οποίου ολοένα και περισσότερο βιώνουμε στη χώρα μας με πυρκαγιές, πλημμύρες, καταστροφές στην πρωτογενή παραγωγή, αλλά και στις περιουσίες των πολιτών, αξιοποιώντας ταυτόχρονα ένα από τα μεγαλύτερα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα που είναι το «πράσινο» δυναμικό της πατρίδας μας.

Οι επενδύσεις στο κοινωνικό κράτος, στην υγεία, στην εκπαίδευση και τη δικαιοσύνη σε συνδυασμό με τις βαθιές και ευρείες μεταρρυθμίσεις που με μεθοδικότητα προωθεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη στους κρίσιμους αυτούς τομείς, ήδη οδηγούν τη χώρα στη σύγχρονη εποχή σε ό,τι αφορά τόσο την καθημερινότητα του πολίτη όσο και τη διασφάλιση των προϋποθέσεων για μια ισχυρή και βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από την προσέλκυση υγιών επενδύσεων από εγχώρια και διεθνή κεφάλαια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεγάλο και φιλόδοξο αυτό πρόγραμμα αποτελεί μια άνευ προηγουμένου ευκαιρία τόσο για την Ευρώπη όσο και για την Ελλάδα, για την Ευρώπη γιατί μετά την κρίση της προηγούμενης δεκαετίας, αλλά και την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ευρωπαϊκή οικογένεια, η Ευρώπη έχει την τελευταία ευκαιρία να αποδείξει έμπρακτα τόσο την αλληλεγγύη της όσο και την ικανότητα και αποτελεσματικότητά της να εγγυάται ένα μέλλον ευημερίας και προκοπής για τα μέλη της, για την Ελλάδα γιατί μετά από πολλά και δύσκολα χρόνια με το πρόγραμμα αυτό έχουμε την τελευταία, τη μεγάλη ευκαιρία για πολλές δεκαετίες να περάσουμε σε μια νέα εποχή ανάπτυξης, να διασφαλίσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά και τους νέους της χώρας, να οικοδομήσουμε ένα νέο κράτος που θα σέβεται έμπρακτα τον πολίτη.

Είναι ευτυχές που σ' αυτή την εξαιρετικά κρίσιμη συγκυρία στο τιμόνι της χώρας βρίσκεται η σημερινή Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, που εγγυάται και αποδεικνύει στην πράξη ότι αυτή την πολύτιμη ευκαιρία δεν θα την αφήσουμε να πάει χαμένη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στην κ. Διονυσία Αυγερινοπούλου από τη Νέα Δημοκρατία. Μετά θα μιλήσει ο κ. Φάμελλος και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσακαλώτος.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Ένωση επέδειξε τόσο γρήγορα αντανακλαστικά στην αντιμετώπιση μιας κρίσης. Πρώτη φορά τόσο γρήγορα για την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης που προκάλεσε ο COVID-19 η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε υγειονομικά μέτρα μέσα σε πλαίσιο επιστημονικότητας και αλληλεγγύης, δημιουργώντας μια αίσθηση ασφάλειας στον Ευρωπαίο πολίτη και για πρώτη φορά η Ένωση δημιούργησε τόσο γρήγορα έναν ενιαίο μηχανισμό στήριξης και ανοικοδόμησης της οικονομίας των κρατών - μελών της για τη μετά την COVID-19 εποχή. Με την υιοθέτηση ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Διάσωσης και τώρα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η Ευρώπη ωριμάζει, εμπεδώνεται και στέκεται αντάξια των προσδοκιών των πολιτών της και δίνει μια αποφασιστική απάντηση στην οικονομική ύφεση που δημιουργήθηκε στον ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και παγκοσμίως.

Η Ελλάδα βρίσκεται στην πρωτοπορία αυτής της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Μάρτιο του 2020 με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού μας κ. Κυριάκου Μητσοτάκη και τη συμμετοχή οκτώ ακόμα Ευρωπαίων ηγετών προτάθηκε η ανάπτυξη ενός νέου συστήματος κοινής ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές συνέπειες της πανδημίας και να καταστεί εφικτή η οικοδόμηση της επόμενης μέρας σε στέρεες και κυρίως ισότιμες βάσεις μεταξύ των κρατών - μελών.

Όπως και με την πρόταση για το ψηφιακό «πράσινο» πιστοποιητικό για τον τουρισμό, και αυτή η πρόταση του Έλληνα Πρωθυπουργού εισακούστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ως αποτέλεσμα εκείνης της πρωτοβουλίας σήμερα ψηφίζουμε στο Ελληνικό Κοινοβούλιο την κύρωση δύο συμβάσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφ' ενός και της Ελλάδας αφ' ετέρου, της σύμβασης χρηματοδότησης και της δανειακής σύμβασης, οι οποίες πλέον αποκτούν ισχύ νόμου. Τις συμβάσεις αυτές η χώρα μας τις υπογράφει πρώτη ανάμεσα σε όλα τα κράτη - μέλη. Άλλωστε η Ελλάδα ήταν και από τις πρώτες χώρες που συνέταξε και υπέβαλε το εθνικό σχέδιο, το «Ελλάδα 2.0», το οποίο ενεκρίθη αμέσως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η άμεση έγκριση του ελληνικού σχεδίου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή χωρίς αμφισβητήσεις, χωρίς αστερίσκους και η συμβολική παρουσία της ίδιας της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της κ. Φον ντερ Λάιεν στη χώρα μας, δείχνουν ότι το σχέδιο «Ελλάδα 2.0» που υπέβαλε η Κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι ένα σχέδιο ορθό, σύγχρονο και σε απόλυτη αρμονία με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ευρώπη του μέλλοντος και για την Ελλάδα του μέλλοντος.

Η σημερινή είναι μια ιστορική μέρα για την Ελλάδα. Με την κύρωση αυτών των συμβάσεων η χώρα μας θα λάβει από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τη μεγαλύτερη σε ποσοστό του ΑΕΠ ενίσχυση στην Ευρώπη ύψους περί τα 30,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνολικά μαζί με τη συμβολή του ιδιωτικού τομέα και το νέο ΕΣΠΑ αναμένεται να εισρεύσουν στη χώρα μας έως το 2026 περί τα 57 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό άνευ προηγουμένου, προοριζόμενο να βελτιώσει καθοριστικά σημαντικές υποδομές της χώρας και να δώσει σπουδαία ώθηση στις επενδύσεις. Αν τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας κατορθώσουν να απορροφήσουν τα διαθέσιμα κονδύλια από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, αναμένουμε να δημιουργηθεί στη χώρα αύξηση της απασχόλησης κατά 4% και άνω των εκατόν ογδόντα χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας.

Βασικοί πυλώνες του σχεδίου είναι η «πράσινη» οικολογική μετάβαση και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, καθώς και άλλοι σημαντικοί τομείς όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η δικαιοσύνη και το δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Στηριζόμενο στην ευρωπαϊκή «πράσινη» συμφωνία και σε σειρά σημαντικών διεθνών και ευρωπαϊκών κειμένων, αλλά και σε σημαντικές μελέτες ειδικών επιστημόνων και επαγγελματικών φορέων, το εθνικό σχέδιο «Ελλάδα 2.0» προβλέπει σημαντικά κονδύλια, μεταξύ άλλων για έργα για το περιβάλλον και αποτελεί το βασικό μας όπλο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και τη δημιουργία μιας έξυπνης, βιώσιμης, μηδενικού άνθρακος οικονομία της χώρας.

Ανάμεσα στις εμβληματικές δράσεις που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν κατ' αρχάς συγκαταλέγονται το νέο εθνικό σχέδιο αναδάσωσης, δράσεις για την προστασία της βιοποικιλότητας, η ίδρυση του εθνικού συστήματος μόνιμης παρακολούθησης ειδών και βιοτόπων, η επιτήρηση των προστατευόμενων ειδών, το πρόγραμμα προστασίας εμβληματικών μνημείων από την κλιματική αλλαγή, η διασύνδεση των νησιών μας, το δίκτυο ηλεκτροφόρτισης για τα ηλεκτρικά οχήματα, εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων και ιδιωτικών κτηρίων, δράσεις αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας, μεταρρύθμιση του πολεοδομικού σχεδιασμού που καταλαμβάνει τα τέσσερα πέμπτα της χώρας, αγροπεριβαλλοντικά έργα, αξιοποίηση των ιαματικών πηγών μας, αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα, υποδομές διαχείρισης υδάτων και διαχείρισης υγρών αποβλήτων, υπογειοποίηση του δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος σε αστικές και δασικές περιοχές για την αποτροπή πυρκαγιών και την προστασία από ακραία καιρικά φαινόμενα, μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό για την πολιτική προστασία, για την πρόληψη και αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, καθώς και ένα μεγάλο κομμάτι ψηφιακών υποδομών, τεχνητής νοημοσύνης, νέων τεχνολογιών στην υπηρεσία του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας και του κλίματος.

Με αυτά τα έργα, αγαπητοί συνάδελφοι, θωρακίζουμε την Ελ-

λάδα, προστατεύουμε την Ελλάδα, αλλάζουμε την εικόνα της χώρας μας σήμερα. Πολλά από αυτά τα έργα αφορούν και στον Νομό Ηλείας, αλλά και στην ευρύτερη ελληνική περιφέρεια όπου θα χρηματοδοτηθούν σπουδαία δημόσια έργα και ιδιωτικές επενδύσεις.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αποστείλω ένα μήνυμα προς όλους τους συμπολίτες μας, ότι αυτό το χρηματοδοτικό πακέτο δεν είναι για τους λίγους όπως ακούγεται, είναι για όλους, γιατί μέσα από τις δράσεις του θα ωφεληθούν οριζόντια όλες οι τοπικές κοινωνίες και η καθημερινότητα όλων μας θα αναβαθμιστεί, αλλά και γιατί όλοι όσοι διαθέτουν ένα καλό επιχειρηματικό σχέδιο μπορούν με τους υφιστάμενους πλέον χρηματοδοτικούς μηχανισμούς που έχουμε στη διάθεσή μας με διαφάνεια και με αντικειμενικά κριτήρια να το χρηματοδοτήσουν.

Το εθνικό σχέδιο «Ελλάδα 2.0» εμπεριέχει κάλεσμα προς όλες τις παραγωγικές δυνάμεις του τόπου να μετάσχουν ενεργά στην υλοποίησή του. Με τη σύμπραξη όλων θα καταφέρουμε να αξιοποιήσουμε αυτή τη σπουδαία ευκαιρία που δίνεται σήμερα στη χώρα μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, την κ. Αυγερινοπούλου.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, καταθέτω νομοτεχνικές βελτιώσεις για να ενταχθεί η τροπολογία που κατατέθηκε χθες. Στον τίτλο του σχεδίου νόμου προστίθενται οι λέξεις «και άλλες διατάξεις» και τα άρθρα της τροπολογίας τίθενται πριν από το άρθρο τρίτο με τίτλο: «Έναρξη ισχύος».

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των παραρτημάτων τους»

1. Στο τίτλο του σχεδίου νόμου προστίθενται οι λέξεις «και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
2. Τα άρθρα της υπ' αρ. 1039/166 28.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Οικονομικών τίθενται πριν από το άρθρο τρίτο με τίτλο «Έναρξη ισχύος».

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2021

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Θα διανεμηθούν στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

Τον λόγο έχει ο κ. Σωκράτης Φάμελλος από τον ΣΥΡΙΖΑ. Θα ακολουθήσει ο κ. Τσακαλώτος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Μπουκώρος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Λιούπης, μετά ο κ. Σκυλακάκης, Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, και ο κ. Χήτας, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης. Ελπίζω να μην υπάρξουν παρεμβάσεις για αλλαγές στη σειρά που ανακοινώθηκε.

Κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Να πω την αλήθεια, ακούγοντας τον κ. Σκυλακάκη για τις νομοτεχνικές, φοβήθηκα, κύριε Αναπληρωτά, μήπως μπουν τροπολογίες όπως μπήκαν χθες από την Κυβέρνηση και δεν μπορούσαμε να σταματήσουμε μέχρι τις 11 η ώρα το βράδυ να ψηφίζουμε τροπολογίες Υπουργείων.

Ας μείνουμε, όμως, στη συζήτηση για το Ταμείο Ανάκαμψης, που πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει σοβαρά. Άκουσα προηγουμένως την αγαπητή συνάδελφο από τον Νομό Ηλείας και Πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος να λέει ότι το Ταμείο Ανάκαμψης είναι για όλους. Έχει δημιουργηθεί ένα ερώτημα σε όλους εμάς που παρακολουθήσαμε τη διαδικασία την πολύ μικρή και γρήγορη που έγινε: Αν το Ταμείο Ανάκαμψης είναι για όλους, για ποιον λόγο η Κυβέρνηση διάλεξε να μην καλέσει φορείς στη Βουλή; Για ποιον λόγο διάλεξε να μη γίνει συζήτηση αναλυτική στις επιτροπές; Για ποιον λόγο δεν παρουσίασε το Ταμείο Ανάκαμψης πρώτα απ' όλα στους παραγωγικούς φορείς, σε κάποια αναπτυξιακά συνέδρια, σε μια διαδικασία δημόσιου διαλόγου; Αν από την άλλη μεριά είναι διαφανές -γιατί και αυτό το άκουσα στην τοποθέτηση- για ποιον λόγο δεν ήρθε ολόκληρο στη Βουλή; Για ποιον λόγο οι χιλιάδες σελίδες του είναι στα αγγλικά και πρέπει να τις βρούμε στο παράρτημα ενός link σε ένα site; Για ποιον λόγο την ώρα που συνεδρίαζαν οι επιτροπές της Βουλής ήρθε πρόσθετο υλικό που δεν είχε έρθει είτε από λάθος κάποιου είτε από επιλογή κάποιου;

Άρα το Ταμείο Ανάκαμψης έτσι όπως το φτιάχνει για την Ελλάδα η κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν είναι για όλους και δεν είναι διαφανές. Έχει γίνει ξεκάθαρο ότι υπάρχει ένα πρόβλημα διαβούλευσης και διαφάνειας. Για ποιον λόγο έπρεπε να ψάχνουμε τις αναρτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να βρούμε τι είχε υποβάλει ο κ. Σκυλακάκης; Δεν το είχε απαντήσει ο κ. Σκυλακάκης. Δεν μας έχει πει για ποιον λόγο η ελληνική Βουλή και η ελληνική κοινωνία έπρεπε να ψάχνουν τις αναρτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να ψάχνουμε να βρούμε την τελευταία στιγμή στο διαδίκτυο τι αλλαγές έχει σκοπό να κάνει. Θα τα πούμε και σήμερα εδώ.

Και όλα αυτά -θέλω να το πω γιατί άκουσα τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, είπε κάτι το οποίο δεν είναι αληθές ο κ. Ρουσόπουλος- όταν η προηγούμενη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε εξασφαλίσει στη χώρα αναπτυξιακό σχέδιο, το «GROWTH STRATEGY», με επικαιροποίηση το 2019, με έγκριση των θεσμών, με την κλιματική στρατηγική μέσα, είχε εξασφαλίσει απεξάρτηση από τα μνημόνια, είχε εξασφαλίσει αποθεματικό και μια σειρά από μεγάλες εκσυγχρονιστικές μεταρρυθμίσεις που βοηθούσαν την Ελλάδα στη βιωσιμότητά της στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ανταγωνισμό, τα οποία παγώνει αυτή η Κυβέρνηση. Άρα είχατε κληρονομιά και την καταστρέφετε.

Για ποιον λόγο δεν γίνεται η συζήτηση; Πρώτα απ' όλα γιατί δεν έχει τις ίδιες δημοκρατικές ανησυχίες η Νέα Δημοκρατία που έχουμε όλοι μας. Θεωρεί το κράτος ιδιοκτησία της και θεωρεί ότι μπορεί να αποφασίζει και να διατάζει. Το δεύτερο είναι ότι αν έχεις διαφάνεια δεν μπορείς να κάνεις τακτοποίηση «ημετέρων» Το ξέρουμε, το μάθαμε δυστυχώς με τη χρεοκοπία του ελληνικού κράτους αρκετά πρόσφατα. Γι' αυτό και δεν θέλετε και σχέδιο αναπτυξιακό. Έχετε όμως σχέδιο. Το σχέδιο είναι να τακτοποιηθούν οι «ημέτεροι», να βοηθήσετε τα πολύ μεγάλα και πιθανώς παρασιτικά ως προς τον κρατικό προϋπολογισμό μοντέλα οικονομίας να πάρουν και άλλα από το κράτος είτε περιουσία είτε λεφτά και να γίνουν μεγαλύτεροι και οι φτωχοί να γίνουν φτωχότεροι. Αυτό το έχει διατυπώσει και γραπτά ο κ. Σκυλακάκης.

Είναι όμως και βαθιά αντιεπιστημονικό αυτό που κάνετε, διότι δεν έχετε σχεδιασμό όπως προβλέπουν οι παγκόσμιοι οργανισμοί. Και ο ΟΗΕ το έχει πει από το σχέδιο «LOCAL AGENDA» και με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι διατυπωμένο και επιστημονικά. Εσείς, όμως, το αρνείστε, διότι αυτήν τη στιγμή δεν έχετε καν επιλέξει ποιοι κλάδοι έχουν προτεραιότητα, οι οικονομικοί κλάδοι έχουν προτεραιότητα, ποιες κοινωνικές ομάδες θέλουν στήριξη. Δεν το έχετε πει. Γι' αυτό και δεν θέλετε να έχετε παρουσία των κοινωνικών φορέων, γι' αυτό και δεν θέλετε και να κινητοποιήσετε την επιχειρηματικότητα. Αλλιώς θα την βάζατε να συμμετέχει στον σχεδιασμό.

Και μέσα σε όλα αυτά δημιουργείτε και σοβαρές αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις. Αυτό είναι σχέδιό σας. Θέλω να είμαι ειλικρινής, να μιλώ ξεκάθαρα. Ψάξαμε μέσα στους πυλώνες που είναι τα παραρτήματα ουσιαστικά του «Ελλάδα 2.0» και βρήκαμε: Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων, Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων. Αυτά δεν μας τα είχατε πει τον Απρίλιο. Μας τα κρύψατε. Τα ψάξαμε και τα βρήκαμε εμείς τώρα. Δεν είναι καν στα κείμενα τα οποία έχουμε εδώ. Για ποιον λόγο; Η Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων είναι κάτι το οποίο σταμάτησε η συζήτηση με τους Θεσμούς που είχαμε μέχρι το 2015, 2016 και γιατί είχε από πίσω ως στόχο την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών νερού. Στο μεσοπρόθεσμο έχετε έσοδα από την πώληση ΕΥΔΑΠ - ΕΥΑΘ και έχει ήδη ανακοινώσει ήδη ο γενικός γραμματέας αποβλήτων ότι σχεδιάζετε ιδιωτικοποίηση και των ΔΕΥΑ. Έχετε ενημερώσει τις ΔΕΥΑ ότι θα τις ιδιωτικοποιήσετε; Έχετε πει στους δήμους ότι θα ιδιωτικοποιήσετε το νερό; Για ποιον λόγο κάνετε Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων, ενώ καταργήσατε την Ειδική Γραμματεία Υδάτων; Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων: Τι σημαίνει ρυθμιστική αρχή αποβλήτων και για ποιον λόγο χρειάζεται; Για να διαχειρίζεται ιδιωτικοποιημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων; Και ιδιωτικοποιημένη διαχείριση αποβλήτων; Άρα θα πουλήσετε και τη διαχείριση αποβλήτων;

Τι άλλο έχετε μέσα στα κρυφά ντοκουμέντα του Ταμείου Ανάκαμψης; Έναν νέο ειδικό λογαριασμό για τις ΑΠΕ. Τι είναι αυτός ο ειδικός λογαριασμός για τις ΑΠΕ, ενώ έχουμε ήδη λογαριασμό που τον χρεοκόπησε ο κ. Χατζηδάκης, ενώ τον πήρε πλεονασματικό από τη δική μας κυβέρνηση; Σημαίνει ένα νέο χαράτσι στους καταναλωτές; Και για ποιον λόγο να υπάρχει ένας δεύτερος λογαριασμός αφού έχουμε ήδη έναν; Και για ποιον λόγο ξεκινήσατε αυτή την απελευθέρωση αγοράς στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που οδήγησε σε έντονες συγκρούσεις σε όλη την περιφέρεια, οι γαλάζιοι περιφερειάρχες να στέλνουν γράμματα στον κ. Σκρέκα ότι αρνούνται τα έργα, που είναι απαραίτητα πολλά από αυτά για την πράσινη μετάβαση, αλλά γίνονται χωρίς σχέδιο. Το αποτέλεσμα είναι να αρχίσετε τώρα να βάζετε την εγγυητική, ένα κόφτη στη διαδικασία αυτής της πράσινης μετάβασης, ενώ τι συμβαίνει στην αγορά ενέργειας; Χειραγώγηση των τιμών ενέργειας καταγγέλλει η βιομηχανία, αισχροκέρδεια καταγγέλλουν οι καταναλωτές και η Ελλάδα είναι πρώτη σε χονδρική τιμή ενέργειας στην Ευρώπη. Έχει φτάσει μέχρι 130 ευρώ η μεγαβατώρα τον Ιούλιο. Από τις 5 Αυγούστου έχουμε πληροφόρηση ότι αυτή η απελευθέρωση της ενέργειας -είναι η δική σας μετάβαση αυτή- θα οδηγήσει σε αύξηση με ρήτρα χονδρικής τιμής στη ΔΕΗ. Πόση θα είναι αυτή η αύξηση; Θα την αντέξει η ελληνική οικονομία; Ήδη υπάρχουν σοβαρότατες αντιθέσεις. Βλέπετε λοιπόν ότι έχετε σχέδιο, μόνο που αυτό το σχέδιο είναι εις βάρος των συμφερόντων και της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής κοινωνίας.

Και υπάρχει και ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα, που οφείλω να πω, στον σχεδιασμό. Επειδή έχετε κάνει ένα shopping list, δηλαδή μια λίστα αγορών, πρακτικά ο κ. Σκυλακάκης λειτουργεί ως εξής: συλλέγει ό,τι προτάσεις έχει η αγορά και όσους θέλετε να συνομιλήσετε, τα βάζει σε μια λίστα -δεν υπάρχει αρχή και τέλος, προγραμματισμός, ιεράρχηση- και από κει και μετά το δημόσιο λειτουργεί ως γκρουπιέρης, μοιράζει δηλαδή. Είτε μοιράζει περιουσία, είτε μοιράζει χρηματοδοτήσεις, είτε μοιράζει υποδομές, είτε μοιράζει νέες επενδύσεις στους δικούς του, του συστήματος εξουσίας του Μαξίμου όμως, όχι σε οποιουσδήποτε άλλους.

Και πώς φαίνεται αυτό το έλλειμμα; Από το ότι δεν υπάρχει καμία περιφερειακή διάσταση στο σχέδιο. Παράδειγμα -και θα

κλείσω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- η Θεσσαλονίκη. Η Θεσσαλονίκη απουσιάζει πλήρως από τον σχεδιασμό του Ταμείου Ανάκαμψης της Νέας Δημοκρατίας. Αντιθέτως, στη Θεσσαλονίκη σοβαρά αναπτυξιακά έργα, που είχαν δρομολογηθεί από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, έχουν «παγώσει». Παράδειγμα: Διαμετακομιστικό Κέντρο Εμπορίου. Όπως εδώ στο Θριάσιο προχωρούσε και προχωράει το διαμετακομιστικό κέντρο, προχωρούσε και εκεί στο στρατόπεδο Γκόνου στα δυτικά της πόλης, που πρέπει να την αναβαθμίσουμε εκείνη την περιοχή και περιβαλλοντικά και ως υποδομές και ως εργασία. Σταματάει το διαμετακομιστικό κέντρο. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι η εξωστρέφεια και η λειτουργικότητα του λιμανιού της Θεσσαλονίκης και η ανοιχτή ματιά του λιμανιού Θεσσαλονίκης προς τα Βαλκάνια, το να λειτουργήσει δηλαδή η πόλη όπως τη σχεδίασε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ως διαμετακομιστικός, ενεργειακός και εμπορικός κόμβος των Βαλκανίων, ακυρώνεται.

Όχι μόνο λοιπόν ακυρώνονται και «παγώνουν» μεγάλα σχέδια τα οποία είχε προγραμματίσει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά μαθαίνουμε ότι ακόμα και η μελέτη σιδηροδρομικής σύνδεσης του λιμανιού με το υπόλοιπο σιδηροδρομικό δίκτυο σταματάει, έχει ακυρωθεί, η οποία είχε ανατεθεί επί της Κυβέρνησής μας. Άρα περιορίζονται και τα εργαλεία οικονομίας και ανάπτυξης που είχαμε ήδη προγραμματίσει, που είχαν μέσα και περιβαλλοντική διάσταση, η σιδηροδρομική σύνδεση παραδείγματος χάριν, και είχαν και αναπτυξιακή και με το μάτι στα Βαλκάνια, αξιοποιώντας προφανώς και τη Συμφωνία των Πρεσπών.

Όλα αυτά λοιπόν καταργούνται και η Θεσσαλονίκη δεν έχει ούτε ένα έργο, ούτε μία πρόβλεψη για χρηματοδότηση, για επένδυση, για τροφοδότηση της τοπικής αγοράς, για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, για την «πράσινη» μετάβαση, για την κλιματική ουδετερότητα. Αντιθέτως, μαθαίνουμε ότι καταργείται ο φορέας του Θερμαϊκού κόλπου, ιδιωτικοποιούνται τα απορρίμματα, ιδιωτικοποιείται το νερό, ιδιωτικοποιείται η περιφερειακή οδός η οποία για να κατασκευαστεί κόβονται και 70 στρέμματα από το Σέιχ Σου, που ήταν και προστατευόμενο κι αναδασωτέο.

Αυτή λοιπόν είναι η λογική της Κυβέρνησης: ένα shopping list και η Κυβέρνηση να διαχειρίζεται χρηματοδοτήσεις ως γκρουπιέρης του ιδιωτικού τομέα, να τα μοιράζει. Αλλά η Ελλάδα μένει πίσω. Μένει πίσω στην ανάπτυξη, μένει πίσω στην κοινωνική συνοχή. Και καταντάει τελικά το σχέδιο αυτό -που είναι πραγματικό αλλά άδικο αυτό το σχέδιο της Κυβέρνησης, υπάρχει, αλλά είναι άδικο- να αφήνει και την Ελλάδα να μείνει πίσω στον ανταγωνισμό και στην επόμενη μέρα της Ευρώπης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κλείστε, κύριε Φάμελλε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Όπως καταλαβαίνετε -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- ο λόγος για τον οποίον εμείς ζητάμε να γίνει αυτή η συζήτηση φανερά είναι γιατί χρειάζονται να μπουν μέσα τα επιστημονικά εργαλεία, να μπει μέσα η ανάγκη της κλιματικής μετάβασης και της κλιματικής ουδετερότητας, να μπει μέσα η ανάγκη όλα αυτά να γίνουν με δημοκρατία και δικαιοσύνη. Διότι δυστυχώς η Νέα Δημοκρατία μάς αφήνει πίσω και ως προς τα νέα στοιχεία του παγκόσμιου ανταγωνισμού και των μεγάλων επίδικων της ζωής μας, αλλά μας αφήνει πίσω και όσον αφορά τα θέματα της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης. Γιατί και στην οικονομία υπάρχει θέμα δημοκρατίας και δικαιοσύνης. Και η Νέα Δημοκρατία έχει επιλέξει την άδικη πλευρά της οικονομίας, αλλά και τη λιγότερο δημοκρατική, την αδιαφανή διαχείριση των πόρων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Τσακαλώτο. Μετά θα μιλήσει, όπως είπαμε, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μπουκώρος.

Ορίστε, κύριε Τσακαλώτο, έχετε τον λόγο.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν μπω στη βασική μου ομιλία θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Σταϊκούρα που παρέθεσε τα στοιχεία για όσα πέτυχε ο ΣΥΡΙΖΑ για τη μείωση της φτώχειας κατά τέσσερις μονάδες, της υλικής στέρησης κατά οκτώ μονάδες, τη μείωση των ανισοτήτων σε ιστορικά χαμηλά, γιατί βέβαια τα στοιχεία που παρέθεσε αφορούν τα έτη 2015 - 2019. Αυτό φαίνεται στον πίνακα που κατέθεσε ο Αλέξης Χαρίτσης, δεν φαίνεται στον πίνακα που κατέθεσε ο κ. Σταϊκούρας, αλλά θα δείτε ότι λέει ρητά ότι μιλάμε για στοιχεία του 2019.

Είναι σαν να τον είχα καλέσει τον κ. Σταϊκούρα σε τραπέζι στην Πρέβεζα που θα μαγείρευα εγώ και θα καλούσα φορείς, θα είχα πάρει και σπεσιαλιτέ, τσαλαφούτι από την Άρτα, ντομάτες πρώιμες από την Πρέβεζα, απέναντι από το Μπεργαντί φέτα, θα είχα μαγειρέψει γάμπαρες και κουτσομούρες από τον Αμβρακικό, θα είχα πάρει και ένα ψαρονέφρι -γιατί ξέρω ότι στη Λαμία το ψάρι φτάνει μέχρι το ψαρονέφρι, δεν έχει περισσότερο- και θα τον παρακαλούσα τον κ. Σταϊκούρα να με βοηθήσει, για να δείξει ότι είναι ταπεινός άνθρωπος, να τα φέρει στα πιάτα στο τραπέζι και έντρομος φτάνοντας θα άκουγα να λέει «είναι κάτι που ετοίμασα εγώ και ο κ. Τσακαλώτος. Εγώ και ο Ευκλείδης σάς ετοιμάσαμε αυτά τα φαγητά». Πολύ φοβάμαι ότι μπορεί να είναι λίγο χειρότερο το παράδειγμά μου, ότι δεν κατάλαβε την οδηγία μου ο κ. Σταϊκούρας απλώς να πάει τα φαγητά στο τραπέζι, να τα έβαζε λίγο στο φούρνο και να στεγνώσανε. Ή μπορεί να είναι ακόμη χειρότερα, γιατί αργότερα μπορεί να τα καρβουνιάσει κιόλας. Άρα πολύ τον ευχαριστώ και θα επανέλθω και στο στέγνωμα και στον κίνδυνο να καρβουνιάσουν κάποια φαγητά.

Η μεγάλη εικόνα είναι τι λέτε εσείς και τι λέμε εμείς για το τι έχει αλλάξει στον κόσμο μετά από το 2009. Αυτό θα έπρεπε να ήταν η βάση: Έχει αλλάξει κάτι, δεν έχει αλλάξει κάτι; Ξέρετε, σε κάθε κρίση του καπιταλισμού το «FINANCIAL TIMES» συνεχώς έχει τον τίτλο «είμαστε όλοι τώρα κεϋνσιανοί». Όλοι αυτοί που μας λέγανε -ο κ. Σκυλακάκης θα το θυμάται γιατί είναι από τους πρώτους- ότι το κράτος δεν μπορεί να παρέμβει, ότι το κράτος δεν μπορεί να επιλέγει επενδύσεις, ότι σε λιτότητα, ακόμα και στεγνή σφιχτή δημοσιονομική πολιτική μπορεί να έχει επεκτατικές οικονομικές πολιτικές, ξαφνικά όταν αφορά τις οικονομίες τους σε μια κρίση βρίσκουν ότι το κράτος μπορεί να έχει κάποιο ρόλο. Και τώρα το κράτος έχει ρόλο σχεδόν σε όλες τις οικονομίες, όχι μόνο για τα οικονομικά θέματα, αλλά και για την υγεία και για την κλιματική αλλαγή.

Το μεγάλο ζήτημα για τα επόμενα δέκα χρόνια είναι πόσο βαθιά θα είναι αυτή η αλλαγή, πόσο ριζικά θα φύγουμε από το μοντέλο που υποστηρίξατε εσείς -και δυστυχώς υποστηρίξατε και εσείς, κύριε Καμίνη, και ο δικός σας χώρος για παραπάνω από ό,τι έπρεπε-, πόσο μεγάλη θα είναι αυτή η αλλαγή, πόσο ριζική θα είναι αυτή η αλλαγή. Λόγω της αλλαγής, έχει δίκιο ο κ. Σταϊκούρας, και το είχα πει -δεν ξέρω γιατί είπε ότι επιμένουμε εμείς ότι δεν θα έχει ανάπτυξη, το είχα πει πριν από δύο μήνες ότι είναι προφανές ότι θα υπάρχει ανάπτυξη- λόγω της αλλαγής της πολιτικής, λοιπόν, δεν έχουμε τα αποτελέσματα που είχαμε το 2009 και μετά στην Ευρώπη. Και δεν έχουμε τα αποτελέσματα που ήταν ιστορικά χαμηλή η ανάκαμψη και στην Αμερική και στην Ευρώπη από όλες τις άλλες μεγάλες υφέσεις. Δηλαδή αν δείτε την ανάκαμψη μετά το 2010, κύριε Σκυλακάκη, θα δείτε ότι ήταν πολύ χειρότερη η ανάκαμψη από προηγούμενες κρίσεις του '70, του '29 και πάει λέγοντας.

Άρα θα υπάρχει ανάκαμψη. Το μεγάλο ερώτημα δεν είναι άρα αν θα έχουμε 3,6% ή 4% όταν έχει πέσει τόσο πολύ το εισόδημα, έχει μια φυσική ανάκαμψη η οικονομία, αλλά το ζήτημα είναι πόσο βιώσιμη και πόσο δίκαια θα είναι, πόσο θα κρατήσει και ποιοτικά στοιχεία.

Και το μεγάλο ερώτημα που θα σας θέτω, όπως και στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο επειδή θα είναι ο επόμενος ομιλητής, είναι το εξής. Αν σας έκανα το ερώτημα τι έφταιγε από το μοντέλο πριν το 2009 είτε στην Ευρώπη είτε στην Ελλάδα, τι θα λέγατε; Ποια πράγματα θεωρείτε, με όλη αυτή την ιστορία που είναι πολύ χειρότερη για την Ελλάδα από άλλες χώρες, από όλη αυτή την ιστορία τι μαθήματα πήρατε, τι κατανοείτε; Μη μου πείτε τώρα για την οικονομία της γνώσης ή για τις μεγάλες τεχνολογικές προκλήσεις. Αυτά τα ακούω από το 1996, από την πρώτη κυβέρνηση του κ. Σημίτη, αυτά τα κλισέ ότι «είμαστε στην οικονομία της γνώσης», ότι «υπάρχουν καινούργιες τεχνολογίες». Να μου πείτε πρακτικά τι έχετε αλλάξει, τι πρέπει να αλλάξει σ' αυτή την οικονομία. Να μην πάμε στην προ 2009 εποχή. Γιατί ξέ-

ρετε ότι και πριν από το 2009 είχαμε ανάπτυξη και είδαμε τα αποτελέσματα.

Έχει αλλάξει ότι πρέπει η ανάπτυξη να γίνει ιδιοκτησία της ίδιας της κοινωνίας; Όπως είπε πολύ καλά ο κ. Δραγασάκης πριν από μένα, η συμμετοχή, η διαβούλευση με τους φορείς, με την τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι μόνο θέμα δημοκρατίας -είναι και θέμα δημοκρατίας- αλλά είναι και θέμα αποτελεσματικότητας. Αυτό έχει αλλάξει; Φαίνεται από το Ταμείο Ανάκαμψης ο τρόπος που προσεγγίζετε, ότι έχετε αλλάξει σε αυτό; Θεωρείτε δηλαδή, για να πάμε σε ένα άλλο οικονομικό μοντέλο, ότι το πρώτο πράγμα τουλάχιστον είναι να συζητήσουμε με την κοινωνία, με τους φορείς -με τα συνδικάτα, θα έλεγα εγώ, που δεν θα σας ενδιαφέρει και τα κινήματα- αλλά τέλος πάντων, με κάποιους και για λόγους αποτελεσματικότητας; Αυτό έχει αλλάξει; Δεν φαίνεται.

Δεν φαίνεται ούτε από την ομιλία του κ. Σταϊκούρα ούτε από την ομιλία του κ. Σκυλακάκη προχθές στη Βουλή. Δεν ξέρω αν απαντήσετε στον κ. Χαρίτση για τη διαφορά ανάμεσα σε εσάς και τον κ. Ντράγκι, που δεν μπορείτε να πείτε ότι έχει μια φυσική ροπή προς τον αριστερισμό, αλλά παρ' όλα αυτά, κατέθεσε το πρόγραμμα στη Βουλή πριν πάει στην Κομισιόν. Το δικό σας μοντέλο είναι καλύτερο ή το μοντέλο του κ. Ντράγκι; Δικαιούμαι να το ρωτήσω αυτό; Έχει κάποια έννοια αυτή η ερώτηση ή θεωρείτε ότι μπορείτε να συνεχίσετε με το επιτελικό κράτος, χωρίς να ρωτάτε;

Δεύτερη ερώτηση: Έχει αλλάξει κάτι από το 2009 που θεωρείτε εσείς ότι πρέπει να το κοιτάξουμε για τις ανισότητες. Γι' αυτό άρχισα με αυτά που είπε ο κ. Σταϊκούρας στην αρχή. Επειδή έρχεται και ο κ. Ρουσόπουλος, θα ρωτήσω και τον κ. Ρουσόπουλο: Τι άγχος έχετε για τις ανισότητες; Δηλαδή, αν σας ρωτούσα σε όλο το πεδίο της οικονομικής - κοινωνικής πολιτικής πριν από το 2009 και μετά, οι ανισότητες για σας είναι κυρίαρχο ζήτημα; Έχετε καταλάβει το βάθος των ανισοτήτων; Σας απασχολεί; Αν σας απασχολούσε, δεν θα δικαιούμουν εγώ να πω «βάλτε κάποιον στόχο για τον Gini, βάλτε κάποιον για το εισόδημα του πάνω από το 6% με το κάτω από το 6%».

Από πού φαίνεται ότι ενδιαφέρεστε για τις ανισότητες; Από αυτά που είπε η κ. Ξενογιαννακοπούλου; Δηλαδή, πραγματικά, γιατί περάσετε αυτό το νομοσχέδιο για το εργασιακό; Θεωρείτε, δηλαδή, ότι αυτό το εργασιακό νομοσχέδιο θα βοηθήσει στην ανισότητα των μισθών; Με τη μη αύξηση, την αύξηση που κάνετε στον κατώτατο μισθό, αυτό θα επηρεάσει την ανισότητα; Η μεγάλη τάση πριν από το 2009 και μετά, η συμπίεση του μεριδίου της εργασίας και η αύξηση του μεριδίου του κεφαλαίου απαντάται με αυτό το Ταμείο Ανάκαμψης και όλα αυτά γύρω;

Λέω για το εργασιακό, γιατί το βάλατε μέσα ότι είναι από τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις. Όμως, από πού προκύπτει ότι ενδιαφέρεστε για την κοινωνική ανισότητα των μισθών; Ο κ. Φάμελλος πριν από λίγο σας είπε: «Από πού προκύπτει ότι ενδιαφέρεστε για μια άλλη ανισότητα, την περιφερειακή ανισότητα;». Από πού προκύπτει ότι έχετε ένα άγχος, όπως έχουν άγχος όλοι οι οικονομικοί και κοινωνικοί επιστήμονες τα τελευταία είκοσι χρόνια, για τις ανισότητες που έχουν δημιουργήσει και τις πολιτικές επιπτώσεις αυτών των περιφερειακών ανισοτήτων;

Στη Βρετανία -βορρά και νότο- και το Brexit, το Λονδίνο πόλος οικονομικός χρηματοοικονομικός. Τίποτα στον βορρά.

Αν θέλετε να καταλάβετε την πολιτική εξέλιξη στη Βρετανία τα τελευταία δέκα - δεκαπέντε χρόνια, κοιτάξτε τις περιφερειακές ανισότητες. Στη Γαλλία όχι βορρά - νότο, αλλά ανατολικά και δυτικά, με κάποιους πόλους ανάπτυξης στο Παρίσι, την Τουλούζη και κάποιες άλλες πόλεις. Αν είσαι εργαζόμενος ή εργαζόμενη, μεσαίος σε μια μικρή πόλη, εκεί που δεν υπάρχει πόλος ανάπτυξης, δεν είσαι πουθενά, κανένα μέλλον.

Αυτό το αντιμετωπίζει το Ταμείο Ανάκαμψης; Είναι κάτι που μπορείτε να μου πείτε «ναι, έχεις δίκιο, Ευκλείδη, το καταλαβαίνουμε ότι αυτό είναι πρόβλημα και το αντιμετωπίζουμε αυτό εδώ»;

Πάμε στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Δεν έχω καταλάβει. Εγώ έχω καταλάβει ότι η απάντησή σας είναι ότι θα το λύσουν οι τράπεζες, γιατί δεν μπορεί σοβαρός οικονομολόγος να δεχθεί ότι θα πάνε χρήματα σε μη βιώσιμες επιχειρήσεις. Ελπίζω να μην παρεξηγώ την εξήγησή σας, να λέω καλά το επιχείρημα που λέτε, να μην το διαστρεβλώνω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα πάρω και λίγο από τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

Μα, είναι προφανές ότι σε μια κρίση -πόσω μάλλον την ελληνική κρίση, που άρχισε το 2010, δεν άρχισε με την πανδημία- θα υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις που τα κεφάλαιά τους τους δημιουργούν πρόβλημα βιωσιμότητας. Άρα, μια στρατηγική που αντιμετωπίζει αυτό θέλει να αντιμετωπίσει και με χρηματοδότηση, αλλά και με ειδικά εργαλεία -εκεί μίλησε πολύ ο κ. Δραγασάκης, δεν είμαι αναγκασμένος να επαναλάβω τα επιχειρήματα- σαν την Επενδυτική Τράπεζα, σαν τις μικροπιστώσεις. Χρειάζονται βοήθεια οι επιχειρήσεις. Όντως μερικές μπορεί να μην είναι βιώσιμες, αλλά από αυτές που λέτε εσείς ότι είναι μη βιώσιμες, μερικές με βοήθεια όχι μόνο χρηματοδότησης, στο μάρκετινγκ, στην έρευνα, στο πώς μπορούν να κάνουν συγχωνεύσεις, μπορούν να γίνουν βιώσιμες.

Πού είναι αυτό στο Ταμείο Ανάκαμψης, στη δική σας στρατηγική; Το ξέρετε ότι το ΔΝΤ έχει συμβουλέψει τους τελευταίους μήνες και έχει πει πόσο μεγάλο κίνδυνος είναι ότι τα κράτη-μέλη του δίνουν λεφτά σε μεγάλες και λίγες επιχειρήσεις; Σημειώνει το ΔΝΤ: «Και δεν εννοούμε μόνο τις μεγάλες tech, δηλαδή την «AMAZON», Facebook κ.λπ.. Λέμε σε όλες τις επιχειρήσεις «διαλέγετε τις μεγάλες επιχειρήσεις». Το ΔΝΤ τα λέει αυτά, όχι ο ΣΥΡΙΖΑ. Και λέει ότι αυτό είναι σε βάρος και της καινοτομίας και των επενδύσεων. Άρα το λέει για τα κράτη - μέλη, το λέει και για σας, ότι αν πηγαίνουμε σε λίγες συνηθισμένες επιχειρήσεις δεν θα έχουμε την καινοτομία και τις επενδύσεις που χρειάζονται.

Τα στοιχεία αυτό δείχνουν, ότι τα τελευταία δέκα χρόνια, μετά από το 2009 και οι δημόσιες και οι ιδιωτικές επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι σε ιστορικά χαμηλά με αυτό το μοντέλο που θέλουμε εμείς να αλλάξουμε. Εγώ δεν έχω καταλάβει καν αν θέλετε να το αλλάξετε ή έχετε άλλες προτεραιότητες.

Δεν γίνεται με αυτά που είπα να δίνετε 80 - 90 εκατομμύρια για την έρευνα και την ανάπτυξη. Δεν γίνεται αυτό. Δεν γίνεται για την υγεία να δίνετε 1,4 δισεκατομμύριο για έξι χρόνια, δηλαδή 200 εκατομμύρια περίπου, αν το διαιρέσουμε. Δεν δείχνετε ότι έχετε κατανοήσει ότι κάτι άλλαξε μετά από το 2009 και μετά από το 2019. Και το βασικό που έχει αλλάξει είναι ότι χρειαζόμαστε σχεδιασμό. Χρειαζόμαστε σχεδιασμό και πρόγραμμα, χρειαζόμαστε και προτεραιότητες. Κάνουμε οριζόντιες μειώσεις φόρων ή οριζόντιες χρηματοδοτήσεις και δεν ασχολούμαστε πού θα πάνε οι χρηματοδοτήσεις, πώς θα πάνε σε συγκεκριμένους πόρους. Προφανώς, έχετε και εσείς κάποιες προτεραιότητες. Εξάλλου, είχατε και template που έλεγε πού πρέπει να πάνε τα λεφτά.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Για μας -και επειδή είναι και ο Εκπρόσωπος του ΚΚΕ εδώ- αρχίζεις με τις ανισότητες όλων των ειδών. Θα μου πει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ ότι οι ανισότητες δημιουργούνται από τον καπιταλισμό και έχει απόλυτο δίκιο. Όσο υπάρχει καπιταλισμός πάντα θα δημιουργούνται ανισότητες, με μια διαφορά όμως. Πρώτον, ότι ξέρουμε ότι ρυθμίσεις και διαφορετικές αρχιτεκτονικές μπορούν να αλλάξουν το επίπεδο των ανισοτήτων και δεύτερον, ότι, όταν υπάρχουν λιγότερες ανισότητες, ενδυναμώνεται ο κόσμος της εργασίας και τα μεσαία στρώματα και μπορούν να διευρύνουν το πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής.

Γι' αυτό λέω ότι οι προοδευτικές δυνάμεις αυτής της χώρας, αρχίζοντας από όλων των ειδών τις ανισότητες -και δεν έχω μιλήσει για όλες, δεν έχω μιλήσει για τον πλούτο, δεν έχω μιλήσει για την πρόσβαση στα κοινωνικά αγαθά- αρχίζοντας από αυτό, φτιάχνεις και σχεδιάζεις εναλλακτικό οικονομικό μοντέλο, ένα οικονομικό μοντέλο που θα αρχίσει να αντιμετωπίζει τις ανισότητες, θα διευρύνει το πεδίο των δυνατοτήτων και θα φέρει μια πιο βιώσιμη και πιο δίκαιη ανάπτυξη.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικο-

νομικών): Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο, παρακαλώ, για δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να δώσω κάποιες άμεσες απαντήσεις και τα περισσότερα θα τα πω στην ομιλία μου, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε, του ΣΥΡΙΖΑ.

Το πρώτο είναι ότι πράγματι σε περίοδο κρίσης γινόμαστε όλοι κεϋνσιανοί, με την έννοια της αύξησης ενεργούς ζήτησης. Σε περίοδο ανάκαμψης, όμως, ο Κέυνς έλεγε ότι πρέπει να μαζευόμαστε. Πρέπει, δηλαδή, να προετοιμαζόμαστε για την επόμενη κρίση, γιατί αν το κράτος ξοδεύει πολύ παραπάνω απ' ό,τι έχει και στην περίοδο της κρίσης και στην περίοδο της ανάκαμψης, στη συνέχεια παθαίνει αυτά που πάθαμε εμείς.

Σε ό,τι αφορά το τι μάθαμε από το μοντέλο και επειδή κάνατε μια αναφορά στις πολιτικές εξελίξεις στη Βρετανία, θα ήθελα να αναρωτηθείτε -που σας είναι και πολύ οικεία- ποιες είναι οι πραγματικές πολιτικές εξελίξεις στη Βρετανία, τι συνέβη στο δικό σας μοντέλο στη Βρετανία. Ήταν ατυχές αυτό που συνέβη στο οικονομικό σας μοντέλο στη Βρετανία και μάλιστα επί πολλές εκλογικές αναμετρήσεις.

Εμάς, το μοντέλο μας είναι πολύ απλό: Εξωστρέφεια, «άσπρη» οικονομία, χαμηλή φορολογία, αύξηση της παραγωγικότητας. Και επειδή είπατε για τις ανισότητες, το βασικότερο πρόβλημα των εργαζομένων, όταν έχουν να διαπραγματευτούν για τις ανισότητες, είναι η χαμηλή παραγωγικότητα. Διότι όταν έχουν χαμηλή παραγωγικότητα, έχουν χαμηλή ικανότητα διαπραγμάτευσης και ξέρετε ποια ήταν η χώρα το 2019 με τη χαμηλότερη παραγωγικότητα στην Ευρώπη; Το έχω εδώ. Είναι από τη «MOODY'S», δεν νομίζω να έχετε αντίρρηση για την αξιοπιστία τους. Ελλάδα, τελευταία.

Αυτό το θεμελιώδες πρόβλημα ότι για να έχει ο εργαζόμενος δυνατότητα διαπραγμάτευσης, πρέπει να έχει και αντίστοιχη παραγωγικότητα, που σημαίνει να γίνονται και αντίστοιχες επενδύσεις είναι το κλειδί αυτού του σχεδίου. Αυτό το σχέδιο, ορθώς είπατε ότι μειώθηκαν οι επενδύσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, συντομεύετε παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα τα πείτε στην ομιλία σας. Εξάλλου, είναι και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος μετά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Τελειώνω με αυτό.

Λέω ότι ορθώς είπατε ότι έπεσαν οι επενδύσεις μετά την κρίση. Η Ελλάδα, όμως, στις μειωμένες επενδύσεις μετά την κρίση είχε επί δέκα χρόνια το μισό από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αυτό είναι το θεμελιώδες μας πρόβλημα.

Ολοκληρώνω, για να μην ταλαιπωρώ και τον κύριο Πρόεδρο, λέγοντας ότι και εγώ ονειρεύομαι να φτιάξω κόκορα με σκορδαλιά στον φούρνο με άσπρη μακαρονάδα και ένα ωραίο ελληνικό τυρί και η σκορδαλιά να είναι από φουντούκι και ελπίζω να έχουμε την ευκαιρία να το συζητήσουμε πολύ περισσότερο με επιτυχίες της Ελλάδας στα επόμενα χρόνια και όχι με αποτυχίες.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο κ. Τσακαλώτος έχει τον λόγο.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Σκυλακάκη, για τον Κέυνς, έτσι είναι όπως τα λέτε. Αλλά δεν θα έλεγε, όπως φαντάζεσθε, ο Κέυνς σε μια χώρα με 17% ανεργία ότι τώρα είναι καιρός για σφίξιμο. Φαντάζεσθε, δηλαδή, ότι είναι καλές οι συνθήκες τώρα; Αυτό μας είπατε; Ο Κέυνς είπε ότι όταν έχεις φτάσει στην πλήρη απασχόληση, τότε δεν χρειάζονται επεκτατικές δημοσιονομικές πολιτικές. Αυτό μας λέτε; Ότι είμαστε στην πλήρη απασχόληση; Δεν μας λέτε αυτό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Μίλαγε για...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Άρα, σας παρακαλώ, μην ερμηνεύετε τον Κέυνς, που δεν είμαι και κεϋνσιανός, δεν χρειάζεται να υποστηρίξω κάτι τέτοιο, αλλά να ξέρουμε τι έλεγε ο άνθρωπος. Έλεγε ότι στην πλήρη απασχόληση δεν χρειάζονται επεκτατικές πολιτικές. Όταν θα μας φτάσετε στην πλήρη απασχόληση -δεν θα ζω εγώ τότε- τότε μπορείτε να σκεφθείτε αν χρειάζεται αλλαγή πλεύσης.

Και κάτι τελευταίο. Αποδείξατε ότι δεν θέλετε να αλλάξετε τίποτα. Μας είπατε όλες τις ιδεοληψίες που ακούω από το 1996. Μα, όλες! Ότι πρώτα πρέπει να αυξήσουμε την παραγωγικότητα κ.λπ.. Όλες! Τίποτα δεν έχει αλλάξει. Είναι σαν να ακούω, δηλαδή, ένα διασίτη του Trickle-down χιλιάδες φορές. Τίποτα δεν έχει αλλάξει. Και δεν είπατε τίποτα για τις πραγματικές ανισότητες. Πραγματικά, σηκώνω τα χέρια ψηλά!

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο τώρα τον έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Χρήστος Μπουκώρος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι σημαντική η σημερινή συζήτηση. Ώρα που είναι, μας άνοιξε και την όρεξη ο κ. Τσακαλώτος, αλλά τα εδέσματα που περιγράψατε, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε του ΣΥΡΙΖΑ, δεν θέλουν και πολύ ζέσταμα τους θερινούς μήνες και έτσι δεν κινδυνεύουν να καρβουνιάσουν. Είναι δροσερά, καταναλώνονται έτσι.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Γιατί άμα ζεσταθούν...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Θα έλεγα, λοιπόν, ότι ασκείτε μια κριτική όλες οι πτέρυγες της Αντιπολίτευσης ότι δεν έγινε διαβούλευση και σήμερα που έχει την ευκαιρία η Βουλή, έστω και τώρα που το νομοσχέδιο έχει κατατεθεί, δεν ακούσαμε κάποια συγκεκριμένη πρόταση για το τι θα αλλάζατε στο παρόν σχέδιο. Γιατί δεν φαντάζομαι ότι καταθέτετε αίτημα συγκυβέρνησης. Ο θεσμικός ρόλος του καθένα είναι ξεκαθαρισμένος και η Κυβέρνηση και μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης θα εφαρμόσει αυτά για τα οποία έχει εκλεγεί.

Γίνατε ξαφνικά και λάτρεις του κ. Μάριο Ντράγκι. Όταν ήταν τραπεζίτης, τον κατηγορούσατε. Τώρα, σαν κυβερνήτη τον επαινείτε.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ε, έχετε βάλει χαμηλά τον πήχη, τί να κάνουμε, εμείς φταίμε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Λέμε ότι είσαστε χειρότεροι ακόμα και από τον Ντράγκι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Βεβαίως, θα έλεγα ότι δεν είπατε τίποτα το συγκεκριμένο. Θεωρητικές προσεγγίσεις. Ορισμένοι ομιλητές μάλιστα από την Αριστερά και την άκρα Αριστερά, αλλά και την άκρα Δεξιά τόλμησαν να μιλήσουν ενώ παρουσιάζουμε ένα εθνικό σχέδιο ανάκαμψης για πέμπτο μνημόνιο. Γιατί δεν είναι πέμπτο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Γιατί στα μνημόνια άλλοι πρότειναν και εμείς εγκρίναμε εδώ, το θυμίζω, γιατί ψηφίσατε και εσείς το τρίτο μνημόνιο, ενώ στο συγκεκριμένο σχέδιο εμείς προτείνουμε και άλλοι εγκρίνουν. Και μάλιστα, ενέκριναν μετ' επαίνων το συγκεκριμένο σχέδιο. Αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά, λοιπόν, που αποδεικνύει ότι πρόκειται για ένα εθνικό σχέδιο ανάκαμψης.

Δεν περίμενα, όμως, από ιστορικά στελέχη της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να έλθουν εδώ σε αυτό το Βήμα και να εξαπολύσουν ανυπόστατες κατηγορίες, υποβάλλοντας δήθεν ερωτήματα και ουσιαστικά βάζοντας λάσπη στον ανεμιστήρα ότι μαζεύτηκαν επτά, οκτώ, εννιά επιχειρηματίες και έκαναν τη μοιρασιά. Αυτά τα μυθεύματα, όταν αποτελούν μέρος του πολιτικού διαλόγου, αφ' ενός μεν υποβαθμίζουν αυτόν τον πολιτικό διάλογο και μάλιστα για τόσο σπουδαία θέματα, όπως παραδεχόμαστε, αφ' ετέρου αποδεικνύουν την ένδεια επιχειρημάτων από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Από πού ορμώμενος ο αξιότιμος πρώην Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ έρχεται σ' αυτό το Βήμα και μιλάει για επτά, οκτώ, εννιά επιχειρηματίες που έκαναν τη μοιρασιά του συγκεκριμένου σχεδίου;

Μας κατηγορήσατε, επίσης, για περιφερειακές ανισότητες, για έλλειψη περιφερειακής προσέγγισης των ζητημάτων. Πότε, όμως, μας κατηγορήσατε, κύριε Χαρίτση; Σήμερα που εγκρίθηκε πρώτα απ' όλα τα ευρωπαϊκά σχέδια ΕΣΠΑ, το ελληνικό ΕΣΠΑ το

οποίο είναι αυξημένο κατά 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ και οι ελληνικές περιφέρειες για πρώτη φορά θα πάρουν οκτώ δισεκατομμύρια ευρώ και το σύνολο του ΕΣΠΑ απευθύνεται στην μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της; Δεν θα εξελίσσεται παράλληλα το ΕΣΠΑ; Τα 26,3 δισεκατομμύρια που είναι περίπου ίσο ποσό και για ίσο χρονικό διάστημα όσο και το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας; Μισές αλήθειες;

Θα σας έλεγα ακόμη ότι έχετε κάποιο δίκιο να μιλάτε για το πώς διαχειριστήκαμε τα χρηματοδοτικά εργαλεία στο παρελθόν, γιατί πράγματι -είχα την ευκαιρία και το έγραψα και σε ένα άρθρο στο «ΠΟΝΤΙΚΙ» σήμερα- υπήρξαν πολύ περισσότερα χρηματοδοτικά εργαλεία στο παρελθόν.

Αν το δεις αθροιστικά, σε ένα βάθος χρόνου σαρανταετίας βεβαίως, ήταν πολύ περισσότερα, πολλαπλάσια του Σχεδίου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης. Πήγαν στράφι όλα αυτά τα χρήματα; Όχι. Αυτό είναι η μισή αλήθεια πάλι. Γνώρισε η Ελλάδα υποδομές που δεν είχε γνωρίσει στα διακόσια χρόνια της ιστορίας της, εθνικά οδικά δίκτυα, νοσοκομεία, λιμάνια, πανεπιστημιακά ιδρύματα. Μπορώ να απαριθμώ συνεχώς.

Έγιναν και έργα αχρείαστα. Υπήρξαν και κακοτεχνίες. Υπήρξαν και καθυστερήσεις. Υπήρξαν και υπερκοστολογήσεις. Βεβαίως, έγιναν κι όλα αυτά. Έμειναν, όμως, οι υποδομές. Ίσως αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν κατόρθωσαν -κι εκεί έγκειται η αποτυχία μας- να δώσουν υπεραξία στην οικονομία και στη χώρα όση θα έπρεπε. Συμφωνούμε σ' αυτό.

Αυτό το σχέδιο, όμως, πράγματι διαφέρει. Διαφέρει γιατί μπορεί να έλειψε η διαβούλευση με την κλασική έννοια του όρου, όπως εσείς την καταθέσατε σήμερα εδώ, αλλά υπήρξε ένα καταξιωμένο επιστημονικό δυναμικό που αν θέλετε εκπροσωπεί και πολλές τάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας, της γνώσης και της κοινωνίας θα έλεγα κατ' επέκταση, που κατέθεσε ένα πλαίσιο -δεν αποφάσισε ποιο θα είναι το πλαίσιο- προτάσεων. Και ήρθε η Κυβέρνηση, η νόμιμη της χώρας, η εκλεγμένη, στην κατεύθυνση προς την οποία έχει δεσμευτεί στον ελληνικό λαό και ψηφίστηκε τον Ιούλιο του 2019, να ενσωματώσει αυτές τις προτάσεις και να τις κάνει Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης.

Έρχεστε και ζητάτε επιτροπή κοινοβουλευτική, παρατηρητήριο. Τι είναι αυτό; Καταργήθηκε κανένας κοινοβουλευτικός θεσμός; Δεν έχετε τη δυνατότητα να κάνετε και επίκαιρες ερωτήσεις και απλές ερωτήσεις και σε επίπεδο Αρχηγών συζήτηση στη Βουλή για να εξεταστεί όλο αυτό το διάστημα πώς διαχειρίζεται η Κυβέρνηση το πακέτο ανάπτυξης; Γιατί, δηλαδή, γι' αυτό το πακέτο να γίνει μια κοινοβουλευτική επιτροπή και να μη γίνει και για νέο ΕΣΠΑ που είναι περίπου ίσης αξίας.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Γι' αυτό δεν υπάρχει τίποτα. Υπάρχει Επιτροπή παρακολούθησης για το ΕΣΠΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μην διακόπτετε, παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Η επιτροπή παρακολούθησης του ΕΣΠΑ δεν είναι επιτροπή που προτείνεται σήμερα εσείς εδώ για το Ταμείο Ανασυγκρότησης. Άλλο πράγμα προτείνετε εδώ.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: ...(δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Χαρίτση, δεν καταγράφεται τίποτα απ' αυτά που λέτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Πάντως εγώ, κύριε Χαρίτση, δεν άκουσα να το παραλληλίζετε με την Επιτροπή παρακολούθησης του ΕΣΠΑ.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Γιατί τόση ένταση κατά της λογοδοσίας και κατά της διαφάνειας;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Καμμία ένταση, κύριε Χαρίτση. Ξέρετε, όμως, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της κυβερνητικής παράταξης έχει και την αρμοδιότητα να απαντάει στις κατηγορίες που ακούγονται στο Κοινοβούλιο.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Πρόταση ήταν, όχι κατηγορίες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Όχι. Μιλήσατε για αδιαφάνεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε τώρα. Δεν θα γίνει διάλογος. Κύριε Χαρίτση, σας παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Μιλήσατε για αδιαφάνεια και λυπούμαι που με αναγκάζετε να επανέλθω και να πω ότι ο πρώην αντιπρόεδρος της κυβέρνησής σας, κορυφαίο και ιστορικό στέλεχος, μίλησε για επτά-οκτώ επιχειρηματίες -υπό τύπου ρητορικού ερωτήματος ή αν θέλετε ερωτήματος χωρίς να συνοδεύεται από στοιχεία από αυτό εδώ το Βήμα- οι οποίοι έκαναν τη μοιρασιά.

Άρα τι είδους προτάσεις είναι αυτές που κινούνται σε ένα τέτοιο πολιτικό περιβάλλον;

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Έχουμε τα στοιχεία, κύριε Μπουκώρο. Στην ομιλία μου θα σας απαντήσω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Τα στοιχεία είναι όπως τα βλέπετε εσείς, κύριε Αλεξιάδη.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Δημοσίευμα στην εφημερίδα...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Το πώς ορίζετε εσείς τα φιλοκυβερνητικά sites αφορά εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μπουκώρο, μην απαντάτε σε κάθε έναν από τους συναδέλφους.

Κύριε Αλεξιάδη, σας παρακαλώ πολύ να μην παρεμβαίνετε. Θα έρθει η σειρά σας να μιλήσετε. Είστε στον κατάλογο. Θα μιλήσετε και θα πείτε αυτά που θέλετε να πείτε.

Συνεχίστε, κύριε Μπουκώρο. Μην απευθύνεστε σε συγκεκριμένους Βουλευτές.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Το επίπεδο των επιχειρημάτων μου δεν προκαλεί τέτοιου είδους διάλογο ούτε και προσβάλω κανέναν με τα επιχειρήματά μου.

Από κει και πέρα, πραγματικά δεν κατάλαβα πού διαφωνείτε μέσα από την κατηγορία για την έλλειψη περιφερειακής προσέγγισης. Τι θέλετε, δηλαδή, να κάνουμε σιντριβάνια με το Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης ή μικροέργα που δεν προσφέρουν καμμία υπεραξία στην εθνική οικονομία;

Δύο έργα υποδομής, με την κλασική έννοια, μπαίνουν στο Ταμείο Ανασυγκρότησης. Αυτά είναι ο Ε65 και η ολοκλήρωσή του και ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης. Αν προστεθεί, λοιπόν, και η σύνδεση Πάτρα - Πύργου έχουμε ολοκληρωμένο το εθνικό οδικό δίκτυο της χώρας. Και πρέπει να πούμε ότι αυτά τα έργα που ολοκλήρωσαν το εθνικό οδικό δίκτυο της χώρας και έκαναν την Ελλάδα από μια τυπική βαλκανική χώρα σε μια υπολογίσιμη, παρά τα προβλήματά της, δύναμη της Νοτίου Ευρώπης, είναι σχεδόν στο 100% έργα συγχρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκούς πόρους.

Βεβαίως, δεν άφησαν το αποτύπωμα που όλοι θα θέλαμε ούτε έδωσαν την υπεραξία που όλοι θα θέλαμε, αλλά είναι μισή αλήθεια ότι δεν έγινε τίποτα με όλα τα προηγούμενα χρηματοδοτικά εργαλεία. Δεν έγιναν όσα θα μπορούσαν να γίνουν. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Όμως, σε τι διαφωνείτε αλήθεια με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανασυγκρότησης, από τα προβλεπόμενα, από τους τέσσερις άξονες; Δεν άκουσα κάτι διαφορετικό. Διαφωνείτε με τον ψηφιακό μετασχηματισμό; Διαφωνείτε με τα έργα στην πράσινη οικονομία;

Δηλαδή, είναι κακό που εξήντα χιλιάδες στρέμματα στη δυτική Μακεδονία, όπου ήταν η περιοχή εξόρυξης, θα μετατραπούν σε καλλιεργήσιμη γη; Είναι κακό αυτό για την μετάβαση της δυτικής Μακεδονίας στη μεταλιγνιτική εποχή; Είναι κακό ότι θα γίνουν έργα της πράσινης οικονομίας όταν μιλούμε για το περιβάλλον και θα χρηματοδοτηθούν, ότι θα υπάρχουν δίκτυα φόρτισης; Τα δίκτυα ηλεκτρικής διασύνδεσης και η ολοκλήρωσή τους για τα νησιά μας δεν περιορίζουν πράγματι τις ανισότητες, όπως και η πρόσβαση στην έρευνα, στην τεχνολογία, στον τουρισμό;

Όπως και τα έργα εξοικονόμησης υδάτινων πόρων. Πώς έρχεται αστήρικτα εδώ η Αξιωματική Αντιπολίτευση και λέει ότι η δημιουργία Επιτροπής Διαχείρισης Υδάτων προδικάζει την πώληση των υδάτων; Αυτό πού στηρίζεται; Από πού τεκμαίρεται αυτό το συμπέρασμα το έωλο και τρομοκρατικό σε μεγάλο βαθμό; Δεν γνωρίζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι αφενός μεν στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης περιλαμβάνονται έργα εξοικονόμησης υδάτων, καλύτερης διαχείρισης υδάτων και ταυτοχρόνως, δημιουργείται και αυτή η επιτροπή γιατί πρέπει να υπάρχει κεντρική διαχείριση, πρέπει να υπάρχει κατεύθυνση στη διαχείριση των υδάτων; Δεν γνωρίζετε ότι η Ελλάδα είναι η εικοστή έκτη πιο πληττόμενη χώρα της υφηλίου από την λειψυδρία; Πρέπει να μείνουμε ακίνητοι, να αφήσουμε τα πράγματα όπως είναι σήμερα και να χάνονται τα νερά στις θάλασσες; Δεν χρειαζόμαστε μικρά φράγματα; Εγώ θυμάμαι όταν εκφράζατε την αντίθεσή σας -

λάθος, κατά την άποψή μου- για τον Αχελώο μιλούσατε για μικρά φράγματα και για εξοικονόμηση υδάτινων πόρων. Προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης τέτοια έργα για τη γεωργία.

Τι είναι αυτό με το οποίο διαφωνείτε. Διαφωνείτε στην κατάρτιση του εργατικού προσωπικού, των εργαζομένων, όταν στην Ευρώπη ο μέσος εργαζόμενος κατά τη διάρκεια της καριέρας του αλλάζει τρεις φορές εργασία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρησιμοποιήσω και τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

Διαφωνείτε με τα κονδύλια κατάρτισης, με την προσδοκία για δημιουργία διακοσίων χιλιάδων θέσεων εργασίας. Με τι ακριβώς διαφωνείτε; Δεν άκουσα κάτι συγκεκριμένο. Δεν άκουσα απολύτως τίποτα συγκεκριμένο.

Διαφέρουμε στη θεωρία, γι' αυτό κι εσείς κάθεστε σε αυτά τα έδρανα και εμείς στα άλλα έδρανα. Και στην ιδεολογία και στη θεωρία διαφέρουμε. Εδώ, όμως, είναι κάτι το πρακτικό. Υπάρχουν κάποια χρήματα που διεκδικήθηκαν από τη χώρα, που συμμετείχε ο Πρωθυπουργός ο Κυριάκος Μητσοτάκης στην πρωτοβουλία αυτή των οκτώ ευρωπαίων ηγετών για να εξασφαλιστούν αυτοί οι πόροι και αυτός ο νέος τρόπος χρηματοδότησης. Χονδρικά τα 19 δισεκατομμύρια είναι χορήγηση, τα 12 δισεκατομμύρια είναι ευνοϊκό δάνειο.

Θα περίμενα από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης να έρθουν και να πουν κακώς βάζετε τον ψηφιακό μετασχηματισμό ή βάζετε λίγα χρήματα στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Πρέπει να βάλετε περισσότερα. Τι, να 'χαμε να λέγαμε, ωραία λόγια και εντυπωσιακά λόγια;

Θα έλεγα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η σημερινή συζήτηση είναι πράγματι σημαντική και κατά βάθος πιστεύω ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας θέλουν να πετύχει η αξιοποίηση αυτού του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου. Γιατί αυτό δεν αφορά εμάς που συζητάμε σήμερα και επικυρώνουμε εδώ τη σύμβαση αυτή. Αφορά τις επόμενες γενιές. Γιατί πράγματι η στόχευση στους συγκεκριμένους τομείς δεν είναι έργα με την κλασική έννοια του όρου. Είναι δράσεις που φιλοδοξούν να αλλάξουν το οικονομικό περιβάλλον της χώρας και να το εκσυγχρονίσουν, ώστε η σύγκλιση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες να γίνει με ταχύτερο τρόπο.

Γιατί όλοι ξέρουμε ότι και η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση και οι νέες τεχνολογίες και ο προσανατολισμός στην πράσινη οικονομία είναι πεδία που ακόμα και αν είσαι λίγο πίσω από την αφετηρία όπως είναι η χώρα μας, μπορείς να ανταγωνιστείς όταν είσαι οργανωμένος και έχεις εκπονήσει καλά προγράμματα επί ίσοις όροις τους άλλους που προηγούνται στους κλασικούς τομείς της οικονομίας. Αυτό είναι γνωστό. Και μικρός παίκτης να είσαι, η εποχή προσφέρει ευκαιρίες.

Αυτό, λοιπόν, έγινε με το συγκεκριμένο σχέδιο. Για αυτό λείπουν οι υποδομές με την κλασική έννοια του όρου, που άλλωστε λείπουν και στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά προγράμματα, αφού πρέπει να προσαρμοστεί το οικονομικό περιβάλλον και της Ελλάδας και της Ευρώπης στις ανάγκες της νέας εποχής. Αυτό φιλοδοξεί το σχέδιο.

Κανένας από τη Νέα Δημοκρατία ούτε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός ούτε ο κ. Σκυλακάκης ούτε ο κ. Σταϊκούρας δεν είπε ότι τα 31 δισεκατομμύρια, με τη μόχλευση 57 έως 60 δισεκατομμύρια ή ακόμα και αν προσθέταμε και το ΕΣΠΑ άλλα 26 τόσα δισεκατομμύρια, τα 100 δισεκατομμύρια μπορούν να λύσουν όλα τα δομικά προβλήματα της χώρας και όλα τα προβλήματα που κληροδότησε η τελευταία οικονομική κρίση και η κρίση της πανδημίας.

Όμως, όταν η Κυβέρνηση έρχεται και δεσμεύεται, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, και λέει ότι πλέον θα είναι αυστηρή προϋπόθεση ότι για κάθε ευρώ επιδότησης θα πρέπει να βγαίνει και ένα ευρώ αντίστοιχα από το ταμείο το επιδοτούμενο φαίνεται ότι αλλάζουν τα πράγματα. Φεύγουμε από το εύκολο χρήμα και τις υπερτιμολογήσεις και όλα αυτά που ζήσαμε στα προηγούμενα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Δεν είναι αυτό μια ειδοποιός διαφορά; Διότι αν δεν πιστέψουμε εμείς στη χώρα μας και αν δεν επενδύσουν οι Έλληνες που θα χρηματοδοτηθούν από αυτό το ταμείο, πώς θα πείσουμε τους ξένους επενδυτές ότι, πράγματι, η Ελλάδα είναι ένας επενδυτικός προορισμός; Αυτή είναι μια ειδοποιός διαφορά μαζί με τη στόχευση στους τομείς αιχμής, στους οποίους προαναφέρθηκα. Και αυτή η διαφορά ελπίζουμε ότι θα λειτουργήσει και θα αποτελέσει την ατμομηχανή ή, αν θέλετε, έναν βατήρα μιας νέας εκκίνησης, ώστε όχι μόνο να μοχλεύσει τα συγκεκριμένα χρήματα.

Πρέπει, βέβαια, -είναι προϋπόθεση-, κύριε Υπουργέ, να ακολουθήσει και η δημόσια διοίκηση σε αυτή τη στρατηγική στόχευση, που -λυπάμαι που το λέω από αυτό το Βήμα- δεν ακολουθεί και ψάχνει συνεχώς να βρει το πρόβλημα και όχι τη λύση, ιδιαίτερα στο ζήτημα των επενδύσεων, να συντονιστεί, ώστε να αξιοποιηθούν αυτά τα χρήματα και εκτός από τη μόχλευση να παρακινήσουν και άλλες άμεσες ξένες επενδύσεις.

Αυτή είναι λύση στο πρόβλημα, διότι οι επεκτατικές πολιτικές είναι πολύ καλές, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, αρκεί να διαθέτεις και το ανάλογο απόθεμα, διότι όταν προστρέχεις για δανεισμό, δεν μπορείς να είσαι πάντα βέβαιος ότι οι όροι θα είναι ευνοϊκοί και όλοι σε αυτή την Αίθουσα γνωρίζουμε τι συμβαίνει όταν οι όροι παύουν να είναι ευνοϊκοί.

Σας καλώ στην υπερψήφιση του σχεδίου, γιατί αφ' ενός δεν είδα μεγάλες και ουσιαστικές διαφορές και αφ' ετέρου η αξιοποίηση αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου δεν αφορά τις σημερινές πολιτικές δυνάμεις, αφορά τις επόμενες γενιές της χώρας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με τον επόμενο ομιλητή, ο οποίος είναι κ. Αθανάσιος Λιούπης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Θα ήθελα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τι ακριβώς θέλετε, κύριε Χαρίτση;

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Να απαντήσω στον κ. Μπουκώρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν θα το κάνουμε τώρα αυτό. Τι να απαντήσετε; Θα έχετε τη δυνατότητα στη δευτερολογία σας. Εκείνη την ώρα θα απαντήσετε, αν θέλετε, συνολικά σε όλα τα ζητήματα που έχουν τεθεί.

Έχετε τον λόγο, κύριε Λιούπη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα σημαντικό βήμα γίνεται σήμερα για να εισέλθει η Ελλάδα σε μια νέα εποχή, την εποχή των ευκαιριών και των αλλαγών. Αποφασίζουμε να κυρώσουμε δύο συμβάσεις, μία σύμβαση χρηματοδότησης και μία δανειοδότησης, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας. Είναι από τις περιπτώσεις που η κύρωση δεν συνιστά μια τυπική διαδικασία, αλλά την αρχή ενός νέου σπουδαίου κεφαλαίου για την ελληνική οικονομία και την κοινωνία.

Όταν η υγειονομική κρίση βρισκόταν μόλις στο ξεκίνημά της, ο Πρωθυπουργός μας, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, μαζί με οκτώ ευρωπαίους ομολόγους του εξέφρασε για πρώτη φορά δημόσια την ανάγκη να θεσπιστεί ένας ευρωπαϊκός μηχανισμός δανεισμού και στήριξης της οικονομίας. Η πρόταση αυτή έγινε πραγματικότητα και η Ελλάδα θα ενισχυθεί από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με ποσοστό του ΑΕΠ της, που συνιστά το μεγαλύτερο στην Ευρώπη: 17,8 δισεκατομμύρια ευρώ επιχορηγήσεις, 12,7 δισεκατομμύρια δανειοδοτήσεις, ενώ αν λάβουμε υπ' όψιν και τα χρήματα που θα δοθούν από τον ιδιωτικό τομέα, συνολικά 57 δισεκατομμύρια θα αξιοποιηθούν στην πραγματική οικονομία. Όλα αυτά, επιπλέον του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 27 δισεκατομμυρίων που εγκρίθηκαν μόλις χθες -πρώτοι στην Ευρώπη- δείχνουν την ετοιμότητα και τον προγραμματισμό αυτής της Κυβέρνησης. Και, φυσικά, έχουμε και το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης». Πρόκειται για μια ιστορική προσπάθεια, αφού είναι η μεγαλύτερη κινητοποίηση επενδυτικών πόρων που πραγματοποιήθηκε ποτέ στην Ελλάδα.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» είναι ένα αναλυτικό και συνεκτικό πρόγραμμα που η ελληνική Κυβέρνηση υπέβαλε ταχύτατα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς -δεύτερη στην Ευρώπη- επιδεικνύοντας σοβαρή προσήλωση και σχεδιασμό με εκατόν έξι επενδύσεις, εξήντα οκτώ μεταρρυθμίσεις, βασισμένο στους τέσσερις γνωστούς πυλώνες: Πρώτον, την πράσινη μετάβαση με υιοθέτηση πολιτικών για περιορισμό

των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δεύτερον, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τρίτον, την απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή και, τέταρτον, ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας.

Βασική αρχή του σχεδίου είναι ότι όποιος λάβει χρήματα από το ταμείο οφείλει να επενδύσει και ίδια κεφάλαια. Με αυτόν τον τρόπο αυξάνεται ακόμα περισσότερο η συνολική επένδυση, ενώ ταυτόχρονα ο κάθε ωφελούμενος οφείλει να ασχοληθεί εντατικά με την αποτελεσματικότητα της επένδυσης, αφού αναλαμβάνει τον κίνδυνο της απώλειας όχι μόνο της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, αλλά και των ιδίων κεφαλαίων του.

Η δανειακή σύμβαση περιλαμβάνει τους όρους, τη διαθεσιμότητα του δανείου μέχρι 31-12-2026, την υποχρέωση της χώρας μας να διενεργεί ελέγχους, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των κανόνων στη χρήση της χρηματοδότησης.

Τα συγκεκριμένα ευρωπαϊκά κεφάλαια θα αξιοποιηθούν σε έργα ουσίας, υποδομές και επενδύσεις, που θα επιφέρουν τεράστια αλλαγή στην εικόνα της χώρας μας, δηλαδή, ηλεκτρική και ψηφιακή διασύνδεση των νησιών, υπογειοποίηση δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος, πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» για επιχειρήσεις, νοικοκυριά, το δημόσιο, πολεοδομικός σχεδιασμός με προώθηση σχεδίων βιώσιμης ανάπτυξης, μεγάλες πράσινες αστικές αναπλάσεις, όπως ο Βοτανικός, ο Ελαιώνας, το παραλιακό μέτωπο του Πειραιά, προώθηση της ηλεκτροκίνησης στις αστικές συγκοινωνίες και επιδότηση των ηλεκτρικών ταξί, δημιουργία περισσότερων από οκτώ χιλιάδες σημεία φόρτισης σε όλη τη χώρα, μεγάλα αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα, διαχείριση των αποβλήτων στη βάση της κυκλικής οικονομίας και δράσεις εξοικονόμησης νερού, ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους που ξεκινά με την ψηφιοποίηση μεγάλου όγκου δεδομένων του δημόσιου τομέα στη δικαιοσύνη, την πολεοδομία και λοιπά, ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης, αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας στο πανεπιστήμιο, ψηφιακός μετασχηματισμός στην υγεία με τον ηλεκτρονικό φάκελο του ασθενή, στήριξη της απασχόλησης με προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης.

Η δε αντίληψη της Αντιπολίτευσης ότι οι νέοι αυτοί πόροι δεν αφορούν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι, κατά τη γνώμη μου, λανθασμένη, γιατί ο συνολικός μετασχηματισμός της οικονομίας, η δημιουργία χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, η δημιουργία ενός φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος είναι όλοι παράγοντες που οδηγούν σε βελτίωση τους οικονομικούς δείκτες και κατ' επέκταση όλη την οικονομία.

Η αναμενόμενη μόνιμη αύξηση του ΑΕΠ κατά 7% και οι νέες διακόσιες χιλιάδες μόνιμες θέσεις εργασίας δίνουν νέα προοπτική σε όλη την οικονομία μακροπρόθεσμα, σε βάθος εικοσαετίας, και υπό την προϋπόθεση ότι θα υλοποιηθεί όλο το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα, το ελληνικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 18%. Κάθε κρίκος της οικονομίας, κάθε δραστηριότητα είναι αλληλένδετες με τους υπόλοιπους και, επομένως, όλοι μηδενός εξαιρουμένου θα ωφεληθούν από τα κεφάλαια που θα εισρεύσουν.

Σε κάθε περίπτωση, το σχέδιο προβλέπει 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ ειδικά για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Όλα αυτά τα αριθμητικά δεδομένα που ακούγονται σήμερα στην Ολομέλεια δεν είναι καθόλου αμελητέα. Θα αλλάξουν τη ζωή των Ελλήνων και τις προοπτικές όλης της χώρας. Ο Πρωθυπουργός έχει δεσμευτεί για την πλήρη αξιοποίηση των πόρων και την τήρηση του σχεδίου.

Όμως, υπάρχει και κάτι περισσότερο ουσιώδες σε όλη αυτή τη συζήτηση. Είναι αυτό που περιγράφεται στο Εθνικό Πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0» και αφορά το όραμά μας για μια ανοιχτή, δημοκρατική και βιώσιμη κοινωνία, δηλαδή για κοινωνική συμβίωση και αλληλεπίδραση υπό όρους μεγαλύτερης και πιο ουσιαστικής διαφάνειας χάρη στην πολιτική ανοιχτών δεδομένων του δημόσιου τομέα.

Είναι η συνολική αλλαγή στον τρόπο που αντιμετωπίζει η Ευρώπη τη χώρα μας, στον τρόπο που αποτυπώνονται πλέον οι δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας και στο ότι τελικά όλοι είμαστε αποφασισμένοι να μην αφήσουμε άλλη μια ευκαιρία ανεκμετάλλευτη. Είναι πιθανά η τελευταία μας ευκαιρία να διορθώσουμε τα λάθη του παρελθόντος και να κτίσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τις νεότερες γενιές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Λιούπη.

Θα δώσουμε τώρα το λόγο στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη.

Θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Χήτας και στη συνέχεια ο κ. Καρασμάνης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Καραθανασόπουλος και ο κ. Σαρακιώτης, με τον οποίο θα κλείσει και ο δεύτερος κύκλος ομιλητών.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση μετά από μία εξαιρετικά επιτυχημένη και πολύμηνη διαπραγμάτευση φέρνει στη Βουλή το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το «Ελλάδα 2.0», ένα σχέδιο που θα διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στην ανάκαμψη και την ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας τα επόμενα χρόνια.

Η ταχύτητα και αποτελεσματικότητα της διαπραγμάτευσης αποδεικνύονται αμάχητα από το γεγονός ότι είμαστε οι πρώτοι που υπογράψαμε συμφωνία με την Κομισιόν και σίγουρα από τους πρώτους -ενδεχομένως και οι πρώτοι- που θα πάρουν χρήματα, πιθανότατα την επόμενη Παρασκευή. Τα πρώτα 4 δισεκατομμύρια ευρώ πιθανότατα θα έρθουν την επόμενη Παρασκευή. Και αυτή είναι μια σημαντική εξέλιξη γιατί δίνει το μήνυμα στις αγορές και σε όλους ότι η Ελλάδα προχωρά μπροστά.

Τα 31,5 δισεκατομμύρια ευρώ που έρχονται, μπορούν να αλλάξουν και θα αλλάξουν την Ελλάδα. Μαζί και με τα 12,7 δισεκατομμύρια δάνεια θα κινητοποιήσουν διπλάσιους επενδυτικούς πόρους 60 δισεκατομμυρίων προς όφελος του συνόλου της ελληνικής κοινωνίας και θα αποτελέσουν τη μεγαλύτερη μόχλευση επενδυτικών πόρων στην ιστορία της χώρας.

Θα ήθελα εδώ να αναφέρω μια έκθεση της «OXFORD ECONOMICS» για τις επιπτώσεις που θα έχει το σχέδιό μας, το «Ελλάδα 2.0», στην οικονομία. Η έκθεση αυτή -την οποία θα καταθέσω και στα Πρακτικά- καταγράφει ότι η Ελλάδα παίρνει τα περισσότερα από κάθε άλλη ευρωπαϊκή χώρα με μεγάλη διαφορά, 20% του ΑΕΠ σε σχέση με 15%. Ο αμέσως επόμενος είναι η Ρουμανία και η Κροατία -κοντά στο 15%- και μετά η Ιταλία.

Αναφέρει επίσης ότι η Ελλάδα που έχει το πιο φιλόδοξο σχέδιο από πλευράς δαπανών θα έχει και τη σημαντικότερη αύξηση στο ΑΕΠ, σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, και θα έχει και τη σημαντικότερη αύξηση στην απασχόληση, σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Την καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα έκθεση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτή επιβεβαιώνεται και από τους δικούς μας υπολογισμούς, αλλά και από υπολογισμούς πολλών άλλων διεθνών φορέων.

Τι μας λέει η Αντιπολίτευση; Και θα προσπαθήσω συνοπτικά να απαντήσω σε αυτά που λέει. Το πρώτο που μας λέει είναι ότι έχουμε ένα κακό σχέδιο.

Και εδώ τώρα αναρωτιέται κανείς: Αν έχουμε ένα κακό σχέδιο, τι έπαθαν ο «ECONOMIST», το «BLOOMBERG», οι «FINANCIAL TIMES», οι Ευρωπαίοι; Μύγα τους τσίμπησε και λένε ότι έχουμε καλό σχέδιο;

Και για να είμαι πιο συγκεκριμένος, διαβάζω από τους «FINANCIAL TIMES» ρεπορτάζ από εκπροσώπους -που δεν κατονομάζονται- της Κομισιόν: «Το ελληνικό σχέδιο είναι από τα καλύτερα που έχουμε δει ως τώρα», αναφέρει αξιωματούχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. «Το σχέδιο, βασισμένο στην στρατηγική του Νομπελίστα Χριστόφορου Πισσαρίδη, ήταν από τα πιο συνεκτικά που κατέθεσε οποιαδήποτε άλλη χώρα μέλος» αναφέρουν οι «FINANCIAL TIMES».

Μετά βγαίνει ο Ιρλανδός Πρόεδρος του Eurogroup, ο οποίος δεν έχει κάποια σχέση με εμάς, που και αυτός λέει το ίδιο, ότι είναι από τα καλύτερα σχέδια.

Εν συνεχεία, έρχεται η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κ. Φον ντερ Λάιεν, εδώ στην Ελλάδα, και τι μας λέει; Θα σας διαβάσω -μεταφράζοντας πρόχειρα- τι μας λέει: «Μετά από άριστη συνεργασία, η οποία ήταν εξαιρετική μεταξύ της Κομισιόν και των ελληνικών αρχών, έχουμε ένα σχέδιο που σχεδιάστηκε στην Ελλάδα και θα πυροδοτήσει την ανάπτυξη και δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι θα μεταμορφώσει βαθιά την ελληνική οικονομία». Και τελειώνει λέγοντας: «Είμαι βαθύτατα πεπεισμένη ότι αυτό το σχέδιο θα κάνει την Ελλάδα να βγει από αυτή την περίοδο ισχυρότερη από οποιαδήποτε άλλη εποχή.». Αυτά μας λέει η Πρόεδρος της Κομισιόν.

Και ερχόμαστε να δούμε και τι λένε -γιατί οι πολιτικοί πάντα μπορεί να έχουμε και άλλα πράγματα στο μυαλό μας, κατά τους πολίτες- οι αγορές, το «θερμόμετρο», τι λέει, ας πούμε, η «MOODY'S», μία από τις μεγάλες εταιρείες αξιολόγησης. Λέει, λοιπόν: «Η Ελλάδα θα δει τη μεγαλύτερη αύξηση, σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη νότια χώρα στο ΑΕΠ». Και έχει εδώ πέρα δικούς της υπολογισμούς που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι θα έχουμε αύξηση του ΑΕΠ -με τη μεγαλύτερη για την Ελλάδα και μετά την Πορτογαλία-, χαμηλότερα ελλείμματα, μείωση του βάρους του χρέους και χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης.

Και τελειώνει με τη φράση: «Οι μεταρρυθμίσεις που γίνονται στην Ελλάδα έχουν ήδη φέρει συγκεκριμένη πρόοδο στην ποιότητα των θεσμών και στην αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης και αυτό αντανακλάται στην ταχεία υποβολή και τη συνολική συμπεριληπτικότητα του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας.». Αυτά μας λέει η «MOODY'S».

Πάμε τώρα στη δεύτερη αιτίαση της Αντιπολίτευσης, αν είναι για λίγους ή για πολλούς. Εδώ εγώ θα θέσω μερικά ερωτήματα, βάζοντας κάποιες από τις δράσεις του σχεδίου.

Σήμερα είπε ο κ. Σκρέκας για το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», το καινούργιο «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» των κατοικιών. Βάζουμε εδώ 1 δισεκατομμύριο. Αφορά νοικοκυριά και ένα σημαντικό ποσοστό για την ενεργειακή φτώχεια. Αυτά είναι για τους λίγους ή για τους πολλούς; Και αυτοί που θα κάνουν τα συγκεκριμένα έργα, αυτοί που θα βάλουν τα αλουμίνια και θα κάνουν τις κατασκευές και τα μαστορέματα είναι οι λίγοι, είναι οι μεγάλοι όμιλοι ή οι πολλοί;

Το ίδιο πρόγραμμα, που είναι 450 εκατομμύρια για τους μικρομεσαίους, αυτά είναι για τους λίγους ή τους πολλούς; Μόνο μικρομεσαίοι μπορούν να πάρουν «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» για την ενέργεια.

Η υπογειοποίηση που θα κάνουμε των δικτύων ηλεκτρικού ρεύματος, για να μην καίγονται τα δάση μας τα περιαστικά, είναι για τους λίγους ή για τους πολλούς; Ποιοι μένουν σε αυτές οι περιοχές, στις παρυφές των πόλεων;

Τα πολεοδομικά σχέδια που θα καλύψουν ολόκληρη τη χώρα, 250 εκατομμύρια, είναι για τους λίγους ή τους πολλούς; Είναι για τρεις-τέσσερις μεγάλες επενδύσεις ή για όλη τη χώρα, που έχουμε πολεοδομικά σχέδια μόνο στο 20% σήμερα της χώρας και θα πάμε με 250 εκατομμύρια επένδυση -σε μελέτες μόνο- να καλύψουμε το σύνολο;

Ηλεκτροκίνηση των συγκοινωνιών: Τα αστικά ηλεκτρικά λεωφορεία ή τα ηλεκτρικά ταξί ποιους αφορούν, τους λίγους ή τους πολλούς; Έχετε ακούσει κανέναν ιδιοκτήτη μεγάλου ομίλου να παίρνει ταξί;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Καταλαβαίνετε, κύριε Πρόεδρε, ότι θα χρειαστώ περισσότερο χρόνο. Αυτό είναι το βασικό νομοσχέδιο, άλλωστε, που υπερασπίζομαι.

Ενίσχυση των δικτύων ύδρευσης και τα μεγάλα έργα για τα αστικά λύματα σε οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων, οι μεγάλες επενδύσεις στα αρδευτικά δίκτυα, που αφορούν δεκάδες χιλιάδες αγρότες, οι επενδύσεις της Πολιτικής Προστασίας, για να έχουμε σύγχρονα μέσα, σύγχρονα κανάντερ, για να μπορούμε να αντιμετωπίζουμε τις φωτιές, αυτά αφορούν τους λίγους ή τους πολλούς;

Τα αντιπλημμυρικά έργα αφορούν τους λίγους ή τους πολλούς; Ξέρετε να πλημμυρίζουν στις καλύτερες περιοχές και στις πιο δύσκολες περιοχές να μένουν απείραχτοι από τις πλημμύρες;

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους για ποιους είναι; Πολεοδομίες, Κτηματολόγιο, δικαιοσύνη, ΕΦΚΑ. Για τους λίγους ή τους πολλούς;

Για να μην πω για τις επενδύσεις στην υγεία σε όλα τα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας, σε όλες τις τάξεις που θα γίνουν ψηφιακές στα δημόσια σχολεία. Ποιοι πηγαίνουν εκεί, οι λίγοι ή οι πολλοί;

Νομίζω, λοιπόν, ότι θα πρέπει να είμαστε πιο συγκρατημένοι στην κριτική μας σε αυτά τα θέματα. Θα αποδείξει, άλλωστε, η ζωή για ποιους ήταν τελικά αυτό το σχέδιο.

Και να μην ξεχάσω, ο προαστιακός στη δυτική Αττική, από τα Άνω Λιόσια μέχρι τα Μέγαρα, για ποιους είναι;

Πάμε τώρα στο θέμα των μικρομεσαίων και των δανείων. Κατ' αρχάς, δεν άκουσα από την Αντιπολίτευση -και θα ήταν χρήσιμο να μας πουν- αν ήταν στη θέση μας, αν θα ελάμβαναν τα δάνεια ή όχι -και το λέω στα δύο μεγαλύτερα κόμματα, στον κ. Χαρίτση και στον κ. Καμίνη- και πώς ακριβώς θα τα χρησιμοποιούσαν. Αυτό θα ήταν πολύ χρήσιμο να το ακούσουμε, νομίζω ότι θα βοηθούσε τη συζήτηση.

Από εκεί και πέρα, άκουσα πολλά για την Αναπτυξιακή Τράπεζα. Η Αναπτυξιακή Τράπεζα δεν έχει δώσει η ίδια κάποιο δάνειο, τις τράπεζες χρησιμοποιεί για να δίνει δάνεια.

Η Αναπτυξιακή θα μπει εδώ πέρα στην παρακολούθηση των δανείων και θα κάνει -πιστεύω- πολύ καλή δουλειά, αλλά η διαφορά, για να καταλάβετε τη φιλοσοφία αυτού του συστήματος των δανείων, βρίσκεται στο εξής πολύ απλό: Εμείς βάζουμε χρήματα, αλλά θέλουμε πέραν του επενδυτή κάποιος άλλος με δικά του χρήματα να αξιολογεί το σχέδιο, να αξιολογεί την πραγματικότητά του όχι στη βάση κάποιων τυπικών δεικτών, που πάντα συμπληρώνονται στα επενδυτικά σχέδια, αλλά στη βάση του ρίσκου που ο ίδιος αναλαμβάνει με δικά του λεφτά, χωρίς καμμία εγγύηση του δημοσίου. Αντιθέτως, στα δάνεια αυτά ισχύει το «pari-passu», δηλαδή παίρνουμε τις ίδιες εγγυήσεις που έχουν και οι τράπεζες. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Και η διαφορά πού βρίσκεται; Στο επιτόκιο, για το οποίο υπάρχει και η τροπολογία, με την οποία θα μεταφέρουμε στην ουσία το ευρωπαϊκό επιτόκιο σε αυτούς οι οποίοι δανείζονται -επί τη ευκαιρία, αποδεχόμεθα την τροπολογία- και η μεταφορά αυτού του επιτοκίου θα υπολογίζεται ως κρατική ενίσχυση και θα αφαιρείται από οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση παίρνει η επιχείρηση.

Εδώ άκουσα πάρα πολλά για το αν θα μπορούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες θα πάρουν 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ από αυτό το πακέτο και πολύ περισσότερα από το ΕΣΠΑ, γιατί το ΕΣΠΑ είναι κατ' εξοχήν το εργαλείο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα δάνεια. Η απάντηση είναι, ναι, βεβαίως. Αν θέλουν να επενδύσουν και αν μπορούν να στοιχειοθετήσουν το αξιόχρεο, έχουν πολύ καλύτερη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά τα δάνεια, γιατί κατ' εξοχήν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν βρίσκουν χαμηλά επιτόκια δανεισμού. Οι μικρομεσαίες δανείζονται με 4%, 5%, 6% και για δάνεια δεκαετίας προφανώς δεν δανείζεσαι με 6%, είναι πολύ δύσκολο να δανειστείς. Εδώ πέρα θα μπορούν να κόψουν στο μισό το κόστος δανεισμού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ**)

Θα μπορούσαμε να το δώσουμε σε μη αξιόχρεες επιχειρήσεις; Γνωρίζετε όλοι σε αυτή την Αίθουσα ότι δεν θα μπορούσαμε να δώσουμε δάνεια σε μη αξιόχρεες επιχειρήσεις. Το γνωρίζετε όλοι και παρ' όλα αυτά κάνετε την κριτική σαν να μπορούσαμε. Το μόνο που δικαιολογώ για αυτή την κριτική είναι το ΚΚΕ. Το ΚΚΕ σού λέει «είμαστε εκτός Ευρώπης, μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε». Όλοι οι υπόλοιποι, που θεωρητικά είναι υπέρ της Ευρώπης με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο, θα πρέπει να μας εξηγήσουν πώς θα δώσουμε δάνεια χωρίς να τηρούμε τους ευρωπαϊκούς τραπεζικούς κανόνες. Υπάρχει τέτοια περίπτωση; Η απάντηση είναι μηδέν, καμμία, η παραμικρή. Γιατί, λοιπόν, κάνουμε όλη αυτή τη συζήτηση;

Επόμενο θέμα είναι η διαβούλευση. Κοιτάξτε, κάναμε, όπως

είδατε, διαβούλευση και είχαμε πολλούς φορείς, μεταξύ των οποίων η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, η ΓΣΕΕ, ο ΣΕΒ, η ΓΣΕΒΕΕ, ο ΣΕΤΕ, η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων και τα λοιπά, να μας κάνουν προτάσεις στην πρώτη φάση. Είχαμε τη συμμετοχή όλων αυτών των φορέων και πολλών ακόμη στην ΟΚΕ, μέσω της οποίας έγινε η ουσιαστική διαβούλευση και είχαμε και μία δημόσια διαβούλευση.

Όμως, να είμαστε ειλικρινείς, το κρίσιμο θέμα εδώ είναι η ταχύτητα. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε τη διαβούλευση για το σχέδιο ανάκαμψης με τον τρόπο με τον οποίο θα κάναμε τη διαβούλευση, για παράδειγμα, για ένα σχέδιο δεκαετίας, διότι στο σχέδιο ανάκαμψης από ένα σημείο και πέρα, αν δεν πετύχεις τους στόχους, χάνεις τα χρήματα. Συνεπώς λειτουργεί συμπληρωματικά στα άλλα αναπτυξιακά σχέδια της χώρας.

Και εδώ μπαίνω στην άλλη κριτική της Αντιπολίτευσης, που είναι αν έχει περιφερειακή διάσταση. Έχει περιφερειακή διάσταση, συμπληρωματική του ΕΣΠΑ, του «ΑΝΤΩΝΗ ΤΡΙΤΣΗ», που αυτά είναι τα βασικά περιφερειακά σχέδια. Εδώ έχουμε 8 δισεκατομμύρια ευρώ για τις περιφέρειες από το ΕΣΠΑ, 8 δισεκατομμύρια ευρώ! Δεν υπάρχει άλλο ποσό μεγαλύτερο στην ιστορία που να έχουν πάρει -εξ όσων θυμάμαι- οι περιφέρειες από τα 8 δισεκατομμύρια ευρώ. Έχουμε το ΕΣΠΑ, λοιπόν, έχουμε τον «ΤΡΙΤΣΗ» και έρχεται και λειτουργεί συμπληρωματικά.

Τι παίρνει το σχέδιο ανάκαμψης; Παίρνει τα πιο ώριμα έργα, για να μπορούμε να τα υλοποιήσουμε με ταχύτητα. Τι δεν μπορεί να κάνει; Να λειτουργήσει σαν ένα στρατηγικό αναπτυξιακό σχέδιο περιφερειακό -λειτουργεί σαν στρατηγικό εθνικό σχέδιο-, διότι, αν λειτουργούσε σαν περιφερειακό, θα έπρεπε να εντάξει έργα που δεν θα προλάβαινε να κάνει και θα χάναμε τα λεφτά.

Και μπαίνω σε ένα, δύο ειδικότερα θέματα, για τα οποία ρωτήθηκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Πόσο χρόνο θα χρειαστείτε, κύριε Υπουργέ;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Σε δύο λεπτά θα τελειώσω. Λέω αυτά τα δύο, τρία ειδικότερα και τελειώνω.

Το ένα είναι αυτό που είπα τις προάλλες και ο κ. Χαρίτσης το παρεξήγησε με το αν θέλουμε ελλείμματα ή δεν θέλουμε.

Αυτό που είπα τις προάλλες στην επιτροπή, κύριε Χαρίτση, είναι ότι κανένα από τα μεγάλα κόμματα της χώρας δεν προτείνει συνειδητά την παραβίαση των δημοσιονομικών ευρωπαϊκών κανόνων. Εσείς ως κομμάτι του οικονομικού επιτελείου και ο κ. Αλεξιάδης και ο κ. Τσακαλώτος γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι στη δική σας περίοδο, μετά τη φάση που περάσατε το 2015, στην οποία δεν θα μπω περισσότερο, τηρήσατε τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις. Μάλιστα τις «υπερτηρήσατε». Και πιστεύω ότι αυτό είναι θετικό, το ότι η χώρα έχει εξασφαλίσει -και προφανώς αυτό ισχύει και για το Κίνημα Αλλαγής- ότι τα περισσότερα κόμματα είναι δεσμευμένα σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Εις πάσαν περίπτωσιν, το σχέδιο αυτό αποκλείει τη μη τήρηση των κανόνων, οπότε αυτό δεν έχει να κάνει με το ύψος των ελλειμμάτων, αλλά έχει να κάνει με τη διάθεση της χώρας, την οποία θεωρώ θετική, να τηρεί τους κανόνες.

Σε ό,τι αφορά αυτό που είπε ο κ. Δραγασάκης, είναι προφανώς τελείως εξωπραγματικό και τελείως λάθος. Δεν θα πω περισσότερα.

Σε ό,τι αφορά αυτό που είπε ο κ. Τσακαλώτος για το ΔΝΤ και τις μεγάλες επιχειρήσεις, θα ήθελα να θυμίσω ότι αυτή η Κυβέρνηση -και αυτό ήταν και μια δική μου αρχική ιδέα που υιοθετήθηκε απ' όλο το οικονομικό επιτελείο- έδωσε 8,5 δισεκατομμύρια στην επιστρεπτέα προκαταβολή, το ήμισυ της οποίας κατέληξε να είναι μη επιστρεπτέο, που πήγε αποκλειστικά το 98% στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και έδωσε και τεράστια άλλα ποσά, που πήγαν επίσης στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Δεν χρειαζόμαστε τη συμβουλή του ΔΝΤ για να το κάνουμε αυτό. Δεν ξέρω ποιος θέλει να παίρνει συμβουλές από το ΔΝΤ. Εμείς το ακούμε, αλλά ακολουθούμε τη δική μας πολιτική.

Επιτρέψτε μου να ολοκληρώσω με δύο λόγια για το επενδυτικό κενό και το παραγωγικό μοντέλο και τις ανισότητες. Η μεγαλύτερη ανισότητα στη χώρα είναι η ανισότητα της ανεργίας, είναι το γεγονός ότι ένα μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού είναι καταδικασμένο στην ανεργία. Αυτή είναι η πιο βαριά ανισότητα.

Υπάρχει και μια δεύτερη ανισότητα πολύ σημαντική, για την οποία κανείς δεν μιλά, που είναι η ανισότητα μεταξύ αυτών που πληρώνουν τους φόρους τους και αυτών που κάνουν φοροδιαφυγή. Και αυτή είναι μια βαριά ανισότητα στη χώρα, την οποία για κάποιον περίεργο λόγο δεν ακούω τα κόμματα της Αντιπολίτευσης να αναδεικνύουν.

Το σχέδιο αυτό στο πλαίσιο της αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου χτυπά και τις δύο αυτές ανισότητες. Καλύπτοντας το επενδυτικό κενό και κινητοποιώντας τεράστιους επενδυτικούς πόρους δημιουργεί πολύ μεγάλη αύξηση στη ζήτηση εργασίας και τη βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας και αυτό θα επιτρέψει στους μισθούς να αυξηθούν και στην ανεργία να μειωθεί δραματικά και αυτή θα είναι η μεγαλύτερη παρέμβαση στην ανισότητα συν όλα τα υπόλοιπα που κάνουμε για το κοινωνικό κράτος, την κατάρτιση, την υγεία, την παιδεία, που περιλαμβάνονται προφανώς στο σχέδιο.

Σε σχέση με τη δεύτερη ανισότητα, που είναι η ανισότητα μεταξύ αυτών που πληρώνουν και αυτών που δεν πληρώνουν τους φόρους τους ή τις ασφαλιστικές τους εισφορές, εκεί τόσο με την ψηφιοποίηση του κράτους και των ελεγκτικών μηχανισμών όσο και με τη μείωση της φορολογίας θα έχουμε μια ραγδαία μετάβαση από την «γκρίζα» προς την «άσπρη» οικονομία και αυτό επίσης θα βελτιώσει και τις ανισότητες και προφανώς και την παραγωγικότητα της χώρας και την αναπτυξιακή της δυνατότητα. Αυτή είναι η ουσία της αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου που κάνουμε. Εξωστρέφεια, «άσπρη» οικονομία, χαμηλοί φόροι, αύξηση παραγωγικότητας. Αυτό είναι το πρόβλημα της Ελλάδας.

Είπα προηγουμένως στον κ. Τσακαλώτο τα στοιχεία της «MOODY'S» με βάση τα οποία έχουμε τη χαμηλότερη παραγωγικότητα εργασίας στην Ευρώπη. Αυτή η πολύ χαμηλή παραγωγικότητα εργασίας είναι το βασικό πρόβλημα που δημιουργεί τους χαμηλούς μισθούς και την ανεργία. Αυτό είναι και η φιλοσοφική μας διαφορά.

Τελειώνοντας, θα πω ότι αυτό το σχέδιο αποτελεί μια ιστορική ευκαιρία. Εγώ έχω δύο κόρες -να είναι καλά- και δύο εγγονούλες, για την ώρα. Τα χρόνια περνούν. Κανένας μας δεν μετριέται τελικά από το τι λέει. Μετριέται απ' αυτό που κάνει και απ' αυτό που πετυχαίνει. Το δικό μας χρέος είναι να κάνουμε το καθήκον μας απέναντι στο μέλλον, απέναντι στα παιδιά και τα εγγόνια αυτής της χώρας. Αυτό πιστεύω ότι κάνει η Κυβέρνηση και γι' αυτό και σας καλώ να υπερψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Χήτας και ακολουθεί ο κ. Καρασμάνης από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Χήτα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μου επιτρέψετε πριν μπω στα της οικονομίας που είπε ο κ. Σκυλακάκης να πούμε ένα μεγάλο μπράβο ως ελληνική Βουλή στο πρώτο χρυσό μετάλλιο που κατέκτησε η Ελλάδα στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Δεν αναφέρθηκε κανείς μέχρι τώρα -μίλησε πολύς κόσμος- σ' αυτόν τον λεβέντη, τον Στέφανο Ντούσκο, το παλικάρι από τα Γιάννενα, που πήρε το χρυσό μετάλλιο και τίμησε το εθνόσημο σήμερα και έκανε όλους τους Έλληνες περήφανους. Το πρώτο χρυσό της Ελλάδος μας στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Του αξίζει ένα πολύ μεγάλο μπράβο, γιατί μας έκανε περήφανους. Αν διαβάσετε το τι δήλωσε ο αθλητής μετά, είπε «στα τελευταία πεντακόσια μέτρα είπα "Θεέ μου, βοήθησέ με να αντέξω"» και βρήκε δύναμη και άντεξε. Αυτά για να μην έχουμε αλά καρτ ευαισθησίες με αθλητικές πρωτιές κ.λπ.. Εδώ σήμερα κέρδισε η Ελλάδα, κυμάτισε η ελληνική σημαία στο Τόκιο, στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Κύριε Σκυλακάκη, εγώ την κόρη μου την έχω προετοιμάσει. Εγγόνια δεν έχω ακόμα. Της έχω πει ότι θα πληρώνει για πολλά χρόνια δάνεια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Σας εύχομαι να αποκτήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ. Εύχομαι τα καλύτερα.

Να πείτε στα εγγόνια σας ότι θα πληρώνουν για πολλά χρόνια του παππού τις δουλειές, αυτά που υπογράφει ο παππούς εννοώ. Αυτά που υπογράφουμε σήμερα θα κάνουμε πολλά χρόνια να τα ξεχρεώσουμε, γιατί, όπως έχετε πει κι εσείς, πολλά απ' αυτά είναι δανεικά. Άρα, λοιπόν, τα παιδιά μας και τα παιδιά των παιδιών μας, άρα τα εγγόνια μας, για πολλά χρόνια θα ξεχρεώνουν.

Θέλω να πούμε μερικά πράγματα, πριν μπω στη βασική μου ομιλία. Έκανε μια αναφορά ο εισηγητής μας κ. Βιλιάρδος -με τον οποίο έχετε μια συνεργασία γιατί είναι στις Επιτροπές Οικονομικών συνέχεια ως οικονομολόγος- για τόκους υπερημερίας, ότι υπάρχουν μέσα στη σύμβαση τόκοι υπερημερίας. Όταν σας λέμε κάτι, δεν το λέμε για να σας προσβάλουμε, γιατί εδώ συμβαίνουν δύο τινά, το πρώτο είναι αν δεν γνωρίζετε ή δεν το διαβάσατε και το δεύτερο αν το γνωρίζετε και το διαβάσατε και δεν απαντάτε και μας αγνοείτε. Και τα δύο είναι το ίδιο άσχημα. Είτε δεν το έχετε διαβάσει είτε μας αγνοείτε ή αδιαφορείτε για εμάς, και τα δύο είναι πάρα πολύ άσχημα. Θα θέλαμε να μας επιβεβαιώσετε ή όχι αν υπάρχουν τόκοι υπερημερίας. Είναι πολύ βασικό.

Είδα με ενδιαφέρον ότι ζητήσατε από τον Πρόεδρο της Βουλής λίγο χρόνο παραπάνω. Γιατί; Διότι λέτε ότι είναι πολύ σημαντικό αυτό που συζητάμε. Μα, αυτό λέμε κι εμείς. Χρόνο ζητήσαμε κι εμείς, να μην το φέρετε τελευταία μέρα που κλείνουμε, άρον-άρον, ό,τι περάσει πέρασε. Σας είπαμε να το φέρετε στις επιτροπές, να διαβάσουμε, να ενημερωθούμε, να συζητήσουμε, να αντιδικήσουμε, να ξιφουλκήσουμε και μετά να έλθουμε να ψηφίσουμε. Άρα για εσάς ο χρόνος ήταν απαραίτητος σήμερα. Σε όλους εμάς εδώ πέρα τον χρόνο αυτόν δεν τον δώσατε.

Είπατε επίσης ότι θα φέρει μια πολύ μεγάλη αύξηση στο ΑΕΠ αυτή η ιστορία. Πολύ χαρμόσυνο και ενθαρρυντικό αυτό. Αλίμονο αν δεν έδινε. Όταν μιλάμε για μια χώρα, κύριε Σκυλακάκη, που σωρευτικά απ' όλα τα μνημόνια το ΑΕΠ μας σημείωσε μια μείωση, μια κατάρρευση μείον 30%, αλίμονο. Όταν φτάνεις στον πάτο, και λίγο να βγάλεις το κεφάλι απέξω, είναι αύξηση ΑΕΠ. Μακάρι να επιβεβαιωθείτε και να έχουμε πολύ μεγάλη αύξηση και η Ελλάδα να γίνει μια πλούσια χώρα, που δυστυχώς δεν το βλέπουμε.

Προσπερνάω τα της Ούρσουλα. Συγκινηθήκαμε με το πόσο πονόψυχη είναι η κ. Φον ντερ Λάιεν και πόσο αγαπάει την Ελλάδα και πόσο απλόχερα έδωσε τα λεφτά η Ευρώπη στη χώρα μας, χωρίς να ζητήσει τίποτα. Προφανώς, αφού λειτουργούν ως αποικία την Ελλάδα. Έτσι τη βλέπουν. Τι να είναι; Την έπιασε ο πόνος τώρα την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν;

Επίσης ακούσαμε για πρώτη φορά επίσημα σήμερα από τον κ. Σταϊκούρα κάτι. Μέχρι στιγμής τι ξέραμε; Ότι η Κυβέρνηση στον ενάμιση χρόνο έριξε -σπατάλησε λέμε εμείς- 41 δισεκατομμύρια στην περίοδο του COVID. Γιατί τα σπατάλησε, λέμε εμείς; Διότι δεν τα επένδυσε κάπου ή δεν επιδότησε την εργασία. Επιδότησε την ανεργία, το ολικό lockdown και αυτά τα λεφτά ήδη έχουν χαθεί. Δεν θα αυγατίσουν κάποια στιγμή. Δεν περιμένουν κάπου για να επενδύσουμε. Δεν κάναμε κάτι. Έφυγαν αυτά, τελείωσαν.

Σήμερα ακούσαμε για πρώτη φορά, κύριε Σκυλακάκη, από τον κ. Σταϊκούρα πριν από περίπου μια ώρα ότι δανειστήκαμε μέχρι σήμερα 41 δισεκατομμύρια, γιατί μέχρι τώρα ξέραμε ότι πήραμε 41 δισεκατομμύρια. Άρα δανειστήκαμε. Γι' αυτό σας λέω ότι τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας έχουν να πληρώσουν πάρα πολλά, κύριε Σκυλακάκη.

Και να πάω πάλι στο πώς το φέρατε. Ειπώθηκαν δέκα φορές. Να πούμε λίγο τι υποχρεώσεις φέρνει αυτό, επειδή πανηγυρίζουμε σήμερα εδώ, έχουμε μια αίσθηση γιορτής, ανοίγουν σαμπάνιες, μπαίνουμε σε μια άλλη εποχή. Ωραία. Τι υποχρεώσεις φέρνει; Τι βάρη αναλαμβάνουν οι συμπολίτες μας; Σε τι μεταφράζεται όλο αυτό για τα παιδιά μας; Το είχα γράψει πριν αναφερθείτε εσείς στα οικογενειακά μας. Εδώ και πολύ καιρό διαφημίζετε -και με «ε» και με «αι»- παντού και με κάθε τρόπο το χρηματικό ποσό που θα έρθει από την Ευρώπη, τα δισεκατομμύρια, και το παρουσιάζετε ως σωτηρία της χώρας μας από τα δεινά της πανδημίας και ότι έτσι θα ανορθωθεί η οικονομία. Μάλιστα.

Να ρωτήσω κάτι; Γιατί καταρρακώθηκε η οικονομία μας; Υπάρχει κάποιος που ευθύνεται για την καταρράκωση, τη διάλυση, το σμπαράλιασμα της οικονομίας μας; Εμείς λέμε ότι ναι, υπάρχει, και είναι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, γιατί δικές σας αποφάσεις ήταν οι περιορισμοί που επιβάλατε, τα καταστροφικά μέτρα που πήρατε, το lockdown, το πιο παρατεταμένο και πιο αυστηρό σε όλη την Ευρώπη. Είχαμε ως αποτέλεσμα οι πολίτες να είναι σε απόγνωση, η αγορά να έχει στραγγίσει και οι άνεργοι στους οποίους αναφερθήκατε να πολλαπλασιάζονται. Αυτά είναι η απόρροια των δικών σας επιλογών, κατά την άποψή μας ως κόμμα, της κακής αντιμετώπισης που είχατε στο θέμα της πανδημίας. Έτσι χρειαστήκαμε πάρα πολλά χρήματα και δανειζόμαστε πάρα πολλά χρήματα.

Το κόμμα μας, η Ελληνική Λύση, από την πρώτη στιγμή, πριν από την πανδημία, και μέχρι σήμερα που μιλάμε σας είχε επισημάνει τα λάθη στις κυβερνητικές πολιτικές και προτεραιότητες. Από την πρώτη μέρα που μπήκαμε στη Βουλή τονίσαμε πόσο σημαντικό είναι για την οικονομία μας να μη βασιζόμαστε μόνο σε μία βάρκα, σε ένα πόδι, στον τουρισμό. Αναγνωρίζουμε ότι ο τουρισμός είναι μεγάλη πηγή εσόδων και ένα σοβαρό ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας μας, αλλά δεν μπορούμε να χαρακτηρίζουμε τον τουρισμό «βαριά βιομηχανία», γιατί η βιομηχανία είναι κάτι άλλο.

Πιθανότατα θα έχετε ταξιδέψει. Θα δείτε στη Γερμανία, θα δείτε στο Βέλγιο, θα δείτε σε τέτοιες ευρωπαϊκές χώρες. Ο τουρισμός είναι παροχή υπηρεσίας. Η Κυβέρνηση έπρεπε να ανοιχθεί, να δώσει την ευκαιρία και κίνητρα για ανάπτυξη και σε άλλους τομείς. Επιμένουμε. Θα μαλλιάσει η γλώσσα μας. Κάποια στιγμή θα γίνει και αυτό. Πρωτογενής τομέας, γεωργία, αλιεία, κτηνοτροφία. Δεν μας ακούτε. Και όταν αποτυγχάνετε φυσικά, η δικαιολογία είναι πολύ εύκολη. Εσείς ως Κυβέρνηση δεν φταίτε ποτέ. Είτε φταίει η πανδημία είτε φταίνε οι πολίτες είτε φταίνε οι νέοι. Κάποιος φταίει πάντα εκτός από εσάς.

Λέτε, λοιπόν, τώρα ότι με το περιβόητο Ταμείο Ανάκαμψης θα πέσουν δισεκατομμύρια στην Ελλάδα. Θα πρέπει κάποια στιγμή να συνειδητοποιήσετε ότι πλέον υπάρχει μια δυσπιστία εκεί έξω. Δεν ξέρω τι εικόνα έχετε για τον κόσμο, αλλά εμείς άλλη εικόνα έχουμε. Είναι πολύ δύσπιστος απέναντί σας και απέναντι στο πολιτικό σύστημα όλο, όχι μόνον στην Κυβέρνηση. Την πληρώνουμε και εμείς τη νύφη εξαιτίας σας. Έχει αντιληφθεί ότι πολλά από τα λόγια είναι λόγια. Τα μισά περίπου από τα 12,7 δισεκατομμύρια -να το πούμε για να το ακούσει ο κόσμος- είναι δάνειο, άλλο ένα δάνειο που θα πέσει στις πλάτες των Ελλήνων.

Και να πάμε σε κάποια άλλα θέματα, γιατί ο χρόνος πιέζει. Το κάνετε δύσκολο, αν όχι αδύνατο, τα χρήματα αυτά να φτάσουν στους μικρομεσαίους, σε αυτούς που τα χρειάζονται πραγματικά. Αντί να τα ρίξετε στην αγορά, να πάρουν μια πραγματική ανάσα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα αποφασίζουν ουσιαστικά οι τράπεζες, τα πιστωτικά ιδρύματα, που έχουν κλείσει τη στρόφιγγα της χρηματοδότησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και για τους μικρούς και τους έντιμους δανειολήπτες.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι: Πώς περιμένετε να ανακάμψει η αγορά; Προωθήστε τα χρήματα ή ένα μέρος σημαντικό των χρημάτων στον πρωτογενή τομέα, που τόσο το έχει ανάγκη και τον έχουμε αδικήσει τόσα χρόνια. Δώστε οικονομικά κίνητρα για να αναπτυχθεί μια σύγχρονη, μια ψηφιακή γεωργία. Έτσι όχι μόνο θα προσελκύσετε επενδυτές, αλλά θα δημιουργηθούν και θέσεις εργασίας και θα έρθουν και τα νιάτα μας, οι επιστήμονες, ελπίζω, να δουλέψουν.

Κλείνω με ένα σχεδόν οικονομικό κομμάτι -ας το πούμε έτσι-, με το «πόθεν έσχες», γιατί από εχθές έχουν ξεκατινιαστεί. Σε παράθυρα, σε εκπομπές, ασχολούνται με το «πόθεν έσχες».

Ακούστε κάτι -για να ακουστεί στον κόσμο το λέω και μεταφέρω και την ανακοίνωση που εξέδωσε η Ελληνική Λύση, την επίσημη θέση- το εξής: Η Ελληνική Λύση ξεκαθαρίζει στις Ελληνίδες και τους Έλληνες που μας ακούνε ότι δεν συμμετέχει στην επιτροπή για το «πόθεν έσχες». Ποιοι συμμετέχουν στην επιτροπή; Συμμετέχουν η Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ -κρατήστε το αυτό, θα μας χρειαστεί σε λίγο-, ανεξάρτητες αρχές, δικαστές που ορίζει η Κυβέρνηση. Αυτοί συμμετέχουν στην επιτροπή.

Άρα αυτά τα οποία καταγγέλλει ο ΣΥΡΙΖΑ σήμερα, γιατί δεν τα κατήγγειλε στην επιτροπή στην οποία συμμετέχει; Για επικοινω-

νιακούς λόγους. Είναι, ξέρετε, η επιβεβαίωση της συνεργασίας των δύο κομμάτων στη συγκάλυψη των εθνικών και οικονομικών εγκλημάτων και, αν θέλετε, είναι και μια πρόβα τζενεράλε, είναι μια πρόβα, όχι νυφικού, είναι μια πρόβα κοστουμιού για τη συγκυβέρνηση, γιατί ετοιμάζεστε γι' αυτή. Μπορεί σήμερα να συγκυβερνάτε άτυπα, γιατί επί της ουσίας σε όλα τα μεγάλα, σε όλα τα σημαντικά -οικονομικά, εθνικά- συμφωνείτε, αλλά προσεχώς, λίαν συντόμως, θα το κάνετε και επίσημα.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να κάνω μια αναφορά τελείως διαφορετική. Θα μου επιτρέψετε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος σήμερα να κάνω δυο- τρεις αναφορές σε κάποια άλλα θέματα, τα οποία νομίζω ότι πρέπει να τα επικοινωνήσουμε με τις Ελληνίδες και τους Έλληνες.

Ξέρετε, μιλάμε για ένα διεθνές ρεζιλίκι για τη χώρα μας. Να σταματήσουν οι παρεμβάσεις στην Ακρόπολη θέλει UNESCO. Το ξέρετε αυτό; Σημερινό. Σοκαριστικό. Η UNESCO είναι δυσαρεστημένη με το τσιμέντωμα της Ακρόπολης, που έχει προκαλέσει εδώ και μήνες κατακραυγή εντός και εκτός συνόρων. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ντροπή από αυτό, από το να μιλάνε έτσι οι ξένοι για το λίκνο του πολιτισμού, για την Ελλάδα μας, να μας λένε ότι τσιμεντώσαμε την Ακρόπολη. Αυτό κάναμε. Το είπαμε, το καταγγείλαμε.

Και πώς ανέχεται μια Υπουργός, η οποία είναι και αρχαιολόγος, να σου διαμηνύει η UNESCO να σταματήσεις να κάνεις την Ακρόπολη τσιμέντο, ότι κινδυνεύει με μόνιμη καταστροφή; Θυμίζω -και το κλείνω το θέμα- ότι η Ελληνική Λύση είχε καταθέσει στη Βουλή -να τα πάρετε από τα Πρακτικά- ολοκληρωμένη μελέτη για τις παρεμβάσεις που κάνατε στον Ιερό Βράχο, μια μελέτη πλήρως κοστολογημένη, με εξειδικευμένα υλικά, με ελάχιστες παρεμβάσεις που θα σεβαστούν το παγκόσμιο αυτό μνημείο. Ούτε εκεί μας ακούτε. Ήρθε η παγκόσμια κατακραυγή. Δυστυχώς όμως αυτή η κατακραυγή αφορά σε όλους μας και στην Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πάρω και δύο, τρία λεπτά από τη δευτερολογία μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Μπορείτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα δείξω μια φωτογραφία, που επίσης και αυτή παρουσιάζει ανατριχιαστικό ενδιαφέρον. Δείτε, κύριε Ρουσόπουλε: «Παρακαλώ, για τη δική σας ασφάλεια, μην ασπάζεστε την εικόνα, γιατί η προσκύνηση των αγίων εικόνων σκοτώνει.». Στις εκκλησίες μας αυτά.

Η ιεραρχία έχει χάσει τον δρόμο της τελείως. Κοντά σε αυτή, όμως, τον χάνουν και οι πιστοί. Δεν είναι δυνατόν η ηγεσία της Εκκλησίας να λειτουργεί διχαστικά προς το ποίμνιο. Δεν γίνεται. Έχουμε δει ναούς όλο αυτόν τον καιρό τον τελευταίο να μετατρέπονται σε εμβολιαστικά κέντρα. Απίστευτο! Έχουμε δει τη Θεία Κοινωνία με πλαστικά κουταλάκια. Το είδαμε κι αυτό. Έχουμε δει ιερείς να πετούν έξω από τους ναούς τους πιστούς λόγω μάσκας. Έχουμε δει κληρικούς να εκβιάζονται, προκειμένου να προπαγανδίσουν υπέρ του εμβολίου, το οποίο παρουσιάζεται και ως δώρο Θεού. Έχουμε δει επισκόπους να μιλούν όχι με αγάπη, αλλά με μίσος απέναντι σε χιλιάδες Έλληνες πολίτες.

Αυτό που δεν έχουμε δει ακόμα όμως -και πλησιάζει ο καιρός- είναι τι έχετε κατά νου για τον Δεκαπενταύγουστο. Το υποπτευόμαστε, αλλά δεν θέλουμε αυτό που υποπτευόμαστε να γίνει πραγματικότητα. Αφήστε τους πιστούς ήσυχους και μην εκβιάζετε, μη διχάζετε τους Έλληνες χριστιανούς ορθόδοξους. Θα ήθελα να αναφερθώ και εγώ στον χαμό του πατριώτη, του βοσκού των Ιμίων, του Αντώνη του Βεζυρόπουλου. Το ανέδειξε ο κ. Κακλαμάνης χθες, αναφέρθηκε και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης φυσικά. Να πούμε ότι ζητά το Ελεγκτικό Συνέδριο από τον Δήμο Καλύμνου να επιστραφεί η ενίσχυση που του δινόταν. Η Ελληνική Λύση εκφράζει την οργή πραγματικά αλλά και την απορία της. Εφόσον όντως υπάρχει τέτοια απόφαση ντροπής, ζητάμε την άμεση ανάκλησή της.

Και επειδή, κύριε Πρόεδρε, είναι η τελευταία συνεδρίαση πριν από τις θερινές διακοπές, για να φύγουμε όλοι με ωραίες αναμνήσεις, να έχουμε να περιγράφουμε εκεί που θα πάμε για δέκα, δεκαπέντε μέρες, ας μείνουμε με την τελευταία εικόνα, που λένε. Αυτή είναι η τελευταία εικόνα. Επειδή επικαλεστήκατε, κύριε Σκυλακάκη, διάφορα έντυπα και εφημερίδες προηγουμένως -«NEW YORK TIMES» κ.λπ.- εδώ βολευτείτε με τη «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ». Μέχρι τη «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» φτάνουμε εδώ. Δείτε λίγο: «Μας γλεντάνε οι Σκοπιανοί». Μιλάμε για Ολυμπιακούς Αγώνες -δεν μιλάμε για κάνα τουρνουά πόκερ της γειτονιάς-, όπου η σκοπιανή Ολυμπιακή Επιτροπή πανηγυρίζει για το μετάλλιο που κατέκτησαν τα Σκόπια και δηλώνει επίσημη έδρα τη Δημοκρατία της Μακεδονίας, Makendonski Olimpiijski Komitet.

Όπως έχουμε εμείς εδώ την Ολυμπιακή μας Επιτροπή, έχουν κι αυτοί. Αυτά τα βλέπετε; Γιατί τα αφήνουμε να περνάνε έτσι; Αντιδράσαμε, κουνήσαμε το δαχτυλάκι μας, σηκώσαμε κάποιο τηλέφωνο; Ως πότε θα ανεχόμαστε αυτούς τους τύπους να ξεφτιλίζουν την Ελλάδα και την πατρίδα; Ως πότε;

Κοιτάξτε, μπαίνει ο Αύγουστος. Θυμάμαι ότι φορούσα ένα παλτό όταν ήταν να έρθουν τα πρωτόκολλα για τα Σκόπια. Βγάλαμε το παλτό, βάλαμε κοστούμια χειμωνιάτικα. Είχε ακόμη ψύχρα. Βάλαμε τα λινά, ήρθε καλοκαίρι. Κλείνει η Βουλή. Θα τα φέρετε, για να κλείσουμε έτσι όμορφα και αγαπημένοι; Μπορεί να έχω δώσει μια δόση πραγματικά χιούμορ στο τέλος, αλλά τα πράγματα είναι πάρα πολύ σοβαρά και πραγματικά νιώθουμε ντροπή γι' αυτό εδώ, που είναι δημιούργημα δικό σας, του ΣΥΡΙΖΑ και δικό σας, της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Καρασμάνης από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Καραθανασόπουλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα είκοσι πέντε χρόνια της αδιάλειπτης παρουσίας μου στο Κοινοβούλιο τηρώ απαρεγκλίτως το γράμμα του Κανονισμού της Βουλής και παραμένω επικεντρωμένος στο νομοσχέδιο, αποφεύγω να δώσω οποιαδήποτε απάντηση.

Με το συζητούμενο νομοσχέδιο καλούμαστε να κυρώσουμε τη σύμβαση για τη χρηματοδότηση ενός δυναμικού αναπτυξιακού προγράμματος και ταυτόχρονα τη δανειακή σύμβαση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της χώρας μας, να κυρώσουμε δηλαδή τις συμβάσεις με τις οποίες θα υλοποιηθεί το σχέδιο ανάκαμψης, ένα σχέδιο που γεννήθηκε από την επιτακτική αναγκαιότητα να αντιμετωπιστούν οι δραματικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις από την πρωτοφανή πανδημία, έχοντας παράλληλα επενδυτικό χαρακτήρα.

Και δεν μπορούμε να μην επισημάνουμε εδώ τον καθοριστικό ρόλο της πρωτοβουλίας του Πρωθυπουργού, ο οποίος από την έναρξη της πανδημίας, με άλλους οκτώ Ευρωπαίους ηγέτες, έθεσε σθεναρά στο τραπέζι της Ευρωπαϊκής Ένωσης την πρόταση για την κατάρτιση και υλοποίηση αυτού του σχεδίου στον κοινοτικό ευρωπαϊκό χώρο, πρωτοβουλία που εκ των πραγμάτων σήμερα πιστοποιείται πανηγυρικά ότι στέφθηκε από επιτυχία, με το σκέλος του σχεδίου που αφορά τη χώρα μας, το «Ελλάδα 2.0» να είναι από τα πρώτα που κατατέθηκαν και τα πρώτα που εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχοντας μάλιστα αποσπάσει ιδιαιτέρως θετικά σχόλια για την αρτιότητα και την ποιότητά του, τόσο από κοινοτικούς αξιωματούχους όσο και από τα μεγαλύτερα, εγκυρότερα ευρωπαϊκά οικονομικά μέσα ενημέρωσης, για τα οποία δημοσιεύματα αναφέρθηκε λεπτομερώς ο κ. Σκυλακάκης.

Δεν υπάρχει καμμιά αμφιβολία ότι όλη αυτή η δουλειά πιστώνεται στην ηγεσία του Υπουργείου, στον κ. Σταϊκούρα, ειδικότερα στον Αναπληρωτή Υπουργό Θοδωρή Σκυλακάκη και στο επιτελείο του, που είχε τον συντονισμό, και είναι μια μεγάλη ευκαιρία που πρέπει να αξιοποιήσουμε στον μέγιστο βαθμό, καθώς πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο ποσό 30,5 δισεκατομμυρίων, που μαζί με τα ιδιωτικά κεφάλαια που θα επενδυθούν φτάνουν τα περίπου 60 δισεκατομμύρια που πρέπει να απορροφηθούν μέχρι τον Αύγουστο του 2026.

Μιλάμε δηλαδή για εκατόν εβδομήντα επενδύσεις και μεταρρυθμιστικές δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν ταχέως μέσα σε αυτά τα σφιχτά χρονικά περιθώρια και θα συνεισφέρουν τα μέγιστα στη δυναμική ανάπτυξη της χώρας. Αν ληφθεί, δε, υπ'

όψιν ότι μόλις χθες και μάλιστα πρώτο εγκρίθηκε το νέο ΕΣΠΑ 2021 - 2027 με 26,2 δισεκατομμύρια συν τη νέα ΚΑΠ, συν τα υπόλοιπα πακέτα χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα εθνικά κεφάλαια, προκύπτει ένα συνολικό κεφάλαιο κοντά στα 100 δισεκατομμύρια για την ταχεία ανάκαμψη και ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας. Γι' αυτό για ακόμη μία φορά τονίζω ότι εκ των ων ουκ άνευ είναι η έγκαιρη απορρόφηση αυτών των πόρων και η ταχύτατη υλοποίηση των επιμέρους σχεδίων, δεδομένου ότι η αξιολόγηση θα γίνεται κάθε έξι μήνες.

Όλα αυτά τα επενδυτικά σχέδια καλύπτουν όλη την επικράτεια, όλη την κοινωνία, όλα τα μεγέθη των επιχειρήσεων, μικρές, μεσαίες, μεγάλες επιχειρήσεις, και θα δημιουργήσουν εκατοντάδες χιλιάδες καλές θέσεις εργασίας. Είναι αυτό μια απάντηση σε συναδέλφους που άκριτα ισχυρίστηκαν ότι το σχέδιο ανάκαμψης θα ωφελήσει μόνο τους επιχειρηματικούς «μεγαλοκαρχαρίες». Ερωτώ: Από το πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» θα επωφεληθούν «μεγαλοκαρχαρίες» ή οι χιλιάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά; Το πρόγραμμα για τον τουρισμό, που περιλαμβάνει παρεμβάσεις για τον ορεινό τουρισμό, χιονοδρομικά κέντρα, για τον τουρισμό υγείας και ευεξίας μέσω της αξιοποίησης των ιαματικών πηγών, για τον αγροτοτουρισμό, οι παρεμβάσεις στον αγροδιατροφικό τομέα είναι κι αυτά για τους ολιγάρχες και μεγαλοεπιχειρηματίες; Ή μήπως σε «μεγαλοκαρχαρίες» θα δοθούν και τα σημαντικά κονδύλια που προβλέπονται για τον πρωτογενή τομέα της παραγωγής μας, όπως για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών;

Και ειδικότερα γι' αυτόν τον τομέα να υπογραμμίσω ότι πρέπει να γίνει έγκαιρα σοβαρός προγραμματισμός και προετοιμασία για το ποιες δενδροκαλλιέργειες θα αναδιαρθρωθούν, ποιες ποικιλίες θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα και με ποια αποζημίωση. Θα πρέπει να γίνει σοβαρή διαβούλευση με τους αγρότες, διότι στο σχέδιο διατυπώνεται ως μια απλή αναφορά. Να μην επαναληφθεί το κάζο του 2019, που η προηγούμενη κυβέρνηση υποσχόταν αναδιάρθρωση δενδροκαλλιεργειών, αλλά, όπως αποδείχθηκε, δεν κατέθεσε ούτε ένα χαρτί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως αποκαλύφθηκε εδώ στη Βουλή.

Κάποιοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης επικαλέστηκαν κάποια έρευνα, σύμφωνα με την οποία οι ερωτηθέντες εκτίμησαν ότι ουδείς θα ωφεληθεί από τους πόρους του σχεδίου ανάκαμψης. Φαίνεται ότι οι ερευνητές δεν απηύθυναν το ερωτηματολόγιό τους στους κατοίκους της Πέλλας και στους γειτονικούς νομούς. Αν το είχαν κάνει θα μάθαιναν ότι με την οριστική ένταξη στο σχέδιο ανάκαμψης του φράγματος Αλμωπαίου, ενός από τα μεγαλύτερα στη χώρα, εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης χάρη στην οξυδέρκεια του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών Θοδωρή Σκυλακάκη, που κατανόησε την τεράστια, πολλαπλή σπουδαιότητα του έργου, και του Πρωθυπουργού, που από την πρώτη στιγμή αντιλήφθηκε την κραυγαλέα αδικία σε βάρος της Πέλλας και την πολυχρησιμότητα του έργου και έδωσε την έγκρισή του. Θα ήμουν άδικος αν δεν αναφερόμουν και στη νέα ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, που από την πρώτη στιγμή επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την κατασκευή του.

Έτσι, λοιπόν, θα μάθαιναν οι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι είναι ένα έργο με τεράστια οικονομική και αναπτυξιακή σημασία, ότι θα δημιουργήσει έναν μεγάλο αριθμό θέσεων εργασίας, ότι θα αρδεύσει πολλές δεκάδες χιλιάδες στρέμματα, δίνοντας σημαντική ώθηση στην αγροτική μας οικονομία, ότι με τη λίμνη που θα δημιουργηθεί και με την προστασία του περιβάλλοντος και την αξιοποίηση του φυσικού κάλλους θα δώσει νέα δυναμική ανάπτυξης στον εσωτερικό και εξωτερικό τουρισμό των γύρω περιοχών.

Οι ολιγάρχες θα ωφεληθούν ή οι τοπικές κοινωνίες και οικονομίες από αυτό το έργο πνοής, που μέχρι να ενταχθεί υστερόβουλες και δόλιες μεθοδεύσεις το έκαναν κυριολεκτικά νέο γεφύρι της Άρτας και που, ενώ αποφασίστηκε από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας 2005 - 2009, η οποία χρηματοδότησε όλες τις μελέτες, προμελέτη και κύρια μελέτη, πέρασε μέσα από σαράντα κύματα επί δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια και η προηγούμενη κυβέρνηση επιχείρησε να το απαξιώσει και να το ματαιώσει, όχι μόνον μη κάνοντας απολύτως τίποτε επί τεσσεράμισι χρόνια, αλλά πετώντας το κι έξω από τα διακόσια είκοσι εννέα φράγματα που ενέκρινε τις παραμονές των εκλογών του 2019; Και παρά το γεγονός ότι η προκάτοχος κυβέρνησή μας επί υπουργίας του ομιλούντος είχε διασφαλίσει για τα φράγματα 450 εκατομμύρια κοινοτικούς πόρους, τα άφησαν σε ολόκληρη τη διακυβέρνησή τους να αραχνιάζουν αζήτητα στα ταμεία των Βρυξελλών.

Σήμερα αυτό το μεγάλο έργο παίρνει σάρκα και οστά μέσα από τα κονδύλια του σχεδίου ανάκαμψης, όπως θα πάρουν σάρκα και οστά όλα τα έργα που με τον έγκαιρο, προσεκτικό και ρεαλιστικό σχεδιασμό υλοποίησής τους θα αλλάξουν θεαματικά τον αναπτυξιακό χάρτη της χώρας προς όφελος της εθνικής μας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Καραθανασόπουλος και θα ακολουθήσει ο κ. Σαρακιώτης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε τις δύο συμβάσεις για τη χρηματοδοτική και δανειακή στήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης ανάμεσα στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατ' αρχάς, να δούμε τι είναι το Ταμείο Ανάκαμψης, για να καταλήξουμε αν αυτές οι χρηματοδοτικές συμβάσεις κινούνται σε θετική κατεύθυνση ή όχι. Τι είναι το Ταμείο Ανάκαμψης; Το Ταμείο Ανάκαμψης δεν είναι τίποτα άλλο παρά η απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καπιταλιστική κρίση και, μάλιστα, απάντηση στο φόντο σκληρών ανταγωνισμών ανάμεσα στις πολυεθνικές που προέρχονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ή από άλλες χώρες και τα πακέτα στήριξης που αυτές οι χώρες, τα μεγάλα ιμπεριαλιστικά κέντρα, έβγαλαν για να στηρίξουν αυτές τις πολυεθνικές.

Άρα, λοιπόν, και η Ευρωπαϊκή Ένωση έπρεπε να ακολουθήσει τον ίδιο δρόμο και μετά από συμβιβασμούς -συμβιβασμούς όχι για τον προσανατολισμό, αλλά για το ποιος θα είναι περισσότερο ή λιγότερο ωφελημένος από τους επιχειρηματικούς ομίλους- κατέληξε στο Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας, το οποίο θέλει να θωρακίσει από τον σκληρό ανταγωνισμό τους ευρωενωσιακούς επιχειρηματικούς ομίλους, δηλαδή τις πολυεθνικές, και να ενισχύσει την κερδοφορία τους. Με αυτόν τον τρόπο χρηματοδοτεί άμεσα τους επιχειρηματικούς ομίλους, μέσα από τη στήριξη των επενδυτικών τους σχεδιασμών, αλλά και έμμεσα, μέσα από τη δημιουργία μιας σειράς υποδομών οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και διευκολύνουν τους επιχειρηματικούς σχεδιασμούς των πολυεθνικών.

Βεβαίως, αυτό το ταμείο δεν είναι από μόνο του. Έχει και ουρά και η ουρά είναι τα προαπαιτούμενα. Και αυτά τα προαπαιτούμενα είναι η προώθηση μιας σειράς μεταρρυθμίσεων που πατούν στις βέλτιστες ευρωπαϊκές προοπτικές. Από αυτή την άποψη, λοιπόν, ποια είναι αυτά τα προαπαιτούμενα στην Ελλάδα; Είναι το εργασιακό, με το νέο αντεργατικό έκτρωμα το οποίο έφερε η Κυβέρνηση για διευθέτηση του χρόνου εργασίας, εντατικοποίηση της εργασίας των εργαζομένων, αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης και έλεγχο του συνδικαλιστικού κινήματος από το κράτος και την εργοδοσία.

Γιατί το κάνει αυτό η Κυβέρνηση; Βεβαίως για να καθυποτάξει το εργατικό κίνημα και, ταυτόχρονα, για να διαμορφώσει εργαζόμενους οι οποίοι θα θωρακίζουν μέσα από το φτηνό καθεστώς απασχόλησής τους την ανταγωνιστική κερδοφορία. Λέει κάτι διαφορετικό η Ευρωπαϊκή Ένωση; Διότι αυτό ο κ. Χαρίτσης το ονόμασε ως «αντικοινωνική μεταρρύθμιση».

Τι λέει, για παράδειγμα, στη σελίδα 2 η εκτελεστική απόφαση του συμβουλίου για το ελληνικό σχέδιο; Λέει: «Η εφαρμογή μέτρων, όπως τα καθεστώτα μειωμένου ωραρίου εργασίας», έτσι θα απαντήσουμε στο μικρό ποσοστό απασχόλησης και στις επιπτώσεις που έχει στην απασχόληση και στην κοινωνία, «καθώς επίσης και στήριξη της συμμετοχής στον ενεργό εργασιακό βίο.». Τι σημαίνει αυτό; Ότι θα χρηματοδοτήσουμε με χρήματα τον εργαζόμενο, βεβαίως, την απασχόληση, για να είναι φτηνοί

οι εργαζόμενοι για τους επιχειρηματικούς ομίλους.

Δεύτερο προαπαιτούμενο είναι το νέο Επικουρικό Ταμείο, όπου ουσιαστικά -και εδώ είναι οι βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές- θα λειτουργεί με τη λογική του κεφαλαιοποιητικού συστήματος. Δηλαδή, θα τζογάρονται τα χρήματα των ασφαλισμένων στις χρηματαγορές.

Τρίτον, στα ζητήματα της παιδείας, με τον νόμο -πλέον- για την παιδεία, που μας επιστρέφει στον εκπαιδευτικό μεσαίωνα, με τη διαβάθμιση και την αυτονομία του σχολείου, άρα την αύξηση των ταξικών φραγμών στη μόρφωση, ούτως ώστε τα παιδιά των εργατικών λαϊκών στρωμάτων να αποκτούν ορισμένες δεξιότητες για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, ως ένα εργατικό δυναμικό το οποίο θα είναι αναλώσιμο.

Τέταρτος άξονας είναι η φορολογία. Τι λέει πάλι η εκτελεστική απόφαση; Ότι οι μεταρρυθμίσεις στη φορολογική διοίκηση πρέπει να συμβάλλουν στη δημιουργία ενός φορολογικού περιβάλλοντος ευνοϊκότερου προς την ανάπτυξη -σελίδα 8-, άρα τον φορολογικό ανταγωνισμό και, από αυτή την άποψη, τη στήριξη επί της ουσίας των επιχειρηματικών ομίλων.

Το αποτέλεσμα ποιο θα είναι; Όλο και μικρότερη συμβολή από αυτή την απειροελάχιστη που έχουν οι επιχειρηματικοί όμιλοι στο σύνολο των φορολογικών εσόδων και το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας θα το πληρώνουν τα λαϊκά στρώματα.

Ο κύριος Υπουργός στην ομιλία του έκανε μια λαθροχειρία, λέγοντας ότι το 70% δεν πληρώνει φόρους. Μπορεί αυτό να ισχύει στην άμεση φορολογία. Στην έμμεση, όμως, πληρώνουν όλοι και αυτό το φτωχό 70% πληρώνει φόρους και, μάλιστα, το 30% του εισοδήματός του. Διότι πάνω-κάτω, τόσο είναι οι φόροι κατανάλωσης που πέφτουν πάνω στο λαϊκό εισόδημα, η έμμεση φορολογία.

Από αυτή την άποψη, κύριε Σκυλακάκη -αναφερθήκατε και εσείς στις φορολογικές ανισότητες-, εγώ θα σας προτείνω να κάνετε κάτι άλλο, εφόσον θέλετε να εξαλείψετε τις φορολογικές ανισότητες. Να δώσετε το ίδιο δικαίωμα στον εργαζόμενο, στον συνταξιούχο, στον αυτοαπασχολούμενο να συμμετέχει εθελοντικά στα φορολογικά βάρη, όπως κάνουν οι εφοπλιστές. Γιατί δεν το κάνετε αυτό; Δεν θα αντιμετωπιστούν οι ανισότητες;

Κάντε αυτό, λοιπόν! Είναι μια πολύ καλή πρακτική, θα λέγαμε εμείς. Ό,τι πληρώνουν οι εφοπλιστές εθελοντικά να πληρώσουν και οι εργαζόμενοι, να πληρώσουν και οι συνταξιούχοι, ως φορολογικά βάρη, εφόσον λέτε ότι θέλετε να αντιμετωπίσετε τις φορολογικές ανισότητες. Όμως, αυτό δεν το κάνετε.

Από αυτή την άποψη, λοιπόν, θα υπάρχει η εποπτεία, ο έλεγχος κατά πόσο υλοποιείται το σχέδιο. Για να μπορούν να εκταμιεύονται οι δόσεις, προχωρούν οι αντεργατικές αντιλαϊκές μεταρρυθμίσεις, το πανευρωπαϊκό μνημόνιο σε βάρος όλων των λαών. Διότι αυτά συμβαίνουν και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαίως, υπάρχει και η τήρηση της λογικής της δημοσιονομικής εξυγίανσης, δηλαδή η ύπαρξη πρωτογενών πλεονασμάτων από το 2023 και μετά, μέχρι το 2060, που είχε υπογράψει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ της τάξης πάνω από 2,2%, τα αιματοβαμμένα πρωτογενή πλεονάσματα.

Ισχυρίζεται ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και το Κίνημα Αλλαγής και άλλοι, ότι αλλάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι νέος άνεμος πνέει. Αυτό δεν είναι τίποτα παρά ένας εξωραϊσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κυριολεξία, γιατί ο ιμπεριαλιστικός χαρακτήρας όχι μόνο δεν αλλάζει, αλλά ενισχύεται, γίνεται ακόμη πιο βαριά για τους λαούς σφηκοφωλιά και είναι σε βάρος των δικαιωμάτων των λαών όλης της Ευρώπης αλλά και του υπόλοιπου κόσμου.

Έτσι, λοιπόν, το νέο μείγμα που επέλεξε σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση, το επεκτατικό μείγμα, όχι μόνο προοδευτικό δεν είναι, αλλά είναι βαθιά αντιλαϊκό, όπως αντιλαϊκό ήταν και το περιοριστικό μείγμα που εφάρμοσε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Έτσι, λοιπόν, είτε επεκτατική μορφή διαχείρισης είτε περιοριστική, είναι σε βάρος των εργατικών αναγκών, σε βάρος των λαϊκών συμφερόντων και στο τέλος, τον λογαριασμό αυτού του πακέτου του ταμείου θα κληθούν να τον πληρώσουν οι λαοί της Ευρώπης.

Δεύτερο ζήτημα: Το ελληνικό σχέδιο το οποίο παρουσιάστηκε είναι προσαρμοσμένο στις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα όσον αφορά στην πράσινη μετάβαση και την ψηφιακή μετάβαση. Έτσι, λοιπόν, η πράσινη μετάβαση και οι αντίστοιχες υποδομές σε πράσινα δίκτυα θα οδηγήσει σε πανάκριβη ενέργεια για τον λαό, πανάκριβα αυτοκίνητα, πανάκριβα πράσινα σπίτια. Άρα, δηλαδή, θα αυξήσει ακόμη περισσότερο την ενεργειακή φτώχεια.

Επειδή το ξέρει ο ΣΥΡΙΖΑ ότι θα αυξηθεί η ενεργειακή φτώχεια με την πράσινη ενέργεια, μας λέει να πάμε στις ενεργειακές κοινότητες. Πάλι καλά που δεν μας είπε να πάμε στις εταιρείες λαϊκής βάσης -οι οποίες είδατε τι αποτέλεσμα είχαν-, δηλαδή στους συνεταιρισμούς, οι οποίοι μετατράπηκαν σε ανώνυμες εταιρείες, για να μπορέσει να κάνει τι; Να χρυσώσει το χάπι της πολιτικής που υπερασπίζεται ο ΣΥΡΙΖΑ και εξυπηρετεί τα συμφέροντα των αρπακτικών της πράσινης ενέργειας. Ποιες είναι αυτές οι πολιτικές; Η απελευθέρωση της ενέργειας, η εγκατάσταση ανεμογεννητριών και γενικότερα ΑΠΕ από τα αρπακτικά της πράσινης ενέργειας, το να στηρίζεται το ενεργειακό μείγμα στη χώρα μας στις εισαγωγές, είτε είναι εισαγωγές ενέργειας είτε είναι εισαγωγές του φυσικού αερίου, ως καυσίμου μετάβασης -άρα, δηλαδή, να αυξάνει την ενεργειακή εξάρτηση- και, βεβαίως, στη δημιουργία του χρηματιστηρίου ενέργειας, που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ, για να μπορούν να παζαρεύουν οι μονοπωλιακοί όμιλοι στο πώς θα πουλάνε και θα αγοράζουν την τιμή σε βάρος των λαϊκών αναγκών.

Δεύτερον, είναι η ψηφιακή μετάβαση, η οποία στα χέρια του κεφαλαίου θα αυξήσει ακόμα περισσότερο το ψηφιακό χάσμα και οι υποδομές θα είναι αντίστοιχες για τις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων. Έτσι, λοιπόν, ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών ομίλων βεβαίως θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητά τους, βεβαίως θα αυξήσει την παραγωγικότητα της εργασίας και θα οδηγήσει σε πολύ πιο φθηνούς εργαζόμενους, στην αύξηση της εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης.

Και από αυτή την άποψη, οι όποιες άλλες υποδομές που είναι απαραίτητες, κύριε Υπουργέ, για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης της λαϊκής οικογένειας παραπέμπονται στις καλένδες. Για παράδειγμα, αντισεισμική θωράκιση δεν υπάρχει πουθενά. Δεν είναι επιλέξιμο. Κάποια επιμέρους αντιπλημμυρικά γίνονται, τα οποία όμως δεν καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες ολοκληρωτικής αντιπλημμυρικής προστασίας. Η αντιπυρική προστασία. Το να αγοράσουμε αεροπλάνα δεν λέει τίποτα, όταν υποβαθμίζεται η Πυροσβεστική Υπηρεσία, όταν δεν έχει τη χρηματοδότηση για έμψυχο δυναμικό και για επίγεια μέσα πυρόσβεσης. Γιατί αυτά θα σβήσουν τη φωτιά. Τα εναέρια την περιορίζουν και από αυτή την άποψη, αντί να δοθούν χρήματα για την πρόληψη, δίνονται για την καταστολή. Γιατί αυτό συμφέρει τους επιχειρηματικούς ομίλους που θα σας πουλήσουν τα αεροπλάνα. Ενώ η πρόληψη δεν κοστίζει, δεν έχει όφελος για τους επιχειρηματικούς ομίλους. Αντίστοιχη λογική υπάρχει και σε μια σειρά άλλων υποδομών.

Μιλήσατε για το αρδευτικό δίκτυο που θα γίνει μέσα στη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Δηλαδή, το νέο αρδευτικό δίκτυο θα πουλάει πολύ ακριβό το νερό, για να βγάλουν τα χρήματα αυτοί που συμμετείχαν στη σύμπραξη, οι επιχειρηματικοί όμιλοι, που σημαίνει τι; Ξεκλήρισμα των βιοπαλαιστών αγροτών, συγκέντρωση της αγροτικής παραγωγής σε λιγότερα χέρια, δηλαδή σε καπιταλιστικές επιχειρήσεις αγροτικού χαρακτήρα και ταυτόχρονα συγκέντρωση και αλλαγή της σύμβασης γης, για να εγκατασταθούν εκεί ΑΠΕ, αλλά και να γίνουν τουριστικές επενδύσεις σε γη υψηλής παραγωγικότητας. Και, άμα θέλετε τέτοιου είδους επενδύσεις και τέτοιου είδους υποδομές που λέτε, οι οποίες συγκαλύπτουν τον χαρακτήρα, να σας πω και εγώ μία που έγινε.

Πρόσφατα πήγα στη Θεσπρωτία. Η κωμόπολη της Πέρδικας, χίλιοι πεντακόσιοι κάτοικοι, δεν έχει δίκτυο ύδρευσης. Είναι παλαιωμένο και ο δήμος τι τους είπε; Να παίρνουν νερό με υδροφόρα! Το 2021! Αντίθετα, δημιουργήθηκε δίκτυο ύδρευσης για το μεγαλύτερο ξενοδοχείο της περιοχής, το «MARBELLA», που έχει καθάριο νερό! Δίπλα στην κωμόπολη της Πέρδικας!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα πάρω και τον χρόνο της δευτερολογίας μου, κύριε Πρόεδρε.

Τρίτο ζήτημα. Γίνεται μεγάλη συζήτηση ότι το Ταμείο Ανάκαμψης είναι μια ευκαιρία για ένα άλλο μοντέλο παραγωγής, για ένα άλλο αναπτυξιακό μοντέλο. Βεβαίως δεν αξίζει κανένας σχολιασμός. Ο καινοφανής ισχυρισμός του κ. Δραγασάκη ότι αυτό το μοντέλο θα είναι απαλλαγμένο από τις κρίσεις φαίνεται ότι αποκάλυψε τη μαγική συνταγή να απαλλαχθεί ο καπιταλισμός από τις κρίσεις του.

Ας μπούμε, όμως, σε πιο ουσιαστικά ζητήματα. Ποιος καθορίζει το νέο μοντέλο ανάπτυξης; Ποιες είναι αυτές οι κοινωνικές δυνάμεις που καθορίζουν το νέο μοντέλο ανάπτυξης; Αυτοί που έχουν στα χέρια τους τα κλειδιά της οικονομίας και αυτοί είναι οι κεφαλαιοκράτες. Το κεφάλαιο καθορίζει πού θα επενδύσει. Και εδώ είναι το παράδοξο. Ενώ υπάρχουν συσσωρευμένα κεφάλαια, δεν επενδύονται, γιατί δεν έχουν κέρδος. Αν δεν τους διασφαλίσει το αστικό κράτος τομείς επένδυσης, όπου θα βγάλουν κέρδη, δεν πρόκειται να επενδύσουν. Έτσι, λοιπόν, θα καθορίσουν οι κεφαλαιοκράτες ποιο θα είναι το μοντέλο ανάπτυξης που αυτοί θέλουν. Και δεν είναι τυχαίο ότι σε συνθήκες διεθνοποίησης της καπιταλιστικής οικονομίας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα δεν τα αξιοποιούν, για να μπορέσουν να αντέξουν στον διεθνή ανταγωνισμό, που σημαίνει τι; Ότι καταστρέφονται παραγωγικές δυνατότητες και μένουν αναξιοποίητες. Δυνατότητες που δεν είναι ανταγωνιστικές στον διεθνή ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα να επιλέγονται τέτοιοι κλάδοι οι οποίοι είναι εξωστρεφείς, παρά το γεγονός ότι αυτοί οι εξωστρεφείς κλάδοι είναι ευάλωτοι από τις επιπτώσεις των διεθνών καπιταλιστικών κρίσεων.

Έτσι, λοιπόν, στη χώρα μας το μοντέλο που παραδοσιακά υπάρχει, υπήρξε και θα υπάρχει, θα σχετίζεται με τον τουρισμό, με τη διαμετακόμιση στις μεταφορές και την ενέργεια και με τον αγροδιατροφικό τομέα, που αυτό δεν σημαίνει ότι είναι προς όφελος των βιοπαλαιστών, αγροτών και κτηνοτρόφων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μοντέλο το καθορίζουν αυτοί που κτυπάνε τα νταούλια, για να θυμηθώ μια παλιά έκφραση, και οι κυβερνήσεις χορεύουν στο ρυθμό του νταουλιού που κτυπούν οι κεφαλαιοκράτες.

Από αυτή την άποψη το αποτέλεσμα στο καπιταλιστικό σύστημα είναι να αυξάνεται η ανισομετρία, τόσο ανάμεσα σε κλάδους που δεν επενδύει το κεφάλαιο γιατί δεν έχει συμφέρον, αλλά και ανάμεσα στις περιφέρειες, και αυτή η όψη της ανισομετρίας θα οδηγήσει σε ακόμη βαθύτερα κοινωνικά ζητήματα και αποκλεισμούς.

Έτσι, όσον αφορά τη σύγκλιση για την οποία μιλάτε είναι σαν να παρακαλείτε τον ήλιο να βγει από τη Δύση στον καπιταλισμό. Δεν πρόκειται να υπάρξει σύγκλιση.

Τρίτο ζήτημα σ' αυτή την ενότητα. Ποιος καθορίζει το σχέδιο; Είναι κατ' αρχάς ελληνικό και προσαρμόζεται στα ευρωπαϊκά δεδομένα ή είναι τα ευρωπαϊκά δεδομένα στα οποία προσαρμόζεται το ελληνικό σχέδιο; Εμείς το λέμε καθαρά. Είναι τα ευρωπαϊκά δεδομένα που καθορίζουν την προσαρμογή των ελληνικών απαιτήσεων και αναγκών της αστικής τάξης της χώρας μας. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα έχουν προτεραιότητα και αυτό είναι μια εθελοντική εκχώρηση από μεριάς της ελληνικής άρχουσας τάξης και γι' αυτόν τον λόγο -αυτό το οποίο ισχυρίστηκε ο κ. Δραγασάκης ξέρει πολύ καλά ότι δεν ισχύει- το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με δικό του νόμο, έγινε συμπληρωματικό προς τα ευρωπαϊκά προγράμματα, με αποτέλεσμα το 85% έως το 90% των πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων να πηγαίνει στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και να στηρίζει της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μόνο το υπόλοιπο 15% με 10% να πηγαίνει στο αμιγές εθνικό σκέλος, όπως το ονομάζετε. Και από αυτή την άποψη, βεβαίως γίνεται έτσι, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει την επιλεξιμότητα των προγραμμάτων, τη συμπληρωματικότητα και τη διευρωπαϊκή αποτελεσματικότητα.

Τέταρτο ζήτημα, η δίκαιη ανάπτυξη και ο περιορισμός των ανισοτήτων. Μα, σωστά είπατε, κύριε Τσακαλώτο, καθορίζονται από τις μορφές ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής. Όσο υπάρχει ατομική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, θα υπάρχουν οι ανισότητες και θα διευρύνονται. Και σε συνθήκες διεθνοποίησης της οικονομίας, δεν υπάρχει κανένα εργαλείο σε κάθε ατομικά αστικό κράτος να περιορίζει τις ανισότητες.

Επί της ουσίας, λοιπόν, τι λέτε; Λέτε στους εργαζόμενους να αποδεχτούν την κλεψιά και να παλεύουν, όπως ο Σίσυφος, για να περιορίσουν την κλεψιά που τους κάνει το κεφάλαιο.

Και από αυτή την άποψη, άλλο τόσο αξία έχει ο ισχυρισμός του ΣΥΡΙΖΑ, ότι στο επίκεντρο του νέου αναπτυξιακού μοντέλου θα είναι ο κόσμος της εργασίας, με το νέο κοινωνικό συμβόλαιο, που, επί της ουσίας, τι λέει το νέο κοινωνικό συμβόλαιο; Υποταγή της εργατικής τάξης στα συμφέροντα του κεφαλαίου. Γιατί; Γιατί, ακριβώς και εσείς, ο ΣΥΡΙΖΑ, και ο προηγούμενος Υπουργός Οικονομικών, αντέγραψαν το μαθηματικό μοντέλο του αείμνηστου Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, που έλεγε 0% το πρώτο εξάμηνο αύξηση του μισθού και 0% το δεύτερο εξάμηνο, αύξηση του μισθού, μας κάνει 14%.

Έτσι και ο Υπουργός είπε το πρωί ότι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αυξάνει το διαθέσιμο εισόδημα, ξεχνώντας να πει ότι μειώνει το συνολικό εισόδημα των εργαζομένων.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Η αύξηση του κατώτατου μισθού ήταν εικονική;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ε, αυτό λέει όταν λέει ότι μειώνεται ο μισθός και αυτό λέτε και εσείς όταν λέει ο κ. Τσίπρας στον ΣΕΒ ότι η αύξηση του κατώτατου μισθού θα οδηγήσει και σε μείωση του μη μισθολογικού κόστους. Άρα, δηλαδή, ο συνολικός μισθός των εργαζομένων θα μειωθεί και ας αυξηθεί το διαθέσιμο. Αλλά ο συνολικός μισθός μειώνεται. Ποιος κερδίζει από αυτό; Ο εργαζόμενος, που έχει μικρότερο συνολικό μισθό, ή οι επιχειρηματικοί όμιλοι; Βεβαίως οι επιχειρηματικοί όμιλοι, γιατί έτσι θωρακίζουν την ανταγωνιστική κερδοφορία τους.

Ξαναθυμηθήκατε τα συντρίμμια του κοινωνικού κράτους, που στην εποχή της εμπορευματοποίησης δεν μπορεί να υπάρξει. Γι' αυτό ακριβώς και αντικαταστάθηκε, αν υπήρχε ποτέ κοινωνικό κράτος, από τις λεγόμενες «στοχευμένες παρεμβάσεις» στους ευάλωτους, από το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και από τα δίκτυα προστασίας από τη φτώχεια.

Τέλος, δύο ακόμη πράγματα. Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Εδώ υπάρχει ένα στρογγύλεμα του ορισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Με βάση την Ευρωπαϊκή Ένωση οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση, που χρηματοδοτεί, χρηματοδοτεί τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αυτή θεωρεί μικρομεσαίες. Ποιες είναι αυτές; Είναι το 5% των ελληνικών επιχειρήσεων. Άρα, λοιπόν, αν δέχεστε την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση, πρέπει να αποδεχθείτε ότι το 95% των ελληνικών επιχειρήσεων δεν χρηματοδοτούνται.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Με βάση τα ελληνικά δεδομένα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αφήστε τα ελληνικά δεδομένα. Αυτό είναι μια στρογγυλοποίηση. Για να κρύψετε τι, λέμε εμείς; Για να αποκρυφτεί τι πράγμα; Να αποκρυφτεί επί της ουσίας ότι θέλετε να διαμορφώσετε μια πολιτική συμμαχιών με τις στρατηγικές επιλογές του κεφαλαίου, που να συμπαρασύρουν τους αυτοαπασχολούμενους, τους επαγγελματίες, τους βιοπαλαιστές, τις οικογενειακές επιχειρήσεις, κάτω από τη σημαία, όμως, που τους τσακίζει. Και η σημαία που τους τσακίζει είναι ο καπιταλιστικός ανταγωνισμός. Το μεγάλο ψάρι τρώει πάντα το μικρό. Δεύτερον, οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι σε βάρος των επαγγελματιών, αυτοαπασχολουμένων. Απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας. Και, τρίτον, η εκάστοτε κυβερνητική πολιτική, είτε είναι φορολογική είτε ασφαλιστική.

Από αυτή, λοιπόν, την άποψη εμείς λέμε ότι η κριτική των άλλων δυνάμεων είναι βολική για την Κυβέρνηση. Είναι βολική, γιατί είναι συμπληρωματική. Γιατί επί της ουσίας συμφωνείτε με τις στρατηγικές επιλογές όπως αυτές καθορίζονται από την άρχουσα τάξη στη χώρα μας, από την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το ενοποιητικό στοιχείο και γι' αυτό ακριβώς φτάνετε στο σημείο να προτείνετε προς την Κυβέρνηση διακομματική επιτροπή παρακολούθησης του Ταμείου Ανάκαμψης.

Είναι μια κριτική που είναι σε βάρος των αναγκών των εργαζόμενων και του λαού, γιατί καλλιεργεί αυταπάτες στον κόσμο και τον εγκλωβίζει στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη του συστήματος, στις

μυλόπετρες που τσακίζουν τα δικαιώματά του, που τσακίζουν τη δυνατότητα να ικανοποιήσει τις ανάγκες του.

Από αυτή την άποψη, εμείς το λέμε καθαρά ότι πρέπει ο λαός να περάσει στην αντεπίθεση και να ανατρέψει αυτό το σάπιο σύστημα, για να απαντήσει στην αντίφαση στην οποία, κύριε Υπουργέ, δεν μπορείτε να απαντήσετε, πώς είναι δυνατόν στον κόσμο και στη χώρα μας να παράγεται πλούτος πολύ περισσότερος απ' ό,τι δεκαετίες πριν, αυτός ο πλούτος να πηγαίνει σε λιγότερα χέρια και αυτοί που παράγουν τον πλούτο να γίνονται όλο και πιο φτωχοί και στη χώρα μας και σε διεθνές επίπεδο.

Εμείς λέμε, λοιπόν, πολύ καθαρά ότι, για να σταματήσει αυτή η αντίφαση, πρέπει να απαλλαγούμε από αυτούς που καρπώνονται τον πλούτο, για να μένει ο πλούτος σε αυτούς που τον παράγουν και να τον διαθέτουν με βάση τις ανάγκες τους. Αυτό, όμως, σημαίνει σοσιαλισμός.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Σαρακιώτης από τον ΣΥΡΙΖΑ και ακολουθεί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Κωνσταντόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε σήμερα να συζητήσουμε για ένα σχέδιο το οποίο ουσιαστικά θα καθορίσει την πορεία της χώρας μας για τα επόμενα αρκετά χρόνια, ένα σχέδιο το οποίο συνιστά μια ιστορικών διαστάσεων ευκαιρία για την ανάδόμηση της οικονομίας, τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας μας και την αντιμετώπιση σειράς διαχρονικών δομικών παθογενειών που εντοπίζονται σε κρίσιμους επιμέρους τομείς.

Αυτή η πρωτόγνωρη εμπειρία που βιώνουμε, με την πανδημία να παίζει καθοριστικό ρόλο σε αυτό, υποχρέωσε και υποχρεώνει άπαντες να προσεγγίζουμε με νέο τρόπο και από μια νέα οπτική θεμελιώδη ζητήματα, όπως είναι η σχέση του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον, οι προτεραιότητες της πολιτικής σε σύγκριση με εκείνες των αγορών, η σημασία των δημοσίων αγαθών, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας εκπαίδευσης, της αναγκαιότητας ενίσχυσης του κοινωνικού κράτους για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων και την πρόοδο των κοινωνιών.

Το Ταμείο Ανάκαμψης, στο πλαίσιο του οποίου εκπονήθηκε και το ελληνικό σχέδιο -θα σχολιάσω παρακάτω τον τρόπο με τον οποίο αυτό καταρτίστηκε-, είναι το πρώτο βήμα ενός αναστοχασμού του τρόπου με τον οποίο θα πρέπει να προσεγγίζονται οι προκλήσεις που επιφέρουν οι κρίσεις αυτού του μεγέθους, κάτι το οποίο βέβαια δεν πραγματοποιήθηκε χρόνια πριν, όταν και η Ευρώπη κλήθηκε να διαχειριστεί την οικονομική τότε κρίση, η οποία έπληξε και τη χώρα μας για μια περίπου δεκαετία.

Αυτό συνιστά μία ακόμη μετατόπιση εκείνων που ομνύουν εμμονικά και στείρα στις θεωρίες της λιτότητας, της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας και από την άλλη μια ακόμη επιβεβαίωση όλων όσοι ισχυριζόμαστε εδώ και χρόνια ότι η συνταγή μπορεί και πρέπει να είναι διαφορετική. Εδώ είναι το πρώτο σημείο της διαφοράς μας, της κοσμοθεωρίας μας και της ιδεολογικής μας κατεύθυνσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Ωστόσο, η Κυβέρνηση, δυστυχώς, φαίνεται να μην αντιλαμβάνεται αυτά τα πρώτα, όπως προείπα, βήματα που πραγματοποιούνται παγκοσμίως. Παράλληλα, δείχνει να μην αντιλαμβάνεται ακόμη και πράγματα τα οποία τής επισημάνθηκαν στην έκθεση που αποτέλεσε το υπόβαθρο του εθνικού σχεδίου, στη δική της έκθεση Πισσαρίδη, όπως την αναγκαιότητα της άμβλυνσης των περιφερειακών αλλά και των ευρύτερων κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων που επισημαίνονται ως πρόκληση εθνικού χαρακτήρα, καθώς και την ουσιαστική υιοθέτηση της έννοιας της συμπεριληπτικής ανάπτυξης για την οποία κάνουν λόγο οι διεθνείς οργανισμοί.

Όπως αναφέρουν επιτελικά στελέχη της Κυβέρνησης σε δημόσιες παρεμβάσεις τους, η Ελλάδα στα επόμενα χρόνια έχει τη δυνατότητα να κινητοποιήσει μέσω των κύριων χρηματοδοτικών μέσων συνολικούς κοινοτικούς πόρους που πλησιάζουν τα 77 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς να συνυπολογίζεται η μόχλευση των ιδιωτικών πόρων.

Πρόκειται για πιστώσεις που ξεπερνούν ιστορικά κάθε άλλη αντίστοιχη εξωτερική χρηματοδότηση, ενώ παράλληλα παραδέχονται ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας παρουσιάζονται ασύμμετρες και οι πρώτες μετρήσεις καταγράφουν μία σημαντική διεύρυνση των περιφερειακών και ενδοπεριφερειακών οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων, πράγμα το οποίο άλλωστε αναγράφεται και μέσα στο κείμενο του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2022 - 2025.

Καλές οι διαπιστώσεις, λοιπόν, από την πλευρά των κυβερνητικών στελεχών, αλλά μήπως θα πρέπει να αναζητούσατε τον ορθό και τον αποτελεσματικότερο τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών, καθώς και να προσανατολίζατε με κοινωνικά δικαιότερο τρόπο τις επιμέρους δράσεις;

Εσείς τώρα και εν γένει η Κυβέρνηση πώς επιλέξατε να προσεγγίσετε μεθοδολογικά τη διαδικασία, κύριε Υπουργέ; Πώς προσεγγίσατε τις συνέπειες της πανδημικής κρίσης στις περιφερειακές και στις μικρότερες τοπικές κοινωνίες; Πόσες και ποιες ήταν οι προτάσεις που υιοθετήθηκαν στο σχέδιο που κατετέθη στις 27 Απριλίου από τους εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης Α'και Β'βαθμού, τους εκπροσώπους των παραγωγικών φορέων, των πανεπιστημίων, των ερευνητικών κέντρων;

Σύμφωνα με το κείμενο, την «Αναλυτική Περιγραφή Δράσεων», όπως την ονομάσατε, των διακοσίων επτά σελίδων του Απριλίου 2021 -το οποίο δώσατε στη δημοσιότητα και σας ευχαριστούμεμάθαμε ότι συνολικά έγιναν σαράντα πέντε παρεμβάσεις ηλεκτρονικά μέσω του ιστότοπου της διαβούλευσης, ενώ οκτώ παρεμβάσεις απεστάλησαν εγγράφως στο Υπουργείο Οικονομικών. Δεν μπορεί, κύριε Υπουργέ, όσο καλόπιστος και να είναι κανείς, παρά να ρωτήσει. Αρκεί αυτό; Δηλαδή μας λέτε ότι η Κυβέρνηση έλαβε γνώση όλων των προβλημάτων και των προτάσεων των περιφερειών και των περιφερειακών ενοτήτων; Μιας και όπως αναφέρουν και τα στελέχη σας, όπως μνημόνευσε τον κ. Σκάλκο, εντοπίζονται ήδη ενταθείσες ενδοπεριφερειακές ανισότητες.

Οι σαράντα πέντε παρεμβάσεις συνιστούν διαβούλευση για ένα σχέδιο δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ, το οποίο και θα κρίνει το μέλλον της χώρας για τις επόμενες ενδεχομένως δεκαετίες. Ο εισηγητής του Κινήματος Αλλαγής μνημόνευσε άλλα νομοσχέδια και άλλα άρθρα δευτερευόντων νομοσχεδίων που συγκέντρωσαν δέκα-είκοσι χιλιάδες σχόλια και αποσύρθηκαν.

Αποτελεί αυτός ο κατάλογος των έργων με την παντελή έλλειψη συνοχής και στόχων και με τους ωραίους τίτλους το όχημα το οποίο θα θέσει τις στέρεες βάσεις της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ανάπτυξης για όλους, με στόχο να χτιστεί μια ισχυρή οικονομία μέσα σε μια δίκαιη κοινωνία; Με αυτόν τον τρόπο επιδεικνύει τον σεβασμό της προς τους εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης και των παραγωγικών τάξεων η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας;

Επιλέξατε, λοιπόν, να υποβάλετε μια πρόταση στις 27 Απριλίου για την οποία ενημερωθήκαμε μέσω tweet την επόμενη μέρα από τον Σύμβουλο επί των Οικονομικών του Πρωθυπουργού, τον κ. Παντελή, για το ότι πρόκειται για ένα σχέδιο τεσσάρων χιλιάδων εκατόν τεσσάρων σελίδων, εκ των οποίων οι χίλιες τριακόσιες ογδόντα τρεις εμπεριέχουν ανάλυση κόστους που διενεργήθηκε από εξωτερικό ελεγκτή με εκατόν εβδομήντα πέντε μεταρρυθμίσεις.

Τι άλλο μάθαμε από δελτίο Τύπου τώρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 28 Απριλίου; Μάθαμε ότι η Επιτροπή θα αξιολογήσει τα σχέδια εντός του επόμενου διμήνου με βάση τα έντεκα κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό και θα μετατρέψει το περιεχόμενό τους σε νομικά δεσμευτικές πράξεις, για να υπογράφουν μετέπειτα τα κείμενα των σχετικών συμβάσεων τον Ιούλιο του 2021, τα οποία φέρατε προς κύρωση σήμερα στη Βουλή. Με λίγα λόγια, ευτυχώς που υπάρχουν και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί και μαθαίνουμε κι εμείς οι Βουλευτές τι συμβαίνει στη χώρα μας. Μας ταράξατε στη δημοκρατία, τη διαβούλευση και τη διαφάνεια, κύριε Υπουργέ!

Γι' αυτόν τον λόγο κι εμείς διά του εισηγητού μας, του κ. Χαρίτση, καταθέσαμε την πρόταση για σύσταση διακομματικής επιτροπής, η οποία θα επωμιστεί την ευθύνη της παρακολούθησης της υλοποίησης του σχεδίου, πρόταση την οποία είστε υποχρεωμένος να την κάνετε δεκτή, κύριε Υπουργέ, προκειμένου να αντιστρέψετε έστω και τώρα τη στρεβλή αντιδημοκρατική και

αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά του προηγούμενου χρονικού διαστήματος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Κωνσταντόπουλος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, σε αυτή τη δύσκολη χρονιά που βιώνουμε και, μάλιστα, με την εμπειρία της πανδημίας του κορωνοϊού να μας συγκλονίζει όλους, αλλά και ιδιαίτερα την παγκόσμια κοινότητα, είχαμε μια ευτυχή κατάληξη. Είχαμε την ευτυχή κατάληξη μέσω της κρίσης αυτής να δούμε την Ευρώπη των λαών να υψώνει το ανάστημά της και αυτό είναι σημαντικό.

Είδαμε, λοιπόν, τη δυσκίνητη Ευρώπη των αριθμών να στρίβει και να καταλήγει σε μια μεγάλη συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης, ένα ταμείο που θωρακίστηκε, θα έλεγα, με 750 δισεκατομμύρια ευρώ και τούτο φυσικά για να θωρακιστούν στη συνέχεια με τη σειρά τους οι ευρωπαϊκές οικονομίες, για να αποκτήσουν, δηλαδή, ξανά κράτη που είχαν πρόβλημα με την οικονομία τους κανονικότητα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πρόκειται για μια σημαντική στιγμή για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και για το ευρωπαϊκό, θα έλεγα, εγχείρημα που προτείνεται και προκρίνεται μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και αν ωστόσο μιλάμε για μια πραγματική, θα έλεγα, δημοσιονομική ομοσπονδία, δημοσιονομική ομοσπονδία που επιβάλλει μια συμφωνία, συμφωνία να εκδοθούν τίτλοι χρέους της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με εγγύηση τον προϋπολογισμό της.

Αυτό βέβαια, αγαπητοί συνάδελφοι, συμβαίνει για να μπορεί να χρηματοδοτηθεί το Ταμείο Ανάκαμψης.

Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ότι είναι ένα βήμα που μου θυμίζει την πρόταση του ΠΑΣΟΚ του 2011, που δεν είναι μακριά το 2011, τότε, λοιπόν, που το ΠΑΣΟΚ όρθωσε ανάστημα και σήκωσε το βάρος για να μη χρεοκοπήσει η Ελλάδα, τότε που το ΠΑΣΟΚ έβαλε ουσιαστικά μπροστά το πατριωτικό καθήκον, το πατριωτικό καθήκον να κατισχύει το συναίσθημα της λογικής για τα συμφέροντα του κόμματος, τότε που το αντιμνημονιακό μένος της αντιπολίτευσης κυριαρχούσε ως σημαία αντιπολίτευσης, τότε που μέσα στη λαίλαπα της κρίσης ο τότε Πρωθυπουργός του ΠΑΣΟΚ και της κυβέρνησης Γιώργος Παπανδρέου μιλούσε για την έκδοση κοινών ευρωομολόγων για τις χώρες της Ευρωζώνης και τούτο φυσικά όταν οι χώρες της Ευρωζώνης θα είχαν ακολούθημα να βοηθηθούν στην αντιμετώπιση του χρέους.

Τελικά, ένα είναι το συμπέρασμα: Το ΠΑΣΟΚ δικαιώνεται αργά και σταθερά. Όμως, θα έλεγα ότι υπάρχει και δεύτερο συμπέρασμα παρεμπιπτόντως, ότι το ΠΑΣΟΚ επιστρέφει.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το Ταμείο Ανάκαμψης με άλλα λόγια έχει την ίδια αιτιολογική βάση και λογική με την τότε δική μας πρόταση του ευρωομολόγου, με την πρόταση του τότε Πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου.

Και εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, θα πρέπει να τονιστεί πως πρόκειται πραγματικά για ένα μεγάλο βήμα. Γιατί πρόκειται για μεγάλο βήμα, θα ρωτήσει κάποιος; Γιατί αυτό που έκανε το 2012 ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας το κάνει σήμερα, με την εγγύηση των κρατών-μελών, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δηλαδή, προτάχθηκε η ιδέα του κοινού χρέους για την ανάσχεση του οικονομιών και, μάλιστα, μέσα στην πανδημία και, φυσικά, όχι στην επιβάρυνση των προϋπολογισμών των κρατών-μελών, με την παράλληλη έκτακτη στήριξη των υφιστάμενων μηχανισμών, όπως, δηλαδή, η ποσοτική χαλάρωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή οι προληπτικές πιστωτικές γραμμές του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η ιδέα αυτή σφυρηλατείται και σφυρηλατήθηκε με την επίμονη προσπάθεια της χώρας της περιόδου 2008 - 2018, για να ξεπεραστεί η οικονομική κρίση, όταν η Ευρώπη ήταν θεσμικά ουσιαστικά απροετοίμαστη και αυτό, κύριε Υπουργέ, να κρατηθεί.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, η επίτευξη αυτής της συμφωνίας σε μια περίοδο που η Ελλάδα είχε μόλις ολοκληρώσει έναν επίπονο κύκλο μνημονίων και, φυσικά, δημοσιονομικών περιορισμών θα μπορούσε, λοιπόν, να αλλάξει καθοριστικά το τοπίο για την ελληνική οικονομία;

Αγαπητοί συνάδελφοι, εν κατακλείδι στη χώρα θα εισρεύσουν 32 δισεκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης. Εδώ, μάλιστα, αν δούμε τη μεγάλη εικόνα και αθροίσουμε όλες τις διαθέσιμες γραμμές του πολυετούς προϋπολογισμού, τότε μιλάμε για περίπου 72 δισεκατομμύρια και πλέον ευρώ.

Για αυτό, κύριε Υπουργέ, και ο εθνικός στόχος της απορρόφησης και της αξιοποίησης των κονδυλίων αυτών πρέπει να συνταχθεί πολιτικά και τεχνοκρατικά από τις πολιτικές δυνάμεις, τους κοινωνικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών, για να μπορεί, δηλαδή, εδώ να υπηρετηθεί από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και, μάλιστα, με στοχοπροσήλωση ο εθνικός μας στόχος.

Ενθυμούμαι εδώ τι είχε αναφερθεί από τον πρώην Υπουργό και Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ και τον πρώην Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελο Βενιζέλο και, μάλιστα, είχε ειπωθεί και υποστηριχθεί τεκμηριωμένα σε μια συνέντευξή του ότι απαιτείται να αποσαφηνιστεί η σχέση μεταξύ διάσωσης και αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας, μεταξύ ολοκλήρωσης των υποδομών και μετασχηματισμού της παραγωγικής δομής. Βέβαια, ρωτά κάποιος, μπορεί να γίνει; Μπορεί; Φυσικά και μπορεί. Πώς; Πολιτικά.

Σε αυτά τα διλήμματα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, έγκειται και η βασική μας διαφωνία με το παρόν σχέδιο νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου, τις δύο σχετικές συμβάσεις μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κοινοποιείται για πρώτη φορά στο Σώμα της Βουλής αλλά και γενικότερα στην κοινωνία το πλήρες Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι σημερινές μας παρατηρήσεις και οι παρατηρήσεις από τον εισηγητή μας, τον κ. Κατρίνη, στις επιτροπές και τον σημερινό εισηγητή στην Ολομέλεια, τον κ. Καμίνη, αφορούν τόσο τη μεθοδολογία όσο και φυσικά τον πυρήνα της συμφωνίας.

Παρατήρηση πρώτη είναι ότι το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης, κύριε Υπουργέ, είναι κυβερνητικό και όχι εθνικό. Θα αναρωτηθεί, βέβαια, κάποιος γιατί. Διότι συζητήθηκε μόνο μεταξύ των μελών της Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό ας κρατηθεί. Δεν συζητήθηκε με το Σώμα της Βουλής, με τους κοινωνικούς εταίρους και τους λοιπούς κοινωνικούς φορείς.

Παρατήρηση δεύτερη είναι ότι η δημόσια διαβούλευση, αγαπητοί συνάδελφοι, ήταν, θα έλεγα, προσχηματική. Οι όποιες προτάσεις κατατέθηκαν, θεωρήθηκαν, σε πρώτο στάδιο απορρίφθηκαν.

Παρατήρηση τρίτη, κύριε Υπουργέ, είναι ότι δεν φαίνεται να περιλαμβάνει μια σοβαρή ανάλυση της παραγωγικής θέσης της ελληνικής οικονομίας και τούτο φυσικά στην παγκόσμια παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών ούτε αντίστοιχη ανάλυση για τη γεωπολιτική και γεωοικονομική της θέση, φυσικά τούτο μέσα στην παγκόσμια κοινότητα.

Στο πλαίσιο αυτό μπορούμε να πούμε ότι απουσιάζουν σημαντικές πρωτοβουλίες, αγαπητοί συνάδελφοι, και συνέργειες με την αμυντική αλλά και τη ναυπηγική βιομηχανία. Απουσιάζει, θα έλεγα, κυρίως η έννοια της στοχευμένης στρατηγικής, της εθνικής προστιθέμενης αξίας, κάτι ουσιαστικά που το προτείνουμε συνεχώς ως Κίνημα Αλλαγής - ΠΑΣΟΚ και κατ' επανάληψη έχει θέσει η Πρόεδρός μας κ. Φώφη Γεννηματά.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η χώρα μας γνωρίζει ότι ένα μεγάλο μέρος των πόρων επιστρέφει από την αγορά των αγαθών και υπηρεσιών στις χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά. Πού; Στις ισχυρές χώρες της Ένωσης.

Η αντιμετώπιση αυτής της τάσης, αγαπητοί συνάδελφοι, έπρεπε να είναι, κύριε Υπουργέ, στον πυρήνα του εθνικού σχεδίου. Εδώ, μάλιστα, θα έλεγα χρήζουν απαντήσεων ως προς τις χώρες του Βορρά και μάλιστα, θα έλεγα, σκληρών απαντήσεων. Δεν μπορεί ο Βορράς να λειτουργεί εις βάρος του Νότου της Ευρώπης και να μην απαντάμε.

Παρατήρηση τέταρτη είναι -νομίζω ότι με βρίσκει σύμφωνο και ο κ. Τσακαλώτος- ότι το τελικό σχέδιο της επιτροπής Πισσαρίδη παρουσίασε συγκεκριμένες προτάσεις ανά κλάδο. Ωστόσο, αυτές πρέπει να μετουσιωθούν σε ολοκληρωμένα σχέδια.

Αντίθετα, αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση στο σχέδιο που κατέθεσε υποβίβασε τις κλαδικές πολιτικές σε έναν υποάξονα σχεδίου.

Μάλιστα εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι οι πόροι που κατευθύνονται προς αυτή την κατεύθυνση δεν είναι αρκετοί. Θα έπρεπε να συνδιαμορφωθούν με στοχευμένες κλαδικές πολιτικές, όπως σας πρότεινε το ΚΙΝΑΛ, και όχι να εστιάζουν στη μονοκαλλιέργεια του τουρισμού. Για παράδειγμα, απουσιάζουν δράσεις που αφορούν τον πρωτογενή τομέα, δράσεις που αφορούν τη γεωργία, δράσεις που αφορούν την κτηνοτροφία, των οποίων η συνεισφορά στο ΑΕΠ της χώρας μειώνεται συνεχώς.

Επίσης, αγαπητοί συνάδελφοι, στην ενεργειακή πολιτική απουσιάζει παντελώς η λογική της ενεργειακής δημοκρατίας και των ενεργειακών κοινοτήτων. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι δεν εντάσσονται έργα δημοσίων υποδομών υγείας, εκπαίδευσης και μεταφορών, δηλαδή έργα που βελτιώνουν το βιοτικό επίπεδο του πολίτη και φυσικά ταυτόχρονα φέρνουν την ανάπτυξη.

Φαίνεται, κύριε Υπουργέ, να μην έχουν προβλεφθεί κλαδικές πολιτικές, ώστε να υπάρχει εστίαση σε μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους.

Η πέμπτη παρατήρηση αφορά τα χρήματα που θα έλθουν, τα οποία θα διατεθούν μέσα από το εγχώριο πιστωτικό σύστημα, το οποίο φυσικά ακόμα αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα και αυτό πρέπει να προσεχθεί.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, ένα πρόβλημα καταγεγραμμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος είναι αυτό που αναφέρεται στη ρευστότητα, όπου την τεράστια ρευστότητα άνω των 40 δισεκατομμυρίων ευρώ που διέθεσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την κατηύθυνε σε ελάχιστες επιχειρήσεις και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό οι μεγάλες επιχειρήσεις δεν τη χρειάζονταν.

Εδώ να τονιστεί ότι μόνο τριάντα χιλιάδες από τις τετρακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις και τις οκτακόσιες τριάντα χιλιάδες ενεργά επιχειρηματικά ΑΦΜ είχαν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό. Εδώ, κύριε Υπουργέ, τι απαντάτε σ' αυτούς που απερρίφθησαν; Διότι, κύριε Υπουργέ, αυτό σημαίνει ότι τέθηκε εκτός η μικρή και η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, δηλαδή η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας.

Ένα άλλο κρίσιμο πρόβλημα αφορά το φλέγον ιδιωτικό χρέος, το ληξιπρόθεσμο χρέος των ρυθμίσεων. Ενδεικτικά σάς λέω ότι είναι 244 δισεκατομμύρια το ληξιπρόθεσμο χρέος, 4 δισεκατομμύρια ΔΕΗ, ΔΕΚΟ και ληξιπρόθεσμες οφειλές, 105,7 δισεκατομμύρια τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και επίσης 12 δισεκατομμύρια τα καταγγελλόμενα δάνεια για τις μεγάλες επιχειρήσεις και 11,3 δισεκατομμύρια για τις μικρές επιχειρήσεις.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, με το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ» να έχει αποτύχει και το ιδιωτικό χρέος να έχει διογκωθεί περαιτέρω μετά την ομαλοποίηση της κατάστασης με την πανδημία, εμείς εμμένουμε στη θέση μας. Οι δανειολήπτες έπρεπε και πρέπει να προηγηθούν των fund στην εξαγορά των δανείων τους και μάλιστα με τους ίδιους όρους, πρόταση που είχα καταθέσει και επί ΣΥΡΙΖΑ το 2015 και το 2017, αλλά δεν εισακούστηκαν, πρόταση που και επί Νέας Δημοκρατίας επαναδιατύπωσα απ' αυτό το Βήμα της Βουλής και που αποτελεί φυσικά θέση του Κινήματος Αλλαγής.

Η Κύπρος μάς έδειξε τον δρόμο, αλλά εμείς δεν τον ακολουθήσαμε αυτόν τον δρόμο, δηλαδή να προηγηθούν οι δανειολήπτες των ξένων fund, δηλαδή να μείνουν τα σπίτια στους νοικοκυραίους και να μην πάνε στα γαμψά νύχια των fund. Εδώ θα ήθελα μια απάντηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ταυτόχρονα δεν υπάρχει κανένα σχέδιο της Κυβέρνησης για τη νέα γενιά των κόκκινων δανείων, που τόσο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσο και η Τράπεζα της Ελλάδος έχουν προβλέψει ότι θα υπάρξουν εν μέσω πανδημίας.

Έκτη παρατήρηση: Δεν καταγράφει τις πραγματικές συνέργειες σε επίπεδο έργων και μεταρρυθμίσεων ανάμεσα στους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και τους πόρους του ΕΣΠΑ και της ΚΑΠ, αλλά και των υπολοίπων εθνικών σχεδίων που μνημονεύονται σ' αυτό.

Έβδομη παρατήρηση: Δεν υπάρχει καμμία μέριμνα για την αξιοποίηση του δημόσιου χρέους και μάλιστα τη στιγμή που το διαχειρίζεται η «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» και τούτο φυσικά για να μη μεγιστοποιηθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, απουσιάζει και η περιφερειακή διάσταση και ανάλυση, αλλά και η ευδιάκριτη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και αυτό ας κρατηθεί.

Επίσης, η κατανομή των πόρων για τη νησιωτική πολιτική δεν έχει καμμία, μα καμμία, τεκμηρίωση ούτε φυσικά υπάρχει κάποια σοβαρή ανάλυση για την άμεση ωφέλεια των κατοίκων των μικρών νησιών.

Όγδοη παρατήρηση: Συντηρητικό και πολιτικό πρόσημο σε εργασιακά και κοινωνικά θέματα. Λείπει, δηλαδή, το κράτος πρόνοιας. Δεν υιοθετείται ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα άσκησης κοινωνικής πολιτικής ούτε και μια πολιτική που θα αντιμετωπίζει τη δημογραφική γήρανση και τούτο φυσικά για τη στήριξη της οικογένειας και μάλιστα ως απάντηση στο δημογραφικό πρόβλημα που η χώρα υφίσταται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είπε και ο εισηγητής μας στην επιτροπή, ο κ. Κατρίνης, αλλά και ο σημερινός μας εισηγητής κ. Καμίνης, όσα περιέχει και προβλέπει το σχέδιο νόμου αφορούν αποκλειστικά τους μεγάλους και εγχώριους ή διεθνείς ομίλους, χωρίς να παράγεται εθνική προστιθέμενη αξία, καθώς δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη ή αναφορά στην παραγωγική δυνατότητα της χώρας και ιδιαίτερα στους τομείς και κλάδους στους οποίους αυτοί οι όμιλοι δραστηριοποιούνται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως Κίνημα Αλλαγής, ως ΠΑΣΟΚ, ανησυχούμε μήπως τελικά το Ταμείο Ανάκαμψης αντί για μια γενναία και δίκαιη αναδιανομή προκαλέσει έναν βίαιο μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας σε βάρος των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μάλιστα σε βάρος της όποιας μεσαίας τάξης έχει απομείνει στη χώρα.

Τέλος, ως προς την τροπολογία ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης θα καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού, καθώς και ότι το ελάχιστο επιτόκιο χορήγησης των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης θα καθορίζεται και αυτό από τον Υπουργό, διαφωνούμε. Διαφωνούμε, κύριε Υπουργέ, με τις υπερεξουσίες που δίνετε στους εαυτούς σας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Μαραβέγιας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που ενέκρινε μετ' επαίνων η Ευρωπαϊκή Ένωση, ανοίγει νέους ορίζοντες για τον μετασχηματισμό της εθνικής μας οικονομίας μέχρι το 2026. Ταυτόχρονα, λόγω του εμπροσθοβαρούς χαρακτήρα του Ταμείου Ανάκαμψης, όπως έχει γίνει ευρύτερα γνωστό, προσφέρει τη δυνατότητα άμεσης στήριξης του κοινωνικού κράτους στη χώρα μας.

Η κοινοτική στόχευση για γρήγορη υλοποίηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης με την προκαταβολή στην Ελλάδα άνω των 4 δισεκατομμυρίων ευρώ μάς επιτρέπει να κάνουμε άλματα προς τα εμπρός, λαμβάνοντας σε βάθος πενταετίας συνολικά πάνω από 30 δισεκατομμύρια ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξεκινάμε με 30,5 δισεκατομμύρια ευρωπαϊκών πόρων, στα οποία θα προστεθούν άλλα 25 δισεκατομμύρια ιδιωτικών κεφαλαίων. Άρα συνολικά σχεδόν 56 δισεκατομμύρια ευρώ μπαίνουν στην ελληνική οικονομία για να την αναζωογονήσουν μ' ένα σχέδιο άμεσης εφαρμογής.

Πρόκειται για έναν πολύ καλά μελετημένο οδικό χάρτη εκατόν εβδομήντα συγκεκριμένων έργων, επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, βασισμένο σε τέσσερις βασικούς πυλώνες: την ψηφιακή μετάβαση για το κράτος στις επιχειρήσεις και τους πολίτες, την πράσινη οικονομία και την προστασία από την κλιματική αλλαγή, την αύξηση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής -με αιχμή την υγεία και την παιδεία- και την ενίσχυση της παραγωγικής και της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Πρόκειται για ένα σχέδιο που καλύπτει όλη την Ελλάδα και φιλοδοξεί να δημιουργήσει επιπλέον διακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, αυξάνοντας κατά επτά μονάδες το εθνικό μας προϊόν εντός της επόμενης εξαετίας, οι οποίες δεν θα υπήρχαν ως αύξηση του ΑΕΠ αν δεν υπήρχε το Ταμείο Ανάκαμψης.

Το συζητούμενο σχέδιο νόμου έρχεται να επιβεβαιώσει τη δέ-

σμευση της Κυβέρνησης να «τρέξει» με πολύ γοργούς ρυθμούς το χρηματοδοτικό αυτό πρόγραμμα, το οποίο βασίζεται στις κυρούμενες συμβάσεις, που δεν είναι παρά τα εργαλεία εφαρμογής του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενός εθνικού σχεδίου που αφορά κάθε Ελληνίδα και κάθε Έλληνα.

Θα ήθελα να επισημάνω και ως άνθρωπος του χώρου της υγείας πράγματα που θεωρώ εξαιρετικά σημαντικά: την ενίσχυση της δημόσιας υγείας από το Ταμείο Ανάκαμψης με πάνω από 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ για τη δημιουργία νέων δομών και υποδομών.

Επίσης, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως ένα σημαντικό κομμάτι χρηματοδοτήσεων για έρευνα και τεχνολογία του Ταμείου Ανάκαμψης, οι οποίες ανέρχονται συνολικά σε σχεδόν 450 εκατομμύρια ευρώ, θα διατεθεί για την ανάπτυξη βιοτεχνολογικών εφαρμογών, τη φαρμακευτική και φυσικά την ιατρική έρευνα.

Σε ό,τι αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες υγείας, βασικός στόχος του Ταμείου Ανάκαμψης είναι η ενίσχυση της προσβασιμότητας, αποτελεσματικότητας και ποιότητας του συστήματος υγείας. Ο σχεδιασμός δίνει έμφαση στην πρόληψη αλλά και σε επενδύσεις που αφορούν νέες υποδομές υγείας, με παράλληλο εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των υφιστάμενων κτηριακών υποδομών και του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.

Μόνο για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας θα διατεθούν πάνω από 280 εκατομμύρια ευρώ για την αναβάθμιση των κέντρων υγείας, την αναδιοργάνωσή τους, την επανεκπαίδευση του προσωπικού στη φροντίδα πρώτης γραμμής, τη σύνδεσή τους με τις νοσοκομειακές υπηρεσίες.

Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην κατ' οίκον φροντίδα ασθενών με χρόνια νοσήματα και στην ανακουφιστική αγωγή με τη δημιουργία συστήματος κατ' οίκον νοσηλείας για ευαίσθητες ομάδες ασθενών με σοβαρά προβλήματα υγείας.

Σχεδόν 600 εκατομμύρια ευρώ έχουν προϋπολογιστεί για τον εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων ολόκληρης της χώρας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα της υγείας. Πρόκειται για έργα αναβάθμισης των υλικοτεχνικών υποδομών του ΕΣΥ, με ανακαίνιση κτηρίων και προμήθεια νέου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.

Δεύτερος μεγάλος πυλώνας είναι ένα τεράστιο πρόγραμμα ψηφιοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών υγείας, με έργα όπως η ανάπτυξη του εθνικού ηλεκτρονικού φακέλου υγείας του πολίτη, λειτουργία κλινικών πληροφοριακών συστημάτων σε όλα τα νοσοκομεία, πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού της διαχείρισης του καρκίνου και ενίσχυση δράσεων τηλεϊατρικής, που πρέπει τελικά να οδηγήσουν όχι μόνο στην άρση της απομόνωσης νησιωτικών περιοχών, αλλά και στην παροχή κατ' οίκον ιατρικής φροντίδας σε ασθενείς που δεν μπορούν να μετακινηθούν.

Κυρία Πρόεδρε, ίσως όμως το σημαντικότερο μέρος του Ταμείου Ανάκαμψης να αφορά στην υλοποίηση του επί δεκαετίες αναμενόμενου Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης στη χώρα, την πλέον εμβληματική πρωτοβουλία στον χώρο της δημόσιας υγείας που φέρει το όνομα του Σπύρου Δοξιάδη, ενός γιατρού οραματιστή, με έναν προϋπολογισμό που ξεπερνά τα 250 εκατομμύρια ευρώ και πλήθος δράσεων, όπως την προώθηση της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής, την ενίσχυση του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών, την εισαγωγή προληπτικών διαγνωστικών εξετάσεων για τον καρκίνο του μαστού, τον προληπτικό έλεγχο της υγείας των νεογνών και φυσικά μέτρα πρόληψης της διάδοσης του κορωνοϊού στην κοινότητα.

Όλες αυτές οι χρηματοδοτήσεις έρχονται να προστεθούν στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και σε αυτές του ΕΣΠΑ για την Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027.

Και επειδή πολλά ακούστηκαν από την Αντιπολίτευση για έλλειψη σχετικής διαβούλευσης και ενημέρωσης, θέλω να θυμίσω ότι από την αρχή της μεγάλης αυτής προσπάθειας ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ήταν ξεκάθαρος. Ενημέρωσε, από την πρώτη στιγμή, τον ελληνικό λαό για τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεών του σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έφεραν στη χώρα μας πάνω από 70 δισεκατομμύρια από ευρωπαϊκούς πόρους.

Γιατί πρέπει να θυμόμαστε ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν έφερε μόνο τα 30 δισεκατομμύρια του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά εξασφάλισε για την πατρίδα μας πρόσθετες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις ύψους άνω των 40 δισεκατομμυρίων για την επόμενη επταετία. Δεν αναφέρομαι μόνο στο νέο ΕΣΠΑ, αλλά και στα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης, αλιείας και ευρωπαϊκών ενισχύσεων των παραγωγών μας.

Όμως, τι έλεγε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ; Πληροφορούσε τον ελληνικό λαό ότι δήθεν το Ταμείο Ανάκαμψης δεν ήταν 30 δισεκατομμύρια, αλλά ήταν 20 δισεκατομμύρια. Προσπαθούσε να υποεκτιμήσει τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις, για να κατασκευάσει την ψευδή εικόνα ενός κατά πολύ μικρότερου ευρωπαϊκού πακέτου για την Ελλάδα, μόνο και μόνο για να μειώσει την εθνική επιτυχία.

Όταν, λοιπόν, ακούω σήμερα από τον ΣΥΡΙΖΑ να μιλά για δήθεν έλλειψη πληροφόρησης του ελληνικού λαού για το Ταμείο Ανάκαμψης, αναρωτιέμαι: Θα ανασκευάσει έστω τώρα η Αξιωματική Αντιπολίτευση την παραπληροφόρηση που η ίδια εκτόξευσε κατά του ελληνικού λαού; Γιατί η άσκηση κριτικής απαιτεί πριν από αυτό δύο πράγματα: να έχει προηγηθεί αυτοκριτική και φυσικά να προηγείται και η διόρθωση των λαθών εκ μέρους εκείνου που επικρίνει. Αλλιώς, ο επικριτής χάνει κάθε αξιοπιστία και ο λαός τον αφήνει πίσω.

Όμως, η Ελλάδα σήμερα αποφασίζει να προχωρήσει μπροστά. Μπαίνει σε μια νέα εποχή ανάκαμψης, έχοντας πλέον όλα τα μέσα για να μετατραπεί σε μια χώρα-πρότυπο ανθεκτικότητας και ανάκαμψης, να κάνει δηλαδή αυτά ακριβώς που ζήτησαν οι πολίτες πριν από δύο χρόνια από τη Νέα Δημοκρατία και για τα οποία εργάζεται διαρκώς η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Παπανάτσιου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα ερχόμαστε αντιμέτωποι με ένα σοβαρό δίλημμα. Το νομοσχέδιο για το Ταμείο Ανάκαμψης είναι ένα πολύ σοβαρό νομοθέτημα. Αποτελεί μια χρυσή ευκαιρία για τη χώρα, ευκαιρία μετά την πανδημία να ανακάμψει, να εκμεταλλευτεί πόρους, ευκαιρία για να καλύψει κενό που η δημοσιονομική και η υγειονομική κρίση έφερε στο προσκήνιο.

Θα την εκμεταλλευτούμε, όμως; Έχουμε τοποθετηθεί εξαρχής θετικά σε αυτό το βήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε αντίθεση με προηγούμενες κρίσεις, που είχε προχωρήσει σε περιοριστικές πολιτικές. Το Ταμείο Ανάκαμψης μπορεί να γίνει το βήμα για έναν μηχανισμό στήριξης της βιώσιμης ανάπτυξης και της μείωσης των ανισοτήτων.

Θέλω να σταθώ σε τρία σημεία.

Σημείο πρώτο. Είναι απαράδεκτο ότι ένα τόσο σημαντικό εργαλείο νομοθετείται αποσπασματικά, μέσω τροπολογιών και χωρίς καμμία ενημέρωση. Έχουμε σήμερα άλλη μία τροπολογία, ενώ μόλις τρεις μέρες πριν είχαμε άλλη μία σε άσχετο νομοσχέδιο.

Το σχέδιο αυτό δεν αποτελεί προϊόν διαβούλευσης με τους παραγωγικούς φορείς. Δεσμεύει τη χώρα και τις επόμενες κυβερνήσεις. Έρχεται με ταχύτατους ρυθμούς, με πρόσχημα την ολοκλήρωση των διαδικασιών της Βουλής. Έχετε επιλέξει το Ταμείο Ανάκαμψης να θεσμοθετηθεί χωρίς διαβούλευση με την κοινωνία, μεταξύ Μαξίμου και επιτελικού κράτους.

Σημείο δεύτερο. Το κύριο ερώτημα εδώ είναι ποιους αφορά, ποιοι θα καρπωθούν τα οφέλη. Οι πόροι του Ταμείου είναι 17,8 δισεκατομμύρια επιχορηγήσεις και 12,7 δισεκατομμύρια δάνεια. Θα τα αξιοποιήσουμε αποτελεσματικά προς όφελος της κοινωνίας και της χώρας;

Δυστυχώς, έχετε επιλέξει και πάλι να αφορά κυρίως μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις και τράπεζες και κατ' ελάχιστο τη δημόσια διοίκηση, τους πολίτες και την πραγματική οικονομία. Ο τρόπος με τον οποίο έχετε σχεδιάσει τη δομή της υλοποίησης του ελληνικού σχεδίου είναι πασιφανής: Αφορά λίγους και εκλεκτούς. Δεν

περιλαμβάνει καμμία συνεννόηση με την κοινωνία και τους φορείς της.

Το ιδεολογικό περίβλημα του σχεδίου σας είναι η έκθεση Πισσαρίδη. Το είπε και ο κύριος Υπουργός. Περιγράφεται ένα μοντέλο που αποδεδειγμένα δεν λειτούργησε προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας. Τόσο η έκθεση όσο και το εθνικό σχέδιο θεωρούν σαν πρόβλημα της οικονομίας τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εξ ου και η πραγματική στήριξή τους απουσιάζει από τον σχεδιασμό σας.

Ειδικά ο αποκλεισμός των μικρών επιχειρήσεων και των αυτοαπασχολούμενων φαίνεται πια πως είναι στρατηγική επιλογή και όχι αμέλεια. Για παράδειγμα, το σύνολο των δανείων -12,7 δισεκατομμύρια ευρώ- θα κατευθυνθούν μέσω τραπεζών αποκλειστικά σε συγκεκριμένες ιδιωτικές επενδύσεις.

Εδώ πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι. Εσείς βάζετε τον πήχη, εσείς καθορίζετε τη διαδικασία, εσείς τοποθετείτε τα ορόσημα. Υπάρχουν χώρες που στρέφουν τον σχεδιασμό τους αλλού, σε μια κοινωνικά πιο δίκαιη κατανομή. Τα είπε και ο εισηγητής μας, ο κ. Χαρίτσης. Οι Πορτογάλοι ένα μέρος από αυτά τα χρήματα τα δίνουν για προγράμματα κοινωνικής στέγασης σε φοιτητικές εστίες. Οι Ισπανοί τα δίνουν στις μικρομεσαίες τους επιχειρήσεις.

Τρίτο σημείο: Σε τι απαντάει το εθνικό σχέδιο; Ποιες ανάγκες έρχεται να καλύψει; Κατανοούμε όλοι μας εδώ σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία τι έχει συμβεί στην ελληνική κοινωνία και κατ' επέκταση στην οικονομία και τον παραγωγικό ιστό της χώρας;

Κάθε κρίση παράγει ερωτήματα. Μπορεί να ζούμε μία πρωτόγνωρη κατάσταση, αλλά η εμπειρία της προηγούμενης δεκαετίας πρέπει -ή μάλλον θα έπρεπε- να μας κάνει πιο σοφούς.

Η Κυβέρνησή σας δεν θέλησε ποτέ να μπει στη συζήτηση για αύξηση των δαπανών σε κρίσιμους τομείς, όπως η υγεία και η παιδεία. Δεν ενδιαφέρεται για διασφάλιση των μισθών και των εισοδημάτων των πολιτών, τα οποία θα διοχετευθούν στην κατανάλωση, ώστε να μείνουν όρθιες και οι επιχειρήσεις. Προσπαθεί να προχωρήσει σε μια αναδιάρθρωση της αγοράς.

Αυτή η περίοδος, όμως, αναδεικνύει ερωτήματα για τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το κράτος. Αντιλαμβανόμαστε το κράτος σαν παρέμβαση ύστατης καταφυγής ή ρυθμιστή της αγοράς;

Η Κυβέρνηση έχει συμπεριλάβει μεταρρυθμίσεις που συρρικνώνουν δικαιώματα και εισοδήματα της πλειοψηφίας του κόσμου της εργασίας και των μικρομεσαίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η μεταρρύθμιση για τα εργασιακά. Αυτές τις μεταρρυθμίσεις τις συμπεριλαμβάνει στο σχέδιο ανάκαμψης και τοποθετεί αυτές σαν ορόσημο για την εκταμίευση των ευρωπαϊκών πόρων.

Αυτό το κάνετε -προφανώς- για να αποπροσανατολίζετε την κοινή γνώμη, για να θεωρεί ότι όλες οι αντιλαϊκές και αναχρονιστικές πολιτικές σας είναι προαπαιτούμενο για τους πόρους του ταμείου.

Κλείνοντας, το πλάνο της Κυβέρνησης δεν μας χωράει όλους. Το έχετε ξανακάνει με μεγάλη επιτυχία για τους ομογάλακτούς σας, με τραγικά αποτελέσματα για τα χαμηλά και μεσαία στρώματα.

Η Κυβέρνηση λέει ότι η αξιοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης θα αυξήσει το ΑΕΠ κατά 7%, ενώ η πρόβλεψη της Κομισιόν είναι από 2,1% ως 3,3%. Αναφέρετε ότι θα δημιουργηθούν διακόσιες τρεις χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Το σχέδιό σας, όμως, είναι ορατό πλέον, γιατί στο τέλος της μέρας, ακόμη και αν η ανάπτυξη τρέχει με 5% ή με 7%, όπως λέτε, αν αυτό δεν αναδιανέμει τον πλούτο και τα οφέλη, δεν έχει κανένα απολύτως νόημα.

Μπορεί μόνο η ανάπτυξη να εξαλείψει τις ανισότητες; Όχι, δεν μπορεί, γιατί δεν έχουμε όλοι τις ίδιες ευκαιρίες σε αυτή τη ζωή, γιατί ο πλούτος που παράγεται δεν ισοκατανέμεται. Μέχρι τώρα κάθε τέτοιο ερώτημα το πασάρατε στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Το χειρότερο είναι ότι το σχέδιό σας έχει το βλέμμα στραμμένο στο παρελθόν, σε ένα μοντέλο ανάπτυξης που δεν απέδωσε, αντίθετα διεύρυνε τις ανισότητες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε, με την ανοχή σας, σε μισό λεπτό.

Το δικό μας σχέδιο έρχεται να απαντήσει σε αυτό ακριβώς το σημείο των ανισοτήτων. Είναι ένα σχέδιο που έχει στόχο την αύξηση του ΑΕΠ με τη συμμετοχή του συνόλου της κοινωνίας, τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου στην κατεύθυνση της οικονομίας της γνώσης, τη στήριξη και ανανέωση των επιχειρήσεων και ιδίως της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, την ενίσχυση του ενιαίου και καθολικού κοινωνικού κράτους, τη δικαιότερη φορολογία, που θα ελαφρύνει χαμηλότερες και μεσαίες εισοδηματικές ομάδες, τον συνολικό οικολογικό μετασχηματισμό της οικονομίας, την ανάσχεση της κλιματικής κρίσης και την ενεργειακή δημοκρατία, την ισότιμη ανάπτυξη όλων των περιφερειών της χώρας.

Το σχέδιό σας, αντίθετα, δείχνει προχειρότητα, αδιαφάνεια, μονομέρεια και άλλη μια ευκαιρία χαμένη για τη χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Καιρίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε ότι η σημερινή είναι μια σημαντική μέρα, τώρα, η τελευταία μέρα της τρέχουσας Συνόδου της Βουλής, λίγο πριν από τις θερινές διακοπές, ως επιστέγασμα μιας τριπλής επιτυχίας -νομίζω-, που σηματοδοτεί η επικύρωση αυτών των δύο πολύτιμων, σημαντικότατων συμβάσεων. Ποιες είναι αυτές οι τρεις επιτυχίες;

Πρώτη επιτυχία το γεγονός ότι η Ευρώπη αλλάζει. Ήταν μια πάγια θέση της χώρας μας, μια πάγια διεκδίκηση, η προσπάθεια αμοιβαιοποίησης του χρέους και συμπλήρωσης της νομισματικής με την οικονομική ένωση. Αναμφισβήτητα το Ταμείο Ανάκαμψης αυτό σηματοδοτεί.

Σε πρόσφατη μάλιστα συζήτηση που είχα με τον Πάολο Τζεντιλόνι, τον αρμόδιο Επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως εκπρόσωπος της Βουλής μας στην COSAC, όπου ήρθε και μας μίλησε, μας είπε το εξής ενδιαφέρον και είναι σημαντικό να ακουστεί στην Αίθουσα, ότι η θεσμοποίηση και η επέκταση του ταμείου -που είναι εθνικός στόχος- θα εξαρτηθεί από την επιτυχία αυτού του προγράμματος. Άρα πρέπει να πετύχουμε, όχι μόνο για την Ελλάδα και για να πάμε τη χώρα μας μπροστά, αλλά και γιατί διεκδικούμε μια άλλη, καλύτερη, περισσότερη Ευρώπη, που μπορεί η επιτυχία συνολικά του Ταμείου Ανάκαμψης να φέρει, παρά τις αντιδράσεις των Ολλανδών και πολλών άλλων στον ευρωπαϊκό Βορρά, που είναι υπαρκτές. Αυτά από τον Τζεντιλόνι και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δεύτερον, δεύτερη επιτυχία: Η Ελλάδα παίρνει τα περισσότερα, παίρνει τα περισσότερα κατά κεφαλήν, είναι πέμπτη στο ποσό σε απόλυτα νούμερα, αλλά τα περισσότερα κατά κεφαλήν, παρ' όλο που δεν είναι η φτωχότερη ευρωπαϊκή χώρα, η φτωχότερη είναι η Βουλγαρία. Παίρνουμε περισσότερα από τους Βούλγαρους, περισσότερα από τους Ανατολικοευρωπαίους, που είναι πίσω μας, περισσότερα από οποιονδήποτε άλλο στην Ευρώπη και είναι πολύ σημαντικό.

Τρίτη επιτυχία: Τα παίρνουμε πιο γρήγορα και με πιο καλό πρόγραμμα, τουλάχιστον όπως μας λένε οι τρίτοι, δεν τα λέμε εμείς, δεν τα λένε τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης -τα τρισκατάρατα αυτά για εσάς του ΣΥΡΙΖΑ ελληνικά μέσα ενημέρωσης!-, τα λένε οι ξένοι, οι οίκοι, οι δημοσιογράφοι, τα κανάλια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει και αυτό τη σημασία του.

Άρα αλλάζει η Ευρώπη, η χώρα μας ωφελείται το περισσότερο και προχωράει πιο δυναμικά από οποιαδήποτε άλλη χώρα.

Δεύτερον, λέγεται ότι έχουμε μια ιστορική ευκαιρία. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι μεγάλη ευκαιρία να ξεπεράσουμε την πανδημία. Μέσα στο 2022 θα έχουμε επιστρέψει στο ΑΕΠ που είχαμε στα τέλη του 2019 και θα την έχουμε αφήσει πίσω μας. Ήδη οι πρόδρομοι δείκτες είναι εξαιρετικά θετικοί και πάντως βελτιώνονται διαρκώς προς το καλύτερο, παρά την αβεβαιότητα που δημιουργεί η μετάλλαξη «Δέλτα» του κορωνοϊού.

Όμως, είναι λάθος να πούμε ότι αυτό το ταμείο, αυτές οι συμβάσεις απλώς και μόνο θα καλύψουν το κενό που δημιούργησε

η πανδημία. Μπορούν να καλύψουν και το κενό της οικονομικής κρίσης, να γυρίσουμε το 2026 - 2027 σε επίπεδο ποσοτικό του ΑΕΠ εκεί που το αφήσαμε το 2008. Είναι αυτή η πρόσθετη ανάπτυξη που έρχεται με αυτούς τους πόρους όχι μόνο του Ταμείου Ανάκαμψης και των υπολοίπων -το ΕΣΠΑ που ανακοινώθηκε χθες, τα ιδιωτικά κεφάλαια που θα συμπληρώσουν αυτούς τους πόρους- συνολικά κοντά στα 100 δισεκατομμύρια ευρώ, για να καλυφθεί το μεγάλο επενδυτικό κενό που άφησε η δεκαετία της κρίσης.

Όμως, εγώ θέλω να πάω και ένα βήμα παραπέρα και να πω ότι δεν είναι ούτε η πανδημία ούτε η οικονομική κρίση μόνο, διότι εδώ υπάρχει ένα φάντασμα, κύριε Υπουργέ, που πλανάται πάνω από κάθε συζήτηση για την οικονομία και την ανάπτυξη στην πατρίδα μας, που συχνά το πολιτικό σύστημα -μέρος του πολιτικού συστήματος- και σίγουρα πολύ δημοσιολογούντες κάνουν να αγνοούν και να αποσιωπούν.

Και είναι η μεγάλη αποτυχία μας, διότι είμαστε αντιμέτωποι με μια αποτυχία, πρέπει να είμαστε ειλικρινείς, για να την ξεπεράσουμε.

Αποτυχία είναι το γεγονός ότι εδώ και σαράντα χρόνια, κυρίες και κύριοι, η χώρα μας δεν κατάφερε με όρους σύγκλισης να συγκλίνει με τη Βόρεια Ευρώπη. Ενώ μεταξύ 1950 και 1980, εκείνα τα τριάντα χρόνια -τα «πέτρινα» που λέτε εσείς εκεί στην Αριστερά- η χώρα τετραπλασίασε το ΑΕΠ της σε σχέση με τη Γερμανία -από το 15% του γερμανικού βιοτικού επιπέδου έφτασε στο 60% του γερμανικού-, έκτοτε παραμένει στο 60%, παρά τις επιδοτήσεις, τα δισεκατομμύρια των επιδοτήσεων από την Ευρώπη και παρά τον υπερδεκαπλασιασμό του δημοσίου χρέους.

Δεν θα μπω στο γιατί αποτύχαμε να συγκλίνουμε με τον πλούσιο ευρωπαϊκό Βορρά και γιατί η χώρα μας έχει τη χειρότερη οικονομική επίδοση κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εδώ και δεκαετίες συνολικά. Η συζήτηση θα είχε ενδιαφέρον, έχει απαντηθεί από τους ειδικούς, τους οικονομολόγους και υπάρχουν πολύ ενδιαφέροντα βιβλία που μπορώ να σας συστήσω να διαβάσετε και στην Αντιπολίτευση, να βάλουμε όλοι συλλογικά μυαλό.

Άρα, παρά το πολιτικό θαύμα της Μεταπολίτευσης, το οποίο γιορτάσαμε και προχθές Σάββατο στην Προεδρία της Δημοκρατίας, της τελειότερης, πιο συμπεριληπτικής, πιο ώριμης, πιο σταθερής, πιο καλά λειτουργούσας δημοκρατίας που γνώρισε ο τόπος μας χάρη στον Κωνσταντίνο Καραμανλή, αλλά και συνολικά στις προσπάθειες του ελληνικού λαού, δεν είχαμε τις αντίστοιχες οικονομικές επιδόσεις, κυρίως από το '81 και μετά.

Σαράντα χρόνια είμαστε στάσιμοι με όρους σύγκλισης, ενώ ταυτόχρονα το δημόσιο χρέος μας, το βάρος του οποίου καλείται ο παραγωγικός ιστός να σηκώσει, έχει μεγαλώσει πολύ, την ίδια ώρα που το υποζύγιο, ο παραγωγικός ιστός της χώρας, έχει αποδυναμωθεί, εκτός των άλλων εξαιτίας και της δημογραφικής συρρίκνωσης. Άρα υπό μία έννοια είμαστε χειρότερα το 2021 απ' ό,τι ήμασταν το 1981, όταν μπαίναμε τότε στην ΕΟΚ. Έχουμε δρόμο πολύ να κάνουμε και σοβαρό πρόβλημα να επιλύσουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Και εδώ έρχομαι στα λεγόμενα της Αντιπολίτευσης, τα οποία χαρακτηρίζονται, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από μία βασική θεμελιώδη αντίφαση. Από τη μια μάς λέτε να μην επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος, να μην αναπαράγουμε το ίδιο χρεοκοπημένο οικονομικό μοντέλο, με τις πολλές πολύ μικρές επιχειρήσεις χαμηλής παραγωγικότητας, χαμηλής προστιθέμενης αξίας, χαμηλής τεχνολογικής καινοτομίας και ενσωμάτωσης, που πολλές από αυτές πολλές φορές επιβιώνουν χάρη στη φοροδιαφυγή και την εισφοροδιαφυγή. Από την άλλη, όμως, έρχεστε και λέτε να μην μπουν τραπεζικά κριτήρια, να είμαστε πιο κοινωνικά ευαίσθητοι, να μοιράσουμε χρήμα, με άλλα λόγια να αναπαράγουμε ακριβώς αυτό το αποτυχημένο οικονομικό μοντέλο, το οποίο στο μεταξύ καταγγέλλετε.

Πρέπει να διαλέξετε. Δεν μπορεί να είστε και εκσυγχρονιστές και λαϊκιστές. Κατά τη γνώμη μου, είναι ξεκάθαρο τι είστε, παλαιοκομματικότεροι των παλαιοκομματικών. Θεωρείτε το Ταμείο Ανάκαμψης μοχλό για να μοιράσουμε λεφτά και να μαζέψουμε «ψηφαλάκια», χωρίς πρόγραμμα, χωρίς σύστημα και χωρίς το προφανές, ότι πρέπει να αφήσουμε επιτέλους πίσω μας τη μεγάλη αποτυχία του παρελθόντος, που και εγώ περιέγραψα μόλις τώρα και να μην την επαναλάβουμε ψηφοθηρώντας.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και τελειώνω με το εξής. Αυτό θα ήταν λάθος. Θα σπαταλούσαμε την ιστορική ευκαιρία που μας δίνει τώρα αυτό το ταμείο, να μην αναπαράγουμε τον κακό παλιό μας εαυτό, που μας έκανε σήμερα, κύριοι της Αντιπολίτευσης, να συγκρινόμαστε όχι με τους Ισπανούς και με τους Ιρλανδούς -καλά, οι Ιρλανδοί έχουν φύγει πολύ μπροστά-, αλλά με τους Πολωνούς και σε λίγο, αν επιμείνουμε σε αυτή την πορεία την οποία εσείς θέλετε, με τους Βούλγαρους.

Ναι, λοιπόν, στη στήριξη της υγιούς επιχειρηματικότητας, που έχει προοπτικές, ακόμα και της μικρής, αλλά υγιούς και με προοπτικές επιχειρηματικότητας, αλλά ναι και στις μεγάλες αλλαγές που έχει ανάγκη ο τόπος για να προκόψει όπως του αξίζει και όπως μόνο εμείς κάνουμε και εν τέλει, απ' ό,τι φάνηκε και από τη συζήτησή μας και εδώ και στην επιτροπή, μόνο εμείς μπορούμε να κάνουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ και ελπίζω να ξανασκεφτείτε το «παρών» και να έχετε τη γενναιότητα να υπερψηφίσετε αυτή τη μοναδική ευκαιρία και να μην είστε απόντες από αυτή την ιστορική στιγμή της πατρίδας μας. Να είστε καλά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Αλεξιάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Μόνο ως αίσθηση χιούμορ μπορώ να εκλάβω τα όσα ακούσαμε για το τι έγινε πριν από σαράντα χρόνια στη χώρα. Και δεν θα αμφισβητήσω την αίσθηση του χιούμορ του προλαλήσαντος, αλλά, όσο και να ψάξουμε στην ιστορία, επί σαράντα χρόνια ο ΣΥΡΙΖΑ κυβερνούσε; Ποιος ήταν στην κυβέρνηση τότε; Σαράντα χρόνια συγκεκριμένα κόμματα κυβέρνησαν, Νέα Δημοκρατία - ΠΑΣΟΚ, ΠΑΣΟΚ - Νέα Δημοκρατία. Και πολύ σωστά θέτετε το θέμα: Μα θα επαναλάβουμε το ίδιο λάθος, το ίδιο μοντέλο ανάπτυξης που οδήγησε τη χώρα στη χρεοκοπία και σε αυτή την τεράστια κρίση; Πολύ σωστά θέτετε το ερώτημα.

Κοιτάξτε, όμως, την αντίφαση. Αυτό το ερώτημα τι προϋποθέτει; Διάλογο πολιτικών, κοινωνικών και παραγωγικών φορέων, διάλογο μέσα στη Βουλή, διάλογο μέσα στη Νέα Δημοκρατία, για να αποφύγουμε αυτά τα προβλήματα. Μου έλεγε συνάδελφός σας Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας έξω από την Αίθουσα ότι ούτε στην Κοινοβουλευτική σας Ομάδα καν δεν έχετε συζητήσει αυτό το σχέδιο. Και αν πραγματικά το έχετε συζητήσει, πείτε μου ότι τότε, στις 15 Φεβρουαρίου, κάναμε Κοινοβουλευτική Ομάδα και το συζητήσαμε. Κρυφό το κρατήσατε; Δεν υπάρχει πουθενά στο διαδίκτυο.

Έρχομαι τώρα στην ουσία. Θέλαμε να υπάρχει διάλογος γιατί, πραγματικά, αυτό το νομοσχέδιο δεσμεύει το αναπτυξιακό μέλλον της ελληνικής κοινωνίας για τα επόμενα χρόνια, για πολλά χρόνια και για πολλά σημαντικά ζητήματα. Και επειδή, πολύ σωστά, ο κύριος Αναπληρωτής Υπουργός στην ομιλία του αναφέρει -για να καταλάβουν οι πάντες σε αυτή την Αίθουσα ένθεν κακείθεν τι ψηφίζουμε σήμερα και τι κάνουμε σήμερα- ότι η πιθανότητα να αλλάξουμε μία σύμβαση που είναι κοινή και εδράζεται σε έναν κανονισμό είναι πολύ μικρή. Ο κ. Σκυλακάκης το είπε στην επιτροπή. Άρα είναι συγκεκριμένο τι ψηφίζουμε σήμερα. Και προσέξτε για όλο αυτό το πακέτο που θα ψηφίσετε, θα χρειαστούν αγώνες, που θα γίνουν βεβαίως, για να ανατραπούν αυτές οι πολιτικές και να φτάσουμε εκεί που πρέπει. Το ξεπερνάω όμως αυτό διότι οι πολιτικές απόψεις της Δεξιάς, όσο και αν προσπαθήσετε να τις αλλάξετε, να τις καμουφλάρετε, επικοινωνιακά να τις εμφανίσετε διαφορετικά, δεν αλλάζουν. Ίδιοι ήσασταν, ίδιοι είστε, από τότε που κατάλαβα τον εαυτό μου σας πολεμάμε, το 2015 καταφέραμε και φύγατε από την κυβέρνηση και με αυτά που κάνετε θα το ξανακαταφέρουμε πολύ γρήγορα.

Είναι και τρομερό παράδειγμα αυτό το νομοσχέδιο για το πώς λειτουργείτε ως Κυβέρνηση σε πλήρη αντίθεση με όλα αυτά τα φαραωνικά, το επιτελικό κράτος, «εμείς που είμαστε οι άριστοι» κ.λπ.. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα κακής πρακτικής νομο-

θέτησης, προχειρότητας και δολίευσης, με σκοπό ακριβώς να μη γίνει ουσιαστική συζήτηση για τα αναπτυξιακά ζητήματα για τα οποία συμφωνώ ότι πρέπει να γίνει η συζήτηση, αλλά συζήτηση δεν έγινε.

Και προσέξτε τώρα το σοβαρό, ικανό επιτελικό κράτος για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα. Απ' ό,τι είδα, κύριε Σκυλακάκη, έχετε και τον συντονισμό γι' αυτό το αναπτυξιακό σχέδιο. Συγχαρητήρια! Τρομερός συντονισμός, τρομερός σχεδιασμός!

Καταθέτετε στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων το νομοσχέδιο, δεν μας δίνετε σημασία και δυνατότητα στο Κοινοβούλιο για να γίνει ουσιαστική μελέτη και να το διαβάσουμε. Παρ' όλα αυτά είμαστε εκπαιδευμένοι και μπορούμε να διαβάζουμε και διαγώνια και κάθετα και ήρθαμε στην επιτροπή και καταθέσαμε και προτάσεις και διάθεση να συζητήσουμε. Την Τετάρτη, λοιπόν, στις 28 Ιουλίου μας καλείτε, αφού το έχει καταθέσει Δευτέρα βράδυ, να κάνουμε συζήτηση στην επιτροπή. Τι αποκαλύπτει ο εισηγητής μας, ο κ. Χαρίτσης -και μπράβο του- στην επιτροπή; Ότι υπάρχουν πίνακες που δεν έχουν κατατεθεί. Και έρχεστε εκεί και λέτε: Εμείς δεν φταίμε ως Υπουργείο Οικονομικών. Εμείς καταθέσαμε τους πίνακες, αλλά κάποιος άλλος φταίει και δεν έχουν φτάσει στα χέρια σας.

Εντάξει, να το δεχτούμε αυτό. Αλλά, προσέξτε τώρα, την ώρα που συζητάει η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων το νομοσχέδιο δεν έχετε την πολιτική εντιμότητα και την ευθιξία -δεν είναι προσωπική, είναι πολιτική μομφή- να ενημερώσετε την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων ότι την ίδια ώρα εσείς που είσαστε οι «άριστοι», με το επιτελικό κράτος, με τα πτυχία, τα διδακτορικά, τα τόσο μεγάλα επιτελεία και τα λοιπά, καταθέτετε τροπολογία με την οποία αλλάζετε, τροποποιείτε αυτό το οποίο ήδη συζητούμε στην επιτροπή. Και καταθέτετε την τροπολογία εδώ. Δεν κατατέθηκε η τροπολογία στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, η τροπολογία κατατέθηκε την ίδια ώρα της επιτροπής και θα ψηφιστεί σήμερα.

Και σας ρωτάω στην επιτροπή, για να απαντήσετε, κάνω δύο ερωτήματα: «Ποιο είναι το ποσοστό των ελληνικών επιχειρήσεων το οποίο θα μπορεί να έχει πρόσβαση στα εργαλεία αυτά και να ωφεληθεί;». Η απάντησή σας, λοιπόν, σε σχέση με το ποιο είναι αυτό το ποσοστό επιχειρήσεων είναι ασαφής και δεν υπάρχει πουθενά. Έχω εδώ τα πρακτικά της επιτροπής. Δεν υπάρχει πουθενά. Δεν θέλω να καταθέτω ξανά στην Ολομέλεια τα πρακτικά. Αν υπάρχει όμως, πείτε ένα νούμερο, για να δεσμευτείτε, ότι το 5% των ελληνικών επιχειρήσεων στο 45% ή στο 95% μπορεί να υπαχθεί σε αυτές τις διατάξεις. Δεν υπάρχει.

Πάμε όμως στο πιο σημαντικό και εδώ κρατήστε σημειώσεις για να απαντήσετε, γιατί έχετε και μια ειδικότητα σ' αυτό το ζήτημα, απ' ό,τι είδα στα χαρτιά σας. Όταν σας ρωτάω «τι θα γίνει αν κάποιος δεν αποπληρώσει;» λέτε «τα τραπεζικά κριτήρια μπαίνουν ακριβώς για να αποπληρωθούν τα δάνεια στον βαθμό που μπορούν να αποπληρωθούν». Καινούργιο είναι αυτό; Αυτό ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις; Για τα δάνεια των κομμάτων δεν ισχύει αυτό; Για το πώς παίρνουν δάνεια τα κόμματα και πώς αποπληρώνουν;

Και επειδή χθες είχαμε και κάτι άλλο, είχαμε τις δηλώσεις του «πόθεν έσχες» που κατατέθηκαν στη Βουλή και είχαμε συγκεκριμένα στοιχεία, θα μας πείτε, σας παρακαλώ πολύ, σε σχέση με το «πόθεν έσχες» τι γίνεται με το ζήτημα των στελεχών σας, που αρκετά από αυτά είναι και στο οικονομικό επιτελείο, τα οποία έχουν μεγάλη περιουσία και μεγάλα δάνεια στις τράπεζες; Δεν μπορώ να καταλάβω. Άσε δε που βλέπω σε κάποια «πόθεν έσχες» να έχουν μεγάλα δάνεια στις τράπεζες και καταθέσεις. Αυτό, ξέρετε, στους φορολογικούς ελέγχους ονομάζεται εικονικότητα. Αλλά σε αυτό θέλω να καταλάβω: όταν ένας μικρομεσαίος έχει δάνεια τότε, κατά τη φρασεολογία σας, είναι επιχείρηση-«ζόμπι», ενώ όταν ένας πολιτικός έχει μεγάλα δάνεια πώς ονομάζεται; Βαμπίρ; Για να μην πω κάτι άλλο για το δημόσιο χρήμα.

Και επειδή στον Άξονα 4.4 στην επιτάχυνση διαδικασιών αναδιάρθρωσης του ιδιωτικού χρέους λέτε διάφορα, εγώ θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής και θα καταθέσω στα Πρακτικά δημοσίευμα όχι από κάποια φιλοσυριζαίικη εφημερίδα ή site, αλλά από το protothema.gr που λέει: «Χαίρετε! Νομίζω ότι πρέπει να καταφύγουμε στον Χαρδαλιά και να ζητήσουμε να λάβει μέτρα. Τι βίλες στη Μύκονο και τι κορωνοπάρτι; Πού να δείτε τα πάρτι που στήνονται στο μέτωπο, «κόκκινα» δάνεια, μεσολαβητές, διαχειριστές κ.λπ.. Μεγάλος συνωστισμός, πετάνε τις μάσκες κι επικρατεί τρελό κέφι. Σε αυτά τα πάρτι ορισμένοι μπορεί να κάνουν και χρήση ουσιών. Μόνον έτσι εξηγούνται κάτι συμφωνίες που κάνουν. Πάντως φαίνεται ότι τα πάρτι έχουν τραβήξει και την προσοχή των Αρχών». Επειδή κάποιος Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας προηγουμένως έλεγε «στοιχεία», ορίστε, στοιχεία από δικό σας φιλοκυβερνητικό site, το οποίο αποκαλύπτει το τι γίνεται ήδη στο μεγάλο πάρτι που έχετε ξεκινήσει και έχουμε καταγγείλει σε επίπεδο Βουλής.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Τρύφων Αλεξιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας κι Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας παρακαλώ, πρέπει να κλείσετε.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Κλείνω αμέσως, κυρία Πρόεδρε, με δύο παρατηρήσεις.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του περιεχομένου του Σχεδίου Ανάκαμψης τα είπε και ο εισηγητής μας. Εγώ δεν έχω να προσθέσω τίποτε άλλο, έχω να προσθέσω μόνο ότι δυστυχώς στον χρόνο που είχαμε δεν μπορούμε να αναλύσουμε τις τεράστιες ελλείψεις που έχει το πρόγραμμά σας στα ζητήματα καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου.

Και θα ήθελα με τη δυνατότητα που έχουμε και στον λίγο χρόνο, να καταθέσω στα Πρακτικά ανάρτηση από το taxheaven.gr, το πιο έγκυρο site που υπάρχει στο θέμα της φορολογίας και των λογιστών, όπου σας θέτει τα ζητήματα των φορολογικών δηλώσεων και το τι πρέπει να κάνετε για να αντιμετωπιστούν, διότι υπάρχουν τρομερές καθυστερήσεις, όπως και την επιστολή του Λογιστικού Συλλόγου Αθηνών σε σχέση με τις φορολογικές δηλώσεις και τις λύσεις που πρέπει να δώσετε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Τρύφων Αλεξιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και επειδή συχνά, κύριε Υπουργέ, εδώ στη Βουλή καταγγέλλουμε ο ένας τον άλλον για διάφορα πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Μια φράση ακόμα, κυρία Πρόεδρε, και τελείωσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Μου δημιουργείτε πάντα πρόβλημα και το ξέρετε.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Μια φράση και τελειώνω.

Και επειδή παραπέμφθηκε πρώην Υπουργός για θέματα παράβασης καθήκοντος, προσέξτε, κύριοι του οικονομικού επιτελείου. Άρθρο πάλι στο ίδιο site λέει ότι με πολιτική απόφαση παραδίδεται το 16% των μετοχών του ΟΛΠ στην «COSCO» χωρίς να εκπληρώνονται οι συμβατικές υποχρεώσεις. Αυτό είναι παράβαση καθήκοντος και εμείς δεν πρόκειται να το αφήσουμε έτσι.

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μπουτσικάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ - ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Αλεξιάδη, κατ' αρχάς δεν είναι του «Πρώτου Θέματος» από ό,τι βλέπω αυτό. Είναι ένα άρθρο του «New Money» ανυπόγραφο, το οποίο δυστυχώς δεν είχα την ευκαιρία να το διαβάσω.

Επίσης, δυστυχώς, τη ζημιά την οποία έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ στον ελληνικό λαό τα τεσσεράμισι χρόνια στα οποία διοίκησε τη χώρα, δεν έχει κάνει κανένα κόμμα τα σαράντα χρόνια μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Η ζημιά αυτή έχει δύο κατοστάρια σαν παράσημο στον ΣΥΡΙΖΑ. Τα δύο κατοστάρια είναι τα 100 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία χρεώσατε παραπάνω την ελληνική

οικονομία και τα εκατό χρόνια που υποθηκεύσατε την περιουσία του ελληνικού λαού. Έχετε κριθεί γι' αυτό, γι' αυτό είστε εκεί και γι' αυτό πηγαίνετε καθημερινά και παρακάτω.

Στο σημερινό νομοσχέδιο, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τις θετικές προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας που είχαν ήδη διαμορφωθεί από το δεύτερο εξάμηνο του 2019, δηλαδή αμέσως μετά από την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία, η πρωτοφανής υγειονομική κρίση επηρέασε στην ουσία την πορεία μας.

Η παγκόσμια οικονομία πιέστηκε με συρρίκνωση άνω του 3%. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που έδωσε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για το 2020. Με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού της Ελλάδος Κυριάκου Μητσοτάκη τον Μάρτιο του 2020 και με συμμετοχή οκτώ κορυφαίων Ευρωπαίων ηγετών, προτάθηκε η ανάπτυξη ενός νέου συστήματος κοινού ευρωπαϊκού δανεισμού. Στόχος ήταν να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές συνέπειες της πανδημίας και να καταστεί εφικτή η οικοδόμηση της επόμενης ημέρας σε στέρεες βάσεις.

Η πρόταση αυτή βρήκε αμέσως θερμή απήχηση μεταξύ των Ευρωπαίων ηγετών, αποδεικνύοντας την επιρροή που μπορεί να έχει η χώρα μας όταν κυβερνάται από μια σοβαρή κυβέρνηση, μια Κυβέρνηση που αποκατέστησε από την πρώτη κιόλας μέρα την αξιοπιστία της χώρας σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο.

Έτσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεσπίστηκε ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Ανάπτυξης της Ανθεκτικότητας για την οικονομική ανάκαμψη των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ακόμα πιο σημαντικό από ό,τι πέτυχε η Κυβέρνηση αυτή είναι ότι μέσα στον μηχανισμό αυτό η Ελλάδα θα λάβει τη μεγαλύτερη, σε ποσοστό του ΑΕΠ, ενίσχυση από όλη την Ευρώπη, δηλαδή 30,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Πρόκειται για χρήματα που, μαζί με τη συμβολή των ιδιωτικών κεφαλαίων, θα φτάσουν τα 57 δισεκατομμύρια ευρώ.

Είναι ένα τεράστιο πακέτο το οποίο θα δώσει ώθηση και μοναδική ευκαιρία στη χώρα μας. Πρόκειται για μια ευκαιρία να καλύψει το μεγάλο κενό σε επενδύσεις, σε εθνικό προϊόν και απασχόληση, που άφησε πίσω της η πολυετής οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας, αλλά και τα αχρείαστα μνημόνια - και μη γελάτε, κύριε Σαντορινιέ- κάποιων εμμονικών και ανεύθυνων οι οποίοι κάθονται αυτή τη στιγμή εκεί που κάθεστε εσείς, στα έδρανα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Σταθερός στόχος μας είναι οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, γι' αυτό σχεδιάζουμε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις με έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με προώθηση της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης βιώσιμων υποδομών και την ενίσχυση του συστήματος υγείας, με επενδύσεις που θα δημιουργήσουν υπεραξία για τους φορολογουμένους και νέες σταθερές θέσεις εργασίας, μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν τη δημόσια διοίκηση και θα ενισχύσουν την αποτελεσματικότητά της.

Πρόκειται για εκατόν εβδομήντα έργα, επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την ψηφιακή μετάβαση, την ανάπτυξη της απασχόλησης και τη συνοχή της κοινωνίας, την πράσινη οικονομία, την εκτίναξη της παραγωγικής και της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Θα ανέφερα ενδεικτικά κάποιους επιμέρους τομείς, αλλά νομίζω πως έχουν αναφερθεί και οι προλαλήσαντες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Εθνικό Σχέδιο «Ελλάδα 2.0», το οποίο περιλαμβάνει σημαντικά έργα-τομές, ήταν στα τρία πρώτα τα οποία εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το σχέδιο αυτό θα δημιουργήσει διακόσιες χιλιάδες θέσεις εργασίας και θα δώσει επτά μονάδες στο ΑΕΠ της χώρας μας έως το 2026.

Με την κύρωση των συμβάσεων για τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και για την παροχή δανειακής στήριξης, ανοίγει δρόμος όχι απλώς για να υπερβούμε τις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας, αλλά για να μεταμορφώσουμε συνολικά τη χώρα. Προχωράμε με εθνική αυτοπεποίθηση στην κύρωση των συμβάσεων τώρα στο τέλος Ιουλίου, χωρίς καμμία καθυστέρηση γιατί θα λάβουμε αμέσως τα πρώτα 4 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ποτέ άλλοτε στη νεοελληνική ιστορία δεν έχει γίνει τέτοια κινητοποίηση επενδυτικών πόρων σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Η κύρωση αυτών των συμφωνιών είναι αποτέλεσμα μιας προσπάθειας όπου η Κυβέρνηση και το αρμόδιο επιτελείο εργάστηκαν με μεθοδικότητα και αίσθημα ευθύνης, προκειμένου να φέρουν στη χώρα μας αυτό το τεράστιο πακέτο των 30 δισεκατομμυρίων ευρώ και πλέον. Πρόκειται για ένα πακέτο που εθεωρείτο αδιανόητο και στη σφαίρα της φαντασίας από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Είναι ένα πακέτο που σήμερα το κάνουμε πράξη.

Οι συμφωνίες αυτές θα έπρεπε -αν θέλετε- και για συμβολικούς λόγους να κυρωθούν από το σύνολο των μελών της Εθνικής Αντιπροσωπείας, αφού όποιες και αν είναι οι διαφορετικές προσεγγίσεις των κομμάτων θα ωφελήσουν στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Σε κάθε περίπτωση και στο σύνολο του νομοθετικού έργου όλοι και όλες κρινόμαστε στο τέλος της ημέρας.

Με αίσθημα ευθύνης, λοιπόν, και με συνείδηση υπευθυνότητας υπερψηφίζω την κύρωση των συμφωνιών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Σαντορινιός από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μόνο σας βλέπω. Χθες είχε παρελάσει όλο το Υπουργικό Συμβούλιο από εδώ με τις τροπολογίες. Σήμερα σας άφησαν μόνο, ενώ είναι τόσο σημαντικό το ζήτημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω από τα «κόκκινα» νησιά μας. Δυστυχώς αυτή τη στιγμή με βάση τα στοιχεία του ECDC τα νησιά μας έχουν μπει σε βαθύ κόκκινο. Και εδώ υπάρχουν ευθύνες. Υπάρχουν ευθύνες διότι εδώ και πάρα πολύ καιρό, πάρα πολλούς μήνες σάς λέγαμε «προταιρεοποιείστε τους εργαζόμενους στον τουρισμό στον εμβολιασμό». Δεν το κάνατε. Σας ζητούσαμε να υπάρξει αστυνόμευση των μέτρων για την προστασία από τον κορωνοϊό. Και έχω μπροστά μου ανακοίνωση της Ένωσης Αστυνομικών Δωδεκανήσου που μιλάει για τεράστια έλλειψη προσωπικού.

Πότε θα στείλετε επιτέλους αστυνομικές υπηρεσίες για να ελέγξουν την κατάσταση; Θα καταστείλετε πάλι; Αντί να προλαμβάνετε θα συνεχίσετε να καταστέλλετε;

Από την άλλη υπάρχουν και ελλιπείς έλεγχοι, διότι οι έλεγχοι από το Λιμενικό δεν μπορούν να γίνουν για τον απλούστατο λόγο ότι στα νησιά μας έχει υποστελεχωθεί το Λιμενικό Σώμα. Το αφήσαμε πολύ περισσότερο στελεχωμένο στα νησιά, αλλά δυστυχώς τους πήγατε όλους εκεί πέρα που ήθελαν να πάνε και έχουν μείνει τα νησιά χωρίς προσωπικό. Και ταυτόχρονα δεν υπάρχει και επιδημιολογική επιτήρηση. Πάνε να κάνουν rapid test και οι ουρές δεν σταματάνε. Δεν υπάρχει επαρκής επιδημιολογική επιτήρηση.

Με όλα αυτά υπάρχει κίνδυνος αποκλεισμού των νησιών μας και γενικώς των τουριστικών περιοχών από τις αγορές. Και εκεί θα έχουμε κάτι ιδιότυπο. Δεν θα έχουμε lockdown. Δεν θα έχουμε όμως τουρίστες. Και ρωτάω: Τι θα γίνει με τις επιχειρήσεις; Τι θα γίνει με τους εργαζόμενους;

Περνάω σε ένα άλλο θέμα: Σήμερα δημοσιεύματα ανέφεραν ότι τα βρήκε το ΤΑΙΠΕΔ με την «COSCO» για τη μεταβίβαση του 16% των μετοχών του ΟΛΠ. Για να γίνει αυτό προϋπόθεση είναι μέχρι τις 11 Αυγούστου του 2021 πέντε χρόνια μετά την υπογραφή της σύμβασης, να έχουν ολοκληρωθεί οι έντεκα υποχρεωτικές επενδύσεις ύψους 295 εκατομμυρίων ευρώ. Δεν έχουν ολοκληρωθεί με ευθύνη της «COSCO». Και σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης και τη σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών δεν πρέπει να μεταβιβαστεί το 16% και πρέπει να επιβληθούν ποινικές ρήτρες οι οποίες υπολογίζονται με το άρθρο 16 της σύμβασης.

Εάν δεν προχωρήσετε σε αυτές τις ενέργειες, διαπράττετε παράβαση καθήκοντος, θίγετε το δημόσιο συμφέρον, προκαλείτε βλάβη στα συμφέροντα του ελληνικού δημοσίου. Γιατί προφανώς δεν θα εισπράττεται και το 16% από τα κέρδη της εταιρείας. Σας καλούμε, λοιπόν, να εφαρμόσετε τις συμβάσεις και να μην προχωρήσετε σε συμφωνία ενάντια στο δημόσιο συμφέρον.

Και να περάσω τώρα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Το Ταμείο

Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι ένα μεγάλο βήμα για την Ευρώπη. Είναι ένα βήμα που αποφάσισε επιτέλους η Ευρώπη τα βάρη που προέκυψαν από την πανδημία να τα αμοιβαιοποιήσει, να δανειστεί για τις χώρες. Η χώρα μας με κριτήρια που είχαν σχέση με το ποσοστό ύφεσης και ανεργίας δικαιούται 32 δισ. σε δάνεια και επιχορηγήσεις.

Το σχέδιο που κατατέθηκε εξυπηρετεί τους όρους «ανάκαμψη» και «ανθεκτικότητα» για όλους; Εξυπηρετεί την ανάγκη να επιβιώσουν οι εργαζόμενοι και οι μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Εξυπηρετεί την ανάγκη ενός συμπεριληπτικού σχεδίου ανάπτυξης με περιφερειακή διάσταση και κοινωνική δικαιοσύνη; Η απάντηση είναι όχι. Γιατί φαίνεται και από τη διαδικασία την οποία ακολουθήσατε για να συντάξετε το σχέδιο. Διότι δεν έγινε καμμία διαβούλευση με τους φορείς της κοινωνίας και το Κοινοβούλιο -αυτό που γίνεται τώρα να μη το συζητήσουμε- καμμία διαβούλευση με τους φορείς της εργασίας και της επιχειρηματικότητας, καμμία διαβούλευση με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Είναι ένα σχέδιο που φέρνει δεσμεύσεις για τη χώρα πέραν της συνταγματικής θητείας της Κυβέρνησής σας μέχρι και το 2026. Ένα σχέδιο που εφαρμόζει τις πιο ακραία νεοφιλελεύθερες θέσεις του κ. Πισσαρίδη, συμπίεση και συγχώνευση των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. «Ζόμπι» τις αποκαλέσατε, κύριε Υπουργέ, αν δεν κάνω λάθος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Λάθος κάνετε.

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ: Αν κάνω λάθος, συγγνώμη. Πάντως κάποιο κυβερνητικό στέλεχος τις αποκάλεσε «ζόμπι».

Ένα σχέδιο, λοιπόν, συγχώνευσης και εξαγοράς τους, ελαστικοποίηση των σχέσεων εργασίας -το είδαμε με τους νόμους που φέρατε- και ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης. Και δεν μας απαντάτε. Όταν θα πάνε οι επιχειρήσεις στις τράπεζες για να πάρουνε δάνειο, αυτά τα 12 δισ., πόσες θα μπούνε μέσα από τις οκτακόσιες χιλιάδες; Σύμφωνα με τον κ. Μίχαλο είναι γύρω στις είκοσι πέντε χιλιάδες. Αυτοί είναι που θα πάρουν τα λεφτά για να εξαγοράσουν τους άλλους. Γιατί αυτό είναι το σχέδιό σας.

Θα πάω σε κάποια επιμέρους. Μίλησα και στην επιτροπή. Έχουμε μεγάλη ανάγκη να αναβαθμιστεί και να ανανεωθεί ο ακτοπλοϊκός στόλος, γιατί η χώρα μας είναι νησιά. Η χώρα μας χρειάζεται ακτοπλοΐα. Η χώρα μας είναι πρώτη στη ναυτιλία και έχει μεγάλο γεωγραφικό εύρος κυρίως χάριν των νησιών της. Στο σχέδιό σας μέσα γίνεται παραδοχή ότι υπάρχει ανάγκη αναβάθμισης και από εκεί και πέρα τίποτα.

Χρηματοδοτείτε μια μελέτη ενός εκατομμυρίου, η οποία είναι συνέχιση της μελέτης που είχαμε χρηματοδοτήσει εμείς σε συνεργασία με το ναυτικό επιμελητήριο, τον σύνδεσμο επιβατηγού ναυτιλίας και σε συνεργασία και σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να υπάρξει ανανέωση του στόλου. Μία μελέτη που προβλέπει τρεις άξονες χρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς πόρους μέσω του ΣΕΕΝ, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μέσω του Green Shipping και με πολυετείς συμβάσεις άγονων γραμμών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμα.

Αυτή η παρέμβαση θα μπορούσε να ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης. Παρ' όλα αυτά είναι εκτός. Άρα εκτός τα νησιά, εκτός η ακτοπλοΐα. Όσον αφορά τα λιμάνια, σας το είπα και την προηγούμενη φορά και μου είπατε ότι θα έρθουν από το ΕΣΠΑ.

Κύριε Υπουργέ, τα 20 εκατομμύρια για χρηματοδότηση στα λιμάνια μέχρι το 2026 και μάλιστα με «εργάκια» -γιατί είναι «εργάκια» αυτά που περιλαμβάνετε μέσα- είναι αστείο. Και σας το λέω και πάλι ότι είναι αστείο. Διότι εμείς τον χρόνο δίναμε 12 εκατομμύρια. Διότι εμείς από το πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ» είχαμε δώσει 25 εκατομμύρια στους φορείς διαχείρισης των λιμανιών για να προετοιμαστούν για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Διότι εμείς από το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα για τα νησιά δώσαμε 101 εκατομμύρια! Και εσείς μου λέτε για 20 εκατομμύρια από το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό πρόγραμμα; Αυτό είναι που έχετε για τα λιμάνια των νησιών μας και μάλιστα τα περισσότερα δεν είναι και λιμάνια νησιών;

Για να μη μιλήσω για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Ουσιαστικά τι κάνετε; Λέτε ότι η χώρα θα ολοκληρώσει το «ΘΑΛΧΩΡ 2» το οποίο εμείς είχαμε εντάξει στο «INTERREG Ελλάδα-Κύπρος». Μπράβο πολλή χρηματοδότηση! Από κει και πέρα μηδέν, τίποτα άλλο. Η εφαρμογή; Μηδέν!

Και κλείνω -κι ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε- λέγοντας ότι είναι προφανές ότι δεν έχετε κανένα σχέδιο για την ενεργειακή αναβάθμιση των νησιών με αυτοπαραγωγή και αυτοκατανάλωση. Δεν έχετε σχέδιο να μπουν οι ενεργειακές κοινότητες. Εσείς τους μόνους που βάζετε είναι οι μεγάλοι παραγωγοί ΑΠΕ. Γιατί αυτούς ξέρετε, σε αυτούς θα τα δώσετε. Στις ενεργειακές κοινότητες, στην τοπική αυτοδιοίκηση δεν πρόκειται να δώσετε. Για να μη μιλήσω για το σχέδιο που έχετε για την υγεία στα νησιά, που αναδείχθηκε ως πρόβλημα.

Βλέπω ότι κάνετε κάποιες παρεμβάσεις και ορθά. Ας πούμε για παράδειγμα αφαλάτωση σε Κάλυμνο, Πάρο, Μύκονο. Ποιος είναι ο σχεδιασμός σας για την ερημοποίηση των νησιών που είναι ένα πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής; Σε λίγο καιρό τα περισσότερα νησιά δεν θα έχουν νερό. Έχετε ένα σχέδιο γι' αυτό; Θα εφαρμόσετε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για να μπορέσουν τα νησιά να έχουν νερό;

Εμείς σαν κυβέρνηση πήραμε μία απόφαση, να σταματήσουμε την υδροφόρα. Το κάναμε και το κάναμε με συνέπεια. Και λέμε, λοιπόν, συνεχίστε την προσπάθεια, γιατί τα επόμενα χρόνια θα έχουμε μεγάλο πρόβλημα με το νερό στα νησιά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, μου ζητήσατε ένα λεπτό και φτάσαμε τα δέκα λεπτά!

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πιστεύουμε ότι αυτό το σχέδιο θα έπρεπε να είναι ένα σχέδιο με συμπεριληπτική ανάπτυξη για την κοινωνία με την κοινωνία, ένα σχέδιο που θα μιλούσε για πραγματική ανθεκτικότητα και ανάκαμψη της κοινωνίας, των εργαζομένων και των επιχειρήσεων. Δυστυχώς δεν πιστεύουμε τα ίδια. Εσείς μιλάτε για λίγους.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νεκτάριος Σαντορινιός καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Σπανάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα και θα ψηφίσουμε στο τέλος της διαδικασίας ένα κομβικό νομοσχέδιο για την πορεία της ελληνικής οικονομίας τα επόμενα χρόνια, για την ευρωπαϊκή πορεία, θα έλεγα, της ελληνικής οικονομίας.

Με το σημερινό νομοσχέδιο το ελληνικό Κοινοβούλιο κυρώνει τις δύο συμβάσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη χρηματοδοτική συνεισφορά της χώρας μας συνολικού ύψους 30,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, 17,8 δισεκατομμυρίων άμεσης επιδότησης και 12,7 δισεκατομμυρίων μέσω εξαιρετικά χαμηλότοκου δανεισμού.

Συγκεκριμένα, έχει την ισχύ της η σύμβαση χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα στις 20 Ιουλίου 2021 και στις Βρυξέλλες στις 23 Ιουλίου 2021, καθώς και η δανειακή σύμβαση η οποία υπεγράφη στην Αθήνα στις 20 Ιουλίου και στις Βρυξέλλες στις 26 Ιουλίου του 2021.

Οι δύο αυτές συμφωνίες αποτελούν προϊόν της απολύτως επιτυχημένης διαπραγμάτευσης της χώρας μας και της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Και ακόμη παραπέρα, αποτελούν την ολοκλήρωση της πρωτοβουλίας του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, που μαζί με οκτώ ακόμη Ευρωπαίους ηγέτες συμμετείχαν στην ανάπτυξη ενός νέου κοινού μηχανισμού χρηματοδοτικής υποστήριξης προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές συνέπειες που προκάλεσε η πανδημία. Έτσι, έναν χρόνο πριν, τον περασμένο Ιούλιο ελήφθη η απόφαση για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Η δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι μια σπουδαία απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δείχνει ακριβώς πώς αντιλαμβάνεται πλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση τον

θεσμό και τον τρόπο που πρέπει τα κράτη-μέλη να στηριχτούν για να αντεπεξέλθουν στις συνέπειες αυτής της πρωτοφανούς παγκόσμιας πανδημίας, αλλά και να μπορέσουν να κάνουν μια ουσιαστική επανεκκίνηση στη μετά COVID εποχή.

Για τη χώρα μας αποτελεί μια μεγάλη επιτυχία, καθώς ως ποσοστό του ΑΕΠ θα λάβει τη μεγαλύτερη ενίσχυση από όλες τις χώρες της Ευρώπης. Μιλάμε για 20% του ΑΕΠ. Η έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος αναφέρει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκατόν ογδόντα χιλιάδες με διακόσιες χιλιάδες μόνιμες θέσεις εργασίας στα επόμενα χρόνια. Και όπως ανέφερε και ο Υπουργός και ο εισηγητής, συνολικά, μαζί με τα ιδιωτικά κεφάλαια που θα κινητοποιηθούν, μιλάμε για πόρους ύψους 57 δισεκατομμυρίων ευρώ για την επόμενη πενταετία.

Ποιους τομείς και ποια έργα περιλαμβάνουν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις όμως; Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης. Διαφωνείτε ότι δεν χρειάζεται εκσυγχρονισμό η δημόσια διοίκηση; Γιατί είδα ότι από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης υπήρξε μια αμφισβήτηση.

Στον τομέα της ενέργειας έχουμε μια σειρά μεταρρυθμίσεων για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών και την απανθρακοποίηση της χώρας, όπως την ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων του δημοσίου, την πολεοδομική μεταρρύθμιση, τη θέσπιση νέου θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού.

Ηλεκτρική και ψηφιακή διασύνδεση των νησιών. Στοχευμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για το περιβάλλον, όπως έργα ύδρευσης, εθνικό σχέδιο αναδάσωσης και την επένδυση για την Πάρνηθα, καθώς και αρκετά αντιπλημμυρικά και σημαντικά αντιπλημμυρικά έργα.

Σημαντικές επενδύσεις για την Πολιτική Προστασία που περιλαμβάνουν: Εναέρια μέσα για τη διαχείριση κρίσεων. Εξοπλισμό κατάσβεσης, πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών. Θέσπιση στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου καταστροφών. Υλοποίηση περιφερειακών Κέντρων Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας μέσω προγραμμάτων σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Προγράμματα «Εξοικονομώ» για νοικοκυριά, για επιχειρήσεις και για τον δημόσιο τομέα. Αστικές αναπλάσεις, μεταξύ των οποίων και η ανάπλαση ενός πολύ σημαντικού κομματιού της εκλογικής μου περιφέρειας, του παραλιακού μετώπου της Αττικής. Επενδύσεις τεχνολογίας, ανάπτυξη δικτύων...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Και του Πειραιά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Και του Πειραιά, κύριε Υπουργέ.

Αλλά επιτρέψτε μου ως Βουλευτής του Νότιου Τομέα να αναφερθώ και για τα έργα ανάπλασης στον Νότιο Τομέα που πραγματικά θα αλλάξουν την εικόνα της Αττικής και των νοτίων προαστίων.

Επενδύσεις τεχνολογίας. Ανάπτυξη δικτύων 5G στους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. Ταχείες συνδέσεις ευρυζωνικότητας. Υποδομές οπτικών ινών σε κτήρια και υποθαλάσσια.

Στον τομέα της ψηφιακής μεταρρύθμισης του κράτους έχουμε έργα όπως ψηφιοποίηση των αρχείων του κράτους, ηλεκτρονικά μητρώα, Κτηματολόγιο. Εχθές είχαμε τον νόμο για το Κτηματολόγιο και τα νέα συστήματα για την ΑΑΔΕ και τη φορολογική διοίκηση γενικότερα. Ηλεκτρονικά συστήματα ελέγχων. Βρισκόμαστε στο 2021. Μιλάμε για άλλα συστήματα και άλλες διαδικασίες ελέγχων.

Νέες πολιτικές ενίσχυσης και προώθησης των θέσεων εργασίας, όπως είναι ο νέος εργασιακός νόμος. Ενίσχυση της έρευνας εντός και εκτός πανεπιστημίων για την προσέλκυση επενδύσεων και θέσεων εργασίας. Μέτρα για την αύξηση της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας και πολλά άλλα. Είναι το πακέτο για την εκπαίδευση, για τη γεωργία, για τον τουρισμό, για τον πολιτισμό, για την οδική ασφάλεια. Και φυσικά η καρδιά όλων, που είναι η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου προς μία κατεύθυνση βιώσιμης, υγιούς επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης. Αύξηση των εξαγωγών και της παραγωγικότητας, ένα μοντέλο που στόχο έχει να δημιουργήσει διακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την Ελλάδα, σε κάθε περιφέρεια της χώρας μας.

Και τελειώνω με κάτι πολύ σημαντικό, κυρία Πρόεδρε, τις προϋποθέσεις που τίθενται από τις συμβάσεις ώστε να διασφαλιστεί πως τα χρήματα και για τις δημόσιες επενδύσεις και για τις ιδιωτικές θα διοχετευτούν εκεί που έχει προγραμματιστεί και πως όλα τα σχέδια που θα εγκριθούν θα είναι έτοιμα για να πραγματοποιηθούν. Αυτό το αναφέρω γιατί δείχνει πως η χώρα μας πια έχει απομακρυνθεί από παλιές πονηρές τακτικές του παρελθόντος αναφορικά με το πού πήγαιναν οι ευρωπαϊκές επιδοτήσεις.

Αυτή, λοιπόν, θα είναι η «Ελλάδα 2.0», μια πραγματικά νέα Ελλάδα, μια ευρωπαϊκή Ελλάδα που θα βγει από την πανδημία, όχι μόνο όρθια αλλά και καλύτερη, με προοπτική, μια ευρωπαϊκή σύγχρονη χώρα παράδειγμα προς μίμηση. Γι' αυτό νομίζω ότι σήμερα όλες οι πτέρυγες πρέπει να ψηφίσουμε τη συγκεκριμένη κύρωση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από τον ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Μαμουλάκης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μία σημαντική συνεδρίαση της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου για ένα σημαντικό ζήτημα για τη χώρα, το οποίο όμως δεν έτυχε της κατάλληλης κοινοβουλευτικής προσέγγισης. Και το λέω κομψά. Ουσιαστικά δεν επήλθε κανένα από τα βήματα που συνιστούν την επιτομή της καλής νομοθέτησης. Δεν έγινε ουσιαστική δημόσια διαβούλευση. Επί παραδείγματι, αναφέρθηκε από προλαλήσαντες σαν αντιστοιχία -για να κατανοήσει και ο κόσμος- ότι έγιναν μόλις σαράντα πέντε σχόλια-παρεμβάσεις σε ένα τόσο κομβικής σημασίας ζήτημα για τη χώρα, όπως είναι το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σε αντιπαράθεση και στον αντίποδα για παράδειγμα στο νομοσχέδιο για τα ζώα συντροφιάς, δεσποζόμενα, αδέσποτα, όπου είχαμε πάνω από πάνω από είκοσι τέσσερις χιλιάδες παρατηρήσεις ή για τη συνεπιμέλεια που ήταν άνω των δεκατεσσάρων χιλιάδων.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι για ένα πολύ σημαντικό για τη χώρα νομοθέτημα δεν είχαμε την αντίστοιχη ούτε κατά διάνοια προσέγγιση ή δημόσια διαβούλευση, δηλαδή ευρύτερη γνώση του κοινού γύρω από το θέμα αυτό.

Και δεν είναι μόνο το ευρύτερο κοινό. Είναι και οι ίδιοι οι φορείς, τα επιμελητήρια, οι επιστημονικοί φορείς, η κοινωνία των πολιτών, η τοπική αυτοδιοίκηση που, πραγματικά, απέχει από όλη τη διαδικασία, από την πρώτη στιγμή ως την τελευταία αλλαγή. Άραγε -και αυτό είναι απορίας άξιο- ποια είναι τα έργα που θα ενταχθούν υπέρ της τοπικής αυτοδιοίκησης, χωρίς να το γνωρίζει η ίδια;

Άρα, λοιπόν, εδώ έχουμε σοβαρά ζητήματα που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίστηκε το πρώτο βήμα, που ήταν η προετοιμασία της πρότασης. Κατά την άποψή μας -κατά την άποψή μου, αν θέλετε,- υπάρχουν τρία μεγάλα βήματα, ένα τρίπτυχο το οποίο αφορά πρώτον, την προετοιμασία της πρότασης για το Ταμείο Ανάκαμψης, δεύτερον, το περιεχόμενο της πρότασης -που θα εκθέσω δεόντως περαιτέρω- και, εν τέλει, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της πρότασης.

Όσον αφορά, λοιπόν, την προετοιμασία, πέραν από ερασιτεχνική, προφανώς διέπετο και από μία υποκειμενικότητα. Γι' αυτό και δεν υπήρχε η αντίστοιχη και η ορθή δημόσια διαβούλευση. Εδώ τώρα ο κ. Σκυλακάκης, μάλιστα στη διάρκεια της σημερινής συνεδρίασης, το παραδέχθηκε ουσιαστικά, έδειξε μια ιδιαίτερη σπουδή στην επιτάχυνση της διαδικασίας, για να μπορέσει να καταθέσει την έγκριση στην Κομισιόν και ότι, εν πάση περιπτώσει, ναι, δεν έγινε η δημόσια διαβούλευση που θα έπρεπε, αλλά δεν είχαμε και άλλη επιλογή. Εδώ, λοιπόν, είναι «ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα», κύριοι συνάδελφοι.

Ο εισηγητής μας Αλέξης Χαρίτσης έθεσε ένα ξεκάθαρο ερώτημα εν είδει τροπολογίας από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, που ζητάμε μία διακομματική επιτροπή παρακολούθησης. Αν, πράγματι, τα λεγόμενα του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού ευσταθούν, τότε δεν έχει κανέναν λόγο παρά να δεχθεί την πρόταση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να έχουμε μια θεσμοθετημένη επιτροπή παρακολούθησης, στη λογική και στο

πλαίσιο του ΕΣΠΑ, για να προχωρήσουμε περαιτέρω και να θωρακιστεί, επιτέλους, η διαφάνεια, που τόσο ανάγκη έχει και η χώρα αλλά και το πολιτικό μας σύστημα.

Υπεισέρχομαι τώρα στο περιεχόμενο της πρότασης της ελληνικής Κυβέρνησης, της Κυβέρνησης του κ. Μητσοτάκη, το οποίο μάλιστα κατά 40 και πλέον αφορά δανεισμό. Να το τονίσουμε αυτό. 12,7 δισεκατομμύρια ευρώ συνιστούν δανεισμό της χώρας μας από την Κομισιόν. Εδώ ακριβώς έρχεται και η μεγαλύτερη, αν θέλετε χειμαζόμενη κατηγορία επιχειρήσεων, που δεν είναι άλλες από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες μόλις είκοσι επτά χιλιάδες οκτακόσιες ογδόντα δύο μικρομεσαίες επιχειρήσεις αυτή τη στιγμή έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, εν συνόλω οκτακοσίων είκοσι δύο χιλιάδων. Τι σημαίνει αυτό; Κάτι λιγότερο από το 4% του συνόλου των επιχειρήσεων έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, δηλαδή 96% και πλέον είναι καθ' ολοκληρίαν εκτός οιασδήποτε χρηματοδότησης με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Προφανώς η λογική και το σχέδιό σας, το σχέδιο Πισσαρίδη, που έρχεται σε αντιπαράθεση με τη δική μας ολιστική προσέγγιση και το 2018 και το 2019, όπου συνομιλήσαμε με όλες τις περιφέρειες της χώρας και μέσα από αυτή τη ζύμωση επήλθε και ένα ολοκληρωμένο και ολιστικό αναπτυξιακό στρατηγικό πλαίσιο. Εδώ έχουμε μια φιλοσοφία, μια άλλη μενταλιτέ. Αποφασίζει μια επιτροπή και πάνω σε αυτή εναρμονίζεται το σύνολο της κυβερνητικής παρουσίας και πολιτικής. Άρα, λοιπόν, εδώ έχουμε ένα μεγάλο ζήτημα.

Ρώτησε ο κ. Σκυλακάκης κατά τη διάρκεια της συζήτησης, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε για τον δανεισμό; Είμαστε αναγκασμένοι να προχωρήσουμε στη λογική της ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων. Μάλιστα, μας προκάλεσε ο κ. Σκυλακάκης, λέγοντας, ποια είναι η πρότασή σας γύρω από αυτό;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ναι.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Μου λέτε, ναι. Θα σας πω, λοιπόν, ότι η ελληνική Κυβέρνηση, κύριε Σκυλακάκη, είναι η μόνη που έχει σχεδιάσει να οδεύσουν το σύνολο των κονδυλίων, το σύνολο των χρημάτων, των δανείων -για τον δανεισμό μιλάω πάντα-, δηλαδή 12,7 δισεκατομμύρια σε ιδιωτικές επενδύσεις. Παραδείγματα, αλλά θα σας πω και αυτό που ουσιαστικά, συνιστά και δική μας πρόταση, εφόσον υπάρχουν παραδείγματα στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Η Πορτογαλία θα χρησιμοποιήσει μέρος του δανείου για τη χρηματοδότηση κοινωνικών πολιτικών, με κορωνίδα και επιστέγαση το ζήτημα της κοινωνικής στέγασης. Η Σλοβενία θα αξιοποιήσει το δάνειο του Ταμείου Ανάκαμψης για την περιφερειακή ανάπτυξη που τόσο έχουμε συμβάλει και έχουμε επισημάνει και έχουμε αναδείξει, ότι οι περιφερειακές ανισότητες, μαζί με τις ενεργειακές που θα εκθειάσω περαιτέρω, είναι τα κομβικά σημεία τα οποία πρέπει οπωσδήποτε να βρούμε έναν τρόπο να συγκλίνουμε και να μειώσουμε αυτή την ψαλίδα.

Και, φυσικά, καταλήγω με την Ισπανία, η οποία, μάλιστα, θα χρησιμοποιήσει από το 2022 χρηματοδοτικά εργαλεία, πάντα από τον δανεισμό της, για να μπορέσει να πετύχει μια σταθερότητα στην απασχόληση που τόσο μεγάλο ζήτημα φυσικά και για την Ισπανία είναι, όπως και σε εμάς, διότι η ανεργία καλπάζει και η ύφεση βαθαίνει.

Άρα, λοιπόν, έχουμε μπροστά μας ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Η πρότασή μας ποια είναι; Ενεργοποίηση άμεσα της Αναπτυξιακής Τράπεζας. Εδώ νομοθετήσατε πριν από ενάμιση χρόνο τις περίφημες μικροπιστώσεις και έχει παρέλθει ενάμισι έτος και δεν έχετε ακόμα υλοποιήσει την παραμικρή δράση που αφορά το microfinance. Και εδώ ήρθατε, τότε στο Κοινοβούλιο, μετά βαΐων και κλάδων, να πείτε πόσο σημαντική παρέμβαση είναι, που, ουσιαστικά, συνοδεύσατε και ακολουθήσατε τη δική μας νομοθέτηση. Και, όμως, στην πράξη μηδέν. Άρα, λοιπόν, τρόποι υπάρχουν. Πολιτική βούληση πρέπει να υπάρξει.

Επιδιωκόμενα αποτελέσματα, που είναι και το τρίτο σκέλος του τρίπτυχου που αναλύω. Ουσιαστικά, ποιοι είναι οι στόχοι της παρούσας Κυβέρνησης; Είναι αυτή η ιδεοληπτική προσέγγιση που θεωρεί εκ προοιμίου ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και φοροδιαφεύγουν, αλλά είναι και εσωστρεφείς -λες και δόθηκαν ποτέ εργαλεία για να αποκτήσουν την απαραίτητη εξωστρέφεια και να θωρακίσουν το φοροτεχνικό τους πλαίσιο- και φυσικά, οι κλάδοι οι οποίοι είναι πάντοτε σε αγαστή συνεργασία και συμπόρευση με την παρούσα Κυβέρνηση, όπως είναι ο τουρισμός, παρ' όλη τη μονοκαλλιέργεια, την ετεροβαρύτητα που τώρα τα βλέπουμε μέσω του COVID-19, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που γιγαντώθηκαν τα προηγούμενα χρόνια χωρίς σχεδιασμό, χωρίς μια ιεράρχηση και προτεραιοποίηση και φυσικά, οι κατασκευές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Εμείς τι λέμε; Λέμε ότι είναι αναγκαία συνθήκη να ενισχύσουμε τις νεοφυείς επιχειρήσεις, φυσικά τις μικρομεσαίας κλίμακος, να ενισχύσουμε τον πρωτογενή τομέα, τη βιομηχανία και τις εξαγωγές. Αυτοί οι δύο πυλώνες αν δεν ισορροπήσουν, είναι νομοτέλεια ότι θα οδηγηθούμε σε πολλά προβλήματα.

Άρα, λοιπόν, ολοκληρώνοντας την τοποθέτησή μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έλεγα ουσιαστικά ότι έχουμε μπροστά μας μία ξεκάθαρη προσέγγιση από πλευράς Κυβερνήσεως. Η ίδια η Κυβέρνηση, το ίδιο πολιτικό προσωπικό που τα προηγούμενα χρόνια επέβαλε λιτότητα εις βάρος των πτωχών, τα μνημονιακά σκοτεινά χρόνια, τώρα φέρνει ένα έντονο και ακραιφνή κεϋνσιανισμό προς όφελος των πλουσίων, πάντοτε, ακόμα και τώρα, την εποχή της πανδημίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να πάρω τον λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Εδώ μπαίνει ένας ενδιαφέρων διάλογος, διότι ο κ. Μαμουλάκης μας είπε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα έπαιρνε τα δάνεια για να κάνει διάφορες πολιτικές δημόσιες. Το ερώτημα είναι, επειδή τα δάνεια, όπως ξέρετε, δεν δημιουργούν δημοσιονομικό χώρο, τι φόρους θα βάζατε για να πληρώσετε αυτές τις πολιτικές. Διότι από την ώρα που μας λέτε ότι θα παίρνατε τα δάνεια, όχι για να πάνε σε ιδιωτικές επενδύσεις, σημαίνει -και μιλάμε τώρα για 12,7 δισεκατομμύρια, δεν ξέρω ποιο ποσό θα παίρνατε- ότι θα ήσασταν έτοιμοι να βάλετε ποσά; 500 εκατομμύρια, 1 δισεκατομμύριο, 1,5 δισεκατομμύριο επιπλέον φόρους; Δεν ξέρω αν αυτή είναι η επίσημη θέση του ΣΥΡΙΖΑ. Θα ήταν χρήσιμο να διευκρινιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κωνσταντινίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας τις εντονότατες ενστάσεις της Αντιπολίτευσης κατά τη συζήτηση της κύρωσης των συμβάσεων του Ταμείου Ανάκαμψης ιδίως στην επιτροπή, μου ήρθε στο μυαλό ο κατά φαντασίαν απατημένος σύζυγος, ο οποίος κάνει σαματά όταν μαθαίνει για την απιστία, αλλά όταν πάει να πάρει δώρο στη γυναίκα του κατά την επέτειό τους. Και αυτό όχι μόνο γιατί εδώ δεν συντρέχει το στοιχείο της απόκρυψης, αλλά και επειδή η διαμαρτυρία σας είναι εντελώς άκαιρη, προσχηματική και άστοχη.

Είναι άκαιρη, διότι, ουσιαστικά, στρέφεται κατά του Εθνικού Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή όπως είναι γνωστό «Ελλάδα 2.0» σε χρόνο που αυτό έχει περάσει όλα τα στάδια της εκπόνησης, παρουσίασης, διαβούλευσης και έγκρισης, ενώ και οι ίδιες οι συμβάσεις έχουν ήδη υπογραφεί. Έχει δε εξαντλητικά συζητηθεί στο Κοινοβούλιο σε ειδικές θεματικές, αλλά και κάθε συναφούς αντικειμένου συνεδριάσεις.

Είναι, όμως, ετεροχρονισμένη και όψιμη κριτική, κυρίως διότι είναι προσχηματική. Διότι, στην πραγματικότητα, με την πολιτική σας στάση -και απευθύνομαι κυρίως στην Αξιωματική Αντιπολί-

τευση- δείξατε ότι είχατε προαποφασίσει να μη συμμετέχετε στη διαμόρφωση του Εθνικού Σχεδίου, αλλά να λοιδορείτε και να το πολεμάτε με κάθε αφορμή, όπως αμφισβητούσατε και τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, πριν από έναν περίπου χρόνο, όταν πρωτοστατούσε στο εγχείρημα για τη θεμελίωση του ευρωπαϊκού μηχανισμού για την ανάκαμψη και ανθεκτικότητα, που είχε ως αποτέλεσμα την εξασφάλιση ενός κολοσσιαίου πακέτου στήριξης για τις οικονομίες των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όμως ακόμα και όταν η χώρα μας πέτυχε τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση αναλογικά με το ΑΕΠ της, δεν είχατε το θάρρος να αναγνωρίσετε μία ξεκάθαρη εθνική επιτυχία, ενώ το ξέρετε καλά ότι τίποτε δεν είναι αυτονόητο, τίποτε δεν είναι δεδομένο.

Είναι, όμως, και προσχηματική δική σας αφού δεν μπαίνετε στην ουσία της συζήτησης. Ακατάσχετη θεωρητικολογία και αποσπασματικές αιτιάσεις του τύπου «Λίγα βάζετε εδώ. Βάλτε κάτι παραπάνω εκεί». Ορίστε, τα κονδύλια είναι συγκεκριμένα και καταγεγραμμένα, ιδίως σε ό,τι αφορά τις δημόσιες δαπάνες. Σας τα είπε και ο Αναπληρωτής Υπουργός κ. Σκυλακάκης. Περίπου 14 δισεκατομμύρια είναι οι δημόσιες επενδύσεις και 46 δισεκατομμύρια ιδιωτικές.

Να κόψουμε από την ηλεκτρική και ψηφιακή διασύνδεση των νησιών; Να μην κάνουμε την υπογειοποίηση των ηλεκτρικών δικτύων; Τι θα λέγατε μετά όταν θα πέφτουν τα δέντρα από τα χιόνια πάνω στα καλώδια; Μήπως να κόψουμε από την αποκατάσταση των εδαφών στις λιγνιτικές περιοχές, μία κομβική περιβαλλοντική και αναπτυξιακή για τον τόπο μου παρέμβαση; Ποιος θα την πληρώσει αυτή; Να κόψουμε από το «Εξοικονομώ» για τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τα δημόσια κτήρια; Είναι ένα πρόγραμμα που ξεπερνάει το 1,6 δισεκατομμύριο και με τη μόχλευση μπορεί να ξεπεράσει τα 2,5 δισεκατομμύρια και όπως μας λένε οι πολίτες και οι επαγγελματίες έχει πολύ καλή διάχυση στην οικονομία και στην αγορά.

Να κόψουμε από τις αστικές αναπλάσεις; Να κόψουμε από τα περιβαλλοντικά προγράμματα, την επιδότηση ηλεκτρικών οχημάτων, αυτοκινήτων, ταξί, λεωφορείων, την τοποθέτηση φορτιστών; Να μην προχωρήσουμε τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ιδίως όταν η καρδιά του προγράμματος είναι η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση; Να κόψουμε από τα αρδευτικά; Αυτό λέτε; Ξέρετε πόσα εδάφη στην περιφέρεια -και στη δική μου- διψούν να αρδευτούν, ώστε οι παραγωγοί να πάνε σε δυναμικές καλλιέργειες;

Μήπως να μην κατασκευάσουμε τον ΒΟΑΚ στον Ε65, έργα που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα; Ο Ε65 είναι ένα άλλο κομβικό έργο για τη δίκαιη μετάβαση της δυτικής Μακεδονίας, που πέτυχαν ο αρμόδιος Υπουργός και ο Πρωθυπουργός να το εντάξουν παρά τις αντιρρήσεις, διότι πλέον δεν είναι επιλέξιμα τα οδικά δίκτυα.

Να κόψουμε από την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας μετά από τόσες τραγωδίες που έχουμε βιώσει; Να μη δώσουμε τα μέσα στους ανθρώπους που μάχονται με τη φωτιά; Να μην προστατεύσουμε τους πολίτες, τους συμπολίτες μας, από τις συνέπειες των ακραίων καιρικών φαινομένων που ολοένα και αυξάνονται περισσότερο στην εποχή μας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ τα μεγέθη είναι συγκεκριμένα και πεπερασμένα και δεν μπορείτε να κάνετε αυτό που κάνατε την προηγούμενη περίοδο, που όποιον βρίσκεται μπροστά σας του τάζετε 20 και 30 εκατομμύρια. Και καλά τάζατε, επιφυλαχθήκατε, όμως, για την κύρωση της σύμβασης; Επιφυλαχθήκατε για την τόσο ευνοϊκή χρηματοδότηση της χώρας; Τι λεονταρισμοί είναι αυτοί; Ξαναγυρίσατε στο 2015; Δηλαδή, τι θα γίνει αν δεν κυρωθούν οι συμβάσεις σήμερα; Από πού θα πληρωθούν τα ταγμένα; Πώς θα στηριχθούν οι επαγγελματίες; Πώς θα αναταχθεί η οικονομία;

Δεν είναι, όμως, μόνο άκαιρη και προσχηματική κριτική. Είναι πρωτίστως άστοχη, διότι το εθνικό μας σχέδιο είναι πλήρες, ώριμο, συνεκτικό, δυναμικό και θα αποδειχθεί εξαιρετικά αποτελεσματικό, όχι μόνο γιατί το λέμε εμείς, όχι μόνο γιατί το λένε οι διεθνείς οίκοι, όχι γιατί το αποτυπώνουν οι ίδιες οι αγορές, αλλά και επειδή σε κάθε αξιολόγηση από τα αρμόδια όργανα που έχουν την ευθύνη του ελέγχου, της έγκρισης και της εποπτείας του, εισπράττει τις καλύτερες κριτικές.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας επανέλθουμε σε πραγματικό χρόνο. Βρισκόμαστε λίγο πριν από την κύρωση των δύο συμβάσεων για τη λήψη δανείου ύψους 12,7 δισεκατομμυρίων και επιδοτήσεων ύψους 17,8 δισεκατομμυρίων για την υλοποίηση του οραματικού Εθνικού Σχεδίου «Ελλάδα 2.0». Είναι γνωστό και ας γίνει σαφές ότι η καταβολή αυτών των χρημάτων στη χώρα μας δεν είναι απροϋπόθετη. Συναρτάται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων στόχων και ορόσημων, ενώ σε ό,τι αφορά στο δανειακό σκέλος, πρέπει αυτό να αποπληρωθεί στον συμβατικά προβλεπόμενο χρόνο.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, για λεφτά που πέφτουν από το ελικόπτερο, όπως κάποιοι τα εμφανίζουν. Πολύ περισσότερο δεν είναι λεφτά για φάγωμα, αλλά προορίζονται για να θεραπεύσουν τις επενδυτικές και αναπτυξιακές πληγές που άφησε η πανδημία και στοχεύουν στον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας μας. Κι αυτό δεν είναι εύκολο να συμβεί σε αυτό το ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο. Γι' αυτό ψηφίστε την κύρωση και αφήστε τις σκιαμαχίες.

Οι στιγμές είναι κρίσιμες και η χώρα δεν θα είχε άλλη τέτοια ευκαιρία. Ο στόχος για τη μόνιμη αύξηση του ΑΕΠ κατά 6,9% και τη μόνιμη αύξηση της απασχόλησης κατά 4% είναι φιλόδοξος, αλλά επιτεύξιμος. Θα τον πετύχουμε όπως πετύχαμε να είμαστε το πρώτο κράτος-μέλος με εγκεκριμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης για την περίοδο 2021-2027, δηλαδή το νέο ΕΣΠΑ, κάτι που όπως είπε η Επίτροπος κ. Φερέιρα οφείλεται στη σκληρή δουλειά της σημερινής Κυβέρνησης και όπως είπε ο Πρωθυπουργός, θα έχουμε πλέον στη διάθεσή μας συνολικά 77 δισεκατομμύρια ευρώ για να χτίσουμε τη νέα Ελλάδα για τις σημερινές και τις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κόκκαλης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από λίγες ώρες το Υπουργείο Εργασίας ανακοίνωσε τη διακοπή εργασιών για τους εργαζόμενους τη Δευτέρα λόγω της επιγενόμενης περαιτέρω αύξησης της θερμοκρασίας. Κατά τα άλλα, η Κυβέρνηση ειρωνευόταν από χθες και σήμερα τον Αλέξη Τσίπρα για την πρότασή του.

Κι έρχομαι στην κύρωση της σύμβασης. Να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα. Δεν είμαστε αντίθετοι με το Ταμείο Ανάκαμψης. Είμαστε αντίθετοι με την αντίληψη της Κυβέρνησης για τη διοχέτευση και για το ποιοι θα ωφεληθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η βασική και καίρια, η σημαντική ερώτηση είναι αν θα ωφεληθούν λίγοι ή θα ωφεληθούν όλοι. Αυτό το ερώτημα νομίζω ότι δεν έχει απαντηθεί.

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι δεν θα ωφεληθούν δυστυχώς όλοι, γιατί αν ήταν να ωφεληθούν όλοι, η Κυβέρνηση όφειλε να καλέσει τους φορείς, όφειλε να κάνει μια στοιχειώδη δημοκρατική και παραγωγική δημόσια διαβούλευση. Εάν τους ωφελήσει όλους, τότε γιατί μόνο το 14,5% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων γνωρίζει τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης; Τότε γιατί η πλειοψηφία των ανθρώπων του πρωτογενούς τομέα δεν γνωρίζει για τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι κομβικό το μοντέλο το οποίο θέλουμε να ακολουθήσουμε, εάν πρέπει να γίνει ένας παραγωγικός μετασχηματισμός της οικονομίας ή όχι. Το επαναλαμβανόμενο ερώτημα από τους Βουλευτές της Αντιπολίτευσης «με ποιον τρόπο θα βοηθηθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις», δεν έχει απαντηθεί μέχρι σήμερα. Ο μοναδικός τρόπος αφ' ης στιγμής τα δάνεια θα κατευθυνθούν μέσω του τραπεζικού συστήματος, είναι να αλλάξουν τα κριτήρια του πιστωτικού κινδύνου, εκτός αν το σχεδιάζετε. Τότε να μας το πείτε.

Από εκεί και μετά δίκαιη και πράσινη μετάβαση. Δυστυχώς από το 2018 που ψηφίστηκαν οι πρώτοι νόμοι, ενεργειακές κοινότητες, ενεργειακός συμψηφισμός για τους αγρότες, μέχρι σήμερα που μιλάμε, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ανήκει στις μεγάλες εταιρείες.

Πρόταση. Το έργο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, κυρίες και

κύριοι συνάδελφοι, είναι αφ' ενός να καταγγέλλει, να κατακρίνει για τα λάθη και τις παραλείψεις, αφ' ετέρου να κάνει προτάσεις. Η πρόταση είναι για ενεργειακή δημοκρατία. Το 50% των αδειών στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας να είναι στους αγρότες, να είναι στις ενεργειακές κοινότητες και στα νοικοκυριά.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ στον πρωτογενή τομέα, ο οποίος με το σχέδιο της Κυβέρνησης ουσιαστικά δεν λύνει τα βασικά και θεμελιώδη προβλήματα τα οποία τον ταλανίζουν χρόνια τώρα. Στον πυλώνα 4 που περιγράφει ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμό της οικονομίας, σε ένα πολύ μικρό κεφάλαιο αναφέρει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του αγροδιατροφικού τομέα. Θα μου πείτε, δεν είναι αναγκαίος; Είναι σίγουρα. Ξεκάθαρα. Θέλει μόνο αυτό όμως σήμερα ο πρωτογενής τομέας; Όχι. Γι' αυτό σας κατηγορούμε ότι ετοιμάσατε ένα σχέδιο ερήμην της κοινωνίας που θα αφορά όμως την κοινωνία.

Για τον πρωτογενή τομέα πρέπει πρώτα να καθίσετε και να πείτε τι μοντέλο αγρότη θέλουμε. Ποιος είναι ο σχεδιασμός; Πώς ο αγρότης μας, ο κτηνοτρόφος, ο αλιέας θα είναι ανταγωνιστικός;

Εμείς έχουμε συγκεκριμένη πρόταση και λέμε ενίσχυση των συνεργατικών σχημάτων. Ενίσχυση, στήριξη των οικολογικών σχημάτων, ενίσχυση των μικρών και των επαγγελματιών αγροτών. Ποιο είναι το δικό σας μοντέλο; Μετά θα πρέπει να διοχετεύσετε το Ταμείο Ανάκαμψης. Όταν δεν έχετε κάνει αυτόν τον σχεδιασμό καταλαβαίνετε πολύ καλά ότι δεν θα ακουμπήσει καν η όποια βοήθεια τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους.

Συγκεκριμένα, δεν γίνεται λόγος για ένα από τα πιο βασικά προβλήματα, ένα από τα πιο θεμελιώδη, τη δημογραφική ανανέωση του αγροτικού πληθυσμού. Οι νέοι αγρότες δεν έχουν ανάγκη τον εξοπλισμό. Το κυριότερο που χρειάζονται δεν είναι το τρακτέρ. Είναι η γη. Δυστυχώς δάνεια για τη γη δεν δίνουν οι τράπεζες. Ήταν και είναι χρυσή ευκαιρία να βοηθηθούν οι αγρότες για αγορά γης. Η πρώτη, η βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του γεωργικού τομέα είναι η δημογραφική ανανέωση του αγροτικού πληθυσμού.

Το πρώτο βασικό εργαλείο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο και βασικό μέτρο είναι η αγορά γης από τους νέους μας. Και, δεύτερον, τα φορολογικά κίνητρα. Μόνο έτσι μπορούμε να μιλάμε για πρωτογενή τομέα, ο οποίος θα έχει μέλλον στη χώρα μας. Αυτή είναι η πρόταση την οποία καταθέτουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αυτή είναι η πρόταση προς την Κυβέρνηση. Γι' αυτό και σας κατηγορούμε ότι σχεδιάζετε και αποφασίζετε ερήμην της κοινωνίας, με αποφάσεις για θέματα που αφορούν το μέλλον της κοινωνίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Λεονταρίδης από τη Νέα Δημοκρατία, μέσω Webex.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από μια πολυετή κρίση και στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας που ακολούθησε, θεσπίστηκε ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την οικονομική ανάκαμψη των κρατών- μελών της. Το Ταμείο Ανάκαμψης μέσω της χρηματοδότησης μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων αποτελεί τη μεγάλη ελπίδα για την οικονομία μας.

Σε αυτή την προσπάθεια όλες οι δυνάμεις της χώρας, Κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα, ιδιωτικός τομέας, τράπεζες και εργαζόμενοι καλούνται να συμμαχήσουν και να συντονιστούν, προκειμένου να αξιοποιηθούν μέχρι το τελευταίο ευρώ οι σημαντικοί πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης, τα 17,8 δισεκατομμύρια ευρώ επιχορηγήσεις και τα 12,7 δισεκατομμύρια ευρώ χαμηλότοκα δάνεια.

Τα χρήματα αυτά σε συνδυασμό με τα ιδιωτικά κεφάλαια που απαιτούνται για τη συμμετοχή στα μεγάλα project της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης της οικονομίας, αλλά και τους πόρους του ΕΣΠΑ 2021-2027, που ήδη εγκρίθηκε, δημιουργούν έναν τεράστιο εθνικό κεφάλαιο της τάξεως των 77 δισεκατομμυρίων ευρώ που μπορεί να αλλάξει την οικονομία και τη χώρα.

Στο επίκεντρο των δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης βρίσκονται οι νέοι, οι γυναίκες, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι αγρότες, οι κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών στην περιφέρεια, οι άνθρωποι του πολιτισμού, αλλά και πολλοί άλλοι. Οι επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνει μπορούν να φέρουν αύξηση της ανάπτυξης ως και 7% του ΑΕΠ και να προσθέσουν διακόσιες χιλιάδες θέσεις εργασίας. Η σπάνια αυτή ευκαιρία που μας προσφέρεται θα βοηθήσει τη χώρα να καλύψει το χαμένο έδαφος δεκαετιών, να γίνει πιο δίκαιη, πιο πράσινη, πιο ψηφιακή, πιο εξωστρεφής και πιο παραγωγική, να γίνει πιο φιλική στη νέα γενιά με περισσότερες δουλειές.

Η κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» αποτελείται από τέσσερις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας, η πράσινη ανάπτυξη. Ο δεύτερος, ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Ο τρίτος, απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή στην υγεία, την παιδεία, την κοινωνική προστασία. Ο τέταρτος πυλώνας, οι ιδιωτικές επενδύσεις, οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός.

Ως προς τον πρώτο πυλώνα οι επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την υπογειοποίηση του δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος σε αστικές και δασικές περιοχές για την προστασία του από ακραία καιρικά φαινόμενα, τη διασύνδεση των ελληνικών νησιών η οποία θα μειώσει σημαντικά το ενεργειακό κόστος νοικοκυριών και επιχειρήσεων όλης της Ελλάδας, ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κτηριακών υποδομών, αστικές αναπλάσεις, αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα μέσω ΣΔΙΤ, νέο εθνικό σχέδιο αναδάσωσης, προώθηση της ηλεκτροκίνησης και πολλά άλλα.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά σε έργα όπως προεγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών στα κτήρια, ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, ψηφιοποίηση καίριων αρχείων σε διάφορους τομείς, όπως η δικαιοσύνη, οι πολεοδομίες, το κτηματολόγιο, η μετανάστευση, ο ΕΦΚΑ κ.ά., πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση συναλλαγών της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού των κέντρων εξυπηρέτησης πολιτών, σύγχρονα υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών για τα ελληνικά νησιά.

Ο τρίτος πυλώνας περιλαμβάνει έργα που ενισχύουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη διατήρησή τους σε περιόδους κρίσης, αλλά και τα έργα που ενισχύουν την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας. Σε αυτά περιλαμβάνονται η προώθηση σύγχρονων ενεργητικών και παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, νέα στρατηγική για την κατάρτιση και επανακατάρτιση, επενδύσεις που ενισχύουν την καινοτομία των ελληνικών πανεπιστημίων και τη σύνδεσή τους με την αγορά εργασίας, ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης, ο εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού και η ψηφιοποίηση των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας, η αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, η μεταρρύθμιση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας με έμφαση στους ασθενείς με άνοια και νόσο Αλτσχάιμερ, στους ασθενείς με αυτισμό.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στον τέταρτο πυλώνα περιλαμβάνονται έργα, όπως οδικοί άξονες, ένα μεγάλο πρόγραμμα για την οδική ασφάλεια, ο εκσυγχρονισμός μέσω ΣΔΙΤ του δικτύου σιδηροδρόμων, πολιτικές για την ενίσχυση του πολιτισμού και του τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών και φυσικών διαδρομών, ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος με παρεμβάσεις για τον ορεινό τουρισμό, τον τουρισμό υγείας και την αξιοποίηση ιαματικών πηγών, τη γαστρονομία, την αναβάθμιση των τουριστικών λιμανιών, τον καταδυτικό τουρισμό και φυσικά την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από συνεργασία που είχα με την τοπική αυτοδιοίκηση, τους δημάρχους δηλαδή, την αντιπεριφέρεια και το Επιμελητήριο Σερρών, σας καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής τις προτάσεις μου για τα έργα υποδομών που κρίνονται αναγκαία, τις πιο σημαντικές επενδύσεις, με έμφαση στις θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται, δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, τις πρωτοβουλίες της Κοινωνίας των Πολιτών, που είναι άξιες να αναδειχθούν, τις πολιτικές ειδικότερα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και του μετασχηματι-

σμού της τοπικής οικονομίας σε κάθε περιοχή του Νομού Σερρών και που μπορούν να ενταχθούν στο σχέδιο ανάπτυξης και στο νέο ΕΣΠΑ. Είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, που σε συνδυασμό με τους πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται να γίνουν, δίνει μια νέα ώθηση στην περιοχή μας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεόφιλος Λεονταρίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την επίτευξη των φιλόδοξων αυτών στόχων είναι απαραίτητη η υλοποίηση ρηξικέλευθων και τολμηρών μεταρρυθμίσεων, που βρίσκονται για δεκαετίες στα σχέδια, αλλά ακόμη δεν υλοποιήθηκαν. Βασικό παράγοντα για την επιτυχία του Σχεδίου Ανάκαμψης θα αποτελέσει η συμμετοχή των νέων στην υλοποίηση των αλλαγών σε δημόσιες υπηρεσίες και ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Οι πάγιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ υπολείπονται κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης κάθε χρόνο την τελευταία δεκαετία και χρειαζόμαστε να πετύχουμε διψήφιο ποσοστό αύξησης για πολλά χρόνια, ώστε να καλύψουμε το σημαντικό επενδυτικό κενό. Και είναι απαραίτητο να κινητοποιήσουμε σημαντικού ύψους ιδιωτικές, δημόσιες και ξένες επενδύσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Έχουμε μπροστά μας μια σημαντική αναπτυξιακή ευκαιρία. Οφείλουμε να την αξιοποιήσουμε. Μας δίνεται, δηλαδή, η ευκαιρία να αλλάξουμε τη χώρα, να βελτιώσουμε τις αναπτυξιακές και παραγωγικές της δυνατότητες, να αυξήσουμε τα εισοδήματα, τις νέες ευκαιρίες, τον κοινωνικό μισθό και την κοινωνική προστασία, να βελτιώσουμε περαιτέρω την κοινωνική συνοχή, τη δημόσια διοίκηση, τις δημόσιες υποδομές υγείας και παιδείας και την περιβαλλοντική ποιότητα ζωής.

Η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, που πρωτοστάτησε στη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης, και όλοι εμείς προσβλέπουμε με αισιοδοξία την υλοποίηση του σχεδίου μας για τη χώρα και αυτό το οφείλουμε ιδιαίτερα στις νέες γενιές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Νίκος Παππάς από τον ΣΥΡΙΖΑ. Κύριε Παππά, μας ακούτε; Δεν μας ακούει ο κ. Παππάς.

Προχωράμε τώρα στον κ. Χαράλαμπο Καστανίδη από το Κίνημα Αλλαγής.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με την έκφραση της βαθιάς μου θλίψης, γιατί η Κυβέρνηση για σοβαρότατο θέμα ουσιαστικά δεν άνοιξε ποτέ τη συζήτηση και επιχειρεί ουσιαστικά να την τελειώσει μέσα σε λίγες ώρες μιας συνεδρίασης στην Ολομέλεια. Από αυτό κρίνω ότι αρκετές πολιτικές δυνάμεις, μεταξύ των οποίων και η Κυβέρνηση και το κόμμα που τη στηρίζει δεν έχουν συμπεράνει όσα χρήσιμα θα έπρεπε να συμπεράνουν από την υπερδεκαετή δημοσιονομική κρίση.

Θέλω να θυμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι στα πρώτα, άγρια χρόνια της δημοσιονομικής προσαρμογής, τότε που η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προσπαθούσε να σώσει τη χώρα από τη χρεοκοπία που επήλθε, σύμφωνα με την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την περίοδο 2004-2009, συνέβησαν δύο πράγματα πολύ χαρακτηριστικά, που θα έπρεπε σήμερα να τα θυμόμαστε.

Το πρώτο είναι ότι υπήρξε ανώριμο πολιτικό σύστημα, χωρίς αίσθηση εθνικής ευθύνης στον τότε διάλογο της αντιπολίτευσης, που δεν κατανόησαν ότι θα έπρεπε να ξεκινήσει εθνικός διάλογος και να υπάρξει μια εθνική διαπραγματευτική γραμμή έναντι των δανειστών, προκειμένου να μην επιβάλουν στη χώρα βαριές πολιτικές εσωτερικής υποτίμησης, σκληρά μέτρα αχρείαστα, για τα οποία στο τέλος της κρίσης, όταν δηλαδή η χώρα εξήρχετο από τα μνημόνια, ομολόγησαν οι δανειστές ότι έκαναν λάθος.

Και επέτρεψαν, παρά την αυτοκριτική τους, στους δανειστές να επιβάλουν βαριές πολιτικές εσωτερικής υποτίμησης, γιατί το πολιτικό σύστημα της χώρας στάθηκε ανίκανο, με αίσθημα εθνικής ευθύνης, να οδηγήσει σε ένα εθνικό συμπέρασμα μέσω ενός πνεύματος διακομματικής συνεννόησης, αντίθετα με ό,τι συνέβη στην Πορτογαλία, όπου η ύπαρξη εθνικής γραμμής και κοινών θέσεων απέναντι στους δανειστές επέτρεψε στη χώρα αυτή να μην επιβληθούν ανείπωτες θυσίες και να υπάρξει πιο ομαλή μετάβαση στην προσπάθεια της δημοσιονομικής προσαρμογής, από την κρίση ως την έξοδο από αυτή.

Το δεύτερο που θέλω να θυμίσω είναι ότι ακριβώς ξανά την ίδια περίοδο, αυτή την άγρια περίοδο των πρώτων χρόνων της δημοσιονομικής κρίσης, όχι μόνο οι Ευρωπαίοι, αλλά όλα τα μέρη που συγκροτούσαν τη λεγόμενη «τρόικα» επέβαλαν βαριά τιμωρητικές πολιτικές και πολλές φορές έδειχναν ότι εγόγγυζαν, γιατί έπρεπε να διασώσουν τέσσερις χώρες, μεταξύ των οποίων και μία, τη χειρότερη κατά την κρίση τους, το «άτακτο παιδί» του νότου της Ευρώπης, την Ελλάδα.

Η επίδειξη δε πνεύματος αλληλεγγύης πρέπει να σας πω ότι ήταν μάλλον δυσεύρετη και παρά το γεγονός ότι η τότε κυβέρνηση θυμίζω ότι διά στόματος του Πρωθυπουργού είχε ζητήσει κοινές πολιτικές της Ευρώπης, όπως την αμοιβαιοποίηση του χρέους, τα ευρωπαϊκά ομόλογα, η Ευρώπη κατάλαβε την ανάγκη της αλληλεγγύης όταν στο σύνολό της βρέθηκε να πλήττεται δέκα, έντεκα χρόνια μετά από την πανδημία. Δηλαδή όταν οι τύποι αυτοί κατάλαβαν τι σημαίνει να δημιουργούνται λόγω έκτακτων συνθηκών δραματικές υγειονομικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, τότε ανακάλυψαν ότι έπρεπε να κάνουν πολιτικές αλληλεγγύης, να ανακαλύψουν, να συνθέσουν ένα πανόραμα πολιτικών αλληλεγγύης.

Το κάνουν, όμως, κύριε Πρόεδρε -γι' αυτό και είπα εξαρχής ότι λυπούμαι βαθύτατα- με το ίδιο πνεύμα που πολλές φορές επέβαλαν σκληρούς όρους και άσχημες πολιτικές πριν από μία δεκαετία σε βάρος της χώρας μας. Και λυπάμαι που ακούω συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας και δεν είμαι 100% βέβαιος ότι έχουν μελετήσει τα κείμενα.

Θα ήθελα να θυμίσω ότι, μεταξύ άλλων πραγμάτων, κυρώνονται και τα συνοδευτικά έγγραφα των δύο συμβάσεων, της χρηματοδοτικής σύμβασης και της δανειακής σύμβασης. Και ένα κρίσιμο έγγραφο, που δεν γνωρίζει ο ελληνικός λαός, γιατί ουδείς τον πληροφόρησε -δεν ξέρω αν τα γνωρίζουν οι ιδιοκτήτες των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δεν ξέρω αν τα γνωρίζουν και οι Έλληνες Βουλευτές που συμμετέχουν- μεταξύ των συνοδευτικών εγγράφων είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που λέει πολύ σοβαρά πράγματα και αποκαλύπτει το πλαίσιο των επαχθών όρων που αναλαμβάνει η χώρα, για να χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Και όταν μιλώ για επαχθείς όρους δεν μιλώ, κύριε Πρόεδρε, για τους κανόνες που ισχύουν για όλους όσοι συμβάλλονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ταμείο Ανάκαμψης. Μιλώ για επαχθείς όρους πέραν των κοινών κανόνων ελέγχου.

Εν τάχει θυμίζω ότι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου υπενθυμίζει ρητά ότι όλες οι υποχρεώσεις της χώρας που ανελήφθησαν στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας ισχύουν, δηλαδή συνδέουν ό,τι θα συμβεί για το Ταμείο Ανάκαμψης και τις χρηματοδοτικές του ροές με το καθεστώς της ενισχυμένης εποπτείας που το υπενθυμίζουν στο κείμενο της απόφασής τους.

Ορίζουν ότι η Ελλάδα θα πρέπει να ασκήσει πολιτικές μειωμένου ωραρίου εργασίας και αλλαγών στο δημόσιο που δεν περιγράφονται και υποθέτω ότι η Κυβέρνηση αργότερα θα φέρει σχέδια νόμου τα οποία θα είναι οδυνηρά γιατί ουδείς γνωρίζει αυτή την ώρα ούτε εσείς, κύριε Πρόεδρε, ούτε οι συνάδελφοι τι ακριβώς υπονοείται όταν στο κείμενο της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου γίνεται λόγος για μειωμένο ωράριο εργασίας και σε αλλαγές στο δημόσιο.

Τρίτον, υπενθυμίζω ότι στο ίδιο κείμενο γίνεται ρητή αναφορά στις υποδείξεις της Κομισιόν στο πλαίσιο του εαρινού εξαμήνου 2019 και 2020 ότι η Ελλάδα πρέπει να έχει εν ευθέτω χρόνω μόλις λήξει η κρίση ισορροπία στα δημοσιονομικά της δεδομένα.

Επαναλαμβάνω, γίνεται ρητή αναφορά στις υποδείξεις του εαρινού εξαμήνου για ανάγκη δημοσιονομικής ισορροπίας. Και προσέξτε την ίδια ώρα που γίνεται αυτή η αναφορά η εκτελε-

στική απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης λέει ρητά ότι η χώρα αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε δραματική ανισορροπία των δημοσιονομικών της μεγεθών -επί λέξει «δραματική ανισορροπία των δημοσιονομικών της μεγεθών»- και εικάζει ότι μπορεί δυνητικά να υπάρξει χαμηλή ανάπτυξη, μια δυνητική χλωμή, αναιμική ανάπτυξη. Αλλά με δυνητική χλωμή και αναιμική ανάπτυξη δεν αντιμετωπίζονται οι δραματικές δημοσιονομικές ανισορροπίες. Και στο τέλος του 2022 όταν θα έχει τελειώσει η περίοδος της ρήτρας διαφυγής η χώρα θα εξακολουθήσει να έχει δραματικές δημοσιονομικές ισορροπίες κατά τις διατυπώσεις της εκτελεστικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα οφείλαμε αυτά να τα συζητήσουμε σε πνεύμα εθνικής συνεννόησης και να καταλήξουμε σε μερικές κρίσιμες αποφάσεις και στη διαπραγμάτευση με την Κομισιόν, αλλά και να βάλουμε εθνικά όρια στο ποιες είναι οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η χώρα. Λοιπόν, λυπούμαι, αλλά μία αναγκαία πολιτική συνθήκη, η ίδρυση του Ταμείου Ανάκαμψης, αποστεώνεται από τον τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση ανέλαβε ευθύνες και φοβάμαι -ελπίζω να μη δικαιωθώ- ότι θα βρεθούμε σε πρωτοφανείς συνθήκες έκτακτες στο τέλος του 2022.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Καστανίδη.

Τον λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Μπουρνούς από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ίδρυση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι θετικό βήμα για την Ευρώπη. Για πρώτη φορά η Ένωση κινητοποιεί πόρους για να χρηματοδοτήσει δαπάνες επεκτατικού χαρακτήρα, για πρώτη φορά προτείνονται σαν όχημα εξόδου από μια σοβαρή ύφεση οι επενδύσεις. Πρόκειται για μια στροφή στις ιδέες και τις πρακτικές που μέχρι τώρα ακολουθούσαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι όμως ένα βήμα δειλό και ανεπαρκές εξαιτίας των μοιραίων αγκυλώσεων της ευρωπαϊκής ηγεσίας και των βόρειων χωρών και της προκατάληψής τους έναντι των περιφερειακών χωρών, προκατάληψης δημαγωγικού και ρατσιστικού χαρακτήρα.

Η σύγκριση με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που θα δαπανήσουν οκτώ φορές περισσότερα, είναι καταλυτική. Χώρες σαν την Ελλάδα και τις άλλες περιφερειακές δεν έχουν δυνατότητα δικού τους δανεισμού για συμπληρωματική χρηματοδότηση της ανάκαμψης, όπως μπορεί να κάνει η Ολλανδία ή η Γερμανία και θα περιοριστούν στα κεφάλαια που παίρνουν.

Το ύψος της χρηματοδότησης και του δανεισμού θα μας φαινόταν επαρκές αν ήμασταν σε μία περίοδο έστω και χλιαρής ανάπτυξης, αλλά αν λάβουμε υπ' όψιν μας το βάθος της ύφεσης, απέχει πολύ από το να είναι επαρκές για οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα που χτυπήθηκε σκληρά από την κρίση της πανδημίας, αλλά και της δεκαετούς λιτότητας.

Ειδικά για την Ελλάδα μόνο η περυσινή μείωση του ΑΕΠ ήταν 18 δισεκατομμύρια σε τιμές 2020, δηλαδή όσο και το ποσό της σύμβασης χρηματοδότησης την οποία συζητάμε σήμερα που θα δοθεί μάλιστα στη διάρκεια αρκετών ετών.

Το σχέδιο «Ελλάδα 2.0» συνοδεύεται από πολύ δυσάρεστους συνειρμούς και εννοώ τα μνημόνια. Φτιάχτηκε κρυφά από τη Βουλή και μακριά από την κοινωνία. Ούτε καν μια προσχηματική διαβούλευση με παραγωγικούς φορείς ή την αυτοδιοίκηση δεν έγινε. Στην Ιταλία, για παράδειγμα, πέρασε από το κοινοβούλιο πριν πάει στις Βρυξέλλες και σε μια σειρά από ευρωπαϊκές χώρες αξιοποιήθηκαν οι προτάσεις φορέων και κοινωνικών εταίρων.

Τι θα παθαίνατε εάν κάνατε μια αναλυτική συζήτηση με τα επιμελητήρια; Δεν μπορούσε να αξιοποιηθεί η δουλειά των εθνικών σχεδίων της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ που προέκυψαν από τα αναπτυξιακά συνέδρια ώστε να υπάρξει μια πρόβλεψη για μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων ή για αντιμετώπιση των δομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι απομακρυσμένες περιφέρειες που διψούν για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα; Γιατί δεν μελετήθηκαν όλα αυτά; Υπάρχει έλλειμμα νομιμοποίησης για το περιεχόμενο ενός τόσο μεγάλου προγράμματος και πλεόνασμα αλαζονείας και εμπάθειας.

Ειδικά για το περιεχόμενο του σχεδίου φωνάζει η απουσία ενός κεντρικού concept για αλλαγή παραγωγικού μοντέλου. Έχουμε την ευκαιρία πραγματικά να καινοτομήσουμε και να προχωρήσουμε δομικές αλλαγές στην οικονομία μας που τις συζητάμε δεκαετίες ο καθένας έστω από τη σκοπιά του. Για κάποιον λόγο, όμως, πρέπει να ακολουθήσουμε ένα μοντέλο ΕΣΠΑ που πρώτα κοιτάμε πού μπορούμε να ξοδέψουμε και μετά ρίχνουμε εκεί χρήματα, για να μην πω ότι κοιτάτε προς τους ολιγάρχες και βλέπετε ποιος ολιγάρχης ενδιαφέρεται να τα ξοδέψει και μετά του τα δίνετε. Περνάτε 12 δισεκατομμύρια δανείων από συστημικές τράπεζες υπό τον δικό τους έλεγχο, με τα δικά τους κριτήρια πράγμα που μεταφράζεται σε αποκλεισμό σχεδόν όλων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της χώρας.

Μετά από δέκα χρόνια βαριάς λιτότητας και χρεοκοπιών λίγοι είναι αυτοί που μπορούν να περάσουν την πόρτα της τράπεζας. Το 96% των μικρομεσαίων δεν έχουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό. Με άλλα λόγια τα λεφτά πάνε στα λεφτά. Δεν πάνε στην περιφερειακή ανάπτυξη, τους αγρότες, τους μικρομεσαίους, τις νεοφυείς επιχειρήσεις.

Τέλος, μετατρέπετε τη σύμβαση μόνοι σας σε μνημόνιο συνδέοντάς τη με αντιμεταρρυθμίσεις που τους δίνετε χαρακτήρα προαπαιτουμένων με μη αντιστρέψιμο χαρακτήρα μάλιστα, που βλάπτουν τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία. Όλα αυτά όχι μόνο δεν αλλάζουν τη χώρα, αλλά διαιωνίζουν τις κακοδαιμονίες της. Γιγαντώνουν με πολύ περισσότερα χρήματα τις πρακτικές πελατειακής συναλλαγής και παρασιτισμού που καταδυναστεύουν τη χώρα.

Τι θα αφήσει πίσω του αυτό το πρόγραμμα; Μια νέα βιώσιμη παραγωγική δομή με αυξημένη εγχώρια προστιθέμενη αξία ή μία οικονομία που μόλις σταματήσει η ροή πόρων απλώς θα στεγνώσει σαν άλλη Ολυμπιάδα 2004; Μήπως θα μείνουμε με τεράστια εμπορικά ελλείμματα πράσινου χαρακτήρα; Και για τους εντελώς προσχηματικούς υπολογισμούς θέσεων εργασίας τις μισές από αυτές που δημιούργησε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ εν μέσω μάλιστα μνημονίων;

Προφανώς όλα αυτά είναι μακριά από την ευρωπαϊκή λογική. Σε άλλες χώρες υπάρχει σαφώς συλλογική εμπλοκή της κοινωνίας, αναβάθμισης των δημόσιων αγαθών, μείωσης των ανισοτήτων που προκάλεσε ακριβώς η πανδημία και βεβαίως της δίκαιης μετάβασης της πράσινης και ψηφιακής, δηλαδή μετάβασης που περιλαμβάνει την κοινωνία, τα νοικοκυριά, ενεργειακές κοινότητες με ξεκάθαρο αντίκρισμα σε θέσεις εργασίας και ποιότητα ζωής.

Τεράστια κεφάλαια δίνονται στην Πορτογαλία για την αναβάθμιση δημόσιων αγαθών και ενίσχυση των μικρομεσαίων.

Εδώ έχουμε την αποθέωση του εξής: «Τα δίνω στους μεγάλους, αλλά θα στάξει και για τους από κάτω». Πρόκειται για σχέδιο ανάκαμψης για εκείνους που έχουν μικρότερη ανάγκη για ανάκαμψη. Γιατί πιστεύετε ότι έτσι πρέπει να δουλεύει μια χώρα για εσάς και τους φίλους σας. Μόνο που αυτή η χώρα δεν μπορεί να στερηθεί και αυτή την ευκαιρία ούτε θα ανέχεται πάντα να κουβαλάει στις πλάτες της αυτούς που αισθάνονται ιδιοκτήτες της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Βασίλης Κεγκέρογλου από το Κίνημα Αλλαγής έχει συνδεθεί; Όχι.

Υπάρχει κάποιος από τους συναδέλφους εισηγητές που θέλει να πάρει τον λόγο; Ωραία. Να πάμε από την αρχή.

Κύριε Αρσένη, είχατε πει ότι, αν μιλήσουν οι άλλοι εισηγητές, θέλετε κι εσείς τον λόγο. Θα μιλήσουν, οπότε έχετε τον λόγο. Επειδή έχετε υπερκαλύψει τον χρόνο, θα βάλω δύο λεπτά με ανοχή.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση, στην ουσία, με τη σιωπή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -μένει να μάθουμε και τη στάση της τελικά στις δυο συμβάσεις- περνάει αυτή τη στιγμή τον νέο δανεισμό της χώρας, έναν δανεισμό 12,7 δισεκατομμύρια φανερά και πολλά περισσότερα από τα κόστη που μετακυλίονται στους πολίτες-χρήστες των υποδομών, καθώς μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, δημόσιες

υποδομές θα ιδιωτικοποιηθούν μέσω των ΣΔΙΤ και θα πληρώνουν οι αγρότες στη Θεσσαλία τέλη στους ιδιώτες και ούτω καθεξής, πράγματα τα οποία ποτέ δεν κοστολόγησε η Κυβέρνηση και ποτέ δεν μας αναφέρει τι θα είναι αυτές οι επιπτώσεις. Αναφέρομαι, βέβαια, στα ΣΔΙΤ που θα γίνουν για την άρδευση, αλλά και σε τόσες άλλες υποδομές που θα κάνετε δίνοντάς τες στους ιδιώτες, για να φορολογούν τους πολίτες.

Και αφού προκαλούν όλα αυτά τα κόστη, νέα δάνεια στην πλάτη των πολιτών, όλα αυτά τα χρήματα που παίρνουνε, τα δίνουν μόνο και αποκλειστικά στις μεγάλες επιχειρήσεις. Οποιαδήποτε επιχείρηση, για να μπορεί να συμμετάσχει και να επωφεληθεί των χρημάτων του Ταμείου Ανάκαμψης, πρέπει να έχει ίδια κεφάλαια, ίσα με το 20% της επένδυσης, πρέπει να έχει δυνατότητα τραπεζικού δανεισμού. Αποκλείουν οκτακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής επιχειρηματικότητας, για να τα δώσουν στις πέντε επιχειρήσεις που δεν επλήγησαν από τον κορωνοϊό, που έζησαν ανάκαμψη μέσα στην κρίση. Αυτοί που πραγματικά τα χρειάζονται δεν θα λάβουν ούτε 1 ευρώ. Αποκλείονται οι φτωχές γειτονιές, οι φτωχές περιοχές, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Είναι ένα πάρτι των ολίγων στην υγεία των πολιτών. Το μόνο που θα λάβουν οι πολίτες είναι ο λογαριασμός στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε, κύριε Αρσένη.

Το λόγο έχει ο κ. Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα έπαιρνα τον λόγο, αλλά ήθελα να κάνω προηγουμένως μια διευκρίνιση, να πω κάτι όσον αφορά αυτά που είχε πει προηγουμένως ο Υπουργός Οικονομικών, αλλά ο προηγούμενος προεδρεύων, δυστυχώς, δεν μου επέτρεψε να μιλήσω και τώρα δεν είναι παρών.

Εντούτοις, θα ήθελα να πω ότι στην ομιλία μου δεν αναφέρθηκα καθόλου για τα κόκκινα δάνεια αλλά για το κόκκινο ιδιωτικό χρέος. Καταλαβαίνετε ότι είναι πολύ μια πολύ μεγάλη διαφορά. Τα κόκκινα δάνεια αφορούν τις τράπεζες και μειώθηκαν τεχνητά, επειδή πούλησαν τα δάνειά τους σε κερδοσκοπικά κεφάλαια. Αυτό, όμως, που ενδιαφέρει τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις δεν είναι το πόσο ψηλά είναι τα κόκκινα δάνεια για τις τράπεζες αλλά για τον εαυτό τους.

Το δεύτερο είναι ότι οι προβλέψεις μας για ανάπτυξη όσον αφορά το 2021 ήταν από την αρχή, από τον Φεβρουάριο-Μάρτιο, ότι θα κυμανθεί περίπου στο 4,5%, κάτι που θεωρούμε απόλυτα φυσιολογικό, όταν η χώρα μας έχει μία σωρευτική ύφεση τα τελευταία περίπου δώδεκα χρόνια της τάξης πάνω από 30%. Ήταν λογικό να έχει μια ανάπτυξη, αλλά αυτή δε θα είναι βιώσιμη και δεν θα διαρκέσει στο μέλλον.

Το επόμενο έχει σχέση με τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό, που καταλαβαίνουμε τι ακριβώς εννοεί η Κυβέρνηση, όταν λέει ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικός εκτροχιασμός. Όταν είχαμε έλλειμμα το 2020 της τάξης των 16 δισεκατομμυρίων και κάτι ανάλογο προβλέπεται για το 2021, τι εννοεί ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικός εκτροχιασμός; Πόσο έπρεπε να είναι; Έπρεπε να είναι 20 δισ., 30 δισ., πόσο, για να το πούμε;

Μετά άκουσα από τον Αναπληρωτή Υπουργό να λέει ότι «μειώσαμε», «μειώσαμε», «μειώσαμε», διάφορα πράγματα, φόρους και διάφορα άλλα πράγματα. Δεν είπε, βέβαια, ότι όλα αυτά τα μειώσανε σπαταλώντας 41 δισεκατομμύρια και παίρνοντας δανεικά. Θα έπρεπε τουλάχιστον κάθε φορά που λέει «μειώσαμε» να αναφέρει ότι όλα αυτά έγιναν με δανεικά. Και ο Υπουργός Οικονομικών, βέβαια, πιστοποίησε ότι έχουμε πάρει 41 δισεκατομμύρια δανεικά.

Τώρα, όσον αφορά την αναφορά του Υφυπουργού στον Κέυνς, ήταν πάρα πολύ σωστή. Πολύ σωστά είπε ότι το κράτος επεμβαίνει σε περιόδους κρίσεων και αποχωρεί, όταν δεν υπάρχει κρίση, με τη διαφορά όμως ότι ο Κέυνς ασφαλώς δεν εννοούσε μια χώρα με το δημόσιο χρέος της στο 205%, με το «κόκκινο» ιδιωτικό χρέος πάνω από 150% του ΑΕΠ και όλα αυτά που έχουν συμβεί στην Ελλάδα.

Όσον αφορά τώρα τον ρόλο των εταιρειών αξιολόγησης, για τις οποίες είπε ο Υφυπουργός ότι τάσσονται υπέρ της Ελλάδος σήμερα, ότι μας δίνουν τα συγχαρητήρια για όλα αυτά, θα ήθελα πρώτα να του θυμίσω πώς αξιολογούσαν οι εταιρείες αξιολόγησης πριν το 2008 τα «σκουπίδια» στο κομμάτι των CDOs. Τα αξιολογούσαν όλα αυτά σωστά, τα αξιολογούσαν ΑΑΑ και γι' αυτόν τον λόγο υπήρξε η κρίση που ζήσαμε. Εκτός αυτού θεωρούμε ότι έχει κάποια σχέση στο ότι οι εταιρείες αξιολόγησης έχουν διαπιστώσει ότι η Κυβέρνηση είναι πρόθυμη να ξεπουλήσει τα πάντα, οπότε λογικά την αξιολογούν σωστά.

Και, τέλος, μία ερώτηση η οποία δεν απαντήθηκε -η σημαντικότερη ίσως, για μας, ερώτηση που δεν απαντήθηκε- είναι αν η Κυβέρνηση αναλαμβάνει δεσμεύσεις όσον αφορά το πρώτο κομμάτι της σύμβασης, τις επιδοτήσεις. Για εμάς είναι πάρα πολύ σημαντικό. Δεν θέλουμε να είμαστε αρνητικοί όσον αφορά τις επιδοτήσεις, εκτός εάν η Κυβέρνηση αναλαμβάνει δεσμεύσεις που εμείς δεν γνωρίζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Βιλιάρδε.

Το λόγο έχει ο κ. Ρουσόπουλος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να θίξω λίγα μόνο σημεία κλείνοντας.

Το πρώτο σημείο έχει να κάνει με την κατηγορία που ακούστηκε από πολλά μέλη της Αντιπολίτευσης περί δήθεν μη ενημέρωσης του Έλληνα πολίτη. Έγραψα στο Google τις λέξεις «Τσίπρας για Πισσαρίδη». Βγήκαν σαράντα μία χιλιάδες εννιακόσια αποτελέσματα. Πρώτα δημοσιεύματα πέρυσι τον Αύγουστο. Μας κατηγορεί η Αντιπολίτευση για το σχέδιο Πισσαρίδη, βασικό μέρος του οποίου ακολουθούμε, και μας κατηγορεί, όταν το γνωρίζει από πέρυσι. Ο παριστάμενος Αναπληρωτής Υπουργός προ τριμήνου σε εννιάωρη διαδικασία της Επιτροπής Οικονομικών ενημέρωσε την κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία ακριβώς για αυτά τα οποία συζητήσαμε και θα ψηφίσουμε σήμερα. Άρα, λοιπόν, το περί ενημέρωσης νομίζω ότι παρέλκει να το αναφέρω περισσότερο.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι τινές των συναδέλφων από κόμματα της Αντιπολίτευσης επέλεξαν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στον δανεισμό που αποτελεί το ένα τρίτο του πακέτου, παρά στην επιχορήγηση, δηλαδή το δώρο, που αποτελεί τα δύο τρίτα του πακέτου. Αυτό είναι μια επιλογή του μισοάδειου ποτηριού. Εν πάση περιπτώσει, αυτός ο δανεισμός δεν έχει καμμία σχέση με τους δανεισμούς στους οποίους η χώρα αναγκάστηκε ή οι πολιτικές ηγεσίες προσέφυγαν τα τελευταία χρόνια, τα περίφημα μνημόνια.

Το τρίτο σημείο έχει να κάνει με το τι πληρώνουμε και τι παίρνουμε, γιατί ακούστηκε ότι αυτά τα οποία θα δώσουμε στον Έλληνα πολίτη διά των έργων, τα πληρώνουμε πολλαπλασίως. Για όσους γνωρίζουν και, εν πάση περιπτώσει, για όσους δεν αμφισβητούν την αριθμητική, για κάθε 1 ευρώ που δίνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνεισφέροντας στον προϋπολογισμό της, εμείς η Ελλάδα παίρνουμε πίσω 4,6 ευρώ. Για 1 ευρώ παίρνουμε πίσω 4,6 ευρώ. Άρα, λοιπόν, το πόσα δίνουμε και πόσα παίρνουμε και από εδώ προκύπτει σαφώς.

Το επόμενο σημείο έχει να κάνει με δύο πολύ χαρακτηριστικά παραδείγματα. Αναφέρθηκε πλειστάκις το θέμα της υγείας και της παιδείας, ότι δηλαδή δεν έχουν δοθεί πολλά χρήματα σε αυτό το σχέδιο. Σαράντα ένα δισεκατομμύρια ξοδεύτηκαν σε ενάμιση χρόνο με αφορμή την πανδημία, όχι βεβαίως όλα για την υγεία, αλλά στην υγεία είχαμε τριπλασιασμό των μονάδων εντατικής θεραπείας, είχαμε προσλήψεις χιλιάδων προσώπων νοσηλευτικού προσωπικού και γιατρών. Είχαμε, δηλαδή, ήδη κάποια δισεκατομμύρια που εδόθησαν. Και σχεδόν 4 δισεκατομμύρια, αν δεν με απατά η μνήμη μου, είναι σε παιδεία και υγεία και σε αυτό το σχέδιο.

Τελευταίο σημείο πολιτικής παρατήρησης, σε ό,τι αφορά την ταχύτητα, σε ό,τι αφορά τη σκοπιμότητα της ταχύτητας και σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητα: Την περασμένη Παρασκευή μας είπε ο κ. Σκυλακάκης ότι συνομιλούσε ακόμη και διαπραγματευόταν. Σήμερα, Παρασκευή ψηφίζουμε το ολοκληρωμένο σχέδιο. Την επόμενη Παρασκευή, μας είπε ο Αναπληρωτής Υπουργός ότι θα έχουμε κατά πάσα πιθανότητα τα 4 δισεκατομμύρια. Αυτό είναι οδηγός για τη συστηματικότητα και την αποτελεσματικότητα με την οποία δουλεύει η σημερινή Κυβέρνηση και

είναι σίγουρα προάγγελος του εάν -κατά τη γνώμη μου, σίγουρα- θα επιτύχει αυτό το πρόγραμμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Ρουσόπουλε.

Τον λόγο έχει ο κ. Χαρίτσης.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα χρειαστώ μόνο ένα λεπτό.

Πολλά θα μπορούσαμε, βεβαίως, να συζητήσουμε. Ελπίζω ότι θα έχουμε την ευκαιρία στο άμεσο μέλλον να ξανασυζητήσουμε για το Ταμείο Ανάκαμψης, αλλά και για ευρύτερα ζητήματα οικονομικής πολιτικής, για παράδειγμα, να συζητήσουμε -επειδή το ξαναέβαλε στην ομιλία του ο Αναπληρωτής Υπουργός- για τα ζητήματα των δημοσιονομικών κανόνων. Αυτή τη στιγμή, δεν ισχύουν στην Ευρώπη οι δημοσιονομικοί κανόνες. Υπάρχει ρήτρα διαφυγής.

Η σημερινή Κυβέρνηση, η δική σας Κυβέρνηση, θα μπει στο μπλοκ των δυνάμεων, οι οποίες ζητάνε πλέον αλλαγή των συμφώνων και αναθεώρηση, έτσι ώστε να μπορεί η Ευρώπη -και μέσα στην Ευρώπη και η Ελλάδα- να εφαρμόσει πιο επεκτατικές πολιτικές τα επόμενα χρόνια ή θα συνταχθείτε με αυτούς, οι οποίοι ζητούν επιστροφή σε σκληρούς περιοριστικούς δημοσιονομικούς κανόνες σαν να μη συνέβη τίποτα στην Ευρώπη και στον κόσμο τον τελευταίο ενάμιση χρόνο με την πανδημία; Θα τα συζητήσουμε αυτά στο μέλλον.

Ένα σχόλιο, επίσης, θα ήθελα να κάνω για το ζήτημα της ταχύτητας. Από την τοποθέτησή σας είναι σαφές ότι αντιδιαστέλλετε την έννοια της ταχύτητας με την έννοια της διαβούλευσης. Σας είπαν όμως και ο κ. Δραγασάκης και ο κ. Τσακαλώτος -και νομίζω ότι αυτό είναι κρίσιμο, να το κρατήσετε, δείχνει και τη διαφορά της αντίληψης- ότι η διαβούλευση, η συζήτηση, ο διάλογος δεν είναι αντιπαραθετικά προς την υλοποίηση ενός αποτελεσματικού σχεδίου. Ίσα-ίσα, μια κυβέρνηση η οποία θέλει πραγματικά τα χρήματα αυτά να πιάσουν τόπο, μια κυβέρνηση, η όποια θέλει την κοινωνία συμμέτοχη σε αυτή την προσπάθεια θα ξεκινούσε ακριβώς από έναν ειλικρινή διάλογο με εκείνους τους οποίους -υποτίθεται- ότι το πρόγραμμα αυτό αφορά. Δυστυχώς, είδαμε ότι ο διάλογος αυτός δεν έγινε ποτέ.

Έρχομαι και στο τελευταίο. Επειδή δεν είπατε κάτι σε αυτό, εάν θέλετε να τοποθετηθείτε στη δευτερολογία σας. Είμαστε εδώ που είμαστε σήμερα. Δεν έγινε διαβούλευση, δεν έγινε συζήτηση. Ετοιμάστηκε η πρόταση της Κυβέρνησης εν κρυπτώ από την κοινωνία.

Έστω και τώρα, εφόσον έχετε τόση αυτοπεποίθηση ότι το πρόγραμμά σας πραγματικά θα πάει εκεί που πρέπει να πάει -και στους μικρομεσαίους και στην περιφέρεια και στις τοπικές κοινωνίες, σε όλους- γιατί δεν υιοθετείτε την πρόταση την οποία σας καταθέσαμε και στην επιτροπή και σήμερα εδώ στην Ολομέλεια, για τη σύσταση μιας διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής παρακολούθησης, έτσι ώστε με διαφάνεια, με λογοδοσία να μπορεί ο ελληνικός λαός μέσω των αντιπροσώπων του να παρακολουθήσει την υλοποίηση αυτού του τόσο κρίσιμου σχεδίου, του τόσο κρίσιμου προγράμματος για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο, για να κλείσουμε τη συνεδρίαση.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εκ των πραγμάτων, το κλείσιμο θα αφορά κατά κύριο λόγο απαντήσεις σε θέματα τα οποία τέθηκαν από πολλούς αξιότιμους Βουλευτές, κατά κύριο λόγο της Αντιπολίτευσης.

Θα ξεκινήσω από τον κ. Καστανίδη που επενέβη μέσω Webex. Υπάρχει το άρθρο 10 του Κανονισμού -και κανείς δεν παίρνει λεφτά αν δεν τηρεί τον Κανονισμό- το οποίο έχει τον τίτλο: «Μέτρα που συνδέουν τον μηχανισμό με χρηστή οικονομική διακυβέρνηση». Και αυτό το άρθρο εφαρμόζεται για όλους. Εφαρμόζεται και για εμάς. Και εξηγεί εξαιρετικά αναλυτικά ότι η επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο πρόταση για την αναστολή του συνόλου ή μέρους των αναλήψεων, υποχρεώσεων ή των πληρωμών αν το Συμβούλιο αποφασίσει ότι ένα κράτος δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη διόρθωση υπερβολικού ελλείμματος.

Είναι θεμέλιος λίθος του Κανονισμού η χρηστή δημοσιονομική διακυβέρνηση, κύριε Καστανίδη. Δεν μπορεί να υπάρξει χρηματοδότηση αν δεν εφαρμόζουμε τους δημοσιονομικούς κανόνες. Αυτό πρέπει να είναι σαφές. Συνεπώς δεν υπάρχει θέμα δεσμεύσεων ή οτιδήποτε άλλο που αναλαμβάνει η Ελλάδα. Αυτός είναι ο κανονισμός. Αν δεν θέλουμε τον Κανονισμό, μπορούμε να μην πάρουμε τα λεφτά. Και μπορεί κανείς εντίμως να πει: «Εγώ δεν θέλω να δεσμευτώ, γιατί λέει το άρθρο 10, ο Κανονισμός για τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση, να μην πάρουμε τα 17,8 δισεκατομμύρια ή τα 12,7 δισεκατομμύρια δάνεια». «Είναι και αυτή μια στάσις. Νιώθεται» που λέει και ο ποιητής.

Δεν το ακούω, όμως, αυτό. Ακούω στην ουσία να λέγεται: «Ναι, να πάρουμε τα λεφτά. Όμως, γιατί υπάρχει ο Κανονισμός;». Αυτός είναι ο Κανονισμός. Αυτά ψήφισαν τα κράτη-μέλη της Ευρώπης. Πολύμηνες διαπραγματεύσεις εδώ κατέληξαν. Αυτό θα εφαρμόσουμε. Πάει αυτό.

Δεύτερο θέμα: Είχαμε πολλή συζήτηση εδώ πέρα για το πώς θα πληρώσουν οι αγρότες -λέει- για το νερό, όταν θα γίνουν τα αρδευτικά έργα κ.λπ.. Προφανώς οι χρήστες των αρδευτικών δικτύων θα καταβάλλουν πληρωμές, όμως, δεν θα τις καταβάλλουν στους ιδιώτες που θα έχουν αναλάβει τα ΣΔΙΤ. Θα τις καταβάλλουν κανονικά, διότι τα ΣΔΙΤ θα πληρωθούν με πληρωμές διαθεσιμότητας. Συνεπώς όλα όσα είπατε είναι εκτός πραγματικότητας στο συγκεκριμένο θέμα.

Από εκεί και πέρα, θα πρέπει να υπάρξει πολύ καλύτερη διαχείριση του ζητήματος του νερού. Και όποιος ξέρει στοιχειωδώς τι συμβαίνει με τα συστήματα του νερού ανά τη χώρα γνωρίζει ότι χρειαζόμαστε καλύτερη διαχείριση αυτών των συστημάτων.

Πάμε στο θέμα του τι γνωρίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις για το Ταμείο Ανάκαμψης. Προφανώς το Ταμείο Ανάκαμψης είναι ένα πολύ δύσκολο ταμείο, με χιλιάδες σελίδες κείμενα και με έγκριση πριν από μερικές μέρες. Συνεπώς θα χρειαστεί πολλή προσπάθεια ενημέρωσης.

Παρ' όλα αυτά, η έκθεση της Εθνικής, που επικαλούνται οι αξιότιμοι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, λέει ότι το 14% των μικρομεσαίων που ήταν αντικείμενο της έρευνας, γνωρίζει πλήρως το Ταμείο Ανάκαμψης και το 26% γνωρίζει μερικώς. Συνεπώς μιλάμε για 40%. Διότι δεν νομίζω ότι υπάρχουν πολλοί εδώ που να μπορούν να ισχυριστούν ότι γνωρίζουν πλήρως όσα περιλαμβάνει το ταμείο. Μας λένε ότι 40% το γνωρίζουν σε κάποιο επαρκή βαθμό και επίσης ένα 44% έχει διάθεση και θεωρεί ότι μπορεί και πρόκειται να το αξιοποιήσει. Και ορθώς το θεωρεί, γιατί τα εργαλεία του ταμείου είναι, σε ό,τι αφορά τις ενισχύσεις, κατά κύριο λόγο για τους μικρομεσαίους. Περίπου 1,5 δισεκατομμύριο επιδοτήσεις πάνε αποκλειστικά -ή σχεδόν αποκλειστικά- για μικρομεσαίους. Και στα δάνεια έχουν πρόσβαση, προφανώς, όλοι όσοι είναι αξιόχρεοι.

Ξαναλέω ότι δεν άκουσα επαρκείς απαντήσεις για το αν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, ιδίως τα μεγαλύτερα, θα χρησιμοποιούσαν -και πώς- τα δάνεια. Διότι στα δάνεια υπάρχει το εξής πολύ απλό: Εάν μεν θέλεις να τα πάρεις και δεν θέλεις να τα περάσεις με όρους αγοράς στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, τότε θα πρέπει να βάλεις δημοσιονομικό χώρο. Και δημοσιονομικός χώρος για 12,7 δισεκατομμύρια, σε πέντε χρόνια που περίπου απομένουν για την απορρόφηση, είναι 2 δισεκατομμύρια τον χρόνο. Υπάρχει κάποιος που να θέλει να βάλει πρόσθετους φόρους 2 δισεκατομμύρια, για να δημιουργηθεί ο αντίστοιχος δημοσιονομικός χώρος; Γιατί τα δάνεια δεν δημιουργούν δημοσιονομικό χώρο. Τα δάνεια είναι δάνεια. Εδώ, θα έχουμε την ευκαιρία και σε άλλες περιπτώσεις να το συζητήσουμε.

Και έρχομαι στον κ. Χαρίτση για να πω ότι η Βουλή θα έχει άφθονο χρόνο να παρακολουθεί την υλοποίηση, κατ' αρχάς, στις αρμόδιες επιτροπές και θα φροντίσει η Κυβέρνηση να ενημερώνει συστηματικά για την υλοποίηση του σχεδίου τη Βουλή. Θα συζητήσουμε με το καλό, όταν θα έρθει ο προϋπολογισμός, τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να το κάνουμε αυτό.

Πάμε τώρα στο θέμα του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστή-

ματος. Μου έκανε τεράστια εντύπωση ότι ενώ όλοι μιλούσαν για τα δάνεια, κανένας δεν έκανε αναφορά, μα κυριολεκτικά κανένας, στο ότι περίπου το 40% θα πάει μέσω των ευρωπαϊκών θεσμικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ότι η Ελλάδα, μάλιστα, ήταν η πρώτη και για την ώρα η μόνη χώρα -νομίζω άλλη μία ακολούθησε- που έχει κλείσει συμφωνίες με την ΕΙΒ και την EBRD, που σημαίνει μέσω αυτών των συμφωνιών ότι φέρνουμε πρόσθετους πόρους. Διότι αυτές οι συμφωνίες λένε ότι η ΕΙΒ και η EBRD θα βάλουν και άλλα χρήματα, γιατί ισχύει και γι' αυτούς ο κανόνας του 30% τουλάχιστον για συγχρηματοδότηση για να βάλουμε εμείς τα χρήματα.

Είδα ότι κάποιοι, όπως ο κ. Αρσένης για παράδειγμα, έχουν κάποιες αμφιβολίες για το αν τα χρήματα θα επιστραφούν. Όμως, ταυτόχρονα λέτε να μην ισχύουν τραπεζικά κριτήρια, τα οποία είναι αυτά που διασφαλίζουν ότι τα χρήματα έχουν πιθανότητα επιστροφής, κύριε Αρσένη.

Έχουμε, λοιπόν, δύο φορείς οι οποίοι έχουν πάρα πολύ καλά, πολύ καλύτερα από το εγχώριο, αλλά και το διεθνές τραπεζικό σύστημα, δεδομένα για τα κόκκινα δάνεια. Η EBRD, ας πούμε, η οποία έχει μπει εδώ και κάποια χρόνια στην Ελλάδα και μάλιστα μπήκε στα χρόνια της κρίσης, έχει μηδέν κόκκινα δάνεια στην Ελλάδα στα χρόνια της κρίσης. Συνεπώς έχουμε ένα πρόγραμμα εξαιρετικά αποτελεσματικό από πλευράς χρήσης αυτών των δανειακών πόρων και δεν στηρίζεται μόνο στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Σχετικά με το θέμα του δημοσιονομικού εκτροχιασμού που άκουσα, θα ήθελα να πω τα εξής: Ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός είναι κάτι που απασχολεί πάρα πολύ και τους δανειστές, διότι η Ελλάδα, όπως ξέρετε, κατά κύριο λόγο, έχει δανειστεί αυτή τη στιγμή από τον επίσημο χρηματοπιστωτικό τομέα, από τα άλλα κράτη-μέλη και τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τις αγορές.

Και οι μεν και οι δε, οι μεν στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας, οι δε στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που κάνουν οι εταιρείες που αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα, μας λένε ότι έχουμε κάνει μια πάρα πολύ καλή διαχείριση και μας δίνουν οι δανειστές μέσω της ενισχυμένης εποπτείας, μάλιστα, επειδή κάνουμε καλή διαχείριση, κάθε φορά τη δόση που προβλέπεται στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας. Πρόκειται για 700 και πλέον εκατομμύρια τη φορά. Ταυτόχρονα, τα ομόλογά μας είναι στο 0,60%.

Ξέρετε, η άσκηση αντιπολίτευσης έχει μια πτυχή που είναι η αντιπολιτευτική και έχει μια άλλη πτυχή που αφορά το να είσαι κοντά στην πραγματικότητα. Για να είναι αποτελεσματική πρέπει να είναι αυτά τα δύο κοντά. Εδώ αυτή είναι η αδυναμία της αντιπολίτευσης που βλέπω. Και να σας πω, εμείς είμαστε απολύτως καθαροί. Ό,τι είπαμε στις συμφωνίες, ό,τι έχει περιγραφεί στο σχέδιο, με αυτό δεσμευόμαστε, δεν δεσμευόμαστε με τίποτα παραπάνω.

Και για να τελειώσω με τα θέματα της διαβούλευσης. Κάναμε μια πρώτη άτυπη διαβούλευση ζητώντας απόψεις από φορείς από τον περασμένο Αύγουστο. Κάναμε μια απολύτως θεσμική διαβούλευση μέσω της ΟΚΕ, που είναι το εργαλείο με το οποίο γίνεται η διαβούλευση σε αυτή τη χώρα. Πήραμε εκθέσεις από τους πιο σοβαρούς οικονομικούς φορείς στη χώρα, όπως είναι η Τράπεζα της Ελλάδος, για το τι ακριβώς περιλαμβάνει αυτό το σχέδιο. Εγώ προσωπικά μίλησα ταυτόχρονα, αλλά και οι άλλοι Υπουργοί της Κυβέρνησης, σε δεκάδες εκδηλώσεις για το Σχέδιο Ανάκαμψης όλη αυτή την περίοδο. Ήρθαμε στην επιτροπή της Βουλής και κάναμε μια εξαντλητική συζήτηση κοντά στις δέκα ώρες και δώσαμε πλήρεις απαντήσεις σε ό,τι ερωτήσεις διατυπώθηκαν.

Η περίοδος αυτή όμως δεν αφορά αποκλειστικά τη διαβούλευση. Το σχέδιο θα κριθεί κατά κύριο λόγο από την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα. Γι' αυτό αναφέρθηκα στην ταχύτητα. Και θα κριθεί και από τον ρεαλισμό του. Αυτή είναι η διαφορά του σχεδίου σε σχέση με τις αιτιάσεις της Αντιπολίτευσης.

Λέει η Αντιπολίτευση για οκτακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις στην Ελλάδα και βάζει μέσα όλους τους αυτοαπασχολούμενους. Όμως, ξέρετε ότι δεν μπορούν να έχουν τα ίδια τραπεζικά κριτήρια με την επιχείρηση, γιατί δεν απασχολούν εργαζόμενους και δεν έχουν business plan. Έχουν μια δουλειά που την κάνουν οι άνθρωποι μια χαρά, αλλά προφανώς δεν μπορείς να χρησιμοποιείς τους αυτοαπασχολούμενους για να βγάζεις ένα πλασματικό ποσοστό αξιόχρεων επιχειρήσεων. Δεν είναι σωστό αυτό.

Είναι ανάγκη να πάμε σε μια συζήτηση για να πετύχουμε αυτό το σχέδιο που να γίνεται στη βάση του ρεαλισμού. Πιστεύω ότι ακούγοντας τη συζήτηση στην επιτροπή πριν από μερικούς μήνες, τη συζήτηση στην επιτροπή προχθές και τη συζήτηση σήμερα έχει υπάρξει μια αξιόλογη μετακίνηση, με την έννοια ότι ο διάλογος ήταν πιο ουσιαστικός αυτές τις δύο μέρες. Εκφράζω γι' αυτό θετική άποψη και διάθεση και θεωρώ ότι αυτό είναι ένα καλό βήμα για τη χώρα.

Ελπίζω στην υλοποίηση του σχεδίου, που πραγματικά θα αλλάξει την Ελλάδα, να μπορούμε να είμαστε ουσιαστικοί. Και εμείς θα δεχόμαστε την κριτική και θα απαντάμε σε ό,τι έχει να πει η Αντιπολίτευση, αλλά θα θέλαμε και από την Αντιπολίτευση η κριτική της να είναι επικεντρωμένη και ρεαλιστική και όχι πλασματική, όπως συμβαίνει πολλές φορές.

Εύχομαι, μιας και τελειώνει η κοινοβουλευτική περίοδος -και νομίζω ότι είμαι ο τελευταίος ομιλητής- μετά από μερικές μέρες ξεκούρασης της Βουλής, να επανέλθουμε όλοι, με περισσότερη διάθεση για κριτική εσείς και για δουλειά εμείς.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση...

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Δεν θέλω να είμαι υπερβολικά σχολαστικός, αλλά απευθύνομαι σε σας, κύριε Πρόεδρε, και στον κύριο Υπουργό, για να είμαστε ακριβείς. Ψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο θα γίνει νόμος του κράτους. Δεν μπορεί να περιέχει λάθη. Έτσι δεν είναι; Είναι και ένα δείγμα, αν μου επιτρέπετε και συγγνώμη που θα το πω, προχειρότητας και αλλαγών της τελευταίας στιγμής.

Στο άρθρο 5 που έχετε βάλει, γιατί έχετε προσθέσει την τροπολογία ως άρθρο στο σώμα του νομοσχεδίου, σωστά; Αυτό έχω μπροστά μου. Αυτό θα ψηφίσουμε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κάναμε νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Πού είναι;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Τις έχω καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, θα ενημερωθείτε, κύριε Χαρίτση.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Όχι, το άρθρο 5 λέει για την έκδοση υπουργικής απόφασης του άρθρου 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριοι συνάδελφοι, έχει τελειώσει η συζήτηση. Δεν θα γίνεται αυτό τώρα.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και της τροπολογίας του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των παραρτημάτων τους».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, της τροπολογίας και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνουμε ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, δύο άρθρα, μία τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των παραρτημάτων τους.

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο πρώτο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο δεύτερο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. Τροπ. 1039/166 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Πίνακας Περιεχομένων

Άρθρο πρώτο Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων της
Άρθρο 1 Αντικείμενο της σύμβασης
Άρθρο 2 Έναρξη ισχύος
Άρθρο 3 Ορισμοί
Άρθρο 4 Ευθύνη του Κράτους Μέλους
Άρθρο 5 Προχρηματοδότηση
Άρθρο 6 Αίτημα καταβολής, επαλήθευση προϋποθέσεων και εκταμίευση
Άρθρο 7 Εκ των υστέρων υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους στόχους για την κλιματική αλλαγή
Άρθρο 8 Τραπεζικός λογαριασμός για πληρωμές και νόμισμα
Άρθρο 9 Ευθύνη για ζημίες
Άρθρο 10 Δημοσίευση πληροφοριών, προβολή της χρηματοδότησης της Ένωσης και δικαίωμα χρήσης
Άρθρο 11 Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης
Άρθρο 12 Επαληθεύσεις και έλεγχοι από την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ)
Άρθρο 13 Διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα
Άρθρο 14 Επικοινωνία μεταξύ των μερών
Άρθρο 15 Διαδικασία παρατηρήσεων
Άρθρο 16 Τροποποιήσεις
Άρθρο 17 Εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία
Άρθρο 18 Μερική ακυρότητα και ακούσια κενά
Άρθρο 19 Μείωση στήριξης
Άρθρο 20 Ανάκτηση
Άρθρο 21 Παραρτήματα
Άρθρο δεύτερο Κύρωση της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων της
Άρθρο 1 Αντικείμενο της σύμβασης
Άρθρο 2 Διάρκεια Ληκτότητας
Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος
Άρθρο 4 Ορισμοί
Άρθρο 5 Ευθύνη του Κράτους Μέλους
Άρθρο 6 Προχρηματοδότηση
Άρθρο 7 Αίτημα καταβολής και επαλήθευση προϋποθέσεων
Άρθρο 8 Εκ των υστέρων υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους στόχους για την κλιματική αλλαγή
Άρθρο 9 Ανάληψη, προαπαιτούμενα και εκταμίευση
Άρθρο 10 Δηλώσεις, εγγυήσεις και δεσμεύσεις
Άρθρο 11 Έξοδα και δαπάνες
Άρθρο 12 Αποπληρωμή και πρόωρη εξόφληση
Άρθρο 13 Αναστολή και ακύρωση μη εκταμιευθέντων ποσών
Άρθρο 14 Πληρωμές
Άρθρο 15 Γεγονότα αθέτησης υποχρεώσεων
Άρθρο 16 Δεσμεύσεις ενημέρωσης
Άρθρο 17 Διάφορα
Άρθρο 18 Ευθύνη για ζημίες
Άρθρο 19 Δημοσίευση πληροφοριών, προβολή της χρηματοδότησης της Ένωσης και δικαίωμα χρήσης
Άρθρο 20 Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης
Άρθρο 21 Επαληθεύσεις και έλεγχοι από την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ)
Άρθρο 22 Εφαρμογή μέτρων του άρθρου 21 παράγραφος 8
Άρθρο 23 Διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα
Άρθρο 24 Επικοινωνία μεταξύ των μερών
Άρθρο 25 Διαδικασία παρατηρήσεων
Άρθρο 26 Τροποποιήσεις
Άρθρο 27 Εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία
Άρθρο 28 Μερική ακυρότητα και ακούσια κενά
Άρθρο 29 Παραρτήματα
Άρθρο τρίτο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
Άρθρο τέταρτο Επιτόκιο δανεισμού
Άρθρο πέμπτο Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο έκτο Έναρξη ισχύος

Άρθρο πρώτο
Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων της

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Σύμβαση Χρηματοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών. Το αγγλικό πρωτότυπο κείμενο της Σύμβασης, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα, στις 20 Ιουλίου 2021 και στις Βρυξέλλες, στις 23 Ιουλίου 2021, καθώς και η ελληνική μετάφρασή της, έχουν ως εξής:

RECOVERY AND RESILIENCE FACILITY FINANCING AGREEMENT between the Commission and the Hellenic Republic

This Financing Agreement is made by and between

the European Union, represented by the European Commission,

hereinafter referred to as **"the Commission"**

and

the Hellenic Republic, represented by the Minister of Finance and the Alternate Minister of Finance,

Hereinafter referred to as **"the Member State"**,

hereinafter jointly referred to as the "Parties" and each of them a "Party".

PREAMBLE

Whereas:

(1) Regulation (EU) 2021/241 of the European Parliament and of the Council of 12 February 2021 establishing the Recovery and Resilience Facility[1] ('RRF Regulation') has the specific objective to provide Member States with financial support with a view to achieving the milestones and targets of reforms and investments as set out in their recovery and resilience plans. Such support is financed from the borrowing by the Union on the basis of Article 5 of Council Decision (EU, Euratom) 2020/2053 of 14 December 2020 on the system of own resources of the European Union and repealing

[1] OJ L 57, 18.02.2021, p. 17.

Decision 2014/335/EU, Euratom[2] ("Decision (EU, Euratom) 2020/2053"), which is available for the financing of measures under Article 1(2)(b) of Council Regulation (EU) 2020/2094 of 14 December 2020 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 pandemic[3] ('EURI Regulation');

(2) Support is provided following the approval of the assessment of the RRP by the Council in accordance with Article 20(1) of the RRF Regulation, on the basis of an agreement to be concluded between the Commission and the Member State;

(3) In accordance with Article 24 of the RRF Regulation, the disbursement of the Financial Contribution should be provided in instalments, based on the satisfactory fulfilment of milestones and targets laid down in the Council Implementing Decision. In line with Article 24(1) of the RRF Regulation, payments of Financial Contributions should be made in accordance with the budget appropriations and subject to the available funding;

(4) On 27 April 2021, the Member State submitted a RRP to the Commission;

(5) The Council Implementing Decision establishes a Financial Contribution of EUR 17 769 942 602 for the Member State, with EUR 13 515 279 418 available to be legally committed by 31 December 2022. A further amount of EUR 4 254 663 184 is available to be legally committed as of 1 January 2023 until 31 December 2023 subject to the update provided for in Article 11(2) of the RRF Regulation calculating an amount for the Member State equal to or less than this amount. In accordance with Article 13 of the RRF Regulation, that same decision establishes an amount of EUR 2 310 092 538 of the Financial Contribution, equal to 13% of the Financial Contribution, to be paid as pre-financing to the Member State within, to the extent possible, two months after the adoption by the Commission of the legal commitment referred to in Article 23 of the RRF Regulation;

(6) Pursuant to Article 22(2) of the RRF Regulation, the agreement to be concluded between the Commission and the Member State shall provide for obligations of the Member State to regularly check that the financing provided has been properly used and that there has been a proper implementation of measures; to take appropriate measures to prevent, detect and correct fraud, corruption, and conflicts of interests and legal actions to recover funds that have been misappropriated; to accompany a request for payment with a management declaration and summary of the audits carried out; to collect and ensure access to the standardised categories of data; to authorise the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, where applicable, EPPO to exert their rights; to keep records;

(7) According to Article 9 of the RRF Regulation, reforms and investment projects may receive support from other Union programmes and instruments provided that such support does not cover the same costs; according to Article 22(2)(c)(i) of the RRF Regulation the agreement to be concluded with the Member State should set out that requests for payment should be accompanied by management declarations that the control systems put in place give the necessary assurances that the funds were managed in accordance with all applicable rules, including on double funding;

[2] OJ L 424, 15.12.2020, p. 1.
[3] OJ L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(8) Article 34 of the RRF Regulation sets out Member State obligations with respect to communication and publicity;

(9) The Conclusions on Next Generation EU Green Bonds 7817/21 approved by the Council on 23 April 2021 welcomed the Commission's target that up to 30% of Next Generation EU proceeds should be mobilised through the issuance of NGEU Green bonds, agreed that the relevant information on eligible RRF expenditures should be made available by Member States to the Commission on a regular basis and welcomed the intention of the Commission to include relevant text in the financing and loan agreements.

The Parties have agreed as follows:

Article 1 Subject of the agreement

1. This Agreement sets out the rights and obligations of the Parties and terms and conditions applicable to the Financial Contribution provided with a view to the satisfactory fulfilment of the milestones and targets of reforms and investments by the Member State in the Council Implementing Decision.
2. Subject to the provisions of the RRF Regulation, the Council Implementing Decision and this Agreement, the Union makes available to the Member State a Financial Contribution of EUR 13 515 279 418.
3. This Agreement and, notably, the amount of the Financial Contribution available under paragraph 2 shall be amended by the Parties following the updated calculation provided for in Article 11(2) of the RRF Regulation and, if necessary, following an amendment of the Council Implementing Decision pursuant to Article 20(8) of the RRF Regulation, or an amendment or replacement of the Council Implementing Decision in line with Article 21 of the RRF Regulation.

Article 2 Entry into force

Following its signature by both parties, the Agreement shall enter into force on the date on which the Commission has received an official notification from the Member State that all national procedures required for its entry into force have been fulfilled.

Article 3 Definitions

In this Agreement (including its recitals), the following terms have the following meaning:

1. **"Agreement"** means this Financing Agreement.
2. **"Commission"** means the European Commission.
3. **"Conflict of Interests"** means a situation as defined in Article 61(2) and (3) of the Financial Regulation.
4. **"Corruption"** means corruption within the meaning of Article 136(1)(d) (ii) of the Financial Regulation.

5. **"Council Implementing Decision"** means Council Implementing Decision of 13 July 2021 on the approval of the assessment of the recovery and resilience plan for Greece (ST 10152/21; ST 10152/21 ADD 1).

6. **"Double Funding"** means funding provided in violation of Article 9 of the RRF Regulation.

7. **"EU"** means the European Union.

8. **"Financial Contribution"** means the non-repayable financial support in the meaning of Article 2(2) of the RRF Regulation, as specified in Article 1(2) of the Agreement.

9. **"Financial Regulation"** means Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012.

10. **"Fraud"** means fraud within the meaning of Article 136(1)(d)(i) of the Financial Regulation.

11. **"Instalment"** means a part of the Financial Contribution. An Instalment may be split into tranches.

12. **"Operational Arrangements"** means the operational arrangements agreed by the Member State and the Commission after the adoption of the Council Implementing Decision, as referred to in Article 20(6) of the RRF Regulation.

13. **"Request for Payment"** means the Member State's request for payment of an instalment of the Financial Contribution.

14. **"RRP"** means the Member State's recovery and resilience plan that was assessed by the Commission and whose assessment was approved by the Council through the adoption of the Commission proposal for a Council Implementing Decision by the Council.

15. **"Serious Breach of Obligations"** in the context of Article 22(5) of the RRF Regulation and of this Agreement means a breach by the Member State of the obligations incorporated in this Agreement that adversely affects, in a material or substantial manner, the rights of the Commission or the proper implementation of Union funds pursuant to this Agreement concerning Articles 4, 5, 10, 11 and 12 thereof.

Article 4 Responsibility of the Member State

1. The Member State shall be responsible for the implementation of the RRP, including for the satisfactory fulfilment of the milestones and targets set out in the Council Implementing Decision and further specified in the Operational Arrangements.

2. In accordance with Article 28 of the RRF Regulation, the Member State shall foster synergies and ensure effective coordination between the recovery and resilience facility established by the RRF Regulation and other Union programmes and instruments, and in particular with measures financed by the Union funds in a manner commensurate to its responsibilities. Pursuant to Article 9 of the RRF Regulation, the Member State shall ensure that no double funding takes place.

Article 5 Pre-financing

1. In accordance with Article 2(2) of the Council Implementing Decision and Article 13 (1) of the RRF Regulation, the Commission shall pay an amount of EUR 2 310 092 538 of pre-financing as part of the Financial Contribution within, to the extent possible, two months from the entry into force of this Agreement. The pre-financing may be paid in tranches.
2. If the amount of pre-financing paid under paragraph 1 exceeds 13% of the updated financial contribution established in an amended Council Implementing Decision following the updated calculation in accordance with Article 11(2) of the RRF Regulation, the excess amount shall be deducted from the next payment authorized following this update in accordance with Article 24(5) of RRF Regulation, and if needed also from the following payments. In case the remaining payments are insufficient, the Member State shall return the excess amount to the Commission, in accordance with Article 13(3) of the RRF Regulation, by 28 February 2027 at the latest.
3. For pre-financing paid in accordance with paragraph 1 and decreased by any excess amount referred to in paragraph 2, an amount corresponding to the percentage equal to the ratio of the remaining uncleared pre-financing over remaining amounts of the Financial Contribution to be disbursed shall be deducted from each payment in order to clear the pre-financing until it has been fully cleared.
4. Paragraph 2 shall be applied before applying paragraph 3. Upon request of the Member State in its payment request, additional amounts may be deducted from each payment in order to clear the pre-financing earlier.
5. Amounts of pre-financing that have not been cleared by 31 December 2026 shall be recovered.
6. Any pre-financing shall be recovered in full following the termination of this Agreement in the case referred to in Article 24(9) of the RRF Regulation.

Article 6 Request for payments, verification of conditions and disbursement

1. When submitting requests for payment in accordance with Article 24(2) of the RRF Regulation, the Member State shall duly justify that the milestones and targets for the respective instalment as set out in Section 2 of the Annex of the Council Implementing Decision have been satisfactorily fulfiled. The Operational Arrangements shall be signed by the Member State and the Commission before the first request for payment.
2. When submitting the requests for payment pursuant to Article 24 of the RRF Regulation, the Member State shall:

a) Provide due justification of the satisfactory fulfilment of the relevant milestones and targets set out in the Council Implementing Decision;
b) Request in relation to the respective instalment a maximum of the amount as set out in the Council Implementing Decision;
c) Use the model set out in Annex II of this agreement;
d) In order to comply with the obligation set in Article 22(2)(c) of the RRF Regulation;
   (i) Enclose a duly signed Management Declaration drawn up in accordance with the model set out in Annex III of this agreement; and
   (ii) Enclose a summary of the audits carried out, including weaknesses identified and any corrective actions taken.

3. The Member State shall on a best effort basis seek to abide by the indicative payment request schedule set out in the Operational Arrangements. The final request for payment shall be submitted by 30 September 2026.

4. The preliminary assessment under Article 24(3) of the RRF Regulation shall be carried out by the Commission on the basis of the information provided by the Member State in accordance with paragraph 2. For the purpose of the assessment, the Operational Arrangements shall also be taken into account. The Commission may ask supplementary information and/or carry out checks and on-the-spot controls to verify the completion of milestones and targets, including on the non-reversibility of previously satisfactorily fulfiled milestones and targets. In case the Commission notifies the Member State of the need for major additional information or corrections of its payment request, the period between the date of the Commission request until the date of the submission of additional or corrected documents shall not be considered for the purposes of calculation of the deadline referred to in Article 24(3) of the RRF Regulation.

5. Where, as a result of the assessment under Article 24 of the RRF Regulation, the Commission establishes in accordance with Article 24(6) of the RRF Regulation that only a subset of the milestones and targets set out in the Council Implementing Decision have been satisfactorily fulfiled, the Commission shall determine the share of the instalment to be suspended following an observations procedure in accordance with Article 15.

   In case a milestone and/or target related to the Member State's control system is not satisfactorily fulfiled, the Commission may suspend the entire payment and future payments, until such time as the relevant milestone and/or target is satisfactorily fulfiled.

6. Subject to the available funding, the Commission shall pay the amount of the authorised disbursement within 30 calendar days from the date of the communication of the decision adopted in accordance with Article 24(5) of the RRF Regulation.

Article 7 Ex-post reporting on climate change objectives

1. The Member State, together with the submission of a request for payment, shall declare the total cumulative expenditure disbursed up to that moment by the Member

State for the implementation of each reform and investment of the national recovery and resilience plan assigned a positive climate marker under the methodology in the RRF Regulation, as contributing to climate change objectives.

2. The information referred to in paragraph 1 shall not be taken into account by the Commission for the assessment of the achievement of the milestones and targets under the request for payment.

Article 8 Bank account for payments and currency

1. Requests for payments and payments shall be made in euro.
2. The payments of the Financial Contribution shall be made to the following bank account held with the Bank of Greece:
   Account Name: "RRF non-repayable support"

   Account number 23/200558 - IBAN GR1401000230000000000200558.

   BIC: BNGRGRAA
3. Payments to this bank account shall discharge the Commission from its payment obligation under this Agreement.

Article 9 Liability for damages

The Commission shall not be held liable for any damage caused by the Member State or any third parties involved in the implementation of the RRP, as a consequence of the implementation of the Agreement.

Article 10 Publication of information, visibility of Union funding and right of use

1. Without prejudice to Article 34 of the RRF Regulation, Member State information, communication and publicity for funding in implementation of the RRP shall be at least of the same level as that required by the rules of the Member State for public funding without contributions from the Union budget.

2. In order to respect its obligations under Article 34(2) of the RRF Regulation, and in particular to ensure provision of coherent, effective and proportionate targeted information to multiple audiences, including the media and the public, the Member State shall:
   a. Have a strategy at Member State level to raise awareness and ensure recognition of the RRF's contribution to Europe's recovery and, in particular, the twin green and digital transitions.
   b. Where applicable, correctly and prominently display in all communication activities at project and Member State level the EU emblem with an appropriate funding statement that reads (translated into local languages where appropriate) "funded by the European Union – NextGenerationEU".
   c. Establish and maintain a single web space providing information on the RRP and related projects and communicate the dedicated web link to the Commission.

d. Ensure that the final recipients of Union funding under the RRF acknowledge the origin and ensure the visibility of the Union funding.

3. When displayed in association with another logo, the European Union emblem must be displayed at least as prominently and visibly as the other logos. The emblem must remain distinct and separate and cannot be modified by adding other visual marks, brands or text. Apart from the emblem, no other visual identity or logo may be used to highlight the EU support.
4. Any communication or dissemination activity that relates to the RRP and is made by the Member State in any form and using any means shall use factually accurate information.
5. Where applicable, the Member State shall indicate the following disclaimer (translated into local languages where appropriate): *"Funded by the European Union – NextGenerationEU. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission. Neither the European Union nor the European Commission can be held responsible for them."*
6. The Member State grants the Commission the right to use free of charge the communication materials relating to the RRP.

Article 11 Protection of the financial interests of the Union

1. The Member State shall:

a. regularly check that the financing provided has been properly used in accordance with all applicable rules and that any measure for the implementation of reforms and investment projects under the RRP has been properly implemented in accordance with all applicable rules in particular regarding the prevention, detection and correction of fraud, corruption and conflicts of interests;

b. take appropriate measures to prevent, detect and correct fraud, corruption, and conflicts of interests as defined in Article 61(2) and (3) of the Financial Regulation affecting the financial interests of the Union and to take legal actions to recover funds that have been misappropriated, including in relation to any measure for the implementation of reforms and investment projects under the RRP;

c. for the purpose of audit and control and to provide for comparable information on the use of funds in relation to measures for the implementation of reforms and investment projects under the RRP, to collect and ensure access to the following standardised categories of data:

i. name of the final recipient of funds;

ii. name of the contractor and sub-contractor, where the final recipient of funds is a contracting authority in accordance with Union or national law on public procurement;

iii. first name(s), last name(s) and date of birth of beneficial owner(s) of the recipient of funds or contractor, as defined in Article 3(6) of Directive (EU) 2015/849 of the European Parliament and of the Council;

iv. a list of any measures for the implementation of reforms and investment projects under the RRP with the total amount of public funding of those measures and indicating the amount of funds paid under this Agreement and under other Union funds.

d. keep records in accordance with Article 132 of the Financial Regulation.

2. For the purpose of fulfiling the obligations under paragraph 1, Article 4(2) and Article 12 of this Agreement, the Member State shall ensure that the control system referred to in Article 22(1) of the RRF Regulation complies with the key requirements listed in Annex I.

3. Any amendments to the Member State's internal control system that was included in the RRP concerning elements that were assessed by the Commission shall be duly communicated to the Commission without delay.

4. The Commission shall be sufficiently assured that the Member State's internal control system fulfils the key requirements provided in paragraph 1. The Commission may request supplementary information and perform on-the-spot system audits. These system audits may be carried out on a risk basis. If needed, the Commission may be assisted by independent outside experts or external audit firms.

Article 12 Verifications and checks by the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) the European Court of Auditors (ECA) and the European Public Prosecutor's Office (EPPO)

1. In addition to controls under Article 6(4) and audits under Article 11(4) of this Agreement, the Commission may exert its rights as provided for in Article 129(1) of the Financial Regulation and may carry out verifications, reviews, checks and audits for the implementation of the RRP regarding:
   a) the prevention, detection and correction of fraud, corruption and conflicts of interests affecting the financial interests of the Union, including the application of Article 11;
   b) the application of Article 4(2);
   c) the information and justification regarding the satisfactory fulfilment of milestones and targets in a payment request.

   Such verifications, reviews, checks and audits may be carried out during the implementation of the RRP and until five years starting from the date of the final payment and may cover the information system used by Member States to collect and provide data that is used to justify the completion of milestones and targets. These procedures shall be formally notified to the Member State. If needed, the Commission may be assisted by independent outside experts or external audit firms.

2. The Member State shall keep and provide adequate supporting documents proving, in particular, that the RRP has been implemented properly, that its implementation

complies with the obligations listed in Article 11(1) of this Agreement and that the milestones and targets specified in the Council Implementing Decision have been satisfactorily fulfiled, if requested to do so in the context of the checks or audits described in this Article.

3. The following bodies may exert their rights as provided for in Article 129(1) of the Financial Regulation and carry out reviews, checks, audits and investigations:
   - the European Anti-Fraud Office (OLAF) under Regulations No 883/2013[4] and No 2185/96[5],
   - the European Public Prosecutor's Office (EPPO) under Regulation 2017/1939, to the extent that the EPPO is competent, and
   - the European Court of Auditors (ECA) under Article 287 of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU) and Article 257 of the Financial Regulation.
4. The Member State shall agree to and cooperate in view of the above mentioned verifications, reviews, checks, audits and investigations as well as controls under Article 6(4) and audits under Article 11(4) and provide any information and documents as requested for their purpose.
5. The Member State shall grant officials of the Commission, OLAF, the ECA and, to the extent that it is competent, EPPO, and their authorised representatives access to sites and premises at which investments and reforms financed under this Agreement are carried out, and to any documents and computerised data concerning the management of those investments and reforms, and to take every appropriate measure to facilitate their work. Access by authorised agents of the Commission, OLAF, the ECA and, to the extent the Member State is participating enhanced cooperation on its establishment, EPPO shall be granted on conditions of strict confidentiality with regard to third parties, without prejudice to public law obligations to which they are subject.
6. In order to comply with point (e) of Article 22(2) of the RRF Regulation, the Member State shall impose obligations on all final recipients of funds paid for the measures for the implementation of reforms and investment projects included in the RRP, or to all other persons or entities involved in their implementation to expressly authorise the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, where applicable, EPPO to exert their rights as provided for in Article 129(1) of the Financial Regulation and to impose similar obligations on all final recipients of funds disbursed, to ensure that any third party involved in the implementation of the RRP grants the rights and access in accordance with paragraphs (1) to (4) above.
7. In case of audits or reviews by the Commission, on the basis of the findings made during the audit or review, a provisional report shall be drawn up. The Commission or the auditors shall formally notify the report to the Member State and an observations

[4] Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF) and repealing Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (Euratom) No 1074/1999 (OJ L 248, 18/09/2013, p. 1).

[5] Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/1996 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and other irregularities (OJ L 292, 15/11/1996, p. 2).

procedure shall take place in accordance with Article 15. The final report must be sent to the Member State within 60 calendar days of expiry of the time limit for submission of observations.

8. On the basis of the final findings, the Commission may take the measures it considers necessary, including, in cases of fraud, corruption, conflict of interest or a serious breach of obligations in this Agreement, reduction of the Financial Contribution, as provided for in Article 19 of this Agreement, and recovery of all or part of the payments made by it, as provided for in Article 20 of this Agreement.

Article 13 Administrative sanctions and other measures

Nothing in this Agreement may be construed as preventing the adoption of administrative sanctions (such as financial penalties) or other public law measures, in addition or as an alternative to the measures provided under this Agreement (see, for instance, Articles 135 to 145 of the Financial Regulation and Articles 4 and 7 of Regulation 2988/95[6]).

Article 14 Communication between parties

1. All notices in relation to this Agreement shall be validly given in writing, including via email, and sent to the addressees listed in Annex IV to this Agreement. Each Party shall update addressees and notify it to the other Party hereto upon the same being amended from time to time.

2. Notices become effective on the date of receipt of the e-mail or letter by which they are delivered.

3. Each Party to this Agreement shall notify to the other Party the list and specimen signatures of the persons authorised to act on its behalf under this Agreement, promptly upon signature of this Agreement. Likewise, each Party shall update such list and notify the other Party hereto upon the same being amended from time to time.

Article 15 Observations procedure

Where Article 6 and Article 12 of this Agreement refers to the observations procedure in this Article, the Member State shall be given the opportunity to submit observations within a period of one month.

Where Article 19 of this Agreement refers to the observations procedure in this Article, the Member State shall be given the opportunity to submit observations within a period of two months.

The Commission may extend the deadline for submitting observations.

---

[6] Council Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests (*OJ L 312, 23.12.1995, p. 1*).

Article 16 Amendments

Any amendment agreed by the Parties shall be in writing and shall form part of this Agreement.

Article 17 Governing law and jurisdiction

1. This Agreement and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it shall be governed by and shall be construed in accordance with European Union law, supplemented if necessary by the Luxembourgish law.

2. The Parties undertake to submit any dispute that may arise relating to the legality, validity, interpretation or performance of this Agreement to the exclusive jurisdiction of the Court of Justice of the European Union in accordance with Article 272 of the TFEU.

Article 18 Partial invalidity and unintentional gaps

1. If one or more of the provisions contained in this Agreement should be or become fully or in part invalid, illegal or unenforceable in any respect under any applicable law, the validity, legality and enforceability of the remaining provisions contained in this Agreement shall not in any way be affected or impaired thereby. Provisions that are fully or in part invalid, illegal or unenforceable shall be interpreted and thus implemented according to the spirit and purpose of this Agreement.

2. The Preamble and the Annexes to this Agreement do and shall hereafter form an integral part of this Agreement.

Article 19 Reduction of support

1. In accordance with the second subparagraph of Article 22(5) of the RRF Regulation, the Commission may reduce proportionately the non-repayable support under the RRF and, where applicable, recover any amount due to the Union budget, in cases of fraud, corruption, and conflict of interests affecting the financial interests of the Union that have not been corrected by the Member State, or a serious breach of an obligation resulting from this Agreement. Where applicable, such reductions shall be implemented through recovery following an observations procedure in accordance with Article 15.

2. In order to respect the principle of proportionality and to take into account the seriousness of the fraud, corruption, conflict of interests affecting the financial interests of the Union that has not been corrected by the Member State, or of the serious breach of obligation, the Commission shall reduce the non-repayable support under the RRF and where applicable recover any amount due to the Union budget as follows:
   (a) In case of fraud, corruption or conflict of interest not corrected by the Member State, a serious breach of Article 4(2) or the information and justification

underlying a payment request is found to be incorrect, the amount of the reduction shall correspond to the amount affected.

(b) In case of a serious breach of obligation of this Agreement, other than of Article 4(2), the amount of the reduction shall be established taking into account the frequency and extent of the serious breach of obligations.

In the specific case of a deficiency in a Member State control system that leads to a serious breach of an obligation under Article 11(1), the amount of the reduction shall be established as follows:

a. where the deficiency is so fundamental, frequent or widespread that it represents a complete failure of the system that puts at risk the proper use of all expenditure, a flat rate reduction of 100 % of the Financial Contribution shall be applied;

b. where the deficiency is so frequent and widespread that it represents an extremely serious failure of the system that puts at risk the proper use of a very high proportion of the expenditure, a flat rate reduction of 25 % of the Financial Contribution shall be applied;

c. where the deficiency is due to the system not fully functioning or functioning so poorly or so infrequently that it puts at risk the proper use of a high proportion of the expenditure, a flat rate reduction of 10 % of the Financial Contribution shall be applied;

d. where the deficiency is due to the system which is functioning but not with the consistentcy, frequency, or depth required so that it puts at risk the proper use of a high proportion of the expenditure, a flat rate reduction of 5 % of the Financial Contribution shall be applied.

Article 20 Recovery

1. Where an amount is to be recovered, the Member State shall repay the Commission the amount in question.

2. The Commission shall confirm the amount to be recovered by notifying the Member State in a form of a debit note, specifying the terms and the date for payment, which shall be at least 30 calendar days after the date of the debit note. The provisions of the Financial Regulation concerning the recovery shall apply, in particular its Articles 101 to 103. Recovery should, where possible, be ensured by way of offsetting against outstanding disbursements under the RRF.

3. If payment is not made by the date specified in the debit note, the amount to be recovered shall be increased by late-payment interest at the rate applied by the European Central Bank for its main refinancing operations in euros ('the reference rate'), plus three and a half points, from the day following the date for payment in the debit note up to and including the date the Commission receives full payment of the amount. The reference rate is the rate in force on the first day of the month in which the time limit for payment expires, as published in the C series of the Official Journal of the European Union.

4. Partial payments must first be credited against expenses, charges and late-payment interest and then against the principal.
5. Bank charges incurred in the recovery process must be borne by the Member State, unless Directive 2015/2366[7] applies.

Article 21 Annexes

The Annexes to this Agreement shall constitute an integral part thereof:

Annex I: Key requirements of the Member State's control system

Annex II: Model request for payment

Annex III: Management Declaration Template

Annex IV: List of Contacts

[7] Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market, amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC (OJ *L 337, 23.12.2015, p. 35).*

Done in Athens on 20/07/21 and in Brussels on 23/07/21 . Done in duplicate, both being equally authentic, each of which shall constitute an original instrument.

HELLENIC REPUBLIC

Represented by

- signed - 20.07.2021

Christos Staikouras

Minister of Finance

EUROPEAN UNION

represented by

EUROPEAN COMMISSION

Represented by

- signed -

Paolo Gentiloni

Commissioner for Economy

Represented by

- signed -

Theodore Skylakakis

Alternate Minister of Finance

ANNEX I

Key requirements of the Member State's control system

1) In compliance with Article 22(1) of the RRF Regulation, the Member State shall provide an effective and efficient internal control system, including separation of functions and reporting and monitoring arrangements. Member States may rely on their regular national budget management systems.

   This includes:

   - the nomination of an authority as "coordinator" having the overall responsibility for monitoring the implementation of the RRP on behalf of the Member State and being the single point of contact for the Commission;
   - that the coordinator has the (i) administrative capacity in terms of human resources (staff numbers and profiles), institutional experience and expertise, and (ii) the mandate and authority to exercise all relevant tasks, including reporting and monitoring responsibilities;
   - the identification of the authorities entrusted with the implementation of the RRP measures;
   - the identification of the authority responsible for signing the management declaration accompanying the payment requests with procedures ensuring that this authority will get assurance about the satisfactory fulfilment of the milestones and targets set in the RRP, that the funds were managed in accordance with all applicable rules, in particular rules on avoidance of conflicts of interests, fraud prevention, corruption and double funding;
   - an appropriate separation between implementation and audit functions.

2) In compliance with Article 22(2)(a) of the RRF Regulation, the Member State shall conduct an effective implementation of proportionate anti-fraud and anti-corruption measures, as well as any necessary measure to effectively avoid conflict of interests.

   This includes:

   - appropriate measures related to the prevention, detection and correction of fraud, corruption and conflict of interest, as well as avoidance of double funding and to take legal actions to recover funds that have been misappropriated;
   - a fraud risk assessment and the definition of appropriate anti-fraud mitigating measures.

3) In compliance with Article 22(2)(c) of the RRF Regulation, the Member State shall maintain appropriate procedures for drawing up the management declaration and summary of the audits carried out at national level.

   This includes:

   - An effective procedure for drawing up the Management Declaration, documenting the summary of audits and keeping the underlying information for audit trail;
   - Effective procedures to ensure that all cases of fraud, corruption and conflict of interests are properly reported and corrected through recoveries.

4) To provide the information necessary for Article 22(2)(c)(i) of the RRF Regulation, the Member State shall ensure appropriate measures, including procedures for checking the fulfilment of milestones and targets and compliance with horizontal principles of sound financial management.

This includes:

- appropriate measures through which authorities entrusted with the implementation of the RRP measures will check the fulfilment of milestones and targets (e.g. desk reviews, on-the-spot checks);
- appropriate measures through which the authorities entrusted with the implementation of the RRP measures will check the absence of serious irregularities (fraud, corruption and conflict of interest) and double funding (e.g. desk reviews, on-the-spot checks).

5) In compliance with Article 22(1) of the RRF Regulation and to provide the information necessary for Article 22(2)(c)(ii) of the RRF Regulation, the Member State shall conduct adequate and independent audits of systems and cases of support to investments and reforms.

This includes:

- The identification of the body/ies which will carry out the audits of systems and cases of support to investments and reforms and how its/their functional independence is ensured;
- The allocation of sufficient the resources to this body/ies for the purpose of the RRF;
- The effective tackling by the audit body/ies of the risk of fraud, corruption, conflict of interest and double funding both through system audits and audits of cases of support to investments and reforms.

6) In compliance with Article 22(2)(d) and (e) of the RRF Regulation, the Member State shall maintain an effective system to ensure that all information and documents necessary for audit trail purposes are held.

This includes:

- effective collection and storage of data on the final recipients of funds;
- access for the Commission, OLAF, ECA and EPPO (where applicable) to the data on final recipients, contractors, subcontractors and beneficial owners for the purpose of audit and control.

ANNEX II

REQUEST FOR PAYMENT

[on letterhead of the Member State]

[date]

European Commission
Directorate-General for Economic and Financial Affairs
Unit R2
Attn.: Head of Unit
Office: CHAR 13/056
B-1049 Brussels
Belgium

Subject: **RRF – Request for Payment**

Dear Sir/Madam,

We refer to Regulation (EU) 2021/241, notably Article 24 thereof, and the Financing Agreement dated [insert date] between the European Union, represented by the European Commission (the "**Commission**"), and [insert Member State]. Terms defined in the Financing Agreement shall have the same meaning herein.

We confirm that the relevant milestones and targets referred to under the [first/second/third/etc.] instalment for non-repayable support as specified in Section 2: Financial Support of the Annex to Council Implementing Decision (EU) [XXX/XXX] have been satisfactorily fulfilled and we hereby request the disbursement of EUR [a maximum of the amount as set out in the Council Implementing Decision].

We have uploaded the due justification for this payment request to the relevant tool as provided by the Commission. Furthermore, we have declared the total cumulative expenditure disbursed up to that moment for the implementation of each reform and investment of the national recovery and resilience plan assigned a positive climate marker under the methodology in Regulation (EU) 2021/241, as contributing to climate change objectives. We confirm that measures related to previously satisfactorily fulfilled milestones and targets have not been reversed[8].

A duly signed Management Declaration and summary of audits carried out are annexed to this letter.

[8] For the first payment request, please delete this sentence.

We request the payment to be made to the account referred to in Article 8(2) of the Financing Agreement.

[Signature]

Annexes

- Management Declaration
- Summary of Audits

Copy to:

- European Central Bank

ANNEX III

MANAGEMENT DECLARATION – TEMPLATE

I, the undersigned, [First Name, Surname], in my capacity as [Function] of [Member State Responsible authority]

Declare that, in relation to the implementation of the Recovery and Resilience Plan (RRP) approved by the Council Implementing Decision of [date] on the approval of the assessment of the recovery and resilience plan for [Member State] ([reference]), based on my own judgement and on the information at my disposal, in particular the results from the national control and audit systems described in the RRP:

1. The funds were used for their intended purpose as defined in Article 1(1) of the Financing Agreement Recovery and Resilience Plan between the Commission and [Member State] (the 'Agreement').
2. The information submitted with the request for payment is complete, accurate and reliable; duly justifying that the milestones and/or targets concerned have been satisfactorily fulfilled and that the audit trail demonstrating the achievement of these milestones and targets is in place.
3. The control systems in place give the necessary assurances that the funds were managed in accordance with all applicable rules, in particular rules on avoidance of conflicts of interests, fraud prevention and corruption in accordance with the principle of sound financial management;
4. The activities implemented to achieve the milestones and targets under the RRP as declared in the request for payment are not financed by any other Union programme or instrument or, where applicable, the other Union programmes and instruments do not cover the same cost.

A summary of the national audits carried out in relation to § 1 to 4 above, with an analysis of the related weaknesses found and the corrective actions taken or planned, is complementing this management declaration. [In the accompanying summary of the audits, no breaches in terms of fraud, corruption or conflict of interests have been detected.][In the accompanying summary of the audits, the following breaches in terms of fraud, corruption or conflicts of interests have been detected: (*identify and specify remedial action taken*)]

I confirm that the irregularities identified during final audit or control reports in relation to the implementation of the RRP have been appropriately corrected and recovered from final recipients or are in the course of being corrected and recovered. Where necessary, adequate follow-up was given to deficiencies in the control system reported in those reports or is on-going as regards the following required remedial actions: (if appropriate indicate which remedial actions are still on-going, at the date of signing the declaration).

I confirm that I am not aware of any undisclosed matter, which could harm the interests of the European Union.

[However, the following reservations should be noted: .....] (delete this sentence if not applicable)

[With reference to the reservation made in the previous Management Declaration – [Reference] – [follow-up given].] (delete this sentence if not applicable)

Place ....., date .....

.....

(signature)

[Name and Function of the signatory]

ANNEX IV

LIST OF CONTACTS

For the Commission:

European Commission

Directorate General for Economic and Financial Affairs

Unit R2

B-1049 Brussels

Attn: Head of Unit

Tel.: +32 229 64900

E-mail: ECFIN-R2-RRF@ec.europa.eu

With copy to:

European Central Bank

Sonnemannstr. 20

D-60314 Frankfurt am Main

Attn: Head of Division "Financial Operations Services"
Tel.: +49 69 1344 7672

For the Member State:

1.RRF Coordination Agency
Ministry of Finance
Attn: Governor
25, El.Venizelou (Panepistimiou) str. - 105 64 Athens, Greece
Tel. +302103338902-3338908

25

Email: n.mantzoufas@minfin.gr, rrfagov@minfin.gr

2.General Secretariat for Fiscal Policy
Ministry of Finance
General Accounting Office
Attn: Secretary General
37 Panepistimiou str. – 101 65 Athens, Greece
Tel.: +30 210 3338447
Fax: +30 210 3239980
E-mail: gsfp@glk.gr

With copy to:

Bank of Greece

C. Tsorou
Head of Government Accounts Section
Email: Sec.GovAcc@bankofgreece.gr
Tel. +30 2103202703

26

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ μεταξύ της Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας

Η παρούσα Σύμβαση Χρηματοδότησης συνάπτεται μεταξύ

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

εφεξής καλούμενης «**η Επιτροπή**»

και της

Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών,

εφεξής καλούμενης «**το Κράτος Μέλος**»,

εφεξής από κοινού καλουμένων τα «Μέρη» και έκαστη εξ αυτών το «Μέρος».

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

(1) Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[1] («Κανονισμός ΜΑΑ») έχει ως ειδικό σκοπό να παράσχει στα Κράτη

[1] ΕΕ L 57 της 18.02.2021, σ. 17.

Μέλη οικονομική στήριξη με σκοπό την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων όπως παρατίθενται στα σχέδια τους περί ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η εν λόγω στήριξη χρηματοδοτείται από τον δανεισμό από την Ένωση βάσει του Άρθρου 5 της Απόφασης του Συμβουλίου (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 της 14ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της Απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ[2] [«Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053»], η οποία διατίθεται για τη χρηματοδότηση μέτρων βάσει του Άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19[3] («Κανονισμός EURI»).

(2) Η υποστήριξη παρέχεται μετά την έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ (Σχεδίου Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας) από το Συμβούλιο σύμφωνα με το Άρθρο 20 παρ. 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, βάσει σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους Μέλους.

(3) Σύμφωνα με το Άρθρο 24 του Κανονισμού ΜΑΑ, η εκταμίευση της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς θα πρέπει να πραγματοποιείται σε δόσεις, με βάση την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου. Σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, οι πληρωμές των Χρηματοδοτικών Συνεισφορών θα πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού και ανάλογα με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση.

(4) Την 27η Απριλίου 2021, το Κράτος Μέλος υπέβαλε ΣΑΑ στην Επιτροπή.

(5) Η Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου θεσπίζει Χρηματοδοτική Συνεισφορά ύψους 17 769 942 602 Ευρώ για το Κράτος Μέλος, με ποσό 13 515 279 418 Ευρώ διαθέσιμο για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Περαιτέρω ποσό 4 254 663 184 Ευρώ είναι διαθέσιμο για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 με την επιφύλαξη της επικαιροποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 11 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, υπολογίζοντας ένα ποσό για το Κράτος Μέλος ίσο ή μικρότερο από αυτό το ποσό. Σύμφωνα με το Άρθρο 13 του Κανονισμού ΜΑΑ, με την ίδια απόφαση καθορίζεται ποσό 2 310 092 538 Ευρώ της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς, ίσο με 13% της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς, το οποίο θα καταβληθεί ως προχρηματοδότηση στο Κράτος Μέλος εντός, στο μέτρο του δυνατού, δύο μηνών μετά την υιοθέτηση από την Επιτροπή της νομικής δέσμευσης που αναφέρεται στο Άρθρο 23 του Κανονισμού ΜΑΑ.

(6) Σύμφωνα με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, η σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους Μέλους προβλέπει την υποχρέωση του Κράτους Μέλους να ελέγχει τακτικά εάν η χορηγούμενη χρηματοδότηση χρησιμοποιείται ορθά και εάν έχει υπάρξει ορθή εφαρμογή των μέτρων, να λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και να κινεί νομικές διαδικασίες για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων· να εξασφαλίζει ότι το αίτημα καταβολής συνοδεύεται από μια διαχειριστική δήλωση και σύνοψη των λογιστικών ελέγχων που διενεργήθηκαν· να συλλέγει και να διασφαλίζει

[2] ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1.

[3] ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 23.

την πρόσβαση στις τυποποιημένες κατηγορίες δεδομένων· να εξουσιοδοτεί την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα καθήκοντά του, να τηρεί αρχεία.

(7) Σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Κανονισμού ΜΑΑ, οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα μπορούν να λάβουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Σύμφωνα με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σημείο i) του Κανονισμού ΜΑΑ, η σύμβαση που θα συναφθεί με το Κράτος Μέλος θα πρέπει να ορίζει ότι τα αιτήματα καταβολής πρέπει να συνοδεύονται από διαχειριστικές δηλώσεις ότι τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις ότι η διαχείριση των κονδυλίων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με όλους τους εφαρμοστέους κανόνες, ιδίως τους κανόνες σχετικά με την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης, τη διαφθορά και τη διπλή χρηματοδότηση.

(8) Το Άρθρο 34 του Κανονισμού ΜΑΑ ορίζει τις υποχρεώσεις των Κρατών Μελών σε σχέση με την επικοινωνία και τη δημοσιότητα.

(9) Τα Συμπεράσματα σχετικά με τα Πράσινα Ομόλογα Νέας Γενιάς της ΕΕ 7817/21, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 23 Απριλίου 2021, επικρότησαν τον στόχο της Επιτροπής για την κινητοποίηση έως και 30% των εσόδων Νέας Γενιάς της ΕΕ μέσω της έκδοσης Πράσινων Ομολόγων Νέας Γενιάς της ΕΕ (NGEU), συμφώνησαν ότι οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με τις επιλέξιμες δαπάνες του ΜΑΑ πρέπει να διατίθενται από τα Κράτη Μέλη στην Επιτροπή σε τακτική βάση και χαιρέτισαν την πρόθεση της Επιτροπής να συμπεριλάβει σχετικό κείμενο στις χρηματοδοτικές και δανειακές συμβάσεις.

Τα Μέρη συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 Αντικείμενο της σύμβασης

1. Η παρούσα Σύμβαση ορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τη χορηγούμενη Χρηματοδοτική Συνεισφορά με σκοπό την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων από το Κράτος Μέλος στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού ΜΑΑ, της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου και της παρούσας Σύμβασης, η Ένωση διαθέτει στο Κράτος Μέλος Χρηματοδοτική Συνεισφορά ύψους 13 515 279 418 Ευρώ.

3. Η παρούσα Σύμβαση και, ειδικότερα, το ποσό της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς που είναι διαθέσιμο βάσει της παραγράφου 2 θα τροποποιηθεί από τα Μέρη μετά τον επικαιροποιημένο υπολογισμό που προβλέπεται στο Άρθρο 11 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ και, εάν είναι απαραίτητο, μετά από τροποποίηση της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το Άρθρο 20 παράγραφος 8 του Κανονισμού ΜΑΑ ή τροποποίηση ή αντικατάσταση της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το Άρθρο 21 του Κανονισμού ΜΑΑ.

Άρθρο 2 Έναρξη ισχύος

Μετά την υπογραφή της από αμφότερα τα μέρη, η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή θα λάβει επίσημη γνωστοποίηση από το Κράτος Μέλος ότι όλες οι εθνικές διαδικασίες που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της έχουν ολοκληρωθεί.

Άρθρο 3 Ορισμοί

Στην παρούσα Σύμβαση (συμπεριλαμβανομένων των αιτιολογικών σκέψεων αυτής), οι ακόλουθοι όροι έχουν την ακόλουθη σημασία:

1. Ως **«Σύμβαση»** νοείται η παρούσα Σύμβαση Χρηματοδότησης.

2. Ως **«Επιτροπή»** νοείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Ως **«Σύγκρουση Συμφερόντων»** νοείται μια κατάσταση κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 του Άρθρου 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

4. Ως **«Διαφθορά»** νοείται η διαφθορά κατά την έννοια του Άρθρου 136 παράγραφος 1 στοιχείο (δ) περίπτωση (ii) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

5. Ως **«Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου»** νοείται η Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).

6. Ως **«Διπλή Χρηματοδότηση»** νοείται η χρηματοδότηση που παρέχεται κατά παράβαση του Άρθρου 9 του Κανονισμού ΜΑΑ.

7. Ως **«ΕΕ»** νοείται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

8. Ως **«Χρηματοδοτική Συνεισφορά»** νοείται η μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη κατά την έννοια του Άρθρου 2 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, όπως ορίζεται στο Άρθρο 1 παράγραφος 2 της Σύμβασης.

9. Ως **«Δημοσιονομικός Κανονισμός»** νοείται ο Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

10. Ως **«Απάτη»** νοείται η απάτη κατά την έννοια του Άρθρου 136 παράγραφος 1 στοιχείο δ) περίπτωση i) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

11. Ως **«Δόση»** νοείται ένα τμήμα της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς. Μία Δόση μπορεί να χωριστεί σε τμήματα.

12. Ως **«Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις»** νοούνται οι επιχειρησιακές ρυθμίσεις που συμφωνούνται μεταξύ του Κράτους Μέλους και της Επιτροπής μετά την

υιοθέτηση της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 20 παράγραφος 6 του Κανονισμού ΜΑΑ.

13. Ως **«Αίτημα Καταβολής»** νοείται το αίτημα του Κράτους Μέλους για καταβολή δόσης της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς.

14. Ως **«ΣΑΑ»** νοείται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του Κράτους Μέλους που αξιολογήθηκε από την Επιτροπή και του οποίου η αξιολόγηση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο με την έγκριση της πρότασης της Επιτροπής για Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου από το Συμβούλιο.

15. Ως **«Σοβαρή Αθέτηση Υποχρεώσεων»** στο πλαίσιο του Άρθρου 22 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ και της παρούσας Σύμβασης νοείται η εκ μέρους του Κράτους Μέλους αθέτηση των υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση, η οποία επηρεάζει δυσμενώς, σημαντικά ή ουσιωδώς, τα δικαιώματα της Επιτροπής ή την ορθή διάθεση των κονδυλίων της Ένωσης δυνάμει της παρούσας Σύμβασης σχετικά με τα Άρθρα 4, 5, 10, 11 και 12 αυτής.

Άρθρο 4 Ευθύνη του Κράτους Μέλους

1. Το Κράτος Μέλος είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένης της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου και εξειδικεύονται περαιτέρω στις Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις.

2. Σύμφωνα με το Άρθρο 28 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος προάγει τις συνέργειες και διασφαλίζει τον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίζεται με τον Κανονισμό ΜΑΑ και άλλων προγραμμάτων και μηχανισμών της Ένωσης, και ιδίως μέτρων που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ένωσης, κατ' αναλογία προς τις αντίστοιχες αρμοδιότητές του. Σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διασφαλίζει ότι δεν λαμβάνει χώρα διπλή χρηματοδότηση.

Άρθρο 5 Προχρηματοδότηση

1. Σύμφωνα με το Άρθρο 2 παράγραφος 2 της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου και το Άρθρο 13 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, η Επιτροπή καταβάλλει ποσό προχρηματοδότησης ύψους 2 310 092 538 Ευρώ στο πλαίσιο της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς εντός, στο μέτρο του δυνατού, δύο μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης. Η προχρηματοδότηση δύναται να καταβάλλεται σε τμήματα.

2. Εάν το ποσό της προχρηματοδότησης που καταβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 υπερβαίνει το 13% της επικαιροποιημένης χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζεται σε τροποποιημένη Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου κατόπιν του επικαιροποιημένου υπολογισμού σύμφωνα με το Άρθρο 11 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, το πλεονάζον ποσό αφαιρείται από την επόμενη πληρωμή που θα εγκριθεί μετά την εν λόγω επικαιροποίηση σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ και, εάν χρειαστεί, επίσης από τις επόμενες πληρωμές. Σε περίπτωση που οι εναπομένουσες πληρωμές είναι ανεπαρκείς, το Κράτος Μέλος θα επιστρέψει το πλεονάζον ποσό στην Επιτροπή, σύμφωνα με το Άρθρο 13 παράγραφος 3 του Κανονισμού ΜΑΑ, το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου 2027.

3. Για προχρηματοδότηση που καταβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και μειώνεται κατά τυχόν πλεονάζον ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με τον λόγο της εναπομένουσας μη εκκαθαρισμένης προχρηματοδότησης προς τα εναπομένοντα ποσά της προς εκταμίευση Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς θα αφαιρείται από κάθε καταβολή προκειμένου να εκκαθαριστεί η προχρηματοδότηση έως ότου εκκαθαριστεί πλήρως.
4. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται πριν την εφαρμογή της παραγράφου 3. Κατόπιν αιτήματος του Κράτους Μέλους στο αίτημα καταβολής του, πρόσθετα ποσά δύναται να αφαιρεθούν από κάθε καταβολή προκειμένου να εκκαθαριστεί η προχρηματοδότηση νωρίτερα.
5. Ποσά προχρηματοδότησης που δεν έχουν εκκαθαριστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 θα ανακτηθούν.
6. Κάθε προχρηματοδότηση θα ανακτάται πλήρως μετά τη λύση της παρούσας Σύμβασης στην περίπτωση που αναφέρεται στο Άρθρο 24 παράγραφος 9 του Κανονισμού ΜΑΑ.

Άρθρο 6 Αίτημα καταβολής, επαλήθευση προϋποθέσεων και εκταμίευση

1. Κατά την υποβολή αιτημάτων καταβολής σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος αιτιολογεί δεόντως ότι τα ορόσημα και οι στόχοι για την αντίστοιχη δόση, όπως ορίζονται στο Τμήμα 2 του Παραρτήματος της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου, έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά. Οι Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις υπογράφονται από το Κράτος Μέλος και την Επιτροπή πριν από το πρώτο αίτημα καταβολής.
2. Κατά την υποβολή των αιτημάτων καταβολής σύμφωνα με το Άρθρο 24 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος:
   α) Αιτιολογεί δεόντως την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.
   β) Ζητά σε σχέση με την αντίστοιχη δόση ένα μέγιστο ποσό, όπως ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.
   γ) Χρησιμοποιεί το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας σύμβασης,
   δ) Προκειμένου να συμμορφώνεται με την υποχρέωση που ορίζεται στο Άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Κανονισμού ΜΑΑ,
      (i) Εσωκλείει δεόντως υπογεγραμμένη Διαχειριστική Δήλωση συνταγμένη σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας σύμβασης, και
      (ii) Εσωκλείει συνοπτική παρουσίαση των ελέγχων που διενεργήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και τυχόν διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν.
3. Το Κράτος Μέλος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να συμμορφώνεται με το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα αιτημάτων καταβολής που παρατίθεται στις Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις. Το τελικό αίτημα καταβολής υποβάλλεται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2026.
4. Η προκαταρκτική αξιολόγηση σύμφωνα με το Άρθρο 24, παράγραφος 3 του Κανονισμού ΜΑΑ διενεργείται από την Επιτροπή βάσει των πληροφοριών που

παρέχονται από το Κράτος Μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 2. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης, λαμβάνονται επίσης υπόψη οι Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες ή/και να διενεργήσει ελέγχους και επιτόπιους ελέγχους για να επαληθεύσει την ολοκλήρωση των ορόσημων και των στόχων, συμπεριλαμβανομένης της μη αναστρεψιμότητας των ορόσημων και των στόχων που είχαν εκπληρωθεί προηγουμένως ικανοποιητικά. Σε περίπτωση που η Επιτροπή ειδοποιήσει το Κράτος Μέλος ότι απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες πληροφορίες ή διορθώσεις στο αίτημα καταβολής του, η περίοδος από την ημερομηνία του αιτήματος της Επιτροπής έως την ημερομηνία υποβολής των πρόσθετων ή διορθωμένων εγγράφων δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προθεσμίας που αναφέρεται στο Άρθρο 24 παράγραφος 3 του Κανονισμού ΜΑΑ.

5. Σε περίπτωση που, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης βάσει του Άρθρου 24 του Κανονισμού ΜΑΑ, η Επιτροπή διαπιστώσει σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 6 του Κανονισμού ΜΑΑ ότι μόνο ένα υποσύνολο των ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, η Επιτροπή προσδιορίζει το τμήμα της δόσης που θα ανασταλεί κατόπιν διαδικασίας παρατηρήσεων σύμφωνα με το Άρθρο 15.

   Σε περίπτωση που κάποιο ορόσημο ή/και στόχος που σχετίζεται με το σύστημα ελέγχου του Κράτους Μέλους δεν έχει εκπληρωθεί ικανοποιητικά, η Επιτροπή δύναται να αναστείλει τη συνολική καταβολή και μελλοντικές καταβολές, έως ότου το σχετικό ορόσημο ή/και ο στόχος εκπληρωθούν ικανοποιητικά.

6. Με την επιφύλαξη της διαθέσιμης χρηματοδότησης, η Επιτροπή καταβάλλει το ποσό της εγκεκριμένης εκταμίευσης εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης που υιοθετείται σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ.

Άρθρο 7 Εκ των υστέρων υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους στόχους για την κλιματική αλλαγή

1. Το Κράτος Μέλος, μαζί με την υποβολή αιτήματος καταβολής, δηλώνει ότι οι συνολικές σωρευτικές δαπάνες που έχουν εκταμιευθεί έως εκείνη τη στιγμή από το Κράτος Μέλος για την υλοποίηση κάθε μεταρρύθμισης και επένδυσης του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προσέδωσαν έναν θετικό κλιματικό δείκτη σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Κανονισμού ΜΑΑ, ως στοιχείο που συμβάλλει στους στόχους για την κλιματική αλλαγή.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή για την αξιολόγηση της επίτευξης των ορόσημων και των στόχων σύμφωνα με το αίτημα καταβολής.

Άρθρο 8 Τραπεζικός λογαριασμός για πληρωμές και νόμισμα

1. Τα αιτήματα καταβολής και οι πληρωμές θα γίνονται σε ευρώ.

2. Οι πληρωμές της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς πραγματοποιούνται στον ακόλουθο τραπεζικό λογαριασμό που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος:

Ονομασία λογ/σμού: «Μη επιστρεπτέα στήριξη ΜΑΑ» ("RRF non-repayable support")

Αριθ. λογ/σμού: 23/200558 - IBAN GR1401000230000000000200558

BIC: BNGRGRAA

3. Οι πληρωμές σε αυτόν τον τραπεζικό λογαριασμό απαλλάσσουν την Επιτροπή από την υποχρέωση πληρωμής της βάσει της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 9 Ευθύνη για ζημίες

Η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν ζημίες που προκαλούνται από το Κράτος Μέλος ή τρίτα μέρη που εμπλέκονται στην υλοποίηση του ΣΑΑ ως συνέπεια της εφαρμογής της Σύμβασης.

Άρθρο 10 Δημοσίευση πληροφοριών, προβολή της χρηματοδότησης της Ένωσης και δικαίωμα χρήσης

1. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 34 του Κανονισμού ΜΑΑ, η πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα του Κράτους Μέλους για χρηματοδότηση κατά την υλοποίηση του ΣΑΑ θα πρέπει να είναι τουλάχιστον του ίδιου επιπέδου με αυτό που απαιτείται από τους κανόνες του Κράτους Μέλους για δημόσια χρηματοδότηση χωρίς συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

2. Προκειμένου να τηρεί τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το Άρθρο 34 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ και ειδικότερα να διασφαλίζει την παροχή συνεκτικής, αποτελεσματικής και αναλογικής στοχευμένης πληροφόρησης σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού, το Κράτος Μέλος:
   α. Χαράσσει στρατηγική σε επίπεδο Κρατών Μελών για την ευαισθητοποίηση του κοινού και τη διασφάλιση της αναγνώρισης της συνεισφοράς του ΜΑΑ στην ανάκαμψη της Ευρώπης και, ειδικότερα, στο ζεύγος της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.
   β. Κατά περίπτωση, προβάλλει ορθά και ευδιάκριτα σε όλες τις δραστηριότητες επικοινωνίας σε επίπεδο έργου και Κράτους Μέλους το έμβλημα της ΕΕ με την κατάλληλη δήλωση χρηματοδότησης που έχει ως εξής (μεταφρασμένο στις τοπικές γλώσσες κατά περίπτωση) «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGenerationEU».
   γ. Δημιουργεί και συντηρεί ενιαίο διαδικτυακό χώρο που θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με το ΣΑΑ και τα συναφή έργα και κοινοποιεί τον αποκλειστικό διαδικτυακό σύνδεσμο στην Επιτροπή.
   δ. Διασφαλίζει ότι οι τελικοί αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΜΑΑ αναγνωρίζουν την προέλευση και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης.

3. Όταν εμφανίζεται σε συνδυασμό με άλλο λογότυπο, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εμφανίζεται τουλάχιστον τόσο ευδιάκριτα και ορατά όσο και τα

άλλα λογότυπα. Το έμβλημα πρέπει να παραμένει διακριτό και χωριστό και δεν μπορεί να τροποποιηθεί με την προσθήκη άλλων οπτικών σημάτων, επωνυμιών ή κειμένου. Πέραν του εμβλήματος, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπο για την ανάδειξη της υποστήριξης της ΕΕ.

4. Κάθε δραστηριότητα επικοινωνίας ή διάδοσης που σχετίζεται με το ΣΑΑ και πραγματοποιείται από το Κράτος Μέλος σε οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο θα χρησιμοποιεί πραγματικά ακριβείς πληροφορίες.

5. Κατά περίπτωση, το Κράτος Μέλος αναφέρει την ακόλουθη δήλωση αποποίησης ευθύνης (μεταφρασμένη στις τοπικές γλώσσες κατά περίπτωση): «*Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGenerationEU. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται είναι αποκλειστικά και μόνο του συντάκτη και δεν αντανακλούν απαραιτήτως τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.*»

6. Το Κράτος Μέλος παρέχει στην Επιτροπή το δικαίωμα να χρησιμοποιεί δωρεάν το υλικό επικοινωνίας που αφορά το ΣΑΑ.

Άρθρο 11 Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Το Κράτος Μέλος:

   α. ελέγχει τακτικά εάν η χορηγούμενη χρηματοδότηση χρησιμοποιείται ορθά σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες και εάν κάθε μέτρο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ έχει εφαρμοστεί ορθά σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες ειδικότερα όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων,

   β. λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του Άρθρου 61 παράγραφοι 2 και 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, και να κινεί νομικές διαδικασίες για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, μεταξύ άλλων σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο ελήφθη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ,

   γ. για τους σκοπούς του λογιστικού και άλλου ελέγχου και για την παροχή συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με τη χρήση των κονδυλίων σε σχέση με μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ, να συλλέγει και να εξασφαλίζει την πρόσβαση στις ακόλουθες τυποποιημένες κατηγορίες δεδομένων:

      i. όνομα του τελικού αποδέκτη των κονδυλίων,

      ii. όνομα του αναδόχου και του υπεργολάβου, στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης των κονδυλίων είναι αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου δημοσίων συμβάσεων,

iii. όνομα (ή ονόματα), επώνυμο (ή επώνυμα) και ημερομηνία γέννησης του πραγματικού δικαιούχου (ή των πραγματικών δικαιούχων) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου, όπως ορίζεται στο Άρθρο 3 παράγραφος 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

iv. κατάλογο τυχόν μέτρων για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ με το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης των εν λόγω μέτρων και με αναφορά του ποσού των κονδυλίων που πληρώθηκαν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και από άλλα ταμεία της Ένωσης,

δ. τηρεί αρχεία σύμφωνα με το Άρθρο 132 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων βάσει της παραγράφου 1, του Άρθρου 4 παράγραφος 2 και του άρθρου 12 της παρούσας Σύμβασης, το Κράτος Μέλος οφείλει να διασφαλίζει ότι το σύστημα ελέγχου που αναφέρεται στο Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ συμμορφώνεται με τις βασικές απαιτήσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι.

3. Τυχόν τροποποιήσεις στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Κράτους Μέλους, το οποίο έχει περιληφθεί στο ΣΑΑ και αφορά στοιχεία που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή, κοινοποιούνται δεόντως και αμελλητί στην Επιτροπή.

4. Η Επιτροπή βεβαιώνεται επαρκώς ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Κράτους Μέλους πληροί τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή δύναται να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες και να διενεργήσει επιτόπιους ελέγχους του συστήματος. Αυτοί οι έλεγχοι συστημάτων δύναται να διενεργούνται βάσει κινδύνου. Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες.

Άρθρο 12 Επαληθεύσεις και έλεγχοι από την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO)

1. Εκτός από τους ελέγχους βάσει του Άρθρου 6 παράγραφος 4 και τους ελέγχους βάσει του Άρθρου 11 παράγραφος 4 της παρούσας Σύμβασης, η Επιτροπή δύναται να ασκήσει τα δικαιώματά της όπως προβλέπεται στο Άρθρο 129 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και δύναται να διενεργεί διασταυρώσεις, επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις και ελέγχους για την υλοποίηση του ΣΑΑ αναφορικά με:
   α) την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Άρθρου 11,
   β) την εφαρμογή του Άρθρου 4 παράγραφος 2,
   γ) τις πληροφορίες και την αιτιολόγηση σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων σε ένα αίτημα καταβολής.

   Οι εν λόγω επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις, και έλεγχοι δύναται να διενεργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΣΑΑ και έως πέντε έτη από την ημερομηνία της τελικής

πληρωμής και δύναται να καλύπτουν το σύστημα πληροφόρησης που χρησιμοποιούν τα Κράτη Μέλη για τη συλλογή και παροχή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για να αιτιολογηθεί η ολοκλήρωση των ορόσημων και των στόχων. Οι διαδικασίες αυτές κοινοποιούνται επισήμως στο Κράτος Μέλος. Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες.

2. Το Κράτος Μέλος τηρεί και παρέχει επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν, ειδικότερα, ότι το ΣΑΑ έχει εφαρμοστεί σωστά, ότι η εφαρμογή του συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απαριθμούνται στο Άρθρο 11 παράγραφος 1 της παρούσας Σύμβασης και ότι τα ορόσημα και οι στόχοι που προσδιορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, εφόσον αυτό ζητηθεί στο πλαίσιο των ελέγχων ή επιθεωρήσεων που περιγράφονται στο παρόν Άρθρο.
3. Οι ακόλουθοι οργανισμοί μπορούν να ασκούν τα κατά το Άρθρο 129 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού δικαιώματά τους και να προβαίνουν σε επιθεωρήσεις, ελέγχους και έρευνες:
   - η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σύμφωνα με τους Κανονισμούς αριθ. 883/2013[4] και αριθ. 2185/96[5],
   - η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ) σύμφωνα με τον Κανονισμό 2017/1939 στον βαθμό που η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια, και
   - το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), σύμφωνα με το Άρθρο 287 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το Άρθρο 257 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.
4. Το Κράτος Μέλος συμφωνεί και συνεργάζεται για τις ως άνω αναφερόμενες επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις, ελέγχους και έρευνες καθώς και για τους ελέγχους δυνάμει του Άρθρου 6 παράγραφος 4 και τους ελέγχους δυνάμει του Άρθρου 11 παράγραφος 4 και παρέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες και έγγραφα απαιτούνται για τον σκοπό αυτών.
5. Το Κράτος Μέλος παρέχει στους υπαλλήλους της Επιτροπής, της OLAF, του ΕΕΣ και, στον βαθμό που αυτή είναι αρμόδια, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, καθώς και στους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους τους, πρόσβαση στους χώρους και τις εγκαταστάσεις όπου διεξάγονται οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, καθώς και σε κάθε έγγραφο και μηχανογραφημένο στοιχείο που αφορά τη διαχείριση των εν λόγω επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων και λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για τη διευκόλυνση του έργου αυτών. Η πρόσβαση από εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους της Επιτροπής, της OLAF, του ΕΕΣ και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, στον βαθμό που το Κράτος Μέλος συμμετέχει στην ενισχυμένη συνεργασία κατά τη σύστασή της τελευταίας, παρέχεται

---

[4] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που διενεργούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του Κανονισμού του Συμβουλίου (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 (ΕΕ L 248 της 18.09.2013, σ. 1).

[5] Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

υπό προϋποθέσεις αυστηρής εμπιστευτικότητας έναντι τρίτων, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων δημοσίου δικαίου στις οποίες υπόκεινται.

6. Για λόγους συμμόρφωσης με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο (ε) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος επιβάλλει υποχρεώσεις σε όλους τους τελικούς αποδέκτες των κονδυλίων που καταβάλλονται για τα μέτρα υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ ή σε όλα τα άλλα πρόσωπα ή οντότητες που εμπλέκονται στην εφαρμογή τους, να εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, την OLAF, το Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα δικαιώματά τους όπως προβλέπεται στο Άρθρο 129 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και να επιβάλουν παρόμοιες υποχρεώσεις σε όλους τους τελικούς αποδέκτες των εκταμιευθέντων κονδυλίων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οποιοσδήποτε τρίτος εμπλέκεται στην υλοποίηση του ΣΑΑ χορηγεί τα δικαιώματα και πρόσβαση σύμφωνα με τις παραγράφους (1) έως (4) ανωτέρω.

7. Σε περίπτωση ελέγχων ή επιθεωρήσεων από την Επιτροπή, με βάση τα πορίσματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου ή της επιθεώρησης, συντάσσεται προσωρινή έκθεση. Η Επιτροπή ή οι ελεγκτές κοινοποιούν επισήμως την έκθεση στο Κράτος Μέλος και λαμβάνει χώρα διαδικασία παρατηρήσεων σύμφωνα με το Άρθρο 15. Η τελική έκθεση αποστέλλεται στο Κράτος Μέλος εντός 60 ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής παρατηρήσεων.

8. Με βάση τα τελικά πορίσματα, η Επιτροπή δύναται να λάβει τα μέτρα που κρίνει απαραίτητα, συμπεριλαμβανομένων, σε περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων ή σοβαρής αθέτησης υποχρεώσεων της παρούσας Σύμβασης, της μείωσης της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 19 της παρούσας Σύμβασης, και ανάκτησης του συνόλου ή μέρους των πληρωμών που πραγματοποιεί, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 20 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 13 Διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα

Καμία διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμποδίζει την υιοθέτηση διοικητικών κυρώσεων (όπως χρηματικές κυρώσεις) ή άλλων μέτρων δημοσίου δικαίου, επιπλέον ή αντί των μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση (βλ., για παράδειγμα, Άρθρα 135 έως 145 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και Άρθρα 4 και 7 του Κανονισμού 2988/95[6]).

Άρθρο 14 Επικοινωνία μεταξύ των μερών

1. Όλες οι κοινοποιήσεις σε σχέση με την παρούσα Σύμβαση δίδονται έγκυρα εγγράφως, μεταξύ άλλων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και αποστέλλονται στους παραλήπτες που παρατίθενται στο Παράρτημα IV της παρούσας Σύμβασης. Κάθε Μέρος επικαιροποιεί τους παραλήπτες και τους γνωστοποιεί στο άλλο μέρος με την εκάστοτε τροποποίησή τους.

---

[6] Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (*ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).*

2. Οι κοινοποιήσεις παράγουν αποτελέσματα από την ημερομηνία παραλαβής του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή της επιστολής με την οποία παραδίδονται.

3. Κάθε Μέρος της παρούσας Σύμβασης γνωστοποιεί στο άλλο Μέρος τη λίστα και τα δείγματα υπογραφής των προσώπων που εξουσιοδοτούνται να ενεργούν για λογαριασμό του βάσει της παρούσας Σύμβασης, αμέσως μετά την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης. Ομοίως, κάθε Μέρος επικαιροποιεί την εν λόγω λίστα και τη γνωστοποιεί στο άλλο Μέρος με την εκάστοτε τροποποίησή τους.

Άρθρο 15 Διαδικασία παρατηρήσεων

Σε περίπτωση που το Άρθρο 6 και το Άρθρο 12 της παρούσας Σύμβασης αναφέρονται στη διαδικασία παρατηρήσεων του παρόντος Άρθρου, παρέχεται στο Κράτος Μέλος η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις εντός περιόδου ενός μηνός.

Σε περίπτωση που το Άρθρο 19 της παρούσας Σύμβασης αναφέρεται στη διαδικασία παρατηρήσεων του παρόντος Άρθρου, παρέχεται στο Κράτος Μέλος η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις εντός περιόδου δύο μηνών.

Η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων.

Άρθρο 16 Τροποποιήσεις

Κάθε τροποποίηση που συμφωνείται από τα Μέρη συντάσσεται εγγράφως και αποτελεί μέρος της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 17 Εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία

1. Η παρούσα Σύμβαση και οι τυχόν μη συμβατικές υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν ή σχετίζονται με αυτήν, διέπονται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ερμηνεύονται βάσει αυτού, ~~,~~ το οποίο θα συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, από το δίκαιο του Λουξεμβούργου.

2. Τα Μέρη δεσμεύονται να υποβάλλουν κάθε διαφορά που ενδεχομένως προκύψει σχετικά με τη νομιμότητα, την εγκυρότητα, την ερμηνεία ή την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το Άρθρο 272 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 18 Μερική ακυρότητα και ακούσια κενά

1. Εάν μία ή περισσότερες από τις διατάξεις που περιέχονται στην παρούσα Σύμβαση είναι ή καταστούν εν όλω ή εν μέρει άκυρες, παράνομες ή μη εκτελεστές από οποιαδήποτε άποψη σύμφωνα με οποιαδήποτε εφαρμοστέα νομοθεσία, η εγκυρότητα, νομιμότητα και εκτελεστότητα των υπόλοιπων διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα Σύμβαση δεν επηρεάζεται ούτε θίγεται κατά κανένα τρόπο από αυτές. Διατάξεις που είναι εν όλω ή εν μέρει άκυρες, παράνομες ή μη εκτελεστές

ερμηνεύονται και ως εκ τούτου εφαρμόζονται σύμφωνα με το πνεύμα και τον σκοπό της παρούσας Σύμβασης.

2. Το Προοίμιο και τα Παραρτήματα της παρούσας Σύμβασης αποτελούν, και θα συνεχίσουν εφεξής να αποτελούν, αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 19 Μείωση στήριξης

1. Σύμφωνα με το Άρθρο 22 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ, η Επιτροπή δύναται να μειώσει αναλογικά τη μη επιστρεπτέα στήριξη στο πλαίσιο του ΜΑΑ και, κατά περίπτωση, να ανακτήσει τυχόν ποσό που οφείλεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, σε περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και δεν έχουν διορθωθεί από το Κράτος Μέλος, ή σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από την παρούσα Σύμβαση. Κατά περίπτωση, οι εν λόγω μειώσεις υλοποιούνται μέσω ανάκτησης έπειτα από διαδικασία παρατηρήσεων σύμφωνα με το Άρθρο 15.

2. Με σκοπό την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και προκειμένου να ληφθεί υπόψη η σοβαρότητα της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, η οποία δεν έχει διορθωθεί από το Κράτος Μέλος, ή της σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης, η Επιτροπή μειώνει τη μη επιστρεπτέα στήριξη βάσει του ΜΑΑ και, κατά περίπτωση, ανακτά τυχόν ποσό που οφείλεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης ως εξής:

   α) Σε περίπτωση απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων που δεν έχουν διορθωθεί από το Κράτος Μέλος, σοβαρής παραβίασης του Άρθρου 4 παράγραφος 2 ή ανακριβούς περιγραφής και αιτιολόγησης του αιτήματος καταβολής, το ποσό της μείωσης αντιστοιχεί στο επηρεαζόμενο ποσό.

   β) Σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που προβλέπεται από την παρούσα Σύμβαση, πλην της παραγράφου 2 του Άρθρου 4, το ποσό της μείωσης καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τη συχνότητα και τον βαθμό της σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης.

   Στην ειδική περίπτωση ανεπάρκειας σε σύστημα ελέγχου ενός Κράτους Μέλους που οδηγεί σε σοβαρή αθέτηση υποχρέωσης βάσει του Άρθρου 11 παράγραφος 1, το ποσό της μείωσης καθορίζεται ως εξής:

      α. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια είναι τόσο θεμελιώδης, συχνή ή εκτεταμένη που αντιπροσωπεύει πλήρη αστοχία του συστήματος που θέτει σε κίνδυνο την ορθή χρήση του συνόλου των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 100% της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς,

      β. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια είναι τόσο συχνή και εκτεταμένη που αντιπροσωπεύει μία εξαιρετικά σοβαρή αστοχία του συστήματος που θέτει σε κίνδυνο την ορθή χρήση πολύ υψηλού ποσοστού των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 25% της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς,

γ. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια οφείλεται στο γεγονός ότι το σύστημα δεν λειτουργεί πλήρως ή λειτουργεί τόσο ανεπαρκώς ή τόσο σπάνια έτσι ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η ορθή χρήση υψηλού ποσοστού των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 10% της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς,

δ. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια οφείλεται στο γεγονός ότι το σύστημα λειτουργεί αλλά όχι με την απαιτούμενη συνέπεια, συχνότητα ή έκταση ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η ορθή χρήση υψηλού ποσοστού των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 5% της Χρηματοδοτικής Συνεισφοράς.

Άρθρο 20 Ανάκτηση

1. Σε περίπτωση που πρόκειται να ανακτηθεί ποσό, το Κράτος Μέλος επιστρέφει στην Επιτροπή το εν λόγω ποσό.

2. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει το προς ανάκτηση ποσό ειδοποιώντας το Κράτος Μέλος με τη μορφή χρεωστικού σημειώματος, προσδιορίζοντας τους όρους και την ημερομηνία καταβολής, η οποία θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 30 ημερολογιακές ημέρες μετά την ημερομηνία του χρεωστικού σημειώματος. Εφαρμόζονται οι διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού που αφορούν στην ανάκτηση και ειδικότερα τα Άρθρα 101 έως 103 αυτού. Η ανάκτηση θα πρέπει, όποτε είναι εφικτό, να διασφαλίζεται μέσω συμψηφισμού με ανεξόφλητες εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

3. Σε περίπτωση μη πραγματοποίησης της πληρωμής κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο χρεωστικό σημείωμα, το προς ανάκτηση ποσό προσαυξάνεται με τόκο υπερημερίας, με το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης σε ευρώ («επιτόκιο αναφοράς»), προσαυξημένο κατά τρεισήμισι μονάδες, από την επομένη της καταβολής στο χρεωστικό σημείωμα έως και την ημερομηνία ολοσχερούς εξόφλησης του ποσού από την Επιτροπή. Επιτόκιο αναφοράς είναι το επιτόκιο που ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα της λήξης της προθεσμίας πληρωμής, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Οι τμηματικές καταβολές θα πρέπει πρώτα να πιστώνονται έναντι των εξόδων, των χρεώσεων και των τόκων υπερημερίας και στη συνέχεια έναντι του αρχικού κεφαλαίου.

5. Τα τραπεζικά έξοδα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάκτησης πρέπει να βαρύνουν το Κράτος Μέλος, εκτός εάν ισχύει η Οδηγία 2015/2366[7].

[7] Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ *L 337 της23.12.2015, σ. 35).*

ΑΡΘΡΟ 21 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα Παραρτήματα της παρούσας Σύμβασης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής:

Παράρτημα I: Βασικές απαιτήσεις του συστήματος ελέγχου του Κράτους Μέλους

Παράρτημα II: Υπόδειγμα αιτήματος καταβολής

Παράρτημα III: Υπόδειγμα Διαχειριστικής Δήλωσης

Παράρτημα IV: Κατάλογος επαφών

Υπεγράφη στην Αθήνα την 20/07/21 και στις Βρυξέλλες την 23/07/21, σε δύο όμοια και εξίσου γνήσια αντίτυπα, καθένα από τα οποία συνιστά πρωτότυπο έγγραφο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκπροσωπούμενη από

- υπογραφή- (20.07.21)

Χρήστος Σταϊκούρας

Υπουργός Οικονομικών

Εκπροσωπούμενη από

Θεόδωρος Σκυλακάκης

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

εκπροσωπούμενη από

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εκπροσωπούμενη από

- υπογραφή-

Paolo Gentiloni

Επίτροπος αρμόδιος για θέματα Οικονομίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Βασικές απαιτήσεις του συστήματος ελέγχου του Κράτους Μέλους

1) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος παρέχει ένα αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των λειτουργιών και των ρυθμίσεων υποβολής αναφορών και παρακολούθησης. Τα Κράτη Μέλη δύνανται να βασίζονται στα συνήθη εθνικά συστήματα διαχείρισης προϋπολογισμού τους.

   Αυτό περιλαμβάνει:

   - τον ορισμό μιας αρχής ως «συντονιστή», που θα έχει τη συνολική ευθύνη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ για λογαριασμό του Κράτους Μέλους και θα αποτελεί το ενιαίο σημείο επαφής για την Επιτροπή,
   - ότι ο συντονιστής διαθέτει (i) τη διοικητική ικανότητα όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό (αριθμός και προφίλ προσωπικού), τη θεσμική εμπειρία και κατάρτιση και (ii) την εντολή και εξουσία να ασκεί όλα τα σχετικά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων υποβολής αναφορών και παρακολούθησης,
   - τον προσδιορισμό των αρχών στις οποίες έχει ανατεθεί η υλοποίηση των μέτρων του ΣΑΑ,
   - τον προσδιορισμό της αρχής που είναι υπεύθυνη για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης που συνοδεύει τα αιτήματα καταβολής, με διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η εν λόγω αρχή θα λάβει διαβεβαίωση για την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων που τίθενται στο ΣΑΑ, ότι η διαχείριση των κονδυλίων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με όλους τους εφαρμοστέους κανόνες, ιδίως τους κανόνες σχετικά με την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης, τη διαφθορά και τη διπλή χρηματοδότηση,
   - κατάλληλο διαχωρισμό μεταξύ των υπηρεσιών εφαρμογής και ελέγχου.

2) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο α) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος εφαρμόζει με αποτελεσματικό τρόπο αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς, καθώς και κάθε απαραίτητο μέτρο για την αποτελεσματική αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων.

   Αυτό περιλαμβάνει:

   - τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης, και την εκκίνηση νομικών διαδικασιών για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων,
   - αξιολόγηση κινδύνου απάτης και καθορισμό κατάλληλων μέτρων άμβλυνσης στο πλαίσιο της καταπολέμησης της απάτης.

3) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο γ) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διατηρεί κατάλληλες διαδικασίες για την σύνταξη της διαχειριστικής δήλωσης και της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών ελέγχων που διενεργούνται σε εθνικό επίπεδο.

Αυτό περιλαμβάνει:

- Μια αποτελεσματική διαδικασία για τη σύνταξη της Διαχειριστικής Δήλωσης, όπου θα τεκμηριώνεται η σύνοψη των λογιστικών ελέγχων και θα τηρούνται οι υποκείμενες πληροφορίες για τη διαδρομή ελέγχου,
- Αποτελεσματικές διαδικασίες για να διασφαλιστεί ότι όλες οι περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων αναφέρονται και διορθώνονται μέσω ανάκτησης.

4) Για την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται βάσει του Άρθρου 22 παράγραφος 2 σημείο (γ) στοιχείο (i) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διασφαλίζει τη λήψη κατάλληλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για τον έλεγχο της εκπλήρωσης των ορόσημων και στόχων και της συμμόρφωσης με οριζόντιες αρχές χρηστής οικονομικής διαχείρισης.

Αυτό περιλαμβάνει:

- κατάλληλα μέτρα μέσω των οποίων οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με την υλοποίηση των μέτρων του ΣΑΑ ελέγχουν την εκπλήρωση των ορόσημων και στόχων (π.χ. έλεγχος βάσει εγγράφων, επιτόπιοι έλεγχοι),
- κατάλληλα μέτρα με τα οποία οι επιφορτισμένες με την εφαρμογή των μέτρων του ΣΑΑ αρχές ελέγχουν την απουσία σοβαρών παρατυπιών (απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων) και διπλής χρηματοδότησης (π.χ. έλεγχοι βάσει εγγράφων, επιτόπιοι έλεγχοι).

5) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ και για την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο γ) στοιχείο (ii) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διενεργεί επαρκείς και ανεξάρτητους ελέγχους των συστημάτων και των περιπτώσεων στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

Αυτό περιλαμβάνει:

- τον προσδιορισμό του φορέα ή των φορέων που θα διεξάγουν τον έλεγχο των συστημάτων και των περιπτώσεων στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζεται η επιχειρησιακή ανεξαρτησία τους.
- τη διάθεση επαρκών πόρων στον/στους εν λόγω φορέα/-είς για τους σκοπούς του ΜΑΑ,
- την αποτελεσματική αντιμετώπιση από τον/τους ελεγκτικό/-ούς φορέα/-είς του κινδύνου απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και διπλής χρηματοδότησης τόσο μέσω ελέγχων συστημάτων, όσο και μέσω ελέγχων περιπτώσεων στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

6) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημεία (δ) και (ε) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα που θα διασφαλίζει ότι τηρούνται όλες οι πληροφορίες και τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για τους σκοπούς της διαδρομής ελέγχου.

Αυτό περιλαμβάνει:

- αποτελεσματική συλλογή και αποθήκευση δεδομένων για τους τελικούς αποδέκτες των κεφαλαίων,

44

- πρόσβαση της Επιτροπής, της OLAF, του ΕΕΣ και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (κατά περίπτωση) στα δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες, τους αναδόχους, τους υπεργολάβους και τους πραγματικούς δικαιούχους για σκοπούς λογιστικού και άλλου ελέγχου.

45

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

[*σε επιστολόχαρτο του Κράτους Μέλους*]

[*ημερομηνία*]

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων
Μονάδα R2
Υπόψη: Προϊστάμενος Μονάδας
Γραφείο: CHAR 13/056
B-1049 Βρυξέλλες
Βέλγιο

Θέμα: **ΜΑΑ – Αίτημα καταβολής**

Αγαπητέ κύριε/ Αγαπητή κυρία,

Αναφερόμαστε στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, κυρίως στο Άρθρο 24 αυτού, και στη Σύμβαση Χρηματοδότησης με ημερομηνία [εισάγετε ημερομηνία] μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής «**Επιτροπή**»), και της [εισάγετε Κράτος Μέλος]. Οι όροι που προσδιορίζονται στη Σύμβαση Χρηματοδότησης έχουν την ίδια σημασία στην παρούσα.

Επιβεβαιώνουμε ότι τα σχετικά ορόσημα και στόχοι που αναφέρονται στην [πρώτη/δεύτερη/τρίτη/κ.λπ.] δόση μη επιστρεπτέας στήριξης, όπως ορίζεται στο Τμήμα 2: Χρηματοδοτική Στήριξη του Παραρτήματος της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) [XXX/XXX] του Συμβουλίου έχει εκπληρωθεί ικανοποιητικά και δια της παρούσης ζητούμε την εκταμίευση ποσού ύψους [ένα μέγιστο του ποσού που ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου] Ευρώ.

Έχουμε αναρτήσει τη δέουσα αιτιολόγηση για το παρόν αίτημα καταβολής στο σχετικό εργαλείο, όπως παρέχεται από την Επιτροπή. Επιπλέον, έχουμε δηλώσει ότι οι συνολικές σωρευτικές δαπάνες που εκταμιεύθηκαν έως εκείνη τη στιγμή για την εφαρμογή κάθε μεταρρύθμισης και επένδυσης του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προσέδωσαν έναν θετικό κλιματικό δείκτη βάσει της μεθοδολογίας του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ως συμβάλλουσες στην επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή. Επιβεβαιώνουμε ότι τα μέτρα που σχετίζονται με τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν προηγουμένως εκπληρωθεί ικανοποιητικά δεν έχουν αναστραφεί[8].

Δεόντως υπογεγραμμένη Διαχειριστική Δήλωση και σύνοψη των ελέγχων που διενεργήθηκαν επισυνάπτονται στην παρούσα επιστολή.

[8] Για το πρώτο αίτημα καταβολής, διαγράψτε την παρούσα πρόταση.

46

Ζητούμε η πληρωμή να γίνει στον λογαριασμό που αναφέρεται στο Άρθρο 8 παράγραφος 2 της Σύμβασης Χρηματοδότησης.

[Υπογραφή]

Παραρτήματα

- Διαχειριστική Δήλωση
- Σύνοψη Ελέγχων

Αντίγραφο για:

- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

47

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Ο υπογράφων [Όνομα, Επώνυμο], με την ιδιότητά μου ως [Αρμοδιότητα] της [Υπεύθυνη Αρχή Κράτους Μέλους]

Δηλώνω ότι, σε σχέση με την υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) που εγκρίθηκε με την Εκτελεστική Απόφαση [ημερομηνία και αριθ. αναφοράς] του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για [Κράτος Μέλος] ([παραπομπή])], κατά την κρίση μου και με βάση τις πληροφορίες που έχω στη διάθεσή μου, ειδικότερα τα αποτελέσματα από τα εθνικά συστήματα λογιστικού και άλλου ελέγχου που περιγράφονται στο ΣΑΑ:

1. Τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν, όπως ορίζεται στο Άρθρο 1 παράγραφος 1 της Σύμβασης Χρηματοδότησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μεταξύ της Επιτροπής και του [Κράτους Μέλους] (η «Σύμβαση»).

2. Τα στοιχεία που υποβάλλονται με το αίτημα καταβολής είναι πλήρη, ακριβή και αξιόπιστα, και τεκμηριώνουν επαρκώς την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων ή/και στόχων και την εφαρμογή της διαδρομής ελέγχου που καταδεικνύει την επίτευξη αυτών των ορόσημων και στόχων.

3. Τα διαθέσιμα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις απαραίτητες εγγυήσεις ότι η διαχείριση των κονδυλίων έγινε σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες, ειδικότερα κανόνες για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης και της διαφθοράς, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

4. Οι δραστηριότητες που υλοποιούνται για την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων στο πλαίσιο του ΣΑΑ, όπως δηλώνεται στο αίτημα καταβολής, δεν χρηματοδοτούνται από κανένα άλλο πρόγραμμα ή μέσο της Ένωσης ή, κατά περίπτωση, τα άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες.

Σύνοψη των εθνικών ελέγχων που διενεργήθηκαν σε σχέση με τις παραγράφους 1 έως 4 παραπάνω, με ανάλυση των σχετικών αδυναμιών που εντοπίστηκαν και των διορθωτικών ενεργειών που ελήφθησαν ή σχεδιάστηκαν, συμπληρώνει την παρούσα διαχειριστική δήλωση. [Στη συνοδευτική σύνοψη των ελέγχων, δεν εντοπίστηκαν παραβιάσεις σε ό,τι αφορά περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων.][Στη συνοδευτική σύνοψη των ελέγχων, εντοπίστηκαν οι ακόλουθες παραβάσεις σε ό,τι αφορά περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων: (*προσδιορίστε και επεξηγήστε τα ληφθέντα διορθωτικά μέτρα*)]

Βεβαιώνω ότι οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια του τελικού ελέγχου ή των εκθέσεων ελέγχου σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ έχουν διορθωθεί και ανακτηθεί κατάλληλα από τους τελικούς αποδέκτες ή βρίσκονται σε διαδικασία διόρθωσης και ανάκτησης. Όποτε κρίθηκε απαραίτητο, δόθηκε η δέουσα συνέχεια σε ελλείψεις του συστήματος ελέγχου που αναφέρονταν στις εν λόγω εκθέσεις ή βρίσκονται σε εξέλιξη όσον αφορά τις ακόλουθες απαιτούμενες διορθωτικές

48

ενέργειες: (εάν χρειάζεται, αναφέρετε ποια διορθωτικά μέτρα είναι ακόμα σε εξέλιξη, κατά την ημερομηνία υπογραφής της δήλωσης).

Βεβαιώνω ότι δεν έχω λάβει γνώση για οποιοδήποτε ζήτημα που δεν έχει γνωστοποιηθεί και που θα μπορούσε να βλάψει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθούν οι ακόλουθες επιφυλάξεις: ……] (διαγράψτε την παρούσα πρόταση εάν δεν ισχύει)

[Σε σχέση με την επιφύλαξη που διατυπώθηκε στην προηγούμενη Διαχειριστική Δήλωση– [Παραπομπή] – [συνέχεια που δόθηκε].] (διαγράψτε την παρούσα πρόταση εάν δεν ισχύει)

Τόπος ……., ημερομηνία ……..,

……..…

(υπογραφή)

[Όνομα και ιδιότητα του υπογράφοντος]

49

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΑΦΩΝ

Για την Επιτροπή:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων

Μονάδα R2

B-1049 Βρυξέλλες

Υπόψιν: Προϊστάμενος Μονάδας

Τηλ: +32 229 64900

E-mail: ECFIN-R2-RRF@ec.europa.eu

Με κοινοποίηση σε:

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Sonnemannstr. 20

D-60314 Frankfurt am Main

Υπόψιν: Επικεφαλής Διεύθυνσης «Υπηρεσιών Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων»
Τηλ.:.: +49 69 1344 7672

Για το Κράτος Μέλος:

1. Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
Υπουργείο Οικονομικών
Υπόψη: Διοικητή
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25, 105 64 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ: +302103338902-3338908

50

Email: n.mantzoufas@minfin.gr, πfagov@minfin.gr

2. Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής
Υπουργείο Οικονομικών
Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Υπόψη: Γενικός Γραμματέας
Πανεπιστημίου 37 – 101 65 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ: +30 210 3338447
Φαξ: +30 210 3239980
E-mail: gsfp@glk.gr

Κοινοποίηση σε:

Τράπεζα της Ελλάδος

Χ. Τσώρου
Επικεφαλής Τμήματος Σχέσεων με το Δημόσιο
Email: Sec.GovAcc@bankofgreece.gr
Τηλ. +30 2103202703

Άρθρο δεύτερο
Κύρωση της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων της

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Δανειακή Σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών. Το αγγλικό πρωτότυπο κείμενο της Σύμβασης, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα, στις 20 Ιουλίου 2021 και στις Βρυξέλλες, στις 26 Ιουλίου 2021, καθώς και η ελληνική μετάφρασή της, έχουν ως εξής:

RECOVERY AND RESILIENCE FACILITY
LOAN AGREEMENT

between the Commission and the Hellenic Republic

This Loan Agreement is made by and between

the European Union, represented by the European Commission,

hereinafter referred to as **"the Commission"**

and

the Hellenic Republic, represented by the Minister of Finance and the Alternate Minister of Finance,

Hereinafter referred to as **"the Member State"**,

hereinafter jointly referred to as the "Parties" and each of them a "Party".

PREAMBLE

Whereas:

(1) Regulation (EU) 2021/241 of the European Parliament and of the Council of 12 February 2021 establishing the Recovery and Resilience Facility[1] ('**RRF Regulation**') has the specific objective to provide Member States with financial support with a view to achieving the milestones and targets of reforms and investments as set out in their recovery and resilience plans. Such support is financed from the borrowing by the Union

[1] OJ L 57, 18.02.2021, p. 17.

on the basis of Article 5 of Council Decision (EU, Euratom) 2020/2053 of 14 December 2020 on the system of own resources of the European Union and repealing Decision 2014/335/EU, Euratom[2] ("Decision (EU, Euratom) 2020/2053"), which is available for the financing of measures under Article 1(2)(b) of Council Regulation (EU) 2020/2094 of 14 December 2020 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 pandemic[3] ('EURI Regulation');

(2) Support is provided following the approval of the assessment of the Recovery and Resilience Plan (the 'RRP') by the Council in accordance with Article 20(1) of the RRF Regulation, on the basis inter alia of a loan agreement to be concluded between the Commission and the Member State;

(3) In accordance with Articles 14, 15(2), 24 of the RRF Regulation, the disbursement of the loan support should be provided in instalments, based on the satisfactory fulfilment of milestones and targets laid down in the Council Implementing Decision. In line with Article 24(1) of the RRF Regulation, disbursements of the loan should be subject to the available funding;

(4) On 27 April 2021, the Member State submitted a RRP to the Commission and requested a loan support pursuant to Article 14(2) of the RRF Regulation;

(5) The Council Implementing Decision establishes a loan support amounting to a maximum of EUR 12 727 538 920 for the Member State. In accordance with Article 13 of the RRF Regulation, that same decision establishes an amount of EUR 1 654 580 060 of the loan support, equal to 13% of the loan support, to be disbursed as pre-financing to the Member State ;

(6) Pursuant to Article 22(2) of the RRF Regulation, the loan agreement to be concluded between the Commission and the Member State shall provide for obligations of the Member State to regularly check that the financing provided has been properly used and that there has been a proper implementation of measures; to take appropriate measures to prevent, detect and correct fraud, corruption, and conflicts of interests and legal actions to recover funds that have been misappropriated; to accompany a request for payment with a management declaration and summary of the audits carried out; to collect and ensure access to the standardised categories of data; to authorise the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, where applicable, EPPO to exert their rights; to keep records;

(7) According to Article 9 of the RRF Regulation, reforms and investment projects may receive support from other Union programmes and instruments provided that such support does not cover the same costs; according to Article 22(2)(c)(i) of the RRF Regulation the agreement to be concluded with the Member State should set out that requests for payment should be accompanied by management declarations that the control systems put in place give the necessary assurances that the funds were managed in accordance with all applicable rules, including on double funding;

(8) Article 34 of the RRF Regulation sets out Member State obligations with respect to communication and publicity;

[2] OJ L 424, 15.12.2020, p. 1.
[3] OJ L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(9) Provisions of the Financial Regulation relating to the implementation of financial assistance by the Commission should apply to the Loan Facility under this Loan Agreement. According to Article 15 (2)(b) of the RRF Regulation, Article 220(2) of the Financial Regulation should not apply with regard to the average maturity of the loan support;

(10) The Commission will launch on behalf of the Union bond issues, notes, commercial paper, short-term bills or any other appropriate short and/or long term financial transactions (**"Funding Instruments"**) for the funding of the loan support requested by the Member State;

(11) The Commission's funding strategy, set out in Article 7 of Commission Implementing Decision C(2021)2502 (**"Diversified Funding Strategy"**) should apply to the funding of non-repayable financial support and loan support provided under the RRF Regulation.

(12) The Commission should offer loan instalments with a long-term maturity of 30 years, in full respect of sound financial management principles. Gradual repayment of loan instalments will ensure that the weighted average maturity of total loan instalments under this Agreement are kept within predictable and managed limits. Repayment of the principal on these loans should be spread evenly over time, from the end of a moratorium, providing fiscal space to emerge from the crisis as well as avoiding lumpy repayment obligations for the beneficiary Member State.

(13) Pursuant Article 15(3) of the RRF Regulation, the application of the Cost Allocation Methodology should ensure that all costs incurred by the Union that relate to the loan support are borne by the beneficiary Member State.

(14) The financial terms of each Disbursement will be determined in accordance to the RRF Regulation, the Council Implementing Decision, the Cost Allocation Methodology and this Loan Agreement.

(15) The Conclusions on Next Generation EU Green Bonds 7817/21 approved by the Council on 23 April 2021 welcomed the Commission's target that up to 30% of Next Generation EU proceeds should be mobilised through the issuance of NGEU Green bonds, agreed that the relevant information on eligible RRF expenditures should be made available by Member States to the Commission on a regular basis and welcomed the intention of the Commission to include relevant text in the financing and loan agreements.

The Parties have agreed as follows:

Article 1 Subject of the agreement

1. This Loan Agreement sets out the rights and obligations of the Parties and terms and conditions applicable to the loan support provided with a view to the satisfactory fulfilment of the milestones and targets of reforms and investments by the Member State in the Council Implementing Decision.
2. Subject to the provisions of the RRF Regulation, the Council Implementing Decision, the Cost Allocation Methodology, and this Loan Agreement, the Union makes available to the Member State a Loan Facility in euro in the aggregate principal amount of maximum EUR 12 727 538 920.

3. The maximum number of Loan Instalments is laid down in the Council Implementing Decision.

4. The Member State shall use all amounts borrowed under the Loan Facility in conformity with the RRF Regulation, the Council Implementing Decision, and, if relevant, the Commission decision on disbursement under Article 24(5) RRF Regulation.

5. The Loan shall be denominated solely in euro, which shall be the currency of account and payment. The Availability Period of the loan support shall be until 31.12.2026.

Article 2 Maturity

1. Each Disbursement shall have a maturity of 30 years from the date of disbursement.
2. The repayment of the principal amount of a Disbursement shall start after a grace period of 10 years from the date of disbursement and be spread evenly in equal repayments over the remaining maturity of the Disbursement.
3. The average maturity of the Disbursements under the Loan Facility shall not exceed 20 years. The average maturity shall be calculated as the weighted average maturity of the Disbursements made under the Loan Facility.

Article 3 Entry into force

1. Following its signature by all Parties, this Loan Agreement shall enter into force on the date on which the Commission has received the official notification in the form of the Legal Opinion drawn up in accordance with Annex VI to this Loan Agreement by the Member State that all constitutional and legal requirements for the entry into force of this Loan Agreement and the valid and irrevocable commitment of the Member State to all obligations under this Loan Agreement have been fulfilled.

2. The entry into force shall not be later than 3 months after signature of this Loan Agreement. If this Loan Agreement has not entered into force by that date, the Parties to the Loan Agreement shall cease to be bound by it.

Article 4 Definitions

In this Loan Agreement (including its recitals), the following terms have the following meaning:

1. **"Availability Period"** means the period that runs up to the date defined in Article 1(5) of this Loan Agreement.

2. **"Average Maturity"** means the weighted average maturity of all the Loan Instalments or Tranches made available under the Loan Agreement, at the moment when it is calculated, where the maturity of each Loan Instalment or

Tranche is determined by reference to the scheduled amortisation of capital on principal amounts due based on Loan Instalments or Tranches.

3. **"Business Day"** means a day on which the TARGET2 payment system is open for business.

4. **"Business Day Convention"** means the business day convention communicated in the Confirmation Notice.

5. **"Commission"** means the European Commission.

6. **"Confirmation Notice"** means the Commission's written notice to the Member State in the form of Annex V setting out the terms of a Loan Instalment or Tranche.

7. **"Conflict of Interests"** means a situation as defined in Article 61(2) and (3) of the Financial Regulation.

8. **"Corruption"** means corruption within the meaning of Article 136(1)(d) (ii) of the Financial Regulation.

9. **"Cost of Carry"** is the Cost of Carry as defined in the Cost Allocation Methodology.

10. **"Cost of Funding"** is the Cost of Funding as defined in the Cost Allocation Methodology.

11. **"Cost of Liquidity Management"** is the Cost of Liquidity Management as defined in the Cost Allocation Methodology.

12. **"Cost of Service"** is the Cost of Service as defined in the Cost Allocation Methodology.

13. **"Council Implementing Decision"** means Council Implementing Decision of 13 July 2021 on the approval of the assessment of the recovery and resilience plan for Greece (ST 10152/21+ADD 1).

14. **"Disbursement"** means a disbursement of a Loan Instalment or Tranche to the Member State under this Loan Agreement.

15. **"Disbursement Date"** means, in relation to any Disbursement, the date of transfer of the Net Disbursement Amount to the Member State's account with the Central Bank of the Member State.

16. **"Double Funding"** means funding provided in violation of Article 9 of the RRF Regulation.

17. **"Due Date"** means the twentieth Business Day after the corresponding Transfer Date.

18. **"Early Reimbursement"** means any voluntary early repayment, in total or in part, of the Loan Facility at the initiative of the Member State.

19. **"Early Repayment"** means the early repayment of the Loan Facility requested by the Commission.

20. **"ECB"** means the European Central Bank.

21. **"EU"** means the European Union.

22. **"Event of Default"** means an event defined in Article 15 (1) of this Loan Agreement.

23. **"Financial Regulation"** means Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012.

24. **"Financing Agreement"** means the Financing Agreement signed between the Commission and the Member State under Article 2 of the Council Implementing Decision.

25. **"Fraud"** means fraud within the meaning of Article 136(1)(d)(i) of the Financial Regulation.

26. **"General Government Debt"** means indebtedness comprising general government debt as determined in accordance with the European System of Accounts 2010 ("ESA 2010") as laid down by Council Regulation No (EC) 2223/96 of 25 June 1996 on the European system of national and regional accounts in the Community .

27. **"Interest Payment Date"** means any date on which interest is payable under the Loan Agreement.

28. **"Interest Period"** means the Interest Period as defined in the Cost Allocation Methodology;

29. **"Legal Opinion"** means the legal opinion issued by the Ministry of Justice, the Ministry of Finance, or a relevant national authority of the Member State, in the form of Annex VI.

30. **"Loan Instalment"** means the sums which have been the subject of a Request for Payment;

31. **"Loan Agreement"** means this loan agreement.

32. "**Loan Facility**" means the loan support that the Commission makes available to the Member State under this Loan Agreement and in accordance with the Council Implementing Decision.

33. "**Market Disruption Event**" means, at the time of a proposed issuance of Funding Instruments, the occurrence of events or circumstances affecting the national or international financial, political or economic conditions or international capital markets or currency exchange rates or exchange controls which in the reasonable view of the Commission are likely to prejudice materially the ability of the Commission to achieve a successful issue, offering or distribution of Funding Instruments at a reasonable price.

34. "**Maturity Date**" means the scheduled date for full repayment of principal of a Loan Instalment or Tranche as defined in a Confirmation Notice.

35. "**Net Disbursement Amount**" means the proceeds of the Funding Instrument less the aggregate amount of clearing of the pre-financing according to Article 6 in relation to any Disbursement, resulting to an amount to be disbursed to the Member State.

36. "**Operational arrangements**" means the operational arrangements agreed by the Member State and the Commission after the adoption of the Council Implementing Decision, as referred to in Article 20 (6) of the RRF Regulation.

37. "**Pre-financing Loan Instalment**" means the part of Loan Facility to be disbursed as pre-financing indicated in Article 6.

38. "**Cost Allocation Methodology**" means the Commission Implementing Decision (EU) 2021/1095 of 2 July 2021 establishing the methodology for allocating costs related to borrowing and debt management operations under NextGenerationEU[4], as supplemented, amended or replaced as the case may be.

39. "**Public External Indebtedness**" means all indebtedness which constitutes General Government Debt (i) which is denominated or payable in a currency other than the currency of the Member State and (ii) which was not originally incurred or assumed under an agreement or instrument made with or issued to creditors substantially all of whom are residents of the Member State or entities having their head office or principal place of business within the territory of the Member State.

40. "**Public Internal Indebtedness**" means all General Government Debt which (i) is denominated in the currency of the Member State, (ii) is in the form of or represented by bonds, notes or other securities or any guarantee thereof and (iii) is or may be quoted or listed or ordinarily purchased and sold on any stock exchange, automated trading system, over the counter or other securities market.

[4] OJ L 236, 5.7.2021, p. 75.

41. **"Relevant Indebtedness"** means Public External Indebtedness and Public Internal Indebtedness.

42. **"Request for Payment"** means the Member State's request for the payment of Loan Instalments referred to in Article 24(2) of RRF Regulation, in the form of Annex II.

43. **"RRP"** means the Member State's recovery and resilience plan that was assessed by the Commission and whose assessment was approved by the Council through the adoption of the Commission proposal for a Council Implementing Decision by the Council.

44. **"RRF Regulation"** means Regulation (EU) 2021/241 of the European Parliament and of the Council of 12 February 2021;

45. **"Serious Breach of Obligations"** in the context of Article 22(5) of the RRF Regulation and of this Loan Agreement means a breach by the Member State of the obligations incorporated in this Loan Agreement and/or in the Financing Agreement that adversely affects, in a material or substantial manner, the rights of the Commission or the proper implementation of Union funds pursuant to this Loan Agreement concerning Articles 5, 6, 19, 20 and 21 thereof and/or the Financing Agreement concerning Articles 4, 5, 10, 11 and 12 thereof.

46. **"TARGET2"** means the Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer payment system which uses a single shared platform and which was launched on 19 November 2007.

47. **"Tax"** means any tax, levy, impost, duty or other charge or withholding of a similar nature (including any penalty or interest payable in connection with any failure to pay or any delay in paying any of the same).

48. **"TFEU"** means the Treaty on the Functioning of the European Union.

49. **"Tranche"** means a part of a Loan Instalment.

50. **"Transfer Date"** means any date indicated in the Confirmation Notice on which a payment of principal amount, Cost of Funding, Cost of Service, and Cost of Liquidity Management is to be made.

Article 5 Responsibility of the Member State

1. The Member State shall be responsible for the implementation of the RRP, including for the satisfactory fulfilment of the milestones and targets set out in the Council Implementing Decision and further specified in the Operational Arrangements.
2. In accordance with Article 28 of the RRF Regulation, the Member State shall foster synergies and ensure effective coordination between the recovery and resilience facility established by the RRF Regulation and other Union programmes and instruments, and in particular with measures financed by the Union funds in a manner

commensurate to its responsibilities. Pursuant to Article 9 of the RRF Regulation, the Member State shall ensure that no double funding takes place.

Article 6 Pre-financing

1. The Commission shall disburse an amount of EUR 1 654 580 060 of pre-financing (the **"Pre-financing Loan Instalment"**) as part of the loan support within, to the extent possible, two months from the entry into force of this Loan Agreement.
2. The Member State acknowledges and irrevocably agrees that:
   a) the disbursement of the Pre-Financing Loan Instalment shall be subject to availability of funds;
   b) Cost of Funding, Cost of Liquidity Management and Cost of Service for the Pre-financing Loan Instalment shall be based on the Cost Allocation Methodology;
   c) The Maturity Dates of the Pre-financing Loan Instalment shall be 30 years;
   d) The Pre-financing Loan Instalment shall be disbursed in one or several Tranches;
   e) It shall pay any fees, costs and expenses, including if applicable breakage costs and cost of carry.
3. The Commission shall issue to the Member State a Confirmation Notice setting out the financial terms of the Pre-financing Loan Instalment or Tranche. The Member State shall be deemed to have accepted in advance the terms of the Pre-financing Loan Instalment or Tranche set out in the Confirmation Notice.
4. For pre-financing paid in accordance with paragraph 1 an amount corresponding to the percentage equal to the ratio of the remaining uncleared pre-financing over remaining amounts of the Loan Facility to be disbursed shall be deducted from each Disbursement to calculate the Net Disbursement Amount in order to clear the pre-financing until it has been fully cleared.
5. Upon request of the Member State in its payment request, additional amounts may be deducted from each Disbursement in order to clear the pre-financing earlier.
6. Amounts of pre-financing that have not been cleared by 31 December 2026 shall be immediately due and payable. The Commission shall be entitled to offset such amounts against any claim that the Member State has vis-à-vis the Commission under the RRF and/or other EU programmes.
7. Any pre-financing shall be declared immediately due and payable following the termination of this Loan Agreement in the case referred to in Article 24(9) of the RRF Regulation. Article 15(3) of this Loan Agreement shall apply.

Article 7 Request for payments and verification of conditions

1. When submitting Requests for Payment in accordance with Article 24(2) of the RRF Regulation, the Member State shall duly justify that the milestones and targets for the

respective Loan Instalment as set out in Section 2 of the Annex of the Council Implementing Decision have been satisfactorily fulfiled. The Operational Arrangements shall be signed by the Member State and the Commission before the first request for payment.

2. When submitting the Request for Payment pursuant to Article 24 of the RRF Regulation, the Member State shall:
   a) Provide due justification of the satisfactory fulfilment of the relevant milestones and targets set out in the Council Implementing Decision;
   b) Request in relation to the Loan Facility a maximum of the amount as set out in the Council Implementing Decision;
   c) Use the form set out in Annex II of this Loan Agreement;
   d) In order to comply with the obligation set in Article 22(2)(c) of the RRF Regulation;
      (i) Enclose a duly signed Management Declaration drawn up in accordance with the model set out in Annex III of this Loan Agreement; and
      (ii) Enclose a summary of the audits carried out, including weaknesses identified and any corrective actions taken.
3. The Member State shall on a best effort basis seek to abide by the indicative payment request schedule set out in the Operational Arrangements. The final Request for Payment shall be submitted by 30 September 2026.
4. The preliminary assessment under Article 24(3) of the RRF Regulation shall be carried out by the Commission on the basis of the information provided by the Member State in accordance with paragraph 2. For the purpose of the assessment, the Operational Arrangements shall also be taken into account. The Commission may ask supplementary information and/or carry out checks and on-the-spot controls to verify the completion of milestones and targets, including on the non-reversibility of previously satisfactorily fulfiled milestones and targets. In case the Commission notifies the Member State of the need for major additional information or corrections of its payment request, the period between the date of the Commission request until the date of the submission of additional or corrected documents shall not be considered for the purposes of calculation of the deadline referred to in Article 24(3) of the RRF Regulation.
5. Where, as a result of the assessment under Article 24 of the RRF Regulation, the Commission establishes in accordance with Article 24(6) of the RRF Regulation that only a subset of the milestones and targets set out in the Council Implementing Decision have been satisfactorily fulfilled, the Commission shall determine the share of the Loan Instalment to be suspended following an observations procedure in accordance with Article 25.

   In case a milestone and/or target related to the Member State's control system is not satisfactorily fulfilled, the Commission may suspend the entire Disbursement and future Disbursments, until such time as the relevant milestone and/or target is satisfactorily fulfilled.

Article 8 Ex post reporting on climate change objectives

1. The Member State, together with the submission of a request for payment, shall declare the total cumulative expenditure disbursed up to that moment by the Member State for the implementation of each reform and investment of the national recovery and resilience plan assigned a positive climate marker under the methodology in the RRF Regulation, as contributing to climate change objectives.
2. The information referred to in paragraph 1 shall not be taken into account by the Commission for the assessment of the achievement of the milestones and targets under the request for payment.

Article 9 Drawdown, Conditions Precedent and Disbursement

1. Without prejudice to Article 6 of this Loan Agreement, any Disbursement shall be conditional upon the Commission having adopted a decision according to Article 24(5) of the RRF Regulation and shall be limited to the amount established in that decision.

2. No disbursement shall be made before the Commission has received:

   (a) the official notification in the form of the Legal Opinion by the Member State that all constitutional and legal requirements for the provisions concerning loans to take effect and the valid and irrevocable commitment of the Member State to all obligations under this Loan Agreement have been fulfilled, and

   (b) a Request for Payment (not applicable for the Pre-financing Loan Instalment).

   The Member State is irrevocably bound by the terms of the Request for Payment..

3. A Request for Payment shall not be regarded as having been duly completed unless it specifies the information set out in Annex II.

4. Following submission of a Request for Payment by the Member State, the Commission's obligation to pay the Net Disbursement Amount in respect of a Loan Instalment to the Member State under this Loan Agreement shall be subject to:

   a. no event having occurred that would render incorrect any statement made in the Legal Opinion;

   b. the Commission having received from the Minister of Finance of the Member State an official document indicating the persons authorised to sign the Request for Payment (and thus validly commit the Member State) and containing the specimen signatures of these persons;

   c. the Commission having adopted a decision authorising the disbursement in accordance with Article 24(5) of the RRF Regulation;

   d. availability of funding;

e. no Market Disruption Event having occurred;

f. no material adverse change having occurred since the date of signature of this Loan Agreement such as would, in the opinion of the Commission, after consultation with the Member State be likely to prejudice materially the ability of the Member State to fulfil its payment obligations under this Loan Agreement, *i.e.* to service any of the Loan Instalments to be funded and to repay them;

g. no Event of Default having occurred which has not been cured to the satisfaction of the Commission.

5. A Loan Instalment may be disbursed in one or more Tranches.

6. In accordance with the RRF Regulation, and the Council Implementing Decision, the Commission shall launch any appropriate Funding Instruments for the funding of the amount of a Loan Instalment under the Diversified Funding Strategy.

7. The Commission shall issue to the Member State a Confirmation Notice setting out the financial terms of the Disbursement. The Member State shall be deemed to have accepted in advance the terms of the Loan Instalment or Tranche set out in the Confirmation Notice. For the avoidance of doubt, the Commission is under no obligation to consider favourably any request from the Member State at any time to modify any of the financial terms of a Loan Instalment or Tranche.

8. The Commission shall instruct the ECB to transfer the Net Disbursement Amount of a Loan Instalment or Tranche on the Disbursement Date to the following euro account of the Member State with the Bank of Greece:

Account Name: "RRF Loans"

Account number: 23/200620 IBAN: GR8601000230000000000200620

BIC: BNGRGRAA

A payment to this bank account shall discharge the Commission from its payment obligation under this Loan Agreement with regard to the respective Disbursement.

9. The Member State's right to receive Loan Instalments or Tranches under this Loan Agreement expires at the end of the Availability Period, following which any undisbursed amount of the Loan Facility shall be considered as immediately cancelled, except for any situation described under Article 3(9) of the EURI Regulation.

Article 10 Representations, Warranties and Undertakings

1. Representations

By signing this Loan Agreement, the Member State represents and warrants to the Commission that on the date of this Loan Agreement and on each Disbursement Date:

(a) each Loan Instalment shall constitute an unsecured, direct, unconditional, unsubordinated and general obligation of the Member State and will rank at

least *pari passu* with all other present and future unsecured and unsubordinated loans and obligations of the Member State arising from its present or future Relevant Indebtedness; and

(b) the Legal Opinion is accurate and correct.

2. Undertakings

The Member State undertakes, until such time as all principal under this Loan Agreement has been fully reimbursed and all interest and additional amounts, if any, due under this Loan Agreement have been fully paid:

(a) to utilise the Net Disbursement Amount of each Disbursement in accordance with the RRF Regulation, the Council Implementing Decision and any related conditions applicable at the time of issuing the Request for Payment;

(b) to obtain and maintain in full force and effect all authorisations necessary for it to comply with its obligations under this Loan Agreement;

(c) to comply in all respects with applicable laws which might affect its ability to perform this Loan Agreement;

(d) to pay any fees, costs, overheads and expenses, including if applicable breakage costs and cost of carry, calculated according to the Cost Allocation Methodology ;

(e) without prejudice to Protocol 7 annexed to the Treaties, to recognise that the Commission shall have the identical legal capacity and privileges as accorded to international financial institutions;

(f) to ensure that the checks and measures referred to under Article 20 of this Loan Agreement are in place;

(g) with the exception of those encumbrances enumerated in subparagraphs (1) to (8) below:

(i) not to secure by mortgage, pledge or any other encumbrance upon its own assets or revenues any present or future Relevant Indebtedness and any guarantee or indemnity given in respect thereof, unless the Loan Facility at the same time shares *pari passu* and *pro rata* in such security; and

(ii) taking into consideration the particularities of the Union lending instruments, not to grant to any other creditor or holder of its General Government Debt any priority over the Commission.

The grant of the following encumbrances shall not constitute a breach of this Article 10:

(1) encumbrances upon any property incurred to secure financing for the purchase price or construction of such property and any renewal or

extension of any such encumbrance which is limited to the original property covered thereby and which secures any renewal or extension of the original secured financing; and

(2) encumbrances on commercial goods arising in the course of ordinary commercial transactions (and expiring at the latest within one year thereafter) to finance the import or export of such goods into or from the Member State; and

(3) encumbrances securing or providing for the payment of Relevant Indebtedness incurred exclusively in order to provide financing for a specific investment project, provided that the properties to which any such encumbrances apply are properties which are the subject of such project financing, or which are revenues or claims which arise from the project; and

(4) any other encumbrances in existence on the date of the signing of this Loan Agreement, provided that such encumbrances remain confined to the properties presently affected thereby and properties which become affected by such encumbrances under contracts in effect on the date of the signing of this Loan Agreement (including, for the avoidance of doubt, the crystallization of any floating charge which had been entered into at the date of this Loan Agreement), and provided further that such encumbrances secure or provide for the payment of only those obligations so secured or provided for on the date hereof or any refinancing of such obligations; and

(5) all other statutory encumbrances and privileges which operate solely by virtue of law and which cannot be reasonably avoided by the Member State; and

(6) any encumbrance granted or consented to under a securitization transaction which has been consented to in advance by the Commission and is accounted for in national accounts in accordance with ESA 2010 principles and Eurostat guidance on securitization operations conducted by Member States' governments; and

(7) any encumbrance securing the Member State's obligations with any central securities depository such as Euroclear given in the normal course of the business; and

(8) any encumbrance securing an indebtedness of less than EUR 3 million, provided that the maximum aggregate amount of indebtedness secured by such encumbrances does not exceed EUR 50 million.

As used in this Article 10, "financing for a specific investment project" means any financing of the acquisition, construction or development of any properties in connection with a project if the providing entity for such financing expressly agrees to look to the properties financed and the revenues to be generated by the operation of, or loss or damage to, such properties as the principal source of repayment for the moneys advanced.

Article 11 Costs and Expenses

1. In respect of each outstanding Loan Instalment, the Member State shall transfer to the account referred to in Article 14 in respect of each Loan Instalment or Tranche

   (a) on each Transfer Date the amount of Cost of Funding;

   (b) on each Transfer Date the amount of Cost of Service;

   (c) on each Transfer Date the amount of Cost of Liquidity Management.

2. The Interest Period and Transfer Dates, shall be, for each Loan Instalment or Tranche, set in the Confirmation Notice for that Loan Instalment or Tranche and be communicated to the Member State.
   The Commission shall communicate to the Member State the amount of Cost of Funding, Cost of Service, and Cost of Liquidity Management at the latest twenty business days before the Transfer Date.

3. The costs incurred by the Commission under this Loan Agreement and imputable to the Member State will be calculated based on a pricing formula composed of Cost of Funding, Cost of Service, and Cost of Liquidity Management which are to be calculated and invoiced based on the applicable Cost Allocation Methodology.

4. Without prejudice to the terms of Article 15 of this Loan Agreement and by derogation from Article 99 of the Financial Regulation, if the Member State fails to pay any sum payable under this Loan Agreement on its Transfer Date, the Member State shall pay in addition default interest on such sum (or, as the case may be, the amount thereof for the time being due and unpaid) to the Commission from the Transfer Date to the date of actual payment in full, calculated by reference to successive interest periods (each of such length as the Commission may from time to time select, the first period beginning on the relevant Transfer Date and, wherever possible, the length of such period shall be that of one week) on such overdue sum at the higher of

   (a) a rate per annum being the aggregate of

      (i) 350 basis points, and

      (ii) the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, or

   (b) 200 basis points over the Cost of Funding which would have been payable if the overdue amount had, during the period of non-payment, constituted an Instalment, or

   (c) 0 basis points.

So long as the failure to pay continues, such rate shall be re-fixed in accordance with the provisions of this paragraph (4) of this Article 11 on the last day of each such interest period and unpaid interest under this Article 11 concerning previous interest periods shall be added to the amount of interest due at the end of each such interest period. The default interest is immediately due and payable.

5. The Member State undertakes to pay to the Commission all additional interest and all costs and expenses, including legal fees, incurred and payable by the Commission as a result of a breach of any obligation under this Loan Agreement by the Member State. For the avoidance of doubt, and without prejudice to Article 12(2), a payment by the Member State on any date different from the Transfer Date will be construed as in breach of repayment obligations under this Loan Agreement.

Article 12 Repayment and Early Reimbursement

1. The Member State shall repay the principal amount of each Loan Instalment on the Transfer Date(s) and under the conditions notified to it by the Commission in the relevant Confirmation Notice.

   The Member State shall transfer the amount of principal due to the account referred to in Article 14(3) on the Transfer Date.

   Any amount of principal which is transferred for the purpose of a repayment to the account referred to in Article 14(3) by the Member State cannot be re-borrowed by the same Member State.

2. The Member State shall be entitled to ask for a partial or total Early Reimbursement. In this case, the Commission shall assess the request and, in its full discretion, set the terms and conditions for such Early Reimbursement. The Commission shall set a deadline for the Member State for the acceptance of those terms and conditions.

   The terms and conditions shall in particular ensure that the Member State bears all the costs resulting from all Funding Instruments impacted, including accrued interests due, expenses, fees, Cost of Liquidity Management, breakage costs and costs of termination of any hedging.

   Amounts repaid by the Member State may not be re-borrowed by the same Member State.

Article 13 Suspension and Cancellation of undrawn amounts

1. The Commission may suspend any undrawn Loan Instalments or Tranche of the Loan Facility if:
   (a) the Member State does not comply with the Loan Agreement;
   (b) The Members State commits or shall commit a Serious Breach of Obligations;
2. Following the suspension referred to in paragraph 1 the Commission may cancel the amounts concerned after having followed the observations procedure in accordance with Article 25.

3. The Commission may suspend or cancel any undrawn Loan Instalments or Tranche of the Loan Facility if the Member State declares its intention not to draw any more under the Loan Facility.

Article 14 Payments

1. All payments to be made by the Member State shall be paid without set-off or counterclaim, free and clear of, and without deduction for and on account of, any Taxes, commissions and any other charges for the entire term of this Loan Agreement.

2. The Member State declares that all payments and transfers under this Loan Agreement, as well as the Loan Agreement itself, are not subject to any Tax or any other levy, impost or duty in the Member State and shall not be so subject for the entire term of this Loan Agreement. If nevertheless the Member State or the Central Bank of the Member State is required by law to make any such deductions, the Member State shall pay the requisite additional amounts so that the Commission receives in full the amounts specified by this Loan Agreement.

3. All payments by the Member State shall be made on the Transfer Date before 11:00 a.m. Luxembourg time to the European Commission's account 4062990131at the ECB, via TARGET2 participant SWIFT-BIC ECBFDEFFBAC, in favour of the final beneficiary EUCOLULLXXX.

   A payment made on the Transfer Date on such account shall discharge the Member State from the relevant repayment obligation.

4. If the Member State pays an amount in relation to any of the Loan Instalments which is less than the total amount due and payable under this Loan Agreement, the Member State hereby waives any rights it may have to make any appropriation of the amount so paid as to the amounts due.

   The amount so paid in respect of an Loan Instalment shall be applied in or towards satisfaction of payments due under such Instalment in the following sequence:

   (a) *first* against any fees, expenses and indemnities;

   (b) *second* against any interest for late payments as determined under Article 11(4) ;

   (c) *third* against interest; and

   (d) *fourth* against principal,

   provided that these amounts are due or overdue for payment on that date.

5. Any calculation and determination by the Commission under this Agreement:

   (a) shall be made in a commercially reasonable manner; and

(b) shall, absent manifest error, be binding on the Commission and the Member State.

6. Business Day Convention (Day Count Convention) as communicated in the Confirmation Notice shall apply.

Article 15 Events of Default

1. The Commission may by written notice to the Member State declare the outstanding principal amount of the Loan to be immediately due and payable, together with accrued interest, and/or cancel any undrawn Loan Instalment or Tranche if:

(a) the Member State fails or shall fail to pay on the relevant Transfer Date any amount of principal or Costs of Funding or Costs of Service, or any other amounts due under this Loan Agreement on their due dates, whether in whole or in part, in the manner as agreed in this Loan Agreement, in respect of any Loan Instalment or Tranche; or

(b) the Member State defaults or shall default in the performance of any obligation under this Loan Agreement (other than those referred to in Article 15(1)(a)including the obligation set out in Article 1(4) of this Loan Agreement), and such default shall continue for a period of one month after written notice thereof shall have been given to the Member State by the Commission; or

(c) the Commission sends the Member State a declaration of default in circumstances where the Member State's obligations under this Agreement are declared by the Court of Justice of the European Union not to be binding on or enforceable against the Member State or to be illegal; or

(d) the Commission sends the Member State a declaration of default in circumstances where any representation or warranty made by the Member State under this Loan Agreement is inaccurate, untrue or misleading and which in the opinion of the Commission could have a negative impact on the capacity of the Member State to fulfill its obligations under this Loan Agreement or on the rights of the Commission under it; or

(e) any loan agreement between the Member State and the Commission or any EU institution or body, regardless of the amount, is subject of a declaration of default, or there is a default on any payment obligation of any kind towards the Commission or any EU institution by the Member State which gives rise to a declaration of default; or

(f) Relevant Indebtedness of the Member State having an aggregate principal amount in excess of EUR 250 million is the subject of a declaration of default as defined in any instrument governing or evidencing such indebtedness and as a result of such a declaration of default there is an acceleration of such indebtedness or a *de facto* moratorium on payments; or

(g) the Member State does not pay a substantial portion of its Relevant Indebtedness as it falls due or declares or imposes a moratorium on the payment of its Relevant Indebtedness or of Relevant Indebtedness assumed or guaranteed by it.

2. The Commission may, but is not obliged to, exercise its rights under this Article 15 and may also exercise them only in part without prejudice to the future exercise of such rights. No waiver is to be implied from any delay in exercise of any such rights.

3. The Member State shall reimburse all costs, expenses and fees payable by the Commission as a consequence of an Early Repayment of any Loan Instalment or Tranche under this Article 15, in particular resulting from all Funding Instruments impacted. In addition, the Member State shall pay default interest, as provided for in Article 11(3), which shall accrue as from the date when the outstanding principal amount of the Loan has been declared immediately due and payable, until the date of actual payment in full.

Article 16 Information Undertakings

1. The Member State shall supply to the Commission any information pertaining to any event which could reasonably be expected to cause an Event of Default to occur (and the steps, if any, being taken to remedy it).

2. The Member State shall supply to the Commission any information pertaining to the checks, measures and actions referred to under Article 20 of this Loan Agreement.

3. In order to prepare the report foreseen under Article 31 of the RRF Regulation, the Commission may request reports on the use of the Loan Facility.

4. The Member State undertakes to inform the Commission promptly if any event occurs that would render incorrect any statement made in the Member State's Legal Opinion.

Article 17 Miscellaneous

The Member State shall not have any right to assign or transfer any of its rights or obligations under this Agreement without the prior written consent of the Commission.

Article 18 Liability for damages

The Commission shall not be held liable for any damage caused by the Member State or any third parties involved in the implementation of the RRP, as a consequence of the implementation of the Loan Agreement.

Article 19 Publication of information, visibility of Union funding and right of use

1. Without prejudice to Article 34 of the RRF Regulation, Member State information, communication and publicity for funding in implementation of the RRP shall be at least of the same level as that required by the rules of the Member State for public funding without contributions from the Union budget.

2. In order to respect its obligations under Article 34(2) of the RRF Regulation, and in particular to ensure provision of coherent, effective and proportionate targeted information to multiple audiences, including the media and the public, the Member State shall:
    a. Have a strategy at Member State level to raise awareness and ensure recognition of the RRF's contribution to Europe's recovery and, in particular, the twin green and digital transitions.
    b. Where applicable, correctly and prominently display in all communication activities at project and Member State level the EU emblem with an appropriate funding statement that reads (translated into local languages where appropriate) "funded by the European Union – NextGenerationEU".
    c. Establish and maintain a single web space providing information on the RRP and related projects and communicate the dedicated web link to the Commission.
    d. Ensure that the final recipients of Union funding under the RRF acknowledge the origin and ensure the visibility of the Union funding.

3. When displayed in association with another logo, the European Union emblem must be displayed at least as prominently and visibly as the other logos. The emblem must remain distinct and separate and cannot be modified by adding other visual marks, brands or text. Apart from the emblem, no other visual identity or logo may be used to highlight the EU support.
4. Any communication or dissemination activity that relates to the RRP and is made by the Member State in any form and using any means, shall use factually accurate information.
5. Where applicable, the Member State shall indicate the following disclaimer (translated into local languages where appropriate): *"Funded by the European Union – NextGenerationEU. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission. Neither the European Union nor the European Commission can be held responsible for them."*
7. The Member State grants the Commission the right to use free of charge the communication materials relating to the RRP.

Article 20 Protection of the financial interests of the Union

1. The Member State shall:
    a. regularly check that the financing provided has been properly used in accordance with all applicable rules and that any measure for the implementation of reforms and investment projects under the RRP has been properly implemented in accordance with all applicable rules in particular

regarding the prevention, detection and correction of fraud, corruption and conflicts of interests;

b. take appropriate measures to prevent, detect and correct fraud, corruption, and conflicts of interests as defined in Article 61(2) and (3) of the Financial Regulation affecting the financial interests of the Union and to take legal actions to recover funds that have been misappropriated, including in relation to any measure for the implementation of reforms and investment projects under the RRP;

c. for the purpose of audit and control and to provide for comparable information on the use of funds in relation to measures for the implementation of reforms and investment projects under the RRP, to collect and ensure access to the following standardised categories of data:

i. name of the final recipient of funds;

ii. name of the contractor and sub-contractor, where the final recipient of funds is a contracting authority in accordance with Union or national law on public procurement;

iii. first name(s), last name(s) and date of birth of beneficial owner(s) of the recipient of funds or contractor, as defined in Article 3(6) of Directive (EU) 2015/849 of the European Parliament and of the Council ;

iv. a list of any measures for the implementation of reforms and investment projects under the recovery and resilience plan with the total amount of public funding of those measures and indicating the amount of funds paid under the Loan Facility and under other Union funds;

d. keep records in accordance with Article 132 of the Financial Regulation.

2. For the purpose of fulfilling the obligations under paragraph 1, Article 5(2) and Article 21 of this Loan Agreement, the Member State shall ensure that the control system referred to in Article 22(1) of the RRF Regulation complies with the key requirements listed in Annex I.

3. Any amendments to the Member State's internal control system that was included in the RRP concerning elements that were assessed by the Commission shall be duly communicated to the Commission without delay.

4. The Commission shall be sufficiently assured that the Member State's internal control system fulfils the key requirements provided in paragraph 1. The Commission may request supplementary information and perform on-the-spot system audits. These system audits may be carried out on a risk basis. If needed, the Commission may be assisted by independent outside experts or external audit firms.

Article 21 Verifications and checks by the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) the European Court of Auditors (ECA) and the European Public Prosecutor's Office (EPPO)

1. In addition to controls under Article 7(4) and audits under Article 20(4) of this Loan Agreement, the Commission may exert its rights as provided for in Article 129(1) of the Financial Regulation and may carry out verifications, reviews, checks and audits for the implementation of the RRP regarding:
   a) the prevention, detection and correction of fraud, corruption and conflicts of interests affecting the financial interests of the Union, including the application of Article 20,
   b) the application of Article 5(2),
   c) the information and justification regarding the satisfactory fulfilment of milestones and targets in a payment request.

   Such verifications, reviews, checks and audits may be carried out during the implementation of the RRP and until five years starting from the date of the final Disbursement and may cover the information system used by Member States to collect and provide data that is used to justify the completion of milestones and targets. These procedures shall be formally notified to the Member State. If needed, the Commission may be assisted by independent outside experts or external audit firms.
2. The Member State shall keep and provide adequate supporting documents proving, in particular, that the RRP has been implemented properly, that its implementation complies with the obligations listed in Article 20(1) of this Agreement and that the milestones and targets specified in the Council Implementing Decision have been satisfactorily fulfiled, if requested to do so in the context of the checks or audits described in this Article.
3. The following bodies may exert their rights as provided for in Article 129(1) of the Financial Regulation and carry out reviews, checks, audits and investigations:
   - the European Anti-Fraud Office (OLAF) under Regulations No 883/2013[5] and No 2185/96[6],
   - the European Public Prosecutor's Office (EPPO) under Regulation 2017/1939, to the extent that the EPPO is competent, and
   - the European Court of Auditors (ECA) under Article 287 of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU) and Article 257 of the Financial Regulation.
4. The Member State shall agree to and cooperate in view of the above mentioned verifications, reviews, checks, audits and investigations as well as controls under Article 7(4) and audits under Article 20(4), and provide any information and documents as requested for their purpose.

---

[5] Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF) and repealing Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (Euratom) No 1074/1999 (OJ L 248, 18/09/2013, p. 1).

[6] Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/1996 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and other irregularities (OJ L 292, 15/11/1996, p. 2).

5. The Member State shall grant officials of the Commission, OLAF, the ECA and, to the extent that it is competent, EPPO, and their authorised representatives access to sites and premises at which investments and reforms financed under this Loan Agreement are carried out, and to any documents and computerised data concerning the management of those investments and reforms, and to take every appropriate measure to facilitate their work. Access by authorised agents of the Commission, OLAF, the ECA and, to the extent the Member State is participating enhanced cooperation on its establishment, EPPO shall be granted on conditions of strict confidentiality with regard to third parties, without prejudice to public law obligations to which they are subject.
6. In order to comply with point (e) of Article 22(2) of the RRF Regulation, the Member State shall impose obligations on all final recipients of funds paid for the measures for the implementation of reforms and investment projects included in the RRP, or to all other persons or entities involved in their implementation to expressly authorise the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, where applicable, EPPO to exert their rights as provided for in Article 129(1) of the Financial Regulation and to impose similar obligations on all final recipients of funds disbursed, to ensure that any third party involved in the implementation of the RRP grants the rights and access in accordance with paragraphs (1) to (4) above.
7. In case of audits or reviews by the Commission, on the basis of the findings made during the audit or review, a provisional report shall be drawn up. The Commission or the auditors shall formally notify the report to the Member State and an observations procedure shall take place in accordance with Article 25. The final report must be sent to the Member State within 60 calendar days of expiry of the time limit for submission of observations.
8. On the basis of the final findings, the Commission may take the measures it considers necessary, including, in cases of fraud, corruption, conflict of interest or a Serious Breach of Obligations in this Loan Agreement, declaration of outstanding Loan Instalments immediately due and payable, in part or in full, and cancellation of undrawn Loan instalments in accordance with Article 13(2).

Article 22 Implementation of measures under Article 21(8)

1. When taking the measures referred to Article 21(8) in accordance with the second subparagraph of Article 22(5) of the RRF Regulation, the Commission shall take into account the principle of proportionality, as well as the size and maturities of the outstanding Loan Instalments and the estimated costs of such measures. Such measures shall be implemented following an observations procedure in accordance with Article 25.
2. In order to respect the principle of proportionality and to take into account the seriousness of the fraud, corruption, conflict of interests affecting the financial interests of the Union that has not been corrected by the Member State, or of the Serious Breach of Obligation, when taking the measures described under Article 21(8) the Commission shall proceed as follows:

a) In case of fraud, corruption, conflict of interest, a breach of Article 5(2) or the information and justification underlying a payment request is found to be incorrect, the amount of the outstanding Loan Instalments to be declared immediately due and payable and of the undrawn Loan Instalments to be cancelled in accordance with Article 13(2) shall correspond to the amount affected.

b) In case of serious breach of obligation of this Loan Agreement, other than Article 5(2), the amount of the outstanding Loan Instalments to be declared immediately due and payable and of the undrawn Loan Instalments to be cancelled in accordance with Article 13(2) shall be established taking into account the frequency and extent of the serious breach of obligations.

In the specific case of a deficiency in a Member State's controls system that leads to a serious breach of an obligation under Article 20(1) of this Loan Agreement, the amount of the outstanding Loan Instalments to be declared immediately due and payable and of the undrawn Loan Instalments to be cancelled in accordance with Article 13(2) shall be established in accordance with the principle of proportionality as follows:

a. where the deficiency is so fundamental, frequent or widespread that it represents a complete failure of the system that puts at risk the proper use of all expenditure, a flat rate reduction of 100 % of the Loan Facility shall be applied;

b. where the deficiency is so frequent and widespread that it represents an extremely serious failure of the system that puts at risk the proper use of a very high proportion of the expenditure, a flat rate reduction of 25 % of the Loan Facility shall be applied;

c. where the deficiency is due to the system not fully functioning or functioning so poorly or so infrequently that it puts at risk the proper use of a high proportion of the expenditure, a flat rate reduction of 10 % of the Loan Facility shall be applied;

d. where the deficiency is due to the system which is functioning but not with the consistency, frequency, or depth required so that it puts at risk the proper use of a high proportion of the expenditure, a flat rate reduction of 5 % of the Loan Facility shall be applied.

3. Where the amount of the outstanding Loan Instalments is declared immediately due and payable under this Article 22, the Member State shall reimburse all costs, expenses and fees payable by the Commission as a consequence thereof, in particular resulting from all Funding Instruments impacted. In addition, the Member State shall pay default interest, as provided for in Article 11(4), which shall accrue as from the date when the outstanding principal amount of the Loan Instalment has been declared immediately due and payable, until the date of actual payment in full.

Article 23 Administrative sanctions and other measures

Nothing in this Loan Agreement may be construed as preventing the adoption of administrative sanctions (such as financial penalties) or other public law measures, in addition or as an alternative to the measures provided under this Loan Agreement (see, for instance, Articles 135 to 145 of the Financial Regulation and Articles 4 and 7 of Regulation 2988/95[7]).

Article 24 Communication between parties

1. All notices in relation to this Loan Agreement shall be validly given in writing, including via email, and sent to the addressees listed in Annex IV to this Loan Agreement. Each Party shall update addressees and notify it to the other Party hereto upon the same being amended from time to time.

2. Notices become effective on the date of receipt of the e-mail or letter by which they are delivered.

3. Each Party to this Loan Agreement shall notify to the other Party the list and specimen signatures of the persons authorised to act on its behalf under this Loan Agreement, promptly upon signature of this Loan Agreement. Likewise, each Party shall update such list and notify the other Party hereto upon the same being amended from time to time.

Article 25 Observations procedure

Where Article 7 and Article 22 of this Loan Agreement refers to the observations procedure in this Article 25, the Member State shall be given the opportunity to submit observations within a period of one month.

Where Article 13 of this Loan Agreement refers to the observations procedure in this Article, the Member State shall be given the opportunity to submit observations within a period of two months.

The Commission may extend the deadline for submitting observations.

Article 26 Amendments

Any amendment agreed by the Parties shall be in writing and shall form part of this Loan Agreement.

Article 27 Governing law and jurisdiction

---

[7] Council Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests (*OJ L 312, 23.12.1995, p. 1*).

1. This Loan Agreement and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it shall be governed by and shall be construed in accordance with European Union law, supplemented if necessary by the Luxembourgish law.

2. The Parties undertake to submit any dispute that may arise relating to the legality, validity, interpretation or performance of this Loan Agreement to the exclusive jurisdiction of the Court of Justice of the European Union in accordance with Article 272 of the TFEU.

Article 28 Partial invalidity and unintentional gaps

1. If one or more of the provisions contained in this Loan Agreement should be or become fully or in part invalid, illegal or unenforceable in any respect under any applicable law, the validity, legality and enforceability of the remaining provisions contained in this Loan Agreement shall not in any way be affected or impaired thereby. Provisions that are fully or in part invalid, illegal or unenforceable shall be interpreted and thus implemented according to the spirit and purpose of this Loan Agreement.
2. The Preamble and the Annexes to this Loan Agreement do and shall hereafter form an integral part of this Loan Agreement.

Article 29 Annexes

The Annexes to this Agreement shall constitute an integral part thereof:

Annex I: Key requirements of the Member State's control system

Annex II: Form of Request for Payment

Annex III: Management Declaration Template

Annex IV: List of Contacts

Annex V: Form of Confirmation Notice

Annex VI: Form of Legal Opinion

Done in Athens on and in Brussels on 26/07/21. Done in duplicate, both being equally authentic, each of which shall constitute an original instrument.

HELLENIC REPUBLIC

Represented by

- signed by - 20.07.2021

ChristosStaikouras

Minister of Finance

Represented by

- signed by -

Theodore Skylakakis

Alternate Minister of Finance

EUROPEAN UNION

represented by

EUROPEAN COMMISSION

Represented by

- signed by -

Johannes Hahn

Commissioner for Budget and Administration

Represented by

- signed by -

Paolo Gentiloni

Commissioner for Economy

79

ANNEX I

Key requirements of the Member State's control system

1) In compliance with Article 22(1) of the RRF Regulation, the Member State shall provide an effective and efficient internal control system, including separation of functions and reporting and monitoring arrangements. Member States may rely on their regular national budget management systems.

   This includes:

   - the nomination of an authority as "coordinator" having the overall responsibility for monitoring the implementation of the RRP on behalf of the Member State and being the single point of contact for the Commission;
   - that the coordinator has the (i) administrative capacity in terms of human resources (staff numbers and profiles), institutional experience and expertise, and (ii) the mandate and authority to exercise all relevant tasks, including reporting and monitoring responsibilities;
   - the identification of the authorities entrusted with the implementation of the RRP measures;
   - the identification of the authority responsible for signing the management declaration accompanying the payment requests with procedures ensuring that this authority will get assurance about the satisfactory fulfilment of the milestones and targets set in the RRP, that the funds were managed in accordance with all applicable rules, in particular rules on avoidance of conflicts of interests, fraud prevention, corruption and double funding;
   - an appropriate separation between implementation and audit functions.

2) In compliance with Article 22(2)(a) of the RRF Regulation, the Member State shall conduct an effective implementation of proportionate anti-fraud and anti-corruption measures, as well as any necessary measure to effectively avoid conflict of interests.

   This includes:

   - appropriate measures related to the prevention, detection and correction of fraud, corruption and conflict of interest, as well as avoidance of double funding and to take legal actions to recover funds that have been misappropriated;
   - a fraud risk assessment and the definition of appropriate anti-fraud mitigating measures.

3) In compliance with Article 22(2)(c) of the RRF Regulation, the Member State shall maintain appropriate procedures for drawing up the management declaration and summary of the audits carried out at national level.

   This includes:

   - An effective procedure for drawing up the Management Declaration, documenting the summary of audits and keeping the underlying information for audit trail;

- Effective procedures to ensure that all cases of fraud, corruption and conflict of interests are properly reported and corrected through recoveries.

4) To provide the information necessary for Article 22(2)(c)(i) of the RRF Regulation, the Member State shall ensure appropriate measures, including procedures for checking the fulfilment of milestones and targets and compliance with horizontal principles of sound financial management.

   This includes:

   - appropriate measures through which authorities entrusted with the implementation of the RRP measures will check the fulfilment of milestones and targets (e.g. desk reviews, on-the-spot checks);
   - appropriate measures through which the authorities entrusted with the implementation of the RRP measures will check the absence of serious irregularities (fraud, corruption and conflict of interest) and double funding (e.g. desk reviews, on-the-spot checks).

5) In compliance with Article 22(1) of the RRF Regulation and to provide the information necessary for Article 22(2)(c)(ii) of the RRF Regulation, the Member State shall conduct adequate and independent audits of systems and cases of support to investments and reforms.

   This includes:

   - The identification of the body/ies which will carry out the audits of systems and cases of support to investments and reforms and how its/their functional independence is ensured;
   - The allocation of sufficient the resources to this body/ies for the purpose of the RRF;
   - The effective tackling by the audit body/ies of the risk of fraud, corruption, conflict of interest and double funding both through system audits and audits of cases of support to investments and reforms.

6) In compliance with Article 22(2)(d) and (e) of the RRF Regulation, the Member State shall maintain an effective system to ensure that all information and documents necessary for audit trail purposes are held.

   This includes:

   - effective collection and storage of data on the final recipients of funds;
   - access for the Commission, OLAF, ECA and EPPO (where applicable) to the data on final recipients, contractors, subcontractors and beneficial owners for the purpose of audit and control.

ANNEX II

FORM OF REQUEST FOR PAYMENT

[on letterhead of the Member State]

[date]

European Commission
Directorate-General for Economic and Financial Affairs
Unit R2 - Finance
Attn.: Head of Unit
Office: CHAR 13/056
B-1049 Brussels
Belgium

Subject: **RRF – Request for Payment for Loan Instalment**

Dear Sir/Madam,

We refer to Regulation (EU) 2021/241, notably Article 24 thereof, and the Loan Agreement dated [insert date] between the European Union, represented by the European Commission (the "**Commission**"), and [insert MS] (the "**Member State**") . Terms defined in the Loan Agreement shall have the same meaning herein.

We confirm that the relevant milestones and targets referred to under the [first/second/third/etc.] instalment for loan support as specified in Section 2.2: Loan Support of the Annex to Council Implementing Decision (EU) [XXX/XXX] have been satisfactorily fulfilled and we hereby request the disbursement of EUR [a maximum of the amount as set out in the Council Implementing Decision].

We have uploaded the due justification for this payment request to the relevant tool as provided by the Commission. Furthermore, we have declared the total cumulative expenditure disbursed up to that moment for the implementation of each reform and investment of the national recovery and resilience plan assigned a positive climate marker under the methodology in Regulation (EU) 2021/241, as contributing to climate change objectives. We confirm that measures related to previously satisfactorily fulfilled milestones and targets have not been reversed[8].

A duly signed Management Declaration and summary of audits carried out are annexed to this letter.

[8] For the first payment request, please delete this sentence.

82

1. We hereby irrevocably request that Loan Instalments be disbursed under and in accordance with the Loan Agreement upon the following terms:

    a. Total principal amount of the Loan Instalment: up to EUR [•a maximum of the amount as set out in the Council Implementing Decision].

    b. We request a Cost of Funding, Cost of Liquidity Management and Cost of Service for the Loan Instalment based on the Cost Allocation Methodology.

    c. The Maturity Date of the Loan Instalment shall be 30 years with amortized repayment of principal starting after a grace period of 10 years.

    d. The Loan Instalment shall be disbursed in one or several Tranches.

2. We acknowledge and agree that the Disbursement shall be in accordance with and subject to

    a. the Commission being satisfied at all times that the corresponding funds are available to it from counterparties in the international capital markets on terms and conditions that are acceptable to it;

    b. the Commission having previously obtained through Funding Instruments the funds requested in this Request for Payments. We irrevocably undertake to pay any fees, costs and expenses, including if applicable breakage costs and cost of carry, calculated according to the Cost Allocation Methodology.

    c. the issue by the Commission, in due course, of a Confirmation Notice.

3. We confirm that:

    a. The list of authorised signatories sent on behalf of the Member State by the Minister of Finance on [date] remains valid and applicable.

    b. No event has occurred that would render incorrect any statement made in the Legal Opinion issued on [date].

    c. No Event of Default has occurred.

[Signature]

Annexes

- Management Declaration
- Summary of Audits

Copy to:

European Central Bank

83

ANNEX III

MANAGEMENT DECLARATION – TEMPLATE

I, the undersigned, [First Name, Surname], in my capacity as [Function] of [Member State Responsible authority]

Declare that, in relation to the implementation of the Recovery and Resilience Plan (RRP) approved by the Council Implementing Decision of [date] on the approval of the assessment of the recovery and resilience plan for [Member State] ([reference]), based on my own judgement and on the information at my disposal, in particular the results from the national control and audit systems described in the RRP:

1. The funds were used for their intended purpose as defined in Article 1(1) of the Loan Agreement Recovery and Resilience Plan between the Commission and [Member State] (the 'Loan Agreement').
2. The information submitted with the request for payment is complete, accurate and reliable; duly justifying that the milestones and/or targets concerned have been satisfactorily fulfilled and that the audit trail demonstrating the achievement of these milestones and targets is in place.
3. The control systems in place give the necessary assurances that the funds were managed in accordance with all applicable rules, in particular rules on avoidance of conflicts of interests, fraud prevention and corruption in accordance with the principle of sound financial management;
4. The activities implemented to achieve the milestones and targets under the RRP as declared in the request for payment are not financed by any other Union programme or instrument or, where applicable, the other Union programmes and instruments do not cover the same cost.

A summary of the national audits carried out in relation to § 1 to 4 above, with an analysis of the related weaknesses found and the corrective actions taken or planned, is complementing this management declaration. [In the accompanying summary of the audits, no breaches in terms of fraud, corruption or conflict of interests have been detected.][In the accompanying summary of the audits, the following breaches in terms of fraud, corruption or conflicts of interests have been detected: (identify and specify remedial action taken)]

I confirm that the irregularities identified during final audit or control reports in relation to the implementation of the RRP have been appropriately corrected and recovered from final recipients or are in the course of being corrected and recovered. Where necessary, adequate follow-up was given to deficiencies in the control system reported in those reports or is on-going as regards the following required remedial actions: (if appropriate indicate which remedial actions are still on-going, at the date of signing the declaration).

84

I confirm that I am not aware of any undisclosed matter, which could harm the interests of the European Union.

[However, the following reservations should be noted: .....] (delete this sentence if not applicable)

[With reference to the reservation made in the previous Management Declaration – [Reference] – [follow-up given].] (delete this sentence if not applicable)

Place ....., date .....

.....

(signature)

[Name and Function of the signatory]

85

ANNEX IV

LIST OF CONTACTS

For the Commission:

European Commission

Directorate General for Economic and Financial Affairs

Unit R2 - Finance

B-1049 Brussels

Attn: Head of Unit

Tel.: +32 229 64900

E-mail: ECFIN-R2-RRF@ec.europa.eu

and

Directorate General for the Budget

Unit E-3 "Borrowing and lending Operations"

L-2920 Luxembourg

Attn: Head of Unit

Tel.: +352 4301 30070

E-mail: BUDG-RRF-LOANS@ec.europa.eu

With copy to:

European Central Bank

Sonnemannstr. 20

D-60314 Frankfurt am Main

Attn: Head of Division "Financial Operations Services"
Tel.: + 49 69 1344 7672

For the Member State:

1. General Secretariat for Fiscal Policy
Ministry of Finance
General Accounting Office
Attn: Secretary General
37 Panepistimiou str. – 101 65 Athens, Greece
Tel.: +30 210 3338447
Fax: +30 210 3239980
E-mail: gsfp@glk.gr

2. Public Debt Management Agency

8th Omirou Str, 10564, Athens, Greece
Attn: Director General
E-Mail addresses: (i) funding@pdma.gr, (ii) debtservices@pdma.gr,
Tel. +302103701835 – 807 – 800
Mob. +306942064695
Fax: +302103701850
http://www.pdma.gr

3. RRF Coordination Agency
Ministry of Finance
Attn: Governor
25, El.Venizelou (Panepistimiou) str.
105 64 Athens, Greece
Tel. +30 210 3338902 - 3338908
Email: rrfagov@minfin.gr, n.mantzoufas@minfin.gr

With copy to:

Bank of Greece

1. G.Petroulia
Head of Administrative Support, Hellenic Republic Loans Processing and IMF related Issues Section
tel.+030 210 3202584
E-mail: Sec.AdminandLoans@bankofgreece.gr

2. C. Tsorou

87

Head of Government Accounts Section
Email: Sec.GovAcc@bankofgreece.gr
Tel. +30 2103202703

ANNEX V

FORM OF CONFIRMATION NOTICE

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE GENERAL
BUDGET
Asset and risk management
Borrowing and lending

[Insert Member State's contact details]

Subject: **RRF – Disbursement of a Loan Instalment or Tranche of EUR [•]**

Dear Sir or Madam,

We refer to the Loan Agreement dated [•] between the European Commission (the "**Commission**") acting on behalf of the European Union, and the Hellenic Republic (the "**Member State**") of a maximum amount of EUR 12 727 538 920 ("the Loan Agreement"). Terms defined in the Loan Agreement shall have the same meaning herein.

In line with the [Article 6 of the Loan Agreement (Pre-Financing)] Request for Payment dated [•], the terms of the Disbursement are as follows:

Principal amount	EUR [•]
Net disbursement amount	EUR [•]
Disbursement Date	[•]
[Amount of clearing of Pre-Financing]	[•]
Average Maturity	[•]
Maturity Date	[•]
Interest payment dates	Annually on [•]
First interest payment date	[•]

89

Transfer Dates	[•]
Interest period	[•]

The applicable Day Count Convention is Actual/Actual (ICMA), following unadjusted [unless otherwise specified].

According to Article 6(3) and Article 9(7) of the Loan Agreement, please find attached the payment schedule of the loan setting out the Transfer Dates and the amounts of repayment of principal.

EUROPEAN UNION
represented by
EUROPEAN COMMISSION

[•] [•]

Copy to

European Central Bank

90

ANNEX VI

FORM OF LEGAL OPINION

Legal Advisor to the State

(to be issued on official letterhead of the Legal Advisor to the State)

[*place, date*]

European Commission

Directorate General for Economic and Financial Affairs

Unit R2 - Finance

B-1049 Brussels

Re: RRF Loan Agreement dated [date] for a maximum amount of EUR 12 727 538 920

Dear Sirs,

In my capacity as Legal Advisor to the State, I refer to the above referenced Loan Agreement dated [date] and its Annexes which constitute an integral part thereof (hereinafter together referred to as the "**Agreement**") between the European Commission (hereinafter referred to as the "**Commission**") acting on behalf of the European Union and the Hellenic Republic (hereinafter referred to as the "**Member State**") for a maximum amount of EUR 12 727 538 920.

I warrant that I am fully competent to issue this legal opinion in connection with the Agreement on behalf of the Member State.

I have examined originals or copies of the execution version of the Agreement. I have also examined the relevant provisions of national and international law applicable to the Member State , the powers of signatories and such other documents as I have deemed necessary or

appropriate. Furthermore, I have made such other investigations and reviewed such matters of law as I have considered relevant to the opinion expressed herein.

I have assumed (i) the genuineness of all signatures (except the Member State) and the conformity of all copies to originals, (ii) the capacity and power to enter into the Agreement of, and their valid authorisation and signing by, each Party other than the Member State .

Terms used and not defined in this opinion shall have the meaning set out in the Agreement.

This opinion is limited to the law of the Hellenic Republic as it stands at the date of this opinion.

Subject to the foregoing, I am of the opinion that:

1. With respect to the laws, regulations and legally binding decisions currently in force in of the Hellenic Republic, the Member State is by the execution of the Agreement by Christos Staikouras, Minister of Finance and Theodore Skylakakis, Alternate Minister of Finance, validly and irrevocably committed to fulfill all of its obligations under it.

2. The Member State's execution, delivery and performance of the Agreement: (i) have been duly authorised by all necessary consents, actions, approvals and authorisations; and (ii) do not violate any applicable regulation or ruling of any competent authority or any agreement or treaty binding on it.

3. Nothing in this Agreement contravenes or limits the rights of the Member State to make punctual and effective payment of any sum due for the principal, interest or other charges under the Agreement.

4. The Agreement is in proper legal form under the law of the Hellenic Republic for enforcement against the Member State. The enforcement of the Agreement would not be contrary to mandatory provisions of the law of the Hellenic Republic, to the ordre public of the Hellenic Republic , to international treaties or to generally accepted principles of international law binding on the Member State.

5. It is not necessary in order to ensure the legality, validity or enforceability of the Agreement that it be filed, recorded, or enrolled with any court or authority in the Hellenic Republic.

6. No Taxes, duties, fees or other charges imposed by the Hellenic Republic or any taxing authority thereof or therein are payable in connection with the execution and delivery of the Agreement and with any payment or transfer of principal, interest, commissions and other sums due under the Agreement.

7. No exchange control authorisations are required and no fees or other commission are to be paid on the transfer of any sum due under the Agreement.

8. The choice of Union law as governing law for the Agreement and, solely where Union law is silent on a particular issue, Luxembourg law, is a valid choice of law binding the Member State in accordance with the law of the Hellenic Republic.

92

9. The Member State has legally, effectively and irrevocably submitted to the exclusive jurisdiction of the Court of Justice of the European Union in connection with the Agreement.

10. The Agreement on execution complies with all domestic Constitutional requirements for the Agreement to be operative as a matter of the law of the Hellenic Republic and binding on the Hellenic Republic.

11. The Agreement is fully valid and has been validly ratified in accordance with national law.

12. In conclusion, the Agreement has been duly executed on behalf of the Member State and all the Member State's obligations in relation to the Agreement are valid, binding and enforceable in accordance with their terms and nothing further is required to give effect to the same.

Legal Advisor to the State of the Hellenic Republic

93

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

μεταξύ της Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας

Η παρούσα δανειακή σύμβαση συνάπτεται μεταξύ

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

εφεξής καλούμενης «**η Επιτροπή**»

και της

Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών,

εφεξής καλούμενης «**το Κράτος Μέλος**»,

εφεξής από κοινού καλουμένων τα «Μέρη» και έκαστη εξ αυτών το «Μέρος».

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

(1) Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[1] («**Κανονισμός ΜΑΑ**») έχει ως ειδικό σκοπό να παράσχει στα κράτη μέλη οικονομική στήριξη με σκοπό την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων όπως παρατίθενται στα σχέδια τους περί ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η εν λόγω στήριξη χρηματοδοτείται από τον δανεισμό από την Ένωση βάσει του Άρθρου 5 της Απόφασης του Συμβουλίου (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 της 14ης Δεκεμβρίου 2020 για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της Απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ[2] [«Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053»], η οποία διατίθεται για τη χρηματοδότηση μέτρων βάσει του Άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο (β) του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19[3] («Κανονισμός EURI»).

(2) Η στήριξη παρέχεται μετά την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («ΣΑΑ») από το Συμβούλιο σύμφωνα με το Άρθρο 20 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, βάσει, μεταξύ άλλων, της δανειακής σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους Μέλους.

(3) Σύμφωνα με τα Άρθρα 14, 15 παράγραφος 2 και 24 του Κανονισμού ΜΜΑ, η εκταμίευση της δανειακής στήριξης θα πρέπει να πραγματοποιείται σε δόσεις, με βάση την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου. Σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, οι εκταμιεύσεις του δανείου θα πραγματοποιούνται ανάλογα με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση.

(4) Την 27 Απριλίου 2021, το Κράτος Μέλος υπέβαλε ΣΑΑ στην Επιτροπή και ζήτησε δανειακή στήριξη σύμφωνα με το Άρθρο 14 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ.

(5) Η Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου ορίζει δανειακή στήριξη μέγιστου ύψους 12 727 538 920 Ευρώ για το Κράτος Μέλος. Σύμφωνα με το Άρθρο 13 του Κανονισμού ΜΑΑ, η ίδια απόφαση ορίζει ποσό 1 654 580 060 Ευρώ της δανειακής στήριξης, ίσο με 13% της δανειακής στήριξης, το οποίο θα εκταμιευτεί ως προχρηματοδότηση για το Κράτος Μέλος.

(6) Σύμφωνα με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, η δανειακή σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους Μέλους προβλέπει την υποχρέωση του Κράτους Μέλους να ελέγχει τακτικά ότι η χορηγούμενη χρηματοδότηση χρησιμοποιείται ορθά και ότι έχει υπάρξει ορθή εφαρμογή των μέτρων· να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και να

[1] ΕΕ L 57 της 18.02.2021, σ. 17.
[2] ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1.
[3] ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 23.

κινεί νομικές διαδικασίες για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων· να εξασφαλίζει ότι το αίτημα καταβολής συνοδεύεται από μια διαχειριστική δήλωση και σύνοψη των λογιστικών ελέγχων που διενεργήθηκαν· να συλλέγει και να διασφαλίζει την πρόσβαση στις τυποποιημένες κατηγορίες δεδομένων· να εξουσιοδοτεί την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα καθήκοντά τους· να τηρεί αρχεία.

(7) Σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Κανονισμού ΜΑΑ, οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα μπορούν να λάβουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Σύμφωνα με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο (γ) σημείο (i) του Κανονισμού ΜΑΑ, η σύμβαση που θα συναφθεί με το Κράτος Μέλος θα πρέπει να ορίζει ότι τα αιτήματα καταβολής πρέπει να συνοδεύονται από διαχειριστικές δηλώσεις ότι τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις ότι η διαχείριση των κονδυλίων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με όλους τους εφαρμοστέους κανόνες, ιδίως τους κανόνες σχετικά με τη διπλή χρηματοδότηση.

(8) Το Άρθρο 34 του Κανονισμού ΜΑΑ ορίζει τις υποχρεώσεις των Κρατών Μελών σε σχέση με την επικοινωνία και τη δημοσιότητα.

(9) Οι διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού σχετικά με την εφαρμογή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Επιτροπή θα πρέπει να ισχύσουν για τη Δανειακή Διευκόλυνση στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης. Σύμφωνα με το Άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο (β) του μηχανισμού ΜΑΑ, το Άρθρο 220 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού δεν θα πρέπει να εφαρμοστεί σε σχέση με τη μέση διάρκεια ληκτότητας της δανειακής στήριξης.

(10) Η Επιτροπή θα δρομολογήσει για λογαριασμό της Ένωσης εκδόσεις ομολόγων, γραμματίων, εμπορικών χρεογράφων, έντοκων γραμματίων ή όποιες άλλες κατάλληλες βραχυπρόθεσμες ή/και μακροπρόθεσμες χρηματοπιστωτικές συναλλαγές («**Χρηματοδοτικά Μέσα**») για τη χρηματοδότηση της δανειακής στήριξης που έχει ζητήσει το Κράτος Μέλος.

(11) Η στρατηγική χρηματοδότησης της Επιτροπής, η οποία παρατίθεται στο Άρθρο 7 της Εκτελεστικής Απόφασης της Επιτροπής C(2021)2502 («**Διαφοροποιημένη Στρατηγική Χρηματοδότησης**») θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και της δανειακής στήριξης που παρέχεται βάσει του Κανονισμού ΜΑΑ.

(12) Η Επιτροπή θα πρέπει να προσφέρει δόσεις δανείου με μακροπρόθεσμη διάρκεια ληκτότητας 30 ετών, σε απόλυτη συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η σταδιακή αποπληρωμή των δόσεων του δανείου θα διασφαλίσει ότι η σταθμισμένη μέση διάρκεια ληκτότητας του συνόλου των δόσεων του δανείου βάσει της παρούσας Σύμβασης παραμένει εντός προβλέψιμων και διαχειρίσιμων ορίων. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου αυτών των δανείων θα πρέπει να κατανεμηθεί ομοιόμορφα στον χρόνο, από το τέλος της αναστολής πληρωμών, προκειμένου να προκύψουν δημοσιονομικά περιθώρια για την έξοδο από την κρίση και να αποφευχθούν οι υποχρεώσεις άνισης αποπληρωμής για το δικαιούχο Κράτος Μέλος.

(13) Σύμφωνα με το Άρθρο 15 παράγραφος 3 του Κανονισμού ΜΑΑ, η εφαρμογή της Μεθοδολογίας Κατανομής Κόστους θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλα τα έξοδα που θα πραγματοποιήσει η Ένωση σε σχέση με τη δανειακή στήριξη βαρύνουν το δικαιούχο Κράτος Μέλος.

(14) Οι οικονομικοί όροι κάθε Εκταμίευσης θα καθοριστούν σύμφωνα με τον Κανονισμό ΜΑΑ, την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου, τη Μεθοδολογία Κατανομής του Κόστους και την παρούσα Δανειακή Σύμβαση.

Τα Συμπεράσματα σχετικά με τα Πράσινα Ομόλογα Νέας Γενιάς της ΕΕ 7817/21, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 23 Απριλίου 2021, επικρότησαν τον στόχο της Επιτροπής για κινητοποίηση έως και 30% των εσόδων Νέας Γενιάς της ΕΕ μέσω της έκδοσης Πράσινων Ομολόγων Νέας Γενιάς της ΕΕ (NGEU), συμφώνησαν ότι οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με τις επιλέξιμες δαπάνες του ΜΑΑ πρέπει να διατίθενται από τα Κράτη Μέλη στην Επιτροπή σε τακτική βάση και χαιρέτισαν την πρόθεση της Επιτροπής να συμπεριλάβει σχετικό κείμενο στις χρηματοδοτικές και δανειακές συμβάσεις.

Τα Μέρη συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 Αντικείμενο της σύμβασης

1. Η παρούσα Δανειακή Σύμβαση ορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τη χορηγούμενη δανειακή στήριξη με σκοπό την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων από το Κράτος Μέλος στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού ΜΑΑ, της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου, της Μεθοδολογίας Κατανομής Κόστους και της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, η Ένωση διαθέτει στο Κράτος Μέλος μία Δανειακή Διευκόλυνση σε ευρώ που ανέρχεται σε συνολικό κεφάλαιο μέγιστου ύψους 12 727 538 920 Ευρώ.
3. Ο μέγιστος αριθμός Δόσεων Δανείου ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.
4. Το Κράτος Μέλος θα χρησιμοποιήσει όλα τα ποσά που θα δανειστεί στο πλαίσιο της Δανειακής Διευκόλυνσης σύμφωνα με τον Κανονισμό ΜΑΑ, την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, την απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την εκταμίευση σύμφωνα με το Άρθρο 24 παρ. 5 του Κανονισμού ΜΑΑ.
5. Το Δάνειο εκφράζεται αποκλειστικά σε ευρώ, το οποίο είναι το νόμισμα λογαριασμού και καταβολής. Η Περίοδος Διαθεσιμότητας της δανειακής στήριξης ορίζεται έως τις 31.12.2026.

Άρθρο 2 Διάρκεια Ληκτότητας

1. Η διάρκεια ληκτότητας κάθε Εκταμίευσης ορίζεται σε 30 έτη από την ημερομηνία της εκταμίευσης.

2. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου μιας Εκταμίευσης θα αρχίσει μετά από δεκαετή περίοδο χάριτος από την ημερομηνία εκταμίευσης και θα κατανεμηθεί ομοιόμορφα σε ίσες δόσεις αποπληρωμής κατά την εναπομένουσα διάρκεια ληκτότητας της Εκταμίευσης.

3. Η μέση διάρκεια ληκτότητας των Εκταμιεύσεων βάσει της Δανειακής Διευκόλυνσης δεν θα υπερβεί τα 20 έτη. Η μέση διάρκεια ληκτότητας θα υπολογίζεται ως η σταθμισμένη μέση διάρκεια ληκτότητας των Εκταμιεύσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της Δανειακής Διευκόλυνσης.

Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος

1. Μετά την υπογραφή της από όλα τα Μέρη, η παρούσα Δανειακή Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή θα λάβει την επίσημη κοινοποίηση με τη μορφή της Νομικής Γνωμοδότησης που θα καταρτιστεί σύμφωνα με το Παράρτημα VI της παρούσας Δανειακής Σύμβασης από το Κράτος Μέλος ότι έχουν εκπληρωθεί όλες οι συνταγματικές και νομικές απαιτήσεις για την έναρξη ισχύος της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, καθώς και την έγκαιρη και αμετάκλητη δέσμευση του Κράτους Μέλους για όλες τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

2. Η έναρξη ισχύος δεν θα υπερβεί τους 3 μήνες από την υπογραφή της παρούσας Δανειακής Σύμβασης. Εάν η παρούσα Δανειακή Σύμβαση δεν έχει τεθεί σε ισχύ έως την εν λόγω ημερομηνία, τα Μέρη της Δανειακής Σύμβασης θα παύσουν να δεσμεύονται από αυτή.

Άρθρο 4 Ορισμοί

1 Στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση (συμπεριλαμβανομένων των αιτιολογικών σκέψεων αυτής), οι ακόλουθοι όροι έχουν την ακόλουθη σημασία:

1. Ως «**Περίοδος Διαθεσιμότητας**» νοείται η περίοδος που υφίσταται έως την ημερομηνία που ορίζεται στο Άρθρο 1 παράγραφος 5 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

2. Ως «**Μέση Διάρκεια Ληκτότητας**» νοείται η σταθμισμένη μέση διάρκεια ληκτότητας όλων των Δόσεων ή Τμημάτων Δανείου που διατίθενται βάσει της Δανειακής Σύμβασης κατά τον χρόνο υπολογισμού της, όπου η διάρκεια ληκτότητας κάθε Δόσης ή Τμήματος Δανείου καθορίζεται με βάση την προγραμματισμένη απόσβεση κεφαλαίου επί οφειλόμενων ποσών κεφαλαίου βάσει των Δόσεων ή Τμημάτων Δανείου.

3. Ως «**Εργάσιμη Ημέρα**» νοείται η ημέρα κατά την οποία το σύστημα πληρωμών TARGET2 είναι ανοικτό για συναλλαγές.

4. Ως «**Συνθήκη Υπολογισμού Εργάσιμων Ημερών**» νοείται η συνθήκη υπολογισμού εργάσιμων ημερών που ανακοινώνεται στη Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης.

5. Ως «**Επιτροπή**» νοείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

6. Ως «**Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης**» νοείται η έγγραφη γνωστοποίηση της Επιτροπής προς το Κράτος Μέλος με τη μορφή του Παραρτήματος V που παραθέτει τους όρους Δόσης ή Τμήματος Δανείου.

7. Ως «**Σύγκρουση Συμφερόντων**» νοείται μια κατάσταση κατά την έννοια του Άρθρου 61 παράγραφοι 2 και 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

8. Ως «**Διαφθορά**» νοείται η διαφθορά κατά την έννοια του Άρθρου 136 παράγραφος 1 στοιχείο (δ) περίπτωση (ii) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

9. Ως «**Κόστος Διακράτησης**» νοείται το Κόστος Διακράτησης όπως ορίζεται στη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.

10. Ως «**Κόστος Χρηματοδότησης**» νοείται το Κόστος Χρηματοδότησης όπως ορίζεται στη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.

11. Ως «**Κόστος Διαχείρισης Ρευστότητας**» νοείται το Κόστος Διαχείρισης Ρευστότητας όπως ορίζεται στη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.

12. Ως «**Κόστος Υπηρεσιών**» νοείται το Κόστος Υπηρεσιών όπως ορίζεται στη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.

13. Ως «**Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου**» νοείται η Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21+ADD 1).

14. Ως «**Εκταμίευση**» νοείται η εκταμίευση Δόσης ή Τμήματος Δανείου στο Κράτος Μέλος σύμφωνα με την παρούσα Δανειακή Σύμβαση.

15. Ως «**Ημερομηνία Εκταμίευσης**» νοείται, σε σχέση με κάθε Εκταμίευση, η ημερομηνία μεταφοράς του Καθαρού Ποσού Εκταμίευσης στον λογαριασμό του Κράτους Μέλους στην Κεντρική Τράπεζα του Κράτους Μέλους.

16. Ως «**Διπλή Χρηματοδότηση**» νοείται η χρηματοδότηση που παρέχεται κατά παράβαση του Άρθρου 9 του Κανονισμού ΜΑΑ.

17. Ως «**Ημερομηνία Λήξης**» νοείται η εικοστή Εργάσιμη Ημέρα μετά την αντίστοιχη Ημερομηνία Μεταφοράς.

18. Ως «**Πρόωρη Εξόφληση**» νοείται κάθε εκούσια πρόωρη εξόφληση, εν όλω ή εν μέρει, της Δανειακής Διευκόλυνσης με πρωτοβουλία του Κράτους Μέλους.

19. Ως «**Πρόωρη Αποπληρωμή**» νοείται η πρόωρη αποπληρωμή της Δανειακής Διευκόλυνσης που ζητείται από την Επιτροπή.

20. Ως «**ΕΚΤ**» νοείται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

21. Ως «**ΕΕ**» νοείται η Ευρωπαϊκή Ένωση.

22. Ως «**Γεγονός Αθέτησης Υποχρεώσεων**» νοείται ένα γεγονός που ορίζεται στο Άρθρο 15 παράγραφος 1 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

23. Ως «**Δημοσιονομικός Κανονισμός**» νοείται ο Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

24. Ως «**Σύμβαση Χρηματοδότησης**» νοείται η Σύμβαση Χρηματοδότησης που θα υπογραφεί μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους Μέλους σύμφωνα με το Άρθρο 2 της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου.

25. Ως «**Απάτη**» νοείται η απάτη κατά την έννοια του Άρθρου 136 παράγραφος 1 στοιχείο (δ) περίπτωση (i) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

26. Ως «**Γενικό Δημόσιο Χρέος**» νοείται η οφειλή που περιλαμβάνει το γενικό δημόσιο χρέος όπως ορίζεται σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών του 2010 («ΕΣΛ 2010»), όπως παρουσιάζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2223/96 της 25ης Ιουνίου 1996 περί του Ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας.

27. Ως «**Ημερομηνία Καταβολής Τόκων**» νοείται η ημερομηνία κατά την οποία είναι απαιτητοί οι τόκοι σύμφωνα με τη Δανειακή Σύμβαση.

28. Ως «**Περίοδος Εκτοκισμού**» νοείται η περίοδος εκτοκισμού που ορίζεται στη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.

29. Ως «**Νομική Γνωμοδότηση**» νοείται η νομική γνωμοδότηση που εκδίδεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Οικονομικών ή κάποια σχετική εθνική αρχή του Κράτους Μέλους, υπό τη μορφή του Παραρτήματος VI.

30. Ως «**Δόση Δανείου**» νοούνται τα ποσά που καλύπτονται από Αίτημα Καταβολής.

31. Ως «**Δανειακή Σύμβαση**» νοείται η παρούσα δανειακή σύμβαση.

32. Ως «**Δανειακή Διευκόλυνση**» νοείται η δανειακή στήριξη που διαθέτει η Επιτροπή στο Κράτος Μέλος στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης και σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.

33. Ως «**Γεγονός Διατάραξης της Αγοράς**» νοείται, κατά τον χρόνο προτεινόμενης έκδοσης Χρηματοδοτικών Μέσων, η επέλευση γεγονότων ή περιστάσεων που επηρεάζουν τις εθνικές ή διεθνείς χρηματοπιστωτικές, πολιτικές ή οικονομικές συνθήκες ή τις διεθνείς κεφαλαιαγορές ή τις συναλλαγματικές ισοτιμίες ή τους συναλλαγματικούς ελέγχους που, κατά την εύλογη άποψη της Επιτροπής, είναι πιθανό να επηρεάσουν ουσιωδώς την ικανότητα της Επιτροπής να προχωρήσει σε επιτυχημένη έκδοση, προσφορά ή διανομή Χρηματοδοτικών Μέσων σε εύλογη τιμή.

34. Ως «**Ημερομηνία Ληκτότητας**» νοείται η προγραμματισμένη ημερομηνία ολοσχερούς αποπληρωμής του κεφαλαίου Δόσης ή Τμήματος Δανείου, όπως ορίζεται στη Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης.

35. Ως «**Καθαρό Ποσό Εκταμίευσης**» νοούνται τα έσοδα του Χρηματοδοτικού Μέσου μείον το συνολικό ποσό εκκαθάρισης της προχρηματοδότησης σύμφωνα με το Άρθρο 6 σε σχέση με οποιαδήποτε Εκταμίευση, καταλήγοντας στο ποσό που θα εκταμιευτεί στο Κράτος Μέλος.

36. Ως «**Επιχειρησιακές ρυθμίσεις**» νοούνται οι επιχειρησιακές ρυθμίσεις που συμφωνούνται μεταξύ του Κράτους Μέλους και της Επιτροπής μετά την υιοθέτηση της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 20 παράγραφος 6 του Κανονισμού ΜΑΑ.

37. Ως «**Δόση Δανείου Προχρηματοδότησης**» νοείται το μέρος της Δανειακής Διευκόλυνσης που θα εκταμιευθεί ως προχρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο Άρθρο 6.

38. Ως «**Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους**» νοείται η Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2021/1095 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 2021, σχετικά με τον καθορισμό της μεθοδολογίας για την κατανομή του κόστους που σχετίζεται με δανειοληπτικές πράξεις και πράξεις διαχείρισης χρέους στο πλαίσιο του NextGenerationEU[4], όπως συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, κατά περίπτωση.

39. Ως «**Δημόσιο Εξωτερική Οφειλή**» νοείται κάθε οφειλή που συνιστά Γενικό Δημόσιο Χρέος (i) που εκφράζεται ή είναι πληρωτέο σε άλλο νόμισμα πλην του νομίσματος του Κράτους Μέλους και (ii) που αρχικά δεν πραγματοποιήθηκε ούτε αναλήφθηκε στο πλαίσιο σύμβασης ή μέσου που συνάπτεται ή εκδίδεται

[4] ΕΕ L 236 της 5.7.2021, σ. 75.

για πιστωτές, το σύνολο των οποίων είναι ουσιωδώς κάτοικοι του Κράτους Μέλους ή οντότητες που έχουν την κύρια έδρα τους ή τον κύριο τόπο άσκησης δραστηριότητας στην επικράτεια του Κράτους Μέλους.

40. Ως «**Δημόσιο Εσωτερική Οφειλή**» νοείται το συνολικό Γενικό Δημόσιο Χρέος που (i) εκφράζεται στο νόμισμα του Κράτους Μέλους, (ii) έχει τη μορφή ή αντιπροσωπεύεται από ομόλογα, γραμμάτια ή άλλες κινητές αξίες ή οποιαδήποτε εγγύηση αυτών και (iii) διακινείται ή μπορεί να διακινηθεί ή να εισαχθεί ή συνήθως υπόκειται σε αγοραπωλησία σε οποιοδήποτε χρηματιστήριο, αυτοματοποιημένο σύστημα εμπορίας, εξωχρηματιστηριακά ή σε άλλη αγορά κινητών αξιών.

41. Ως «**Σχετική Οφειλή**» νοείται το Δημόσια Εξωτερική Οφειλή και η Δημόσια Εσωτερική Οφειλή.

42. **Ως «Αίτημα Καταβολής»** νοείται το αίτημα του Κράτους Μέλους για την καταβολή Δόσεων Δανείου, το οποίο αναφέρεται στο Άρθρο 24 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, με τη μορφή του Παραρτήματος ΙΙ.

43. Ως «**ΣΑΑ**» νοείται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του Κράτους Μέλους που αξιολογήθηκε από την Επιτροπή και του οποίου η αξιολόγηση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο με την υιοθέτηση της πρότασης της Επιτροπής για Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου από το Συμβούλιο.

44. Ως «**Κανονισμός ΜΑΑ**» νοείται ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021.

45. Ως «**Σοβαρή Αθέτηση Υποχρεώσεων**» στο πλαίσιο του Άρθρου 22 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ και της παρούσας Δανειακής Σύμβασης νοείται η εκ μέρους του Κράτους Μέλους αθέτηση των υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση ή/και στη Σύμβαση Χρηματοδότησης, η οποία επηρεάζει δυσμενώς, σημαντικά ή ουσιωδώς, τα δικαιώματα της Επιτροπής ή την ορθή διάθεση των κονδυλίων της Ένωσης σύμφωνα με την παρούσα Δανειακή Σύμβαση σχετικά με τα Άρθρα 5, 6, 19, 20 και 21 αυτής ή/και της Σύμβασης Χρηματοδότησης σχετικά με τα άρθρα 4, 5, 10, 11 και 12 αυτής.

46. Ως «**TARGET2**» νοείται το Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο που χρησιμοποιεί μια ενιαία κοινή πλατφόρμα και παρουσιάστηκε στις 19 Νοεμβρίου 2007.

47. Ως «**Φόρος**» νοείται κάθε φόρος, εισφορά, δασμός, τέλος ή άλλη χρέωση ή παρακράτηση παρόμοιας φύσης (περιλαμβάνεται κάθε κύρωση ή τόκος που είναι απαιτητός σε σχέση με τυχόν αδυναμία καταβολής ή με την καθυστέρηση καταβολής οποιωνδήποτε εξ αυτών).

48. Ως «**ΣΛΕΕ**» νοείται η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

49. Ως «**Τμήμα**» νοείται ένα τμήμα μιας Δόσης Δανείου.

50. Ως «**Ημερομηνία Μεταφοράς**» νοείται κάθε ημερομηνία που ορίζεται στην Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί μια καταβολή κεφαλαίου, Κόστους Χρηματοδότησης, Κόστους Υπηρεσιών και Κόστους Διαχείρισης Ρευστότητας.

Άρθρο 5 Ευθύνη του Κράτους Μέλους

1. Το Κράτος Μέλος είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένης της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου και εξειδικεύονται περαιτέρω στις Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις.
2. Σύμφωνα με το Άρθρο 28 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος προάγει τις συνέργειες και διασφαλίζει τον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίζεται με τον Κανονισμό ΜΑΑ και άλλων προγραμμάτων και μηχανισμών της Ένωσης, και ιδίως μέτρων που χρηματοδοτούνται από τα κονδύλια της Ένωσης, κατ' αναλογία προς τις αντίστοιχες αρμοδιότητές του. Σύμφωνα με το Άρθρο 9 του κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διασφαλίζει ότι δεν λαμβάνει χώρα διπλή χρηματοδότηση.

Άρθρο 6 Προχρηματοδότηση

1. Η Επιτροπή θα εκταμιεύσει το ποσό των 1 654 580 060 Ευρώ ως προχρηματοδότηση (η «**Δόση Δανείου Προχρηματοδότησης**») στο πλαίσιο της δανειακής στήριξης εντός, στο μέτρο του δυνατό, δύο μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.
2. Το Κράτος Μέλος αναγνωρίζει και ανέκκλητα συμφωνεί ότι:
   α) η εκταμίευση της Δόσης Δανείου Προχρηματοδότησης υπόκειται στη διαθεσιμότητα κονδυλίων,
   β) το Κόστος Χρηματοδότησης, το Κόστος Διαχείρισης Ρευστότητας και το Κόστος Υπηρεσιών για τη Δόση Δανείου Προχρηματοδότησης βασίζονται στη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.
   γ) Οι Ημερομηνίες Ληκτότητας της Δόσης Δανείου Προχρηματοδότησης ορίζονται σε 30 έτη.
   δ) Η Δόση Δανείου Προχρηματοδότησης θα εκταμιευτεί σε ένα ή αρκετά Τμήματα.
   ε) Θα καταβάλει τυχόν αμοιβές, έξοδα και δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εξόδων διακοπής και των εξόδων διακράτησης.
3. Η Επιτροπή θα εκδώσει για το Κράτος Μέλος μια Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης που θα παραθέτει τους οικονομικούς όρους της Δόσης ή του Τμήματος Δανείου Προχρηματοδότησης. Το Κράτος Μέλος θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί, εκ των

προτέρων, τους όρους της Δόσης ή του Τμήματος Δανείου Προχρηματοδότησης που παρατίθενται στη Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης.

4. Για προχρηματοδότηση που καταβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, ένα ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με τον λόγο της εναπομένουσας μη εκκαθαρισμένης προχρηματοδότησης προς τα εναπομένοντα ποσά της προς εκταμίευση Δανειακής Διευκόλυνσης θα αφαιρείται από κάθε Εκταμίευση για τον υπολογισμό του Καθαρού Ποσού Εκταμίευσης, προκειμένου να εκκαθαριστεί η προχρηματοδότηση έως ότου εκκαθαριστεί πλήρως.

5. Κατόπιν αιτήματος του Κράτους Μέλους στο αίτημα καταβολής του, πρόσθετα ποσά δύνανται να αφαιρεθούν από κάθε Εκταμίευση προκειμένου να εκκαθαριστεί η προχρηματοδότηση νωρίτερα.

6. Ποσά προχρηματοδότησης που δεν έχουν εκκαθαριστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 θα καταστούν αμέσως ληξιπρόθεσμα και απαιτητά. Η Επιτροπή δικαιούται να συμψηφίσει αυτά τα ποσά με κάθε αξίωση που έχει το Κράτος Μέλος έναντι της Επιτροπής σύμφωνα με τον ΜΑΑ ή/και άλλα προγράμματα της ΕΕ.

7. Κάθε προχρηματοδότηση θα καταστεί αμέσως ληξιπρόθεσμη και απαιτητή μετά τη λύση της παρούσας Δανειακής Σύμβασης στην περίπτωση που αναφέρεται στο Άρθρο 24 παράγραφος 9 του Κανονισμού ΜΑΑ. Το Άρθρο 15 παράγραφος 3 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης θα τυγχάνει εφαρμογής.

Άρθρο 7 Αίτημα καταβολής και επαλήθευση προϋποθέσεων

1. Κατά την υποβολή Αιτημάτων Καταβολής σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος αιτιολογεί δεόντως ότι τα ορόσημα και οι στόχοι για την αντίστοιχη Δόση Δανείου, όπως ορίζονται στο Τμήμα 2 του Παραρτήματος της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου, έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά. Οι Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις υπογράφονται από το Κράτος Μέλος και την Επιτροπή πριν από το πρώτο αίτημα καταβολής.

2. Κατά την υποβολή του Αιτήματος Καταβολής σύμφωνα με το Άρθρο 24 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος:
   α) Αιτιολογεί δεόντως την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.
   β) Ζητά σε σχέση με τη Δανειακή Διευκόλυνση ένα μέγιστο ποσό, όπως ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου.
   γ) Χρησιμοποιεί το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.
   δ) Προκειμένου να συμμορφώνεται με την υποχρέωση που ορίζεται στο Άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο (γ) του Κανονισμού ΜΑΑ,
      (i) Εσωκλείει δεόντως υπογεγραμμένη Διαχειριστική Δήλωση συνταγμένη σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, και

(ii) Εσωκλείει συνοπτική παρουσίαση των ελέγχων που διενεργήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και τυχόν διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν.

3. Το Κράτος Μέλος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να συμμορφώνεται με το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα αιτημάτων καταβολής που παρατίθεται στις Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις. Το τελικό Αίτημα Καταβολής υποβάλλεται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2026.

4. Η προκαταρκτική αξιολόγηση σύμφωνα με το Άρθρο 24, παράγραφος 3 του Κανονισμού ΜΑΑ διενεργείται από την Επιτροπή βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από το Κράτος Μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 2. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης, λαμβάνονται επίσης υπόψη οι Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες ή/και να διενεργήσει ελέγχους και επιτόπιους ελέγχους για να επαληθεύσει την ολοκλήρωση των ορόσημων και των στόχων, συμπεριλαμβανομένης της μη αναστρεψιμότητας των ορόσημων και των στόχων που είχαν εκπληρωθεί προηγουμένως ικανοποιητικά. Σε περίπτωση που η Επιτροπή ειδοποιήσει το Κράτος Μέλος ότι απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες πληροφορίες ή διορθώσεις στο αίτημα καταβολής του, η περίοδος από την ημερομηνία του αιτήματος της Επιτροπής έως την ημερομηνία υποβολής των πρόσθετων ή διορθωμένων εγγράφων δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προθεσμίας που αναφέρεται στο Άρθρο 24 παράγραφος 3 του Κανονισμού ΜΑΑ.

5. Σε περίπτωση που, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης βάσει του Άρθρου 24 του Κανονισμού ΜΑΑ, η Επιτροπή διαπιστώσει σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 6 του Κανονισμού ΜΑΑ ότι μόνο ένα υποσύνολο των ορόσημων και των στόχων που ορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου έχει εκπληρωθεί ικανοποιητικά, η Επιτροπή προσδιορίζει το τμήμα της Δόσης Δανείου που θα ανασταλεί κατόπιν διαδικασίας παρατηρήσεων σύμφωνα με το Άρθρο 25.

   Σε περίπτωση που κάποιο ορόσημο ή/και στόχος που σχετίζεται με το σύστημα ελέγχου του Κράτους Μέλους δεν έχει εκπληρωθεί ικανοποιητικά, η Επιτροπή δύναται να αναστείλει τη συνολική Εκταμίευση και μελλοντικές Εκταμιεύσεις, έως ότου το σχετικό ορόσημο ή/και ο στόχος εκπληρωθούν ικανοποιητικά.

Άρθρο 8 Εκ των υστέρων υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους στόχους για την κλιματική αλλαγή

1. Το Κράτος Μέλος, μαζί με την υποβολή αιτήματος καταβολής, δηλώνει ότι οι συνολικές σωρευτικές δαπάνες που έχουν εκταμιευθεί έως εκείνη τη στιγμή από το Κράτος Μέλος για την υλοποίηση κάθε μεταρρύθμισης και επένδυσης του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, προσέδωσαν έναν θετικό κλιματικό δείκτη σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Κανονισμού ΜΑΑ, ως στοιχείο που συμβάλλει στους στόχους για την κλιματική αλλαγή.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή για την αξιολόγηση της επίτευξης των ορόσημων και των στόχων σύμφωνα με το αίτημα καταβολής.

Άρθρο 9 Ανάληψη, Προαπαιτούμενα και Εκταμίευση

1. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 6 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, οποιαδήποτε Εκταμίευση θα τελεί υπό την προϋπόθεση της υιοθέτησης από την Επιτροπή απόφασης σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ και θα περιορίζεται στο ποσό που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

2. Καμία εκταμίευση δεν θα πραγματοποιηθεί προτού η Επιτροπή λάβει:

   (α) την επίσημη κοινοποίηση υπό τη μορφή Νομικής Γνωμοδότησης από το Κράτος Μέλος ότι έχουν εκπληρωθεί όλες οι συνταγματικές και νομικές απαιτήσεις για τις διατάξεις που αφορούν στα δάνεια και για την έγκυρη και αμετάκλητη δέσμευση του Κράτους Μέλους σε όλες τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, και

   (β) ένα Αίτημα Καταβολής (δεν ισχύει για τη Δόση Δανείου Προχρηματοδότησης).

   Το Κράτος Μέλος δεσμεύεται αμετάκλητα από τους όρους του Αιτήματος Καταβολής.

3. Το Αίτημα Καταβολής δεν θα θεωρείται δεόντως συμπληρωμένο εκτός εάν προσδιορίζει τις πληροφορίες που παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙ.

4. Μετά την υποβολή ενός Αιτήματος Καταβολής από το Κράτος Μέλος, η υποχρέωση της Επιτροπής να καταβάλει το Καθαρό Ποσό Εκταμίευσης σε σχέση με μια Δόση Δανείου στο Κράτος Μέλος στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης θα υπόκειται στα ακόλουθα:

   α. να μην έχει λάβει χώρα κανένα γεγονός που θα καθιστούσε εσφαλμένη οποιαδήποτε δήλωση περιέχεται στη Νομική Γνωμοδότηση,

   β. η Επιτροπή να έχει λάβει από τον Υπουργό Οικονομικών του Κράτους Μέλους επίσημο έγγραφο στο οποίο αναφέρονται τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να υπογράψουν το Αίτημα Καταβολής (και συνεπώς δεσμεύουν εγκύρως το Κράτος Μέλος) και στο οποίο περιέχονται τα δείγματα υπογραφής των προσώπων αυτών,

   γ. η Επιτροπή να έχει υιοθετήσει απόφαση που εγκρίνει την εκταμίευση σύμφωνα με το Άρθρο 24 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ,

   δ. διαθεσιμότητα χρηματοδότησης,

ε. να μην έχει λάβει χώρα κανένα Γεγονός Διατάραξης της Αγοράς,

στ. να μην έχει επέλθει καμία ουσιώδης δυσμενής αλλαγή από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Δανειακής Σύμβασης η οποία θα μπορούσε, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, κατόπιν διαβούλευσης με το Κράτος Μέλος, πιθανόν να θέσει σε ουσιώδη κίνδυνο την ικανότητα του Κράτους Μέλους να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις αποπληρωμής του βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, ήτοι την εξυπηρέτηση οποιασδήποτε από τις Δόσεις Δανείου που θα χρηματοδοτηθούν και την εξόφληση αυτών,

ζ. να μην έχει λάβει χώρα κανένα Γεγονός Αθέτησης Υποχρεώσεων το οποίο δεν έχει αποκατασταθεί κατά τρόπο ικανοποιητικό για την Επιτροπή.

5. Μια Δόση Δανείου μπορεί να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα Τμήματα.

6. Σύμφωνα με τον Κανονισμό ΜΑΑ και την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου, η Επιτροπή θα θέσει σε εφαρμογή κάθε κατάλληλο Χρηματοδοτικό Μέσο για τη χρηματοδότηση του ποσού της Δόσης Δανείου στο πλαίσιο της Διαφοροποιημένης Χρηματοδοτικής Στρατηγικής.

7. Η Επιτροπή θα εκδώσει για το Κράτος Μέλος μια Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης στην οποία θα παρατίθενται οι οικονομικοί όροι της Εκταμίευσης. Το Κράτος Μέλος θα θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί εκ των προτέρων τους όρους της Δόσης Δανείου ή του Τμήματος, όπως αυτοί ορίζονται στη Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης. Προς αποφυγή αμφιβολιών, η Επιτροπή δεν έχει καμία υποχρέωση να εξετάσει ευνοϊκά οποιοδήποτε αίτημα από το Κράτος Μέλος καθ' οιανδήποτε χρονική στιγμή για την τροποποίηση οποιουδήποτε εκ των οικονομικών όρων κάποιας Δόσης Δανείου ή κάποιου Τμήματος.

8. Η Επιτροπή δίνει εντολή στην ΕΚΤ να μεταφέρει το Καθαρό Ποσό Εκταμίευσης μιας Δόσης Δανείου ή ενός Τμήματος κατά την Ημερομηνία Εκταμίευσης στον ακόλουθο λογαριασμό σε ευρώ του Κράτους Μέλους που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος:

Ονομασία Λογαριασμού: «Δάνεια ΜΑΑ» ("RRF Loans")

Αριθ. λογ/σμού: 23/200620 IBAN: GR8601000230000000000200620

BIC: BNGRGRAA

Οι πληρωμές σε αυτόν τον τραπεζικό λογαριασμό απαλλάσσουν την Επιτροπή από την υποχρέωση πληρωμής της βάσει της παρούσας Σύμβασης σε σχέση με την αντίστοιχη Εκταμίευση.

9. Το δικαίωμα του Κράτους Μέλους να λάβει Δόσεις Δανείου ή Τμήματα στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης λήγει στο τέλος της Περιόδου Διαθεσιμότητας, μετά την οποία οποιοδήποτε μη εκταμιευμένο ποσό της Δανειακής Διευκόλυνσης θα θεωρείται ότι ακυρώνεται αμέσως, πλην οποιασδήποτε κατάστασης που περιγράφεται στο Άρθρο 3 παράγραφος 9 του Κανονισμού EURI.

Άρθρο 10 Δηλώσεις, Εγγυήσεις και Δεσμεύσεις

1. Δηλώσεις

Υπογράφοντας την παρούσα Δανειακή Σύμβαση, το Κράτος Μέλος δηλώνει και εγγυάται στην Επιτροπή ότι κατά την ημερομηνία της παρούσας Δανειακής Σύμβασης και σε κάθε Ημερομηνία Εκταμίευσης:

(α) κάθε Δόση Δανείου αποτελεί μια μη εξασφαλισμένη, άμεση, ανεπιφύλακτη, πρωτογενή και γενική υποχρέωση του Κράτους Μέλους και κατατάσσεται τουλάχιστον με την ίδια προτεραιότητα (*pari passu*) με όλα τα υπόλοιπα υφιστάμενα ή μελλοντικά μη εξασφαλισμένα δάνεια και πρωτογενή δάνεια και υποχρεώσεις του Κράτους Μέλους που απορρέουν από το παρόν ή από μελλοντικό Σχετικό Χρέος, και

(β) ότι η Νομική Γνωμοδότηση είναι ακριβής και ορθή.

2. Δεσμεύσεις

Το Κράτος Μέλος αναλαμβάνει την υποχρέωση, έως ότου εξοφληθεί πλήρως όλο το κεφάλαιο βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης και έχουν καταβληθεί πλήρως όλοι οι τόκοι και τα πρόσθετα ποσά, εφόσον υπάρχουν, που οφείλονται βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης:

(α) να χρησιμοποιήσει το Καθαρό Ποσό Εκταμίευσης κάθε Εκταμίευσης σύμφωνα με τον Κανονισμό ΜΑΑ, την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου και οποιουσδήποτε σχετικούς εφαρμοστέους όρους κατά τον χρόνο έκδοσης του Αιτήματος Καταβολής,

(β) να λάβει και να διατηρεί σε πλήρη ισχύ και εφαρμογή όλες τις απαραίτητες εξουσιοδοτήσεις για τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις του, βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης,

(γ) να συμμορφώνεται από κάθε άποψη με τους ισχύοντες νόμους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ικανότητά του να εκτελέσει την παρούσα Δανειακή Σύμβαση,

(δ) να καταβάλει οποιεσδήποτε αμοιβές, έξοδα, γενικά έξοδα και δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, εξόδων διακοπής και κόστους διακράτησης, υπολογισμένων σύμφωνα με τη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους,

(ε) με την επιφύλαξη του Πρωτοκόλλου 7 που προσαρτάται στις Συνθήκες, να αναγνωρίσει ότι η Επιτροπή θα έχει την ίδια νομική ικανότητα και τα ίδια προνόμια που παρέχονται σε διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα,

(στ) να διασφαλίζει την ύπαρξη των ελέγχων και των μέτρων που αναφέρονται στο Άρθρο 20 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης,

(ζ) με την εξαίρεση των βαρών που απαριθμούνται στα εδάφια (1) έως (8) κατωτέρω:

(i) να μην εξασφαλίσει με υποθήκη, ενέχυρο ή οποιοδήποτε άλλο βάρος επί των ίδιων περιουσιακών του στοιχείων ή εσόδων οποιοδήποτε υφιστάμενο ή μελλοντική Σχετική Οφειλή και οποιαδήποτε εγγύηση ή αποζημίωση που δόθηκε σχετικά, εκτός εάν η Δανειακή Διευκόλυνση συμμετέχει με την ίδια προτεραιτότητα (*pari passu*) και κατ' αναλογία (*pro rata*) σε τέτοια εξασφάλιση, και

(ii) λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των δανειοδοτικών μέσων της Ένωσης, να μην χορηγήσει σε κανέναν άλλο πιστωτή ή κάτοχο του Γενικού Δημοσίου Χρέους οποιαδήποτε προτεραιότητα έναντι της Επιτροπής.

Η χορήγηση των παρακάτω βαρών δεν αποτελεί παραβίαση του παρόντος Άρθρου 10:

(1) βάρη επί οποιουδήποτε ακινήτου τα οποία δόθηκαν προς εξασφάλιση της χρηματοδότησης της τιμής κτήσεως ή ανέγερσης του εν λόγω ακινήτου και κάθε ανανέωση ή επέκταση κάθε τέτοιου βάρους που περιορίζεται στο αρχικό ακίνητο που καλύπτεται από αυτό και εξασφαλίζει οποιαδήποτε ανανέωση ή επέκταση της αρχικής εξασφαλισμένης χρηματοδότησης, και

(2) βάρη επί εμπορικών αγαθών που προκύπτουν στο πλαίσιο συνήθων εμπορικών συναλλαγών (και λήγουν το αργότερο μετά από ένα έτος) για τη χρηματοδότηση της εισαγωγής ή εξαγωγής των εν λόγω αγαθών προς ή από το Κράτος Μέλος, και

(3) βάρη που εξασφαλίζουν ή προβλέπουν την καταβολή Σχετικής Οφειλής που προκύπτουν αποκλειστικά με σκοπό την παροχή χρηματοδότησης για συγκεκριμένο επενδυτικό έργο, υπό την προϋπόθεση ότι τα ακίνητα τα οποία αφορούν τα εν λόγω βάρη είναι ακίνητα που αποτελούν αντικείμενο χρηματοδότησης του εν λόγω έργου , ή τα οποία είναι έσοδα ή αξιώσεις που προκύπτουν από το έργο, και

(4) κάθε άλλο βάρος που υφίσταται κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι τέτοια βάρη περιορίζονται στα ακίνητα που επί του παρόντος επηρεάζονται από αυτή και στα ακίνητα που επηρεάζονται από τέτοια βάρη βάσει συμβάσεων που ισχύουν κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Δανειακής Σύμβασης (συμπεριλαμβανομένης, προς άρση πάσης αμφιβολίας, της οριστικοποίησης τυχόν κυμαινόμενης χρέωσης που βρισκόταν ήδη σε ισχύ κατά την υπογραφή της παρούσας Δανειακής Σύμβασης), και υπό την περαιτέρω προϋπόθεση τέτοια βάρη εξασφαλίζουν ή προβλέπουν την καταβολή εκείνων μόνο των υποχρεώσεων που είναι εξασφαλισμένες ή προβλεπόμενες κατά την ημερομηνία της παρούσας Δανειακής Σύμβασης ή τυχόν αναχρηματοδότηση τέτοιων υποχρεώσεων, και

(5) όλα τα υπόλοιπα νόμιμα βάρη και προνόμια τα οποία λειτουργούν αποκλειστικά δυνάμει του νόμου και ευλόγως δεν μπορούν να παρακαμφθούν από το Κράτος Μέλος, και

(6) οποιοδήποτε βάρος το οποίο χορηγήθηκε ή για το οποίο δόθηκε συναίνεση στα πλαίσια μίας συναλλαγής τιτλοποίησης απαιτήσεων για την οποία έχει δοθεί προηγουμένως η συναίνεση από την Επιτροπή και καταλογίζεται στους εθνικούς λογαριασμούς σύμφωνα με τις αρχές του ΕΣΛ 2010 και την καθοδήγηση της Eurostat σχετικά με πράξεις τιτλοποίησης που διενεργούνται από τις κυβερνήσεις των Κρατών Μελών, και

(7) οποιοδήποτε βάρος εξασφαλίζει τις υποχρεώσεις του Κράτους Μέλους έναντι οποιουδήποτε κεντρικού αποθετηρίου τίτλων όπως η Euroclear, το οποίο δόθηκε στο πλαίσιο της συνήθους πορείας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, και

(8) οποιοδήποτε βάρος εξασφαλίζει οφειλή μικρότερη από 3 εκατομμύρια Ευρώ, με την προϋπόθεση ότι το μέγιστο συνολικό ποσό της εξασφαλισμένης με τέτοια βάρη οφειλής δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια Ευρώ.

Όπως χρησιμοποιείται στο παρόν Άρθρο 10, ως «χρηματοδότηση συγκεκριμένου επενδυτικού έργου» νοείται κάθε χρηματοδότηση για την απόκτηση, κατασκευή ή ανάπτυξη οποιωνδήποτε ακινήτων στο πλαίσιο ενός έργου, εφόσον ο φορέας που παρέχει τέτοια χρηματοδότηση συμφωνεί ρητά να αντιμετωπίσει τα χρηματοδοτούμενα ακίνητα και τα έσοδα που θα δημιουργηθούν από τη λειτουργία ή τις απώλειες και ζημίες των εν λόγω ακινήτων, ως κύρια πηγή αποπληρωμής των προκαταβληθέντων ποσών.

Άρθρο 11 Έξοδα και Δαπάνες

1. Όσον αφορά κάθε ανεξόφλητη Δόση Δανείου, το Κράτος Μέλος θα μεταφέρει στον λογαριασμό που αναφέρεται στο Άρθρο 14 για κάθε Δόση Δανείου ή Τμήμα

   α) σε κάθε Ημερομηνία Μεταφοράς, το ποσό του Κόστους Χρηματοδότησης,

   β) σε κάθε Ημερομηνία Μεταφοράς, το ποσό του Κόστους Υπηρεσιών,

   γ) σε κάθε Ημερομηνία Μεταφοράς, το ποσό του Κόστους Διαχείρισης Ρευστότητας.

2. Η Περίοδος Εκτοκισμού και οι Ημερομηνίες Μεταφοράς θα ορίζονται, για κάθε Δόση Δανείου ή Τμήμα, στη Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης της εν λόγω Δόσης δανείου ή Τμήματος και θα κοινοποιούνται στο Κράτος Μέλος.
   Η Επιτροπή θα κοινοποιήσει στο Κράτος Μέλος το ποσό του Κόστους Χρηματοδότησης, του Κόστους Υπηρεσιών και του Κόστους Διαχείρισης Ρευστότητας το αργότερο είκοσι εργάσιμες ημέρες πριν από την Ημερομηνία Μεταφοράς.

3. Τα έξοδα που προκύπτουν για την Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης και καταλογίζονται στο Κράτος Μέλος θα υπολογίζονται με βάση έναν

τύπο τιμολόγησης που αποτελείται από το Κόστος Χρηματοδότησης, το Κόστος Υπηρεσιών και το Κόστος Διαχείρισης Ρευστότητας, τα οποία θα υπολογίζονται και θα τιμολογούνται βάσει της ισχύουσας Μεθοδολογίας Κατανομής Κόστους.

4. Με την επιφύλαξη των όρων του Άρθρου 15 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης και κατά παρέκκλιση του Άρθρου 99 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, εάν το Κράτος Μέλος δεν καταβάλει κάποιο απαιτητό ποσό βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης κατά την Ημερομηνία Μεταφοράς, το Κράτος Μέλος θα καταβάλει επιπλέον τόκους υπερημερίας επί του εν λόγω ποσού (ή, κατά περίπτωση, του ληξιπρόθεσμου και ανεξόφλητου, κατά το χρόνο εκείνο, ποσού) στην Επιτροπή από την Ημερομηνία Μεταφοράς μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ολοσχερούς εξόφλησης, με τον υπολογισμό να γίνεται βάσει διαδοχικών περιόδων εκτοκισμού (όπου έκαστη εξ αυτών θα έχει διάρκεια την οποία θα επιλέγει η Επιτροπή κατά καιρούς, με την πρώτη περίοδο να ξεκινά κατά τη σχετική Ημερομηνία Μεταφοράς και, όποτε είναι δυνατό, η διάρκεια της εν λόγω περιόδου θα είναι αυτή της μίας εβδομάδας) επί του εν λόγω ληξιπρόθεσμου ποσού στο υψηλότερο εκ των εξής

   α) ετήσιο επιτόκιο που αποτελεί το άθροισμα

      (i) 350 μονάδων βάσης, και

      (ii) του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, ή

   β) 200 μονάδες βάσης επί του Κόστους Χρηματοδότησης που θα ήταν απαιτητό εάν το ληξιπρόθεσμο ποσό, κατά τη διάρκεια της περιόδου μη καταβολής, συνιστούσε Δόση, ή

   γ) 0 μονάδες βάσης.

   Εφόσον η μη καταβολή εξακολουθεί, το εν λόγω επιτόκιο θα επαναπροσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου (4) του παρόντος Άρθρου 11 την τελευταία ημέρα κάθε σχετικής περιόδου εκτοκισμού και οι μη καταβληθέντες τόκοι δυνάμει του παρόντος Άρθρου 11 σχετικά με προηγούμενες περιόδους εκτοκισμού θα προστίθενται στο ποσό των οφειλόμενων τόκων στο τέλος κάθε εν λόγω περιόδου εκτοκισμού. Ο τόκος υπερημερίας είναι άμεσα ληξιπρόθεσμος και απαιτητός.

5. Το Κράτος Μέλος αναλαμβάνει να καταβάλει στην Επιτροπή όλους τους πρόσθετους τόκους και όλα τα έξοδα και δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των νομικών εξόδων, που προκλήθηκαν και είναι απαιτητά από την Επιτροπή ως αποτέλεσμα της αθέτησης οποιασδήποτε υποχρέωσης βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης από το Κράτος Μέλος. Προς αποφυγή αμφιβολιών, και με την επιφύλαξη του Άρθρου 12 παράγραφος 2, μία πληρωμή από το Κράτος Μέλος σε οποιαδήποτε ημερομηνία διαφορετική από την Ημερομηνία Μεταφοράς θα θεωρείται ότι παραβιάζει τις υποχρεώσεις αποπληρωμής βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

111

Άρθρο 12 Αποπληρωμή και Πρόωρη Εξόφληση

1. Το Κράτος Μέλος θα αποπληρώνει το κεφάλαιο κάθε Δόσης Δανείου την/τις Ημερομηνία/ες Μεταφοράς και σύμφωνα με τους όρους που του γνωστοποιούνται από την Επιτροπή στη σχετική Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης.

   Το Κράτος Μέλος θα μεταφέρει το ποσό του ληξιπρόθεσμου κεφαλαίου στον λογαριασμό που αναφέρεται στο Άρθρο 14 παράγραφος 3 κατά την Ημερομηνία Μεταφοράς.

   Κάθε ποσό κεφαλαίου που μεταφέρεται για τον σκοπό της αποπληρωμής στον λογαριασμό που αναφέρεται στο Άρθρο 14 παράγραφος 3 από το Κράτος Μέλος δεν μπορεί να χορηγηθεί εκ νέου στο ίδιο Κράτος Μέλος.

2. Το Κράτος Μέλος δικαιούται να ζητήσει μερική ή ολική Πρόωρη Εξόφληση. Σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή θα αξιολογήσει το αίτημα και, κατά την απόλυτη διακριτική της ευχέρεια, θα ορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εν λόγω Πρόωρη Εξόφληση. Η Επιτροπή θέτει στο Κράτος Μέλος προθεσμία για την αποδοχή των εν λόγω όρων και προϋποθέσεων.

   Οι όροι και προϋποθέσεις θα διασφαλίζουν ιδιαιτέρως ότι το Κράτος Μέλος επιβαρύνεται με όλα τα έξοδα που προκύπτουν από όλα τα επηρεαζόμενα Χρηματοδοτικά Μέσα, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων οφειλόμενων τόκων, των εξόδων, των αμοιβών, του Κόστους Διαχείρισης Ρευστότητας, των εξόδων διακοπής και των εξόδων καταγγελίας οποιασδήποτε αντιστάθμισης.

   Ποσά που έχουν επιστραφεί από το Κράτος Μέλος δεν μπορούν να χορηγηθούν εκ νέου στο ίδιο Κράτος Μέλος.

Άρθρο 13 Αναστολή και Ακύρωση μη εκταμιευθέντων ποσών

1. Η Επιτροπή δύναται να αναστείλει οποιεσδήποτε μη εκταμιευθείσες Δόσεις Δανείου ή Τμήματα της Δανειακής Διευκόλυνσης εφόσον:

   α) το Κράτος Μέλος δεν συμμορφώνεται με τη Δανειακή Σύμβαση,

   β) το Κράτος Μέλος διαπράττει ή πρόκειται να διαπράξει Σοβαρή Αθέτηση Υποχρεώσεων,

2. Μετά την αναστολή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή δύναται να ακυρώσει τα σχετικά ποσά αφού ακολουθήσει τη διαδικασία παρατηρήσεων του Άρθρου 25.

3. Η Επιτροπή δύναται να αναστείλει ή να ακυρώσει τυχόν μη εκταμιευθείσες Δόσεις Δανείου ή Τμήμα της Δανειακής Διευκόλυνσης εφόσον το Κράτος Μέλος δηλώσει την πρόθεσή του να μην προβεί σε περαιτέρω αναλήψεις στο πλαίσιο της Δανειακής Διευκόλυνσης.

Άρθρο 14 Πληρωμές

1. Όλες οι προς καταβολή από το Κράτος Μέλος πληρωμές θα καταβάλλονται χωρίς συμψηφισμό ή ανταγωγή, ελεύθερες και απαλλαγμένες από, και χωρίς μειώσεις για και λόγω, οποιωνδήποτε Φόρων, προμηθειών και οποιωνδήποτε άλλων χρεώσεων για ολόκληρη τη διάρκεια της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

2. Το Κράτος Μέλος δηλώνει ότι όλες οι πληρωμές και μεταφορές στο πλαίσιο της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, καθώς και η ίδια η Δανειακή Σύμβαση, δεν υπόκεινται σε κανέναν Φόρο ή άλλη εισφορά, δασμό ή υποχρέωση στο Κράτος Μέλος και δεν θα υπόκεινται σε τέτοιου είδους παρακρατήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Δανειακής Σύμβασης. Εάν, παρόλα αυτά, το Κράτος Μέλος ή η Κεντρική Τράπεζα του Κράτους Μέλους κληθεί εκ του νόμου να προβεί σε τέτοιες παρακρατήσεις, το Κράτος Μέλος θα καταβάλει τα απαιτούμενα πρόσθετα ποσά ούτως ώστε η Επιτροπή να λάβει εξ ολοκλήρου τα ποσά που ορίζονται στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση.

3. Όλες οι πληρωμές από το Κράτος Μέλος θα πραγματοποιούνται κατά την Ημερομηνία Μεταφοράς πριν από τις 11:00 π.μ. ώρα Λουξεμβούργου προς τον λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που τηρείται στην ΕΚΤ, μέσω του συμμετέχοντος στο TARGET2 SWIFT-BIC ECBFDEFFBAC, υπέρ του τελικού δικαιούχου EUCOLULLXXX.

   Πληρωμή που πραγματοποιείται στον εν λόγω λογαριασμό κατά την Ημερομηνία Μεταφοράς θα απαλλάσσει το Κράτος Μέλος από τη σχετική υποχρέωση αποπληρωμής.

4. Εάν το Κράτος Μέλος καταβάλει κάποιο ποσό σε σχέση με οποιαδήποτε από τις Δόσεις Δανείου το οποίο είναι μικρότερο από το συνολικό ληξιπρόθεσμο και απαιτητό ποσό βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, το Κράτος Μέλος παραιτείται με την παρούσα από οποιαδήποτε δικαιώματα ενδέχεται να έχει για να προβεί σε οποιαδήποτε πίστωση του ποσού που καταβλήθηκε ως προς τα οφειλόμενα ποσά.

   Το ποσό που καταβάλλεται ως Δόση Δανείου θα εφαρμόζεται σε ή προς ικανοποίηση ληξιπρόθεσμων πληρωμών βάσει της εν λόγω Δόσης με την ακόλουθη σειρά:

   α) *πρώτον* έναντι οποιωνδήποτε χρεώσεων, εξόδων και αποζημιώσεων,

   β) *δεύτερον* έναντι τόκων υπερημερίας όπως ορίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 11 παράγραφος (4),

   γ) *τρίτον* έναντι τόκων, και

   δ) *τέταρτον* έναντι του κεφαλαίου,

υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω ποσά είναι ληξιπρόθεσμα ή δεν έχουν εξοφληθεί κατά την εν λόγω ημερομηνία.

5. Κάθε υπολογισμός και καθορισμός από την Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης:

   α) θα γίνεται με εμπορικά εύλογο τρόπο, και,

   β) ελλείψει πρόδηλου σφάλματος, θα δεσμεύει την Επιτροπή και το Κράτος Μέλος.

6. Θα εφαρμόζεται η Συνθήκη Υπολογισμού Εργάσιμων Ημερών (Συνθήκη Υπολογισμού Ημερών) όπως γνωστοποιείται στη Γνωστοποίηση Επιβεβαίωσης.

Άρθρο 15 Γεγονότα Αθέτησης Υποχρεώσεων

1. Η Επιτροπή δύναται, με έγγραφη ειδοποίηση προς το Κράτος Μέλος, να κηρύξει το ανεξόφλητο ποσό κεφαλαίου του Δανείου ως άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους, ή/και να ακυρώσει οποιαδήποτε μη εκταμιευθείσα Δόση Δανείου ή Τμήμα εφόσον:

   α) το Κράτος Μέλος δεν καταβάλει ή δεν πρόκειται να καταβάλει κατά τη σχετική Ημερομηνία Μεταφοράς οποιοδήποτε ποσό του κεφαλαίου ή Κόστη Χρηματοδότησης ή Κόστη Υπηρεσιών ή οποιαδήποτε άλλα οφειλόμενα ποσά βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης κατά τις ημερομηνίες λήξης τους, είτε εν όλω είτε εν μέρει, κατά τον τρόπο που έχει συμφωνηθεί στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση, αναφορικά με οποιαδήποτε Δόση Δανείου ή Τμήμα, ή

   β) το Κράτος Μέλος αθετεί ή πρόκειται να αθετήσει οποιαδήποτε υποχρέωση απορρέει από την παρούσα Δανειακή Σύμβαση (πλην εκείνων που αναφέρονται στο Άρθρο 15 παράγραφος 1 σημείο (α), συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης που ορίζεται στο Άρθρο 1 παράγραφος 4 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης), και η αθέτηση αυτή θα συνεχιστεί για περίοδο ενός μήνα μετά την έγγραφη ειδοποίηση της Επιτροπής προς το Κράτος Μέλος, ή

   γ) η Επιτροπή αποστέλλει στο Κράτος Μέλος δήλωση αθέτησης υποχρεώσεων σε περιπτώσεις στις οποίες οι υποχρεώσεις του Κράτους Μέλους βάσει της παρούσας Σύμβασης κηρυχθούν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μη δεσμευτικές ή μη εκτελεστές έναντι του Κράτους Μέλους ή ως παράνομες, ή

   δ) η Επιτροπή αποστέλλει στο Κράτος Μέλος δήλωση αθέτησης υποχρεώσεων σε περιπτώσεις στις οποίες οποιαδήποτε δήλωση ή εγγύηση που παρέχεται από το Κράτος Μέλος βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης είναι ανακριβής, αναληθής ή παραπλανητική και οι οποίες, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην ικανότητα του Κράτους Μέλους να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης ή στα δικαιώματα της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτής, ή

ε) οποιαδήποτε δανειακή σύμβαση μεταξύ του Κράτους Μέλους και της Επιτροπής ή οποιουδήποτε θεσμικού φορέα ή οργάνου της ΕΕ, ανεξαρτήτως ποσού, αποτελέσει αντικείμενο δήλωσης αθέτησης υποχρεώσεων ή αναφορικά με την οποία υπάρχει αθέτηση οποιασδήποτε υποχρέωσης πληρωμής οποιουδήποτε είδους προς την Επιτροπή ή οποιοδήποτε θεσμικό φορέα της ΕΕ από το Κράτος Μέλος, η οποία εγείρει δικαίωμα αποστολής δήλωσης αθέτησης υποχρεώσεων, ή

στ) Σχετική Οφειλή του Κράτους Μέλους με συνολικό ποσό κεφαλαίου άνω των 250 εκατομμυρίων Ευρώ αποτελέσει αντικείμενο δήλωσης αθέτησης υποχρεώσεων όπως ορίζεται σε οποιοδήποτε μέσο που διέπει ή αποδεικνύει την εν λόγω οφειλή και, ως αποτέλεσμα αυτής της δήλωσης αθέτησης υποχρεώσεων, σημειώνεται επίσπευση της εν λόγω οφειλής ή εν τοις πράγμασι (*de facto*) αναστολή πληρωμών, ή

ζ) το Κράτος Μέλος δεν καταβάλλει σημαντικό μέρος της Σχετικής Οφειλής του, καθώς καθίσταται ληξιπρόθεσμη ή δηλώνει ή επιβάλλει αναστολή πληρωμών στην εξόφληση της Σχετικής Οφειλής του ή Σχετικής Οφειλής που έχει αναλάβει ή για την οποία εγγυάται.

2. Η Επιτροπή μπορεί, αλλά δεν υποχρεούται να ασκήσει τα δικαιώματά της που απορρέουν από το παρόν Άρθρο 15 και μπορεί επίσης να τα ασκήσει μόνο εν μέρει με την επιφύλαξη της μελλοντικής άσκησης των δικαιωμάτων αυτών. Καμία παραίτηση δεν υποδηλώνεται από οποιαδήποτε καθυστέρηση στην άσκηση οποιωνδήποτε σχετικών δικαιωμάτων.

3. Το Κράτος Μέλος θα αποζημιώνει όλα τα έξοδα, τις δαπάνες και τις χρεώσεις που είναι απαιτητά από την Επιτροπή ως συνέπεια της Πρόωρης Αποπληρωμής Δόσης Δανείου ή Τμήματος σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 15, ειδικότερα απορρέοντα από όλα τα επηρεαζόμενα Χρηματοδοτικών Μέσων. Επιπλέον, το Κράτος Μέλος θα καταβάλλει τόκους υπερημερίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 11 παρ. 3, οι οποίοι θα σωρεύονται από την ημερομηνία κατά την οποία το ανεξόφλητο κεφάλαιο του Δανείου έχει κηρυχθεί άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, έως την ημερομηνία της πραγματικής ολοσχερούς πληρωμής.

Άρθρο 16 Δεσμεύσεις Ενημέρωσης

1. Το Κράτος Μέλος θα παρέχει στην Επιτροπή κάθε πληροφορία σχετικά με κάθε γεγονός που θα μπορούσε δικαιολογημένα να προκαλέσει Γεγονός Αθέτησης Υποχρεώσεων (και τα μέτρα, εφόσον υπάρχουν, που έχουν ληφθεί για να θεραπευθεί αυτό).

2. Το Κράτος Μέλος θα παρέχει στην Επιτροπή κάθε πληροφορία σχετικά με τους ελέγχους, τα μέτρα και τις ενέργειες που αναφέρονται στο Άρθρο 20 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

3. Προκειμένου να συντάξει την αναφορά που προβλέπεται στο Άρθρο 31 του Κανονισμού ΜΑΑ, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει εκθέσεις σχετικά με τη χρήση της Δανειακής Διευκόλυνσης.

4. Το Κράτος Μέλος δεσμεύεται να ενημερώσει έγκαιρα την Επιτροπή εάν λάβει χώρα κάποιο γεγονός που θα καθιστούσε ανακριβή οποιαδήποτε δήλωση που περιέχεται στη Νομική Γνωμοδότηση του Κράτους Μέλους.

Άρθρο 17 Διάφορα

Το Κράτος Μέλος δεν έχει κανένα δικαίωμα να εκχωρήσει ή να μεταβιβάσει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση της Επιτροπής.

Άρθρο 18 Ευθύνη για ζημίες

Η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν ζημίες που προκαλούνται από το Κράτος Μέλος ή τρίτα μέρη που εμπλέκονται στην υλοποίηση του ΣΑΑ ως συνέπεια της εφαρμογής της Δανειακής Σύμβασης.

Άρθρο 19 Δημοσίευση πληροφοριών, προβολή της χρηματοδότησης της Ένωσης και δικαίωμα χρήσης

1. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 34 του Κανονισμού ΜΑΑ, η πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα του Κράτους Μέλους για τη χρηματοδότηση κατά την υλοποίηση του ΣΑΑ θα πρέπει να είναι τουλάχιστον του ίδιου επιπέδου με αυτό που απαιτείται από τους κανόνες του Κράτους Μέλους για δημόσια χρηματοδότηση χωρίς συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

2. Προκειμένου να τηρεί τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το Άρθρο 34 παράγραφος 2 του Κανονισμού ΜΑΑ και ειδικότερα να διασφαλίζει την παροχή συνεκτικής, αποτελεσματικής και αναλογικής στοχευμένης πληροφόρησης σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού, το Κράτος Μέλος:
   α. Χαράσσει στρατηγική σε επίπεδο Κράτους Μέλους για την ευαισθητοποίηση του κοινού και τη διασφάλιση της αναγνώρισης της συνεισφοράς του ΜΑΑ στην ανάκαμψη της Ευρώπης και, ειδικότερα, στο ζεύγος της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.
   β. Κατά περίπτωση, προβάλλει ορθά και ευδιάκριτα σε όλες τις δραστηριότητες επικοινωνίας σε επίπεδο έργου και Κράτους Μέλους το έμβλημα της ΕΕ με την κατάλληλη δήλωση χρηματοδότησης που έχει ως εξής (μεταφρασμένο στις τοπικές γλώσσες κατά περίπτωση) «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGenerationEU».
   γ. Δημιουργεί και συντηρεί ενιαίο διαδικτυακό χώρο που θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με το ΣΑΑ και τα συναφή έργα και κοινοποιεί τον αποκλειστικό διαδικτυακό σύνδεσμο στην Επιτροπή.

δ. Διασφαλίζει ότι οι τελικοί αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΜΑΑ αναγνωρίζουν την προέλευση και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης.

3. Όταν εμφανίζεται σε συνδυασμό με άλλα λογότυπα, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εμφανίζεται τουλάχιστον τόσο ευδιάκριτα και ορατά όσο και τα άλλα λογότυπα. Το έμβλημα πρέπει να παραμένει διακριτό και χωριστό και δεν μπορεί να τροποποιηθεί με την προσθήκη άλλων οπτικών σημάτων, επωνυμιών ή κειμένου. Πέραν του εμβλήματος, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπο για την ανάδειξη της υποστήριξης της ΕΕ.
4. Κάθε δραστηριότητα επικοινωνίας ή διάδοσης που σχετίζεται με το ΣΑΑ και πραγματοποιείται από το Κράτος Μέλος σε οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο θα χρησιμοποιεί πραγματικά ακριβείς πληροφορίες.
5. Κατά περίπτωση, το Κράτος Μέλος αναφέρει την ακόλουθη δήλωση αποποίησης ευθύνης (μεταφρασμένη στις τοπικές γλώσσες κατά περίπτωση): «*Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGenerationEU. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται είναι αποκλειστικά και μόνο του συντάκτη και δεν αντανακλούν απαραιτήτως τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.*»
7. Το Κράτος Μέλος παρέχει στην Επιτροπή το δικαίωμα να χρησιμοποιεί δωρεάν το υλικό επικοινωνίας που αφορά το ΣΑΑ.

Άρθρο 20 Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Το Κράτος Μέλος:

α. ελέγχει τακτικά ότι η χορηγούμενη χρηματοδότηση χρησιμοποιείται ορθά σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες και ότι κάθε μέτρο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ έχει εφαρμοστεί ορθά σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες ειδικότερα όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων,

β. λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του Άρθρου 61 παράγραφοι 2 και 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, και κινεί νομικές διαδικασίες για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, μεταξύ άλλων σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο ελήφθη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ,

γ. για τους σκοπούς του λογιστικού και άλλου ελέγχου και για την παροχή συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με τη χρήση των κονδυλίων σε σχέση με μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του ΣΑΑ, να συλλέγει και να εξασφαλίζει την πρόσβαση στις ακόλουθες τυποποιημένες κατηγορίες δεδομένων:

i. όνομα του τελικού αποδέκτη των κονδυλίων,

ii. όνομα του αναδόχου και του υπεργολάβου, στην περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης των κονδυλίων είναι αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου δημοσίων συμβάσεων,

iii. όνομα (ή ονόματα), επώνυμο (ή επώνυμα) και ημερομηνία γέννησης του πραγματικού δικαιούχου (ή των πραγματικών δικαιούχων) του αποδέκτη των κονδυλίων ή του αναδόχου, όπως ορίζεται στο Άρθρο 3 παράγραφος 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

iv. κατάλογο τυχόν μέτρων για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας με το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης των εν λόγω μέτρων και με αναφορά του ποσού των κονδυλίων που πληρώθηκαν από τη Δανειακή Διευκόλυνση και από άλλα ταμεία της Ένωσης,

δ. τηρεί αρχεία σύμφωνα με το Άρθρο 132 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων βάσει της παραγράφου 1, του Άρθρου 5 παράγραφος 2 και του Άρθρου 21 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, το Κράτος Μέλος οφείλει να διασφαλίζει ότι το σύστημα ελέγχου που αναφέρεται στο Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ συμμορφώνεται με τις βασικές απαιτήσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι.

3. Τυχόν τροποποιήσεις στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Κράτους Μέλους, το οποίο έχει περιληφθεί στο ΣΑΑ και αφορά στοιχεία που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή, κοινοποιούνται δεόντως και αμελλητί στην Επιτροπή.

4. Η Επιτροπή βεβαιώνεται επαρκώς ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Κράτους Μέλους πληροί τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή δύναται να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες και να διενεργήσει επιτόπιους ελέγχους του συστήματος. Αυτοί οι έλεγχοι του συστήματος δύναται να διενεργούνται βάσει κινδύνου. Αν χρειαστεί, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες.

Άρθρο 21 Επαληθεύσεις και έλεγχοι από την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO)

1. Εκτός από τους ελέγχους βάσει του Άρθρου 7 παράγραφος 4 και τους ελέγχους βάσει του Άρθρου 20 παράγραφος 4 της παρούσας Σύμβασης, η Επιτροπή δύναται να ασκήσει τα δικαιώματά της όπως προβλέπεται στο Άρθρο 129 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και δύναται να διενεργεί επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις, και ελέγχους για την υλοποίηση του ΣΑΑ αναφορικά με:
    α. την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Άρθρου 20,
    β. την εφαρμογή του Άρθρου 5 παράγραφος 2,
    γ. τις πληροφορίες και την αιτιολόγηση σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων σε ένα αίτημα καταβολής.

    Οι εν λόγω επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις, και έλεγχοι δύναται να διενεργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΣΑΑ και έως πέντε έτη από την ημερομηνία της τελικής Εκταμίευσης και δύναται να καλύπτουν το σύστημα πληροφόρησης το οποίο χρησιμοποιείται από τα Κράτη Μέλη για τη συλλογή και παροχή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για να αιτιολογηθεί η ολοκλήρωση των ορόσημων και στόχων. Οι διαδικασίες αυτές κοινοποιούνται επισήμως στο Κράτος Μέλος. Αν χρειαστεί, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες.
2. Το Κράτος Μέλος τηρεί και παρέχει επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν, ειδικότερα, ότι το ΣΑΑ έχει εφαρμοστεί σωστά, ότι η εφαρμογή του συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απαριθμούνται στο Άρθρο 20 παράγραφος 1 της παρούσας Σύμβασης και ότι τα ορόσημα και οι στόχοι που προσδιορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, εφόσον αυτό ζητηθεί στο πλαίσιο των ελέγχων ή επιθεωρήσεων που περιγράφονται στο παρόν Άρθρο.
3. Οι ακόλουθοι φορείς μπορούν να ασκούν τα κατά το Άρθρο 129 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού τα δικαιώματά τους και να προβαίνουν σε επιθεωρήσεις, ελέγχους και έρευνες:
    - η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σύμφωνα με τους Κανονισμούς αριθ. 883/2013[5] και αριθ. 2185/96[6],

---

[5] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 (ΕΕ L 248 της 18.09.2013, σ. 1).

[6] Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/1996 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της15.11/1996, σ. 2).

- η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) σύμφωνα με τον Κανονισμό 2017/1939 στον βαθμό που η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια, και
- το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), σύμφωνα με το Άρθρο 287 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το Άρθρο 257 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

4. Το Κράτος Μέλος συμφωνεί και συνεργάζεται για τις ως άνω αναφερόμενες επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις, ελέγχους, και έρευνες καθώς και για τους ελέγχους δυνάμει του Άρθρου 7 παράγραφος 4 και τους ελέγχους του Άρθρου 20 παράγραφος 4, και παρέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες και έγγραφα απαιτούνται για τον σκοπό αυτών.
5. Το Κράτος Μέλος παρέχει στους υπαλλήλους της Επιτροπής, της OLAF, του ΕΕΣ και, στον βαθμό που αυτή είναι αρμόδια, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, καθώς και στους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους τους, πρόσβαση στους χώρους και τις εγκαταστάσεις όπου διεξάγονται οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, καθώς και σε κάθε έγγραφο και μηχανογραφημένο στοιχείο που αφορά στη διαχείριση των εν λόγω επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων και λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για τη διευκόλυνση του έργου αυτών. Η πρόσβαση από εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους της Επιτροπής, της OLAF, του ΕΕΣ και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, στον βαθμό που το Κράτος Μέλος συμμετέχει στην ενισχυμένη συνεργασία κατά τη σύστασή της τελευταίας, παρέχεται υπό προϋποθέσεις αυστηρής εμπιστευτικότητας έναντι τρίτων, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων δημοσίου δικαίου στις οποίες υπόκεινται.
6. Για λόγους συμμόρφωσης με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο (ε) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος επιβάλλει υποχρεώσεις σε όλους τους τελικούς αποδέκτες των κονδυλίων που καταβάλλονται για τα μέτρα υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ ή σε όλα τα άλλα πρόσωπα ή οντότητες που εμπλέκονται στην εφαρμογή τους, να εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, την OLAF, το Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα δικαιώματά τους όπως προβλέπεται στο Άρθρο 129 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και να επιβάλουν παρόμοιες υποχρεώσεις σε όλους τους τελικούς αποδέκτες των εκταμιευθέντων κονδυλίων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οποιοσδήποτε τρίτος εμπλέκεται στην υλοποίηση του ΣΑΑ χορηγεί τα δικαιώματα και πρόσβαση σύμφωνα με τις παραγράφους (1) έως (4) ανωτέρω.
7. Σε περίπτωση ελέγχων ή επιθεωρήσεων από την Επιτροπή, με βάση τα πορίσματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου ή της επιθεώρησης, συντάσσεται προσωρινή έκθεση. Η Επιτροπή ή οι ελεγκτές κοινοποιούν επισήμως την έκθεση στο Κράτος Μέλος και λαμβάνει χώρα μια διαδικασία παρατηρήσεων σύμφωνα με το Άρθρο 25. Η τελική έκθεση αποστέλλεται στο Κράτος Μέλος εντός 60 ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής παρατηρήσεων.
8. Με βάση τα τελικά πορίσματα, η Επιτροπή μπορεί να λάβει τα μέτρα που θεωρεί απαραίτητα, συμπεριλαμβανομένων, σε περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων ή Σοβαρής Αθέτησης Υποχρεώσεων στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση, της δήλωσης ανεξόφλητων Δόσεων Δανείου που είναι άμεσα ληξιπρόθεσμες και

απαιτητές, εν όλω ή εν μέρει, καθώς και της ακύρωσης μη εκταμιευθεισών Δόσεων Δανείου σύμφωνα με το Άρθρο 13 παράγραφος 2.

Άρθρο 22 Εφαρμογή μέτρων του Άρθρου 21 παράγραφος 8

1. Κατά τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο Άρθρο 21 παράγραφος 8, σύμφωνα με τη δεύτερη υποπαράγραφο του Άρθρου 22 παράγραφος 5 του Κανονισμού ΜΑΑ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και το μέγεθος και τη διάρκεια ληκτότητας των ανεξόφλητων Δόσεων Δανείου και το εκτιμώμενο κόστος των εν λόγω μέτρων. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται κατόπιν διαδικασίας παρατηρήσεων σύμφωνα με το Άρθρο 25.
2. Με σκοπό την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και προκειμένου να ληφθεί υπόψη η σοβαρότητα της απάτης, της διαφθοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, η οποία δεν έχει διορθωθεί από το Κράτος Μέλος, ή της Σοβαρής Αθέτησης Υποχρέωσης, κατά τη λήψη των μέτρων που περιγράφονται στο Άρθρο 21 παράγραφος 8, η Επιτροπή ενεργεί ως εξής:
   α) Σε περίπτωση απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων, παραβίασης του Άρθρου 5 παράγραφος 2 ή εσφαλμένων πληροφοριών και αιτιολόγησης ενός αιτήματος καταβολής, το ποσό των ανεξόφλητων Δόσεων Δανείου που θα κηρυχθεί άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και των μη εκταμιευθεισών Δόσεων Δανείου που θα ακυρωθούν σύμφωνα με το Άρθρο 13 παράγραφος 2 θα αντιστοιχεί στο επηρεαζόμενο ποσό.
   β) Σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρεώσεων από την παρούσα Δανειακή Σύμβαση, πλην του Άρθρου 5 παράγραφος 2, το ποσό των ανεξόφλητων Δόσεων Δανείου που θα κηρυχθούν άμεσα ληξιπρόθεσμες και απαιτητές και των μη εκταμιευθεισών Δόσεων Δανείου που πρέπει να ακυρωθούν σύμφωνα με το Άρθρο 13 παρ. 2 θα καθορίζεται σύμφωνα με τη συχνότητα και τον βαθμό της σοβαρής αθέτησης υποχρεώσεων.

      Στην ειδική περίπτωση ανεπάρκειας στο σύστημα ελέγχων ενός Κράτους Μέλους που οδηγεί σε σοβαρή αθέτηση μίας υποχρέωσης σύμφωνα με το Άρθρο 20 παρ. 1 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, το ποσό των ανεξόφλητων δόσεων δανείου που πρέπει να κηρυχθούν άμεσα ληξιπρόθεσμες και απαιτητές και των μη εκταμιευθεισών Δόσεων Δανείου που θα ακυρωθούν σύμφωνα με το Άρθρο 13 παράγραφος 2 θα καθορίζεται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας ως εξής:

      α. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια είναι τόσο θεμελιώδης, συχνή ή εκτεταμένη που αντιπροσωπεύει πλήρη αστοχία του συστήματος που θέτει σε κίνδυνο την ορθή χρήση του συνόλου των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 100% της Δανειακής Διευκόλυνσης,
      β. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια είναι τόσο συχνή ή εκτεταμένη που αντιπροσωπεύει μία εξαιρετικά σοβαρή αστοχία του συστήματος που

θέτει σε κίνδυνο την ορθή χρήση πολύ υψηλού ποσοστού των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 25% της Δανειακής Διευκόλυνσης,

γ. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια οφείλεται σε μη πλήρη λειτουργία ή σε τόσο κακή λειτουργία του συστήματος ή σε περίπτωση που το σύστημα λειτουργεί τόσο αραιά που τίθεται σε κίνδυνο η ορθή χρήση μεγάλου μέρους των δαπανών, θα εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 10% της Δανειακής Διευκόλυνσης,

δ. σε περίπτωση που η ανεπάρκεια οφείλεται στο γεγονός ότι το σύστημα λειτουργεί αλλά όχι με την απαιτούμενη συνέπεια, συχνότητα ή έκταση έτσι ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η ορθή χρήση υψηλού ποσοστού των δαπανών, εφαρμόζεται κατ' αποκοπή μείωση ύψους 5% της Δανειακής Διευκόλυνσης.

3. Σε περίπτωση που το ποσό των ανεξόφλητων Δόσεων Δανείου κηρυχθεί άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 22, το Κράτος Μέλος θα επιστρέψει όλα τα έξοδα, τις δαπάνες και τις αμοιβές που είναι απαιτητά από την Επιτροπή ως συνέπεια αυτών, ειδικότερα απορρέοντα από όλα τα επηρεαζόμενα Χρηματοδοτικά Μέσα. Επιπλέον, το Κράτος Μέλος θα καταβάλλει τόκους υπερημερίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 11 παρ. 4, οι οποίοι θα σωρεύονται από την ημερομηνία κατά την οποία το ανεξόφλητο ποσό κεφαλαίου της Δόσης Δανείου έχει κηρυχθεί άμεσα ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, έως την ημερομηνία της πραγματικής ολοσχερούς εξόφλησης.

Άρθρο 23 Διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα

Καμία διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμποδίζει την υιοθέτηση διοικητικών κυρώσεων (όπως οικονομικών κυρώσεων) ή άλλων μέτρων δημοσίου δικαίου, επιπλέον ή αντί των μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση (βλ., για παράδειγμα, τα Άρθρα 135 έως 145 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και τα Άρθρα 4 και 7 του Κανονισμού 2988/957).

Άρθρο 24 Επικοινωνία μεταξύ των μερών

1. Όλες οι κοινοποιήσεις σε σχέση με την παρούσα Δανειακή Σύμβαση δίδονται έγκυρα εγγράφως, μεταξύ άλλων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και αποστέλλονται στους παραλήπτες που παρατίθενται στο Παράρτημα IV της παρούσας Σύμβασης. Κάθε Μέρος επικαιροποιεί τους παραλήπτες και τους γνωστοποιεί στο άλλο μέρος με την εκάστοτε τροποποίησή τους.

---

[7] Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (*ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).*

2. Οι κοινοποιήσεις παράγουν αποτελέσματα από την ημερομηνία παραλαβής του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή της επιστολής με την οποία παραδίδονται.

3. Κάθε Μέρος αυτής της Δανειακής Σύμβασης θα γνωστοποιήσει στο άλλο Μέρος τη λίστα και τα δείγματα υπογραφής των προσώπων που εξουσιοδοτούνται να ενεργούν για λογαριασμό του βάσει της παρούσας Δανειακής Σύμβασης, αμέσως μετά την υπογραφή της παρούσας Δανειακής Σύμβασης. Ομοίως, κάθε Μέρος επικαιροποιεί την εν λόγω λίστα και τη γνωστοποιεί στο άλλο Μέρος με την εκάστοτε τροποποίησή τους.

Άρθρο 25 Διαδικασία παρατηρήσεων

Σε περίπτωση που το Άρθρο 7 και το Άρθρο 22 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης αναφέρονται στη διαδικασία παρατηρήσεων του παρόντος Άρθρου 25, παρέχεται στο Κράτος Μέλος η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις εντός περιόδου ενός μηνός.

Σε περίπτωση που το Άρθρο 13 της παρούσας Δανειακής Σύμβασης αναφέρεται στη διαδικασία παρατηρήσεων του παρόντος Άρθρου, παρέχεται στο Κράτος Μέλος η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις εντός περιόδου δύο μηνών.

Η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων.

Άρθρο 26 Τροποποιήσεις

Κάθε τροποποίηση που συμφωνείται από τα Μέρη συντάσσεται εγγράφως και αποτελεί μέρος της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

Άρθρο 27 Εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία

1. Η παρούσα Δανειακή Σύμβαση και οι τυχόν μη συμβατικές υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν ή σχετίζονται με αυτήν, διέπονται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ερμηνεύονται βάσει αυτού, το οποίο θα συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, από το δίκαιο του Λουξεμβούργου.

2. Τα Μέρη δεσμεύονται να υποβάλλουν κάθε διαφορά που ενδεχομένως προκύψει σχετικά με τη νομιμότητα, την εγκυρότητα, την ερμηνεία ή την εκτέλεση της παρούσας Δανειακής Σύμβασης στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το Άρθρο 272 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 28 Μερική ακυρότητα και ακούσια κενά

1. Εάν μία ή περισσότερες από τις διατάξεις που περιέχονται στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση είναι ή καταστούν εν όλω ή εν μέρει άκυρες, παράνομες ή μη εκτελεστές

από οποιαδήποτε άποψη σύμφωνα με οποιαδήποτε εφαρμοστέα νομοθεσία, η εγκυρότητα, νομιμότητα και εκτελεστότητα των υπόλοιπων διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα Δανειακή Σύμβαση δεν επηρεάζεται ούτε θίγεται κατά κανένα τρόπο από αυτές. Διατάξεις που είναι εξ ολοκλήρου ή εν μέρει άκυρες, παράνομες ή μη εκτελεστές ερμηνεύονται και ως εκ τούτου εφαρμόζονται σύμφωνα με το πνεύμα και τον σκοπό της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

2. Το Προοίμιο και τα Παραρτήματα της παρούσας Δανειακής Σύμβασης αποτελούν, και θα συνεχίσουν εφεξής να αποτελούν, αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Δανειακής Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 29 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα Παραρτήματα της παρούσας Σύμβασης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής:

Παράρτημα Ι: Βασικές απαιτήσεις του συστήματος ελέγχου του Κράτους Μέλους

Παράρτημα ΙΙ: Έντυπο Αιτήματος Καταβολής

Παράρτημα ΙΙΙ: Υπόδειγμα Διαχειριστικής Δήλωσης

Παράρτημα IV: Κατάλογος Επαφών

Παράρτημα V: Έντυπο Γνωστοποίησης Επιβεβαίωσης

Παράρτημα VI: Έντυπο Νομικής Γνωμοδότησης

124

Υπεγράφη στην Αθήνα την και στις Βρυξέλλες την 26/07/21, σε δύο όμοια και εξίσου γνήσια αντίτυπα, καθένα από τα οποία συνιστά πρωτότυπο έγγραφο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ εκπροσωπούμενη από ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Εκπροσωπούμενη από *- υπογράφεται από – (20.07.21)* Χρήστος Σταϊκούρας Υπουργός Οικονομικών	Εκπροσωπούμενη από *- υπογράφεται από -* Johannes Hahn *Επίτροπος Προϋπολογισμού και Διοίκησης*
Εκπροσωπούμενη από *- υπογράφεται από -* Θεόδωρος Σκυλακάκης Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών	Εκπροσωπείται από *- υπογράφεται από –* Paolo Gentiloni *Επίτροπος Οικονομίας*

125

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Βασικές απαιτήσεις του συστήματος ελέγχου του Κράτους Μέλους

1) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος παρέχει ένα αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των λειτουργιών και των ρυθμίσεων υποβολής αναφορών και παρακολούθησης. Τα Κράτη Μέλη δύνανται να βασίζονται στα συνήθη εθνικά συστήματα διαχείρισης προϋπολογισμού τους.

   Αυτό περιλαμβάνει:

   - τον ορισμό μιας αρχής ως «συντονιστή», που θα έχει τη συνολική ευθύνη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ για λογαριασμό του Κράτους Μέλους και θα αποτελεί το ενιαίο σημείο επαφής για την Επιτροπή,
   - ότι ο συντονιστής διαθέτει (i) τη διοικητική ικανότητα όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό (αριθμός και προφίλ προσωπικού), τη θεσμική εμπειρία και κατάρτιση και (ii) την εντολή και εξουσία να ασκεί όλα τα σχετικά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων υποβολής αναφορών και παρακολούθησης,
   - τον προσδιορισμό των αρχών στις οποίες έχει ανατεθεί η υλοποίηση των μέτρων του ΣΑΑ,
   - τον προσδιορισμό της αρχής που είναι υπεύθυνη για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης που συνοδεύει τα αιτήματα καταβολής, με διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η εν λόγω αρχή θα λάβει διαβεβαίωση για την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων και των στόχων που τίθενται στο ΣΑΑ, ότι η διαχείριση των κονδυλίων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με όλους τους εφαρμοστέους κανόνες, ιδίως τους κανόνες σχετικά με την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης, τη διαφθορά και τη διπλή χρηματοδότηση,
   - κατάλληλο διαχωρισμό μεταξύ των υπηρεσιών εφαρμογής και ελέγχου.

2) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο (α) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος εφαρμόζει με αποτελεσματικό τρόπο αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς, καθώς και κάθε απαραίτητο μέτρο για την αποτελεσματική αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων.

   Αυτό περιλαμβάνει:

   - τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης, και την εκκίνηση νομικών διαδικασιών για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων,
   - αξιολόγηση κινδύνου απάτης και καθορισμό κατάλληλων μέτρων άμβλυνσης στο πλαίσιο της καταπολέμησης της απάτης.

3) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο (γ) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διατηρεί κατάλληλες διαδικασίες για την σύνταξη της διαχειριστικής δήλωσης και της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών ελέγχων που διενεργούνται σε εθνικό επίπεδο.

Αυτό περιλαμβάνει:

- Μια αποτελεσματική διαδικασία για τη σύνταξη της Διαχειριστικής Δήλωσης, όπου θα τεκμηριώνεται η σύνοψη των λογιστικών ελέγχων και θα τηρούνται οι υποκείμενες πληροφορίες για τη διαδρομή ελέγχου,
- Αποτελεσματικές διαδικασίες για να διασφαλιστεί ότι όλες οι περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων αναφέρονται και διορθώνονται μέσω ανακτήσεων.

4) Για την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται βάσει του Άρθρου 22 παράγραφος 2 σημείο (γ) στοιχείο (i) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διασφαλίζει τη λήψη κατάλληλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για τον έλεγχο της εκπλήρωσης ορόσημων και στόχων και της συμμόρφωσης με οριζόντιες αρχές χρηστής οικονομικής διαχείρισης.

Αυτό περιλαμβάνει:

- κατάλληλα μέτρα μέσω των οποίων οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με την υλοποίηση των μέτρων του ΣΑΑ ελέγχουν την εκπλήρωση ορόσημων και στόχων (π.χ. έλεγχος βάσει εγγράφων, επιτόπιοι έλεγχοι),
- κατάλληλα μέτρα με τα οποία οι επιφορτισμένες με την εφαρμογή των μέτρων του ΣΑΑ αρχές ελέγχουν την απουσία σοβαρών παρατυπιών (απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων) και διπλής χρηματοδότησης (π.χ. έλεγχοι βάσει εγγράφων, επιτόπιοι έλεγχοι).

5) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Κανονισμού ΜΑΑ και για την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο (γ) στοιχείο (ii) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διενεργεί επαρκείς και ανεξάρτητους ελέγχους των συστημάτων και των περιπτώσεων στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

Αυτό περιλαμβάνει:

- τον προσδιορισμό του φορέα ή των φορέων που θα διεξάγουν τον έλεγχο των συστημάτων και των περιπτώσεων στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζεται η επιχειρησιακή ανεξαρτησία τους.
- τη διάθεση επαρκών πόρων στον/στους εν λόγω φορέα/-είς για τους σκοπούς του ΜΑΑ,
- την αποτελεσματική αντιμετώπιση από τον/τους ελεγκτικό/-ούς φορέα/-είς του κινδύνου απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και διπλής χρηματοδότησης τόσο μέσω ελέγχων συστημάτων, όσο και μέσω ελέγχων περιπτώσεων στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

6) Σε συμμόρφωση με το Άρθρο 22 παράγραφος 2 σημεία (δ) και (ε) του Κανονισμού ΜΑΑ, το Κράτος Μέλος διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα που θα διασφαλίζει ότι

127

τηρούνται όλες οι πληροφορίες και τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για τους σκοπούς της διαδρομής ελέγχου.

Αυτό περιλαμβάνει:

- αποτελεσματική συλλογή και αποθήκευση δεδομένων για τους τελικούς αποδέκτες των κονδυλίων,
- πρόσβαση της Επιτροπής, της OLAF, του ΕΕΣ και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (κατά περίπτωση) στα δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες, τους αναδόχους, τους υπεργολάβους και τους πραγματικούς δικαιούχους για σκοπούς λογιστικού και άλλου ελέγχου.

128

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

[*σε επιστολόχαρτο του Κράτους Μέλους*]

[*ημερομηνία*]

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων
Μονάδα R2 - Χρηματοδοτικές Υποθέσεις
Υπόψιν: Προϊστάμενος Μονάδας
Γραφείο: CHAR 13/056
B-1049 Βρυξέλλες
Βέλγιο

Θέμα: ΜΑΑ – Αίτημα Καταβολής Δόσης Δανείου

Αγαπητέ Κύριε/Κυρία,

Αναφερόμαστε στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, κυρίως στο Άρθρο 24 αυτού, και στη Δανειακή Σύμβαση με ημερομηνία [εισάγετε ημερομηνία] μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «**Επιτροπή**»), και της [εισάγετε Κράτος Μέλος] (εφεξής το «**Κράτος Μέλος**»). Οι όροι που προσδιορίζονται στη Δανειακή Σύμβαση έχουν την ίδια σημασία στην παρούσα.

Επιβεβαιώνουμε ότι τα σχετικά ορόσημα και οι στόχοι που αναφέρονται στην [πρώτη/δεύτερη/τρίτη/κ.λπ.] δόση για δανειακή στήριξη όπως ορίζεται στο Τμήμα 2.2: Δανειακή Στήριξη του Παραρτήματος της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) [XXX/XXX] του Συμβουλίου έχει εκπληρωθεί ικανοποιητικά και δια της παρούσης ζητούμε την εκταμίευση ποσού ύψους [ένα μέγιστο του ποσού που ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου] Ευρώ.

Έχουμε αναρτήσει τη δέουσα αιτιολόγηση για το παρόν αίτημα καταβολής στο σχετικό εργαλείο, όπως παρέχεται από την Επιτροπή. Επιπλέον, έχουμε δηλώσει ότι οι συνολικές σωρευτικές δαπάνες που εκταμιεύθηκαν έως εκείνη τη στιγμή για την εφαρμογή κάθε μεταρρύθμισης και επένδυσης του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προσέδωσαν έναν θετικό κλιματικό δείκτη βάσει της μεθοδολογίας του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ως συμβάλλουσες στην επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή. Επιβεβαιώνουμε ότι τα μέτρα που σχετίζονται με τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν προηγουμένως εκπληρωθεί ικανοποιητικά δεν έχουν αναστραφεί[8].

[8] Για το πρώτο αίτημα καταβολής, διαγράψτε την παρούσα πρόταση.

Δεόντως υπογεγραμμένη Διαχειριστική Δήλωση και σύνοψη των ελέγχων που διενεργήθηκαν επισυνάπτονται στην παρούσα επιστολή.

1. Δια της παρούσης ζητούμε αμετάκλητα όπως οι Δόσεις Δανείου εκταμιευθούν υπό και σύμφωνα με τη Δανειακή Σύμβαση υπό τους ακόλουθους όρους:

   α. Συνολικό ποσό κεφάλαιο της Δόσης Δανείου: έως το ποσό των [•ένα μέγιστο ποσό όπως ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου] Ευρώ.

   β. Ζητούμε Κόστος Χρηματοδότησης, Κόστος Διαχείρισης Ρευστότητας και Κόστος Υπηρεσιών για τη Δόση Δανείου βάσει της Μεθοδολογίας Κατανομής Κόστους.

   γ. Η Ημερομηνία Ληκτότητας της Δόσης Δανείου θα είναι 30 έτη με αποσβεσμένη αποπληρωμή κεφαλαίου εκκινώντας μετά από περίοδο χάριτος 10 ετών.

   δ. Η Δόση Δανείου θα καταβληθεί σε ένα ή περισσότερα Τμήματα.

2. Αναγνωρίζουμε και συμφωνούμε ότι η Εκταμίευση θα είναι σύμφωνη με και θα υπόκειται στα εξής

   α. στην ανά πάσα στιγμή ικανοποίηση της Επιτροπής για το ότι τα αντίστοιχα κεφάλαια είναι διαθέσιμα σε αυτήν από αντισυμβαλλόμενους στις διεθνείς κεφαλαιαγορές με όρους και προϋποθέσεις που είναι αποδεκτοί από αυτήν,

   β. στη λήψη από την Επιτροπή, μέσω Χρηματοδοτικών Μέσων, των κονδυλίων που ζητούνται στο παρόν Αίτημα Καταβολών. Αναλαμβάνουμε αμετάκλητα να καταβάλουμε οποιεσδήποτε αμοιβές, έξοδα και δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εξόδων διακοπής και του κόστους διακράτησης, που υπολογίζονται σύμφωνα με τη Μεθοδολογία Κατανομής Κόστους.

   γ. την έκδοση από την Επιτροπή, εν ευθέτω χρόνω, μιας Γνωστοποίησης Επιβεβαίωσης.

3. Επιβεβαιώνουμε ότι:

   α. Η λίστα των εξουσιοδοτημένων υπογραφόντων που εστάλη για λογαριασμό του Κράτους Μέλους από τον Υπουργό Οικονομικών στις [ημερομηνία] παραμένει έγκυρη και σε ισχύ.

   β. Δεν έχει λάβει χώρα κανένα γεγονός που θα καθιστούσε εσφαλμένη οποιαδήποτε δήλωση περιέχεται στη Νομική Γνωμοδότηση που εκδόθηκε [ημερομηνία].

   γ. Δεν προέκυψε κανένα Γεγονός Αθέτησης Υποχρεώσεων.

[Υπογραφή]

Παραρτήματα

- Διαχειριστική Δήλωση

- Σύνοψη Ελέγχων

Αντίγραφο για:

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

131

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Ο υπογράφων [Όνομα, Επώνυμο], με την ιδιότητά μου ως [Αρμοδιότητα] της [Υπεύθυνη Αρχή Κράτους Μέλους]

Δηλώνω ότι, σε σχέση με την υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) που εγκρίθηκε με την Εκτελεστική Απόφαση [ημερομηνία και αριθ. αναφοράς] του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για [Κράτος Μέλος] ([παραπομπή])], κατά την κρίση μου και με βάση τις πληροφορίες που έχω στη διάθεσή μου, ειδικότερα τα αποτελέσματα από τα εθνικά συστήματα λογιστικού και άλλου ελέγχου που περιγράφονται στο ΣΑΑ:

1. Τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν, όπως ορίζεται στο Άρθρο 1 παράγραφος 1 της Δανειακής Σύμβασης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μεταξύ της Επιτροπής και του [Κράτους Μέλους] (εφεξής η «Δανειακή Σύμβαση»).
2. Τα στοιχεία που υποβάλλονται με το αίτημα καταβολής είναι πλήρη, ακριβή και αξιόπιστα, και τεκμηριώνουν επαρκώς την ικανοποιητική εκπλήρωση των ορόσημων ή/και στόχων και την εφαρμογή της διαδρομής ελέγχου που καταδεικνύει την επίτευξη αυτών των ορόσημων και στόχων.
3. Τα διαθέσιμα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις απαραίτητες εγγυήσεις ότι η διαχείριση των κονδυλίων έγινε σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες κανόνες, ειδικότερα κανόνες για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης και της διαφθοράς, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
4. Οι δραστηριότητες που υλοποιούνται για την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων στο πλαίσιο του ΣΑΑ, όπως δηλώνεται στο αίτημα καταβολής, δεν χρηματοδοτούνται από κανένα άλλο πρόγραμμα ή μέσο της Ένωσης ή, κατά περίπτωση, τα άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες.

Σύνοψη των εθνικών ελέγχων που διενεργήθηκαν σε σχέση με τις παραγράφους 1 έως 4 παραπάνω, με ανάλυση των σχετικών αδυναμιών που εντοπίστηκαν και των διορθωτικών ενεργειών που ελήφθησαν ή σχεδιάστηκαν, συμπληρώνει την παρούσα διαχειριστική δήλωση. [Στη συνοδευτική σύνοψη των ελέγχων, δεν εντοπίστηκαν παραβιάσεις σε ό,τι αφορά περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων.] [Στη συνοδευτική σύνοψη των ελέγχων, εντοπίστηκαν οι ακόλουθες παραβάσεις σε ό,τι αφορά περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων: (προσδιορίστε και επεξηγήστε τα ληφθέντα διορθωτικά μέτρα)]

Βεβαιώνω ότι οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια του τελικού ελέγχου ή των εκθέσεων ελέγχου σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ έχουν διορθωθεί και ανακτηθεί κατάλληλα από τους

τελικούς αποδέκτες ή βρίσκονται σε διαδικασία διόρθωσης και ανάκτησης. Όποτε κρίθηκε απαραίτητο, δόθηκε η δέουσα συνέχεια σε ελλείψεις του συστήματος ελέγχου που αναφέρονταν στις εν λόγω εκθέσεις ή βρίσκονται σε εξέλιξη όσον αφορά τις ακόλουθες απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες: (εάν χρειάζεται, αναφέρετε ποια διορθωτικά μέτρα είναι ακόμα σε εξέλιξη, κατά την ημερομηνία υπογραφής της δήλωσης).

Βεβαιώνω ότι δεν έχω λάβει γνώση για οποιοδήποτε ζήτημα που δεν έχει γνωστοποιηθεί και που θα μπορούσε να βλάψει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθούν οι ακόλουθες επιφυλάξεις: ……] (διαγράψτε την παρούσα πρόταση εάν δεν ισχύει)

[Σε σχέση με την επιφύλαξη που διατυπώθηκε στην προηγούμενη Διαχειριστική Δήλωση– [Παραπομπή] – [συνέχεια που δόθηκε].] (διαγράψτε την παρούσα πρόταση εάν δεν ισχύει)

Τόπος ……., ημερομηνία ……..,

……..…

(υπογραφή)

[Όνομα και ιδιότητα του υπογράφοντος]

133

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΑΦΩΝ

Για την Επιτροπή:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων

Μονάδα R2 - Χρηματοδοτικές Υποθέσεις

B-1049 Βρυξέλλες

Υπόψη: Προϊστάμενος Μονάδας

Τηλ.: +32 229 64900

Email: ECFIN-R2-RRF@ec.europa.eu

και

Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού

Μονάδα Ε-3 «Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις»

L-2920 Λουξεμβούργο

Υπόψη: Προϊστάμενος Μονάδας

Τηλ.: +352 4301 30070

Email: BUDG-RRF-LOANS@ec.europa.eu

Με κοινοποίηση σε:

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Sonnemannstr. 20

D-60314 Frankfurt am Main

Υπόψη: Προϊστάμενος Διεύθυνσης «Υπηρεσίες Χρηματοοικονομικών Λειτουργιών»
Τηλ.: + 49 69 1344 7672

Για το Κράτος Μέλος:

1.Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής
Υπουργείο Οικονομικών
Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Υπόψη: Γενικός Γραμματέας
Πανεπιστημίου 37 – 101 65 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ: +30 210 3338447
Φαξ: +30 210 3239980
E-mail: gsfp@glk.gr

2. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους
Ομήρου 8, 10564, Αθήνα, Ελλάδα
Υπόψη, Γενικός Διευθυντής
E-Mail : (i) funding@pdma.gr, (ii) debtservices@pdma.gr,
Τηλ. +302103701835 – 807 – 800
Κιν. +306942064695
Φαξ: +302103701850
http://www.pdma.gr

3. Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
Υπουργείο Οικονομικών
Υπόψη: Διοικητή
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25, 105 64 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ: +302103338902-3338908
Email: rrfagov@minfin.gr, n.mantzoufas@minfin.gr
Με κοινοποίηση σε:

Τράπεζα της Ελλάδος

1. Γ. Πετρούλια
Επικεφαλής Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης, Διεκπεραίωσης Δανείων Ε.Δ. και Θεμάτων Δ.Ν.Τ
τηλ.+030 210 3202584
E-mail: Sec.AdminandLoans@bankofgreece.gr

2. Χ. Τσώρου
Επικεφαλής Τμήματος Σχέσεων με το Δημόσιο
Email: Sec.GovAcc@bankofgreece.gr
Τηλ. +30 2103202703

135

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΝΤΥΠΟ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και κινδύνων
Δανειοληψία και δανειοδότηση

[εισάγετε τα στοιχεία επικοινωνίας του Κράτους Μέλους]

Θέμα: **ΜΑΑ – Εκταμίευση Δόσης Δανείου ή Τμήματος ύψους [•] ευρώ**

Αγαπητέ Κύριε ή Κυρία,

Αναφερόμαστε στη Δανειακή Σύμβαση με ημερομηνία [•] μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (η "**Επιτροπή**") που ενεργεί για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και της Ελληνικής Δημοκρατίας (το "**Κράτος Μέλος**") με μέγιστο ποσό 12 727 538 920 Ευρώ ("η Δανειακή Σύμβαση"). Οι όροι που προσδιορίζονται στη Δανειακή Σύμβαση έχουν την ίδια σημασία στην παρούσα.

Σύμφωνα με το [Άρθρο 6 της Δανειακής Σύμβασης (Προχρηματοδότηση)] Αίτημα Καταβολής με ημερομηνία [•], οι όροι της Εκταμίευσης έχουν ως εξής:

Κεφάλαιο	[•] Ευρώ
Καθαρό ποσό εκταμίευσης	[•] Ευρώ
Ημερομηνία εκταμίευσης	[•]
[Ποσό εκκαθάρισης Προχρηματοδότησης]	[•]
Μέση Διάρκεια Ληκτότητας	[•]
Ημερομηνία Ληκτότητας	[•]
Ημερομηνίες καταβολής τόκων	Ετησίως στις [•]
Ημερομηνία πρώτης καταβολής τόκων	[•]

Ημερομηνίες Μεταφοράς	[•]
Περίοδος Εκτοκισμού	[•]

Η εφαρμοστέα Συνθήκη Υπολογισμού Ημερών είναι Actual/Actual (ICMA), έπειτα από μη προσαρμογή [εκτός αν ορίζεται διαφορετικά].

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 παράγραφος 3 και το Άρθρο 9 παράγραφος 7 της Δανειακής Σύμβασης, συνημμένο θα βρείτε το χρονοδιάγραμμα πληρωμής του δανείου, το οποίο παραθέτει τις Ημερομηνίες Μεταφοράς και τα ποσά αποπληρωμής του κεφαλαίου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
εκπροσωπούμενη από
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

[•][•]

Αντίγραφο για

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

137

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΝΤΥΠΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

(εκδίδεται σε επίσημο επιστολόχαρτο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους)

[τόπος, ημερομηνία]

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων

Μονάδα R2 - Χρηματοδοτικές Υποθέσεις

Β-1049 Βρυξέλλες

Απ: Δανειακή Σύμβαση ΜΑΑ με ημερομηνία [ημερομηνία] για μέγιστο ποσό ύψους 12 727 538 920 Ευρώ

Αγαπητοί κύριοι,

Υπό την ιδιότητά μου ως Νομικού Συμβούλου του Κράτους, αναφέρομαι στην προαναφερόμενη από [ημερομηνία] συναφθείσα Δανειακή Σύμβαση και στα Παραρτήματά της, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής (εφεξής από κοινού αναφερόμενα ως η «**Σύμβαση**») μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής αναφερόμενη ως η «**Επιτροπή**») ενεργούσας για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελληνικής Δημοκρατίας (εφεξής αναφερόμενης ως το «**Κράτος Μέλος**») για μέγιστο ποσό 12 727 538 920Ευρώ.

Εγγυώμαι ότι είμαι πλήρως αρμόδιος για την έκδοση της παρούσας νομικής γνωμοδότησης σε σχέση με τη Σύμβαση εκ μέρους του Κράτους Μέλους.

Έχω εξετάσει πρωτότυπα ή αντίγραφα της προς υπογραφή εκδοχής της Σύμβασης. Έχω επίσης εξετάσει τις σχετικές διατάξεις του εθνικού και διεθνούς δικαίου που ισχύουν στο Κράτος Μέλος, τις

εξουσίες των υπογραφόντων και όσα άλλα έγγραφα κρίνονται απαραίτητα ή δέοντα. Επιπλέον, προέβην σε έρευνες και εξέτασα νομικά ζητήματα που θεώρησα συναφή με την άποψη που διατυπώνεται στο παρόν.

Υπέθεσα (i) τη γνησιότητα όλων των υπογραφών (πλην του Κράτους Μέλους) και τη συμφωνία όλων των αντιγράφων με τα πρωτότυπα, (ii) τη ικανότητα και εξουσία σύναψης της Σύμβασης και έγκυρης εξουσιοδότησης και υπογραφής τους από κάθε Μέρος πλην του Κράτους Μέλους.

Όροι που χρησιμοποιούνται και δεν ορίζονται στην παρούσα γνωμοδότηση θα έχουν την έννοια που παρατίθεται στη Σύμβαση.

Η παρούσα γνωμοδότηση περιορίζεται στο δίκαιο της Ελληνικής Δημοκρατίας όπως ισχύει κατά την ημερομηνία της παρούσας γνωμοδότησης.

Με την επιφύλαξη των ανωτέρω, είμαι της γνώμης ότι:

1. Σε ό,τι αφορά τους νόμους, τους κανονισμούς και τις νομικά δεσμευτικές αποφάσεις που ισχύουν επί του παρόντος στην Ελληνική Δημοκρατία, το Κράτος Μέλος δεσμεύεται εγκύρως και αμετάκλητα, διά της υπογραφής της Σύμβασης από τον Χρήστο Σταϊκούρα Υπουργό Οικονομικών, και τον Θεόδωρο Σκυλακάκη, Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που υπέχει στο πλαίσιο αυτής.

2. Η από το Κράτος Μέλος εκτέλεση, παράδοση και υλοποίηση της Σύμβασης: (i) έχουν λάβει τη δέουσα εξουσιοδότηση με όλες τις απαραίτητες συναινέσεις, ενέργειες, εγκρίσεις και εξουσιοδοτήσεις και (ii) δεν παραβιάζουν οποιονδήποτε ισχύοντα κανονισμό ή απόφαση οποιασδήποτε αρμόδιας αρχής ή οποιαδήποτε δεσμευτική για αυτήν συμφωνία ή συνθήκη.

3. Κανένα σημείο της παρούσας Σύμβασης δεν παραβιάζει ούτε περιορίζει τα δικαιώματα του Κράτους Μέλους να προβαίνει σε εμπρόθεσμη και αποτελεσματική πληρωμή οποιουδήποτε οφειλόμενου ποσού για το κεφάλαιο, τους τόκους ή άλλες χρεώσεις στο πλαίσιο της Σύμβασης.

4. Η Σύμβαση έχει την κατάλληλη νομική μορφή σύμφωνα με το δίκαιο της Ελληνικής Δημοκρατίας για την εκτελεστότητα αυτής έναντι του Κράτους Μέλους. Η εκτελεστότητα της Σύμβασης δεν θα ήταν αντίθετη σε υποχρεωτικές διατάξεις του δικαίου της Ελληνικής Δημοκρατίας, στη δημόσια διάταξη της Ελληνικής Δημοκρατίας, σε διεθνείς συνθήκες ή σε γενικώς παραδεδεγμένες αρχές του διεθνούς δικαίου που είναι δεσμευτικές για το Κράτος Μέλος.

5. Για τη διασφάλιση της νομιμότητας, της εγκυρότητας ή της εκτελεστότητας της Σύμβασης, δεν είναι απαραίτητη η κατάθεση, καταγραφή ή εγγραφή της σε οποιοδήποτε δικαστήριο ή αρχή στην Ελληνική Δημοκρατία.

6. Δεν καταβάλλονται φόροι, τέλη, αμοιβές ή άλλες χρεώσεις που επιβάλλονται από την Ελληνική Δημοκρατία ή οποιαδήποτε φορολογική αρχή αυτής ή σε αυτήν, σε σχέση με την εκτέλεση και την υλοποίηση της Σύμβασης και με οποιαδήποτε πληρωμή ή μεταφορά κεφαλαίου, τόκων, προμηθειών και άλλων ποσών που οφείλονται βάσει της Σύμβασης.

7. Δεν απαιτούνται άδειες ελέγχου συναλλάγματος και δεν πρέπει να καταβληθούν τέλη ή άλλες προμήθειες για τη μεταφορά οποιουδήποτε οφειλόμενου ποσού βάσει της Σύμβασης.

139

8. Η επιλογή του δικαίου της Ένωσης ως εφαρμοστέου για τη Σύμβαση και, αποκλειστικά στις περιπτώσεις που το δίκαιο της Ένωσης δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένο ζήτημα, του δικαίου του Λουξεμβούργου, αποτελεί έγκυρη επιλογή δικαίου που δεσμεύει το Κράτος Μέλος σύμφωνα με το δίκαιο της Ελληνικής Δημοκρατίας.

9. Το Κράτος Μέλος έχει υπαχθεί νόμιμα, αποτελεσματικά και αμετάκλητα στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τη Σύμβαση.

10. Η Σύμβαση, κατά την υπογραφή, συμμορφώνεται με όλες τις εγχώριες Συνταγματικές απαιτήσεις προκειμένου η Σύμβαση να είναι σε ισχύ βάσει του δικαίου της Ελληνικής Δημοκρατίας και δεσμευτική για την Ελληνική Δημοκρατία.

11. Η Σύμβαση είναι καθόλα έγκυρη και έχει κυρωθεί έγκυρα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

12. Εν κατακλείδι, η Σύμβαση έχει υπογραφεί δεόντως για λογαριασμό του Κράτους Μέλους και όλες οι υποχρεώσεις του Κράτους Μέλους σε σχέση με τη Σύμβαση είναι έγκυρες, δεσμευτικές και εκτελεστές σύμφωνα με τους όρους αυτών και δεν απαιτείται τίποτε περαιτέρω προκειμένου να τεθούν σε ισχύ.

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους της Ελληνικής Δημοκρατίας

Άρθρο τρίτο
Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

Στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθορίζονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες επιβολής διορθωτικών μέτρων και ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

Άρθρο τέταρτο
Επιτόκιο δανεισμού

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού ορίζεται το ελάχιστο επιτόκιο χορήγησης των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης από τους τραπεζικούς φορείς προς τους δικαιούχους, κατόπιν ενημέρωσης από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους αναφορικά με το αντίστοιχο κόστος δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου.

Άρθρο πέμπτο
Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης του άρθρου τρίτου, για την ένταξη έργων και προγραμμάτων, τα οποία προγραμματίζεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στο εθνικό σκέλος του Π.Δ.Ε., εξακολουθεί να ισχύει η διαδικασία της παρ. 7 του άρθρου 42 του ν. 4772/2021 (Α' 17).

Άρθρο έκτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και των Συμβάσεων που κυρώνονται από την πλήρωση των προϋποθέσεων των άρθρων 2 και 3 αυτών, αντίστοιχα.

Αθήνα,.....2021

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
5. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	6. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

7. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 18.55'λύεται η συνεδρίαση.

Το Προεδρείο σάς εύχεται καλό υπόλοιπο καλοκαιριού και εις το επανιδείν!

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**